Kitaabka Quduuska Ah

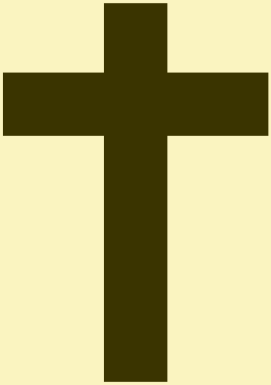

The Holy Bible in the Somali language of Somalia, Adan Jim'ale Version

Kitaabka Quduuska Ah
The Holy Bible in the Somali language of Somalia, Adan Jim'ale Version

copyright © 1979, 2008 Society for International Ministries -- Kenya

Language: Somali

Translation by: SIM International

Somali, Kitaablka Quduuska Ah

This translation, published by the SIM, was published in 2008.

. If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at PO Box 72983, Nairobi, Kenya.

. This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http:// creativecommons.org/ licenses/ by-nc-nd/ 3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-08-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
3ab4b284-9860-5955-80fb-586830f21756

Contents

MATAYOS 1
MARKOS 74
LUUKOS 120
YOOXANAA 196
FALIMAHA RASUULLADA 252
ROOMA 325
1 KORINTOS 355
2 KORINTOS 383
GALATIYA 402
EFESOS 412
FILIBOY 422
KOLOSAY 430
1 TESALONIIKA 437
2 TESALONIIKA 444
1 TIMOTEYOS 448
2 TIMOTEYOS 456
TIITOS 462
FILEMON 466
CIBRAANIYADA 468
YACQUUB 489
1 BUTROS 497
2 BUTROS 505
1 YOOXANAA 510
2 YOOXANAA 518
3 YOOXANAA 519
YUUDAS 521
MUUJINTII 524

INJIILKA SIDA
MATAYOS
U QORAY

Abtirsiinta Ciise
(Luuk. 3:23-38)

1 Kanu waa kitaabkii abtirsiinyada Ciise Masiix, ina
Daa'uud, ina Ibraahim.
2 Ibraahim wuxuu dhalay Isxaaq, Isxaaqna wuxuu dhalay
Yacquub, Yacquubna wuxuu dhalay Yahuudah iyo walaali-
hiis,
3 Yahuudahna wuxuu Tamar ka dhalay Feres iyo Serah,
Feresna wuxuu dhalay Esroom, Esroomna wuxuu dhalay
Araam,
4 Araamna wuxuu dhalay Caminadaab, Caminadaabna
wuxuu dhalay Naasoon, Naasoonna wuxuu dhalay Salmoon,
5 Salmoonna wuxuu Raxab ka dhalay Bocas, Bocasna
wuxuu Ruud ka dhalay Coobeed, Coobeedna wuxuu dhalay
Yesay,
6 Yesayna wuxuu dhalay boqor Daa'uud.
Daa'uudna wuxuu naagtii Uuriyaah qabi jiray ka dhalay
Sulaymaan,
7 Sulaymaanna wuxuu dhalay Rexabcaam, Rexabcaamna
wuxuu dhalay Abyaah, Abyaahna wuxuu dhalay Aasaa,
8 Aasana wuxuu dhalay Yoosafaad, Yoosafaadna wuxuu
dhalay Yooraam, Yooraamna wuxuu dhalay Cusyaah,
9 Cusyaahna wuxuu dhalay Yootam, Yootamna wuxuu dha-
lay Axaas, Axaasna wuxuu dhalay Xisqiyaah,
10 Xisqiyaahna wuxuu dhalay Manaseh, Manasehna
wuxuu dhalay Aamoon, Aamoonna wuxuu dhalay
Yoosiyaah,
11 Yoosiyaahna wuxuu dhalay Yekonyaah iyo walaalihiis
waagii Baabuloon loo kaxeeyey.
12 Goortii Baabuloon loo kaxeeyey dabadeed, Yekonyaah
wuxuu dhalay Salaatii'eel, Salaatii'eelna wuxuu dhalay
Serubaabel,
13 Serubaabelna wuxuu dhalay Abihuud, Abihuudna
wuxuu dhalay Eliyaaqiim, Eliyaaqiimna wuxuu dhalay
Asoor,
14 Asoorna wuxuu dhalay Saadooq, Saadooqna wuxuu dha-
lay Akhiim, Akhiimna wuxuu dhalay Eliyuud,
15 Eliyuudna wuxuu dhalay Elecaasaar, Elecaasaarna
wuxuu dhalay Mataan, Mataanna wuxuu dhalay Yacquub,

16 Yacquubna wuxuu dhalay Yuusuf oo ahaa ninkii
Maryan, tii Ciise, kan Masiix la yidhaahdo, ka dhashay.
17 Haddaba abtirsiinyada oo dhan oo Ibraahim ilaa
Daa'uud waa afar iyo toban oday, Daa'uud ilaa waagii
Baabuloon loo kaxeeyeyna waa afar iyo toban oday, waagii
Baabuloon loo kaxeeyey ilaa Masiixana waa afar iyo toban
oday.

Dhalashadii Ciise Masiix
(Luuk. 2:1-7)

18 Dhalashadii Ciise Masiix sidanay ahayd. Kolkii hooyadiis
Maryan u doonanayd Yuusuf, intaanay isu iman, waxaa la
arkay iyadoo Ruuxa Quduuskaa ka uuraysatay.
19 Ninkeedii Yuusuf wuxuu ahaa nin xaq ah oo aan doon-
ayn inuu dadka tuso, wuxuuse doonayay inuu si qarsoon u
eryo.
20 Laakiin intuu waxan ka fiirsanayay ayaa malaa'igtii Rab-
bigu riyo ugu muuqatay, iyadoo leh, Yuusuf ina Daa'uudow,
ha ka baqin inaad naagtaada Maryan qaadatid, waayo, waxa
ay uuraysatay ayaa Ruuxa Quduuskaa ka yimid.
21 Oo waxay umuli doontaa wiil, magiciisana waxaad u
bixin doontaa Ciise, waayo, dadkiisa ayuu dembiyadooda ka
badbaadin doonaa.
22 Waxaas oo dhan waxay u dhaceen in la arko wixii Rab-
bigu kaga dhex hadlay nebiga, isagoo leh,
23 Gabadh bikrad ah baa uuraysan doonta oo wiil umuli
doonta,
Magiciisana waxaa loo bixin doonaa, Cimmaanuu'eel;
kan micnihiisu yahay, Ilaah baa inala jooga.
24 Markaasaa Yuusuf hurdadii ka kacay oo yeelay sidii
malaa'igtii Rabbigu ku amartay, oo naagtiisii ayuu qaatay;
25 uma uuse tegin iyada ilaa ay wiil umushay, oo wuxuu
magiciisa u baxshay Ciise.

2

Imaatinkii Nimankii Xigmadda Lahaa

1 Goortii Ciise ku dhashay Beytlaxamtii Yahuudiya, waagii
Herodos boqorkii ahaa, waxaa Yeruusaalem bari kaga yimid
niman xigmad leh iyagoo leh,
2 Xaggee buu joogaa boqorka Yuhuudda ee dhashay?
Waayo, bari ayaannu xiddigtiisii ka aragnay, oo waxaannu
u nimid inaannu caabudno.
3 Goortuu boqor Herodos waxan maqlay, ayuu welwelay,
isaga iyo reer Yeruusaalem oo dhan.
4 Oo intuu isu ururiyey wadaaddadii sare iyo culimmadii
dadka oo dhan, ayuu weyddiiyey meeshii Masiixu ku dhalan
lahaa.

5 Oo waxay ku yidhaahdeen, Beytlaxamtii Yahuudiya,
waayo, sidaasaa nebigii u qoray,
6 Adigu Beytlaxam, oo dhulka Yahuudah ahay,
Kuma aad yaridba caaqillada Yahuudah dhexdooda,
Waayo, waxaa adiga kaa soo bixi doona taliye,
Kan dadkayga Israa'iil u talin doona.
7 Markaasuu Herodos nimankii xigmadda lahaa hoos
ahaan ugu yeedhay, oo ka hubsaday goortay xiddigtu u
muuqatay.
8 Kolkaasuu Beytlaxam cid u diray oo ku yidhi, Taga oo
ilmaha aad u doondoona, oo goortaad heshaan i soo ogeysi-
iya si aan anna ugu tago oo u caabudo.
9 Goortay boqorkii maqleen ayay tageen, oo xiddigtii ay
bari ka arkeen ayaa hor kacday ilaa ay timid oo ay kor
joogsatay meeshii ilmuhu joogay,
10 oo goortay xiddigtii arkeen ayay farxad aad u weyn ku
farxeen.
11 Markaasay gurigii galeen oo waxay arkeen ilmihii iyo
Maryan hooyadiis, wayna dhaceen oo caabudeen isaga,
oo intay khasnadahoodii fureen waxay isaga u dhiibeen
hadiyado dahab iyo beeyo iyo malmal ah.
12 Markaasaa riyo loogu digay inaanay Herodos ku noqon,
oo dhulkoodii ayay jid kale u mareen.

Cararkii Xagga Masar

13 Goortay ka tageen, malaa'igtii Rabbiga ayaa Yuusuf
riyo ugu muuqatay, iyadoo leh, Kac oo kaxee ilmaha iyo
hooyadiis, oo Masar u carar oo halkaas joog ilaa aan kuu soo
sheego, waayo, Herodos ayaa ilmaha dooni doona inuu dilo.
14 Wakhti habeen ah ayuu kacay, oo ilmihii iyo hooyadiis
kaxeeyey, oo Masar tegey,
15 oo halkaasuu joogay ilaa dhimashadii Herodos, inay
noqoto wixii Rabbigu kaga dhex hadlay nebiga, isagoo leh,
Wiilkayga ayaan Masar uga yeedhay.

Layntii Herodos Uu Carruurtii Beytlaxam Laayay

16 Goortuu Herodos arkay inay nimankii xigmadda lahaa
ku cayaareen isagii, ayuu aad u cadhooday, oo cid buu u diray
oo laayay wiilashii yaryaraa oo dhan, kuwii laba sannadood
jiray iyo kuwii ka yaraa oo joogay Beytlaxam iyo meelaha u
dhow oo dhan, sida wakhtigii uu nimankii xigmadda lahaa
ka hubsaday.
17 Markaas waxaa noqotay wixii nebi Yeremyaah lagaga
dhex hadlay, isagoo leh,
18 Cod baa Raamaah laga maqlay,
Oohin iyo baroor weyn,
Raaxeel oo u ooyaysa carruurteeda,

Oo aan doonaynin in la qalbi qabowjiyo, waayo, ma ay joogin.

Ka Soo Noqodkii Xagga Masar

19 Laakiin goortuu Herodos dhintay, malaa'igtii Rabbiga
ayaa riyo ugu muuqatay Yuusuf oo Masar jooga, iyadoo leh,
20 Kac oo kaxee ilmaha iyo hooyadiis, oo dhulka Israa'iil tag,
waayo, kuwii ilmaha naftiisa doonayay waa dhinteen.
21 Markaasuu kacay oo kaxeeyey ilmihii iyo hooyadiis, oo
dalkii Israa'iil tegey.
22 Laakiin goortuu maqlay in Arkhela'os meeshii aabbihiis
Herodos Yahuudiya xukumayo, wuu ka baqay inuu halkaas
tago. Markaase Ilaah baa riyo ugu digay, oo uu dhinacyada
Galili ku leexday.
23 Wuxuuna yimid oo degay magaalada Naasared la odhan
jiray si ay u noqoto wixii nebiyada lagaga hadlay, Waxaa
loogu yeedhayaa Naasaraani.

3

Yooxanaa Baabtiisaha Iyo Farriintii Uu Waday
(Mar. 1:1-8; Luuk. 3:1-17)

1 Maalmahaas waxaa yimid Yooxanaa Baabtiisaha isagoo
cidlada Yahuudiya wax ku wacdiyaya, oo leh,
2 Toobadkeena, waayo, boqortooyadii jannadu waa dhow
dahay.
3 Waayo, kan waa kii nebi Isayos ka hadlay kolkuu yidhi,
Waa codka kan cidlada kaga qaylinaya,
Jidka Rabbiga hagaajiya,
Waddooyinkiisa toosiya.
4 Yooxanaa qudhiisu wuxuu guntanaa dharkiisii dhogorta
geel ahaa, oo suun meged ahna dhexduu ku xidhnaa, cun-
tadiisuna waxay ahayd ayax iyo malab dibadeed.
5 Markaas waxaa u soo baxay dadka Yeruusaalem, iyo
kuwa Yahuudiya oo dhan iyo kuwa dalka Urdun ku wa-
reegsan oo dhan,
6 markaasuu Webi Urdun ku baabtiisay iyagoo dem-
biyadooda qiranaya.
7 Laakiin goortuu arkay qaar badan oo Farrisiin iyo
Sadukiin ah oo baabtiiskiisa yimid wuxuu ku yidhi, Dhal
jilbisay, yaa idiinka digay inaad ka carartaan cadhada
imanaysa?
8 Haddaba midho toobad istaahila soo bixiya,
9 hana ku fikirina inaad tidhaahdaan, Waxaannu leen-
nahay Ibraahim oo aabbe noo ah. Waayo, waxaan idinku
leeyahay, Ilaah waa karaa inuu dhagaxyadan carruur uga
kiciyo Ibraahim.

10 Haddeer weliba faaska waxaa la dhigay geedaha gun-
tooda. Sidaa darteed geed walba oo aan midho wanaagsan
soo bixin waa la gooyaa oo dabkaa lagu tuuraa.
11 Anigu biyo ayaan idinku baabtiisaa ilaa toobadda,
laakiin kan iga daba imanayaa waa iga itaal weyn yahay,
kan aanan istaahilin inaan kabihiisa u qaado. Isagu wuxuu
idinku baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska ah iyo dab.
12 Masaftiisu gacantiisay ku jirtaa, goobta wax lagu tumona
aad buu u safayn doonaa, oo sarreenkiisa ayuu maqsinka ku
soo ururin doonaa, laakiin buunshaha ayuu dab aan damayn
ku gubi doonaa.

Ciise Waa La Baabtiisay
(Mar. 1:9-11; Luuk. 3:21-22)

13 Markaasaa Ciise Galili ka yimid oo Webi Urdun ugu tegey
Yooxanaa inuu baabtiiso.
14 Yooxanaase waa diiday, isagoo leh, Anaa u baahan inaad
i baabtiisto, adiguna miyaad ii timid?
15 Laakiin Ciise waa u jawaabay oo ku yidhi, Haddeer
oggolow, waayo, sidaas waa inoo eg tahay inaynu xaqnimada
oo dhan wada yeelno; markaasuu u oggolaaday.
16 Ciise goortii la baabtiisay, ayuu markiiba biyaha kor
uga baxay, kolkaasaa samooyinku furmeen, oo wuxuu arkay
Ruuxa Ilaah oo sida qoolley oo kale u soo degaya oo dushiisa
imanaya,
17 oo cod baa samooyinka ka lahaa, Kanu waa Wiilkayga
aan jeclahay, oo aan ku faraxsanahay.

4

Shayddaan Baa Isku Dayay Inuu Ciise Duufsado
(Mar. 1:12-13; Luuk. 4:1-13)

1 Goortaasaa Ruuxu Ciise cidlada u kaxeeyey in Ibliisku
jirrabo.
2 Oo goortuu afartan maalmood iyo afartan habeen
soomanaa, ayuu dabadeed gaajooday.
3 Markaasaa duufiyihii u yimid oo ku yidhi, Haddaad tahay
Wiilka Ilaah, dhagaxyadan ku dheh, Kibis noqda.
4 Laakiin wuu u jawaabay oo ku yidhi, Waa qoran tahay,
Dadku waa inaanu kibis oo keliya ku noolaan, laakiin waa
inuu eray walba oo afka Ilaah ka soo baxa ku noolaado.
5 Markaasaa Ibliisku magaaladii quduuska ahayd geeyey,
wuxuuna saaray munaaraddii macbudka
6 oo ku yidhi, Haddaad tahay Wiilka Ilaah, hoos isu tuur,
waayo, waa qoran tahay,
Malaa'igihiisa ayuu amri doonaa,
Oo gacmahooda ayay sare kuugu qaban doonaan,

Inaanay cagtaadu dhagax ku dhicin.
7 Ciise wuxuu ku yidhi, Haddana waa qoran tahay, Rabbiga
Ilaahaaga ah waa inaanad jirrabin.
8 Haddana Ibliiskii ayaa buur aad u dheer geeyey, wuxuuna
tusay boqortooyooyinka dunida oo dhan iyo ammaantooda.
9 Wuxuuna ku yidhi, Waxyaalahan oo dhan waan ku si-
inayaa haddaad sujuuddid oo i caabuddid.
10 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Shayddaan yahow,
bax, waayo, waa qoran tahay, Waa inaad caabuddo Rabbiga
Ilaahaaga ah oo waa inaad isaga keliya u adeegto.
11 Markaasaa Ibliiskii ka tegey, oo waxaa u yimid malaa'igo,
wayna u adeegeen.

Ciise Wuxuu Degay Kafarna'umtii Galili

12 Maarkuu maqlay in Yooxanaa la qabtay, ayuu Galili ku
leexday,
13 oo intuu Naasared ka tegey, wuxuu yimid oo degay Ka-
farna'um, tan badda agteeda ahayd oo ku jirtay soohdimaha
Sebulun iyo Naftaali,
14 inay noqoto wixii nebi Isayos lagaga dhex hadlay, isagoo
leh,
15 Dhulka Sebulun iyo dhulka Naftaali,
Xagga jidka badda, Webi Urdun shishadiisa,
Galili quruumaha ka mid ah,
16 Dadkii fadhiyi jiray gudcurka
Ayaa iftiin weyn arkay,
Kuwii fadhiyi jiray dalka iyo hooska dhimashadana,
Iftiin baa u baxay.

Bilowgii Wacdiga Ciise
(Mar. 1:14-15; Luuk. 4:14-15)

17 Markaas dabadeed Ciise wuxuu bilaabay inuu wax ku
wacdiyo oo yidhaahdo, Toobadkeena, waayo, boqortooyadii
jannadu waa dhow dahay.

Ciise Wuxuu U Yeedhay Xertiisii U Horraysay
(Mar. 1:16-20; Luuk. 5:1-11)

18 Markuu badda Galili ag marayay wuxuu arkay laba
walaalo ah, Simoon kii Butros la odhan jiray iyo Andaros
oo ahaa walaalkiis, iyagoo shabag badda ku tuuraya, waayo,
waxay ahaayeen kalluumaystayaal.
19 Oo wuxuu ku yidhi, I soo raaca, waxaan idinka dhigayaa
kuwa dadka jillaabta.
20 Markiiba intay shabagyadii ka tageen, ayay raaceen
isagii.

21 Markuu meeshaas hore uga socday wuxuu arkay laba
kale oo walaalo ah, Yacquub ina Sebedi iyo walaalkiis Yoox-
anaa, iyagoo aabbahood doonnida kula jira oo shabagyadoo-
dii hagaajinaya, wuuna u yeedhay.
22 Markiiba doonnidii iyo aabbahood way ka soo tageen oo
way raaceen.

Ciise Wuxuu Ku Wareegay Oo Ka Shaqeeyey Galili
(Luuk. 6:17-19)

23 Ciise ayaa Galili oo dhan ku wareegay, isagoo * sun-
agogyadooda wax ku baraya oo injiilka boqortooyadii ku
wacdiyaya oo bukaan oo dhan iyo cudur oo dhan bogsiinaya
dadka dhexdiisa.
24 Warkiisuna waa gaadhay Suuriya oo dhan, oo waxay u
keeneen kuwii bukay oo dhan, oo cudurro kala cayncayn ah
iyo silic qabay, iyo kuwo jinni qaba, iyo kuwo suuxdin qaba,
iyo kuwa curyaan ah, wuuna bogsiiyey.
25 Waxaana raacay dad badan oo ka yimid Galili iyo
Dekabolis iyo Yeruusaalem iyo Yahuudiya iyo Webi Urdun
shishadiisa.

5

Wacdigii Ciise Dadka Ku Wacdiyey Markuu Buurta Joogay

1 Markuu dadkii badnaa arkay ayuu buur fuulay, markaa-
suu fadhiistay oo xertiisa ayaa u timid.
2 Kolkaasuu afkiisa kala qaaday oo wax baray, isagoo leh.

Kuwa Barakaysan
(Luuk. 6:20-23)

3 Waxaa barakaysan kuwa xagga ruuxa ka masaakiin ah,
waayo, boqortooyada jannada iyagaa leh.
4 Waxaa barakaysan kuwa baroorta, waayo, waa la qal-
biqabowjin doonaa.
5 Waxaa barakaysan kuwa camal qabow, waayo, dhulkay
dhaxli doonaan.
6 Waxaa barakaysan kuwa xaqnimada u gaajaysan oo u
harraadsan, waayo, way dhergi doonaan.
7 Waxaa barakaysan kuwa naxariista leh, waayo, waa loo
naxariisan doonaa.
8 Waxaa barakaysan kuwa qalbiga ka daahirsan, waayo,
Ilaah bay arki doonaan.
9 Waxaa barakaysan kuwa nabadda ka shaqeeyaa, waayo,
waxaa loogu yeedhi doonaa wiilashii Ilaah.
10 Waxaa barakaysan kuwa xaqnimada aawadeed loo sil-
ciyo, waayo, boqortooyada jannada iyagaa leh.

---

* **4:23** sunagog = guri lagu tukado.

11 Waad barakaysan tihiin goortii laydin caayo, oo laydin
silciyo, oo wax walba oo xun oo been ah laydinka sheego
aawaday.
12 Farxa oo reyreeya, waayo, jannada abaalgudkiinnu waa
ku weyn yahay, waayo, sidaasay u silcin jireen nebiyadii
idinka horreeyey.

Wixii Laga Bartay Cusbo Iyo Laambad
(Mar. 9:50; 4:21; Luuk. 14:34-35; 8:16; 11:33)

13 Idinku waxaad tihiin cusbadii dhulka, laakiin haddii cus-
badu dhadhan beesho, maxaa lagu cusbaynayaa? Dabadeed
waxba tari mayso in dibadda loo tuuro oo dadku ku tunto
maahee.
14 Idinku waxaad tihiin iftiinkii dunida. Magaalo buur ku
taallu ma qarsoomi karto.
15 Ilays looma shido in la hoos geliyo weel, laakiin waxaa la
saaraa meeshii ilayska, oo wuu u iftiimaa kuwa guriga ku jira
oo dhan.
16 Sidaas oo kale iftiinkiinnu dadka hortiisa ha iftiimo, si
ay shuqulladiinna wanaagsan u arkaan, oo ay Aabbihiinna
jannada ku jira u ammaanaan.

Sharcigii Hore Iyo Sharciga Ciise

17 Ha u malaynina inaan u imid inaan sharciga ama qorni-
intii nebiyada baabbi'iyo; uma aan iman inaan baabbi'iyo,
laakiin waxaan u imid inaan wada oofiyo
18 Runtii waxaan idinku leeyahay, Intaan cirka iyo dhulku
idlaan, xaraf ama dhibic keliya ka idlaan mayso sharciga ilaa
ay wada noqdaan.
19 Sidaa darteed kii jebiya qaynuunnadan kuwa ugu yar
midkood, oo sidaas dadka u bara, waxaa loogu yeedhi doonaa
kan uga yar boqortooyadii jannada, laakiin kii yeela oo
bara, waxaa loogu yeedhi doonaa kan weyn boqortooyadii
jannada.
20 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Xaqnimadiinnu had-
daanay ka badnaan tan culimmada iyo Farrisiinta, geliba
maysaan boqortooyadii jannada.

Cadhada Iyo Dhiigqabidda
(Luuk. 12:57-59)

21 Waad maqasheen in kuwii hore lagu yidhi, Waa inaanad
dhiig qabin; kii dhiig qabaa wuxuu galabsadaa xukunka.
22 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Mid walba oo
walaalkiis u cadhoodaa wuxuu galabsadaa xukunka, oo kii
walaalkiis ku yidhaahda, Nacas yahow, wuxuu galabsadaa
in shirka la geeyo, oo kii yidhaahda, Doqon yahow, wuxuu
galabsadaa jahannamada dabka ah.

23 Haddaba haddaad hadiyaddaada meesha allabariga
keento, oo meeshaas aad ku xusuusatid in walaalkaa wax
kuu haysto,
24 hadiyaddaada ku dhaaf meeshii allabariga horteeda,
tag, oo horta walaalkaa la soo heshii, dabadeed kaalay oo
hadiyaddaada bixi.
25 Dhaqso cadowgaaga ula heshii intaad jidka kula so-
coto, si aan cadowgu xaakinka kuugu dhiibin, xaakinkuna
askariga kuugu dhiibin, oo xabsi lagugu tuurin.
26 Runtii waxaan kugu leeyahay, Halkaas ka soo bixi
maysid ilaa aad siisid beesadda ugu dambaysa.

Daahirla'aanta
(Mat. 18:8-9; Mar. 9:43-48; Mat. 19:9; Mar. 10:11-12; Luuk. 16:18)

27 Waad maqasheen in la yidhi, Waa inaanad sinaysan.
28 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Nin walba oo qof du-
mar ah damac u eegaa, durba qalbigiisuu kaga sinaystay.
29 Haddii ishaada midig ku xumayso, iska bixi oo iska tuur,
waayo, waxaa kuu wanaagsan in xubnahaaga mid kaa lunto
intii jidhkaaga oo dhan jahannamada lagu tuuri lahaa.
30 Gacantaada midig hadday ku xumayso, iska jar oo iska
tuur, waayo, waxaa kuu wanaagsan in xubnahaaga mid kaa
lunto intii jidhkaaga oo dhan jahannamada geli lahaa.
31 Waxaana la yidhi, Ku alla kii naagtiisa furaa, warqaddii
furniinka ha siiyo.
32 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Mid walba oo naagtiisa
furaa sababta sinada aawadeed maahee, wuxuu ka dhigayaa
inay sinaysato, oo kii guursadaa tii la furayna waa sinaystaa.

Dhaaraha Iyo Runsheegidda

33 Weliba waad maqasheen in kuwii hore lagu yidhi, Waa
inaanad nidarradaada jebin, laakiin waa inaad Rabbiga u
yeeshaa nidarradaada.
34 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Ha dhaaraninaba; jan-
nada ha ku dhaaranina, waayo, waa carshigii Ilaah.
35 Dhulkana ha ku dhaaranina, waayo, waa meeshuu cagi-
hiisa dhigo; Yeruusaalemna ha ku dhaaranina, waayo, waa
magaaladii Boqorkii weynaa.
36 Madaxaagana ha ku dhaaran, waayo, tin keliya kama
dhigi kartid caddaan ama madow.
37 Laakiin hadalkiinnu ha ahaado, Haah, haah, maya,
maya; wixii intaas ka badan sharkuu ka yimaadaa.

Aargudashada
(Luuk. 6:29-30)

38 Waad maqasheen in la yidhi, Il il ha loo rido, iligna ilig ha
loo rido.
39 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Sharka ha hor istaag-
ina, laakiin ku alla kii dhabanka midig kaa dharbaaxa, kan
kalena u jeedi,
40 oo kii doonaya inuu ku ashtakeeyo oo khamiiskaaga kaa
qaato, maradaadana u daa,
41 oo ku alla kii kugu qasba inaad mayl la socotid, laba la
soco.
42 Kii wax kaa barya, sii, oo kii doonaya inuu wax kaa
amaahdo ha ka sii jeesan.

Jacaylka Iyo Dabeecadda Daahirka Ah
(Luuk. 6:27-28; 32-36)

43 Waad maqasheen in la yidhi, Waa inaad deriskaaga
jeclaatid oo cadowgaaga necbaatid,
44 laakiin waxaan idinku leeyahay, Cadowyadiinna je-
claada, u duceeya kuwa idin habaara, wax wanaagsan u
sameeya kuwa idin neceb, oo Ilaah u barya kuwa idin caaya
oo idin silciya,
45 si aad u ahaataan wiilashii Aabbihiinna jannada ku jira,
waayo, qorraxdiisa wuxuu u soo bixiya kuwa xun iyo kuwa
wanaagsan, roobna wuu u di'iyaa kuwa xaqa ah iyo kuwa
aan xaqa ahaynba.
46 Waayo, haddaad jeceshihiin kuwa idin jecel, abaalkee
baad leedihiin? Cashuurqaadayaashu miyaanay sidaas oo
kale samayn?
47 Haddaad salaantaan walaalihiin oo keliya, maxaa dheer-
aad ah oo aad samaysaan? Dadka kale miyaanay sidaas oo
kale samayn?
48 Saas aawadeed u samaada sida Aabbihiinna jannadu u
san yahay.

6

Sadaqadbixinta Qarsoon

1 Iska jira inaydnaan xaqnimadiinna dadka ku hor samayn
inay idin arkaan, haddii kale abaal kuma lihidin Aabbihiinna
jannada ku jira.
2 Haddaba markaad sadaqad bixinayso, buun ha ugu dh-
ufan hortaada sida labawejiilayaashu sunagogyada iyo ji-
dadka ku sameeyaan si dadku u ammaanaan. Runtii waxaan
idinku leeyahay, Abaalgudkoodii way heleen.
3 Laakiin adigu goortaad sadaqad bixinayso, bidixdaadu
yaanay ogaan waxa midigtaadu samaynayso,
4 si ay sadaqaddaadu u qarsoonaato, oo Aabbahaaga waxa
qarsoon arka ayaa kuu abaalgudi doona.

Tukasho Qarsoon

5 Oo goortaad tukanaysaan, ha ahaanina sida labawejiilayaasha, waayo, waxay jecel yihiin inay tukadaan iyagoo taagan sunagogyada iyo meesha jidadku isku gooyaan si ay dadka ugu muuqdaan. Runtii waxaan idinku leeyahay, Abaalgudkoodii way heleen.

6 Laakiin adigu goortaad tukanaysid, qolkaaga qarsoon gal, oo goortaad albaabkaaga xidhid, Aabbahaaga meesha qarsoon ku jira bari, oo Aabbahaaga waxa qarsoon arka ayaa kuu abaalgudi doona.

7 Goortaad tukanaysaan hadalka ha ku celcelinina sida dadka aan Ilaah aaminin yeelaan, waayo, waxay u malaynayaan in loo maqlayo hadalkooda badan aawadiis.

8 Sidaa darteed ha ahaanina sidooda oo kale, waayo, Aabbihiin waa og yahay waxaad u baahan tihiin intaanad weyddiin.

Tukashaduu Ciise Xertiisii Baray
(Luuk. 11:2-4)

9 Haddaba sidatan u tukada, Aabbahayaga jannada ku jirow, magacaagu quduus ha ahaado.

10 Boqortooyadaadu ha timaado, doonistaada dhulka ha lagu yeelo sida jannada loogu yeelo.

11 Kibis maalin nagu filan, maanta na sii.

12 Oo naga cafi qaamahayaga sidaannu u cafinnay kuwa noo qaamaysan.

13 Oo jirrabaadda ha noo kaxayn, laakiin sharka naga du. Waayo, boqortooyada iyo xoogga iyo ammaanta adigaa leh weligaa. Aamiin.

14 Waayo, haddaad dadka u cafidaan xumaantooda, Aabbihiinna jannada ku jira ayaa idin cafiyi doona.

15 Laakiin haddaanad dadka cafiyin, Aabbihiinnu xumaantiinna idiin cafiyi maayo.

Soonka

16 Kolkaad soontaan ha ahaanina sida labawejiilayaashu u fool qulubsan yihiin, waayo, way isfoolxumeeyaan si ay dadka ugu muuqdaan inay sooman yihiin. Runtii waxaan idinku leeyahay, Abaalgudkoodii way heleen.

17 Laakiin adigu goortaad soontid, madaxaaga saliid marso oo fool dhaqo,

18 si aadan dadka ugu muuqan inaad sooman tahay, laakiin aad ugu muuqatid Aabbahaaga meel qarsoon ku jira, oo Aabbahaaga waxa qarsoon arkaa waa kuu abaalgudi doonaa.

Hodannimada Runta Ah
(Luuk. 12:33-34)

19 Maal ha ku urursanina dhulka, meesha aboorka iyo
miridhku ku baabbi'iyaan, iyo meesha tuugaggu jebiyaan oo
ka xadaan,
20 laakiin maal jannada ku urursada, meesha aboorka iyo
miridhku ayan ku baabbi'in iyo meesha tuugaggu ayan jebin
oo ayan ka xadin.
21 Waayo, meesha maalkaagu ku jiro, meeshaasaa qalbi-
gaaguna ku jiri doonaa.

Iftiinka Iyo Gudcurka
(Luuk. 11:34-36)

22 Ilayska jidhku waa isha; haddaba haddii ishaadu ha-
gaagsan tahay, jidhkaaga oo dhammi waa iftiimi doonaa.
23 Laakiin ishaadu hadday xun tahay, jidhkaaga oo
dhammi gudcur buu ahaan doonaa. Haddaba iftiinka kugu
jira hadduu gudcur yahay, gudcurkaasu sidee buu u weyn
yahay!

Welwelka Iyo Aamminaadda Ilaah Lagu Aammino
(Luuk. 16:13; 12:22-31)

24 Ninna laba sayid uma shaqayn karo, waayo, mid buu
nacayaa, kan kalena wuu jeclaanayaa, ama mid buu la ji-
rayaa, kan kalena wuu quudhsanayaa. Uma wada shaqayn
kartaan Ilaah iyo maal.
25 Sidaa darteed waxaan idinku leeyahay, Ha ugu wel-
welina naftiinna waxaad cuni doontaan, iyo waxaad cabbi
doontaan, jidhkiinnana ha ugu welwelina waxaad u huwan
doontaan. Naftu miyaanay ka roonayn cuntada, jidhkuna
miyaanu ka roonayn dharka?
26 Shimbirraha cirka eega, waayo, waxba ma beeraan,
waxna ma gurtaan, maqsinnona waxba kuma urursadaan,
oo Aabbihiinna jannada ku jira ayaa cunto siiya. Idinku
miyaydnaan ka roonayn?
27 Midkiinnee intuu welwelo dhererkiisa dhudhun ku dari
kara?
28 Maxaad dharka ugu welweshaan? Fiiriya ubaxyada du-
urka siday u baxaan, ma ay shaqeeyaan, ma ayna miiqdaan.
29 Weliba waxaan idinku leeyahay, Xataa Sulaymaan
wakhtigii ammaantiisa oo dhan dhar uma uu gashan jirin
sida kuwan midkood.
30 Laakiin haddii Ilaah sidaa u huwiyo cawska maanta
duurka ku yaal oo berrito moofada lagu ridayo, sidee ka
badan ayuu idiin huwinayaa, rumaysadyarayaalow?
31 Sidaa darteed ha ku welwelina, idinkoo leh, Maxaannu
cunaynaa? ama, Maxaannu cabbaynaa? ama, Maxaannu
huwanaynaa?

32 Waayo, quruumuhu waxaas oo dhan ayay doondoonaan.
Aabbihiinna jannada ku jiraa waa og yahay inaad waxaas oo
dhan u baahan tihiin.
33 Laakiin horta doondoona boqortooyadii Ilaah iyo xaqni-
madiisa, oo waxaas oo dhan waa laydinku dari doonaa.
34 Sidaa darteed berrito ha ka welwelina, waayo, berrito
iyadaa isu welwelaysa. Maalinta sharkeedu waa ku filan
yahay.

7

Xukunka Dadka Kale Lagu Xukumo
(Luuk. 6:37-38, 41-42)

1 Ninna ha xukumina inaan laydin xukumin.
2 Waayo, xukunkii aad ku xukuntaan ayaa laydinku
xukumi doonaa, oo qiyaastii aad ku qiyaastaan ayaa lay-
dinku qiyaasi doonaa.
3 Saxarka isha walaalkaa ku jira maxaad u aragtaa, do-
gobka ishaada ku jirase aad u fiirsan weydaa?
4 Sidee baad walaalkaa ugu odhan doontaa, I daa, saxarka
ishaada ku jira aan kaa saaree; oo dogob baa ishaada ku
jiree?
5 Labawejiile yahow, horta dogobka ishaada ku jira iska
saar, goortaasaad bayaan u arkaysaa inaad saxarka isha
walaalkaa ku jira ka saarto.
6 Waxa quduuska ah eeyaha ha siinina, luulkiinnana
doofaarrada hortooda ha ku tuurina, si ayan ugu tuman oo
ayan idinku soo jeesan oo ayan idiinkala jeexjeexin.

Dhiirrigelinta Tukashada
(Luuk. 11:9-13)

7 Weyddiista oo waa laydin siin doonaa; doona oo waad heli
doontaan: garaaca oo waa laydinka furi doonaa;
8 waayo, mid kasto oo weyddiista waa la siiyaa, kii doon-
aana waa helaa, kii garaacana waa laga furi doonaa.
9 Ninkiinnee baa haddii wiilkiisu kibis weyddiisto, dhagax
siinaya?
10 Ama hadduu kalluun weyddiisto, abeeso siinaya?
11 Haddaba idinka oo shar leh haddaad garanaysaan inaad
hadiyado wanaagsan carruurtiinna siisaan, intee ka badan
ayaa Aabbihiinna jannada ku jiraa wax wanaagsan uu siin
doonaa kuwa isaga weyddiista?

Qaynuunka Dahabka Ah
(Luuk. 6:31)

12 Haddaba wax kasta oo aad doonaysaan in laydinku
sameeyo, idinkuna sidaas oo kale u sameeya; waayo, kanu
waa sharcigii iyo nebiyadii.

Labada Jid
(Luuk. 13:24)

13 Iridda cidhiidhsan ka gala, waayo, iriddu waa weyn
tahay, jidkuna waa ballaadhan yahay kan xagga baabbi'idda
u kaca, oo kuwa ka galaa waa badan yihiin.
14 Waayo, iriddu waa cidhiidhsan tahay, jidkuna waa yar
yahay kan xagga nolosha u kaca, kuwa helaana waa yar
yihiin.

Runta Iyo Beenta
(Luuk. 6:43-44)

15 Iska jira nebiyada beenta ah, kuwa idiinku imanaya
iyagoo qaba dharka idaad, laakiin hoosta ka ah yeey wax
boobaysa.
16 Midhahooda ayaad ku garan doontaan. Canab ma
laga guraa geed qodxan leh? Berdena ma laga guraa ya-
maarugga?
17 Sidaasaa geed kasta oo wanaagsanu midho wanaagsan u
dhalaa, geedkii xumina midho xun u dhalaa.
18 Geed wanaagsanu midho xun ma dhali karo, geed xu-
mina midho wanaagsan ma dhali karo.
19 Geed kasta oo aan midho wanaagsan dhalin waa la jaraa
oo dabka lagu tuuraa.
20 Sidaa darteed waxaad iyaga ku garanaysaan midha-
hooda.

Hadallada Iyo Falimaha
(Luuk. 6:46; 13:25-27)

21 Ma aha qof kasta oo igu yidhaahda, Rabbow, Rabbow,
kuwa boqortooyadii jannada gelayaa, laakiin kii sameeya
doonista Aabbahayga jannada ku jira, kaasaa gelaya.
22 Maalintaas qaar badan baa igu odhan doona, Rabbow,
Rabbow, miyaannan magacaaga wax ku sii sheegin, oo
miyaannan magacaaga jinniyo ku saarin, oo miyaannan ma-
gacaaga wax badan oo xoog leh ku samayn?
23 Markaasaan ku odhan doonaa, Weligay idinma aqoon,
iga taga, dembifalayaalow.

Labada Aasaas
(Luuk. 6:47-49; Mar. 1:22)

24 Haddaba qof kasta oo ereyadaydan maqla oo yeela,
waxaa loo ekaysiinayaa nin caqli leh oo gurigiisa ka dul
dhisay dhagaxa.
25 Roobkii ayaa da'ay, daadkiina waa yimid, dabayshiina
waa dhacday, wayna ku dhaceen gurigaas, ma uuna dumin,
waayo, waxaa laga dul dhisay dhagaxa.

26 Qof kasta oo ereyadaydan maqla oo aan yeelin, waxaa
loo ekaysiinayaa nin doqon ah oo gurigiisa carrada ka dul
dhisay.
27 Roobkii waa da'ay, daadkiina waa yimid, dabayshiina
waa dhacday, wayna ku dhaceen gurigaas, wuuna dumay,
dumiddiisuna waa weynayd.
28 Waxaa dhacay goortii Ciise hadalladan dhammeeyey, in
dadkii oo dhammu waxbariddiisa la yaabeen,
29 waayo, wuxuu wax u barayay sida mid amar leh oo uma
uu baraynin sida culimmada.

8

Baraslihii La Bogsiiyey
(Mar. 1:40-45; Luuk. 5:12-16)

1 Goortuu buurta ka soo degay, dad badan baa soo raacay.
2 Oo bal eeg, waxaa u yimid nin baras leh oo caabuday,
oo ku yidhi, Sayidow, haddaad doonaysid, waad i daahirin
kartaa.
3 Ciise intuu gacantiisa soo taagay, ayuu taabtay, oo ku
yidhi, Waan doonayaa ee daahirsanow. Kolkiiba baraskiisa
wuu ka daahirsanaaday,
4 oo Ciise ayaa ku yidhi, Iska eeg, oo ninna ha u shee-
gin, laakiin jidkaaga iska mar, oo wadaadka istus, oo bixi
hadiyaddii Muuse amray, marag iyaga ha u ahaatee.

Midiidinkii Boqol-u-taliyaha Waa La Bogsiiyey
(Luuk. 7:1-10)

5 Goortuu Kafarna'um galay, waxaa u yimid boqol-u-taliye,
isagoo baryaya
6 oo leh, Sayidow, midiidinkaygii guriguu jiifaa, isagoo
curyaannimo u buka oo aad u xanuunsanaya.
7 Kolkaasuu Ciise wuxuu ku yidhi, Waan imanayaa oo
bogsiinayaa.
8 Markaasaa boqol-u-taliyihii u jawaabay oo ku yidhi, Sayi-
dow, anigu ma istaahilo inaad saqafka gurigayga hoostiisa
soo gashid, laakiin hadal keliya dheh, midiidinkayguna waa
bogsan doonaa.
9 Waayo, anigu waxaan ahay nin laga sarreeyo oo askar
baa iga hoosaysa. Kan waxaan ku idhaahdaa, Tag, wuuna
tagaa; mid kalena, Kaalay, wuuna yimaadaa; midiidinkay-
gana, Waxan samee, wuuna sameeyaa.
10 Goortuu Ciise taas maqlay, wuu ka yaabay, wuxuuna
ku yidhi kuwii la socday, Runtii waxaan idinku leeyahay,
Rumaysad sidan u weyn oo kale reer binu Israa'iil kama dhex
helin.

11 Waxaan idinku leeyahay, Qaar badan ayaa bari iyo
galbeed ka iman doona oo la fadhiisan doona Ibraahim iyo
Isxaaq iyo Yacquub boqortooyadii jannada gudaheeda,
12 laakiin wiilashii boqortooyada waxaa lagu tuuri doonaa
gudcurka dibadda ah. Meeshaas waxaa jiri doonta baroor
iyo ilkojirriqsi.
13 Markaasaa Ciise wuxuu boqol-u-taliyihii ku yidhi, Tag.
Sidaad u ramaysatay ha kuu noqoto e. Oo saacaddaas ayaa
midiidinkii bogsaday.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Butros Soddohdiis Iyo Dad Kale Oo Badan
(Mar. 1:29-34; Luuk. 4:38-41)

14 Ciise goortuu guriga Butros galay, wuxuu arkay Butros
soddohdiis oo jiifta oo qandhaysan.
15 Markaasuu gacanteeda taabtay, qandhadiina waa ka
baxday. Wayna kacday oo u adeegtay isaga.
16 Goortii makhribkii la gaadhay waxay u keeneen qaar
badan oo jinniyo qaba. Eray ayuu jinniyadii ku saaray, kuwii
bukay oo dhanna wuu bogsiiyey,
17 si ay u noqoto wixii nebi Isayos lagaga dhex hadlay isagoo
leh, Isagaa qaatay bukaankeennii, cudurradeenniina wuu
isku raray.

Sida Loo Imtixaamo Kuwa Doonaya Inay Xer Noqdaan
(Luuk. 9:57-62)

18 Goortuu Ciise dad badan oo ku wareegsan arkay, ayuu
amray inay dhinaca kale tagaan.
19 Kolkaasaa culimmada midkood u yimid oo ku yidhi,
Macallimow, waan ku raacayaa meeshaad tagtidba.
20 Ciise ayaa ku yidhi, Dawacooyinku godad bay leeyihiin,
shimbirraha cirkuna buulal bay leeyihiin, laakiin Wiilka
Aadanahu meel uu madaxiisa dhigo ma leh.
21 Mid kale oo xertiisa ah ayaa ku yidhi, Sayidow, horta ii
oggolow inaan tago oo aabbahay soo aaso.
22 Laakiin Ciise ayaa ku yidhi, I soo raac; oo iska daa
meydadku ha aaseen meydadkooda.

Ciisaa Duufaankii Dejiyey
(Mar. 4:35-41; Luuk. 8:22-25)

23 Goortuu doonnida fuulay, xertiisii ayaa raacday.
24 Oo waxaa badda ka kacay duufaan weyn, ilaa ay hirarku
qariyeen doonnida, laakiin isagu waa hurday.
25 Markaasaa xertiisii u timid oo toosisay, iyagoo leh, Sayi-
dow, na badbaadi, waannu lumaynaaye.

26 Kolkaasuu wuxuu ku yidhi, Maxaad u baqaysaan,
rumaysadyarayaalow? Markaasuu kacay, oo canaantay
dabaysha iyo badda, oo xawaal weyn baa dhacday.
27 Haddaba nimankii waa yaabeen, oo waxay isku yid-
haahdeen, Waa nin caynkee ah kan xataa dabaysha iyo bad-
duba yeelaan?

Jinnoolayaashii Reer Gadareni
(Mar. 5:1-20; Luuk. 8:26-39)

28 Goortuu yimid dhinaca kale oo dalka Gadareni, waxaa
la kulmay laba qof oo jinni qaba oo xabaalaha ka soo baxaya,
iyagoo aad khatar u ah, si aan ninna jidkaas u mari karin.
29 Way qayliyeen iyagoo leh, Maxaa inoo dhexeeya, Wiilka
Ilaahow? Ma waxaad halkan u timid inaad wakhtiga hortiis
na silciso?
30 Waxaa iyaga ka fogaa daaqsin doofaarro badan ah oo
daaqaysa.
31 Jinniyadii ayaa baryay iyagoo leh, Haddaad na saaraysid,
noo dir daaqsinta doofaarrada ah,
32 oo wuxuu ku yidhi, Baxa. Markaasay baxeen oo galeen
doofaarradii, oo daaqsinta oo dhammu jarka hoos bay uga
yaacday ilaa badda, oo biyaha ku bakhtiday.
33 Kolkaasay kuwii daajin jiray carareen oo magaalada
galeen, wax walbana way u sheegeen iyo wixii ku dhacay
kuwii jinniyada qabi jiray.
34 Markaasaa magaaladii oo dhan lagaga soo baxay inay
Ciise ka hor tagaan. Goortay arkeen, waxay ka baryeen inuu
soohdintooda ka noqdo.

9

Curyaankii La Bogsiiyey
(Mar. 2:1-12; Luuk. 5:17-26)

1 Markaasuu doonni fuulay oo dhanka kale u tallaabay oo
magaaladiisii yimid.
2 Kolkaasay waxay u keeneen nin curyaan ah oo sariir ku
jiifa. Ciise oo rumaysadkooda arka ayaa ninkii curyaanka
ahaa ku yidhi, Wiilkow, kalsoonow, dembiyadaadu waa kaa
cafiyan yihiin.
3 Kolkaasaa qaar culimmada ah waxay isku yidhaahdeen,
Ninkan waa caytamayaa.
4 Ciise oo fikirradooda garanaya ayaa ku yidhi, Maxaad
haddaba shar ugu fikiraysaan qalbiyadiinna?
5 Iyamaa hawl yar, in la yidhaahdo, Dembiyadaadu waa
cafiyan yihiin, ama in la yidhaahdo, Kac oo soco?
6 Laakiin si aad ku garataan in Wiilka Aadanahu dhulka
ku leeyahay amar uu dembiyada ku cafiyo (markaasuu kii

curyaanka ahaa ku yidhi), Kac oo sariirtaada qaado oo gurigaaga tag.
7 Markaasuu kacay oo gurigiisii tegey.
8 Laakiin dadkii badnaa goortay arkeen, way baqeen, oo Ilaah ammaaneen, kan amar caynkan oo kale ah dadka siiyey.

U Yeedhidda Laawi
(Mar. 2:13-17; Luuk. 5:27-32)

9 Ciise kolkuu meeshaas ka tegey intuu socday ayuu wuxuu arkay nin la odhan jiray Matayos oo fadhiya meeshii cashuurta lagu qaado, oo wuxuu ku yidhi, I soo raac. Markaasuu kacay oo raacay.
10 Waxaa dhacay, goortii Ciise guriga cunto u fadhiistay, in cashuurqaadayaal iyo dembilayaal badanu yimaadeen, oo ay la fadhiisteen Ciise iyo xertiisa.
11 Goortii Farrisiintu arkeen ayay xertiisii ku yidhaahdeen, Macallinkiinnu muxuu cashuurqaadayaasha iyo dembilayaasha ula cunaa?
12 Laakiin goortuu maqlay, wuxuu yidhi, Kuwa ladan dhakhtar uma baahna, laakiin kuwa buka ayaa u baahan.
13 Laakiin taga oo barta hadalkan micnihiisa, Waxaan doonayaa naxariis ee ma aha allabari, waayo uma aan imanin inaan kuwa xaqa ah u yeedho, laakiin inaan dembilayaasha u yeedho ayaan u imid.

Wax Soonka Ku Saabsan
(Mar. 2:18-22; Luuk. 5:33-39)

14 Markaas waxaa u timid xertii Yooxanaa iyagoo leh, Annaga iyo Farrisiintu maxaannu dhaaxa u soonnaa, laakiin xertaadu ay u soomi weydaa?
15 Markaasaa Ciise ku yidhi, Dadka aroosku ma barooran karaan intuu aroosku la joogo? Laakiin waxaa iman doona maalmaha arooska laga qaadi doono, markaasay soomi doonaan.
16 Ninna karriin cusub kuma tolo dhar duug ah, waayo, tan lagu buuxin lahaa ayaa dharka ka go'da, oo jeexdintu waa ka sii xumaataa.
17 Khamri cusubna laguma shubo qarbeddo duug ah, haddii kale qarbeddada ayaa qarxaya, khamriguna waa daadanayaa, qarbeddaduna waa hallaabayaan, laakiin khamri cusubse waxaa lagu shubaa qarbeddo cuscusub, labaduba waa sii raagayaan.

Yayros Gabadhiisii Iyo Naagtii Dhiigbixidda Qabtay
(Mar. 5:21-43; Luuk. 8:40-56)

18 Intuu waxan kula hadlayay, waxaa u yimid taliye oo u
sujuuday oo ku yidhi, Gabadhaydu haddeer bay dhimatay,
laakiin kaalay oo gacantaada saar oo way noolaanaysaa.
19 Markaasaa Ciise kacay oo raacay, isaga iyo xertiisiiba.
20 Kolkaas naag laba iyo toban sannadood dhiigbixid qab-
tay ayaa dhabarkiisa timid oo taabatay maradiisa darafteeda.
21 Waayo, waxay isku tidhi, Haddaan maradiisa iska taabto
uun, waan bogsanayaa.
22 Laakiin Ciise intuu ku soo jeestay oo arkay, ayuu wuxuu
ku yidhi, Gabadhay, kalsoonow; rumaysadkaaga ayaa ku
bogsiiyey. Oo naagtii baa saacaddaas bogsatay.
23 Ciise goortuu guriga taliyaha galay oo arkay kuwa biibi-
ilayaasha yeedhinaya iyo dadka buuqaya,
24 wuxuu ku yidhi, Ka leexda, yartu ma dhiman, waase
huruddaa. Wayna ku qosleen.
25 Laakiin markii dadkii badnaa la saaray, ayuu galay oo
gacanteeda qabtay, yartiina waa kacday.
26 Markaasaa warkaasu dalkaas oo dhan gaadhay.

Laba Nin Oo Indha La'

27 Ciise intuu meeshaas ka tegayay, waxaa daba socday laba
nin oo Indhala', iyagoo qaylinaya oo leh, Ina Daa'uudow, noo
naxariiso.
28 Goortuu guriga galay ayay nimankii indhaha la'aa u
yimaadeen. Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ma rumaysan
tihiin inaan waxan yeeli karo? Waxay ku yidhaahdeen,
Haah, Sayidow.
29 Markaasuu indhahooda taabtay isagoo leh, Sida ru-
maysadkiinnu yahay ha idiin noqoto.
30 Markaasaa indhahoodii furmeen. Ciise aad buu u amray,
oo ku yidhi, Iska jira; ninna yaanu ogaan.
31 Laakiin iyagu way baxeen oo warkiisa ku fidiyeen
dhulkaas oo dhan.

Nin Carrab La' Oo Jinni Qaba

32 Kolkay baxeen, bal eeg, waxaa loo keenay nin Carrabla'
oo jinni qaba.
33 Oo goortii jinnigii la saaray, ninkii carrabka la'aa
waa hadlay, dadkii badnaana way yaabeen oo waxay yid-
haahdeen, Sidaas oo kale Israa'iil weligeed laguma arag.
34 Laakiin Farrisiintii waxay yidhaahdeen, Wuxuu jin-
niyada ku eryaa madaxda jinniyada.
35 Ciise wuxuu ku wareegay magaalooyinka iyo tuu-
looyinka oo dhan, oo sunagogyadooda ayuu wax ku barayay,
oo injiilka boqortooyadii ku wacdiyeyey, oo bugto walba iyo
cudur walba ayuu bogsiinayay:

Masiixu Dadkuu U Naxariistay

36 Laakiin goortuu dadkii badnaa arkay ayuu u naxariistay,
waayo, way dhibaataysnaayeen oo kala firidhsanaayeen sidii
ido aan adhijir lahayn.
37 Markaasuu xertiisii ku yidhi, Waxa beerta laga gooy-
nayaa way badan yihiin, shaqaalayaashuse waa yar yihiin.
38 Sidaa darteed Sayidka beergooyska barya inuu
shaqaalayaal beertiisa u soo diro.

10

Ciise Laba Iyo Tobankiisii Rasuul
(Mar. 3:13-19; Luuk. 6:12-16)

1 Markaasuu wuxuu u yeedhay laba-iyo-tobankii xertiisa
ahaa oo wuxuu siiyey amar ay jinniyo wasakh leh ku saaraan
oo ay bugto walba iyo cudur walba ku bogsiiyaan.
2 Laba-iyo-tobanka rasuul magacyadoodu waa kuwan, Kan
ugu horreeyaa waa Simoon, kan Butros la odhan jiray, iyo
walaalkiis Andaros, iyo Yacquub ina Sebedi, iyo walaalkiis
Yooxanaa,
3 iyo Filibos, iyo Bartolomayos, iyo Toomas, iyo Matayos oo
cashuurqaadaha ahaa, iyo Yacquub ina Alfayos, iyo Tadayos,
4 iyo *Simoon reer Kaana, iyo Yuudas Iskariyod, kii gacan-
geliyey.

Rasuulladii Shuqulkoodii
(Mar. 6:7-13; Luuk. 9:1-6)

5 Laba-iyo-tobankan Ciise ayaa diray oo amray isagoo leh,
Jid ka mid ah jidadka dadka aan Yuhuudda ahayn ha marina,
magaalo ka mid ah magaalooyinka reer Samaariyana ha
gelina,
6 laakiin waxaad u tagtaan idaha lunsan oo guriga Israa'iil
ah.
7 Oo intaad socotaan wacdiya, oo waxaad ku tidhaahdaan,
Boqortooyadii jannadu waa dhow dahay.
8 Kuwa bukana bogsiiya, kuwii dhintayna sara kiciya,
kuwa baraska lehna nadiifiya, jinniyadana saara, hadiyad
ahaan baad ku hesheen ee hadiyad ahaanna ku siiya.
9 Dahab ama lacag ama naxaas kiishadihiinna ha ku
haysanina,
10 qandina jidka ha u qaadanina, ama laba khamiis, ama
kabo, ama ul, waayo, shaqaaluhu cuntadiisa ayuu istaahilaa.
11 Magaalo alla magaaladaad gashaan iyo tuuloba, ka
doona mid istaahila, oo halkaas jooga ilaa aad ka tegaysaan.
12 Goortaad guriga gelaysaan, nabdaadiya,

---

* **10:4** Simoon reer Kaana = Simoon Qiiroleh.

13 oo hadduu gurigu istaahilo, nabaddiinnu ha ku soo
degto, laakiin haddaanu istaahilin, nabaddiinnu ha idinku
soo noqoto.
14 Oo ku alla kii aan idin soo dhowayn, oo aan hadal-
ladiinna maqlin, goortaad gurigaas ama magaaladaas ka
baxaysaan, siigada cagihiinna ka dhabaandhaba.
15 Runtii waxaan idinku leeyahay, Maalinta xisaabta,
Sodom iyo Gomora waa ka xisaab fududaan doonaan mag-
aaladaas.

Silaca
(Mar. 13:9-13; Luuk. 21:12-17)

16 Waxaan idiin dirayaa sidii ido yeey ku dhex jira, sidaa
darteed caqli u lahaada sida abeesooyin, oo u sir la'aada sida
qoolleyo.
17 Laakiin dad iska jira, waayo, waxay idiin dhiibi doonaan
shirar, oo sunagogyadooda ayay idinku karbaashi doonaan.
18 Oo waxaa aawaday laydiin hor geeyn doonaa taliyayaal
iyo boqorro inay marag ku noqoto iyaga iyo dadka aan Yuhu-
udda ahayn.
19 Laakiin goortay idin gacangeliyaan, ha ka welwelina
sidaad u hadli doontaan ama waxaad ku hadli doontaan,
waayo, waxaad ku hadli doontaan ayaa saacaddaas laydin
siin doonaa.
20 Waayo, ma aha idinka kuwa hadlayaa laakiin waa Ruuxa
Aabbihiin kan idinka dhex hadlayaa.
21 Walaalba walaalkiis wuxuu u dhiibi doonaa in la dilo,
aabbena wiilkiisa, carruurna waalidkood ayay ku kici doon-
aan oo dhimashay gaadhsiin doonaan.
22 Dadka oo dhan ayaa magacayga aawadiis idiin necbaan
doona, laakiin kan ilaa ugu dambaysta adkaysta, kaasaa
badbaadi doona.
23 Laakiin goortay magaaladan idinku silciyaan, tan kale
u carara, waayo, runtii waxaan idinku leeyahay, Maga-
alooyinka Israa'iil ma wada gaadhi doontaan ilaa Wiilka
Aadanahu yimaado.
24 Qof xer ahu macallinkiisa kama sarreeyo, addoonkuna
sayidkiisa kama sarreeyo.
25 Waa ku filan tahay qof xer ah inuu noqdo sida macall-
inkiisa, addoonkuna sida sayidkiisa. Hadday odayga reerka
Be'elsebul ugu yeedhaan, intee ka badan ayay ugu yeedhi
doonaan kuwa gurigiisa jooga.

Kuwii Laga Baqi Lahaa
(Luuk. 12:2-9)

26 Sidaa darteed ha ka baqina, waayo, wax daboolan ma
jiro oo aan soo muuqan doonin, wax qarsoonna ma jiro oo
aan la garan doonin.

27 Waxaan gudcurka idiinku sheego, iftiinka ku dhaha, oo
waxaad dhegta ka maqashaanna, guryaha dushooda kaga
dhawaaqa.
28 Ha ka baqina kuwa jidhka dila, laakiin aan karin inay
nafta dilaan, waxaadse ka baqdaan kan jahannamada ku
hallayn kara nafta iyo jidhkaba.
29 Laba shimbirrood miyaan beesad lagu iibin? Middoodna
dhulka ku dhici mayso amarka Aabbihiin la'aantiis.
30 Timaha madaxiinna oo dhan waa tirsan yihiin.
31 Sidaa darteed ha baqina, waad ka qiima badan tihiin
shimbirro badan.
32 Sidaa darteed mid walba oo igu qirta dadka hortiisa,
anna waan ku qiran doonaa Aabbahayga jannada ku jira
hortiisa.
33 Laakiin ku alla kii igu diida dadka hortiisa, anna waan
ku diidi doonaa Aabbahayga jannada ku jira hortiisa.

Doorashada Dhibta Leh Iyo Abaalgudkeeda
(Luuk. 12:51-53; 14:26-27)

34 Ha u malaynina inaan u imid inaan nabad dhulka u
keeno; uma aan iman inaan nabad keeno, laakiin inaan seef
keeno.
35 Waxaanse u imid inaan nin cadow kaga dhigo aabbihiis,
gabadhna hooyadeed, naagna soddohdeed.
36 Nin cadowgiisu waa dadka gurigiisa.
37 Kan aabbihiis iyo hooyadiis iga jecel, ima istaahilo, oo
kan wiilkiisa iyo gabadhdiisa iga jecel, ima istaahilo.
38 Kan aan iskutallaabtiisa soo qaadan oo aan i soo raacin,
ima istaahilo.
39 Kan naftiisa helaa waa lumin doonaa, oo kan naftiisa u
lumiya aawaday waa heli doonaa.
40 Kan idin aqbalaa wuu i aqbalaa, kan i aqbalaana, wuxuu
aqbalaa kan i soo diray.
41 Kan nebi ku aqbala nebi magiciis, wuxuu heli doonaa
nebi abaalkiis, kan qof xaq ah ku aqbala qof xaq ah magiciis,
wuxuu heli doonaa qof xaq ah abaalkiis.
42 Ku alla kii kuwan yaryar koob biyo qabow oo keliya
ku siiya qof xer ah magiciis, runtii waxaan idinku leeyahay,
abaalkiisu ka lumi maayoba.

11

1 Goortii Ciise amarkiisa u dhammeeyey laba iyo tobankii
xertiisa ahaa, waxaa dhacay inuu meeshaas ka noqday inuu
magaalooyinkooda wax ku baro oo ku wacdiyo.

Yooxanaa Baabtiisaha
(Luuk. 7:18-35)

2 Goortii Yooxanaa xabsiga ka maqlay shuqulladii Masiixa,
laba xertiisii ah ayuu u soo diray
3 oo ku yidhi, Miyaad tahay kan imanaya mise mid kale
aannu dhawrnaa?
4 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Taga oo Yoox-
anaa uga warrama waxaad aragteen iyo waxaad maqasheen.
5 Kuwii indhaha la'aa wax bay arkaan, kuwii lugahala'aana
way socdaan, kuwii baraska qabayna waa la nadiifiyey,
kuwii dhegahala'aana wax bay maqlaan, kuwii dhintayna
waa la kiciyey, masaakiintana injiilka waa lagu wacdiyaa,
6 oo waxaana barakaysan kan aan iga xumaanin.
7 Markay tageen, Ciise wuxuu bilaabay inuu dadkii badnaa
wax uga sheego Yooxanaa oo wuxuu yidhi, Maxaad cidlada
ugu baxdeen? Ma waxay ahayd inaad soo aragtaan caws-
duur dabaylu ruxayso?
8 Laakiin maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd inaad soo
aragtaan nin dhar jilicsan qaba? Kuwa dharka jilicsan qaba
waxay joogaan guryaha boqorrada.
9 Laakiin maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd inaad nebi
soo aragtaan? Haah, waxaan idinku leeyahay, mid nebi ka
sarreeya.
10 Kanu waa kii laga qoray,
Eeg, waxaan hortaada soo dirayaa wargeeyahayga,
Kan jidkaaga kuu sii diyaargarayn doona hortaada.
11 Runtii waxaan idinku leeyahay, Intii dumar ka dhalatay,
mid Yooxanaa Baabtiisaha ka weyn kama dhex kicin, laakiin
kan boqortooyadii jannada ugu yar ayaa ka weyn.
12 Tan iyo wakhtigii Yooxanaa Baabtiisaha boqortooyada
jannada waa la xoogay, oo kuwii xoogayna ayaa qaatay.
13 Waayo, nebiyadii iyo sharcigu waxay wax sii sheegeen
ilaa Yooxanaa.
14 Haddii aad doonaysaan inaad tan aqbashaan, Kanu waa
Eliyaas kan iman lahaa.
15 Kan dhego wax lagu maqlo lahu ha maqlo.
16 Maxaan qarnigan u ekaysiiyaa? Wuxuu u eg yahay
carruur suuqa fadhida oo kuwa kale u yeedhaysa,
17 iyagoo leh, Biibiile baannu idiin yeedhinnay, oo waad
cayaari weydeen, waannu baroorannay oo waad calaacali
weydeen.
18 Waayo, Yooxanaa waa yimid isagoo aan waxba cunaynin
oo cabbaynin, oo waxay yidhaahdaan, Jinni buu qabaa.
19 Wiilka Aadanahuse waa yimid isagoo wax cunaya oo
cabbaya, oo waxay yidhaahdaan, Eeg, waa nin cir weyn
oo khamriyacab ah oo saaxiib la ah cashuurqaadayaal iyo
dembilayaal. Xigmaddu inay xaq tahay waa lagu caddeeyaa
shuqulladeeda.

Waxaa Hoog Leh Dadka Aan Ilaah Rumaysnayn Magaalooyinkooda
(Luuk. 10:13-15)

20 Dabadeed wuxuu bilaabay inuu canaanto
magaalooyinkii uu shuqulladiisa xoogga leh badidooda
ku dhex sameeyey, waayo, ma ay toobadkeenin.
21 Waa kuu hoog, Khorasinay; waa kuu hoog, Beytsay-
day; waayo, shuqulladii xoogga lahaa oo laydinku dhex
sameeyey, haddii Turos iyo Siidoon lagu samayn lahaa,
goor horay toobadkeeni lahaayeen, iyagoo dhar joonyad ah
gashan oo dambas ku fadhiya.
22 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Maalinta xisaabta
Turos iyo Siidoon waa idinka xisaab fududaan doonaan.
23 Adiguna Kafarna'umay, samada ma laguu sarraysiin
doonaa? Waxaad ku degi doontaa *Haadees, waayo, haddii
shuqulladii xoogga lahaa oo lagugu dhex sameeyey, Sodom
lagu samayn lahaa, ilaa maanta way joogi lahayd.
24 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Maalinta xisaabta,
dalka Sodom ayaa kaa xisaab fududaan doona.

Maanka U Eg Maanka Carruurta
(Luuk. 10:21)

25 Wakhtigaas Ciise ayaa hadalkan yidhi, Aabbow, Rabbiga
samada iyo dhulkow, waan kugu mahadnaqayaa, waayo,
waxyaalahan ayaad kuwa caqliga iyo garashada leh ka
qarisay, oo waxaad u muujisay ilma yaryar.
26 Haah, Aabbow, waayo, sidaas ayaa kaa farxisay.

Ciise Shuqulkiisa
(Luuk. 10:22)

27 Aabbahay wax walbaba waa ii dhiibay; oo ninna Wiilka
garan maayo Aabbaha maahee, oo ninna Aabbaha garan
maayo Wiilka maahee iyo kii Wiilku doonayo inuu u muu-
jiyo.
28 Ii kaalaya kulligiin kuwiinna hawshaysan oo
culaabaysanow, oo anigu waan idin nasin doonaa.
29 †Harqoodkayga dushiinna ku qaata oo wax iga barta;
waayo, waan qaboobahay, qalbigayguna waa hooseeyaa, oo
naftiinna nasashaad u heli doontaan.
30 Waayo, harqoodkaygu waa dhib yar yahay, oo rarkay-
guna waa fudud yahay.

12

Wax Sabti Dhawridda Ku Saabsan
(Mar. 2:23-28; Luuk. 6:1-5)

---

* **11:23** Haadees = meeshii kuwii dhintay. † **11:29** harqood = qoriga lagu xidho laba dibi inay wax ku jiidaan.

1 Wakhtigaas Ciise wuxuu sabtidii dhex maray beeraha,
xertiisuna waa gaajaysnayd, oo waxay bilaabeen inay sabu-
ulladii jartaan oo cunaan.
2 Laakiin Farrisiintii goortay arkeen, waxay isaga ku yid-
haahdeen, Eeg, xertaadu waxay samaynayaan wixii aan
xalaal ahayn in sabtida la sameeyo.
3 Laakiin wuxuu ku yidhi, Miyaydnaan akhriyin wixii
Daa'uud sameeyey goortuu gaajooday, isaga iyo kuwii la
jiray,
4 siduu gurigii Ilaah u galay oo uu u cunay *kibistii tusni-
inta, tan aan xalaal u ahayn inuu cuno ama in kuwii la jiray
cunaan, wadaaddada keliya maahee?
5 Ama miyaydnaan sharciga ka akhriyin in wadaaddadii
macbudka ku jira sabtida, ay sabtida ka dhigaan wax aan
quduus ahayn oo ay ka eed la' yihiin?
6 Waxaan idinku leeyahay, Mid macbudka ka sarreeya ayaa
halkan jooga.
7 Haddaad aqoon lahaydeen hadalkan micnihiisa, Waxaan
doonayaa naxariis ee ma aha allabari, kuwa aan eed lahayn
ma aad xukunteen.
8 Waayo, Wiilka Aadanahu waa sayidkii sabtida.

Ninkii Gacanta Engegnaa Waa La Bogsiiyey
(Mar. 3:1-6; Luuk. 6:6-11)

9 Markaasuu halkaas ka tegey oo wuxuu galay sunagog-
gooda.
10 Oo waxaa joogay nin gacan engegan. Goortaasay weyd-
diiyeen oo ku yidhaahdeen, Ma xalaal baa in sabtida wax la
bogsiiyo? si ay ugu ashtakeeyaan.
11 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Ninkiinnee baa lax leh oo
hadday sabtida god ku dhacdo, aan soo qabanaynin oo aan
soo bixinaynin?
12 Haddaba nin intee buu ka qiima badan yahay lax! Sidaa
darteed waa xalaal in sabtida wanaag la sameeyo.
13 Markaasuu ninkii ku yidhi, Gacantaada soo taag. Wuuna
soo taagay, oo way bogsatay sida tan kale.
14 Laakiin Farrisiintu waa baxeen, oo waxay ka wada
hadleen si ay u dilaan.

Midiidinkii La Doortay

15 Ciise goortuu ogaaday ayuu halkaas ka tegey, oo waxaa
raacay dad badan, dhammaantoodna wuu wada bogsiiyey.
16 Wuxuuna ku amray inaanay cidna u sheegin,
17 si ay u noqoto wixii lagaga dhex hadlay nebi Isayos isagoo
leh,

---

* **12:4** kibistii tusniinta = kibis gooni ah oo loo bixiyey Ilaah.

18 Eeg midiidinkaygii aan doortay,
Kan aan jeclahay oo ay naftaydu ku faraxsan tahay.
Ruuxayga ayaan dul saari doonaa,
Wuxuuna quruumaha u sheegi doonaa xukunka.
19 Ma uu ilaaqtami doono, mana qaylin doono,
Ninnana codkiisa jidadka kama maqli doono.
20 Cawsduur nabar leh ma jebin doono,
Dubaalad qiiqaysana ma demin doono,
Ilaa uu xukunka u soo bixiyo libta.
21 Oo quruumuhu waxay ku rajayn doonaan magiciisa.

Ciise Iyo Be'elsebul
(Mar. 3:20-30; Luuk. 11:14-23; 12:10)

22 Markaasaa waxaa loo keenay jinnoole indha la' oo carrab la', wuuna bogsiiyey, sidaa darteed ninkii carrabka la'aa waa hadlay oo wax arkay.
23 Kolkaasaa dadkii badnaa oo dhammu yaabeen oo waxay yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn ina Daa'uud?
24 Laakiin Farrisiintu goortay maqleen, waxay yidhaahdeen, Kanu jinniyada wax kale kuma saaro Be'elsebul oo ah madaxda jinniyada maahee.
25 Laakiin isagoo garanaya fikirradooda ayuu ku yidhi, Boqortooyo walba oo kala qaybsantaa, cid la' bay noqotaa, oo magaalo walba iyo guri walba oo kala qaysamaa, ma taagnaan doonaan.
26 Haddii Shayddaan Shayddaan saaro, waa kala qaybsamaa. Haddaba boqortooyadiisu sidee bay u taagnaan doontaa?
27 Oo anigu haddii aan jinniyada ku saaro Be'elsebul, wiilashiinnu yay ku saaraan? Sidaa darteed iyagu waxay ahaanayaan xaakinnadiinna.
28 Laakiin haddaan jinniyada ku saaro Ruuxa Ilaah, waxaa idiin timid boqortooyada Ilaah.
29 Ama qof sidee buu kan xoog leh gurigiisa u geli karaa oo alaabtiisa u dhici karaa, haddaanu kolkii hore kan xoogga leh xidhin? Markaasuu gurigiisa dhici doonaa.
30 Kan aan ila jirin waa iga gees, oo kan aan ila ururin waa firdhiyaa.
31 Sidaa darteed waxaan idinku leeyahay, Dembi walba iyo cay walba waa loo cafiyi doonaa dadka, laakiin cayda Ruuxa Quduuska ah ka gees ah looma cafiyi doono.
32 Ku alla kii ku hadla hadal Wiilka Aadanaha ka gees ah waa loo cafiyi doonaa, laakiin ku alla kii ku hadla hadal Ruuxa Quduuska ah ka gees ah looma cafiyi doono wakhtigan iyo wakhtiga iman doona.

33 Ama geedka wanaajiya iyo midhihiisaba, ama geedka
xumeeya iyo midhihiisaba, waayo, geedka waxaa lagu gartaa
midhihiisa.
34 Dhal jilbisay, sidee baad wax wanaagsan ugu hadli
karaysaan idinkoo shar leh? Waayo, afku wuxuu ku hadlaa
waxa qalbiga ku badan.
35 Ninka wanaagsani wuxuu maalka wanaagsan ka soo
saaraa wax wanaagsan, kan sharka lihina wuxuu maalka
sharka leh ka soo saaraa wax shar ah.
36 Waxaan idinku leeyahay, Eray kasta oo aan waxtar
lahayn oo dadku ku hadlo, maalinta xisaabta xisaab bay ka
bixin doonaan.
37 Waayo, hadalladaada ayaa lagugu caddayn doonaa in-
aad xaq tahay, oo hadalladaada ayaa lagugu xukumi doonaa.

Ciise Baa Diiday Markii Calaamo La Weyddiistay
(Mar. 8:11-12; Luuk. 11:29-32)

38 Markaas qaar culimmada iyo Farrisiinta ah ayaa u
jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, waxaannu doonaynaa
inaannu calaamo kaa aragno.
39 Markaasuu wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Qarni sha-
reed oo sina leh ayaa calaamo doonaya, calaamona lama siin
doono calaamada nebi Yoonis maahee.
40 Waayo, sida Yoonis saddex maalmood iyo saddex habeen
caloosha nibiriga ugu jiray, sidaasuu Wiilka Aadanahuna
saddex maalmood iyo saddex habeen caloosha dhulka uga
jiri doonaa.
41 Nimanka Nineweh waxay xisaabta isla taagi doonaan
dadka qarnigan, wayna xukumi doonaan, waayo, waxay ku
toobadkeeneen wacdigii Yoonis, oo bal eeg, mid Yoonis ka
weyn ayaa halkan jooga.
42 Boqoradda koonfureed waxay xisaabta la kici doontaa
dadka qarnigan, wayna xukumi doontaa, waayo, waxay ka
timid meesha dhulka ugu shishaysa inay xigmadda Sulay-
maan maqasho, oo bal eeg, mid Sulaymaan ka weyn ayaa
halkan jooga.

Jinnigu Waa Ku Noqday Meeshuu Ka Baxay
(Luuk. 11:24-26)

43 Jinniga wasakhda leh goortuu ninka ka baxo, wuxuu
maraa meelo aan biyo lahayn isagoo nasasho doonaya, mana
helo.
44 Markaasuu yidhaahdaa, Waxaan ku noqonayaa gurigay-
gii aan ka baxay, oo goortuu yimaado wuxuu helaa isagoo
madhan oo xaaqan oo hagaagsan.
45 Markaasuu tagaa oo wuxuu wataa toddoba jinni oo
kale oo ka xunxun isaga, wayna galaan oo halkaas joogaan.

Ninkaas wakhtigiisa dambe ayaa ka darnaada wakhtiga hore. Sidaasay u noqon doontaa qarnigan sharka leh.

Walaalnimada Runta Ah
(Mar. 3:31-35; Luuk. 8:19-21)

46 Intuu weli dadkii badnaa la hadlayay, ayaa hooyadiis iyo walaalihiis dibadda taagnaayeen oo doonayeen inay la hadlaan isaga.
47 Mid baa ku yidhi, Bal eeg, hooyadaa iyo walaalahaa ayaa dibadda taagan oo doonaya inay kula hadlaan.
48 Laakiin wuu u jawaabay oo ku yidhi kii u sheegay, Yaa hooyaday ah oo yaa walaalahay ah?
49 Gacantiisa ayuu xertiisa ku taagay oo yidhi, Waa kuwan hooyaday iyo walaalahay!
50 Waayo, ku alla kii yeela doonista Aabbahayga jannada ku jira, kaasaa walaalkay iyo walaashay iyo hooyaday ah.

13

Masaalka Ku Saabsan Beerreyga
(Mar. 4:1-9; Luuk. 8:4-8)

1 Maalintaas Ciise ayaa guriga ka baxay oo fadhiistay badda agteeda,
2 oo waxaa u soo ururay dad faro badan, sidaa darteed doonni ayuu fuulay oo fadhiistay, dadkii badnaa oo dhammuna xeebtay taagnaayeen.
3 Markaasuu wax badan masaallo ugu sheegay isagoo leh, Beerrey baa baxay inuu wax beero,
4 oo intuu beerayay qaar baa jidka geestiisa ku dhacay. Kolkaasaa shimbirro yimaadeen oo cuneen.
5 Qaar kalena waxay ku dhaceen dhul dhagax ah oo aan carro badan lahayn; kolkiiba way soo baxeen, waayo, carradu hoos uma dheerayn,
6 laakiin qorraxdu goortay soo baxday way gubteen, waana engegeen, waayo, xidid ma lahayn.
7 Qaar kalena waxay ku dhaceen qodxan, qodxantiina waa soo baxday oo ceejisay.
8 Qaar kalena dhul wanaagsan bay ku dhaceen oo ay midho dhaleen, mid boqol, midna lixdan, midna soddon.
9 Kan dhego wax lagu maqlo lahu ha maqlo.

Sida Loo Isticmaalo Masaallada
(Mar. 4:10-12; Luuk. 8:9-10)

10 Markaasaa xertii u timid oo ku tidhi, Maxaad masaallo ugula hadashaa?
11 Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Idinka waa laydin siiyaa inaad waxa qarsoon ee boqortooyada jannada garataan, kuwaase lama siiyo.

12 Waayo, ku alla kii wax haysta waa la siin doonaa, waana
loo badin doonaa, kii aan waxba haysanse, waa laga qaadi
doonaa wuxuu haysto.
13 Sidaa darteed ayaan masaallo ugula hadlaa, waayo,
iyagoo arkaya ma arkaan, oo iyagoo maqlaya ma maqlaan,
mana gartaan.
14 Iyagay u noqotay waxsheegidda Isayos iyadoo leh,
Maqal baad ku maqli doontaan mana garan doontaan,
Idinkoo arkaya wax baad arki doontaan, idiinmana dhaad-
hici doonto.
15 Waayo, dadkan qalbigoodu waa qallafsanaaday,
Oo dhib bay dhegahooda wax ugu maqlaan,
Indhahoodana way isku qabteen;
Si aanay indhaha wax ugu arkin,
Oo dhegaha wax ugu maqlin,
Oo qalbiga wax ugu garan,
Si aanay u soo noqon,
Oo aanan u bogsiin.
16 Laakiin waxaa barakaysan indhihiinna, waayo, wax bay
arkaan, iyo dhegihiinna, waayo, wax bay maqlaan.
17 Runtii waxaan idinku leeyahay, Nebiyo badan iyo ni-
man xaq ah ayaa doonay inay arkaan waxaad aragtaan,
mana arkin, iyo inay maqlaan waxaad maqashaan, mana ay
maqlin.

Micnaynta Masaalka Beerreyga
(Mar. 4:13-20; Luuk. 8:11-15)

18 Haddaba maqla masaalkii beerreyga.
19 Mid kasta oo hadalka boqortooyada maqla oo aan garan,
waxaa u yimaada kan sharka leh oo ka dhifta wixii qalbigiisa
lagu beeray. Waa kan kii jidka geestiisa lagu beeray.
20 Oo kii meelaha dhagaxa ah lagu beeray waa kan hadalka
maqla oo kolkiiba farxad ku qaata.
21 Xididse isagu ma leh, laakiin wakhti yar buu sii jiraa, oo
goortii dhib ama silec ugu dhaco erayga aawadiis, markiiba
waa ka xumaadaa.
22 Kii qodxanta lagu dhex beerayna waa kan hadalka
maqla oo kawelwelidda dunidan iyo sasabidda maalka ayaa
hadalka ceejiya, oo wuxuu noqdaa midhola'aan.
23 Kii dhulka wanaagsan lagu beeray waa kan erayga
maqla oo garta, oo isagu waa kan midho dhala, mid boqol,
midna lixdan, midna soddon.

Masaalka Ku Saabsan Gocondhada

24 Masaal kale ayuu u saaray, oo wuxuu yidhi, Boqor-
tooyada jannada waxaa loo ekaysiiyaa nin beertiisa abuur
wanaagsan ku abuuray.

25 Laakiin waxaa yimid cadowgiisa intii dadku hurday, oo
wuxuu sarreenka kaga dhex abuuray gocondho, markaasuu
tegey.
26 Laakiin markii geedku soo baxay oo uu midho dhalay,
markaasaa gocondhadii soo muuqatay.
27 Kolkaasaa odayga reerka addoommadiisu u yimaadeen
oo ku yidhaahdeen, Sayidow, miyaanad abuur wanaagsan
beertaada ku abuurin? Xaggee haddaba gocondhadu uga
timid?
28 Wuxuu ku yidhi, Nin cadow ah ayaa waxan sameeyey.
Addoommadii waxay ku yidhaahdeen, Ma waxaad doon-
aysaa haddaba inaannu tagno oo ururinno?
29 Wuxuuse ku yidhi, Maya, waaba intaas oo goortaad
gocondhada ururinaysaan aad sarreenka la rurujisaan.
30 Labadoodu ha isla baxaan ilaa beergooyska, oo wakhtiga
beergooyska waxaan kuwa gooya ku odhanayaa, Horta wax-
aad ururisaan gocondhadii, oo xidhmo xidhmo isugu xidha
in la gubo, laakiin sarreenka ku soo ururiya maqsinkayga.

Masaalka Ku Saabsan Iniin Khardal Ah, Iyo Masaalka Ku Saabsan Khamiir
(Mar. 4:30-34; Luuk. 13:18-21)

31 Masaal kale ayuu u saaray oo wuxuu yidhi, Boqortooy-
ada jannada waxay u eg tahay iniin khardal, tan uu nin
qaaday oo beertiisa ku beeray.
32 Taas waa ka wada yar tahay iniinaha oo dhan, laakiin
goortay weynaato, way ka weyn tahay dhalatada oo dhan,
oo waxay noqotaa geed dheer si ay shimbirraha cirku u
yimaadaan oo laamaheeda ugu degaan.
33 Masaal kale ayuu kula hadlay, Boqortooyada jannada
waxay u eg tahay khamiir, kan naagi intay qaadday ay saddex
qiyaasood oo bur ah ku dhex qooshtay ilaa ay wada khami-
ireen.
34 Waxan oo dhan ayaa Ciise masaallo kula hadlay dadkii
badnaa, oo masaalla'aan kulama uu hadlin iyaga.
35 Si ay u noqoto wixii nebiga lagaga dhex hadlay isagoo leh,
Afkayga waxaan ku furayaa masaallo,
Oo wax qarsoonna tan iyo aasaaskii dunida ayaan ku
dhawaaqayaa.

Micnaynta Masaalka Gocondhada Ku Saabsan

36 Markaasuu dadkii badnaa ka tegey oo guriga galay.
Xertiisii ayaa u timid oo waxay ku yidhaahdeen, Noo caddee
masaalkii gocondhadii beerta.
37 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Kii abuur
wanaagsan abuuray waa Wiilka Aadanaha,

38 beertuna waa dunida. Abuurka wanaagsanna waa
wiilasha boqortooyada, gocondhadiina waa wiilasha kan
sharka leh.
39 Oo cadowga abuurayna waa Ibliiska, beergooyskuna
waa dhammaadka wakhtigii dunida, kuwa gooyaana waa
malaa'igo.
40 Haddaba sidii gocondhadii loo ururiyey oo dab loogu
gubay, sidaasay ahaan doontaa dhammaadka wakhtiga
dunidu.
41 Wiilka Aadanaha ayaa malaa'igihiisa diri doona, oo
waxay boqortooyadiisa ka ururin doonaan wax kasta oo
xumeeya iyo kuwa dembiga fala.
42 Oo waxay ku tuuri doonaan foornada dabka, halkaas
waxaa jiri doonta baroor iyo ilko jirriqsi.
43 Markaasaa kuwa xaqa ah ku dhalaali doonaan boqor-
tooyada Aabbahood sida qorraxdu u dhalaalayso. Kan dhego
lahu ha maqlo.

Masaallada Ku Saabsan Maalka Iyo Luulka Iyo Shabagga

44 Boqortooyada jannadu waxay u eg tahay maal beer ku
qarsoon, kan nin intuu helay qarsaday, oo farxad aawadeed
ayuu baxay, oo wuxuu lahaa oo dhan iibiyey, oo beertaas
iibsaday.
45 Haddana boqortooyada jannadu waxay u eg tahay baay-
acmushtari luul wanaagsan doonaya.
46 Goortuu xabbad luul ah oo ganac weyn helay, ayuu
baxay, oo wuxuu lahaa oo dhan ayuu iibiyey oo iibsaday.
47 Haddana boqortooyada jannadu waxay u eg tahay
shabag badda lagu tuuray oo cayn walba lagu ururiyey.
48 Kan markuu buuxsamay ay nimanku xeebta ku soo
jiideen, wayna fadhiisteen oo kuwii wanaagsanaa weelal bay
ku ururiyeen, kuwii xumaana way tuureen.
49 Sidaasay ahaan doontaa dhammaadka wakhtiga dunidu.
Malaa'igahu way soo bixi doonaan oo waxay kuwa sharka leh
ka dhex sooci doonaan kuwa xaqa ah,
50 oo waxay ku tuuri doonaan foornada dabka. Halkaa
waxaa jiri doonta baroor iyo ilko jirriqsi.
51 Waxyaalahan oo dhan ma garateen? Waxay ku yid-
haahdeen, Haah.
52 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Sidaa darteed mid kasta
oo culimmada ka mid ah oo xer looga dhigay boqortooyada
jannada, wuxuu u eg yahay nin reer odaygiis ah oo maalkiisa
ka soo saara wax cusub iyo wax duug ah.

Ciise Waa Laga Celiyey Naasared
(Mar. 6:1-6; Luuk. 4:16-30)

53 Kolkii Ciise masaalladan dhammeeyey, ayuu halkaas ka
tegey.
54 Oo markuu waddankiisa yimid, ayuu sunagoggooda
wax ku baray, sidaa darteed way yaabeen oo yidhaahdeen,
Ninkanu xaggee buu ka helay xigmaddan iyo shuqulladan
xoogga leh?
55 Kanu miyaanu ahayn wiilkii nijaarka? Miyaan hooyadiis
la odhan Maryan? Walaalihiisna Yacquub iyo Yoosee iyo
Simoon iyo Yuudas?
56 Gabdhihii walaalihiis ahaana miyaanay inala wada joo-
gin? Haddaba kanu xaggee buu waxyaalahan oo dhan ka
helay?
57 Wayna ka xumaadeen, laakiin Ciise wuxuu ku yidhi,
Nebi murwad la' ma jiro, waddankiisa iyo gurigiisa dhex-
dooda maahee.
58 Halkaas shuqullo badan oo xoog leh kuma samayn ru-
maysadla'aantooda aawadeed.

14

Dhimashadii Yooxanaa Baabtiisaha
(Mar. 6:14-29; Luuk. 9:7-9)

1 Waagaas taliye Herodos ayaa warkii Ciise maqlay,
2 oo wuxuu midiidinyadiisii ku yidhi, Kanu waa Yoox-
anaa Baabtiisaha. Kuwii dhintay ayuu ka soo sara kacay,
sidaa darteed shuqulladan xoogga leh waa ku dhex jiraan oo
shaqaynayaan.
3 Waayo, Herodos baa Yooxanaa qabtay oo intuu xid-
hay ayuu u xabbisay, walaalkiis Filibos naagtiisii Herodiya
aawadeed.
4 Waayo, Yooxanaa wuxuu ku yidhi, Xalaal kuuma aha
inaad haysatid,
5 oo goortuu doonay inuu dilo, dadkii badnaa ayuu ka
baqay, maxaa yeelay, waxay u haysteen sidii nebi oo kale.
6 Goortii maalintii la xusuustay dhalashadii Herodos timid,
gabadhii Herodiya ayaa dadkii dhexdiisa ku cayaartay, oo
Herodos ayay ka farxisay.
7 Kolkaasuu dhaar ku ballanqaaday inuu siiyo wixii ay
weyddiisatoba.
8 Iyadoo hooyadeed hore ula soo talisay ayay tidhi, Halkan
xeedho igu soo sii madaxa Yooxanaa Baabtiisaha.
9 Boqorkii waa calool xumaaday, laakiin dhaarihiisii iyo
kuwii la fadhiyey aawadood ayuu ku amray in la siiyo.
10 Markaasuu cid diray oo Yooxanaa xabsigaa madaxa
lagaga gooyay.
11 Madaxiisiina waxaa lagu keenay xeedho, oo gabadhii la
siiyey, iyaduna hooyadeed bay u keentay.

12 Markaasaa xertiisii timid, oo meydkiisay qaadeen oo
aaseen, kolkaasay tageen oo Ciise u warrameen.

Waxaa Cunto La Siiyey Shan Kun Oo Nin
(Mar. 6:30-44; Luuk. 9:10-17; Yoox. 6:1-13)

13 Ciise goortuu taas maqlay, ayuu halkaas doonni kaga
soo noqday, oo meel cidla ah ayuu keligiis tegey. Dadkii
badnaana goortay warkaas maqleen, ayay magaalooyinka
lug kaga soo raaceen.
14 Goortuu degay ayuu dad badan arkay, wuuna u naxari-
istay, oo kuwoodii bukay ayuu bogsiiyey.
15 Goortii makhribkii la gaadhay ayaa xertiisii u timid oo
ku tidhi, Meeshu waa cidlo, wakhtigiina waa dhammaaday,
haddaba dadka dir si ay tuulooyinka u tagaan oo cunto u soo
iibsadaan.
16 Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Uma ay baahna inay
tagaan, idinku siiya waxay cunaan.
17 Waxay ku yidhaahdeen, Halkan waxba kuma hayno
shan kibsood iyo laba kalluun maahee.
18 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Halkan iigu keena.
19 Kolkaasuu dadkii badnaa ku amray inay cawska ku fad-
hiistaan. Isaguna wuxuu qaaday shantii kibsood iyo labadii
kalluun, oo intuu cirka eegay ayuu barakeeyey oo kibistii
kala jejebiyey oo xertiisii siiyey, xertiina dadkii badnaa bay
siiyeen.
20 Dhammaantood way wada cuneen oo ka dhergeen, oo
waxay soo gureen jajabkii hadhay oo laba iyo toban dambi-
ilood ka buuxa.
21 Kuwii cunayna waxay ku dhowaayeen shan kun oo nin
oo aan naagaha iyo carruurtu ku jirin.

Ciise Baa Badda Ku Dul Socday
(Mar. 6:45-52; Yoox. 6:15-21)

22 Kolkiiba wuxuu xertiisii ku amray inay doonnida fuu-
laan oo ay hortiis tagaan dhanka kale, intuu dadkii badnaa
dirayo.
23 Goortuu dadkii badnaa diray ayuu keligiis buurta fuulay
inuu ku tukado, oo goortii makhribka la gaadhay keli ahaan-
tiis ayuu halkaas joogay.
24 Doonniduse durba wax badan ayay dhulka ka fogaatay
oo hirarku waa dhibeen, waayo, dabaysha ayaa ka gees
ahayd.
25 Wakhtiga gaadhkii afraad oo habeenka ayuu u yimid
isagoo badda ku dul socda.
26 Oo xertiisii goortay arkeen isagoo badda ku dul socda,
way nexeen oo waxay yidhaahdeen, Waa muuqasho, oo
baqdin bay la qayliyeen.

27 Markiiba Ciise waa la hadlay oo ku yidhi, Kalsoonaada,
waa aniga ee ha baqina.
28 Markaasaa Butros u jawaabay oo ku yidhi, Sayidow, had-
daad tahay adiga, igu amar inaan biyaha kuugu dul imaado.
29 Wuxuu ku yidhi, Kaalay. Oo Butros markuu doonnida ka
degay ayuu biyaha ku dul socday inuu Ciise u tago.
30 Laakiin goortuu dabayshii arkay ayuu baqay, oo markuu
bilaabay inuu dego ayuu qayliyey oo ku yidhi, Sayidow, i
badbaadi,
31 oo markiiba Ciise gacantiisuu u taagay oo qabtay oo ku
yidhi, Rumaysadyare yahow, maxaad u shakiday?
32 Oo markay doonnida fuuleen, dabayshu waa joogsatay.
33 Kuwii doonnida ku jirayna way caabudeen isaga, oo
waxay ku yidhaahdeen, Runtii, waxaad tahay Wiilka Ilaah.

Bogsiintii Dadkii Gennesared Joogay
(Mar. 6:53-56)

34 Oo markay gudbeen waxay yimaadeen dalka Gen-
nesared.
35 Oo nimankii halkaas degganaa goortay garteen isaga,
waxay cid u direen dalkaas ku wareegsan oo dhan, oo waxay
u keeneen kuwa buka oo dhan,
36 oo waxay ka baryeen inay faraqa maradiisa keliya taab-
taan, oo kuwii taabtayna way bogsadeen.

15

Ciisaa Ka Jawaabay Eedayntii Ku Saabsanayd Xeerka
(Mar. 7:1-23)

1 Markaas waxaa Yeruusaalem Ciise uga yimid niman Far-
risiin iyo culimmo ah, oo waxay ku yidhaahdeen,
2 Xertaadu maxay xeerka waayeellada uga gudbaan?
Waayo, ma faro xashaan goortay kibis cunayaan.
3 Wuu u jawaabay oo ku yidhi, Idinkuba maxaad amarkii
Ilaah uga gudubtaan xeerkiinna aawadiis?
4 Waayo, Ilaah wuxuu amray, Aabbahaa iyo hooyadaa
maamuus, oo Kan aabbihii ama hooyadii caayaa, dhimasho
ha ku dhammaado.
5 Laakiin waxaad leedihiin, Kan aabbihii ama hooyadii ku
yidhaahda, Wixii aan idiin tari lahaa, hadiyad baan Ilaah ugu
bixiyey,
6 aabbihii ama hooyadii maamuusi maayo. Xeerkiinna
ayaad erayga Ilaah ku buriseen.
7 Labawejiilayaalow, Isayos aad buu wax idiinka sii shee-
gay markuu yidhi,
8 Dadkanu bushimahooda ayay igu maamuusaan,
Laakiin qalbigoodu waa iga fog yahay.

9 Si aan micne lahayn ayay ii caabudaan,
Iyagoo dadka wax ku baraya amarrada dadka.
10 Markaasuu dadkii badnaa u yeedhay oo ku yidhi, Maqla
oo garta.
11 Ma aha waxa afka gala waxa ninka nijaaseeyaa, laakiin
waxa afka ka soo baxa, kaas ayaa ninka nijaaseeya.
12 Markaasaa xertii u timid oo ku tidhi, Ma og tahay Farrisi-
intii inay ka xumaadeen markay hadalkii maqleen?
13 Laakiin wuu u jawaabay oo ku yidhi, Geed walba oo aan
Aabbahayga jannada ku jiraa abuurin waa la rujin doonaa.
14 Iska daaya. Iyagu waa indhoolayaal indhoolayaal ha-
gayaye. Laakiin nin indha la' hadduu nin indha la' hago,
labadooduba god bay ku dhici doonaan.
15 Markaasaa Butros u jawaabay oo ku yidhi, Masaalkaa
noo caddee.
16 Kolkaasuu wuxuu yidhi, Idinku weli ma garashola'aan
baad tihiin?
17 Miyaydnaan garanaynin, Wax kasta oo afka galaa
calooshay tagaan, oo waxaa lagu tuuraa meesha lagu saxa-
roodo?
18 Laakiin waxa afka ka soo baxaa, qalbigay ka yimaadaan;
oo kuwaas weeye waxa ninka nijaaseeyaa.
19 Waayo, waxaa qalbiga ka soo baxaa fikirrada sharka
leh iyo dilidda iyo sinada iyo galmada xaaraanta ah iyo
tuuganimada iyo maragga beenta ah iyo cayda.
20 Kuwan weeye waxa ninka nijaaseeyaa. Laakiin in lagu
cuno faro aan la maydhin, ninka ma nijaasayso.

Bogsiintii Gabadhii Aan Yuhuudda Ahayn
(Mar. 7:24-30)

21 Ciise ayaa meeshaas ka baxay, oo dhinacyada Turos iyo
Siidoon ayuu u leexday.
22 Oo naag reer Kancaan ah ayaa soohdimahaas ka soo
baxday oo qaylisay iyadoo leh, Ii naxariiso, Sayidow, ina
Daa'uudow. Gabadhayda jinni baa si xun u waalaya.
23 Laakiin hadal uguma uu jawaabin. Markaasaa xertiisii
u timid oo ka bariday iyagoo leh, Eri, waayo, way inaga daba
qaylinaysaa.
24 Laakiin wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, La iima soo dirin,
idaha lunsan oo reer binu Israa'iil maahee.
25 Laakiin iyadu way u timid oo sujuudday, oo waxay tidhi,
Sayidow, i caawi.
26 Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Ma wanaagsana in
carruurta kibistooda la qaado oo eeyaha loo tuuro.
27 Waxay tidhi, Waa run, Sayidow, laakiin weliba eeyahu
waxay cunaan jajabka ka dhaca miiska sayidkooda.

28 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Naagtay, rumaysadkaagu waa weyn yahay ee ha kuu noqoto sidaad doonaysid. Oo saacaddaasba gabadheedii waa bogsatay.

Dad Badan Baa La Bogsiiyey
(Mar. 7:31-37)

29 Markaasaa Ciise halkaas ka tegey, oo wuxuu u soo dhowaaday badda Galili, oo buurtuu fuulay oo halkaasuu fadhiistay.
30 Kolkaasaa waxaa u yimid dad fara badan oo wada kuwa curyaan ah iyo kuwa indha la' iyo kuwa carrab la' iyo kuwa addimmo la' iyo qaar badan oo kale, oo waxay iyaga dhigeen cagihiisa agtooda, wuuna bogsiiyey.
31 Sidaas daraaddeed baa dadkii yaabay goortay arkeen kuwii carrabka la'aa oo hadlaya iyo kuwii lugaha la'aa oo bogsaday iyo kuwii curyaanka ahaa oo socda iyo kuwii indhaha la'aa oo wax arkaya, waxayna ammaaneen Ilaaha reer binu Israa'iil.

Waxaa Cunto La Siiyey Afar Kun Oo Nin
(Mar. 8:1-10)

32 Markaasaa Ciise xertiisii u yeedhay oo ku yidhi, Dadka badan ayaan u naxariisanayaa, waayo, durba saddex maalmood ayay ila joogeen, oo waxay cunaanna ma haystaan. Dooni maayo inaan diro iyagoo sooman waaba intaas oo ay jidka ku itaal beelaane.
33 Xertiisii waxay ku yidhaahdeen, Innagoo meel cidla ah joogna, xaggee baynu ka helaynaa kibis intaa le'eg in dad sida u badanu ka dhergaan?
34 Ciise ayaa ku yidhi Immisa kibsood baad haysaan? Waxay yidhaahdeen, Toddoba iyo waxoogaa kalluun yaryar ah.
35 Oo wuxuu dadkii badnaa ku amray inay dhulka fadhiistaan.
36 Markaasuu toddobadii kibsood iyo kalluunkii soo qaaday, oo goortuu ku mahadnaqay ayuu kala jejebiyey oo xertii siiyey, xertiina dadkii badnaa ayay siiyeen.
37 Dhammaantood way wada cuneen oo dhergeen, oo waxay soo ururiyeen toddoba dambiilood oo ka buuxa jajabkii hadhay.
38 Dadkii cunayna waxay ahaayeen afar kun oo rag ah oo aan naagaha iyo carruurtu ku jirin.
39 Kolkuu dadkii badnaa diray dabadeed ayuu doonni fuulay, oo wuxuu galay soohdimaha Magadan.

16

Ciise Baa Diiday Markii Calaamo La Weyddiistay
(Mar. 8:11-13; Luuk. 12:54-56; 11:29)

1 Waxaa u yimid Farrisiintii iyo Sadukiintii iyagoo
jirrabaya, oo waxay ka baryeen inuu calaamo cirka ka tuso.
2 Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Goortii ay makhrib
tahay waxaad tidhaahdaan, Waxay noqonaysaa maalin
wanaagsan, waayo, cirku waa guduudan yahay.
3 Aroortiina waxaad tidhaahdaan, Maanta roob baa da'aya,
waayo, cirku waa guduudan yahay, waana kicinsan yahay.
Waxaad taqaaniin sida loo garto muuqashada cirka, laakiin
ma kala garan kartaan calaamooyinka wakhtiyada.
4 Waxaa calaamo doonaya qarni shareed oo sina leh,
calaamose lama siin doono calaamadii Yoonis maahee.
Markaasuu iska daayay iyaga oo ka tegey.

Ciise Baa Xertii Ku Canaantay Indhala'aantoodii
(Mar. 8:14-21)

5 Markii xertii dhanka kale timid, waxay illoobeen inay
kibis sii qaataan.
6 Ciise ayaa ku yidhi, Iska eega oo iska jira khamiirka
Farrisiinta iyo Sadukiinta.
7 Markaasay isla wada hadleen oo isku yidhaahdeen,
Sababtaasu waa kibistii aannan soo qaadan aawadeed.
8 Ciise oo gartay ayaa ku yidhi, Maxaad isula hadlaysaan,
rumaysadyarayaalow? Ma kibista aydnan haysan aawadeed
baa?
9 Miyaydnaan weli garan ama miyaydnaan xusuusnayn
shantii kibsood oo shantii kun cuntay, iyo intii dambiilood oo
aad ka soo ururiseen?
10 Ama toddobadii kibsood oo afartii kun cuntay iyo intii
dambiilood oo aad ka soo ururiseen?
11 Sidee baad u garan weydeen inaanan kibis idinkala
hadlayn? Iska jira khamiirka Farrisiinta iyo Sadukiinta.
12 Markaasay garteen inaanu ku lahayn, Iska jira khami-
irka kibista, laakiin waxbaridda Farrisiinta iyo Sadukiinta.

Butros Wuxuu Qiray Inuu Ciise Yahay Masiixa
(Mar. 8:27-30; Luuk. 9:18-21)

13 Ciise goortuu dhinacyada Kaysariya Filibos yimid ayuu
xertiisii weyddiiyey, oo wuxuu ku yidhi, Dadku yay ku shee-
gaan Wiilka Aadanaha?
14 Waxay yidhaahdeen, Qaar waxay yidhaahdaan, Yoox-
anaa Baabtiisaha, qaarna Eliyaas, qaar kalena waxay yid-
haahdaan, Yeremyaah, ama nebiyada midkood.
15 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Idinkuse yaad igu sheeg-
taan?

16 Simoon Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
Waxaad tahay Masiixa ah Wiilka Ilaaha nool.
17 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Waad barakaysan
tahay Simoon ina Yoonis, waayo, bini-aadmi tan kuuma muu-
jin, laakiin Aabbahayga jannada ku jira ayaa kuu muujiyey.
18 Anigu waxaan kugu leeyahay, Butros baad tahay, oo
dhagaxan ayaan ka dul dhisan doonaa kiniisaddayda, oo
albaabbadii Haadees kama adkaan doonaan.
19 Waxaan ku siin doonaa furayaasha boqortooyada jan-
nada, oo wax alla wixii aad dhulka ku xidho ayaa jannada ku
xidhnaan doona, oo wax alla wixii aad dhulka ku furto ayaa
jannada ku furnaan doona.
20 Markaasuu xertii ku amray inaanay cidna u sheegin inuu
Masiixa yahay.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dhimashadiisa Iyo Sarakiciddiisa
(Mar. 8:31--9:1; Luuk. 9:22)

21 Kolkaa dabadeed Ciise Masiix ayaa bilaabay inuu xerti-
isii u sheego inay waajib ugu tahay inuu Yeruusaalem tago, oo
xanuun badan ka helo waayeellada iyo wadaaddada sare iyo
culimmada, oo la dilo, oo maalinta saddexaad la sara kiciyo.
22 Markaasaa Butros gees u waday oo bilaabay inuu
canaanto, oo wuxuu ku yidhi, Ilaah ha kaa hayo, Sayidow,
taasu weligaa kuuma noqon doonto.
23 Laakiin Butros ayuu u soo jeestay oo ku yidhi, Gadaal
iga mar, Shayddaan yahow. Waad i xumaynaysaaye,
waayo, waxyaalaha Ilaah kama fikirtid, waxaadse ka fikirtaa
waxyaalaha dadka.

Waa In Nafta La Diido
(Mar. 8:34--9:1; Luuk. 9:23-27)

24 Markaasaa Ciise wuxuu xertiisii ku yidhi, Mid uun had-
duu doonayo inuu iga daba yimaado, ha dayriyo doonistiisa,
iskutallaabtiisana ha soo qaato oo ha i soo raaco.
25 Kan doonaya inuu naftiisa badbaadiyo, waa lumin
doonaa, oo kan naftiisa u lumiya aawaday wuu heli doonaa.
26 Waayo, nin maxay u taraysaa hadduu dunida oo dhan
helo oo uu naftiisa lumiyo? Ama nin muxuu u bixiyaa
naftiisa beddelkeeda?
27 Waayo, Wiilka Aadanahu wuxuu ammaanta Aabbihiis
kula iman doonaa malaa'igihiisa, markaasuu nin kasta ugu
abaalgudi doonaa siduu falay.
28 Runtii waxaan idinku leeyahay, Kuwa halkan taagan
qaarkood sinaba dhimasho uma dhadhamin doonaan ilaa ay
arkaan Wiilka Aadanaha oo boqortooyadiisa ku imanaya.

17

Ciise Muuqiisu Waa Isbeddelay
(Mar. 9:2-13; Luuk. 9:28-36)

1 Lix maalmood dabadeed Ciise wuxuu waday Butros iyo
Yacquub iyo walaalkiis Yooxanaa, oo wuxuu keligood geeyey
buur dheer.
2 Hortoodana ayuu ku beddelmay, wejigiisuna sida qor-
raxda oo kale ayuu u dhalaalay, dharkiisuna sida nuurka oo
kale ayuu u caddaaday.
3 Oo bal eeg, waxaa iyaga u muuqday Muuse iyo Eliyaas oo
la hadlaya isaga.
4 Markaasaa Butros u jawaabay oo wuxuu Ciise ku yidhi,
Sayidow, waxaa inoo wanaagsan inaynu halkan joogno.
Haddaad doonayso saddex waab ayaan halkan ka dhisayaa,
mid adaan kuu dhisayaa, midna Muuse, midna Eliyaas.
5 Intuu weli hadlayay, daruur dhalaalaysa ayaa hadhaysay,
oo cod baa daruurtii ka soo baxay oo yidhi, Kanu waa Wiilka-
yga aan jeclahay oo aan ku faraxsanahay. Maqla isaga.
6 Xertiina goortay maqleen, ayay wejigooda u dhaceen, aad
bayna u baqeen.
7 Markaasaa Ciise u yimid oo taabtay oo ku yidhi, Kaca,
hana baqina.
8 Goortay indhahooda kor u qaadeen, cidna ma ay arkin
Ciise keliya maahee.
9 Markay buurta ka soo degayeen, Ciise ayaa amray oo
wuxuu ku yidhi, Ninna ha u sheegina wixii aad aragteen
intaanu Wiilka Aadanahu kuwii dhintay ka soo sara kicin.
10 Xertiisii waxay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen,
Haddaba culimmadu maxay u yidhaahdaan, Eliyaas waa
inuu horta yimaado?
11 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Waa run, Eliyaas
waa imanayaa, oo wax walba ayuu soo celin doonaa.
12 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Eliyaas horuu u yimid,
wayna garan waayeen, laakiin wax kasta oo ay doonayeen
ayay ku sameeyeen isaga. Sidaas oo kalena Wiilka Aadanahu
xanuun buu ka heli doonaa iyaga.
13 Markaasaa xertiisii garatay inuu kala hadlay Yooxanaa
Baabtiisaha.

Wiilkii Jinnigii Qabay Waa La Bogsiiyey
(Mar. 9:14-29; Luuk. 9:37-43)

14 Goortay dadkii badnaa u yimaadeen, ayaa nin u yimid
isaga, oo intuu u jilba joogsaday ayuu ku yidhi,
15 Sayidow, wiilkayga u naxariiso, waayo, suuxdin buu
qabaa oo aad buu u xanuunsadaa, oo marar badan wuxuu
ku dhacaa dabka, marar badanna biyo,

16 oo waxaan u keenay xertaada, wayna bogsiin kari waayeen.
17 Ciise wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Qarni yahow rumaysadka daranu oo madaxa adagu, ilaa goormaan idinla jiri doonaa, oo ilaa goormaan idiin dulqaadan doonaa? Halkan iigu keena isaga.
18 Markaasaa Ciise canaantay, oo jinnigii waa ka baxay, saacaddaasna wiilkii waa bogsaday.
19 Markaas xertii ayaa keli ahaan Ciise ugu timid oo ku tidhi, Annagu maxaannu u saari kari waynay?
20 Wuxuu ku yidhi, Waa rumaysadyaraantiinna aawadeed. Runtii waxaan idinku leeyahay, Haddaad leedihiin rumaysad iniin khardal le'eg, waxaad buurtan ku odhan doontaan, Halkan ka dhaqaaq oo halkaas tag, wayna dhaqaaqi doontaa, oo waxba ma kari waayi doontaan.
21 Laakiin caynkan waxba kuma soo baxo tukasho iyo soon maahee.

Ciise Baa Mar Labaad Dhimashadiisa Sii Sheegay
(Mar. 9:30-32; Luuk. 9:43-45)

22 Intay Galili ku warwareegayeen, Ciise ayaa ku yidhi, Wiilka Aadanaha ayaa dadka loo gacangelin doonaa.
23 Wayna dili doonaan, maalinta saddexaadna waa la sara kicin doonaa. Markaasay aad u calool xumaadeen.

Ciise Baa Cashuurtii Macbudka Bixiyey

24 Goortay Kafarna'um yimaadeen, waxaa Butros u yimid kuwii *labada daraakmo qaadi jiray, oo waxay ku yidhaahdeen, Macallinkiinnu labadii daraakmo oo cashuurta ahayd sow ma bixiyo?
25 Wuxuu yidhi, Haah, wuu bixiyaa. Oo goortuu guriga galay Ciise ayaa hadal hor mariyey oo ku yidhi, Maxay kula tahay, Simoonow? Boqorrada dhulku yay ka qaadaan cashuurta iyo baadda? Wiilashooda ama shisheeyaha?
26 Goortuu yidhi, Shisheeyaha, Ciise ayaa ku yidhi, Haddaba wiilashu waa ka reebban yihiin.
27 Laakiin si aynan u xumayn iyaga, badda tag, oo jillaab ku tuur, oo kalluunka kolka hore soo baxa soo qaad, oo goortaad afkiisa furtid waxaad ka heli doontaa †istater. Kaas qaad oo inooga bixi aniga iyo adigaba.

18

Is-hoosaysiinta
(Mar. 9:33-37; Luuk. 9:46-48)

---

* **17:24** laba daraakmo = lacag lagu bixin jiray cashuurtii macbudka. † **17:27** istater = afar daraakmo.

1 Saacaddaas ayaa xertii u timid Ciise oo waxay ku yid-
haahdeen, Yaa haddaba boqortooyada jannada ugu weyn?
2 Markaasuu wuxuu u yeedhay ilmo yar, oo dhexdooda
ayuu joojiyey oo yidhi,
3 Runtii waxaan idinku leeyahay, Haddaydnan soo jeesan
oo aydnaan noqon sida carruur oo kale, boqortooyada jan-
nada ma geli doontaan.
4 Ku alla kii haddaba isu hoosaysiiya sida ilmahan oo kale,
kaas ayaa ugu weyn boqortooyada jannada,
5 oo ku alla kii magacayga ilmahan oo kale ku aqbalaa, wuu
i aqbalaa.

Ciise Wuxuu Ka Digay Inaan Dadka Kale La Xumayn
(Mar. 9:42-48; Luuk. 17:1-2)

6 Laakiin ku alla kii xumeeya yaryarkan i rumaystay mid-
kood, waxaa u roon in dhagaxshiid luqunta looga lalmiyo oo
badda moolkeeda lagu hafiyo.
7 Waa u hoog dunida xumaanta aawadeed! Xumaantu waa
inay timaado, laakiin waa u hoog ninka ay xumaantu ka
timaado.
8 Haddii gacantaadu ama cagtaadu ku xumayso, iska jar,
oo iska tuur. Waxaa kuu wanaagsan inaad gacanla'aan iyo
lugla'aan nolosha ku gashid intii adigoo laba gacmood iyo
laba cagood leh lagugu tuuri lahaa dabka weligiis ah.
9 Haddii ishaaduna ku xumayso iska bixi oo iska tuur.
Waxaa kuu wanaagsan inaad il keliya nolosha ku gashid intii
adigoo laba indhood leh lagugu tuuri lahaa jahannamada
dabka ah.
10 Iska jira inaydnaan yaryarkan midkood quudhsan,
waayo, waxaan idinku leeyahay, Mar walba malaa'igahooda
jannada ku jira ayaa wejiga Aabbahayga jannada ku jira
eegaya.
11 Waayo, Wiilka Aadanahu wuxuu u yimid inuu badbaad-
sho kii lumay.

Masaalka Ku Saabsan Laxdii Hallowday
(Luuk. 15:3-7)

12 Maxay idinla tahay, Nin hadduu tiro ido ah leeyahay oo
middood ay ka hallowdo, miyaanu sagaal iyo sagaashanka
buuraha dushooda kaga tegin oo doonin tii hallowday?
13 Oo hadday noqoto inuu helo, runtii waxaan idinku leeya-
hay, taas aad buu ugu farxaa si uusan ugu farxin sagaal iyo
sagaashankii aan hallaabin.
14 Sidaas oo kale, ma aha doonista Aabbihiinna jannada ku
jira in yaryarkan midkood lumo.

Wixii Xumaanfalayaal Loo Samayn Lahaa
(Luuk. 17:3)

15 Oo haddii walaalkaa kugu dembaabo, u tag oo canaano,
adiga iyo isaga keli ahaantiinna. Hadduu ku maqlo,
walaalkaa waad soo ceshatay.
16 Laakiin hadduu ku maqli waayo, mid ama laba kale
wado, si hadal walba loogu adkeeyo afka laba ama saddex
markhaati.
17 Oo hadduu iyaga maqli waayo, dadka kiniisadda u sheeg,
oo hadduu dadka kiniisadda maqli waayona, ha kuu ahaado
sida qof aan Ilaah aaminin iyo cashuurqaade.
18 Runtii waxaan idinku leeyahay, Wax alla wixii aad
dhulka ku xidhaan ayaa jannada ku xidhnaan doona, oo wax
alla wixii aad dhulka ku furtaan ayaa jannada ku furnaan
doona.

Tukashada Wadajirka Ah

19 Weliba waxaan idinku leeyahay, Haddii laba idinka mid
ahu dhulka ku heshiiyaan wax kastoo ay baryaan, way uga
noqon doontaa xagga Aabbahayga jannada ku jira.
20 Waayo, meeshii laba ama saddex qof ay magacayga isugu
soo ururaan, halkaas anigu dhexdoodaan joogaa.

Waajibka Iscafiga Iyo Masaalka Ku Saabsan Midiidinkii Abaaldarnaa
(Luuk. 17:4)

21 Markaas Butros ayaa u yimid oo ku yidhi, Sayidow,
immisa goor baan cafiyaa walaalkay hadduu igu dembaabo?
Ma ilaa toddoba goor baa?
22 Ciise ayaa ku yidhi, Kugu odhan maayo, Ilaa toddoba
goor, laakiin, Ilaa toddobaatan goor oo toddoba ah.
23 Sidaa darteed boqortooyada jannada waxaa loo ekaysi-
iyaa nin boqor ah oo doonayay inuu addoommadiisa ka
xisaab qaato.
24 Goortuu bilaabay inuu xisaab qaato waxaa loo keenay
nin toban kun oo *talanti uu ku lahaa.
25 Laakiin wuxuu ku bixiyo ma uu haysan. Markaasaa
sayidkii wuxuu ku amray in la iibiyo isaga iyo naagtiisa iyo
carruurtiisa iyo wuxuu lahaa oo dhan, oo lagu bixiyo.
26 Addoonkii haddaba wuu dhacay, oo intuu sujuuday,
ayuu wuxuu ku yidhi, Ii dulqaado, anna waan wada bixin
doonaaye.
27 Markaasaa addoonkaas sayidkiisii u naxariistay, wuuna
sii daayay, oo amaahdii wuu u dhaafay.
28 Laakiin addoonkaas ayaa baxay oo helay mid ka mid
ah addoommadii uu la shaqayn jiray, kii uu ku lahaa boqol
dinaar. Wuu qabtay oo intuu ceejiyey ayuu ku yidhi, Bixi
waxa lagugu leeyahay.

---

* **18:24** talanti = lacag miisaan badan.

29 Addoonkii uu la shaqayn jiray ayaa haddaba cagihiisii
isku riday oo baryay, oo ku yidhi, Ii dulqaado, anna waan
bixin doonaaye.
30 Isaguse ma uu doonaynin, laakiin wuu baxay oo xabsiga
ku tuuray ilaa uu bixiyo wixii lagu lahaa.
31 Haddaba kuwii la shaqayn jiray, goortay arkeen wixii
dhacay, aad bay u calool xumaadeen, oo intay sayidkooda u
yimaadeen, ayay u sheegeen wixii dhacay oo dhan.
32 Markaasaa sayidkiisii u yeedhay oo ku yidhi, Addoon
yahow sharkaluhu! Waxaan kugu lahaa oo dhan waan kuu
dhaafay, waayo, waad i bariday.
33 Miyaanad lahayn inaad kii kula shaqayn jiray u naxari-
isatid sidaan anigu kuugu naxariistay?
34 Markaasaa sayidkiisu cadhooday oo u dhiibay kuwa
dadka silciya ilaa uu bixiyo wixii lagu lahaa oo dhan.
35 Sidaas oo kalena ayaa Aabbahayga jannada ku jiraa
idinku samayn doonaa, haddaan midkiin waliba qalbiga ka
cafiyin walaalkiis.

19

Wax Ku Saabsan Naagfuridda
(Mar. 10:1-12; Luuk. 16:18)

1 Waxaa dhacay in, goortuu Ciise hadalladan dhammeeyey,
uu Galili ka tegey, oo wuxuu yimid soohdimaha Yahuudiya,
oo Webi Urdun ka shisheeya.
2 Waxaana soo raacay dad aad u badan, oo halkaas ayuu ku
bogsiiyey iyaga.
3 Markaasaa Farrisiintii u timid, iyagoo jirrabaya, oo waxay
ku yidhaahdeen, Ma xalaal baa in nin sabab kasta naagtiisa
ku furo?
4 Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Miyaydnaan akhriyin, Kii
bilowgii uumay iyaga wuxuu ka dhigay lab iyo dhaddig,
5 oo wuxuu yidhi, Sababtaas aawadeed nin wuxuu ka
tegayaa aabbihiis iyo hooyadiis, wuxuuna la joogayaa naagti-
isa, oo labaduba waxay noqonayaan isku jidh?
6 Sidaa darteed haatan iyagu laba ma aha, laakiin waa isku
jidh. Haddaba wixii Ilaah isku xidhay, ninna yaanu kala
furin.
7 Markaasay waxay ku yidhaahdeen, Haddaba Muuse
muxuu u amray in warqaddii furniinta iyada la siiyo oo la
furo?
8 Wuxuu ku yidhi, Maxaa yeelay, Muuse wuxuu idiinku
fasaxay inaad naagihiinna furtaan qalbi engegnaantiinna
aawadeed, laakiin bilowgii sidaas ma ay ahayn.

9 Waxaan idinku leeyahay, Ku alla kii naagtiisa ku fura wax
aan sino ahayn, oo mid kale guursadaa, wuu sinaystaa. Oo kii
guursada tii la furay wuu sinaystaa.
10 Xertiisii waxay ku yidhaahdeen, Haddii nin xaalki-
isu sidan yahay xagga naagtiisa, in la guursadaaba ma
wanaagsana.
11 Laakiin wuxuu ku yidhi, Dadka oo dhammu ereygan ma
wada aqbali karaan, kuwii la siiyey mooyaane.
12 Waayo, waxaa jira bohommo sidaas kaga dhashay uurkii
hooyadood, oo waxaa jira bohommo dadku dhufaanay, oo
waxaa jira bohommo isaga dhigay bohommo boqortooyada
jannada aawadeed. Kii hadalkan aqbali karaa, ha aqbalo.

Ciise Wuxuu U Duceeyey Carruur Yaryar
(Mar. 10:13-16; Luuk. 18:15-17)

13 Markaasaa ilmo yaryar loo keenay inuu gacmiihiisa
saaro oo uu u duceeyo, laakiin xertii ayaa canaanatay.
14 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ilmaha daaya oo ha u
diidina inay ii yimaadaan, waayo, kuwan oo kale ayaa ka mid
ah boqortooyada jannada.
15 Gacmihiisa ayuu saaray iyaga, markaasuu meeshaas ka
tegey.

Nin Dhallinyar Oo Hodan Ah Baa Doonayay Nolosha Weligeed Ah
(Mar. 10:17-22; Luuk. 18:18-23)

16 Oo mid baa intuu yimid ku yidhi, Macallin
wanaagsanow, maxaa wanaagsan oo aan sameeyaa inaan
nolosha weligeed ah helo?
17 Wuxuu ku yidhi, Maxaad wax iiga weyddiinaysaa
wanaagga? Waxaa jira mid wanaagsan. Haddaad doonaysid
inaad nolosha gashid, qaynuunnada dhawr.
18 Wuxuu ku yidhi, Kuwee? Ciise ayaa ku yidhi, Waa
inaanad qudh gooyn, Waa inaanad sinaysan, Wan inaanad
wax xadin, Waa inaanad marag been ah furin.
19 Aabbahaa iyo hooyadaa maamuus, oo Waa inaad de-
riskaaga u jeclaataa sidaad naftaada u jeceshahay.
20 Ninkii dhallinyarada ahaa ayaa ku yidhi, Kuwaas oo
dhan ayaan dhawray. Maxaa weli ii dhiman?
21 Ciise ayaa ku yidhi, Haddaad doonaysid inaad samaatid,
tag oo iibi waxaad haysatid, oo masaakiinta sii, oo waxaad
jannada ku lahaan doontaa maal; ee kaalay oo i soo raac.
22 Ninkii dhallinyarada ahaa goortuu hadalkaas maqlay
ayuu baxay isagoo calool xun, waayo, wuxuu ahaa mid
waxyaalo badan leh.

Hodanka Faa'iidala'aantiisa
(Mar. 10:23-31; Luuk. 18:24-30)

23 Markaasaa Ciise wuxuu xertiisii ku yidhi, Runtii waxaan
idinku leeyahay, Nin hodan ah inuu boqortooyada jannada
galo waa ku adag tahay.
24 Haddana waxaan idinku leeyahay, Nin hodan ah inuu
boqortooyada Ilaah galo waxaa ka hawl yar in awr irbad
daloolkeed ka duso.
25 Xertii goortay maqleen aad bay u yaabeen, oo waxay ku
yidhaahdeen, Haddaba yaa badbaadi kara?
26 Ciise intuu eegay ayuu ku yidhi, Waxanu uma suur-
toobaan dadka, laakiin wax waluba waa u suurtoobaan
Ilaah.
27 Markaas Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
Annagu wax walba waannu ka soo wada tagnay, waana ku
raacnay. Maxaannu haddaba heli doonnaa?
28 Ciise ayaa ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay,
Kuwiinna i soo raacay, wakhtiga cusboonaysiinta, goortii Wi-
ilka Aadanahu carshiga ammaantiisa ku fadhiisto, idinkuna
waxaad ku fadhiisan doontaan laba iyo toban carshi, idinkoo
xukumaya laba-iyo-tobanka qolo oo Israa'iil.
29 Oo mid walba oo ka tegey guryo, ama walaalo, ama
aabbe, ama hooyo, ama carruur, ama beero, magacayga
aawadiis, wuxuu heli doonaa boqol laab, oo wuxuu dhaxli
doonaa nolosha weligeed ah.
30 Kuwa badan oo hore waa dambayn doonaan, kuwa
dambena waa horrayn doonaan.

20

Masaalka Ku Saabsan Shaqaalayaasha Beerta Canabka Ah

1 Boqortooyada jannada waxay u eg tahay nin oday reer
u ah oo aroortii hore baxay inuu shaqaalayaal u kireeyo
beertiisa canabka ah.
2 Oo goortuu shaqaalayaal maalintii kula heshiiyey dinaar,
ayuu beertiisii canabka ahayd u diray iyagii.
3 Oo saacaddii saddexaad ayuu baxay, oo wuxuu arkay
qaar kale oo suuqa shuqulla'aan la taagtaagan,
4 oo wuxuu kuwaas ku yidhi, Idinkuna beerta canabka ah
taga oo wixii xaq ah ayaan idin siin doonaa. Wayna tageen.
5 Haddana saacaddii lixaad iyo saacaddii sagaalaad wuu
baxay oo sidaas oo kale ayuu sameeyey.
6 Saacaddii koob iyo tobnaad intuu baxay wuxuu arkay
qaar kale oo taagtaagan, oo wuxuu ku yidhi, Maxaad maal-
intii oo dhan halkan shuqulla'aan ula taagtaagan tihiin?
7 Waxay ku yidhaahdeen Maxaa yeelay, cidna nama ki-
raysan. Wuxuu ku yidhi, Idinkuna beerta canabka ah taga.
8 Goortii makhribkii la gaadhay, sayidkii beertii canabka
ahayd ayaa wakiilkiisii ku yidhi, Shaqaalayaasha u yeedh

oo mushahaaradooda sii, oo waxaad ka bilowdaa kuwii ugu
dambeeyey ilaa kuwii ugu horreeyey.
9 Goortay yimaadeen, kuwii saacaddii koob iyo tobnaad
baxay, waxay wada heleen dinaar dinaar.
10 Kuwii hore goortay yimaadeen waxay u malaynayeen
inay wax ka badan helayaan, iyaguna sidaas oo kale dinaar
dinaar bay heleen.
11 Oo intay qaadanayeen ayay odaygii reerka ku gunuu-
naceen,
12 oo waxay ku yidhaahdeen, Kuwan dambeeyey waxay
shaqeeyeen saacad keliya, oo waad nagala mid dhigtay an-
nagoo sidnay shaqadii cuslayd ee maalinta iyo kulaylkii.
13 Laakiin wuu u jawaabay oo midkood ku yidhi, Saaxi-
ibow, xumaan kuguma aan samayn. Sow dinaar igulama
heshiin?
14 Waxaaga qaado oo tag. Waxaan doonayaa inaan kan ugu
dambeeya siiyo intaan ku siiyey oo kale.
15 Miyaynan igu hagaagsanayn inaan waxayga ku sameeyo
wixii aan doonayo? Ma waxaase ishaadu u xun tahay
wanaagsanaantayda aawadeed?
16 Sidaasay kuwa dambe u horrayn doonaan, kuwa horena
u dambayn doonaan. Waayo, kuwo badan baa loo yeedhay,
laakiin kuwo yar baa la doortay.

Mar Saddexaad Ayaa Ciise Sii Sheegay Dhimashadiisa
(Mar. 10:32-34; Luuk. 18:31-34)

17 Intuu Ciise Yeruusaalem ku socday, laba-iyo-tobankii
ayuu keli ahaantood waday, oo intay jidka ku socdeen ayuu
ku yidhi,
18 Waxaynu ku soconnaa Yeruusaalem. Wiilka Aadana-
hana waxaa loo dhiibi doonaa wadaaddada sare iyo culim-
mada; oo waxay ku xukumi doonaan dhimasho.
19 Waxayna u dhiibi doonaan dadka aan Yuhuudda ahayn
inay ku kajamaan oo karbaashaan oo iskutallaabta ku qod-
baan. Maalinta saddexaadna waa la sara kicin doonaa.

Waxaa La Weyddiistay Derejada Dunida
(Mar. 10:35-40)

20 Markaasaa waxaa u timid wiilashii Sebedi hooyadood
iyadoo wadata wiilasheedii, wayna u sujuudday oo wax ka
bariday.
21 Wuxuu ku yidhi, Maxaad doonaysaa? Waxay ku tidhi,
Amar in labadaydan wiil mid midigtaada, midna bidixdaada,
boqortooyadaada ka fadhiistaan.
22 Laakiin Ciise ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Garan
maysaan waxaad weyddiisanaysaan. Ma karaysaan inaad
ka cabtaan koobka aan ku dhowahay inaan ka cabbo, iyo in

laydinku baabtiiso baabtiiska laygu baabtiisay? Waxay ku
yidhaahdeen, Waannu karaynaa.
23 Wuxuu ku yidhi, Runtii koobkayga waad ka cabbi doon-
taan, oo baabtiiska laygu baabtiisay waa laydinku baabtiisi
doonaa, laakiin inaad midigtayda iyo bidixdayda fadhiisa-
taan anigu malihi inaan idin siiyo, laakiin waxaa la siin
doonaa kuwa Aabbahay u diyaargareeyey.

Weynaanta Runta Ah
(Mar. 10:41-45)

24 Tobankii goortay taas maqleen ayay labadii walaalaha
ahayd u cadhoodeen.
25 Laakiin Ciise ayaa u yeedhay oo ku yidhi, Idinku waad
garanaysaan in quruumaha madaxdoodu ay u taliyaan, oo
kuwooda u waaweynna ay xukun ku leeyihiin.
26 Laakiin sidaasu dhexdiinna ahaan mayso, laakiin ku alla
kii doonaya inuu dhexdiinna u weynaado, midiidinkiinna
waa inuu ahaado,
27 oo ku alla kii doonaya inuu idiin horreeyo, addoonkiinna
waa inuu ahaado,
28 sida Wiilka Aadanahu uusan ugu iman in loo
adeego laakiin inuu adeego iyo inuu naftiisa dad badan
furashadooda u bixiyo.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Laba Nin Oo Indhala'
(Mar. 10:46-52; Luuk. 18:35-43)

29 Kolkay Yerixoo ka tegayeen waxaa raacay dad aad u
badan.
30 Oo laba nin oo indha la' ayaa jidka ag fadhiyey, oo
goortay maqleen in Ciise ag marayo ayay qayliyeen iyagoo
leh, Sayidow, ina Daa'uudow, noo naxariiso.
31 Dadkii badnaa ayaa canaantay si ay u aamusaan, laakiin
si ka badan ayay u qayliyeen iyagoo leh, Sayidow, ina
Daa'uudow, noo naxariiso.
32 Markaasaa Ciise joogsaday, oo intuu u yeedhay ayuu ku
yidhi, Maxaad doonaysaan inaan idiin sameeyo?
33 Waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, in indhuhu noo fur-
maan ayaannu doonaynaa.
34 Ciise intuu u naxariistay ayuu indhahooda taabtay oo
kolkiiba wax bay arkeen, wayna raaceen.

21

Ciise Guul Buu Ku Galay Yeruusaalem
(Mar. 11:1-11; Luuk. 19:28-40; Yoox. 12:12-19)

1 Goortay Yeruusaalem ku soo dhowaadeen oo ay Beyt-
faage galeen ilaa Buur Saytuun, markaasaa Ciise laba xer ah
diray,

2 oo wuxuu ku yidhi, Tuulada idinka soo hor jeedda taga,
oo kolkiiba waxaad ka helaysaan dameer xidhan iyo qayl la
jooga. Soo fura oo ii keena,
3 oo haddii nin wax idinku yidhaahdo, waxaad ku tidhaah-
daan, Sayidkaa u baahan, oo kolkiiba wuu soo diri doonaa.
4 Waxanu waa dhaceen in la arko wixii nebiga lagaga dhex
hadlay markuu yidhi,
5 Gabadha Siyoon u sheega,
Bal eeg, boqorkaagu waa kuu imanayaa,
Isagoo qalbi qabow, oo dameer fuushan
Iyo qayl dameereed.
6 Markaasaa xertii tagtay, oo sida Ciise ku amray ayay
yeeleen.
7 Dameertii iyo qaylkii ayay keeneen, oo dharkoodii bay
dusha ka saareen, wuuna ku fadhiistay.
8 Dadka badidooda ayaa dharkoodii jidka ku goglay, qaar
kalena laamo ayay geedaha ka soo jareen oo jidka ku gogleen.
9 Dadkii badnaa oo hor socday iyo kuwii daba socday waxay
ku qayliyeen, *Hoosanna ha u jirto ina Daa'uud. Waxaa
barakaysan kan Rabbiga magiciisa ku imanaya, Hoosanna ha
ku jirto meelaha ugu sarreeya.
10 Oo goortuu Yeruusaalem galay, magaalada oo dhan waa
kacsanayd, iyagoo leh, Kanu yuu yahay?
11 Dadkii badnaa ayaa yidhi, Kanu waa nebiga Ciise la yid-
haahdo oo ka yimid Naasared tii Galili.

Ciise Macbudkuu Nadiifiyey
(Mar. 11:15-19; Luuk. 19:45-48; Yoox. 2:13-22)

12 Ciise wuxuu galay macbudka Ilaah oo ka eryay kulli
kuwii macbudka wax ku iibinayay iyo kuwii wax ka iib-
sanayay, oo wuxuuna rogay miisaskii kuwii lacagta bedbed-
delayay iyo kursiyadii kuwii qoolleyaha iibinayay.
13 Wuxuuna ku yidhi, Waa qoran tahay, Gurigayga waxaa
loogu yeedhi doonaa guriga tukashada, laakiin waxaad ka
dhigaysaan god tuugo.
14 Waxaana macbudka ugu yimid kuwa indha la' iyo kuwa
luga la'; wuuna bogsiiyey.
15 Laakiin wadaaddada sare iyo culimmadu goortay ar-
keen waxyaalaha yaabka leh oo uu suubbiyey iyo carruurta
macbudka ka qaylinaysa, iyagoo leh, Hoosanna ha u jirto ina
Daa'uud, way cadhoodeen
16 oo ku yidhaahdeen, Ma maqlaysaa kuwanu waxay leey-
ihiin? Ciise ayaa ku yidhi, Haah, miyaydnaan weligiin

* **21:9** Hoosanna = hadal ammaan ah.

akhriyin, Ammaanta waxaad ku hagaajisay afka ilmaha
yaryar iyo caanonuugga?
17 Markaasuu ka tegey iyaga oo magaaladii ka baxay ilaa
Beytaniya, oo halkaasuu ku hoyday.

Geedka Berdaha Ah Oo Aan Waxba Dhalin
(Mar. 11:12-14, 20-26)

18 Aroortii goortuu magaaladii ku soo noqonayay, wuu
gaajaysnaa.
19 Oo wuxuu arkay geed berde ah oo jidka ku ag yaal,
kolkaasuu u yimid, waxbana kama uu helin, caleemo keliya
maahee. Oo wuxuu ku yidhi, Hadda dabadeed weligaa
midho yaanay kaa bixin, oo kolkiiba geedkii berdaha ahaa
waa engegay.
20 Xertii goortay arkeen way yaabeen oo waxay ku yid-
haahdeen, Geedkii berdaha ahaa sidee buu kolkiiba u enge-
gay?
21 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii waxaan idinku
leeyahay, Haddaad rumaysan tihiin oo aydnaan shakiyin,
wixii geedkii berdaha ahaa ku dhacay oo keliya ma aad
samayn doontaan, laakiin weliba haddaad buurtan ku tid-
haahdaan, Ruq, baddana isku tuur, way noqonaysaa.
22 Oo wax kasta oo aad tukasho ku baridaan idinkoo ru-
maysan waad heli doontaan.

Ciise Amarkiisii Baa Wax Laga Weyddiiyey
(Mar. 11:27-33; Luuk. 20:1-8)

23 Oo goortuu macbudkii galay, intuu wax barayay waxaa
u yimid wadaaddadii sare iyo waayeelladii dadka, oo waxay
ku yidhaahdeen, Amarkee baad waxan ku samaysaa? Oo yaa
amarkan ku siiyey?
24 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Aniguna hal baan idin
weyddiinayaa. Haddaad taas ii sheegtaan, aniguna waan
idiin sheegi doonaa amarka aan waxan ku sameeyo.
25 Baabtiiskii Yooxanaa xaggee buu ka yimid? Ma wuxuu
ka yimid xagga jannada mise dadka? Dhexdooda ayay iskala
hadleen iyagoo leh, Haddaynu nidhaahno, Xagga jannada,
wuxuu inagu odhanayaa, Haddaba maxaad u rumaysan
weydeen?
26 Laakiin haddii aynu nidhaahno, Xagga dadka, dadka
badan ayaynu ka baqaynaa, waayo, Yooxanaa sida nebi oo
kale ayay kulli u haystaan.
27 Markaasay Ciise u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Garan
mayno. Isaguna wuxuu ku yidhi, Aniguna idiin sheegi maayo
amarka aan waxan ku sameeyo.

Masaalka Ku Saabsan Labada Wiil

28 Maxay idinla tahay? Nin baa laba wiil lahaa. Wuxuu
u yimid kii hore oo ku yidhi, Wiilkaygiiyow, aad beerta
canabka ah oo maanta ka shaqee.
29 Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Dooni maayo, laakiin
kolkaas dabadeed ayuu isqoomameeyey oo aaday.
30 Markaasuu wuxuu u yimid kii labaad, oo sidii oo kale ku
yidhi. Isaguna wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Waa yahay,
waan tegayaa, sayidow, laakiin ma uu tegin.
31 Kee baa labadoodii doonistii aabbihiis yeelay? Waxay
yidhaahdeen, Kii hore. Ciise ayaa ku yidhi, Runtii waxaan
idinku leeyahay, Cashuurqaadayaasha iyo dhillooyinka ayaa
idinka hor geli doona boqortooyada Ilaah.
32 Waayo, Yooxanaa wuxuu idiinku yimid jidka xaqnimada
ah, oo waad rumaysan weydeen isaga, laakiin cashuurqaa-
dayaashii iyo dhillooyinkii ayaa rumaystay isaga. Idinkuna
goortaad aragteen dabadeed iskama aydnaan qoomamayn si
aad u rumaysataan.

Masaalka Ku Saabsan Beerta Canabka Ah
(Mar. 12:1-12; Luuk. 20:9-19)

33 Maqla masaal kale. Waxaa jiri jiray nin oday reer u ah, oo
beer canab ah beertay, oo ood ku heeraaray, dabadeedna god
macsareed ka dhex qoday, oo munaarad ka dhisay, oo niman
beerrey ah u kiraystay, oo dal kale tegey.
34 Oo goortii xilligii midhahu soo dhowaaday ayuu ad-
doommadiisii u soo diray beerreydii inay midhihiisii u soo
qaadaan.
35 Markaasaa beerreydu addoommadiisii qabatay, mid
way garaaceen, mid kalena way dileen, mid kalena way
dhagxiyeen.
36 Haddana wuxuu diray addoommo kale oo kuwii hore ka
badan, iyagiina sidaas oo kalay ku sameeyeen.
37 Laakiin dabadeed wuxuu u soo diray wiilkiisii isagoo leh,
Wiilkayga way maamuusi doonaan.
38 Laakiin beerreydii goortay wiilkii arkeen, waxay isku
yidhaahdeen, Kanu waa kii dhaxalka lahaa, kaalaya aan
dilnee oo dhaxalkiisa aynu qaadannee.
39 Way qabteen oo beertii canabka ahayd dibaddeeda ku
tuureen, wayna dileen.
40 Haddaba sayidkii beerta canabka ah goortuu yimaado,
muxuu beerreydaas ku samayn doonaa?
41 Waxay ku yidhaahdeen, Nimankaas belaayada ah si
baas buu u baabbi'in doonaa; beerta canabka ahna wuxuu
u kiraysan doonaa beerrey kale, kuwa isaga siin doona mid-
hihiisa xilligooda.

42 Markaasaa Ciise ku yidhi iyaga, Miyaanaydin weligiin
Qorniinka ka akhriyin,
Dhagaxii kuwa wax dhisaa ay diideen,
Wuxuu noqday madaxa rukunka.
Tanu xagga Rabbiga bay ka timid,
Oo waa ku yaab indhahayaga?
43 Sidaa darteed waxaan idinku leeyahay, Boqortooyada
Ilaah waa laydinka qaadi doonaa, oo waxaa la siin doonaa
dad midhihii boqortooyada bixiya.
44 Oo kan dhagaxan ku dhacaa, wuu jejebi doonaa, oo kan uu
ku dhaco, wuu burburin doonaa.
45 Wadaaddadii sare iyo Farrisiintii goortay masaalladiisii
maqleen waxay garteen inuu iyagu ka hadlay.
46 Goortay dooneen inay qabtaan ayay dadkii badnaa ka
baqeen, waayo, waxay u haysteen nebi.

22

Masaalka Ku Saabsan Diyaafadda Arooska

1 Ciise ayaa u jawaabay oo mar kale masaallo kula hadlay,
oo wuxuu yidhi,
2 Boqortooyada jannada waxay la mid tahay sidii boqor
wiilkiisa aroos u dhigay.
3 Addoommadiisii ayuu u diray inay u yeedhaan kuwa
arooska loogu yeedhay, mana ay doonaynin inay yimaadaan.
4 Haddana addoommo kale ayuu diray oo wuxuu ku yidhi,
Kuwii loo yeedhay waxaad ku tidhaahdaan, Bal eega, cun-
tadaydii waan diyaargareeyey, dibiyadaydii iyo neefafkaygii
buurbuurnaana waa la qalay, wax walubana waa diyar, ee
arooska kaalaya.
5 Laakiin way fududaysteen, oo iska tageen, mid beertiisuu
aaday, mid kalena wuxuu aaday baayacmushtarigiisii.
6 Kuwii kalena addoommadiisii ayay qabteen, wayna caay-
een oo dileen.
7 Laakiin boqorkii markuu maqlay wuu cadhooday, oo
askartiisii buu u diray oo baabbi'iyey kuwaasoo dhiig qabay,
magaaladoodiina wuu gubay.
8 Markaasuu addoommadiisii ku yidhi, Arooskii waa
diyaar, kuwii loo yeedhayse ma ay istaahilin.
9 Haddaba taga meesha jidadka ku kala leexdaan, oo in alla
intaad heshaan arooska ugu yeedha.
10 Markaasaa addoommadaas jidadkay u baxeen, oo ay
soo ururiyeen kuwii ay heleen oo dhan, kuwii sharka lahaa
iyo kuwii wanaagsanaaba; gurigii arooskana waxaa laga
buuxiyey marti.

11 Laakiin boqorkii kolkuu soo galay inuu martida eego,
wuxuu meesha ku arkay nin aan dharkii arooska qabin,
12 oo wuxuu ku yidhi, Saaxiibow, sidee baad halkan u
soo gashay adigoo aan dharkii arooska qabin? Wuuna iska
aamusay.
13 Markaasaa boqorkii wuxuu midiidinyadii ku yidhi, Lu-
gaha iyo gacmaha ka xidha, oo gudcurka dibadda ah ku
tuura; halkaas waxaa jiri doonta baroor iyo ilko jirriqsi.
14 Waayo, kuwo badan baa loo yeedhay, laakiin kuwo yar
baa la doortay.

Wax Ku Saabsan Cashuurta Kaysar La Siinayo
(Mar. 12:13-17; Luuk. 20:20-26)

15 Markaasaa Farrisiintii baxeen, oo waxay ka wada
hadleen si ay hadalkiisa ugu qabtaan.
16 Waxay xertoodii ula soo direen Herodosiinta, oo waxay
ku yidhaahdeen, Macallimow, waannu og nahay inaad run
tahay, oo aad dadka jidka Ilaah run ku bartid, oo aanad ninna
u eexan, waayo, dadka wejigooda ma eegtid.
17 Haddaba noo sheeg waxay kula tahay, Ma xalaal baa in
cashuur Kaysar la siiyo ama inaan la siin?
18 Laakiin Ciise ayaa sharkoodii gartay, oo wuxuu ku yidhi,
Maxaad ii jirrabaysaan, labawejiilayaal yahow?
19 I tusa lacagta cashuurta. Kolkaasay u keeneen dinaar.
20 Wuxuu ku yidhi, Yaa leh masawirkan iyo qorniinkan?
21 Waxay ku yidhaahdeen, Kaysar baa leh. Markaasuu ku
yidhi, Haddaba Kaysar siiya wixii Kaysar leeyahay, Ilaahna
siiya wixii Ilaah leeyahay.
22 Oo goortay taas maqleen, way yaabeen, wayna iska
daayeen oo ka tageen.

Sarakicidda Kuwii Dhintay
(Mar. 12:18-27; Luuk. 20:27-40)

23 Maalintaas waxaa u yimid Sadukiin kuwii odhan jiray,
Sarakicidda kuwii dhintay ma jirto. Oo waxay weyddiiyeen,
24 oo ku yidhaahdeen, Macallimow, Muuse wuxuu yidhi,
Haddii nin dhinto isagoo aan carruur lahayn, walaalkiis waa
inuu naagtiisa dumaalo oo uu carruur walaalkiis u dhalo.
25 Waxaa nala jiray toddoba walaalo ah. Kii ugu horreeyey
ayaa guursaday, wuuna dhintay, dhalna ma lahayn, wuxu-
una naagtiisii uga tegey walaalkiis.
26 Sidaas oo kalaa ku dhacday kii labaad, iyo kii saddexaad
ilaa kii toddobaad.
27 Markay wada dhinteen dabadeed naagtiina waa dhi-
matay.

28 Haddaba wakhtiga sarakicidda kuwii dhintay
toddobadoodii kee bay naagtiisii ahaan doontaa? Waayo,
kulligood way wada guursadeen iyada.
29 Laakiin Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Waad qaldan
tihiin oo garan maysaan Qorniinka iyo xoogga Ilaah.
30 Waayo, wakhtiga sarakicidda kuwii dhintay dabadeed,
layskuma guursado, guurna layskuma siiyo, laakiin waxay
yihiin sida malaa'igaha Ilaah oo jannada ku jira.
31 Laakiin xagga sarakicidda kuwii dhintay miyaydnaan
akhriyin wixii Ilaah idinkula hadlay, markuu yidhi,
32 Anigu waxaan ahay Ilaaha Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq
iyo Ilaaha Yacquub? Isagu ma aha Ilaaha kuwa dhintay,
laakiin waa Ilaaha kuwa nool.
33 Dadkii badnaa goortay taas maqleen ayay waxbariddiisii
ka yaabeen.

Qaynuunka Ugu Weyn
(Mar. 12:28-34)

34 Laakiin Farrisiintii goortay maqleen inuu Sadukiintii
aamusiiyey ayay isu yimaadeen.
35 Oo midkood oo sharciga yaqaan ayaa wax weyddiiyey,
isagoo jirrabaya, oo wuxuu ku yidhi,
36 Macallimow, qaynuunkee baa sharciga uga weyn?
37 Kolkaasuu ku yidhi isaga, Waa inaad Rabbiga Ilaahaaga
ah ka jeclaataa qalbigaaga oo dhan iyo naftaada oo dhan iyo
caqligaaga oo dhan.
38 Kanu waa qaynuunka ugu weyn oo ugu horreeya.
39 Ku labaad oo u ekina waa kan. Waa inaad deriskaaga u
jeclaataa sida naftaada.
40 Sharcigii oo dhan iyo nebiyadiiba waxay sudhan yihiin
labadan qaynuun.

Wax Masiixa Ku Saabsan
(Mar. 12:35-37; Luuk. 20:41-44)

41 Kolkii Farrisiintii isu yimaadeen ayaa Ciise wax weyddi-
iyey,
42 oo wuxuu ku yidhi, Yuu idinla yahay Masiixu? Waa ina
ayo? Kolkaasay ku yidhaahdeen, Waa ina Daa'uud.
43 Wuxuu ku yidhi, Haddaba Daa'uud sidee buu Ruuxa
ugaga yeedhay Rabbi? isagoo leh,
44 Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi,
Midigtayda fadhiiso,
Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo.
45 Haddaba Daa'uud hadduu ugu yeedhay isaga Sayid, sidee
buu wiilkiisa u yahay?

46 Ninna hadal uguma jawaabi karin, oo maalintaas
dabadeed ninna kuma dhicin inuu mar dambe wax
weyddiiyo.

23

Ciise Wuxuu Canaantay Culimmadii Iyo Farrisiintii
(Mar. 12:38-40; Luuk. 11:37-54; 20:45-47)

1 Dabadeed Ciise ayaa dadkii badnaa iyo xertiisii la hadlay,
2 oo wuxuu ku yidhi, Culimmada iyo Farrisiinta waxay ku
fadhiistaan kursiga Muuse.
3 Haddaba wax walba oo ay idiin sheegaan inaad dhawr-
taan, dhawra oo yeela, laakiin siday sameeyaan ha samayn-
ina, waayo, wax bay yidhaahdaan, mana sameeyaan.
4 Waxay isku xidhxidhaan culaabo culculus oo waxay
saaraan dadka garbihiisa, laakiin iyagu dooni maayaan inay
fartooda ku dhaqaajiyaan.
5 Laakiin shuqulkooda oo dhan waxay u sameeyaan in
dadku arko, waayo, xirsiyadooda way ballaadhiyaan, oo
faraqa dharkoodana way weyneeyaan;
6 waxay jecel yihiin meelaha hore oo diyaafadaha, iyo
kursiyada hore oo sunagogyada,
7 iyo salaanta suuqa, iyo in dadku ugu yeedhaan, Macallin.
8 Laakiin yaan laydiinku yeedhin, Macallin, waayo, mid
baa macallinkiinna ah, idinkuna kulli walaalo baad tihiin.
9 Ninna dhulka ha ugu yeedhina aabbe, waayo, mid baa
Aabbihiin ah, kaasu waa kan jannada ku jira.
10 Yaan laydiinku yeedhin sayiddo, waayo, mid baa sayid-
kiinna ah, kaasu waa Masiixa.
11 Laakiin kan idiinku weyn waa inuu ahaado midiidink-
inna.
12 Oo ku alla kii isa sarraysiiya waa la hoosaysiin doonaa,
oo ku alla kii is-hoosaysiiyana waa la sarraysiin doonaa.
13 Laakiin waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay oo
labawejiilayaasha ahu, waayo, boqortooyada jannada ayaad
dadka ka xidhaan, maxaa yeelay, idinku ma gashaan, oo
kuwa gelayana uma deysaan inay galaan.
14 Waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawe-
jiilayaasha ahu, waayo, waxaad laasataan guryaha carmal-
lada, oo tukashooyin dhaadheer ayaad istusid u tukataan,
sidaa darteed waxaad heli doontaan xisaab aad u daran.
15 Waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawe-
jiilayaasha ahu, waayo, badda iyo dhulka waxaad u wa-
reegtaan inaad mid soo hadaysaan, oo kolkuu sidaas noqdo,
waxaad ka dhigtaan wiilka jahannamada laba kol in idinka
badan idinka.

16 Waa idiin hoog, hoggaamiyayaal yahow indhaha la'u
oo leh, Ku alla kii macbudka ku dhaarta, waxba ma aha,
laakiin ku alla kii dahabkii macbudka ku dhaarta, wuxuu ku
dhaartay waa lagu leeyahay.
17 Doqonno yahow indhaha la'u, kee baa weyn, dahabka
iyo macbudka dahabka quduus ka dhiga?
18 Oo weliba waxaad leedihiin, Ku alla kii meesha al-
labariga ku dhaarta waxba ma aha, laakiin ku alla kii ku
dhaarta hadiyadda dul saaran, wuxuu ku dhaartay waa lagu
leeyahay.
19 Indhoolayaal yahow, haddaba kee baa weyn, hadiyadda
iyo meesha allabariga oo hadiyadda quduus ka dhigta?
20 Haddaba kan meesha allabariga ku dhaartaa, wuxuu ku
dhaartaa iyada iyo wixii dul saaran oo dhanba.
21 Oo kii macbudka ku dhaartaa, wuxuu ku dhaartaa isaga
iyo kan dhex degganba.
22 Oo kii jannada ku dhaartaana, wuxuu ku dhaartaa
carshiga Ilaah iyo kan ku dul fadhiyaba.

23 Waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawej-
ilayaasha ahu, waayo, reexaanta iyo kabsarta iyo kamuunta
toban meelood ayaad meel ka bixisaan, oo waxaad dhaaf-
teen wixii sharciga ugu cuslaa, waxaa weeye xukunka iyo
naxariista iyo iimaanka. Waxaad lahaydeen inaad waxan
samaysaan oo aydnaan kuwa kale dhaafin.
24 Hoggaamiyayaal yahow indhaha la'u oo kaneecada iska
miira oo awrka liqa.

25 Waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawej-
ilayaasha ahu, waayo, koobka iyo saxanka dushaad ka nadi-
ifisaan, laakiin gudaha waxaa ka buuxa dulun iyo damacbad-
naan.
26 Farrisi yahow indhaha la'u, horta koobka gudaha ka
nadiifi in dushiisuna nadiifsanaato.
27 Waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawe-
jiilayaasha ahu, waayo, waxaad u eg tihiin xabaalo la cad-
deeyey, kuwa dushoodu u eg tahay wax qurxoon, laakiin
hoosta waxaa ka buuxa lafo dad dhintay iyo wasakh oo dhan.
28 Sidaas oo kalena idinku dusha waxaad dadka ugu eg ti-
hiin dad xaq ah, laakiin gudaha waxaa idinka buuxa labawe-
jiilenimo iyo dembi.

29 Waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawej-
ilayaasha ahu, waayo, waxaad dhistaan xabaalaha nebiyada,
oo waxaad qurxisaan qabriyada kuwii xaqa ahaa;
30 oo waxaad tidhaahdaan, Haddii aannu waagii
awowayaashayo joogi lahayn, annagu kala ma aannan qayb
galneen kuwii dhiigga nebiyada qabay.

31 Sidaasaad isugu marag furaysaan inaad tihiin wiilasha
kuwii nebiyada dilay.
32 Idinku haddaba dhammaystira qiyaastii
awowayaashiin.
33 Abeesooyin yahow, dhal jilbisay, sidee baad uga baxsan
doontaan xisaabta jahannamada?
34 Sidaa darteed, waxaan idiin soo dirayaa nebiyo iyo kuwa
xigmadda leh iyo culimmo. Qaarkood waad dili doontaan oo
iskutallaabta ku qodbi doontaan, qaarkoodna sunagogyadi-
inna ayaad ku karbaashi doontaan, oo magaalo ilaa magaalo
ayaad ku silcin doontaan,
35 inuu dushiinna ku soo dego dhiiggii xaqa ahaa oo dhulka
ku daatay oo dhan oo laga bilaabo dhiigga Haabiil kii xaqa
ahaa ilaa dhiigga Sakariyas ina Barakiyas kan aad ku disheen
meesha quduuska ah iyo meeshii allabariga dhexdooda.
36 Runtii waxaan idinku leeyahay, Waxyaalahan oo dhan
ayaa qarnigan ku dul degi doona.

Ciise Wuu U Ooyay Yeruusaalem
(Luuk. 13:34-35)

37 Yeruusaalemay, Yeruusaalemay, tan nebiyada dishoy oo
kuwa loo soo diray dhagxisoy! Intee baan marar badan
jeclaaday inaan carruurtaada u soo ururiyo xataa sida
dooradu carruurteeda baalasheeda hoostooda ugu ururiso,
laakiin idinku ma aydnaan jeclayn.
38 Bal eega, gurigiinnii waa laydiin daayay isagoo cidla ah.
39 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Ima arki doontaan
hadda dabadeed ilaa aad tidhaahdaan, Waxaa barakaysan
kan Rabbiga magiciisa ku imanaya.

24

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dumidda Macbudka
(Mar. 13:1-2; Luuk. 21:5-6)

1 Ciise ayaa macbudka ka baxay, oo intuu tegayay ayaa
xertiisii u timid inay tusaan dhismaha macbudka.
2 Laakiin wuu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Miyaydnaan
waxyaalahan oo dhan arkaynin? Runtii waxaan idinku
leeyahay, Halkan lagu dul dayn maayo dhagax dhagax kale
dushiisa oo aan la dumin doonin.

Belaayooyinka Imanaya
(Mar. 13:3-23; Luuk. 21:7-24)

3 Oo goortuu Buur Saytuun fadhiistay, xertii ayaa keli
ahaan ugu timid oo waxay ku yidhaahdeen, Noo sheeg,
Goormay waxyaalahanu ahaan doonaan, oo calaamada
imaatinkaaga iyo dhammaadka wakhtiga dunidu maxay
ahaan doontaa?

4 Ciise ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Iska eega yaan
laydin khiyaanayn.
5 Waayo, qaar badan ayaa magacayga ku iman doona, oo
waxay odhan doonaan, Anigu waxaan ahay Masiixa, oo qaar
badan ayay khiyaanayn doonaan.
6 Oo waxaad maqli doontaan dagaallo iyo dagaallo hadal-
hayntood. Iska jira, hana baqanina, waayo, waxaasu waa
inay dhacaan, laakiin dhammaadku weli weeye.
7 Waayo, quruunba quruun bay ku kici doontaa, boqor-
tooyona boqortooyo, oo waxaa meelo kala duwan ka dhici
doona abaaro iyo dhulgariir.
8 Waxan oo dhammu waa bilowga hoogagga.
9 Markaasaa dhib laydiin gaysan doonaa, waana laydin
dili doonaa, oo magacayga aawadiis ayaa quruumaha oo
dhammi idiin nebcaan doonaan.
10 Maarkaas qaar badan ayaa xumaan doona, midba mid
buu gacangelin doonaa, wayna isnebcaan doonaan.
11 Waxaa kici doona nebiyo badan oo been ah, oo qaar
badan ayay khiyaanayn doonaan.
12 Dembigu waa badnaan doonaa, taa aawadeed qaar
badan jacaylkoodu waa yaraan doonaa.
13 Laakiin kii adkaysta ilaa ugu dambaysta, kaasaa bad-
baadi doona.
14 Oo injiilkan boqortooyada ayaa dunida oo dhan lagu
wacdiyi doonaa inuu marag u noqdo Quruumaha oo dhan,
dabadeedna ugudambaysta ayaa iman doonta.

15 Haddaba goortaad aragtaan waxa baas oo hallaynta ah
ee lagaga hadlay nebi Daanyeel, oo taagan meesha quduuska
ah (kii akhriyaa ha garto),
16 markaas kuwa Yahuudiya joogaa, buuraha ha u cara-
reen.
17 Kii guri fuushanuna yaanu u soo degin inuu wixii gurigi-
isa ku jira soo qaato.
18 Kii beerta joogaana yaanu dib ugu noqon inuu dharkiisa
soo qaato.
19 Laakiin waa u hoog kuwa uurka leh iyo kuwa wakhtigaas
ilmo nuujinaya.
20 Barya inaan cararkiinnu noqon wakhtiga qabowga ama
sabtida.
21 Waayo, markaas waxaa jiri doona dhib weyn sida mid
aan jirin tan iyo dunida bilowgeedii ilaa hadda, mana jiri
doonto weligeed.
22 Oo haddaan wakhtigaas la gaabin ninna ma uu bad-
baadeen, laakiin kuwa la doortay aawadood ayaa wakhti-
gaas loo gaabin doonaa.

23 Maarkaas haddii laydinku yidhaahdo, Waa kan Masiixa
ama waa kaas, ha rumaysanina.
24 Waayo, waxaa kici doona Masiixyo been ah iyo nebiyo
been ah, oo waxay samayn doonaan calaamooyin waaweyn
iyo yaabab, si ay xataa kuwa la doortay u khiyaaneeyaan
hadday u suurtowdo.
25 Bal eega, horaan idiinku sheegaye.
26 Haddaba hadday idinku yidhaahdaan, Bal eega, wuxuu
joogaa cidlada, ha u bixina. Bal eega, wuxuu joogaa qolalka
qarsoon, ha rumaysanina.
27 Waayo, sida hillaacu bari uga yimaado oo u ifiyo gal-
beed, sidaas oo kale ayaa imaatinka Wiilka Aadanahu ahaan
doonaa.
28 Meel alla meeshii bakhtigu yaal, halkaas ayaa gorgor-
raduna isugu ururi doonaan.

Imaatinka Wiilka Aadanaha
(Mar. 13:24-27; Luuk. 21:25-28)

29 Laakiin dhibta wakhtigaas dabadeed, kolkiiba qorraxdu
waa madoobaan doontaa, dayuxuna ma nuuri doono, xid-
diguhuna cirka waa ka soo dhici doonaan, xoogagga cirkana
waa la gariirin doonaa.
30 Markaasaa waxaa cirka ka soo muuqan doona calaa-
mada Wiilka Aadanaha, markaas ayaa qolooyinka dhulka oo
dhammu barooran doonaan, oo waxay arki doonaan Wiilka
Aadanaha oo daruuraha cirka ku imanaya isagoo leh xoog
iyo ammaan weyn.
31 Oo wuxuu soo diri doonaa malaa'igihiisa oo wata buun
weyn, oo kuwuu doortay ayay ka soo ururin doonaan afarta
jahood cirka meesha ugu fog ilaa meesheeda kale.

Soo Jeedid Baa Loo Baahan Yahay
(Mar. 13:28-37; Luuk. 21:29-36; 17:26-30)

32 Haddeer geedka berdaha ah masaal ka garta. Intii laanti-
isu curdan tahay oo caleemo bixinayso, waxaad garanaysaan
inuu roobku dhow yahay.
33 Idinkuna sidaas oo kale goortaad waxan oo dhan arag-
taan, garta inuu dhow yahay oo albaabbada ag joogo.
34 Runtii waxaan idinku leeyahay, Qarniganu ma idlaan
doono intaanay waxan oo dhammi dhicin.
35 Cirka iyo dhulku waa idlaan doonaan, laakiinse ereya-
daydu ma idlaan doonaan.
36 Laakiin maalintaas iyo saacaddaas ninna waxba kama
oga, malaa'igaha jannada iyo Wiilka toona, midna ma oga,
Aabbahay keliya maahee.
37 Sida wakhtigii Nuux ahaa, sidaas oo kale ayaa imaatinka
Wiilka Aadanahu ahaan doonaa.

38 Waayo, siday wax u cunayeen oo wax u cabbayeen,
oo u guursanayeen oo loogu guurinayay maalmihii daadka
hortiisa ilaa maalintii Nuux doonnida galay,
39 wayna garan waayeen ilaa daadkii yimid oo kulli-
good wada qaaday, sidaas oo kale ayaa imaatinka Wiilka
Aadanahu ahaan doonaa.
40 Markaas laba nin ayaa beerta ku jiri doona, mid waa la
qaadi doonaa, midna waa laga tegi doonaa.
41 Laba naagood ayaa dhagax wax ku shiidi doona, mid waa
la qaadi doonaa, midna waa laga tegi doonaa.
42 Haddaba soo jeeda, waayo, ma aad ogidin maalinta
Rabbigiinnu imanayo.
43 Laakiin tan ogaada, odayga reerku hadduu ogaan lahaa
wakhtiga tuuggu imanayo, wuu soo jeedi lahaa, oo ma uu
daayeen in gurigiisa la jebiyo.
44 Sidaa darteed idinkuna diyaar ahaada, waayo, saacad
aydnaan u malaynaynin ayaa Wiilka Aadanahu imanayaa.

Masaalka Ku Saabsan Addoommadii Aaminka Ahaa Iyo Kuwii Aan Aaminka Ahayn
(Luuk. 12:42-46)

45 Haddaba yuu yahay addoonka aaminka ah oo caqliga
leh, kan sayidkiisu dadka gurigiisa u sarreeysiiyey inuu cun-
tada siiyo wakhtigeeda?
46 Waxaa barakaysan addoonkaas kan sayidkiisu goortuu
yimaado uu helayo isagoo sidaas samaynaya.
47 Runtii waxaan idinku leeyahay, Wuxuu leeyahay oo
dhan ayuu ka sarreeysiin doonaa isaga.
48 Laakiin haddii addoonkaas sharka leh qalbigiisa ka yid-
haahdo, Sayidkaygu waa raagay,
49 oo uu bilaabo inuu garaaco kuwii la shaqayn jiray, oo uu
wax la cuno oo wax la cabbo kuwa sakhraanka ah,
50 addoonkaas sayidkiisu wuxuu iman doonaa maalin
aanu filayn iyo saacad aanu ogayn,
51 oo waa kala jeexi doonaa oo wuxuu ka dhigi doonaa mid
qayb la hela labawejiilayaasha. Halkaa waxaa jiri doonta
baroor iyo ilko jirriqsi.

25

Masaalka Ku Saabsan Tobankii Gabdhood

1 Haddaba boqortooyada jannada waxaa loo ekaysiin
doonaa toban gabdhood oo bikrado ah, kuwa intay laam-
badahooda qaateen, u baxay inay ninka arooska ah ka hor
tagaan.
2 Shantood waxay ahaayeen doqonno, shanna caqli bay
lahaayeen.

3 Kuwii doqonnada ahaa laambadahoodii bay qaateen,
laakiin saliid ma ay qaadan.
4 Kuwa caqliga lahaase laambadahoodii bay qaateen iyo
weelal saliidu ku jirto.
5 Laakiin ninkii arooska ahaa waa raagay, taas daraaddeed
ayay wada lulmoodeen oo seexdeen.
6 Habeenbadhkiise qaylo ayaa yeedhay, Arooskii waa soo
socdaaye, soo baxa oo ka hor taga.
7 Markaasaa bikradihii oo dhammu wada kaceen oo laam-
badahoodii hagaajiyeen.
8 Kuwii doqonnada ahaa waxay kuwii caqliga lahaa ku
yidhaahdeen, Saliiddiinna wax naga siiya, waayo, laambada-
hayagii waa demayaan.
9 Laakiin kuwii caqliga lahaa ayaa u jawaabay oo waxay ku
yidhaahdeen, Maya, waaba intaas oo ay nagu filnaan waydaa
annaga iyo idinka; bal u taga kuwa iibiya oo ka soo iibsada.
10 Markay tageen inay soo iibsadaan, ninkii arooska ahaa
ayaa yimid, oo kuwii diyaarka ahaa ayaa la galay guriga
arooska, albaabkiina waa la xidhay.
11 Dabadeedna waxaa yimid bikradihii kale, oo waxay
yidhaahdeen, Sayidow, Sayidow, naga fur.
12 Laakiin wuu u jawaabay oo ku yidhi, Runtii waxaan
idinku leeyahay, Anigu idin garan maayo.
13 Haddaba soo jeeda, waayo, garan maysaan maalinta
ama saacadda.

Masaalka Ku Saabsan Talantiyaasha

14 Maxaa yeelay, waa sidii nin dal kale tegaya, oo addoom-
madiisii u yeedhay oo xoolihiisii u dhiibay.
15 Mid wuxuu siiyey shan talanti, midna wuxuu siiyey laba,
midna wuxuu siiyey mid; mid kasta sidii tabartiisu ahayd,
markaasuu dhoofay.
16 Isla markiiba kii shantii talanti helay ayaa tegey oo ku
baayacmushtaray, oo wuxuu faa'iiday shan talanti oo kale.
17 Sidaas oo kale kii labada helayna, laba kale ayuu
faa'iiday.
18 Kii midka helayse, wuu baxay oo dhulka qoday oo
lacagtii sayidkiisii ayuu ku qariyey.
19 Wakhti dheer dabadeed sayidkii addoommadaas ayaa
yimid oo ka xisaab qaatay.
20 Kii shantii talanti helay ayaa yimid oo keenay shan ta-
lanti oo kale, oo wuxuu ku yidhi, Sayidow, waxaad ii dhiibtay
shan talanti; eeg, shan talanti oo kale ayaan ka faa'iiday.
21 Sayidkiisii ayaa ku yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay,
addoon yahow wanaagsan oo aaminka ahu. Wax yar ayaad

aamin ku ahayd, wax badan baan madax kaaga dhigayaa.
Farxadda sayidkaaga gal.
22 Kii labadii talanti helayna waa yimid oo yidhi, Sayidow,
waxaad ii dhiibtay laba talanti; eeg, laba talanti oo kale ayaan
ka faa'iiday.
23 Sayidkiisii ayaa ku yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay,
addoon yahow wanaagsan oo aaminka ahu. Wax yar ayaad
aamin ku ahayd, wax badan baan madax kaaga dhigayaa.
Farxadda sayidkaaga gal.
24 Kii talantigii keliya helayna waa u yimid oo ku yidhi,
Sayidow, waan ku garanayay inaad tahay nin qalbi engegan,
oo aad wax ka guratid meel aanad wax ku beeran oo aad wax
ka ururSatid meel aanad wax ku firdhin.
25 Waana baqay, oo intaan tegey ayaan talantigaagii dhulka
ku qariyey. Bal eeg, waa kan kaagii.
26 Markaasaa sayidkiisii u jawaabay oo ku yidhi, Addoon
yahow sharka leh oo caajiska ahu, waad ogayd inaan wax ka
gurto meel aanan wax ku beeran, oo aan wax ka ururSado
meel aanan wax ku firdhin.
27 Haddaba waxaad lahayd inaad lacagtayda u dhiibto
kuwa baangiga jooga, oo goortaan soo noqdo, waxayga iyo
faa'iido ayaan qaadan lahaa.
28 Haddaba talantigii ka qaada oo u dhiiba kan tobanka
talanti haya.
29 Waayo, mid walba oo wax haysta waa la siin doonaa,
waana loo badin doonaa, kii aan waxba haysanse waa laga
qaadi doonaa xataa wuxuu haysto.
30 Oo addoonka aan waxtarka lahayn ku tuura gudcurka
dibadda ah. Halkaas waxaa jiri doonta baroor iyo ilko jir-
riqsi.

Maalinta Xisaabta

31 Goortii Wiilka Aadanahu ammaantiisa ku yimaado, is-
aga iyo malaa'igaha oo dhan, markaasuu carshiga ammaan-
tiisa ku fadhiisan doonaa.
32 Quruumaha oo dhan ayaa hortiisa lagu soo ururin
doonaa oo wuxuu u kala sooci doonaa mid mid sida adhijirku
u kala sooco idaha iyo riyaha.
33 Idaha wuxuu joojin doonaa midigtiisa, riyahana bidixdi-
isa.
34 Markaasaa Boqorku kuwa midigtiisa jooga ku odhan
doonaa, Kaalaya, kuwa Aabbahay barakeeyeyow, oo dhaxla
boqortooyada tan iyo aasaaskii dunida laydiin diyaarga-
reeyey.
35 Waayo, waan gaajooday oo cuntaad i siiseen, waan har-
raadsanaa oo waad i waraabiseen, qariib baan ahaa oo waad
i soo dhoweeyseen,

36 waan qaawanaa oo dhar baad i huwiseen, waan bukay
oo waad i soo booqateen, xabsi baan ku jiray oo waad ii
timaadeen.
37 Markaasaa kuwa xaqa ahu u jawaabi doonaan iyagoo
leh, Sayidow, goormaannu ku aragnay adigoo gaajaysan oo
aannu cunto ku siinnay, ama adigoo harraadsan oo aannu ku
waraabinnay?
38 Goormaannu ku aragnay adigoo qariib ah oo aannu
ku soo dhowaynay ama adigoo qaawan oo aannu wax ku
huwinnay?
39 Goormaannu ku aragnay adigoo buka ama adigoo xabsi
ku jira oo aannu kuu nimid?
40 Markaasaa Boqorkii u jawaabi doonaa oo ku odhan
doonaa, Runtii waxaan idinku leeyahay, In alla intaad u
samayseen mid ka mid ah walaalahaygan u yaryar, waad ii
samayseen.
41 Markaasuu kuwa bidixdiisa jooga ku odhan doonaa,
Kuwa yahow inkaaranu, iga taga oo gala dabka weligiis ah
kan Ibliiska iyo malaa'igihiisa loo diyaargareeyey.
42 Waayo, waan gaajooday, cuntona ima aydnaan siin,
waan harraadsanaa, imana aydnaan waraabin.
43 Qariib baan ahaa, imana aydnaan soo dhowayn, waan
qaawanaa, dharna ima aydnaan huwin, waanan bukay oo
xabsi ku jiray oo ima aydnaan soo booqan.
44 Iyaguna markaasay u jawaabi doonaan oo ku odhan
doonaan, Sayidow, goormaannu ku aragnay adigoo gaa-
jaysan ama harraadsan ama qariib ah ama qaawan ama
buka ama xabsi ku jira oo aannu ku kalmayn waynay?
45 Markaasuu u jawaabi doonaa oo ku odhan doonaa, Run-
tii waxaan idinku leeyahay, In alla intaad u samayn weydeen
mid ka mid ah kuwan u yaryar, anigana waad ii samayn
weydeen.
46 Kuwanuna waxay geli doonaan taqsiirta weligeed ah,
kuwa xaqa ahuse waxay geli doonaan nolosha weligeed ah.

26

Shirqoolkii Ciise Loo Dhigay
(Mar. 14:1-2; Luuk. 22:1-2; Yoox. 11:45-53)

1 Waxaa dhacay goortii Ciise hadalladan oo dhan dham-
meeyey, inuu xertiisii ku yidhi,
2 Waxaad og tihiin laba maalmood dabadeed inay tahay
Iiddii Kormaridda, oo Wiilka Aadanaha waxaa loo gacangeli-
nayaa in iskutallaabta lagu qodbo.
3 Markaasaa wadaaddadii sare iyo waayeelladii dadka
waxay isku ururs adeen barxadda wadaadkii sare oo Kayafas
la odhan jiray.

4 Oo waxay ka wada hadleen si ay Ciise khiyaano ugu
qabtaan oo ay u dilaan.
5 Laakiin waxay yidhaahdeen, Yaanay noqon wakhtiga
iidda si aan rabshad dadka uga dhex kicin.

Ciise Oo Beytaniya Lagu Subkay
(Mar. 14:3-9; Yoox. 12:1-8)

6 Ciise goortuu Beytaniya joogay oo ku jiray guriga Simoon
kii baraska qabi jiray,
7 waxaa u timid naag haysa weel *alabastar ah oo cadar
qaali ah ku jiro, oo waxay ku shubtay madaxiisa intuu cun-
tada u fadhiyey.
8 Laakiin xertu goortay arkeen, way cadhoodeen oo waxay
yidhaahdeen, Khasaaradanu maxay ku noqotay?
9 Waayo, kan waxaa lagu iibin kari lahaa wax badan oo
masaakiinta la siin lahaa.
10 Ciise goortuu gartay ayuu ku yidhi, Maxaad naagta u
dhibaysaan? Shuqul wanaagsan ayay igu samaysaye.
11 Waayo, masaakiintu mar walba way idinla jiraan, ani-
guse mar walba idinlama joogo.
12 Waxay cadarkan jidhkayga ugu shubtay inay aasniin-
tayda ii diyaargarayso.
13 Runtii waxaan idinku leeyahay, Dunida oo dhan meel
alla meeshii injiilkan lagu wacdiyo, waxay samaysay ayaa
xusuusteeda lagaga hadli doonaa.

Yuudas Khiyaanadiisa
(Mar. 14:10-11; Luuk. 22:3-6)

14 Markaas mid laba-iyo-tobankii ka mid ahaa oo Yuudas
Iskariyod la odhan jiray ayaa u tegey wadaaddada sare
15 oo ku yidhi, Maxaad doonaysaan inaad i siisaan? Anna
waan idiin soo gacangelin doonaaye. Oo waxay bixiyeen
soddon gogo' oo lacag ah.
16 Markaas dabadeed wuxuu doonayay goor wanaagsan oo
uu u soo gacangeliyo.

Cashadii Ugu Dambaysay
(Mar. 14:12-26; Luuk. 22:7-23; Yoox. 13:21-30; 1 Kor. 11:23-25)

17 Maalintii ugu horraysay oo Iiddii Kibistii aan khamiirka
lahayn xertii ayaa Ciise u timid oo waxay ku yidhaahdeen,
Xaggee baad doonaysaa inaannu kuu diyaargarayno inaad
cuntid cashada Iidda Kormaridda?
18 Wuxuu yidhi, Magaalada gala oo hebel u taga oo waxaad
ku tidhaahdaan, Macallinkii wuxuu leeyahay, Wakhtigay-
gii waa dhow yahay, gurigaaga ayaan cashada Iidda Kor-
maridda kula samaysanayaa xertayda.

---

* **26:7** alabastar = dhagax cad.

19 Xertii waa samaysay sida Ciise ku amray oo cashada
Iidda Kormariddii ayay diyaargareeyeen.
20 Goortii makhribkii la gaadhay, laba-iyo-tobankii xerta
ahaa ayuu cunto ula fadhiistay,
21 oo intay wax cunayeen ayuu ku yidhi, Runtii waxaan
idinku leeyahay, Midkiin ayaa i gacangelin doona.
22 Markaasay aad iyo aad u caloolxumaadeen, oo waxay bi-
laabeen in mid kastaa ku yidhaahdo, Ma aniga baa, Sayidow?
23 Wuu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Kii saxanka gacanta
ila gesha kaasaa i gacangelin doona.
24 Wiilka Aadanahu waa baxayaa, siday u qoran tahay,
laakiin hoog waxaa leh ninkaas Wiilka Aadanaha gacan-
gelinaya. Waxaa ninkaas u wanaagsanaan lahayd inaanu
dhalan.
25 Yuudas oo ah kii gacangeliyey ayaa u jawaabay oo ku
yidhi, Ma aniga baa, Sayidow? Wuxuu ku yidhi, Waad tidhi.
26 Oo intay wax cunayeen, Ciise ayaa kibis qaaday oo bara-
keeyey, wuuna jejebiyey oo xertii siiyey oo yidhi, Qaata oo
cuna. Tanu waa jidhkaygiiye.
27 Kolkaasuu koobkii qaaday oo mahadnaqay oo siiyey
iyaga, oo wuxuu ku yidhi, Kulligiin ka cabba.
28 Waayo, kanu waa dhiiggayga axdiga cusub kan kuwo
badan loo daadshay dembidhaafkooda aawadiis.
29 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Hadda dabadeed anigu
kama cabbi doono midhahan geedka canabka ah ilaa maal-
inta aan iyadoo cusub idinkula cabbayo boqortooyada Aab-
bahay dhexdeed.
30 Goortay gabay ammaan ah ku gabyeen waxay u baxeen
Buur Saytuun.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Xertiisa Ka Tegiddooda
(Mar. 14:27-31; Luuk. 22:31-34; Yoox. 13:36-38)

31 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Caawa kulligiin waa
iga xumaan doontaan, waayo, waxaa qoran, Adhijirkaan dili
doonaa oo idaha foofka ahu waa kala firdhi doonaan.
32 Laakiin markii kuwii dhintay layga sara kiciyo,
dabadeed ayaan Galili hortiin tegi doonaa.
33 Laakiin Butros ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Hadday kulli
kaa xumaadaan, anigu weligay kaa xumaan maayo.
34 Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii waxaan kugu leeyahay,
Caawa qudheeda intaan diiqu ciyin, saddex kol ayaad i dafiri
doontaa.
35 Butros wuxuu ku yidhi, In kastoo aan leeyahay inaan
kula dhinto, kolleyba ku dafiri maayo. Xertii oo dhammuna
sidaasay wada yidhaahdeen.

Ciise Oo Beer Getsemane Ku Jiray
(Mar. 14:32-42; Luuk. 22:39-46)

36 Markaasaa Ciise la yimid iyaga meel Getsemane la odhan
jiray, oo wuxuu xertii ku yidhi, Halkan fadhiista intii aan
halkaas tegayo oo ku soo tukanayo.
37 Oo wuxuu watay Butros iyo labada wiil oo Sebedi, oo
wuxuu bilaabay inuu calool xumaado oo tiiraanyoodo.
38 Markaasuu ku yidhi, Naftaydu aad bay u calool xun
tahay tan iyo dhimasho; halkan jooga oo ila soo jeeda.
39 Waxoogaa ayuu hore u socday, oo wejigiisuu u dhacay oo
tukaday isagoo leh, Aabbow, hadday suurtowdo, koobkanu
ha i dhaafo, hase ahaatee, yaanay noqon sidaan doonayo
laakiin sidaad doonaysid ha noqoto.
40 Xertii ayuu u yimid, oo wuxuu arkay iyagoo hurda, oo
wuxuu Butros ku yidhi, Waa sidee? Miyaad kari weydeen
inaad saacad keliya ila soo jeeddaan?
41 Soo jeeda oo tukada inaydnaan jirrabaadda gelin. Ruuxu
waa diyaar, laakiin jidhku waa itaal daranyahay.
42 Haddana mar labaad ayuu tegey oo tukaday isagoo leh,
Aabbow, haddii aanay suurtoobin in koobkanu i dhaafo
anigoo cabba maahee, sidaad doonaysid ha noqoto.
43 Mar kale ayuu yimid oo arkay iyagoo hurda, waayo,
indhahoodu lulmay la cuslaayeen.
44 Wuu iska daayay oo haddana ka tegey, oo mar saddexaad
ayuu tukaday isagoo haddana hadalkii oo kale ku hadlaya.
45 Markaasuu xertii u yimid oo ku yidhi, Hadda seexda
oo nasta. Bal eega, saacaddii waa dhow dahay, oo Wiilka
Aadanaha ayaa dembilayaal loo gacangelinayaa.
46 Kaca aan tagnee. Eega, kii i gacangelin lahaa waa soo
dhow yahay.

Ciise Waa La Qabtay
(Mar. 14:43-50; Luuk. 22:47-53; Yoox. 18:3-12)

47 Oo intuu weli hadlayay ayaa Yuudas oo laba-iyo-tobankii
ka mid ahaa yimid, isaga iyo dad aad u badan oo seefo iyo ulo
sita. Waxay ka yimaadeen wadaaddada sare iyo waayeellada
dadka.
48 Kii gacangeliyey ayaa calaamo kula ballamay oo ku
yidhi, Mid alla midkaan dhunkado waa isagii ee qabta.
49 Kolkiiba Ciise buu u yimid oo ku yidhi, Nabad, Macal-
limow; wuuna dhunkaday.
50 Kolkaasaa Ciise ku yidhi, Saaxiibow, maxaad u timid?
Markaasay yimaadeen, oo gacmahooda ayay Ciise saareen oo
qabteen.

51 Oo bal eeg, mid ka mid ah kuwii Ciise la jiray ayaa
gacanta fidiyey, oo seeftiisa soo bixiyey, oo wuxuu ku dhuftay
wadaadka sare addoonkiisii, oo dheg buu ka gooyay.
52 Markaasaa Ciise ku yidhi, Seeftaada meesheedii ku celi,
waayo, kuwa seefo qaada oo dhammu seef bay ku halligmi
doonaan.
53 Ma waxaad u malaynaysaa inaanan Aabbahay baryi
karin oo uusan haddeer ii soo diri karin malaa'igo laba iyo
toban guuto ka badan?
54 Haddaba sidee buu u noqon doonaa Qorniinku kan leh,
Waa in sidaasu noqotaa?
55 Saacaddaas qudheeda ayaa Ciise dadkii badnaa ku yidhi,
Ma waxaad iila soo baxdeen seefo iyo ulo inaad i qabataan
sidaan tuug ahay? Maalin walbaba macbudka ayaan fadhiyi
jiray oo wax bari jiray, imana aydnaan qabsan.
56 Laakiin waxan oo dhan ayaa noqday in qorniinka
nebiyadu rumoobo. Markaasaa xertii oo dhammu ka wada
tageen oo carareen.

Ciise Waxaa Lagu Xukumay Wadaadka Sare Hortiisii
(Mar. 14:53-65; Luuk. 22:54-55, 63-71; Yoox. 18:12-14, 19-24)

57 Kuwii Ciise qabtay waxay u geeyeen Kayafas oo ahaa
wadaadkii sare, ilaa meeshii culimmada iyo waayeelladu ku
urursanaayeen.
58 Laakiin Butros baa meel fog ka soo daba socday ilaa barx-
adda wadaadkii sare, wuuna galay oo askartii la fadhiistay
inuu ugudambaysta arko.
59 Wadaaddadii sare iyo shirkii oo dhan ayaa waxay
dooneen markhaati been ah oo Ciise ka gees ah si ay u dilaan.
60 Waase heli waayeen, in kastoo markhaatiyaal badan oo
been ahu yimaadeen. Laakiinse dabadeed waxaa yimid laba,
61 oo waxay yidhaahdeen, Kanu wuxuu yidhi, Waan
karayaa inan macbudka Ilaah dudumiyo oo saddex maal-
mood ku dhiso.
62 Markaasaa wadaadkii sare istaagay oo ku yidhi,
Miyaanad waxba ka jawaabayn? Kuwanu waxay kugu
marag furayaan waa maxay?
63 Laakiin Ciise waa iska aamusay. Kolkaasaa wadaadkii
sare wuxuu ku yidhi, Ilaaha nool ayaan kugu dhaarinayaa ee
noo sheeg inaad tahay Masiixa oo ah Wiilka Ilaah, iyo in kale.
64 Ciise ayaa ku yidhi, Waad tidhi. Hase ahaatee waxaan
idinku leeyahay, Hadda dabadeed waxaad arki doontaan
Wiilka Aadanaha oo fadhiya midigta xoogga Ilaah oo ku
imanaya daruuraha cirka.

65 Markaasaa wadaadkii sare dharkiisii jeexjeexay isagoo
leh, Wuu caytamay. Maxaynu markhaatiyaal weli ugu baa-
han nahay? Bal eega, haddeer waad maqasheen caytanka.
66 Maxay idinla tahay? Way u jawaabeen oo ku yid-
haahdeen, Wuxuu istaahilaa dhimasho.
67 Markaasay wejiga kaga candhuufeen oo garaaceen.
Qaarna waa dharbaaxeen,
68 oo waxay ku yidhaahdeen, Noo sheeg, Masiixow. Yuu
yahay kan kugu dhuftay?

Butros Baa Dafiray Ciise
(Mar. 14:66-72; Luuk. 22:56-62; Yoox. 18:15-18, 25-27)

69 Butros wuxuu fadhiyey barxadda dibadda ah,
markaasaa gabadh u timid oo waxay ku tidhi, Adiguna
waxaad la jirtay Ciisihii reer Galili.
70 Laakiin dhammaantood ayuu ku hor dafiray oo wuxuu
ku yidhi, Anigu garan maayo waxaad leedahay.
71 Goortuu iridda tegey mid kale ayaa aragtay, oo waxay
kuwii halkaas joogay ku tidhi, Kanu wuxuu la jiray Ciisihii
reer Naasared.
72 Haddana dhaar ayuu ku dafiray oo yidhi, Anigu garan
maayo ninka.
73 Waxoogaa yar dabadeed kuwii ag taagnaa ayaa u yimid
oo Butros ku yidhi, Run weeye, adiguna midkood baad tahay,
waayo, hadalkaaga ayaa ku muujinaya.
74 Markaasuu bilaabay inuu caytamo oo ku dhaarto inaanu
ninka garanayn. Kolkiiba diiqii baa ciyey.
75 Markaasaa Butros wuxuu xusuustay hadalkii Ciise ku
hadlay, Diiqu intaanu ciyin saddex goor ayaad i dafiri doon-
taa. Markaasuu baxay oo aad u ooyay.

27

Ciise Waxaa Loo Dhiibay Bilaatos Oo Ahaa Taliyaha Reer Rooma
(Mar. 15:1; Luuk. 23:1-2; Yoox. 18:28-32)

1 Goortii aroortii la gaadhay wadaaddadii sare iyo waayeel-
ladii dadka oo dhan ayaa Ciise wax ka gees ah ka wada hadlay
si ay u dilaan.
2 Markaasay xidheen oo kaxeeyeen, oo waxay u dhiibeen
taliyihii Bilaatos ahaa.

Yuudas Dhimashadiisa

3 Markaas Yuudas, oo ahaa kii gacangeliyey, goortuu arkay
in la xukumay, ayuu isqoomameeyey, oo soddonkii gogo'
oo lacagta ahaa ayuu wadaaddadii sare iyo waayeelladii ku
celiyey,

4 oo wuxuu ku yidhi, Waan dembaabay markaan gacan-
geliyey dhiig eed la'. Laakiin waxay ku yidhaahdeen, Maxaa
noogu jira? Yeelkaa.
5 Markaasuu lacagtii macbudka gudihiisa ku daadshay oo
ka tegey, wuuna baxay oo isdeldelay.
6 Kolkaasaa wadaaddadii sare lacagtii qaadeen oo waxay
yidhaahdeen, Xalaal ma aha in khasnadda quduuska ah lagu
rido, waayo, waa dhiig iibkiis.
7 Markaasay ka wada hadleen oo waxay ku iibsadeen
dhulka dheriyasameeyaha in shisheeyaha lagu aaso.
8 Sidaa darteed ilaa maanta dhulkaas waxaa loogu yeedhaa
dhulkii dhiigga.
9 Markaas waxaa noqotay wixii nebi Yeremyaah lagaga
hadlay markuu yidhi, Waxay qaateen soddonkii gogo' oo
lacagta ahaa oo ah iibkii lagu qiimeeyey isaga, kii bini Israa'iil
ku qiimeeyeen.
10 Waxayna ka bixiyeen dhulka dheriyasameeyaha sida
Rabbigu iigu amray.

Ciise Oo Bilaatos Hor Taagan
(Mar. 15: 2-15; Luuk. 23:3-5, 13-25; Yoox. 18:33--19:16)

11 Ciise wuxuu hor istaagay taliyaha, oo taliyihiina waa
weyddiiyey oo ku yidhi, Ma Boqorkii Yuhuudda baad tahay?
Ciisena wuxuu ku yidhi, Waad tidhi.
12 Goortii wadaaddadii sare iyo waayeelladii ay ashtakeey-
een, waxba uma uu jawaabin.
13 Markaasaa Bilaatos ku yidhi, Miyaanad maqlaynin waxa
badan oo ay kugu marag furayaan?
14 Laakiin uguma uu jawaabin xataa eray keliya, sidaa
darteed taliyihii ayaa aad ula yaabay.
15 Taliyihii waxaa caadadiisu ahayd inuu iidda dadka u sii
daayo maxbuuskay doonayaan.
16 Markaasay waxay lahaayeen maxbuus caan ah oo la
odhan jiray Baraabbas.
17 Haddaba goortay isu ururеen, Bilaatos ayaa ku yidhi,
Iyamaad doonaysaan inaan idiin sii daayo? Baraabbas ama
Ciise kan Masiixa la yidhaahdo?
18 Waayo, wuxuu ogaa inay hinaaso ugu soo dhiibeen.
19 Kolkuu kursiga xukumaadda ku fadhiistay ayaa naagti-
isii farriin u soo dirtay oo waxay ku tidhi, Ha dhex gelin xaa-
jada ninkaas xaqa ah, waayo, maanta anigoo ku riyoonaya
isaga, ayaan aad iyo aad u xanuunsaday.
20 Laakiin wadaaddadii sare iyo waayeelladii waxay dad-
kii badnaa oggolaysiiyeen inay Baraabbas weyddiistaan, Ci-
isena la dilo.

21 Laakiin taliyihii ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Labadooda
kee baad doonaysaan inaan idiin sii daayo? Waxay yid-
haahdeen, Baraabbas.
22 Markaasaa Bilaatos wuxuu ku yidhi, Haddaba maxaan
ku sameeyaa Ciise kan Masiixa la yidhaahdo? Kulligood
waxay wada yidhaahdeen, Iskutallaabta ha lagu qodbo.
23 Oo wuxuu yidhi, Waayo, waa maxay sharkuu falay?
Laakiin aad bay u sii qayliyeen oo yidhaahdeen, Iskutal-
laabta ha lagu qodbo.
24 Bilaatos goortuu arkay inuusan waxba ka tari karin in
rabshad kacdo maahee, ayuu biyo qaatay oo dadka hor-
tooda ku gacmo dhaqday oo wuxuu yidhi, Anigu waan ka
eedla'ahay ninkan xaqa ah dhiiggiisa. Idinku yeelkiinna.
25 Dadkii oo dhammu waa wada jawaabeen oo yid-
haahdeen, Dhiiggiisu annaga iyo carruurtayadaba ha dul
saarnaado.
26 Markaasuu Baraabbas u sii daayay, oo goortuu Ciise
karbaashay ayuu u dhiibay in iskutallaabta lagu qodbo.

Ciise Waa Lagu Qodbay Iskutallaabta
(Mar. 15:16-32; Luuk. 23:26-43; Yoox. 19:17-27)

27 Markaasaa taliyaha askartiisii waxay Ciise geeyeen
guriga taliyaha, oo waxay isaga ku soo ururiyeen askartii oo
dhan.
28 Dharkiisii ayay ka qaadeen oo waxay u geliyeen dhar
guduudan.
29 Markaasay taaj qodxan uga taxeen oo madaxiisay saa-
reen, cawsduurna gacantiisa midigtaa ayay u geliyeen, oo
intay hortiisa jilba joogsadeen oo ku majaajiloodeen ayay
waxay ku yidhaahdeen, Nabad, Boqorka Yuhuuddow.
30 Wayna ku candhuufeen, markaasay cawsduurkii ka
qaadeen oo madaxay kaga dhufteen.
31 Oo goortay ku majaajiloodeen dabadeed ayay dharkii ka
qaadeen oo dharkiisii bay u geliyeen, markaasay wadeen in
iskutallaabta lagu qodbo.
32 Goortay soo baxeen, waxay arkeen nin reer Kuranaya ah
oo Simoon la odhan jiray, kan ay ku qasbeen inuu iskutal-
laabtiisa u qaado.
33 Oo goortay yimaadeen meel Golgota la odhan jiray, tan la
yidhaahdo meeshii dhakada,
34 waxay siiyeen inuu cabbo khamri xammeeti lagu daray,
goortuu dhadhamiyeyse wuu diiday inuu cabbo.
35 Oo goortay iskutallaabta ku qodbeen, dharkiisay qayb-
sadeen, wayna saami riteen si wixii nebigu ku hadlay u
noqdaan, Dharkaygii bay qaybsadeen oo maradaydii bay
saami u riteen.

36 Meeshaasna ayay fadhiisteen oo dhawreen.
37 Waxay meel madaxiisa ka korraysa ku qoreen ashtakadii
lagu ashtakeeyey oo leh, KANU WAA CIISE BOQORKA YUHU-
UDDA.
38 Markaasaa waxaa iskutallaabo lagu la qodbay laba tuug,
mid midigta, midna bidixda.
39 Kuwii ag marayayna waa caayeen, oo intay madaxooda
luleen,
40 waxay yidhaahdeen, Kaaga macbudka duminayow oo
saddex maalmood ku dhisayow, isbadbaadi, haddii aad
tahay Wiilka Ilaah, oo iskutallaabta ka soo deg.
41 Sidaas oo kale ayaa wadaaddada sare ugu majaajilood-
een, iyaga iyo culimmada iyo waayeelladaba, oo waxay yid-
haahdeen,
42 Kuwa kale ayuu badbaadiyey, qudhiisa isma badbaadin
karo. Waa Boqorka Israa'iil; haddeer iskutallaabta ha ka soo
dego, annaguna waannu rumaysan doonnaaye.
43 Ilaah buu isku halleeyey, haddeer ha bixiyo hadduu isaga
ku faraxsan yahay, waayo, wuxuu yidhi, Waxaan ahay Wiilka
Ilaah.
44 Tuugaggii iskutallaabaha lagu la qodbayna sidaas oo
kale ayay u caayeen.

Ciise Waa Dhintay
(Mar. 15:33-41; Luuk. 23:44-49; Yoox. 19:28-30)

45 Hadda saacaddii lixaad ilaa saacaddii sagaalaad dhulka
oo dhammu gudcur buu ahaa.
46 Abbaaraha saacaddii sagaalaad Ciise ayaa cod weyn ku
dhawaaqay oo yidhi, Eloy, Eloy, lama sabakhtani, waxaa
weeye, Ilaahayow, Ilaahayow, maxaad ii dayrisay?
47 Kuwa halkaas taagnaa qaarkood ayaa goortay maqleen,
yidhi, Kanu wuxuu u yeedhayaa Eliyaas.
48 Kolkiiba midkood baa orday oo qaaday geed isbonji la
yidhaahdo, oo khal uga soo buuxshay, oo intuu cawsduur
saaray ayuu siiyey inuu cabbo.
49 Kuwa kale ayaa yidhi, Daaya aynu aragnee inuu Eliyaas
yimaado oo badbaadiyo.
50 Markaasaa Ciise goortuu mar kale cod weyn ku
dhawaaqay, ruuxii bixiyey.
51 Oo bal eeg, daahi macbudka ayaa kor ilaa hoos laba u
kala dillaacay, dhulkiina waa gariiray, dhagaxyadiina waa
kala dildillaaceen.
52 Xabaalihiina waa furmeen, oo quduusiin badan oo hur-
dayna meydadkoodii waa la kiciyey.
53 Sarakiciddiisa dabadeed ayay xabaalaha ka soo bax-
een, oo waxay galeen magaalada quduuska ah, oo waxay u
muuqdeen dad badan.

54 Boqol-u-taliyihii iyo kuwii la jiray oo Ciise dhawrayay,
goortay arkeen dhulgariirkii iyo wixii dhacay, aad bay u
baqeen oo yidhaahdeen, Runtii, kanu wuxuu ahaa Wiilkii
Ilaah.
55 Waxaana halkaas joogay dumar badan oo meel fog ka
eegayay, kuwii Ciise ka soo raacay Galili oo u adeegi jiray
isaga,
56 oo waxaa ku dhex jirtay Maryantii reer Magdala, iyo
Maryan oo ahayd Yacquub iyo Yoosee hooyadood, iyo wi-
ilashii Sebedi hooyadood.

Ciise Waa La Aasay
(Mar. 15:42-47; Luuk. 23:50-56; Yoox. 19:38-42)

57 Goortay casarkii ahayd waxaa yimid nin reer Arimataya
oo hodan ah oo Yuusuf la odhan jiray, oo isaguna Ciise
xertiisa ahaa.
58 Kaasu wuxuu u tegey Bilaatos oo ka baryay Ciise meyd-
kiisii. Markaasaa Bilaatos amray in loo dhiibo.
59 Yuusuf goortuu meydkii qaaday ayuu kafan nadiif ah ku
duudduubay,
60 oo wuxuu geliyey xabaashiisii cusbayd, tan uu dhagax
ka qoday, oo xabaashii afkeedii wuxuu ku soo giringiriyey
dhagax weyn, wuuna ka tegey.
61 Oo halkaas waxaa joogay Maryantii reer Magdala iyo
Maryantii kale, oo waxay fadhiyeen meel xabaashii ka soo
hor jeedda.

62 Maalintii dambe oo ku xigtay Maalintii Diyaargarayska,
wadaaddadii sare iyo Farrisiintii waxay u wada yimaadeen
Bilaatos,
63 oo waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, waxaannu xusuu-
san nahay in khaa'inkaasu yidhi, intuu weli noolaa, Saddex
maalmood dabadeed waan soo sara kacayaa.
64 Haddaba amar in xabaashii aad loo dhawro ilaa maal-
inta saddexaad inaan xertiisu iman oo xadin oo aanay dadka
ku odhan, Kuwii dhintay wuu ka soo sara kacay, oo aanay
khiyaanada dambe ka sii xumaan tii hore.
65 Bilaatos wuxuu ku yidhi, Waardiyayaal baad leedihiin.
Taga oo adkeeya in alla intaad adkayn taqaaniin.
66 Markaasay tageen, iyaga iyo waardiyayaashii, oo
xabaashay soo adkeeyeen, dhagixiina way shaabadeeyeen.

28

Ciise Waa Ka Soo Sara Kacay Kuwii Dhintay
(Mar. 16:1-18; Luuk. 24:1-12; Yoox. 20:1-10)

1 Sabtidii dabadeed goortii waagii beryayay maalintii ugu
horraysay ee toddobaadka, Maryantii reer Magdala iyo
Maryantii kale waxay u yimaadeen inay xabaashii arkaan.
2 Oo bal eeg, waxaa jiray dhulgariir weyn, waayo,
malaa'igta Rabbiga ayaa intay samada ka soo degtay timid
oo dhagixii ka giringirisay oo ku dul fadhiisatay.
3 Midabkeedu wuxuu u ekaa hillaac, dharkeeduna wuxuu
u caddaa sida baraf cad.
4 Oo cabsi aawadeed kuwii ilaalinayay waa gariireen, oo
waxay noqdeen sida meydad.
5 Malaa'igtii ayaa u jawaabtay oo naagihii ku tidhi, Ha
baqina, waayo, waxaan ogahay inaad doonaysaan Ciise, kan
iskutallaabta lagu qodbay.
6 Halkan ma joogo, waayo, wuu sara kacay siduu yidhi. Bal
kaalaya oo arka meeshii Rabbigu jiifay.
7 Dhaqso u taga, oo waxaad xertiisii ku tidhaahdaan, Kuwii
dhintay ayuu ka soo sara kacay, oo wuu idin hor marayaa ilaa
Galili. Halkaasna waad ku arki doontaan. Bal eega, waan
idiin sheegaye.
8 Dhaqsoba waxay xabaashii kala tageen baqdin iyo farxad
weyn, oo waxay u ordeen inay xertiisa u warramaan.
9 Kolkaasaa Ciise ka hor yimid oo ku yidhi, Nabad.
Markaasay u dhowaadeen oo intay cagihiisa qabteen ayay
caabudeen.
10 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ha baqina. Taga oo
walaalahay u sheega inay Galili tagaan, oo halkaasay igu arki
doonaan.
11 Intay sii socdeen ayaa waardiyayaashii qaarkood mag-
aaladii yimid, oo waxay wadaaddadii sare uga warrameen
wixii dhacay oo dhan.
12 Iyaguna goortay waayeelladii la shireen oo ay wada
hadleen, ayay askartii lacag badan siiyeen,
13 oo waxay ku yidhaahdeen, Waxaad tidhaahdaan, Xer-
tiisii ayaa habeennimo timid oo xadday isaga intii aannu
hurudnay.
14 Oo haddii taliyihii waxan maqlo, waannu rumaysiinay-
naa oo waannu idiin welwel tiraynaa.
15 Markaasay lacagtii qaateen oo yeeleen sidii lagu yidhi.
Hadalkanu maalintaas ilaa maanta waa ku dhex firdhisanaa
Yuhuudda.

*Ciise Wuxuu Galili Ugu Muuqday Koob Iyo Tobankii Xerti-
isa Ahaa*

16 Markaasaa koob-iyo-tobankii xerta ahaa Galili tageen
ilaa buurtii Ciise kula ballamay.
17 Oo goortay arkeen isagii, way caabudeen, laakiin qaar
baa shakiyey.

18 Oo Ciise ayaa u yimid oo la hadlay, oo wuxuu ku yidhi,
Amar oo dhan ayaa samada iyo dhulka laygu siiyey.
19 Haddaba taga, oo quruumaha oo dhan xer ka dhiga, oo
ku baabtiisa magaca Aabbaha iyo Wiilka iyo Ruuxa Qudu-
uskaa,
20 oo bara inay dhawraan wax walba oo aan idinku amray,
oo bal eega had iyo goor ayaan idinla joogaa xataa ilaa
wakhtigu dhammaado.

INJIILKA SIDA MARKOS U QORAY

Yooxanaa Baabtiisaha Iyo Farriintii Uu Waday
(Mat. 3:1-12; Luuk. 3:1-17)

1 Bilowgii injiilkii Ciise Masiix, oo ah Wiilka Ilaah.
2 Sidii Nebi Isayos u qoray,
Eeg, waxaan hortaada soo dirayaa wargeeyahayga,
Kan jidkaaga diyaargarayn doona;
3 Waa codka kan cidlada kaga qaylinaya,
Jidka Rabbiga hagaajiya,
Waddooyinkiisa toosiya.
4 Waxaa yimid Yooxanaa kan cidlada dadka ku baabti-isayay oo ku wacdiyeyey baabtiiskii toobadda dembidhaafka aawadiis.
5 Markaasaa waxaa u soo baxay dadkii Yahuudiya oo dhan iyo kuwii Yeruusaalem oo dhan, oo kulligoodna Webi Urdun ayuu ku baabtiisay, iyagoo dembiyadooda qiranaya.
6 Yooxanaa wuxuu guntanaa dharkiisii dhogorta geel ahaa, oo suun meged ahna dhexduu ku xidhnaa, oo wuxuu cunay ayax iyo malab dibadeed.
7 Oo wax buu wacdiyey oo yidhi, Waxaa iga daba imanaya ku iga itaal weyn, kan aanan istaahilin inaan foororsado oo aan yeelmihii kabihiisa furo.
8 Anigu waxaan idinku baabtiisay biyo, isaguse wuxuu idinku baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska ah.

Ciise Waa La Baabtiisay
(Mat. 3:13-17; Luuk. 3:21-22)

9 Wakhtigaas waxay noqotay in Ciise ka yimid Naasared tii Galili, oo Yooxanaa baa Webi Urdun ku baabtiisay isagii.
10 Markiiba intuu biyihii ka soo baxay wuxuu arkay samooyinkii oo kala dillaacay iyo Ruuxii oo sidii qoolley oo kale dushiisa ugu soo degaya.
11 Waxaa samooyinka ka yimid cod leh, Adigu waxaad tahay Wiilkayga aan jeclahay oo aan ku faraxsanahay.

Shayddaan Baa Isku Dayay Inuu Ciise Duufsado
(Mat. 4:1-11; Luuk. 4:1-13)

12 Oo markiiba Ruuxii baa xaggii cidlada u eryay.
13 Afartan maalmood buu cidlada joogay, Shayddaan baana jirrabay oo wuxuu la jiray dugaagga, malaa'igahuna waa u adeegeen.

Bilowgii Wacdiga Ciise
(Mat. 4:17; Luuk. 4:14-15)

14 Kolkii Yooxanaa la qabtay dabadeed, Ciise wuxuu yimid
Galili, oo wuxuu dadka ku wacdiyey injiilka Ilaah,
15 wuxuuna yidhi, Wakhtigii waa buuxsamay, oo boqor-
tooyadii Ilaah waa soo dhowaatay; toobadkeena oo injiilka
rumaysta.

Ciise Wuxuu U Yeedhay Xertiisii U Horraysay
(Mat. 4:18-22; Luuk. 5:1-11)

16 Markuu badda Galili ag marayay, wuxuu arkay Simoon
iyo walaalkiis Andaros, iyagoo shabag badda ku tuuraya,
waayo, waxay ahaayeen kuwa kalluun jillaabta.
17 Ciise wuxuu ku yidhi, I soo raaca. Waxaan idinka dhi-
gayaa kuwa dadka jillaabta.
18 Markiiba shabagyadoodii way ka tageen, wayna
raaceen.
19 Markuu cabbaar socday, wuxuu arkay Yacquub ina
Sebedi iyo walaalkiis Yooxanaa, iyagoo doonnida dhexdeeda
shabagyadoodii ku hagaajinaya.
20 Markiiba wuu u yeedhay. Kolkaasay aabbahood Sebedi
iyo shaqaalayaasha kaga soo tageen doonnida, oo isagay
raaceen.

Ciise Wuxuu Kafarna'um Ku Bogsiiyey Jinnoole
(Luuk. 4:31-37)

21 Markaasay Kafarna'um galeen, oo markiiba sabtida
wuxuu galay *sunagogga oo dadka wax baray.
22 Waxayna la yaabeen wax bariddiisa, waayo, wuxuu wax
u barayay sida mid amar leh, oo uma uu baraynin sida
culimmada.
23 Markaasaa waxaa sunagoggoodii ku jiray nin jinni
wasakh leh qaba, wuuna qayliyey, oo wuxuu yidhi,
24 Maxaa inoo dhexaya, Ciise reer Naasaredow? Ma wax-
aad u timid inaad na baabbi'iso? Anigu waa ku garanayaa kii
aad tahay Kan Quduuska ah ee Ilaah.
25 Ciise baa canaantay oo ku yidhi, Aamus oo ka soo bax.
26 Goortii jinnigii wasakhda lahaa gilgilay oo cod weyn ku
qayliyey, ayuu ka soo baxay.
27 Kulligoodba ayay la wada yaabeen, sidaa aawadeed
iyaga dhexdooda way isweyddiiyeen oo yidhaahdeen, Waa
maxay waxani? Ma wax barid cusub baa? Xataa jinniyadii
wasakhda lahayd amar buu ku amraa, wayna yeelaan.
28 Markiiba warkiisii waa gaadhay dhulkii Galili ku wa-
reegsanaa oo dhan.

---

* **1:21** sunagog = guri lagu tukado.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Butros Soddohdiis Iyo Dad Kale Oo Badan
(Mat. 8:14-17; Luuk. 4:38-41)

29 Oo markiiba kolkay sunagoggii ka soo baxeen, waxay galeen guriga Simoon iyo Andaros, iyaga iyo Yacquub iyo Yooxanaaba.
30 Simoon soddohdiis baa qandho la jiiftay, oo kolkiiba waxay isaga u sheegeen wax iyada ku saabsan.
31 Markaasuu u soo dhowaaday oo gacanteeda qabtay oo uu kiciyey. Kolkiiba qandhadii waa ka baxday oo ay u adeegtay iyaga.
32 Makhribkii goortay qorraxdii dhacday, waxay u keeneen kuwa buka oo dhan iyo kuwa jinniyo qaba.
33 Markaasaa dadkii magaalada oo dhan albaabka ku soo ururay.
34 Oo wuxuu bogsiiyey dad badan oo cudurro kala cayn-cayn ah qabay, dadkana jinniyo badan buu ka saaray, oo uma oggolaanin jinniyadu inay hadlaan, waayo, isagay garanayeen.

Ciise Gooni Ahaan Buu U Tukaday
(Luuk. 4:42-44)

35 Aroortii hore intaan weli waagii beryin ayuu kacay oo wuxuu tegey meel cidla ah, halkaasuuna ku soo tukanayay.
36 Markaasaa Simoon iyo kuwii la jiray ka daba tageen.
37 Goortay heleen waxay ku yidhaahdeen, Dadka oo dhan baa ku doondoonaya.
38 Wuxuu ku yidhi, Aan tagno magaalooyinka inoo dhow, inaan halkaasna wax ku wacdiyo; waayo, taas aawadeed ayaan u imid.
39 Wuxuu galay sunagogyadoodii Galili ku yiil oo dhan; dadkana ayuu ka wacdiyey, jinniyadiina ayuu dadka ka saaray.

Baraslihii La Bogsiiyey
(Mat. 8:1-4; Luuk. 5:12-16)

40 Markaasaa waxaa u yimid nin baras leh, wuuna jilba joogsaday oo baryay, oo ku yidhi, Haddaad doonaysid waad i daahirin kartaa.
41 Kolkaasaa Ciise u naxariistay, oo intuu gacantiisa soo taagay, ayuu taabtay oo ku yidhi, Waa doonayaa ee daahirsanow.
42 Kolkiiba baraskii waa ka baxay, oo wuu daahirsanaaday.
43 Ciisena aad buu u xukumay, oo markiiba ayuu iska diray,
44 oo ku yidhi, Ninna waxba ha kala hadlin, laakiin tag oo wadaadka istus. Waxaad daahirsanaantaada u bixisaa wixii uu Muuse amray, marag iyaga ha u ahaatee.

45 Laakiin wuu baxay oo bilaabay inuu aad u naadiyo oo
warka faafiyo, taas aawadeed kol dambe Ciise magaaladuu
bayaan u geli kari waayay, laakiin wuxuu joogay dibadda ee
meelo cidla ah, meel kastana waa looga yimid.

2

Curyaankii La Bogsiiyey
(Mat. 9:1-8; Luuk. 5:17-26)

1 Dhawr maalmood dabadeed goortuu haddana
Kafarna'um galay, waxaa la maqlay inuu guriga joogo.
2 Markaasaa waxaa is-ururSaday dad badan, sidaa daraad-
deed meel ay joogsadaan ayay ka waayeen xataa albaabka
hortiisii, oo iyaga ayuu ereygii kula hadlay.
3 Kolkaasay u yimaadeen oo nin curyaan ah u keeneen,
waxaana siday afar qof.
4 Goortay u soo dhowaan kari waayeen dadkii badnaa
daraaddiis ayay saqafka dusha ka fureen meeshuu joogay.
Goortii ay jebsheen, waxay ka soo dejiyeen sariirtii ninkii
curyaanka ahaa ku jiifay.
5 Ciise kolkuu rumaysadkoodii arkay, ayuu ninkii
curyaanka ahaa ku yidhi, Wiilkow, dembiyadaadu waa
cafiyan yihiin.
6 Laakiin halkaa waxaa joogay qaar culimmada ah oo
iska fadhiyey oo qalbiyadooda ka fikirayay, oo waxay isku
yidhaahdeen,
7 Ninkanu muxuu sidan ugu hadlayaa? Wuu caytamayaa.
Ayaa dembiyo cafiyi kara Ilaah keliya maahee?
8 Kolkiiba Ciise ruuxiisuu ka ogaaday inay sidaas qal-
biyadooda ka fikirayaan, oo wuxuu ku yidhi, Maxaad waxan
qalbiyadiinna ugaga fikiraysaan?
9 Iyamaa hawl yar, in curyaanka lagu yidhaahdo, Dem-
biyadaadu waa cafiyan yihiin, ama in lagu yidhaahdo, Kac
oo sariirtaada qaado oo soco?
10 Laakiin si aad ku garataan in Wiilka Aadanahu dhulka
ku leeyahay amar uu dembiyada ku cafiyo (ayuu ninkii
curyaanka ahaa ku yidhi),
11 Waxaan ku leeyahay, Kac oo sariirtaada qaado oo guri-
gaaga tag.
12 Kolkiiba wuu kacay oo sariirtiisii qaatay; wuuna baxay
dadkii oo dhan hortooda, sidaa darteed ayay la wada
yaabeen, wayna ammaaneen Ilaah, oo waxay yidhaahdeen,
Weligayo sidan oo kale ma aannu arag.

U yeedhidda Laawi
(Mat. 9:9-13; Luuk. 5:27-32)

13 Haddana wuu u baxay badda xeebteeda, oo dadkii oo
dhan baa u yimid, wuuna wax baray.
14 Goortuu ag marayay, wuxuu arkay Laawi ina Alfayos,
isagoo fadhiya meesha cashuurta lagu qaado, oo uu ku yidhi
isaga, I soo raac. Wuuna kacay oo raacay.
15 Waxaa dhacay markii Ciise gurigiisa cunto u fadhiistay in
kuwa badan oo cashuurqaadayaal iyo dembilayaal ah Ciise
iyo xertiisii la fadhiistay; waayo, way badnaayeen, wayna
raaceen.
16 Culimmadii iyo Farrisiintii markay arkeen isagoo dembi-
layaal iyo cashuurqaadayaal wax la cunaya, waxay xertiisii
ku yidhaahdeen, Waa sidee? Wuxuu wax la cunaa oo la
cabbaa cashuurqaadayaal iyo dembilayaal.
17 Ciise goortuu maqlay ayuu ku yidhi, Kuwa ladan
dhakhtar uma baahna, laakiin kuwa buka ayaa u baahan.
Uma aan imanin inaan kuwa xaqa ah u yeedho, laakiin inaan
dembilayaasha u yeedho ayaan u imid.

Wax Soonka Ku Saabsan
(Mat. 9:14-17; Luuk. 5:33-39)

18 Xertii Yooxanaa iyo Farrisiintii ayaa soomi jiray. Isagay
u yimaadeen oo waxay ku yidhaahdeen, Xertii Yooxanaa iyo
xertii Farrisiintu maxay u soomaan oo ay xertaadu u soomi
weydaa?
19 Markaasaa Ciise ku yidhi, Dadka aroosku miyay soomi
karaan intuu aroosku la joogo? In alla intii aroosku la joogo
ma ay soomi karaan.
20 Laakiin waxaa iman doona maalmaha arooska laga
qaadi doono, markaasay soomi doonaan maalintaas.
21 Ninna karriin cusub kuma tolo dhar duug ah, haddii kale
tan cusub ee lagu buuxin lahaa ayaa ka go'da kan duug ah, oo
jeexdintu waa ka sii xumaataa.
22 Khamri cusubna qarbeddo duug ah laguma shubo, had-
dii kale khamrigii cusbaa ayaa qarbeddada kala dildillaaci-
naya, khamriguna waa daadanayaa, qarbeddaduna waa hal-
laabayaan, laakiin khamriga cusubse waxaa lagu shubaa
qarbeddo cuscusub.

Wax Sabti Dhawridda Ku Saabsan
(Mat. 12:1-8; Luuk. 6:1-5)

23 Waxaa dhacay inuu sabtidii beeraha dhex marayay, oo
xertiisii intay soconayeen ayay bilaabeen inay sabuullada
jartaan.
24 Markaasaa Farrisiintii waxay isaga ku yidhaahdeen, Bal
eeg, maxay sabtida u samaynayaan wixii aan xalaal ahayn?

25 Wuxuu ku yidhi, Miyaydnaan weligiin akhriyin wixii
Daa'uud sameeyey markuu wax u baahnaa oo uu gaajaysnaa,
isaga iyo kuwii la jiray?
26 Siduu guriga Ilaah u galay waagii wadaadkii sare ee
Aabyaataar, oo uu u cunay *kibistii tusniinta oo aan xalaal
uu ahayn dad kale wadaaddada maahee, oo uu siiyey kuwii
la jirayna.
27 Markaasaa wuxuu ku yidhi iyaga, Sabtida waxaa loo
sameeyey dadka aawadiis ee dadka looma samayn sabtida
aawadeed.
28 Sidaa darteed Wiilka Aadanahu waa sayidka sabtida.

3

Ninkii Gacanta Engegnaa Waa La Bogsiiyey
(Mat. 12:9-14; Luuk. 6:6-11)

1 Kol dambe wuxuu galay sunagogga; halkaasna waxaa
joogay nin gacan engegan.
2 Markaasay fiirinayeen inuu sabtida bogsiinayo iyo in
kale, si ay u ashtakeeyaan.
3 Kolkaasuu ninkii gacanta engegnaa ku yidhi, Dhexda isa
soo taag.
4 Oo wuxuu iyaga ku yidhi, Sabtida ma xalaal baa in
wanaag la falo ama shar; in naf la badbaadiyo ama la dilo?
Laakiin way iska aamuseen.
5 Goortuu iyaga isha mariyey isagoo cadhaysan oo qal-
bigiisii ka tiiraanyooday qalbi engegnaantooda aawadeed,
wuxuu ninkii ku yidhi, Gacanta soo taag. Kolkaasuu soo
taagay, oo gacantiisu way bogsatay.
6 Markaasaa Farrisiintu baxeen, oo markiiba waxay kala
tashadeen Herodosiintii si ay u dilaan isaga.

Dad Kaloo La Bogsiiyey

7 Laakiin Ciise xertiisii ayuu badda kula noqday; waxaana
raacay dad badan oo ka yimid Galili, iyo Yahuudiya,
8 iyo Yeruusaalem, iyo Idumiya, iyo Webi Urdun shishadi-
isa, iyo kuwa ag joogay Turos iyo Siidoon; dad tiro badan
goortii ay maqleen waxa weyn ee uu samaynayay ayay u
yimaadeen.
9 Xertiisii wuu la hadlay oo wuxuu ku yidhi, Doonni yar ha
i sugto dadkii badnaa aawadiis si ayan ii cidhiidhiyin.
10 Waayo, dad badan ayuu bogsiiyey, sidaa daraaddeed
ayay waxay ugu kufeen si ay kuwii cudur qabay oo dhan u
taabtaan isaga.

---

* **2:26** kibistii tusniinta = kibis gooni ah oo loo bixiyey Ilaah.

11 Oo jinniyada wasakhda lehna goortay arkeen, hortiisii
ayay isku tuureen oo qayliyeen, oo waxay yidhaahdeen,
Adigu waxaad tahay Wiilka Ilaah.
12 Aad buu u amray inaanay dadka ogeysiinin isaga.

Ciise Laba Iyo Tobankiisii Rasuul
(Mat. 10:1-4; Luuk. 6:12-16)

13 Goortaasuu buurta fuulay; wuu u yeedhayna kuwii uu
doonayay; wayna u yimaadeen.
14 Laba iyo toban ayuu soo saaray inay isaga la joogaan, iyo
inuu u diro inay wax wacdiyaan,
15 iyo inay u leeyihiin amar ay cudurro ku bogsiiyaan oo ay
jinniyo ku saaraan.
16 Waxay ahaayeen Simoon, kan uu Butros u bixiyey,
17 iyo Yacquub ina Sebedi, iyo Yooxanaa, Yacquub
walaalkiis, iyaga wuxuu u bixiyey Bo'anerges, waxaa weeye
wiilashii onkodka,
18 iyo Andaros, iyo Filibos, iyo Bartolomayos, iyo Matayos,
iyo Toomas, iyo Yacquub ina Alfayos, iyo Tadayos, iyo *
Simoon reer Kaana,
19 iyo Yuudas Iskariyod, kii gacangeliyey.

Ciise Iyo Be'elsebul
(Mat. 12:22-37; Luuk. 11:14-23; 12:10)

20 Kolkaasuu guri galay; oo dad badan ayaa haddana ku soo
ururay si aanay karin inay kibis cunaan.
21 Xigtadiisii goortay maqleen, ayay u soo baxeen inay qab-
taan, waayo, waxay yidhaahdeen, Isagu waa waalan yahay.
22 Culimmadii Yeruusaalem ka soo degeenna waxay yid-
haahdeen, Wuxuu qabaa Be'elsebul, oo madaxda jinniyada
ayuu jinniyada ku saaraa.
23 Kolkaasuu iyagii u yeedhay oo masaallo kugu yidhi,
Sidee baa Shayddaan Shayddaan u saari karaa?
24 Haddii boqortooyo kala qaybsanto, boqortooyadaasu ma
taagnaan karto.
25 Haddii gurina kala qaybsamo, gurigaasu ma taagnaan
kari doono.
26 Haddii Shayddaanna isku kaco oo qaybsamo, ma taag-
naan karo. Laakiin wuxuu leeyahay dhammaansho.
27 Ninna nin xoog leh gurigiisa ma geli karo inuu alaabtiisa
dhaco hadduusan kolkii hore ninka xoogga leh xidhin, goor-
taasuu gurigiisa dhici doonaa.
28 Runtii waxaan idinku leeyahay, Bini-aadmiga waa loo
cafiyi doonaa dembiyadii oo dhan iyo caydii ay ku cayta-
maan;

---

* **3:18** Simoon reer Kaana = Simoon Qiiroleh.

29 laakiin ku alla kii caaya Ruuxa Quduuska ah, weligiis
cafiga heli maayo, laakiin wuxuu eed u leeyahay dembi
weligiis ah;
30 waayo, waxay yidhaahdeen, Jinni wasakh leh ayuu
qabaa.

Walaalnimada Runta Ah
(Mat. 12:46-50; Luuk. 8:19-21)

31 Markaasaa waxaa yimid walaalihiis iyo hooyadiis, oo
dibadday istaageen, waxayna u direen cid ugu yeedha.
32 Dad badan baa agtiisa fadhiyey oo waxay ku yid-
haahdeen, Bal eeg, hooyadaa iyo walaalahaa dibadday
joogaan oo waa ku doonayaan.
33 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Yaa ah hooyaday iyo
walaalahay?
34 Kolkaasuu isha mariyey kuwii agtiisa fadhiyey oo ku
yidhi, Waa kuwan hooyaday iyo walaalahay!
35 Ku alla kii yeela doonistii Ilaah kaasaa walaalkay iyo
walaashay iyo hooyaday.

4

Masaalka Ku Saabsan Beerreyga
(Mat. 13:1-9; Luuk. 8:4-8)

1 Haddana wuxuu bilaabay inuu badda agteeda wax ku
baro, oo waxaa u soo ururay dad badan, sidaa darteed doonni
ayuu fuulay, wuxuuna fadhiistay badda, dadkii badnaana
waxay joogeen badda xeebteeda.
2 Markaasuu wax badan masaallo ku baray, oo intuu wax
barayay ayuu iyaga ku yidhi,
3 Dhegaysta, waxaa baxay beerrey inuu wax beero.
4 Intuu beerayay qaar baa jidka geestiisa ku dhacay, kolka-
asaa shimbirro yimaadeen oo cuneen.
5 Qaar kalena waxay ku dhaceen dhul dhagax ah oo aan
carro badan lahayn; kolkiiba way soo baxeen, waayo, car-
radu hoos uma dheerayn,
6 laakiin qorraxdu goortay soo baxday way gubteen, waana
engegeen, waayo, xidid ma lahayn.
7 Qaar kalena waxay ku dhex dhaceen qodxan, qodxanti-
ina waa soo baxday oo ceejisay, oo midho ma ay dhalin.
8 Qaar kalena dhul wanaagsan bay ku dhaceen, oo intay
baxeen ayay koreen oo midho dhaleen. Mid wuxuu dhalay
soddon, midna lixdan, midna boqol.
9 Oo wuxuu ku yidhi, Kan dhego wax lagu maqlo lahu ha
maqlo.

Sida Loo Isticmaalo Masaallada
(Mat. 13:10-17; Luuk. 8:9-10)

10 Goortuu keligiis ahaa kuwii la joogay iyo laba-iyo-
tobankii wax bay masaalladii ka weyddiiyeen.
11 Kolkaasuu ku yidhi, Idinka waa laydin siiyaa inaad
waxa qarsoon ee boqortooyada Ilaah garataan, laakiin kuwa
dibadda jooga wax walba waxaa loogu sheegaa masaallo,
12 si ay goortay arkayaan ayan u arkin, oo si ay goortay
maqlayaan ayan u garan, si ayan u soo noqon oo aan loo
cafiyin.

Micnaynta Masaalka Beerreyga
(Mat. 13:18-23; Luuk. 8:11-15)

13 Wuxuuna iyaga ku yidhi, Miyaydnaan masaalkan
garanaynin? Sidee baad masaalladii oo dhan u garan
doontaan?
14 Beerreygu wuxuu beeraa hadalka.
15 Waa kuwan kuwii jidka yiil meeshii hadalka lagu beeray,
oo goortay maqlaan, Shayddaan baa kolkiiba yimaada oo ka
qaada hadalkii lagu beeray iyaga.
16 Si la mid ahna kuwan waa kuwii dhul dhagax ah lagu
beeray, kuwii goortay hadalkii maqlaanba kolkiiba farxad
bay ku qaataan;
17 xididse isagu ma leh, laakiin wakhti yar bay sii ji-
raan, markii dambe goortii dhib ama silac u dhoco hadalka
aawadiis, markiiba way ka xumaadaan.
18 Kuwanna waa kuwii qodxanta lagu dhex beeray, kuwa
hadalka maqla,
19 laakiin kawelwelidda dunidan, iyo sasabidda maalka,
iyo damacyada wax kale ayaa gala oo hadalkii ceejiya, oo
wuxuu noqdaa midhola'aan.
20 Kuwanna waa kuwii dhulka wanaagsan lagu beeray,
kuwa hadalka maqla, oo aqbala, oo midho soo dhala, mid
soddon, midna lixdan, midna boqol.

Waxa Laga Barto Laambadda Iyo Abuurka
(Mat. 13:31-35; Luuk. 8:16-18; 13:18-19)

21 Wuxuuna iyaga ku yidhi, Ilays ma waxaa loo keenaa in la
hoos geliyo weel ama sariir? Sow lama saaro meeshii ilayska?
22 Wax qarsoon ma jiro oo aan soo muuqan doonin, oo wax
daboolanna ma jiro oo aan bannaan soo bixi doonin.
23 Haddii nin leeyahay dhego uu wax ku maqlo ha maqlo.
24 Kolkaasuu ku yidhi, U fiirsada waxaad maqlaysaan;
qiyaastii aad ku qiyaastaan ayaa laydiinku qiyaasi doona oo
ayaa laydiin kordhin doonaa.
25 Kii wax haysta waa la siin doonaa. Kii aan waxba
haysanse waa laga qaadi doonaa wuxuu haysto.
26 Wuxuuna yidhi, Sidaa weeye boqortooyadii Ilaah, sida
nin abuur dhulka ku daadsha.

27 Isagu waa hurdaa, waana kacaa maalin iyo habeenba, oo
abuurku waa baxaa oo weynaadaa, laakiin si ay tahay isagu
garan maayo.
28 Dhulka keligiis ayaa midhaha bixiya, horta jirridda,
dabadeed sabuulka, dabadeedna sabuulka midho ka bu-
uxsama.
29 Laakiin goortii midhuhu soo bislaadaan, kolkiiba ayuu
mindi la galaa, waayo, wakhtigii beergooyska ayaa yimid.
30 Wuxuuna yidhi, Maxaynu boqortooyadii Ilaah la
masaysiinnaa, oo masaalkee baynu u ekaysiinnaa?
31 Wuxuu yahay sida iniin khardal oo kale, tan goortii
dhulka lagu beero waa ka wada yar tahay iniinaha dhulka ku
jira oo dhan.
32 Laakiin goortii la beero way baxdaa oo ka weynaataa
dhalatada oo dhan, oo ay laamo waaweyn bixisaa si ay
shimbirraha cirku hooskeeda ugu degaan.
33 Masaallo badan oo tan oo kale ah ayuu ereyga kula
hadlay intii ay maqli karayeen.
34 Laakiin masaalla'aan kulama uu hadlin, oo markay keli-
good ahaayeen ayuu wax walba xertiisii u fasiray.

Ciisaa Duufaantii Dejiyey
(Mat. 8:23-27; Luuk. 8:22-25)

35 Maalintii qudheedii, goortii makhribkii la gaadhay,
wuxuu iyaga ku yidhi, Dhanka kale aan u gudubnee.
36 Goortay dadkii badnaa direen, isagay wadeen intuu
doonnidii ku jiray, oo doonniyo yaryar oo kalena way la
jireen.
37 Waxaa kacay duufaan weyn oo dabayl ah, hirarkiina
doonniday ku dhaceen ilaa ay doonnidii buuxsamaysay.
38 Isaguna wuxuu joogay xaggii dambe ee doonnida isagoo
barkin ku hurda. Markaasay toosiyeen oo ku yidhaahdeen,
Macallimow, miyaanay waxba kula ahayn inaynu lunno?
39 Kolkaasuu kacay oo dabayshii canaantay, oo badduu
ku yidhi, Aamus oo xasil. Markaasaa dabayshii degtay oo
xawaal weyn baa dhacday.
40 Goortaasuu wuxuu iyaga ku yidhi, Maxaad sidaa ugu
baqaysaan? Sidee baydnaan weli rumaysad u lahayn?
41 Aad bay u baqeen, oo waxay isku yidhaahdeen, Haddaba
yuu yahay kan xataa dabaysha iyo badduba yeelaan?

5

Jinnoolihii Reer Gadareni Oo La Bogsiiyey
(Mat. 8:28-34; Luuk. 8:26-39)

1 Waxay yimaadeen dhanka kale oo badda ilaa dalkii
Gadareni.

2 Goortuu doonnidii ka degay, kolkiiba waxaa la kulmay
nin xabaalaha ka soo baxay oo jinni wasakh leh qaba.
3 Isagu xabaalaha ayuu dhex fadhiyi jiray, oo ninna xataa
silsilad kuma xidhi kari jirin.
4 Maxaa yeelay, marar badan bir cagaha iyo silsilado waa
lagu xidhi jiray, silsiladihiina ayuu iska gooyn jiray, bir caga-
hana wuu kala jejebin jiray. Ninna ka adkaan kari waayay.
5 Weligiiba, habeen iyo maalin, ayuu buuraha iyo
xabaalaha joogi jiray isagoo qaylinaya oo dhagaxyona isku
jarjaraya.

6 Laakiin goortuu Ciise meel fog ka arkay, ayuu ku soo
orday oo u sujuuday.
7 Markaasuu cod weyn ku qayliyey oo ku yidhi, Maxaa inoo
dhexeeya, Ciisow adigoo ah Wiilka Ilaaha sarow? Ilaah baan
kugu dhaarinayaa, Ha i silcin.
8 Waayo, wuxuu ku yidhi, Ka soo bax ninka, jinni wasakh
lahow.
9 Markaasuu weyddiiyey, Magacaa? Wuxuu ugu jawaabay,
Waxaa lay yidhaahdaa, Liijon, waayo, annagu waa badan
nahay.
10 Aad buuna uga baryay inaanu dalka ka eryin.
11 Buurta sinteedana waxaa joogay daaqsin weyn oo
doofaarro ah oo daaqaysa.
12 Jinniyadii oo dhan baa baryeen, oo waxay ku yid-
haahdeen, Noo dir doofaarrada inaannu galno.
13 Kolkiiba Ciise baa u fasaxay. Markaasaa jinniyadii
wasakhda lahayd baxeen, oo waxay galeen doofaarrada,
daaqsintiina jarka hoos bay uga yacday ilaa badda, baddayna
ku bakhtiyeen, waxayna ahaayeen abbaaraha laba kun.

14 Markaasaa kuwii daajin jiray carareen, oo dadkii maga-
alada iyo beerahaba ayay u warrameen. Kolkaasaa dadkii u
soo baxay inay arkaan wixii dhacay.
15 Markaasay u yimaadeen Ciise, oo waxay arkeen jinnooli-
hii isagoo fadhiya oo dhar sita oo miyir qaba, wayna baqeen.
16 Kolkaasaa kuwii arkay waxay u sheegeen sidii ay u
dhacday jinnoolihii iyo warkii doofaarrada.
17 Markaasay bilaabeen inay baryaan inuu soohdintooda
ka noqdo.

18 Intuu doonnida fuulayay, kii jinniyada qabi jiray ayaa
baryay inuu raaco.
19 Ciisese uma fasaxin, laakiin wuxuu ku yidhi, Gurigaaga
iyo dadkaaga u tag oo u sheeg waxa weyn oo Rabbigu kuu
sameeyey iyo siduu kuugu naxariistay.

20 Kolkaasuu tegey oo bilaabay inuu Dekabolis ku naadiyo
waxa weyn oo Ciise u sameeyey, oo dhammaan bay la wada
yaabeen.

Yayros Gabadhiisii Iyo Naagtii Dhiigbixidda Qabtay
(Mat. 9:18-26; Luuk. 8:40-56)

21 Markii Ciise haddana dhanka kale doonnida ugu gudbay
ayaa dad faro badan u soo ururay, isaguna badda agteeda
ayuu joogay.
22 Waxaa u yimid taliyayaasha sunagogga midkood ee Yay-
ros la odhan jiray, oo markuu arkay, cagihiisa ayuu isku
riday,
23 oo aad buu u baryay oo ku yidhi, Gabadhaydii yarayd
waa sakaraad. Waan ku baryayaa, kaalay oo gacmahaaga
saar inay bogsato oo noolaato.
24 Markaasaa Ciise raacay, dad faro badanna waa la socday,
wayna cidhiidhiyeen.

25 Waxaa jirtay naag laba iyo toban sannadood dhiigbixid
qabtay.
26 Silec badanna ayay dhakhtarro badan ka heshay, oo
wixii ay lahayd oo dhanna ayay ku bixisay, mana roonaanin
laakiinse way ka sii dartay.
27 Markay Ciise warkiisa maqashay ayay dadkii soo dhex
martay oo dhabarkiisa timid, markaasay maradiisa taabatay.
28 Waayo, waxay tidhi, Haddaan dharkiisa iska taabto uun,
waan bogsanayaa.
29 Kolkiiba bixiddii dhiiggeeda ayaa joogsatay oo waxay
jidhkeedii ka garatay inay cudurkii ka bogsatay.
30 Ciise kolkiiba wuxuu iska gartay in xoog ka baxay isagii,
oo intuu cidhiidhiga ku soo jeestay ayuu yidhi, Yaa dharkayga
taabtay?
31 Xertiisii ayaa ku tidhi, Adigu waad aragtaa dadka badan
oo ku cidhiidhinaya. Ma waxaad na leedahay, Yaa i taabtay?
32 Kolkaasuu hareerihiisii ka fiirfiiriyey inuu arko tan
waxan samaysay.
33 Naagtiise waa baqday oo gariirtay iyadoo garanaysa
wixii loogu sameeyey. Markaasay timid oo hortiisa ku dhac-
day oo runtii oo dhan u sheegtay.
34 Kolkaasuu wuxuu iyada ku yidhi, Gabadhay, rumaysad-
kaaga ayaa ku bogsiiyey. Nabad ku tag, cudurkaagiina ka
bogso.

35 Goortuu weli hadlayay waxaa gurigii taliyaha sunagogga
ka yimid kuwii yidhi, Gabadhaadii waa dhimatay. Maxaad
Macallinka u sii dhibaysaa?

36 Mar alla markuu Ciise maqlay hadalka lagu hadlay,
wuxuu taliyaha sunagogga ku yidhi, Ha baqin ee iska ru-
mayso.
37 Ninnana uma oggolaanin inuu raaco, Butros, iyo Yac-
quub, iyo Yooxanaa oo ahaa Yacquub walaalkiis, maahee.
38 Kolkaasuu yimid gurigii taliyaha sunagogga, oo wuxuu
arkay buuqa iyo kuwa ooyaya oo aad u barooranaya.
39 Goortuu galay wuxuu ku yidhi, Maxaad sidaas ugu bu-
uqaysaan oo u ooyaysaan? Gabadhu ma dhiman, waase
huruddaa.
40 Iyaguse aad bay ugu qosleen, laakiin goortuu kulligood
dibadda u saaray, wuxuu waday gabadhii aabbeheed iyo
hooyadeed iyo kuwii isaga la jiray, wuxuuna galay meeshii
gabadhu jiiftay.
41 Kolkaasuu gabadhii gacanteeda qabtay oo ku yidhi,
Talita qumi, taasoo micneheedu yahay, Gabadhay, waxaan
ku leeyahay, Kac.
42 Kolkiiba gabadhii waa kacday oo socotay; waxay jirtay
laba iyo toban sannadood. Dadkuna aad bay ula wada
yaabeen.
43 Aad buu ugu adkeeyey inaan ninna ogaan, wuxuuna u
sheegay in cunto la siiyo iyada.

6

Ciise Waa Laga Celiyey Naasared
(Mat. 13:53-58; Luuk. 4:16-30)

1 Meeshaas ayuu ka tegey oo waddankiisii yimid, xertiisi-
ina way soo raaceen.
2 Goortii sabtida la gaadhay ayuu bilaabay inuu sunagogga
wax ku baro; dad badan oo maqlayaana way la yaabeen,
oo waxay yidhaahdeen, Ninkanu xaggee buu waxyaalahan
ka helay? Oo xigmaddan la siiyeyna maxay tahay in xataa
shuqulladan oo xoogga leh gacmihiisu sameeyaan?
3 Kanu miyaanu ahayn nijaarkii, ina Maryan, kii walaal u
yahay Yacquub, iyo Yoosee, iyo Yuudas, iyo Simoon; gabdhi-
hii walaalihiis ahaana miyaanay inala wada joogin? Wayna
ka xumaadeen.
4 Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Nebi murwad la' ma jiro,
waddankiisa, iyo dadkiisa, iyo gurigiisa dhexdooda maahee.
5 Meeshaas shuqul xoog leh kuma samayn karin inuu
dhawr buka gacmihiisii saaro oo bogsiiyo mooyaane.
6 Wuuna ka yaabay rumaysadla'aantooda aawadeed.
Kolkaasuu tuulooyinka ku wareegay isagoo wax baraya.

Rasuulladii Shuqulkoodii
(Mat. 10:5-15; Luuk. 9:1-6)

7 Kolkaasuu laba-iyo-tobankii u yeedhay, wuxuuna bi-
laabay inuu laba laba u diro. Wuuna siiyey amar ay jinniyo
wasakh leh ku saaraan.
8 Wuxuuna ku amray, Waxba safarka ha u qaadanina
ul maahee. Kibis iyo qandi iyo lacag kiishad ku jirta ha
qaadanina.
9 Kabo gashada, laakiin laba khamiis ha gashanina.
10 Wuxuuna ku yidhi, Meel walba oo aad guri ka gashaan,
halkaas jooga ilaa aad ka tegaysaan.
11 Meel alla meeshaan idin soo dhowayn oo aan idin
maqlin, goortaad halkaas ka tegaysaan, siigada cagihiinna ka
dhabaandhaba inay marag ka gees ah ku ahaato.
12 Markaasay baxeen oo waxay wacdiyeen dadkii si ay u
toobadkeenaan.
13 Jinniyo badan ayay saareen, dad badan oo bukayna
saliid bay mariyeen, wayna bogsiiyeen.

Dhimashadii Yooxanaa Baabtiisaha
(Mat. 14:1-12; Luuk. 9:7-9)

14 Boqor Herodos ayaa warkii Ciise maqlay, waayo, magici-
isa ayaa meel walba laga wada ogaaday. Kolkaasuu yidhi,
Yooxanaa Baabtiisaha ayaa kuwii dhintay ka soo sara kacay,
sidaa darteeda shuqulladan xoogga leh waa ku dhex jiraan
oo shaqaynayaan.
15 Laakiin qaar kale waxay yidhaahdeen, Waa Eliyaas; qaar
kalena waxay yidhaahdeen, Waa nebi, nebiyada kale la mid
ah.
16 Laakiin Herodos goortuu maqlay wuxuu yidhi, Kanu
waa Yooxanaa, kii aan madaxa ka gooyay. Kuwii dhintay
ayuu ka soo sara kacay.
17 Waayo, Herodos qudhiisa ayaa cid diray oo Yooxanaa
qabtay oo u xabbisay walaalkiis Filibos naagtiisii Herodiya
aawadeed, waayo, wuu guursaday,
18 oo Yooxanaa wuxuu Herodos ku yidhi, Xalaal kuu ma aha
inaad naagtii walaalkaa haysatid.
19 Sidaa darteed ayaa Herodiya ka dhiriftay oo doonaysay
inay disho, mase karin,
20 waayo, Herodos baa Yooxanaa ka baqay. Wuxuu ogaa
inuu yahay nin qumman oo quduus ah, wuuna ilaaliyey. Oo
goortuu maqlay waa wareeray, farxadna wuu ku maqlay.
21 Goortii maalin wanaagsan timid, markii la xusuustay
dhalashadii Herodos, ayuu diyaafad ugu yeedhay raggiisii
waaweynaa iyo saraakiishiisii iyo cuqaashii Galili.
22 Kolkaasaa gabadhii Herodiya qudheedu soo gashay oo
cayaartay, oo waxay ka farxisay Herodos iyo kuwii la fad-
hiyey, kolkaasaa boqorkii baa wuxuu gabadhii ku yidhi, Wax
alla wixii aad doonaysidba i weyddiiso, waanan ku siinayaa.

23 Kolkaasuu wuxuu ugu dhaartay, Wax alla wixii aad
i weyddiisatidba, waan ku siinayaa ilaa boqortooyadayda
badhkeed.
24 Markaasay baxday oo hooyadeed ku tidhi, Maxaan wey-
ddiistaa? Oo waxay tidhi, Madaxa Yooxanaa Baabtiisaha.
25 Kolkiiba boqorkii ayay dhaqso ugu timid oo weyddiisa-
tay iyadoo leh, Waxaan doonayaa haddaba madaxii Yoox-
anaa Baabtiisaha inaad xeedho igu siiso.
26 Markaasaa boqorkii aad u calool xumaaday, laakiin
dhaarihiisii iyo kuwii la fadhiyey aawadood ayuusan doon-
aynin inuu diido.
27 Kolkiiba boqorkii wuxuu diray askari oo ku amray inuu
madaxiisa soo qaado. Markaasuu tegay oo xabsiga madaxa
kaga gooyay.
28 Madaxiisiina ayuu xeedho ku soo qaaday oo gabadhii
siiyey, gabadhiina waxay siisay hooyadeed.
29 Tan goortii xertiisii maqashay, ayay yimaadeen oo mey-
dkiisii qaadeen oo aaseen.

Soo Noqodkii Rasuullada
(Mat. 14:13-14; Luuk. 9:10)

30 Rasuulladii ayaa Ciise u soo ururay, oo waxay u sheegeen
wixii ay sameeyeen oo dhan iyo wixii ay bareenba.
31 Markaasuu iyaga ku yidhi, Keligiin kaalaya cidlada, wax-
oogaana ku nasta. Waayo, kuwii imanayay iyo kuwii tegayay
way badnaayeen, nefis ay wax ku cunaanna ma lahayn.
32 Kolkaasay keli ahaantooda doonni raaceen oo meel cidla'
ah tageen.
33 Dadkii baase arkay iyagoo tegaya, qaar badanna way
garteen, oo magaalooyinka oo dhan ayay ka soo ordeen,
wayna ka dheereeyeen.
34 Ciise goortuu soo degay ayuu dad badan arkay, wuuna
u naxariistay, maxaa yeelay, waxay ahaayeen sidii ido aan
adhijir lahayn, wuxuuna bilaabay inuu wax badan baro.

Waxaa Cunto La Siiyey Shan Kun Oo Nin
(Mat. 14:15-21; Luuk. 9:11-17; Yoox. 6:1-13)

35 Goortii maalintii hore u badatay ayaa xertiisii u timid
oo ku tidhi, Meeshu waa cidlo, haddana maalintii horay u
badatay.
36 Dadka dir, si ay u tagaan beeraha iyo tuulooyinka ku
wareegsan, oo ay wax la cuno u soo iibsadaan.
37 Kolkaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Idinku siiya waxay
cunaan. Waxay ku yidhaahdeen, Miyaannu tagnaa inaannu
soo iibinno laba boqol oo dinaar oo kibis ah oo aannu siinno
inay cunaan?

38 Markaasuu ku yidhi, Immisa kibsood baad haysaan? Soo
eega. Oo markay ogaadeen, waxay ku yidhaahdeen, Shan
kibsood iyo laba kalluun.
39 Kolkaasuu ku amray inay cawska koox koox ugu fadhi-
isiyaan.
40 Waxay u fadhiisteen safaf boqol boqol iyo konton konton
ah.
41 Isaguna wuxuu qaaday shantii kibsood iyo labadii
kalluun, oo intuu cirka eegay ayuu barakeeyey, kibistiina
ayuu kala jejebiyey oo xertiisii siiyey inay hortooda dhigaan,
labadii kalluunna wuu u qaybiyey giddigood.
42 Dhammaantood way wada cuneen, oo ka dhergeen.
43 Oo waxay soo gureen laba iyo toban dambiilood oo ka
buuxa jajabkii iyo kalluunka.
44 Kuwii kibistii cunayna waxay ahaayeen shan kun oo nin.

Ciise Baa Badda Ku Dul Socday
(Mat. 14:22-27; Yoox. 6:16-21)

45 Kolkiiba wuxuu xertiisii ku amray inay doonnida fuu-
laan oo ay hortiis tagaan dhanka kale oo Beytsayda intuu
dadkii badnaa dirayo.
46 Goortuu kala diray, ayuu buurta tegey inuu ku tukado.
47 Goortii makhribkii la gaadhay, doonnidii waxay joogtay
badda dhexdeeda, isaguna keligiis ayuu dhulka joogay.
48 Wuxuu arkay iyagoo wadidda ku dhibtoonaya, waayo,
dabaysha ayaa ka gees ahayd. Wakhtigii gaadhka afraad oo
habeenka ayuu u yimid isagoo badda ku dul socda, wuuna
iska dhaafi lahaa.
49 Laakiin goortay arkeen isagoo badda ku dul socda,
waxay moodeen inuu muuqasho yahay, markaasay qayliy-
een.
50 Waayo, way wada arkeen, wayna nexeen. Markiiba wuu
la hadlay oo ku yidhi, Kalsoonaada, waa aniga ee ha baqina.
51 Markaasuu doonnidii iyaga ugu tegey, dabayshuna waa
joogsatay. Aad iyo aad bay u nexeen oo ula yaabeen.
52 Waayo, iyaga kibistii waxba kama ay garanin, maxaa
yeelay, qalbigoodu waa engegnaa.

Bogsiintii Dadka Gennesared Joogay
(Mat. 14:34-36)

53 Oo markay gudbeen waxay yimaadeen dalka Gen-
nesared, oo doonnidiina xeebtay ku xidheen.
54 Goortay doonnida ka soo degeen, kolkiiba dadku way
garteen isaga.
55 Oo waxay orod ku wareegeen dalka u dhow oo dhan oo
bilaabeen inay kuwa buka sariiro ugu soo qaadaan meeshii
ay ku maqleen inuu joogo.

56 Meel alla meeshuu galayba, tuulooyinka ama maga-
alooyinka ama beeraha, waxay suuqyada dhigeen kuwa
buka, oo ay ka baryeen inay faraqa maradiisa oo keliya
taabtaan, oo kuwii taabtay oo dhammuna way bogsadeen.

7

Ciisaa Ka Jawaabay Eedayntii Ku Saabsanayd Xeerka (Mat. 15:1-20)

1 Kolkaasaa waxaa u soo ururеen Farrisiintii iyo qaar
culimmo ah oo Yeruusaalem ka yimid.
2 Goortaasay arkeen xertiisii qaarkooda oo kibis ku cunaya
gacmo nijaasaysan, waxa weeye gacmo aan dhaqnayn.
3 Waayo, Farrisiinta iyo Yuhuudda oo dhammu waxba ma
cunaan haddayan gacmahooda aad u dhaqin, si ay u xajiyaan
xeerkii waayeellada.
4 Oo goortay suuqa ka yimaadaan waxba ma cunaan, inay
maydhaan maahee. Waxyaalo badan oo kale ayaa jira oo ay
heleen inay xajiyaan sida dhaqidda koobab, iyo dheriyo, iyo
weelal naxaas ah, iyo miisas.
5 Markaasaa Farrisiintii iyo culimmadii weyddiiyeen oo
waxay ku yidhaahdeen, Xertaadii maxay ugu socon waay-
een xeerkii waayeellada, waxayse wax ku cunaan gacmo
nijaasaysan?
6 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Isayos aad buu wax idiinka
sii sheegay, labawejiilayaalow, siday u qoran tahay,
Dadkanu bushimahooda ayay igu maamuusaan,
Laakiin qalbigoodu waa iga fog yahay.
7 Si aan micne lahayn ayay ii caabudaan,
Iyagoo dadka wax ku baraya amarrada dadka.
8 Idinku qaynuunkii Ilaah waad ka tagtaan, oo waxaad xa-
jisaan xeerka dadka, sida dhaqidda dheriyada iyo koobabka,
oo wax kale oo badan oo kuwaas la mid ah ayaad samaysaan.
9 Markaasuu ku yidhi, Qaynuunkii Ilaah aad baad u diid-
daan inaad xeerkiinna xajisaan.
10 Waayo, Muuse wuxuu yidhi, Aabbahaa iyo hooyadaa
maamuus; oo kan aabbihii iyo hooyadii caayaa, dhimasho ha
ku dhammaado.
11 Laakiin waxaad leedihiin, Haddii nin aabbihii iyo
hooyadii ku yidhaahdo, Wixii aan idiin tari lahaa oo dhan
waa Qurbaan, waxa weeye, Waa sadaqad aan Ilaah siiyey;
12 idinku uma daysaan mar dambe inuu aabbihii iyo
hooyadii wax u sameeyo.
13 Ereygii Ilaah ayaad ku buriseen xeerkiinna aad bixiseen,
oo wax badan oo kuwan oo kale ah ayaad samaysaan.

14 Markaasuu dadkii badnaa haddana u yeedhay oo ku
yidhi, I maqla kulligiin oo garta.
15 Ma jiraan wax dibadda jooga oo intay ninka galaan
nijaasayn karaa, laakiin waxa isaga ka soo baxa kuwaasaa
waxa ninka nijaaseeya.
16 Haddii nin dhego wax lagu maqlo leeyahay ha maqlo.

17 Markuu dadka ka tegey oo guri galay ayaa xertiisii
masaalladii wax ka weyddiisay.
18 Wuxuu iyaga ku yidhi, Idinkuna ma sidaasaad
garashola'aan u tihiin? Miyaydnaan garanaynin in waxa
dibadda joogaa oo dadka galaa ayan nijaasayn karin?
19 Waayo, qalbigiisa ma galaan, laakiin calooshiisay galaan,
oo waxay ku dhacaan meesha lagu saxaroodo. Sidaasuu
cuntada oo dhan ku nadiifiyey.
20 Wuxuuna ku yidhi, Waxa ninka ka soo baxa, kuwaas
weeye waxa ninka nijaaseeyaa.
21 Waayo, waxan weeye waxa qalbiga dadka gudihiisa ka
soo baxa fikirrada shar leh, iyo galmada xaaraanta ah, iyo
tuuganimada, iyo dilidda,
22 iyo damacnimada, iyo sharka, iyo khiyaanada, iyo camal
xumaanta, iyo il xun, iyo cayda, iyo kibirka, iyo nacasnimada.
23 Waxyaalahan shar leh oo dhammu gudahay ka soo bax-
aan oo ninka nijaaseeyaan.

Bogsiintii Gabadha Aan Yuhuudda Ahayn
(Mat. 15:21-28)

24 Meeshaas ayuu ka kacay oo wuxuu tegey soohdimaha
Turos iyo Siidoon. Markaasuu guri galay. Ma uu doonaynin
in la ogaado, laakiin wuu qarsoomi kari waayay.
25 Kolkaasaa naag gabadheedu jinni wasakh leh qabtay
ayaa warkiisa maqashay, oo intay timid ayay lugihiisa isku
tuurtay.
26 Naagtii waxay ahayd Gariig, qolo ahaanna Surofoynike.
Oo waxay ka bariday inuu jinniga gabadheeda ka saaro.
27 Kolkaasuu ku yidhi, Kolka hore carruurtu ha dheergaan,
waayo, ma wanaagsana in carruurta kibistooda la qaado oo
eeyaha loo tuuro.
28 Laakiin way u jawaabtay oo ku tidhi, Waa run, Sayidow,
laakiin weliba eeyaha miiska hoostiisa ku jiraa waxay cu-
naan jajabka carruurta ka dhaca.
29 Kolkaasuu iyada ku yidhi, Hadalkaas aawadiis tag; jin-
nigii ayaa gabadhaada ka baxay.
30 Goortay gurigeeda timid waxay aragtay gabadhii oo sari-
irta jiifta oo jinnigii ka baxay.

Nin Dhego Iyo Carrabla' Oo La Bogsiiyey
(Mat. 15:29-31)

31 Mar kale ayuu soohdimaha Turos ka soo tegey oo Siidoon
maray oo badda Galili yimid, soohdimaha Dekabolisna ayuu
soo dhex maray.
32 Markaasay waxay u keeneen mid dhego iyo carrab la',
waxayna ka baryeen inuu gacantiisa saaro.
33 Kolkaasuu dadkii badnaa dhinaca uga bixiyey, oo fari-
hiisa ayuu dhegihiisa ka geliyey, wuuna tufay oo carrabkiisa
taabtay.
34 Markaasuu cirka kor u eegay, wuuna taahay oo ku yidhi,
Efata, waxa weeye, Furan.
35 Markiiba dhegihiisa waa furmeen oo carrabkiisii
xidhnaa waa debcay, oo si bayaan ah ayuu u hadlay.
36 Wuuna ku amray inaanay ninna u sheegin; laakiin in alla
intuu amray, ayay in ka badan sii naadiyeen.
37 Aad iyo aad bay ula yaabsanaayeen, oo waxay yid-
haahdeen, Wax walba si wanaagsan ayuu u sameeyey. Kuwa
dhegaha la' wax buu maqashiiyaa, kuwa carrabka la'na wax
buu ka hadliyaa.

8

Waxaa Cunto La Siiyey Afar Kun Oo Nin
(Mat. 15:32-39)

1 Maalmahaas dadkii aad buu u badnaa oo waxay cu-
naanna ma haysan, markaasaa Ciise xertiisii u yeedhay oo ku
yidhi,
2 Dadka badan ayaan u naxariisanayaa, waayo, durba
saddex maalmood ayay ila joogeen, oo waxay cunaanna ma
haystaan.
3 Haddii aan guryahooda u diro, iyagoo sooman, jidkay ku
itaalbeeli doonaan, waayo, qaarkood waxay ka yimaadeen
meel fog.
4 Kolkaasaa xertiisii u jawaabtay, oo waxay ku yid-
haahdeen, Meeshan cidlada ah xaggee looga heli karaa kibis
dadkanu ka dhergaan?
5 Goortaasuu weyddiiyey, Immisa kibsood baad haysaan?
Waxay ku yidhaahdeen, Toddoba.
6 Kolkaasuu dadkii badnaa ku amray inay dhulka fadhiis-
taan. Markaasuu toddobadii kibsood soo qaaday, oo goortuu
ku mahadnaqay ayuu kala jejebiyey oo xertiisii siiyey inay
hortooda dhigaan. Markaasay dadkii badnaa hor dhigeen.
7 Waxay haysteen in yar oo kalluun yaryar ah. Oo intuu
barakeeyey, wuxuu ku amray inay kuwaasna hortooda dhi-
gaan.

8 Markaasay cuneen oo dhergeen; kolkaasay soo ururiyeen
toddoba dambiilood oo ka buuxa jajabkii hadhay.
9 Kuwii cunayna waxay ku dhowaayeen afar kun, markaa-
suu diray.
10 Kolkiiba xertiisii ayuu doonni la fuulay, oo wuxuu yimid
dhinacyada Dalmanuuta.

Ciise Baa Diiday Markii Calaamo La Weyddiistay
(Mat. 16:1-4; Luuk. 12:54-56)

11 Markaasaa Farrisiintu u soo baxday, oo waxay bi-
laabeen inay wax weyddiiyaan, oo waxay ka doonayeen inuu
calaamo cirka ka tuso, si ay u jirrabaan.
12 Intuu ruuxiisa ka taahay ayuu yidhi, Qarnigan muxuu
calaamo u doondoonayaa? Runtii waxaan idinku leeyahay,
Qarnigan calaamo lama siin doono.
13 Markaasuu ka tegey oo haddana doonniduu fuulay oo
dhanka kale u kacay.

Ciise Baa Xertii Ku Canaantay Indhala'aantoodii
(Mat. 16:5-12)

14 Xertii waxay illoobeen inay kibis soo qaataan, oo doon-
nida kibis kuma ay haysan mid keliya maahane.
15 Markaasuu wuxuu ku amray, oo ku yidhi, Iska eega oo
iska jira khamiirka Farrisiinta iyo khamiirka Herodos.
16 Markaasay isla wada hadleen, oo isku yidhaahdeen,
Sababtaasu waa kibistii aannan haysan aawadeed.
17 Ciise oo gartay ayaa ku yidhi, Maxaad isu la hadlaysaan?
Ma kibistii aydnaan haysan aawadeed ba? Miyaydnaan weli
arkin oo aydnaan garanaynin? Qalbigiinnu weli ma engegan
yahay?
18 Indho baad leedihiin, miyaydnaan waxba arkaynin?
Dhegona waad leedihiin, miyaydnaan waxba maqlaynin oo
aydnaan xusuusnayn?
19 Goortii aan shantii kibsood shantii kun u kala jejebiyey,
immisa dambiilood oo jajab ka buuxa ayaad soo ururiseen?
Waxay ku yidhaahdeen, Laba iyo toban.
20 Oo goortii aan toddobadii kibsood afartii kun u kala
jejebiyey, immisa dambiilood oo jajab ka buuxa ayaad soo
ururiseen? Waxay ku yidhaahdeen, Toddoba.
21 Wuxuuna ku yidhi, Miyaydnaan weli garanaynin?

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Nin Indhala' Oo Beytsayda Joogay

22 Markaasay yimaadeen Beytsayda. Oo waxay u keeneen
nin indha la' oo ay ka baryeen inuu taabto.
23 Markaasuu ninkii indhaha la'aa gacanta qabtay, oo tuu-
lada dibadda uga saaray, oo goortuu indhaha kaga tufay oo
gacmihiisii saaray, wuxuu weyddiiyey, Wax ma arkaysaa?

24 Kor buu u eegay oo yidhi, Waxaan arkayaa niman, oo
waxay ii le'eg yihiin sida geedo socda.
25 Kolkaasuu mar kale gacmihiisii indhaha ka saaray.
Markaasuu aad iyo aad wax u eegay, wuuna bogsaday, oo
wax walba bayaan buu u arkay.
26 Kolkaasuu gurigiisii u diray, oo wuxuu ku yidhi, Tuulada
ha gelin.

Butros Wuxuu Qiray Inuu Ciise Yahay Masiixa
(Mat. 16:13-20; Luuk. 9:18-21)

27 Markaasaa Ciise iyo xertiisii waxay tageen oo galeen
tuulooyinka Kaysariya Filibos. Xertiisii ayuu jidka ku wey-
ddiiyey, oo wuxuu ku yidhi, Dadku yay igu sheegaan?
28 Waxay yidhaahdeen, Yooxanaa Baabtiisaha, qaarna,
Eliyaas, qaar kalena, Nebiyada midkood.
29 Markaasuu weyddiiyey, oo wuxuu ku yidhi, Idinkuse
yaad igu sheegtaan? Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku
yidhi, Waxaad tahay Masiixa.
30 Markaasuu ku amray inayan ninna isaga u sheegin.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dhimashadiisa Iyo Sara Kiciddiisa
(Mat. 16:21-23; Luuk. 9:22-27)

31 Kolkaasuu bilaabay inuu baro inay waajib ugu tahay
Wiilka Aadanahu inuu wax badan ku xanuunsado, oo ay
waayeellada iyo wadaaddada sare iyo culimmadu diidaan,
oo la dilo, oo saddex maalmood dabadeed uu soo sara kaco.
32 Hadalkaas bayaan buu ugu hadlay. Markaasaa Butros
gees u waday oo bilaabay inuu canaanto.
33 Laakiin Ciise markuu soo jeestay oo xertiisii eegay,
ayuu Butros canaantay, oo wuxuu ku yidhi, Gadaal iga mar,
Shayddaan yahow, waayo, waxyaalaha Ilaah kama fikirtid,
waxaadse ka fikirtaa waxyaalaha dadka.

Waa In Nafta La Diido
(Mat. 16:24-28; Luuk. 9:23-27)

34 Goortaasuu dadkii badnaa u yeedhay iyo xertiisiiba oo
wuxuu ku yidhi, Mid uun hadduu doonayo inuu iga daba
yimaado, ha dayriyo doonistiisa, iskutallaabtiisana ha soo
qaato oo ha i soo raaco.
35 Kan doonaya inuu naftiisa badbaadiyo, waa lumin
doonaa, laakiin kan naftiisa u lumiya aawaday iyo injiilka
aawadii, kaasaa badbaadin doona.
36 Waayo, nin maxay u taraysaa hadduu dunida oo dhan
helo oo uu naftiisa lumiyo?
37 Nin muxuu u bixiyaa naftiisa beddelkeeda?
38 Haddaba ku alla kii qarnigan dembiga iyo sinada leh
kaga xishooda aniga iyo hadalkaygaba, Wiilka Aadanaha

ayaa ka xishoon doona isaga markuu ammaantii Aabbihiis kula yimaado malaa'igaha quduuska ah.

9

1 Wuxuu iyaga ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Kuwa halkan taagan qaarkood sinaba dhimasho uma dhadhamin doonaan ilaa ay arkaan boqortooyada Ilaah oo xoog ku imanaysa.

Ciise Muuqiisu Waa Isbeddelay
(Mat. 17:1-13; Luuk. 9:28-36)

2 Lix maalmood dabadeed Ciise wuxuu waday Butros iyo Yacquub iyo Yooxanaa; oo wuxuu keligood geeyey buur dheer, hortoodana ayuu ku beddelmay.

3 Dharkiisu aad buu caddaan ula dhalaalay sidii midka dhulka wax ku caddeeya aanu u caddayn karin.

4 Markaasaa waxaa iyaga u muuqday Eliyaas iyo Muuseba, waxayna la hadlayeen Ciise.

5 Markaasaa Butros la hadlay oo Ciise ku yidhi, Macallimow, waxaa inoo wanaagsan inaynu halkan joogno. Saddex waab aannu ka dhisno, mid adaan kuu dhisaynaa, midna Muuse, midna Eliyaas.

6 Waayo, ma uu garanaynin wuxuu ku jawaabo, maxaa yeelay, aad bay u baqeen.

7 Kolkaasaa waxaa timid daruur oo iyaga hadhaynaysa, daruurtiina waxaa ka yimid cod leh, Kanu waa Wiilkayga aan jeclahay ee maqla isaga.

8 Dhaqsiba goortii ay hareerahooda fiiriyeen, mar dambe ma ay arkin cid kale oo iyaga la joogta Ciise keliya maahee.

9 Markay buurta ka soo degayeen, wuxuu ku amray inaanay ninna u sheegin waxay arkeen intaanu Wiilkii Aadanahu kuwii dhintay ka soo sara kicin.

10 Dhexdoodii ayay hadalkii haysteen oo iska weyddiinayeen, Waa maxay ka soo sara kiciddii kuwii dhintay?

11 Markaasay waxay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Culimmadu maxay u yidhaahdaan, Eliyaas waa inuu horta yimaado?

12 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Waa run in Eliyaas horta imanayo oo wax walba soo celinayo. Oo sidee uga qoran tahay xagga Wiilka Aadanaha inuu wax badan ku xanuunsan doono oo la nici doono?

13 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Eliyaas waa yimid, oo wax kasta oo ay doonayeen ayay ku sameeyeen siday uga qoran tahay.

Wiilkii Jinnigii Qabay Waa La Bogsiiyey
(Mat. 17:14-21; Luuk. 9:37-43)

14 Markay xertii u yimaadeen, waxay arkeen dad faro
badan oo la jooga. Culimmaduna wax bay weyddiinayeen.
15 Kolkiiba dadkii badnaa markay isaga arkeen aad bay u
yaabeen oo ku soo ordeen oo nabdaadiyeen.
16 Kolkaasuu weyddiiyey, Maxaad isweyddiinaysaan?
17 Markaasaa dadkii badnaa midkood wuxuu ugu
jawaabay, Macallimow, waxaan kuu keenay wiilkayga jinni
carrab la' qaba.
18 Meel alla meeshuu ku qabtoba, wuu ridaa; markaa-
suu afka ka xumbeeyaa, wuuna ilka jirriqsadaa oo qallalaa.
Waxaan xertaada ka baryay inay ka saaraan, wayna kari
waayeen.
19 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Qarni yahow ru-
maysadka daranu! Ilaa goormaan idinla jiri doonaa? Ilaa
goormaan idiin dulqaadan doonaa? Ii keena isaga.
20 Markaasay u keeneen. Goortuu arkay, kolkiiba jinnigii
waa gilgilay; dhulkuuna ku dhacay oo laballegdeeyey isagoo
afka ka xumbaynaya.
21 Markaasuu aabbihiis weyddiiyey, Intee buu waxan
qabay? Kolkaasuu yidhi, Tan iyo yaraantiisii.
22 Marar badan wuxuu ku tuuray dab iyo biyo inuu du-
miyo, laakiin haddaad wax samayn kartid, noo naxariiso oo
na caawi.
23 Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaad rumaysan karaysid, wax
waluba waa u suurtoobaan ka rumaysan.
24 Kolkiiba wiilka aabbihiis ayaa qayliyey oo oohin ku
yidhi, Sayidow, waan rumaysanahay, iga caawi rumaysad-
darradayda.
25 Ciise goortuu arkay dadkii oo u soo ordaya, ayuu jin-
nigii wasakhda lahaa canaantay oo ku yidhi, Jinni yahow
carrabka iyo dhegaha la'u, waxaan kugu amrayaa, Ka soo bax
oo kol dambena ha ku noqon.
26 Jinnigii intuu qayliyey, aad buu u gilgilay, kolkaasuu ka
soo baxay. Markaasuu wiilku noqday sidii mid dhintay oo
kale, sidaa darteeda dad badan baa yidhi, Waa dhintay.
27 Laakiin Ciise ayaa gacanta qabtay oo kiciyey; markaasuu
kacay.
28 Ciise goortuu guriga galay, xertiisii waxay gooni ahaan u
weyddiiyeen, Annagu maxaannu u saari kari waynay?
29 Wuxuu ku yidhi, Caynkanu wax kale kuma soo bixi karo
tukasho iyo soon maahee.

Ciise Baa Mar Labaad Dhimashadiisa Sii Sheegay
(Mat. 17:22-23; Luuk. 9:43-45)

30 Markaasay halkaas ka tageen oo Galili dhex mareen,
mana uu doonaynin in la ogaado.
31 Waayo, xertiisii ayuu wax barayay, oo wuxuu ku yidhi,
Wiilka Aadanaha ayaa dadka loo gacangelinayaa, wayna dili
doonaan oo markii la dilo, saddex maalmood dabadeed, ayuu
sara kici doonaa.
32 Laakiin hadalkaas ayay garan waayeen, wayna ka cab-
sadeen inay weyddiiyaan.

Is Hoosaysiinta
(Mat. 18:1-5; Luuk. 9:46-48)

33 Markaasuu yimid Kafarna'um, oo intuu gurigii joogay
ayuu weyddiiyey, Maxaad ka wada hadlayseen intaad jidka
ku soo socoteen?
34 Laakiin way aamuseen, waayo, intay jidka ku socdeen
waxay ka wada hadlayeen kan ugu weyn.
35 Intuu fadhiistay laba-iyo-tobankii ayuu u yeedhay oo ku
yidhi, Haddii qof doonayo inuu dadka u horreeyo, isagaa
ugu wada dambayn doona, midiidin buuna u wada noqon
doonaa.
36 Ilmo yar ayuu qaaday oo dhexdooda joojiyey, oo goortuu
gacmihiisii ku soo qaaday ayuu iyaga ku yidhi,
37 Ku alla kii carruurta kan la mid ah midkood magacayga
ku aqbalaa, wuu i aqbalaa, oo ku alla kii i aqbalaa, ima
aqbalo, wuxuuse aqbalaa kan i soo diray.

Midba Midka Kale Ha U Dulqaato
(Luuk. 9:49-50)

38 Yooxanaa baa u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow,
waxaannu aragnay qof magacaaga jinniyo ku saaraya. Nama
uu soo raaco. Waannu u diidnay, waayo, isagu nama uu soo
raaco.
39 Laakiin Ciise baa yidhi, Ha u diidina, waayo, ninna ma
jiro oo yaab xoog leh magacayga ku sameeyaa oo dhaqso
hadal xun iga odhan karaa.
40 Waayo, kan aan inaga gees ahayn waa inala gees.
41 Ku alla kii koob biyo ah magacayga idinku siiyaa, maxaa
yeelay, waxaad tihiin kuwa Masiix, runtii waxaan idinku
leeyahay, Abaalkiisuu ka lumi maayoba.

Ciise Wuxuu Ka Digay Inaan Dadka Kale La Xumayn
(Mat. 18:6-9; Luuk. 17:1-2)

42 Ku alla kii xumeeya yaryarkan i rumaystay midkood,
waxaa u roon in dhagaxshiid luqunta looga lalmiyo oo badda
lagu tuuro.
43 Haddii gacantaadu ku xumayso, iska jar; waxaa kuu
wanaagsan inaad gacanla'aan nolosha ku gashid intii aad

adigoo laba gacmood leh ula tegi lahayd jahannamada ee ah
dabkii aan la demin karayn
44 oo ah meeshii dixirigoodu uusan dhimanayn, dabkuna
uusan ka demayn.
45 Cagtaaduna hadday ku xumayso, iska jar. Waxaa kuu
wanaagsan inaad lugla'aan nolosha ku gashid intii adigoo
laba cagood leh lagugu tuuri lahaa jahannamada
46 oo ah meeshii dixirigoodu uusan dhimanayn, dabkuna
uusan ka demayn.
47 Haddii ishaadu ku xumayso, iska bixi. Waxaa kuu
wanaagsan inaad boqortooyada Ilaah gashid adigoo il keliya
leh intii adigoo laba indhood leh lagugu tuuri lahaa jahanna-
mada
48 oo ah meeshii dixirigoodu uusan dhimanayn, dabkuna
uusan ka demayn.

Wax Ku Saabsan Cusbada
(Mat. 5:13; Luuk. 14:34-35)

49 Waayo, mid walba dab baa lagu cusbayn doonaa.
50 Cusbadu waa wanaagsan tahay, laakiin cusbadu hadday
dhadhan beesho, maxaad wax ku cusbaynaysaan? Cusbo
isku lahaada, nabadna isu ahaada.

10

Wax Ku Saabsan Naagfuridda
(Mat. 19:1-12; Luuk. 16:18)

1 Meeshaasuu ka soo kacay oo wuxuu galay soohdimaha
Yahuudiya oo Webi Urdun ka shisheeya. Mar kale dadkii
badnaa baa u soo ururay, oo sida caadadiisu ahaan jirtay,
ayuu haddana wax baray.
2 Markaasaa Farrisiintu u timid oo weyddiisay, Ma xalaal
baa in nin naagtiisa furo? Wayna jirrabayeen.
3 Kolkaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Muuse muxuu idinku
amray?
4 Waxay yidhaahdeen, Muuse waa fasaxay in warqaddii
furniinta la dhigo oo la furo.
5 Ciisena wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Qalbi engegnaan-
tiinna aawadeed ayuu amarkaas idiinku dhigay.
6 Laakiin tan iyo bilowgii abuurniinta, Ilaah wuxuu
sameeyey lab iyo dhaddig.
7 Sababtaas aawadeed nin wuxuu ka tegayaa aabbihiis iyo
hooyadiis, wuxuuna la joogayaa naagtiisa.
8 Labaduba waxay noqonayaan isku jidh. Sidaa darteed
haatan iyagu laba ma aha, laakiin waa isku jidh.
9 Haddaba wixii Ilaah isku xidhay ninna yaanu kala furin.

10 Goortay guriga ku jireen, xertiisii ayaa haddana waxaas
wax ka weyddiiyeen.
11 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Ku alla kii naagtiisa furaa oo
mid kale guursadaa ayaa ka sinaysta.
12 Naagna haddii ay ninkeeda furto oo mid kale guursato
ayay sinaysataa.

Ciise Wuxuu U Duceeyey Carruur Yaryar
(Mat. 19:13-15; Luuk. 18:15-17)

13 Ilmo yaryar ayay u keeneen inuu taabto, xertuna way
canaanatay.
14 Laakiin Ciise goortuu arkay, wuu cadhooday, oo wuxuu
ku yidhi, Ilmaha yaryar daaya, ha ii yimaadeene, hana di-
idina, waayo, kuwan oo kale ayaa ka mid ah boqortooyada
Ilaah.
15 Runtii waxaan idinku leeyahay, Ku alla kii aan boqor-
tooyada Ilaah u aqbalin sida ilmo yar oo kale, meeshaas ma
uu geli doono.
16 Gacmihiisuu ku qaaday oo intuu calaacalihiisa saaray,
ayuu barakeeyey.

Nin Dhallinyar Oo Hodan Ah Baa Doonayay Nolosha Weligeed Ah
(Mat. 19:16-22; Luuk. 18:18-23)

17 Goortuu jidka u soo baxay, mid baa ku soo orday oo intuu
u jilba joogsaday ayuu weyddiiyey oo ku yidhi, Macallin
wanaagsanow, maxaan sameeyaa inaan nolosha weligeed
ah dhaxlo?
18 Ciise wuxuu ku yidhi, Maxaad iigu yeedhaysaa,
Wanaagsanow? Mid wanaagsan ma jiro mid maahee,
kaasuna waa Ilaah.
19 Qaynuunnada waad taqaan. Waa inaanad sinaysan,
Waa inaanad qudh gooyn, Waa inaanad waxba xadin, Waa
inaanad marag been ah furin, Waa inaanad waxba dulmin,
Aabbahaa iyo hooyadaana maamuus.
20 Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, kuwaas oo
dhan tan iyo yaraantaydii ayaan dhawrayay.
21 Markaasaa Ciise intuu eegay jeclaaday oo ku yidhi, Wax
keliya ayaa kuu dhiman. Tag oo iibi waxaad haysatid oo
dhan, oo masaakiintana sii, oo waxaad jannada ku lahaan
doontaa maal; ee kaalay oo i soo raac.
22 Hadalkaas ayuu ka qulbay, wuuna baxay isagoo calool
xun, waayo, wuxuu ahaa mid waxyaalo badan leh.

Hodanka Faa'iidola'aantiisa
(Mat. 19:23-30; Luuk. 18:24-30)

23 Ciise ishuu wada mariyey oo xertiisuu ku yidhi, Kuwa
hodanka ah waa ku adag tahay inay boqortooyada Ilaah
galaan!
24 Xertiisii hadalladiisii bay ka yaabeen. Laakiin Ciise mar
kaluu u jawaabay oo ku yidhi, Ilma yahow, siday ugu adag
tahay kuwa maalka isku halleeya inay boqortooyada Ilaah
galaan!
25 Nin hodan ah inuu boqortooyada Ilaah galo waxaa ka
hawl yar in awr irbad daloolkeed ka duso.
26 Aad bay u yaabeen, waxayna isku lahaayeen, Haddaba
yaa badbaadi kara?
27 Markaasaa Ciise eegay oo ku yidhi, Waxanu uma suur-
toobaan dadka, waxbase uma aha Ilaah, waayo, wax waluba
waa u suurtoobaan Ilaah.
28 Kolkaasaa Butros bilaabay inuu ku yidhaahdo, Annagu
wax walba waannu ka wada tagnay, waana ku raacnay.
29 Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay,
Ma jiro nin aawaday iyo injiilka aawadiis uga tegey guri, ama
walaalo, ama hooyo, ama aabbe, ama carruur, ama beero,
30 oo aan haatan oo la joogo helayn boqol laab guryo ah, iyo
walaalo, iyo hooyooyin, iyo carruur, iyo beero, wuxuuna la
heli doonaa silec, wakhtiga imanayana nolosha weligeed ah.
31 Laakiin kuwa badan oo hore waa dambayn doonaan,
kuwa dambena waa horrayn doonaan.

Mar Saddexaad Ayaa Ciise Sii Sheegay Dhimashadiisa
(Mat. 20:17-19; Luuk. 18:31-34)

32 Waxay ku socdeen jidka xaggii Yeruusaalem, Ciisena
waa hor marayay. Wayna yaabeen oo intay daba socdeen
way baqeen. Kolkaasuu laba-iyo-tobankii haddana waday oo
bilaabay inuu u sheego waxa isaga ku dhici doona,
33 oo wuxuu ku yidhi, Waxaynu ku soconnaa Yeruusaalem.
Wiilka Aadanaha waxaa loo dhiibi doonaa wadaaddada sare
iyo culimmada; oo waxay ku xukumi doonaan dhimasho.
Waxayna u dhiibi doonaan dadka aan Yuhuudda ahayn.
34 Wayna ku kajami doonaan, oo ku tufi doonaan, oo
karbaashi doonaan, wayna dili doonaan, saddex maalmood
dabadeedna wuu soo sara kici doonaa.

Waxaa La Weyddiistay Derejada Dunida
(Mat. 20:20-23)

35 Waxaa u yimid Yooxanaa iyo Yacquub oo ahaa wiilashii
Sebedi, oo waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, waxaannu
doonaynaa inaad noo yeeshid wixii aannu weyddiisanno.
36 Wuxuu ku yidhi, Maxaad doonaysaan inaan idiin
sameeyo?

37 Waxay ku yidhaahdeen, Na sii inaannu fadhiisanno mid
midigtaada, kii kalena bidixdaada xaggii ammaantaada.
38 Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Garan maysaan waxaad
weyddiisanaysaan. Ma karaysaan inaad ka cabtaan koobka
aan ku dhowahay inaan ka cabbo, iyo in laydinku baabtiiso
baabtiiska laygu baabtiisay?
39 Waxay ku yidhaahdeen, Waannu karaynaa. Markaasaa
Ciise ku yidhi, Koobka aan ka cabbayo waad ka cabbi doon-
taan, oo baabtiiska laygu baabtiisay waa laydinku baabtiisi
doonaa,
40 laakiin inaad midigtayda iyo bidixdayda fadhiisataan
anigu ma lihi inaan idin siiyo, laakiin waxaa la siin doonaa
kuwa loo diyaargareeyey.

Weynaanta Runta Ah
(Mat. 20:24-28; Luuk. 22:24-27)

41 Tobankii goortay taas maqleen waxay bilaabeen inay
Yacquub iyo Yooxanaa u cadhoodaan.
42 Laakiin Ciise baa u yeedhay oo ku yidhi, Idinku
waad garanaysaan in kuwa loo malaynayo inay quruumaha
madaxdooda yihiin ay u taliyaan, oo kuwooda u waaweynna
ay xukun ku leeyihiin.
43 Laakiin sidaasu dhexdiinna ma aha, laakiin ku alla kii
doonaya inuu dhexdiinna u weynaado, midiidinkiinna waa
inuu ahaado,
44 oo ku alla kii doonaya inuu idiin horreeyo, kulli waa inuu
addoon u ahaado.
45 Waayo, Wiilka Aadanahu uma iman in loo adeego laakiin
inuu adeego iyo inuu naftiisa dad badan furashadooda u
bixiyo.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Nin Indhala' Oo Bartimayos La Odhan Jiray
(Mat. 20:29-34; Luuk. 18:35-43)

46 Kolkaasay yimaadeen Yerixoo, oo goortuu Yerixoo ka soo
baxayay, isaga iyo xertiisii iyo dad faro badanba, nin indha la'
oo Bartimayos la odhan jiray, oo ina Timayos ahaa, ayaa jidka
ag fadhiyey oo dawarsanayay.
47 Goortuu maqlay inuu yahay Ciisihii reer Naasared,
wuxuu bilaabay inuu aad u qayliyo oo yidhaahdo, Ciise, ina
Daa'uudow, ii naxariiso.
48 Qaar badan baa canaantay si uu u aamuso, laakiin si ka
badan ayuu ugu qayliyey, Ina Daa'uudow, ii naxariiso.
49 Kolkaasaa Ciise joogsaday oo yidhi, U yeedha. Markaasay
ninkii indhaha la'aa u yeedheen oo ku yidhaahdeen,
Kalsoonow, kac, waa kuu yeedhayaaye.

50 Intuu maradiisa iska tuuray ayuu booday oo Ciise u
yimid.
51 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Maxaad doonaysaa
inaan kuu sameeyo? Indhoolihii baa ku yidhi, Sayidow,
inaan wax arko.
52 Markaasaa Ciise ku yidhi, Soco. Rumaysadkaaga ayaa ku
bogsiiyey. Kolkiiba ayuu wax arkay, oo jidka buu la qaaday
isaga.

11

Ciise Guul Buu Ku Galay Yeruusaalem
(Mat. 21:1-11; Luuk. 19:28-40; Yoox. 12:12-19)

1 Goortay Yeruusaalem ku soo dhowaadeen, halka Beyt-
faage iyo Beytaniya, xaggii Buur Saytuun, xertiisii ayuu laba
ka diray.
2 Wuxuuna ku yidhi, Tuulada idinka soo hor jeedda taga, oo
kolkiiba markaad gashaan waxaad ka helaysaan qayl xidhan
oo aan ninna weligii fuulin. Soo fura oo keena.
3 Haddii nin idinku yidhaahdo, Maxaad waxan u samay-
naysaan? waxaad ku tidhaahdaan, Sayidkaa u baahan, oo
kolkiiba wuu u soo diri doonaa halkan.
4 Markaasay tageen oo heleen qayl ku xidhan irid agteed
meel dibadda ah oo jidka dhexdiisaa, wayna soo fureen.
5 Kuwa halkaa taagnaa qaarkood waxay ku yidhaahdeen,
Maxaad samaynaysaan oo u furaysaan qaylka?
6 Kolkaasay waxay ku yidhaahdeen sida Ciise u amray,
markaasay oggolaadeen.
7 Waxay qaylkii u keeneen Ciise, dharkoodana ayay dusha
ka saareen, wuuna ku fadhiistay.
8 Dad badan baa dharkoodii jidka ku goglay, kuwa kalena
laamo ayay beeraha ka soo jareen oo jidka ku gogleen.
9 Kuwii hor socday iyo kuwii daba socdayba way qayliyeen
oo yidhaahdeen, *Hoosanna, waxaa barakaysan kan Rabbiga
magiciisa ku imanayo.
10 Waxaa barakaysan boqortooyada imanaysa oo aabbe-
heen Daa'uud. Hoosanna ha ku jirto meelaha ugu sarreeya.
11 Markaasaa Ciise Yeruusaalem yimid oo galay macbudka.
Goortuu hareeraha iyo wax walbaba eegay, oo gabbalkiina
dhacay, ayuu Beytaniya laba-iyo-tobankii ula baxay.

Geedka Berdaha Ah Oo Aan Waxba Dhalin
(Mat. 21:18-19)

12 Maalintii dambe, markay Beytaniya ka yimaadeen, wuu
gaajaysnaa.

---

* **11:9** Hoosanna = hadal ammaan ah.

13 Meel fog wuxuu ka arkay geed berde ah oo caleen
leh. Wuu u yimid inuu haddana wax ka helo. Goortuu u
yimid waxba kama uu helin caleemo keliya maahee, waayo,
wakhtigii berdaha ma ahayn.
14 Ciise baa u jawaabay oo geedkii ku yidhi, Hadda
dabadeed weligaa ninna yuu midho kaa cunin. Xertiisiina
waa maqashay.

Ciise Macbudkuu Nadiifiyey
(Mat. 21:12-17; Luuk. 19:45-48; Yoox. 2:13-22)

15 Waxay yimaadeen Yeruusaalem. Ciisena macbudka
ayuu galay oo bilaabay inuu ka eryo kuwii macbudkii wax
ku iibinayay iyo kuwii wax ka iibsanayay. Wuxuuna rogay
miisaskii kuwii lacagta bedbeddelayay iyo kursiyadii kuwii
qoolleyaha iibinayay.
16 Umana oggolayn in ninna alaab macbudka la soo dhex
maro.
17 Markaasuu wax baray oo ku yidhi, Miyaanay qornayn,
Gurigayga waxaa quruumaha oo dhan loogu yeedhi doonaa
guriga tukashada? Idinkuse waxaad ka dhigteen god tuugo.
18 Markii wadaaddadii sare iyo culimmadii maqleen,
waxay doonayeen si ay u dilaan, waayo, way ka baqeen,
maxaa yeelay, dadka oo dhan waxay ka yaabeen waxbarid-
diisa.
19 Mar alla markii qorraxdu dhacday ayay magaalada ka
baxeen.

Xoogga Rumaysadka
(Mat. 21:20-22)

20 Subaxdii goortay ag marayeen, waxay arkeen geedkii
berdaha ahaa oo xididdada ka engegay.
21 Markaasaa Butros soo xusuustay, oo wuxuu ku yidhi,
Macallinkaygiiyow, eeg, geedkii berdaha ahaa oo aad
habaartay waa engegay.
22 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Ilaah rumaysta.
23 Runtii waxaan idinku leeyahay, Ku alla kii buurtan ku
yidhaahda, Ruq, baddana isku tuur, oo aan qalbigiisana ka
shakiyin laakiin rumaysta in wuxuu yidhi ay noqonayso, waa
u ahaan doontaa.
24 Sidaa darteed, waxaan idinku leeyahay, wax kasta oo aad
tukasho ku baridaan, rumaysta inaad hesheen oo way idiin
ahaan doontaa.
25 Oo kolkaad tukasho u taagan tihiin, cafiya haddii aad dad
wax ku leedihiin, si Aabbihiinna jannada ku jiraa xumaanti-
inna idiin cafiyo.
26 Haddii aanad cafiyin, Aabbihiinna jannada ku jira xu-
maantiinna idiin cafiyi maayo.

Ciise Amarkiisii Baa Wax Laga Weyddiiyey
(Mat. 21:23-27; Luuk. 20:1-8)

27 Mar kale ayay Yeruusaalem yimaadeen. Oo goortuu macbudkii dhex marayay waxaa u yimid wadaaddadii sare iyo culimmadii iyo waayeelladii.
28 Markaasay waxay ku yidhaahdeen, Amarkee baad waxan ku samaysaa? Yaa amarkan ku siiyey inaad waxan ku samayso?
29 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Aniguna hal baan idin weyddiinayaa, ii jawaaba, waanan idiin sheegi doonaa amarka aan waxan ku sameeyo.
30 Baabtiiskii Yooxanaa ma wuxuu ka yimid xagga jannada mise dadka? Ii jawaaba.
31 Dhexdooda ayay iskala hadleen iyagoo leh, Maxaynu nidhaahnaa? Haddaynu nidhaahno, Xagga jannada, wuxuu inagu odhanayaa, Haddaba maxaad u rumaysan weydeen?
32 Laakiin haddii aynu nidhaahno, Xagga dadka ayuu ka yimid, dadkay ka baqeen. Waayo, kulli waxay u haysteen Yooxanaa inuu nebi yahay.
33 Markaasay Ciise u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Garan mayno. Ciisena wuxuu ku yidhi, Aniguna idiin sheegi maayo amarka aan waxan ku sameeyo.

12

Masaalka Ku Saabsan Beerta Canabka Ah
(Mat. 21:33-46; Luuk. 20:9-19)

1 Markaasuu wuxuu bilaabay inuu masaallo kula hadlo iyaga. Nin baa wuxuu beertay beer canab ah, oo ood ku heraaray, dabadeedna god macsareed ka dhex qoday, oo munaarad ka dhisay, oo niman beerrey ah u kiraystay, oo dal kale tegey.
2 Goortii xilligii yimid, ayuu addoon u soo diray beerreydii inuu beerreydii midhihii beerta ka soo qaado.
3 Markaasay qabteen oo garaaceen oo waxla'aan ku direen.
4 Haddana addoon kale ayuu u soo diray. Kaasay dakhreen oo ceebeeyeen.
5 Haddana mid kale ayuu u soo diray, wayna dileen; oo qaar kale oo badan ayuu diray. Qaar waa la garaacay; qaarna waa la dilay.
6 Weliba wuxuu lahaa wiil keliya oo uu jeclaa. Kolkii ugu dambaysay ayuu u soo diray isagii, oo wuxuu yidhi, Wiilkayga way maamuusi doonaan.
7 Laakiin beerreydii waxay isku yidhaahdeen, Kanu waa kii dhaxalka lahaa, kaalaya aan dilnee, dhaxalkiina innagaa lahaan doonna.

8 Way qabteen, wayna dileen, oo beertii canabka ahayd
dibaddeeda ku tuureen.
9 Haddaba sayidkii beerta canabka ah muxuu samayn
doonaa? Wuu iman doonaa oo beerreyda dili doonaa, dad
kalena ayuu beerta canabka ah u dhiibi doonaa.
10 Miyaanaydin weligiin Qorniinka ka akhriyin
Dhagixii kuwa wax dhisaa ay diideen,
Kaasu wuxuu noqday madaxa rukunka.
11 Tanu xagga Rabbiga bay ka timid;
Oo waa ku yaab indhahayaga?
12 Markaasay waxay dooneen inay qabtaan, laakiin dadkay
ka baqeen; waayo, way garteen inuu masaalka iyaga kaga
hadlay, markaasay iska daayeen oo ka tageen.

Wax Ku Saabsan Cashuurta Kaysar La Siinayo
(Mat. 22:15-22; Luuk. 20:20-26)

13 Waxay u soo direen Farrisiinta iyo Herodosiinta
qaarkood si ay hadalkiisa ugu qabtaan.
14 Goortay yimaadeen waxay ku yidhaahdeen, Macal-
limow, waannu og nahay inaad run tahay oo aanad ninna u
eexan, waayo, dadka wejigooda ma eegtid, jidka Ilaahse aad
run ku bartid. Ma xalaal baa in cashuur Kaysar la siiyo ama
inaan la siin?
15 Ma siinna mise ma siinno? Isaguse labawejiilen-
imadooda ayuu gartay, oo wuxuu ku yidhi, Maxaad ii
jirrabaysaan? Dinaar ii keena aan arko e.
16 Wayna u keeneen, oo wuxuu ku yidhi, Yaa leh ma-
sawirkan iyo qorniinkan? Waxay ku yidhaahdeen, Kaysar
baa leh.
17 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Kaysar siiya wixii
Kaysar leeyahay, Ilaahna siiya wixii Ilaah leeyahay. Wayna
ka yaabeen.

Sarakicidda Kuwii Dhintay
(Mat. 22:23-33; Luuk. 20:27-40)

18 Markaasaa waxaa u yimid Sadukiin kuwii odhan jiray,
Sarakicidda kuwii dhintay ma jirto. Oo waxay weyddiiyeen
oo ku yidhaahdeen,
19 Macallimow, Muuse wuxuu noo qoray, Nin walaalkiis
hadduu dhinto oo naag ka tago isagoo aan ilmo lahayn,
walaalkiis naagtiisa waa inuu dumaalo oo uu carruur
walaalkiis u dhalo.
20 Waxaa jiray toddoba walaalo ah. Kii ugu horreeyey naag
buu qabay, wuuna dhintay, dhalna kama tegin.
21 Kii labaad baa dumaalay, wuuna dhintay, isaguna dhal
kama tegin, oo sidaas oo kalaa ku dhacday kii saddexaad.

22 Toddobadii way wada guursadeen, dhalna kama tegin.
Kulligood dabadood naagtiina waa dhimatay.
23 Wakhtiga sarakicidda kuwii dhintay iyaga kee bay
naagtiisii ahaan doontaa? Waayo, toddobadu way wada
guursadeen.
24 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Sidaa darteed miyayd-
naan qaldamin? Waayo, Qorniinka iyo xoogga Ilaah midna
garan maysaan.
25 Waayo, goortay kuwii dhintay ka soo sara kacaan
layskuma guursado, guurna layskuma siiyo, laakiin waxay
yihiin sida malaa'igaha jannada ku jira.
26 Oo xagga kuwii dhintay in la sara kiciyo miyaydnaan
kitaabkii Muuse ka akhriyin sidii Ilaah geedkii ugala soo
hadlay oo yidhi, Anigu waxaan ahay Ilaaha Ibraahim iyo
Ilaaha Isxaaq iyo Ilaaha Yacquub?
27 Isagu ma aha Ilaaha kuwa dhintay, laakiin waa Ilaaha
kuwa nool. Idinku aad baad u qaldan tihiin.

Qaynuunka Ugu Weyn
(Mat. 22:34-40)

28 Kolkaasaa culimmada midkood u yimid, oo markuu
maqlay iyagoo wada hadlaya, oo markuu gartay inuu si
wanaagsan u jawaabay, ayuu wax weyddiiyey oo ku yidhi,
Qaynuunkee baa ka horreeya kuwa kale oo dhan?
29 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Kan ugu hor-
reeyaa waxaa weeye, Maqal, Israa'iilow, Rabbiga Ilaaheenna
ah waa Rabbi keliya.
30 Waa inaad Rabbiga Ilaahaaga ah ka jeclaataa qalbigaaga
oo dhan, iyo naftaada oo dhan, iyo caqligaaga oo dhan, iyo
xooggaaga oo dhan.
31 Ku labaad waa kan, Waa inaad deriskaaga u jeclaataa
sida naftaada. Qaynuun kale oo kuwan ka weyn ma jiro.
32 Waxaa culimmada mid ka mid ahu ku yidhi, Sida runta
ah, Macallimow, si wanaagsan baad u hadashay markaad
tidhi, Isagu waa mid keliya, oo mid kalena ma jiro isaga ma
ahaane.
33 In laga jeclaado qalbiga oo dhan, iyo caqliga oo dhan, iyo
nafta oo dhan, iyo xoogga oo dhan, iyo in deriska loo jeclaado
sida nafta, taasaa ka sii wanaagsan allabaryo la wada gubo
iyo allabaryo kale oo dhanba.
34 Markii Ciise arkay inuu miyir ku jawaabay, wuxuu
ku yidhi, Boqortooyada Ilaah kama aad fogid. Markaas
dabadeed ninna kuma dhicin inuu wax weyddiiyo.

Wax Masiixa Ku Saabsan
(Mat. 22:41-46; Luuk. 20:41-44)

35 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, intuu macbudka wax
ku barayay, Culimmadu sidee bay u yidhaahdaan, Masiixu
waa ina Daa'uud?
36 Daa'uud qudhiisuna, isagoo Ruuxa Quduuskaa ku had-
laya, ayuu wuxuu yidhi,
Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi,
Midigtayda fadhiiso,
Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo.
37 Daa'uud qudhiisa ayaa ugu yeedhay Sayid, sidee buu
wiilkiisa u yahay? Dadkii badnaana farxad bay ku maqleen.

Ciise Wuxuu Ka Digay Culimmadii
(Mat. 23:1-36; Luuk. 11:37-54; 20:45-47)

38 Markuu wax barayay wuxuu ku yidhi, Iska jira culim-
mada oo doonaya inay khamiisyo dhaadheer ku socdaan, oo
jecel salaanta suuqa,
39 iyo kursiyada hore oo sunagogyada, iyo meelaha hore oo
diyaafadaha.
40 Waxay yihiin kuwa wada laasta guryaha carmallada, oo
tukashooyin dhaadheer ayay istusid u tukadaan. Kuwaas
waxay heli doonaan xisaab aad u daran.

Sadaqadii Carmalka
(Luuk. 21:1-4)

41 Ciise wuxuu fadhiistay meel ka hor jeedda khasnaddii,
oo wuxuu eegayay sida dadku lacagta ugu ridayo khasnaddii.
Qaar badan oo hodon ah ayaa wax badan ku riday.
42 Markaasaa waxaa yimid carmal miskiin ah. Iyadu
waxay ku ridday laba lacag ah oo yaryar oo qiimadood
beesad tahay.
43 Markaasuu xertiisii u yeedhay oo ku yidhi, Runtii wax-
aan idinku leeyahay, Carmalkan miskiinta ah waxay ku rid-
day wax ka badan wixii ay dhammaan ku ridayaan khasnad-
dii.
44 Waayo, kulligood waxay kaga rideen waxoodii badnaa,
iyaduse miskiinnimadeeday kaga ridday wixii ay lahayd oo
dhan, xataa wixii ay ku noolaan lahayd oo dhan.

13

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dumidda Macbudka
(Mat. 24:1-2; Luuk. 21:5-6)

1 Goortuu macbudka ka baxay, xertiisa midkood ayaa ku
yidhi, Eeg, Macallimow, dhagaxyada iyo dhismaha siday u
weyn yihiin!
2 Ciise wuxuu ku yidhi, Guryahan waaweyn ma arkaysaa?
Halkan lagu dul dayn maayo dhagax dhagax kale dushiisa oo
aan la dumin doonin.

Belaayooyinka Imanaya
(Mat. 24:3-25; Luuk. 21:7-24)

3 Oo intuu Buur Saytuun fadhiistay, meel macbudka ku
toosan, Butros iyo Yacquub iyo Yooxanaa iyo Andaros waxay
keli ahaan u weyddiiyeen, oo ku yidhaahdeen,
4 Noo sheeg, Goormay waxyaalahanu ahaan doonaan?
Calaamadu maxay ahaan doontaa, goortii waxyaalahan oo
dhan dhammaan u dhowaan doonaan?
5 Ciise baa u jawaabay oo bilaabay inuu ku yidhaahdo, Iska
eega yaan laydin khiyaanayn.
6 Qaar badan ayaa magacayga ku iman doona, oo waxay
odhan doonaan, Anigu waxaan ahay isaga, oo qaar badan
ayay khiyaanayn doonaan.
7 Goortaad dagaallo maqashaan iyo dagaallo hadalhayn-
tood ha baqanina. Waxaasu waa inay dhacaan, laakiin
dhammaadku weli weeye.
8 Waayo, quruunba quruun bay ku kici doontaa, bo-
qortooyona boqortooyo, oo waxaa meelo kala duwan ka
dhici doona dhulgariir iyo abaaro. Waxanu waa bilowga
hoogagga.
9 Laakiin iska jira. Waxaa laydiin dhiibi doonaa shirar, oo
sunagogyo waa laydinku karbaashi doonaa; taliyayaal iyo
boqorro hortooda ayaad daraadday u istaagi doontaan inaad
markhaati u ahaataan.
10 Horta injiilka waa in lagu wacdiyo quruumaha oo dhan.
11 Oo goortii laydin wado oo laydin gacangeliyo, horta ha
ka welwelina wixii aad ku hadli doontaan; laakiin wixii
saacaddaas laydin siiyo, waxaas ku hadla, waayo, ma aha
idinka kuwa hadlayaa laakiin waa Ruuxa Quduuska ah.
12 Walaalba walaalkiis wuxuu u dhiibi doonaa in la dilo,
aabbena wiilkiis, carruurna waalidkood ayay ku kici doon-
aan, oo dhimasho ay gaadhsiin doonaan.
13 Dadka oo dhan ayaa magacayga aawadiis idiin necbaan
doona, laakiin kan ilaa ugu dambaysta adkaysta kaasaa bad-
baadi doona.
14 Laakiin goortaad aragtaan waxa baas oo hallaynta ah oo
taagan meeshii uusan lahayn inuu taagnaado (kii akhriyaa
ha garto), markaas kuwa Yahuudiya joogaa buuraha ha u
carareen.
15 Kii guri fuushanuna yaanu guriga u soo degin oo gelin
inuu wax ka soo qaato.
16 Kii beer joogaana yaanu dib ugu noqon inuu dharkiisa
soo qaato.
17 Laakiin waa u hoog kuwa uurka leh iyo kuwa wakhtigaas
ilmo nuujinaya.
18 Barya inaan waxaasu noqon wakhtiga qabowga.

19 Waayo, maalmahaas waxay ahaan doonaan dhib sida
mid aan jirin tan iyo bilowgii abuurniinta oo Ilaah abuuray,
mana jiri doonto weligeed.
20 Oo haddaan Rabbigu wakhtigaas gaabin, ninna ma uu
badbaadeen, laakiin kuwuu doortay aawadood ayuu wakhti-
gaas u gaabshay.
21 Markaas haddii nin idinku yidhaahdo, Waa kan Masiixii,
ama, Waa kaas, ha rumaysanina.
22 Waayo, waxaa kici doona Masiixyo been ah iyo nebiyo
been ah, oo waxay samayn doonaan calaamooyin iyo yaabab
si ay xataa kuwa la doortay u khiyaaneeyaan hadday u
suurtowdo.
23 Laakiin idinku iska jira, wax walbaba horaan idiinku
sheegaye.

Imaatinka Wiilka Aadanaha
(Mat. 24:29-31; Luuk. 21:25-28)

24 Laakiin wakhtigaas, dhibtaas dabadeed, qorraxdu waa
madoobaan doontaa, dayaxuna ma nuuri doono,
25 xiddiguhuna cirka waa ka soo dhici doonaan, xoogagga
cirka ku jirana waa la gariirin doonaa.
26 Markaasay waxay arki doonaan Wiilka Aadanaha oo
daruuraha ku imanaya isagoo leh xoog badan iyo ammaan.
27 Markaasuu wuxuu soo diri doonaa malaa'igihiisa, oo
kuwuu doortay ayuu ka soo ururin doonaa afarta jahood ee
meesha dhulka ugu fog ilaa meesha cirka ugu fog.

Soojeedid Baa Loo Baahan Yahay
(Mat. 24:32-36, 42; Luuk. 21:29-33)

28 Haddeer geedka berdaha ah masaal ka garta. Intii laanti-
isu curdan tahay oo caleemo bixinayso, waxaad garanaysaan
inuu roobku dhow yahay.
29 Idinkuna sidaas oo kale goortaad aragtaan waxaas oo
dhacaya, garta inuu Wiilka Aadanahu dhow yahay oo al-
baabbada ag joogo.
30 Runtii waxaan idinku leeyahay, Qarniganu ma idlaan
doono intaanay waxan oo dhammi dhicin.
31 Cirka iyo dhulku waa idlaan doonaan, laakiinse hadalla-
daydu ma idlaan doonaan.
32 Laakiin maalintaas iyo saacaddaas ninna waxba kama
oga, malaa'igaha jannada ku jira iyo Wiilka toona, midna ma
oga, Aabbaha keliya maahee.
33 Iska jira oo soo jeeda, waayo, ma ogidin wakhtigu goor-
tuu yahay.
34 Waa sidii nin dal kale tegey oo gurigiisii kaga tegey.
Addoommadiisa ayuu amar siiyey, nin walbana shuqulkiisa;
wuxuuna amray albaabjoogahu inuu soo jeedo.

35 Soo jeeda haddaba, waayo, idinku ma ogidin sayidkii
guriga lahaa goortuu imanayo, inay tahay makhrib, ama
habeenbadhkii, ama goortii diiqu ciyo, ama aroortiiba,
36 waayo, waaba intaasuu idinku soo kediyaa oo uu idin
helaa idinkoo hurda.
37 Waxaan idinku leeyahay ayaan dadkii oo dhan ku leeya-
hay, Soo jeeda.

14

Shirqoolkii Ciise Loo Dhigay
(Mat. 26:1-5; Luuk. 22:1-2)

1 Laba maalmood dabadeed waxaa jiray Iiddii Kormaridda
iyo Iiddii Kibistii-aan-khamiirka-lahayn. Wadaaddadii sare
iyo culimmadii waxay doonayeen si ay khiyaano ugu qab-
taan oo ay u dilaan.
2 Waayo, waxay yidhaahdeen, Yaanay noqon wakhtiga
iidda si aan rabshad dadka uga dhex kicin.

Ciise oo Beytaniya Lagu Subkay
(Mat. 26:6-13; Yoox. 12:1-8)

3 Ciise goortuu Beytaniya joogay oo ku jiray guriga Simoon
kii baraska qabi jiray, intuu cuntada u fadhiyey, waxaa u
timid naag haysa weel *alabastar ah oo cadar naaradiin oo
qaali ah ku jiro. Weelkii bay jebisay, oo cadarkii madaxiisay
ku shubtay.
4 Waxaa joogay kuwa qalbiga ka cadhooday, oo waxay isku
yidhaahdeen, Cadarkii maxaa sidan loogu khasaariyey?
5 Waayo, cadarkan waxaa lagu iibin kari lahaa wax saddex
boqol oo dinaar ka badan oo masaakiinta la siin lahaa, wayna
ku gunuunaceen iyadii.
6 Laakiin Ciise baa ku yidhi, Daaya. Maxaad iyada u
dhibaysaan? Shuqul wanaagsan ayay igu samaysaye.
7 Waayo, masaakiintu mar walba way idinla jiraan.
Markaad doonaysaan wax wanaagsan waad u samayn
kartaan. Aniguse mar walba idinlama joogo.
8 Way samaysay waxay kartay. Waxay hore ugu soo baxday
inay jidhkayga udgoonayso aasniintayda aawadeed.
9 Runtii waxaan idinku leeyahay, Dunida oo dhan meel
alla meeshii injiilkan lagu wacdiyo, waxay samaysay ayaa
xusuusteeda lagaga hadli doonaa.

Yuudas Khiyaanadiisa
(Mat. 26:14-16; Luuk. 22:3-6)

10 Yuudas Iskariyod oo ahaa mid laba-iyo-tobanka ka mid
ah ayaa u tegey wadaaddada sare inuu u gacangeliyo.

---

* **14:3** alabastar = dhagax cad.

11 Iyagu markay maqleen ayay farxeen oo waxay ka ballanqaadeen inay lacag siiyaan. Markaasuu doonayay goor wanaagsan oo uu u soo gacangeliyo.

Cashadii Ugu Dambaysay
(Mat. 26:17-30; Luuk. 22:7-23; Yoox. 13:21-30; 1 Kor. 11:23-25)

12 Maalinta ugu horraysay oo Iiddii Kibistii-aan-khamiirkalahayn, goortii neefka Kormaridda la gowraco ayaa xertiisii ku tidhi, Xaggee baad doonaysaa inaannu tagno oo ku diyaargarayno inaad cuntid cashada Iidda Kormaridda?
13 Wuxuu diray laba xertiisii ah oo ku yidhi, Magaalada gala, oo waxaa idinla kulmi doona nin ashuun biyah sita; isaga raaca.
14 Meeshuu galo waxaad ninkii guriga lahaa ku tidhaahdaan, Macallinkii wuxuu leeyahay, Meeday qolladdaydii martidu oo aan xertayda kula cuni doono cashada Iidda Kormaridda?
15 Wuxuu idin tusayaa qollad weyn oo sare oo goglan oo diyaar ah; halkaa inoogu diyaargareeya.
16 Xertiisii ayaa baxday oo magaalada gashay, wayna heleen siduu u sheegay, oo cashada Iidda Kormaridda ayay diyaargareeyeen.
17 Goortii makhribkii la gaadhay ayuu laba-iyo-tobankii la yimid.
18 Oo intay fadhiisteen oo wax cunayeen, Ciise baa yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Midkiin oo wax ila cunaya ayaa i gacangelin doona.
19 Markaasay calool xumaadeen, oo mid baa mid ku yidhi, Ma aniga baa?
20 Wuu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Waa mid ka mid ah laba-iyo-tobankii oo saxanka gacanta ila gesha.
21 Wiilka Aadanahu waa baxayaa siday u qoran tahay, laakiin hoog waxaa leh ninkaas Wiilka Aadanaha gacangelinaya. Waxaa ninkaas u wanaagsanaan lahayd inaanu dhalan.
22 Oo intay wax cunayeen, Ciise ayaa kibis qaaday oo barakeeyey, wuuna jejebiyey oo iyaga siiyey oo yidhi, Qaata, tanu waa jidhkaygiiye.
23 Kolkaasuu koobkii qaaday oo mahadnaqay oo siiyey iyaga, oo kulli way ka wada cabbeen.
24 Wuxuu ku yidhi, Kanu waa dhiiggayga axdiga cusub kan kuwo badan loo daadshay.
25 Runtii waxaan idinku leeyahay, Mar dambe midhaha geedka canabka ah kama cabbi doono ilaa maalinta aan boqortooyada Ilaah ka cabbi doono kan cusub.

26 Goortay gabay ammaan ah ku gabyeen waxay u baxeen
Buur Saytuun.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Xertiisa Ka Tegiddooda
(Mat. 26:31-35; Luuk. 22:31-34; Yoox. 13:36-38)

27 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Kulligiin waad iga
xumaan doontaan, waayo, waxaa qoran, Adhijirkaan dili
doonaa, idahuna waa kala firdhi doonaan.
28 Laakiin markii kuwii dhintay layga sara kiciyo dabadeed
ayaan Galili hortiin tegi doonaa.
29 Laakiin Butros ayaa ku yidhi, In kastoo kulligood kaa
xumaadaan, aniguse kaa xumaan maayo.
30 Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii waxaan kugu leeyahay,
Maalintan, xataa caawa, intaan diiqu laba goor ciyin, saddex
kol ayaad i dafiri doontaa.
31 Laakiin aad buu ugu celceliyey, Haddaan leeyahay inaan
kula dhinto, kolleyba ku dafiri maayo. Kulligoodba sidaas oo
kale ayay yidhaahdeen.

Ciise Oo Beer Getsemane Ku Jiray
(Mat. 26:36-46; Luuk. 22:39-46)

32 Markaasay yimaadeen meel Getsemane la odhan jiray,
wuxuuna xertiisii ku yidhi, Halkan fadhiista intii aan soo
tukanayo.
33 Oo wuxuu watay Butros iyo Yacquub iyo Yooxanaa, oo
wuxuu bilaabay inuu calool xumaado oo tiraanyoodo.
34 Markaasuu ku yidhi, Naftaydu aad bay u calool xun
tahay tan iyo dhimasho; halkan jooga oo soo jeeda.
35 Waxoogaa ayuu hore u socday oo dhulkuu ku dha-
cay, wuxuuna tukaday in hadday suurtowdo saacaddu ay
dhaafto.
36 Wuxuuna yidhi, Aabbow, Aabbe, wax walbaba waad
karaysaa. Koobkan iga qaad, laakiin yaanay noqon waxaan
doonayo, ee waxaad doonaysid ha noqoto.
37 Markaasuu yimid oo wuxuu arkay iyagoo hurda, oo
wuxuu Butros ku yidhi, Simoonow, ma huruddaa? Miyaad
kari wayday inaad saacad keliya soo jeeddo?
38 Soo jeeda oo tukada inaydnaan jirrabaadda gelin. Ruuxu
waa diyaar, laakiin jidhku waa itaal daranyahay.
39 Mar kale ayuu tegey oo tukaday isagoo hadalkii oo kale
ku hadlaya.
40 Mar kale ayuu yimid oo arkay iyagoo hurda, waayo,
indhahoodu lulmay la cuslaayeen, ma ayna garan waxay ugu
jawaabaan.
41 Kolkii saddexaad ayuu yimid oo ku yidhi, Hadda seexda
oo nasta, waa ku filan tahay. Saacaddii waa timid. Bal eega,
Wiilka Aadanaha ayaa dembilayaal loo gacangelinayaa.

42 Kaca aan tagnee. Eega, kii i gacangelin lahaa waa soo
dhow yahay.

Ciise Waa La Qabtay
(Mat. 26:47-56; Luuk. 22:47-53; Yoox. 18:2-11)

43 Kolkiiba intuu weli hadlayay ayaa Yuudas oo laba-iyo-
tobankii ka mid ahaa yimid, isaga iyo dad aad u badan oo
seefo iyo ulo sita. Waxay ka yimaadeen wadaaddada sare iyo
culimmada iyo waayeellada.
44 Kii gacangeliyey ayaa calaamo kula ballamay oo ku
yidhi, Mid alla midkaan dhunkado waa isagii. Qabta oo
kaxeeya oo dhawra.
45 Kolkuu yimidba, kolkiiba ayuu u tegey oo ku yidhi,
Macallimow, wuuna dhunkaday.
46 Markaasay gacmaha saareen, wayna qabteen.
47 Midkooda oo ag taagnaa ayaa seeftiisa soo bixiyey, oo
wuxuu ku dhuftay wadaadkii sare addoonkiisii, oo dheg buu
ka gooyay.
48 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Ma waxaad iila soo
baxdeen seefo iyo ulo inaad i qabataan sidaan tuug ahay?
49 Maalin walbaba macbudka ayaan idinkula jiri jiray oo
wax bari jiray, imana aydnaan qabsan, laakiin Qorniinku
waa inuu rumoobo.
50 Markaasay xertii ka wada tageen oo carareen.

Ninkii Dhallinyarada Ahaa Oo Cararay

51 Waxaa daba socday nin dhallinyaro ah oo qaawanaanti-
isa maro jilicsan ka huwaday; wayna qabteen.
52 Laakiin maradii jilicsanayd ayuu ka tegey oo ka cararay
isagoo qaawan.

Ciise Waxaa Lagu Xukumay Wadaadka Sare Hortiisii
(Mat. 26:57-68; Luuk. 22:54-55, 63-71; Yoox. 18:12-14, 19-24)

53 Ciisena waxay u geeyeen wadaadkii sare, waxaana u soo
ururay wadaaddadii sare iyo waayeelladii iyo culimmadii.
54 Butros baa meel fog ka soo daba socday, oo wuxuu galay
barxadda wadaadkii sare oo la fadhiistay askartii, dabkana
ayuu kulaalay.
55 Wadaaddadii sare iyo shirkii oo dhan ayaa waxay
dooneen markhaati Ciise ka gees ah si ay u dilaan, waase heli
waayeen.
56 Waayo, qaar badan baa marag been ah ku fureen, laakiin
maraggoodii isku mid ma ahayn.
57 Markaasaa waxaa kacay qaar marag been ah ku furay oo
yidhaahdeen,
58 Waxaannu maqalnay isagoo leh, Macbudkan gacmo
lagu sameeyey ayaan dudumin doonaa, saddex maalmood

dabadeed waxaan dhisi doonaa mid kale oo aan gacmo lagu samayn.
59 Laakiin sidaasuuna maraggoodii isku mid u ahayn.
60 Markaasaa wadaadkii sare dhexda istaagay oo Ciise weyddiiyey isagoo leh, Miyaanad waxba ka jawaabayn? Kuwanu waxay kugu marag furayaan waa maxay?
61 Isaguse waa iska aamusay oo waxba uma jawaabin. Mar kale wadaadkii sare ayaa weyddiiyey oo ku yidhi, Miyaad tahay Masiixa oo ah Wiilka Kan la ammaano?
62 Ciise baa yidhi, Waan ahay, oo waxaad arki doontaan Wiilka Aadanaha oo fadhiya midigta xoogga Ilaah, oo ku imanaya daruuraha cirka.
63 Markaasaa wadaadkii sare dharkiisii jeexjeexay oo yidhi, Maxaannu markhaatiyaal weli ugu baahan nahay?
64 Waad maqasheen caytanka. Maxay idinla tahay? Kulligood waxay xukumeen inuu dhimasho istaahilo.
65 Qaar waxay bilaabeen inay candhuuf ku tufaan oo wejigiisa daboolaan oo garaacaan, waxayna ku yidhaahdeen, Wax sheeg. Askartiina way dharbaaxeen.

Butros Baa Dafiray Ciise
(Mat. 26:69-75; Luuk. 22:56-62; Yoox. 18:15-18, 25-27)

66 Butros intuu hoosta joogay xaggii barxadda, waxaa u timid mid ka mid ah hablihii wadaadkii sare u shaqaynayay,
67 oo markay aragtay Butros oo dabka kulaalaya, ayay dayday oo tidhi, Adiguna waxaad la jirtay Ciisihii reer Naasared.
68 Laakiin wuu dafiray oo wuxuu ku yidhi, Anigu ma aqaan, garanba maayo waxaad leedahay. Markaasuu albaabka agtiisa tegey, diiqiina waa ciyey.
69 Gabadhii baa aragtay oo bilowday haddana inay kuwii ag taagnaa ku tidhaahdo, Kanu waa midkood.
70 Laakiin mar kale ayuu dafiray. Waxoogaa yar dabadeed kuwii ag taagnaa ayaa mar kale Butros ku yidhi, Run weeye, adiguna midkood baad tahay, waayo, waxaad tahay reer Galili, afkaaguna waa la mid afkooda.
71 Laakiin wuxuu bilaabay inuu habaaro oo dhaarto isagoo leh, Anigu garan maayo ninkaas aad ka hadlaysaan.
72 Kolkii labaad ayaa diiqii ciyey; oo Butros wuxuu xusuustay hadalkii Ciise ku hadlay, Diiqu intaanu laba goor ciyin, saddex kol ayaad i dafiri doontaa, oo intuu ka fikirayay ayuu ooyay.

15

Ciise Oo Hor Taagan Bilaatos Oo Ahaa Taliyaha Reer Rooma
(Mat. 27:1-2, 11-26; Luuk. 23:1-5, 13-25; Yoox. 18:26--19:16)

1 Aroortii kolkiiba wadaaddadii sare waxay la wada
hadleen waayeelladii iyo culimmadii iyo shirkii oo dhan.
Ciisena way xidheen oo kaxeeyeen oo waxay u dhiibeen
Bilaatos.
2 Bilaatos wuxuu weyddiiyey, Ma Boqorka Yuhuudda baad
tahay? Wuu u jawaabay oo ku yidhi, Waad tidhi.
3 Markaasaa wadaaddadii sare wax badan ku ashtakeey-
een.
4 Bilaatos baa kol dambe wax weyddiiyey isagoo leh,
Miyaanad waxba ka jawaabayn? Bal eeg intii ay kugu ash-
takaynayaan.
5 Laakiin Ciise weli waxba ugama jawaabin, sidaa darteed
Bilaatos waa la yaabay.
6 Iiddaas wuxuu iyaga u sii dayn jiray maxbuuskay doon-
ayeen.
7 Markaasaa waxaa jiray nin Baraabbas la odhan jiray oo
ahaa mid lala xidhay kuwii kula kacay oo wax dilay markii
fidmaddu dhacday.
8 Dadkii badnaa ayaa Bilaatos u kacay oo bilaabay inay
doonaan inuu u sameeyo siduu u samayn jiray.
9 Bilaatos baa u jawaabay oo ku yidhi, Ma waxaad doon-
aysaan inaan idiin sii daayo Boqorka Yuhuudda?
10 Waayo, wuxuu ogaa wadaaddadii sare inay hinaaso ugu
soo dhiibeen.
11 Laakiin wadaaddadii sare ayaa dadka kiciyey, oo waxay
yidhaahdeen inay u roon tahay inuu Baraabbas u sii daayo
iyaga.
12 Bilaatos baa mar kale u jawaabay oo ku yidhi, Haddaba
maxaad doonaysaan inaan ku sameeyo kan aad ugu yeed-
haan Boqorka Yuhuudda?
13 Iyaguna mar kale ayay ku qayliyeen, Iskutallaabta ku
qodob.
14 Markaasaa Bilaatos ku yidhi, Waa maxay sharkuu falay?
Laakiin aad bay u sii qayliyeen oo yidhaahdeen, Iskutal-
laabta ku qodob.
15 Bilaatos wuxuu doonayay inuu sameeyo waxa dadku
raalli ka yahay, sidaa darteed ayuu Baraabbas u sii daayay,
oo goortuu Ciise karbaashay ayuu u dhiibay in iskutallaabta
lagu qodbo.

Askartii Baa Ciise Ku Majaajilootay
(Mat. 27:27-31; Yoox. 19:2-3)

16 Markaasaa askartii isaga geeyeen barxaddii dhexdeeda,
taasoo la odhan jiray *Baraytoriyon, waxayna isugu yeed-
heen askartii oo dhan.

---

* **15:16** Baraytoriyon = guriga taliyaha.

17 Waxay u geliyeen dhar guduudan, oo taaj ayay qodxan
uga texeen, oo madaxiisay saareen.
18 Markaasay salaameen oo waxay ku yidhaahdeen,
Nabad, Boqorka Yuhuuddow.
19 Madaxana ayay cawsduur kaga dhufteen, oo wayna ku
candhuufeen, oo u jilba joogsadeen, oo u sujuudeen.
20 Goortay ku majaajiloodeen dabadeed ayay dharkii gudu-
udnaa ka qaadeen oo dharkiisii bay u geliyeen, markaasay
wadeen in iskutallaabta lagu qodbo.

Ciise Waa Lagu Qodbay Iskutallaabta
(Mat. 27:32-44; Luuk. 23:26-43; Yoox. 19:17-27)

21 Waxaa ag marayay nin beeraha ka yimid, oo reer Ku-
ranaya ah, oo Simoon la odhan jiray, oo ahaa aabbihii Alek-
sanderos iyo Rufus, kan ay ku qasbeen inuu iskutallaabtiisa
u qaado.
22 Oo waxay u soo wadeen meel Golgota la odhan jiray,
taasoo micneheedu yahay meeshii dhakada.
23 Waxay siiyeen inuu cabbo khamri xammeeti lagu daray,
laakiin ma uu qaadan.
24 Oo goortay iskutallaabta ku qodbeen, dharkiisay qayb-
sadeen, wayna saami ku riteen mid kasta wuxuu qaadan
lahaa.
25 Waxayna ahayd saacaddii saddexaad oo iskutallaabta ay
ku qodbeen.
26 Waxaa lagu qoray meel ka korraysa isaga qorniinkii
ashtakadiisii oo leh, BOQORKA YUHUUDDA.
27 Markaasaa waxaa iskutallaabo lagula qodbay laba tuug,
mid midigtiisa, midna bidixdiisa.
28 Oo waxaa rumoobay Qorniinkii yidhi, Waxaa isaga lagu
tiriyey sharcilaawayaasha.
29 Oo kuwii ag marayayna waa caayeen, oo intay madax-
ooda luleen, waxay yidhaahdeen, Kaaga macbudka dumi-
nayow oo saddex maalmood ku dhisayow,
30 isbadbaadi oo iskutallaabta ka soo deg.
31 Sidaas oo kalena ayaa wadaaddada sare dhexdooda
ugu majaajiloodeen, iyaga iyo culimmadaba, oo waxay yid-
haahdeen, Kuwa kale ayuu badbaadiyey, qudhiisa isma bad-
baadin karo.
32 Masiixa oo ah Boqorka Israa'iil haddeer iskutallaabta
ha ka soo dego si aannu u aragno oo u rumaysanno. Kuwii
iskutallaabaha lagula qodbayna ayaa caayay.

Ciise Waa Dhintay
(Mat. 27:45-56; Luuk. 23:44-49; Yoox. 19:28-30)

33 Goortii saacaddii lixaad la gaadhay, dhulka oo dhammu
gudcur buu ahaa ilaa saacaddii sagaalaad.

34 Saacaddii sagaalaad Ciise ayaa cod weyn ku dhawaaqay
oo yidhi, Eloy, Eloy, lama sabakhtani? taasoo micneheedu
yahay, Ilaahayow, Ilaahayow, maxaad ii dayrisay?
35 Kuwa ag taagnaa qaarkood ayaa goortay maqleen yidhi,
Eeg, wuxuu u yeedhayaa Eliyaas.
36 Mid baa orday, oo geed isbonji la yidhaahdo khal uga soo
buuxshay, oo intuu cawsduur saaray ayuu siiyey inuu cabbo,
wuxuuna yidhi, Daaya aannu aragnee inuu Eliyaas yimaado
oo soo dejiyo.
37 Markaasaa Ciise cod weyn ku dhawaaqay oo ruuxii
bixiyey.
38 Markaasaa daahii macbudka kor ilaa hoos laba u kala
dillaacay.
39 Kolkaasaa boqol-u-taliyihii oo meel ku toosan taagnaa
markuu arkay inuu sidaas ruuxiisii u baxshay, wuxuu yidhi,
Runtii, ninkanu wuxuu ahaa Wiilkii Ilaah.
40 Waxaana joogay dumar meel fog ka eegayay, oo waxaa
ku dhex jirtay Maryan tii reer Magdala, iyo Maryan oo ahayd
Yacquub Yare iyo Yoosee hooyadood, iyo Saloome,
41 oo ah kuwa xataa intuu Galili joogay raaci jiray oo u
adeegi jiray, iyo qaar kale oo badan oo Yeruusaalem u sii
raacay.

Ciise Waa La Aasay
(Mat. 27:57-61; Luuk. 23:50-56; Yoox. 19:38-42)

42 Haddaba waxay ahayd Maalintii Diyaargarayska, taas
oo ah maalinta sabtida ka horraysa, oo markii makhribkii la
gaadhay,
43 waxaa yimid Yuusuf kii reer Arimataya oo ahaa taliye
murwad leh, oo isna boqortooyadii Ilaah ayuu sugayay. Isagu
wuxuu dhiranaan ugu galay Bilaatos oo ka baryay Ciise
meydkiisii.
44 Bilaatos waa yaabay inuu hadda dhintay. Markaasuu
wuxuu u yeedhay boqol-u-taliyihii oo weyddiiyey, Durba
miyuu dhintay?
45 Goortuu ka gartay boqol-u-taliyihii, ayuu meydkii Yu-
usuf siiyey.
46 Markaasaa Yuusuf wuxuu soo iibsaday kafan, wuuna
soo dejiyey isaga, oo kafantii ku duudduubay, oo wuxuu
geliyey xabaal dhagax ka qodnayd, oo xabaashii afkeedii
wuxuu ku soo giringiriyey dhagax weyn.
47 Maryan tii reer Magdala iyo Maryan oo ahayd hooyadii
Yoosee waxay arkeen meeshii la dhigay.

16

Ciise Waa Ka Soo Sara Kacay Kuwii Dhintay
(Mat. 28:1-10; Luuk. 24:1-12; Yoox. 20:1-10)

1 Goortii sabtidii dhammaatay Maryan tii reer Magdala, iyo
Maryan oo ahayd Yacquub hooyadiis, iyo Saloome, waxay
iibsadeen dhir udgoon inay u yimaadaan oo mariyaan isaga.
2 Waaberigii maalintii ugu horraysay ee toddobaadka
waxay yimaadeen xabaasha goortii qorraxdu soo baxday.
3 Waxay isku yidhaahdeen, Ayaa dhagaxa xabaashii af-
keeda inooga giringirinaya?
4 Goortay eegeen waxay arkeen dhagixii oo la giringiriyey;
oo aad buu u weynaa.
5 Goortay xabaashii galeen waxay arkeen nin dhallinyar
oo midigta fadhiya oo khamiis cad gashan, markaasay aad u
nexeen.
6 Wuxuu ku yidhi, Ha nexina. Waxaad doonaysaan Ciisihii
reer Naasared, kan iskutallaabta lagu qodbay. Wuu sara
kacay, oo halkan ma joogo. Waa taa meeshii la dhigay.
7 Laakiin taga, oo waxaad ku tidhaahdaan xertiisii iyo
Butros, Wuu idin hor marayaa ilaa Galili. Halkaasna waad
ku arki doontaan, siduu idinku yidhi.
8 Markaasay dhaqso u soo baxeen oo xabaasha ka soo
carareen, waayo, way gariireen oo yaabeen. Ninnana waxba
kuma ay odhan, maxaa yeelay, way baqeen.

Ciise Baa Dad Kale U Muuqday
(Yoox. 20:11-18; Luuk. 24:13-35; Mat. 28:16-20; Luuk. 24:36-49; Yoox. 20:19-23)

9 Waaberigii maalintii ugu horraysay ee toddobaadka ayaa
Ciise sara kacay, oo markii hore wuxuu u muuqday Maryan
tii reer Magdala, tii uu toddoba jinni ka saaray.
10 Iyadu waa tagtay oo waxay u sheegtay kuwii la joogi jiray,
iyagoo barooranaya oo ooyaya.
11 Iyaguna goortay maqleen inuu nool yahay oo ay aragtay,
way rumaysan waayeen.
12 Waxan dabadeed isagoo suurad kale ah ayuu u muuqday
laba iyaga ah iyagoo sii socda oo beeraha tegaya.
13 Markaasay baxeen oo kuwii kale u sheegeen, kuwaasina
ma ay rumaysan.
14 Dabadeed wuxuu u muuqday koob-iyo-tobankii goor-
tay cunto u fadhiyeen. Wuuna u canaantay rumaysaddar-
radooda iyo qalbi engegnaantooda, waayo, ma ayna ru-
maysan kuwii isaga arkay goortuu sara kacay dabadeed.
15 Markaasuu wuxuu iyaga ku yidhi, Dunida oo dhan taga,
oo uunka oo dhan injiilka ku wacdiya.

16 Kii rumaysta oo la baabtiiso waa badbaadi doonaa,
laakiin kii aan rumaysanin waa la xukumi doonaa.
17 Calaamooyinkanna ayaa la socon doona kuwa rumaysta.
Magacayga ayay jinniyo ku saari doonaan, afaf cuscusubna
ayay ku hadli doonaan,
18 abeesooyin ayay qaadi doonaan, oo hadday cabbaan wax
lagu dhimanayo waxba ma yeeli doono, gacmo ayay kuwii
buka dul saari doonaan, wayna bogsan doonaan.

Ciise Kor Buu U Baxay
(Luuk. 24:50-53)

19 Haddaba Rabbi Ciise goortuu la hadlay dabadeed ayaa
samada loo qaaday, wuxuuna fadhiistay Ilaah midigtiisa.
20 Iyaguna way baxeen oo meel kasta oo ay tageen dadkii
bay wacdiyeen, Rabbiguna waa la shaqaynayay iyaga, isagoo
hadalka ku xaqiijinaya calaamooyinkii la socday. Aamiin.

INJIILKA SIDA
LUUKOS
U QORAY

Bilaabashadii Kitaabkan

1 Dad badan waxay ku dadaaleen inay soo hagaajiyaan
sheeko ku saabsan wixii dhexdayada lagu sameeyey oo la
hubsaday,
2 siday noo ogeysiiyeen kuwii tan iyo bilowgii arkay oo
Ereygii u shaqeeyey.
3 Sidaa darteed anigana waxaa ila wanaagsanayd inaan,
anigoo tan iyo bilowgii wax walba oo dhacay aad u gartay,
si hagaagsan kuugu qoro, Te'ofilosow sharaf weyn lahow,
4 inaad garatid hubniintii hadalkii lagu baray.

Dhalashada Yooxanaa Baabtiisaha Waa La Sii Sheegay

5 Wakhtigii Herodos ahaa boqorkii Yahuudiya, waxaa jiray
wadaad la odhan jiray Sakariyas, oo ka mid ahaa safkii
Abiya; haweenaydiisuna waxay ka mid ahayd hablihii reer
Haaruun, magaceedana waxaa la odhan jiray Elisabed.
6 Labadooduba xaq bay ku ahaayeen Ilaah hortiisa, oo
qaynuunnadii iyo xukummadii Rabbiga ayay eedla'aan ku
socon jireen.
7 Ilmo ma ay lahayn, waayo, Elisabed madhalays bay
ahayd, oo labadooduba way da'weynaayeen.
8 Waxaa dhacay, intuu shuqulkii wadaadnimadii safkiisa
dartiis samaynayay Ilaah hortiisa,
9 sida caadadii wadaadnimadu u ahayd, in shuqulkiisu
ahaa inuu foox shido goortuu macbudka Rabbiga galay.
10 Saacaddii fooxa ayaa dadkii badnaa oo dhammu dibadda
ku tukanayeen.
11 Markaasaa waxaa isaga u soo muuqatay malaa'igtii Rab-
biga oo taagnayd meeshii fooxa lagu shido midigteeda.
12 Goortuu Sakariyas arkay ayuu naxay, wuuna cabsaday.
13 Laakiin malaa'igtii baa ku tidhi, Ha baqin, Sakariyasow,
waayo, baryadaadii waa la maqlay; afadaada Elisabedna wiil
bay kuu dhali doontaa, magiciisana waxaad u bixin doontaa
Yooxanaa.
14 Waxaad heli doontaa farxad iyo rayrayn; dad badanna
dhalashadiisa ayay ku farxi doonaan,
15 waayo, Rabbiga hortiisa nin weyn buu ku ahaan doonaa,
mana cabbi doono khamri ama wax lagu sakhraamo. Wax-
aana xataa uurka hooyadiis kaga buuxsami doona Ruuxa
Quduuskaa.

16 Reer binu Israa'iil badidoodana ayuu Rabbiga Ilaahooda
ah ku soo jeedin doonaa.
17 Isaguna wuxuu ku hor mari doonaa ruuxii iyo xooggii
Eliyaas inuu aabbayaasha qalbiyadooda ku soo jeediyo car-
ruurta, iyo inuu caasiyiinta ku soo celiyo xigmadda kuwa
xaqa ah, inuu Rabbiga u diyaargareeyo dad hagaagsan.
18 Sakariyas wuxuu malaa'igtii ku yidhi, Sidee baan waxan
u garan doonaa? Waayo, anigu oday baan ahay, afadayduna
waa da'weynaatay.
19 Malaa'igtii baa u jawaabtay oo ku tidhi, Anigu waxaan
ahay Jibriil oo Ilaah hortiisa istaaga. Waxaa la ii soo diray
inaan kula hadlo oo aan warkan wanaagsan kuu keeno.
20 Bal eeg, waad aamusnaan doontaa, mana hadli kari
doonto, ilaa maalinta waxyaalahan dhici doonaan, waayo,
waad rumaysan weyday hadalladayda wakhtigooda la oofin
doono.
21 Dadkuna waxay sugayeen Sakariyas, oo waxay la
yaabeen siduu macbudka ugu raagay.
22 Markuu soo baxay ayuu la hadli kari waayay, markaasay
garteen inuu macbudka wax ku arkay. Kolkaasuu gacanta
ugu sii tilmaamayay iyaga, isagoo sii carrab la'.
23 Kolkii maalmihii shuqulkiisii wadaadnimadu dham-
maadeen ayuu wuxuu tegey gurigiisii.
24 Maalmahaas dabadeed afadiisa Elisabed ayaa uuraysa-
tay, oo shan bilood ayay isqarisay iyadoo leh.
25 Sidaasaa Rabbigu iigu sameeyey maalmihii uu i eegay
inuu ceebtayda dadka dhexdooda iiga qaado.

Dhalashada Ciise Masiix Waa La Sii Sheegay

26 Bishii lixaad Ilaah baa malaa'ig Jibriil u soo diray maga-
alada Galili oo Naasared la odhan jiray
27 ilaa gabadh bikrad ah oo u doonanayd nin la odhan jiray
Yuusuf oo dhashii Daa'uud ahaa; gabadhana waxaa la odhan
jiray Maryan.
28 Malaa'igtii baa u soo gashay, oo waxay ku tidhi, Nabad,
adigoo nimcaysan, Rabbiga ayaa kula jira.
29 Markaasay hadalkii ka naxday, oo waxay isku tidhi,
Maxay tahay salaantan?
30 Malaa'igtii baa ku tidhi, Ha baqin, Maryamay, waayo,
nimco ayaad Ilaah ka heshay.
31 Bal eeg, waad uuraysan doontaa, oo wiil baad umuli
doontaa, magiciisana waxaad u bixin doontaa Ciise.
32 Nin weyn buu ahaan doonaa, waxaana loogu yeedhi
doonaa Wiilka Kan ugu sarreeya, Rabbiga Ilaaha ahuna
wuxuu siin doonaa carshigii awowgiis Daa'uud.

33 Weligiiba wuxuu boqor u ahaan doonaa dadkii Yacquub,
boqornimadiisuna ma idlaan doonto.
34 Kolkaasaa Maryan waxay malaa'igtii ku tidhi, Sidee baa
waxanu ku noqon doonaan? Anigu ninna garan maayo.
35 Malaa'igtii waa u jawaabtay oo ku tidhi, Ruuxa Quduuska
ah ayaa kugu soo degi doona, oo xooggii Kan ugu sarreeya
ayaa hoosiis kuu noqon doona, sidaa darteed kan quduuska
ah oo kaa dhalan doona waxaa loogu yeedhi doonaa Wiilka
Ilaah.
36 Bal eeg, ina-adeertaa Elisabedna wiil bay uuraysatay
iyadoo da'weyn; oo tanuna waxay tii madhalays loogu yeedhi
jiray u tahay bisheedii lixaad.
37 Waayo, wax aan Ilaah kari doonin ma jiro.
38 Maryan ayaa tidhi, Waa i kan, waxaan ahay addoon-
tii Rabbiga. Sidaad u hadashay ha ii noqoto. Markaasaa
malaa'igtii ka tagtay.

Maryan Waxay Booqatay Elisabed; Gabaygii Maryan Ee Ammaanta Ahaa

39 Maalmahaas Maryan baa kacday, oo waxay dhaqso u
tagtay dhulkii buuraha lahaa ilaa magaalo ka mid ah reer
Yahuudah,
40 oo waxay gashay gurigii Sakariyas, oo salaantay Elis-
abed.
41 Oo waxaa dhacay goortii Elisabed salaantii Maryan
maqashay in ilmihii uurkeeda ku boodbooday; Elisabedna
waxaa ka buuxsamay Ruuxa Quduuska ah.
42 Markaasay cod dheer ku qaylisay oo tidhi, Dumarka
dhexdooda waad ku barakaysan tahay, oo midhaha
uurkaaga waa barakaysan yahay.
43 Xaggee waxanu iiga yimaadeen in Sayidkayga hooyadiis
iigu timaado?
44 Bal eeg, markii codkii salaantaadu dhegahayga ku dha-
cay, ilmaha uurkayga ku jira ayaa farxad la boodbooday.
45 Waxaa barakaysan tii rumaysatay; waayo, waxyaalihii
xagga Rabbiga looga sheegay ayay dhici doonaan.
46 Maryanna waxay tidhi,
Naftaydu Rabbigay weynaynaysaa,
47 Ruuxayguna wuxuu ku reyreeyey Ilaaha Badbaadiya-
hayga ah.
48 Waayo, wuxuu eegay hoosaysnimada addoontiisa,
Bal eeg, tan iyo hadhow qarniyada oo dhammu waxay iigu
yeedhi doonaan tan barakaysan.
49 Waayo, kan xoogga leh ayaa waxyaalo waaweyn ii
sameeyey;
Magiciisuna waa Quduus,
50 Tan iyo ab ka ab naxariistiisu waxay gaadhaa

Kuwa isaga ka cabsada.
51 Wuxuu xoog ku sameeyey gacantiisa,
Oo kuwii fikirradii qalbigoodii ku kibray ayuu kala firdhiyey.
52 Kuwii xoogga lahaa ayuu carshiyadoodii ka soo dejiyey
Oo kuwii hooseeyey ayuu sarraysiiyey.
53 Kuwii gaajaysnaa ayuu wax wanaagsan ka dhergiyey,
Kuwii hodanka ahaana iyagoo madhan ayuu diray.
54 Midiidinkiisii Israa'iil ayuu caawiyey
Inuu xusuusto inuu u naxariisto
55 Ibraahim iyo farcankiisii weligoodba
(Siduu awowayaasheennii ula hadlay).

56 Maryan waxay iyada la joogtay abbaaraha saddex bilood, markaasay gurigeeda ku noqotay.

Dhalashadii Yooxanaa Baabtiisaha; Aabbihiis Gabaygiisii Ammaanta Ahaa

57 Hadda Elisabed wakhtigii ay umuli lahayd ayaa la joogay, oo wiil bay dhashay.

58 Derisyadeedii iyo xigaalkeedii ayay maqleen siduu Rabbigu naxariistiisii ugu weyneeyey iyada, wayna la farxeen.

59 Waxaa dhacay inay maalintii siddeedaad u yimaadeen inay wiilkii gudaan, oo waxayna u bixiyeen magicii aabbihiis Sakariyas.

60 Kolkaasaa hooyadiis u jawaabtay oo ku tidhi, Sidaas ma aha; waxaase loogu yeedhi doonaa Yooxanaa.

61 Waxay ku yidhaahdeen, Xigaalkaaga kuma jiro qof magacaas loo bixiyey.

62 Waxay aabbihiis gacan ugu tilmaameen oo weyddiiyeen wuxuu doonayay in loogu yeedho.

63 Markaasuu wuxuu weyddiistay loox oo ku qoray, isagoo leh, Magiciisu waa Yooxanaa. Wayna wada yaabeen.

64 Kolkiiba afkiisii ayaa furmay, oo carrabkiisiina waa debcay, markaasuu hadlay oo Ilaah ammaanay.

65 Dadkii agtooda joogay oo dhammu way wada cabsadeen, oo hadalladan oo dhan waa lagaga hadlayay dalkii buuraha lahaa oo Yahuudiya oo dhan.

66 Kuwa waxyaalahaas maqlay oo dhan ayaa qalbigooda geliyey oo waxay yidhaahdeen, Haddaba ilmahanu muxuu noqon doonaa? Waayo, gacantii Rabbiga ayaa la jirtay isaga.

67 Markaasaa aabbihiis Sakariyas waxaa ka buuxsamay Ruuxa Quduuska ah, waxna wuu sii sheegay isagoo leh,
68 Ha ammaanmo Rabbiga ah Ilaaha Israa'iil,
Waayo, dadkiisii ayuu soo booqday oo furtay.
69 Badbaadiye xoog leh ayuu inoogu kiciyey
Gurigii midiidinkiisa Daa'uud,

70 (Siduu afkii nebiyadiisii quduuska ahaa tan iyo bilowgii uga hadli jiray),
71 Inuu inaga badbaadiyo cadaawayaasheenna iyo gacanta kuwa ina neceb oo dhan,
72 Iyo inuu u naxariisto awowayaasheen,
Iyo inuu axdigiisii quduuska ahaa xusuusto,
73 Oo ahaa dhaartii uu awoweheennii Ibraahim ugu dhaartay,
74 Inuu ina siiyo innagoo cadaawayaasheenna gacmahooda laynaga bixiyey
Inaynu baqdinla'aan isaga ugu hawshoonno
75 Quduusnimada iyo xaqnimada isaga hortiisa cimrigeenna oo dhan.
76 Adiguna, ilma yahow, waxaa laguugu yeedhi doonaa nebigii Kan ugu sarreeya,
Waayo, waxaad hor mari doontaa Rabbiga hortiisa inaad jidadkiisa diyaargaraysid;
77 Oo aad dadkiisa ogeysiisid badbaadada
Ee dembidhaafkooda ah,
78 Ee laga hela naxariista weyn ee Ilaaheenna,
Tan qorraxda soo baxda xagga sare inaga soo booqan doonta,
79 Inay iftiimiso kuwa fadhiya gudcurka iyo hooskii dhimashada,
Iyo inay cagaheenna jidkii nabadda ku kaxayso,
80 Wiilkuna waa koray oo ruuxuu ka xoogoobay, wuxuuna joogay cidlada ilaa maalintii uu Israa'iil istusi lahaa.

2

Dhalashadii Ciise Masiix
(Mat. 1:18-25)

1 Wakhtigaas waxaa dhacay in amar ka soo baxay Kaysar Awgustus in dadka dunida jooga oo dhan la qoro.
2 Qorniinkaas kolkii ugu horreeyey waxaa la sameeyey markii Kuranayos xukumi jiray Suuriya.
3 Dhammaan waxay u wada tageen in la qoro, mid kastaba magaaladiisii.
4 Yuusufna Galili ayuu ka kacay, oo magaaladii Naasared ka tegey, oo wuxuu aaday Yahuudiya ilaa magaaladii Daa'uud oo Beytlaxam la odhan jiray, maxaa yeelay, wuxuu ahaa dadkii iyo dhashii Daa'uud,
5 in lala qoro Maryan oo ahayd tii u doonanayd oo uurka lahayd.
6 Waxaa dhacay kolkay halkaas joogeen in maalmihii ay umuli lahayd dhammaadeen,

7 waxayna umushay wiilkeedii curadka ahaa, markaasay
maro ku duudduubtay oo qabaal ku jiifisay, waayo, meel ay
ku hoydaan ayay hudheelkii ka waayeen.
8 Dalkaas waxaa jiray adhijirro bannaanka jooga oo
habeenkii idahooda ilaalinaya.
9 Malaa'igtii Rabbiga ayaa ag istaagtay, oo ammaanta Rab-
biga ayaa iftiimisay hareerahooda, aad bayna u baqeen.
10 Markaasaa malaa'igtii ku tidhi, Ha baqina, waayo,
ogaada, waxaan idiin keenay war wanaagsan oo leh farxad
weyn oo u ahaan dadka oo dhan.
11 Waayo, maanta waxaa magaalada Daa'uud idiinku
dhashay Badbaadiye oo ah Masiixa Rabbiga ah.
12 Oo waxaa calaamo idiin ahaan tan, waxaad heli doon-
taan ilmo maro ku duudduuban oo ku jiifa qabaal.
13 Dhaqsoba waxaa malaa'igtii la jirtay guuto fara badan oo
jannada ka timid, wayna ammaanayeen Ilaah oo lahaayeen,
14 Ilaah ha ku ammaanmo meelaha ugu sarreeya,
Xagga dhulkana nabad ha ahaato dadka ka farxiya Ilaah
dhexdooda.
15 Waxaa dhacay markii malaa'igihii ka tageen oo jannada
ku noqdeen in adhijirradii isku yidhaahdeen, Haddana aan
tagno xataa ilaa Beytlaxam, aan aragnee waxaas dhacay oo
Rabbiga ina ogeysiiyey.
16 Markaasay dhaqso u yimaadeen oo waxay heleen
Maryan iyo Yuusufba iyo ilmihii oo qabaal ku jiifa.
17 Oo goortay arkeen, waxay ogeysiiyeen hadalka ilmahan
looga sheegay iyaga.
18 Dadkii maqlay oo dhanna ayaa ka yaabay waxyaalihii
adhijirradu u sheegeen.
19 Maryanse hadalkaas oo dhan ayay haysatay oo qal-
bigeeda kaga fikirtay.
20 Adhijirraduna way noqdeen iyagoo Ilaah ku
ammaanaya oo ku weynaynaya waxyaalihii ay maqleen
oo ay arkeen oo dhan, sidii iyaga loogu sheegay.
21 Goortii siddeed maalmood dhammaatay oo wiilkii
la gudi lahaa, magiciisii waxaa loo baxshay Ciise, sida
malaa'igtii ugu bixisay intaan uurka lagu uuraysan.

Ciisaa Rabbiga Loogu Dhiibay Macbudka Dhexdiisa

22 Kolkii maalmihii nadiifiskeeda u dhammaadeen sidii
sharciga Muuse lahaa, waxay geeyeen Yeruusaalem inay
Rabbiga u dhiibaan
23 (siday ugu qoran tahay sharciga Rabbiga, Curad walba oo
lab ah waxaa loogu yeedhi doonaa quduus xagga Rabbiga),
24 iyo inay allabari u bixiyaan siday ugu qoran tahay shar-
ciga Rabbiga, Laba qoolley ama laba xamaam oo yaryar.

Simecoon Iyo Gabaygiisii Ammaanta Ahaa

25 Bal eeg, waxaa Yeruusaalem joogay nin magiciisii ahaa
Simecoon. Ninkaasu wuxuu ahaa nin xaq ah oo cibaado leh;
wuxuuna sugayay gargaaridda Israa'iil. Ruuxii Quduuska
ahaana waa dul joogay.
26 Waxaana Ruuxii Quduuska ahaa u muujiyey inaanu
dhimasho arag intaanu Rabbiga Masiixiisa arkin.
27 Oo wuxuu Ruuxii ku galay macbudka, oo goortii waalid-
kii keeneen wiilkii Ciise ahaa inay caadadii sharciga ku
sameeyaan,
28 markaasuu gacmihiisa ku qaaday, oo Ilaah ammaanay,
oo yidhi,
29 Rabbiyow, imminka addoonkaagu nabad ha ku tago,
Sida hadalkaagu ahaa,
30 Waayo, indhahaygu waxay arkeen badbaadintaada,
31 Tan aad dadka oo dhan hortiis hagaajisay,
32 Oo ah iftiin quruumaha lagu muujiyo,
Iyo ammaanta dadkaaga Israa'iil.
33 Markaasaa aabbihiis iyo hooyadiis ka yaabeen waxyaalihii
lagaga hadlay isaga.
34 Simecoon ayaa iyaga u duceeyey, wuxuuna hooyadiis
Maryan ku yidhi, Ogow, wiilkan waxaa loo dhigay dhicidda
iyo kicidda kuwa badan oo Israa'iil ku jira, iyo calaamo ka
gees ahaan lagaga hadlo,
35 si ay qalbiyo badan fikirradoodu u muuqan doonaan.
Adigana seef baa naftaada ka mudhbixi doonta.

Anna

36 Waxaa jirtay nebiyad Anna la odhan jiray, ina Fanuu'eel,
oo ahayd qoladii Aasheer, wayna da'weynayd; nin bayna la
jirtay toddoba sannadood bikradnimadeeda dabadeed.
37 Waxayna ahayd carmal xataa afar iyo siddeetan san-
nadood, macbudkana kama ay tegin, laakiin Ilaah ayay soon
iyo salaad habeen iyo maalinba ku caabudaysay.
38 Saacaddaas qudheeda ayay soo gashay oo Ilaah u mahad-
naqday, oo kuwa furashada Yeruusaalem sugayay oo dhan
ayay xaggiisa kala hadashay.

Ciise Carruurnimadiisii

39 Goortay wax walba dhammeeyeen sida sharciga Rab-
bigu leeyahay, waxay ku noqdeen Galili ilaa magaaladoodii
Naasared.
40 Wiilkii ayaa koray oo itaal weynaaday, waxaana ka
buuxsantay xigmad; Ilaah nimcadiisuna way dul joogtay.
41 Sannad walba waalidkiisii waxay Yeruusaalem u tegi
jireen Iiddii Kormaridda.

42 Goortuu laba iyo toban sannadood jiray ayay aadeen
sidii caadadii iiddu u ahayd.
43 Oo goortay maalmihii dhammaysteen, oo ay noqonay-
een, ayaa Ciise wiilkii ahaa ku hadhay Yeruusaalem, waalid-
kiisuna ma ogayn,
44 laakiin iyagoo u malaynaya inuu dadka la socdo, ayay
maalin sii socdeen, markaasay ka dhex doondooneen xi-
gaalkooda iyo kuway isbarteen.
45 Oo markay heli waayeen ayay Yeruusaalem ku noqdeen
oo ka doondooneen.
46 Waxaa noqotay, saddex maalmood dabadeed, inay
macbudka ka heleen isagoo macallimiinta dhex fadhiya oo
dhegaysanaya oo wax weyddiinaya.
47 Dadkii maqlay oo dhan ayaa la yaabay garashadiisii iyo
jawaabihiisii.
48 Goortay arkeen isagii way la yaabeen, oo hooyadiis ayaa
ku tidhi, Wiilkaygiiyow, maxaad sidaas noo yeeshay? Bal eeg,
aniga iyo aabbahaa caloolxumo waannu kugu doondoonnay.
49 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Maxaad ii doondoonay-
seen? Miyaanad ogayn inay igu waajib tahay inaan danta
Aabbahay ku jeedo?
50 Laakiin way garan waayeen hadalkii uu kula hadlay.
51 Kolkaasuu raacay oo Naasared tegey, wuuna ka
dambeeyey iyaga; laakiinse hooyadiis hadalkaas oo dhan
qalbigeeda ayay ku haysatay.
52 Ciisena wuxuu ku koray xigmad iyo dherer iyo nimco,
Ilaah iyo dadka hortooda.

3

Yooxanaa Baabtiisaha Iyo Farriintii Uu Waday
(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8)

1 Waxay ahayd sannaddii shan iyo tobnaad oo Tiberiyas
Kaysar boqranaa, markii Bontiyos Bilaatos xukumi jiray
Yahuudiya, oo Herodos taliye u ahaa Galili, walaalkiis Fil-
ibosna taliye u ahaa Ituraya iyo dalkii Tarakhoonitis, oo
Lusaniyas taliye u ahaa Abilene,
2 oo Annas iyo Kayafas wadaaddadii sare ahaan jireen,
markaasaa ereygii Ilaah cidlada ugu yimid Yooxanaa ina
Sakariyas.
3 Wuxuu yimid Webi Urdun hareerihiis oo dhan isagoo
dadka ku wacdiyeya baabtiiskii toobadda dembidhaafka
aawadiis,
4 siday ugu qoran tahay kitaabkii hadallada Nebi Isayos,
Waa codka kan cidlada kaga qaylinaya,
Jidka Rabbiga hagaajiya,

Waddooyinkiisa toosiya.
5 Dooxo walba waa la buuxin doonaa,
Qar iyo buur walbana waa la gaabin doonaa,
Wixii qalloocanna waa la toosin doonaa,
Jidadka xunxunna waa la simi doonaa,
6 Uunka oo dhammuna badbaadinta Ilaah ayay arki doonaan.
7 Haddaba wuxuu ku yidhi dadkii badnaa oo u soo baxay inuu baabtiiso iyaga, Dhal jilbisay, yaa idiinka digay inaad ka carartaan cadhada imanaysa?
8 Haddaba midho toobad istaahila soo bixiya, hana bilaabina inaad isku tidhaahdaan, Waxaannu leennahay Ibraahim oo aabbe noo ah. Waayo, waxaan idinku leeyahay, Ilaah waa karaa inuu dhagaxyadan carruur uga kiciyo Ibraahim.
9 Haddeer weliba faaska waxaa la dhigay geedaha guntooda. Sidaa darteed geed walba oo aan midho wanaagsan soo bixin waa la gooyaa oo dabka lagu tuuraa.
10 Markaasaa dadkii badnaa weyddiiyeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Haddaba maxaannu samaynaa?
11 Kolkaasuu u jawaabay oo iyagii ku yidhi, Kii laba khamiis qabaa, ha siiyo kii aan waxba qabin; kii cunto qabaana, sidaas oo kale ha yeelo.
12 Markaasaa waxaa u yimid cashuurqaadayaal in la baabtiiso, waxayna ku yidhaahdeen, Macallimow, annaguna maxaannu samaynaa?
13 Isaguna wuxuu ku yidhi, Waxaa laydiin amray wax ka badan ha qaadanina.
14 Markaasaa askarna weyddiisay oo ku tidhi, Annaguna maxaannu samaynaa? Wuxuu iyagii ku yidhi, Ninna ha dulmina, oo ninna ha masabidina; mushahaaradiinnana raalli ku ahaada.
15 Intii dadku filanayeen oo kulligoodna qalbiyadooda kaga fikirayeen Yooxanaa inuu yahay Masiixii iyo in kale,
16 ayaa Yooxanaa kulligood u jawaabay oo ku yidhi, Anigu waxaan idinku baabtiisaa biyo, laakiin waxaa imanaya ku iga itaal weyn, kan aanan istaahilin inaan yeelmihii kabihiisa furo. Isagu wuxuu idinku baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska ah iyo dab.
17 Masaftiisu gacantiisay ku jirtaa inuu goobtiisa wax lagu tumo aad u safeeyo oo sarreenkana maqsinkiisa ku soo ururiyo, laakiin buunshaha ayuu dab aan demeyn ku gubi doonaa.
18 Digniin badan oo kale ayuu dadka ku wacdiyey.
19 Laakiin kolkuu taliye Herodos u canaantay walaalkiis Filibos naagtiisii Herodiya aawadeed, iyo waxyaalaha xunxun oo Herodos sameeyey oo dhan aawadood,

20 ayaa Herodos waxan oo dhan weliba ku daray inuu
Yooxanaa ku xidho xabsigii.

Ciise Waa La Baabtiisay
(Mat. 3:13-17; Mar. 1:9-11)

21 Markii dadkii oo dhan la baabtiisay, waxaa dhacay in
Ciisena la baabtiisay, oo intuu tukanayay ayaa samadu furan-
tay,
22 oo Ruuxa Quduuska ah ayaa dushiisa ku soo degay isagoo
muuqasho jidh leh oo qoolley u eg, waxaana samada ka
yimid cod leh, Adigu waxaad tahay Wiilkayga aan jeclahay;
ee waan kugu faraxsanahay.

Abtirsiinta Ciise
(Mat. 1:1-17)

23 Oo Ciise markuu bilaabay inuu wax baro, wuxuu ahaa
qiyaas soddon jir, isagoo ahaa (sida loo moodayay) ina Yu-
usuf, kan ahaa ina Heli,
24 kan ahaa ina Matad, kan ahaa ina Laawi, kan ahaa ina
Malki, kan ahaa ina Yanna,
25 kan ahaa ina Yuusuf, kan ahaa ina Matatiyas, kan ahaa
ina Caamoos, kan ahaa ina Na'uum, kan ahaa ina Esli, kan
ahaa ina Naggay,
26 kan ahaa ina Ma'ad, kan ahaa ina Matatiyas, kan ahaa
ina Semey, kan ahaa ina Yuusuf, kan ahaa ina Yuuda,
27 kan ahaa ina Yo'anna, kan ahaa ina Reesa, kan ahaa ina
Serubaabel, kan ahaa ina Salaatii'eel, kan ahaa ina Neeri,
28 kan ahaa ina Malki, kan ahaa ina Addi, kan ahaa ina
Koosam, kan ahaa ina Elmoodam, kan ahaa ina Ceer,
29 kan ahaa ina Yooses, kan ahaa ina Eliiceser, kan ahaa ina
Yoorim, kan ahaa ina Matad, kan ahaa ina Laawi,
30 kan ahaa ina Simecoon, kan ahaa ina Yuuda, kan ahaa
ina Yuusuf, kan ahaa ina Yoonam, kan ahaa ina Eliyaqiim,
31 kan ahaa ina Mele'as, kan ahaa ina Menna, kan ahaa ina
Matata, kan ahaa ina Naataan, kan ahaa ina Daa'uud,
32 kan ahaa ina Yesay, kan ahaa ina Coobeed, kan ahaa ina
Bocas, kan ahaa ina Salmoon, kan ahaa ina Naasoon,
33 kan ahaa ina Caminadaab, kan ahaa ina Araam, kan ahaa
ina Esroom, kan ahaa ina Feres, kan ahaa ina Yahuudah,
34 kan ahaa ina Yacquub, kan ahaa ina Isxaaq, kan ahaa ina
Ibraahim, kan ahaa ina Tara, kan ahaa ina Naakoor,
35 kan ahaa ina Seruukh, kan ahaa ina Ragaw, kan ahaa ina
Faleg, kan ahaa ina Xeber, kan ahaa ina Salah,
36 kan ahaa ina Qaynaan, kan ahaa ina Arfaksad, kan ahaa
ina Sheem, kan ahaa ina Nuux, kan ahaa ina Lameg,
37 kan ahaa ina Metushelax, kan ahaa ina Enoog, kan ahaa
ina Yaared, kan ahaa ina Mahalaleel, kan ahaa ina Qaynaan,

38 kan ahaa ina Enoos, kan ahaa ina Seed, kan ahaa ina
Aadan, kan ahaa ina Ilaah.

4

Shayddaan Baa Isku Dayay Inuu Ciise Duufsado
(Mat. 4:1-11; Mar. 1:12-13)

1 Ciise waxaa ka buuxsamay Ruuxa Quduuska ah, oo Webi
Urdun ayuu ka noqday, oo Ruuxii baa cidlada u kaxeeyey.
2 Afartan maalmood ayaa Ibliisku jirrabayay. Maalma-
haasna waxba ma cunin. Goortay maalmihii dhammaadeen
ayuu gaajooday.
3 Markaasaa Ibliisku wuxuu ku yidhi, Haddaad tahay Wi-
ilka Ilaah ku dheh dhagaxan, Kibis noqo.
4 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Waa qoran tahay, Dadku
waa inaanu kibis oo keliya ku noolaan.
5 Oo markuu kor u kaxeeyey wuxuu wakhti yar ku tusay
quruumaha dunida oo dhan.
6 Markaasaa Ibliisku wuxuu ku yidhi, Amarkan oo dhan
waan ku siinayaa iyo ammaantoodaba, waayo, waa lay si-
iyey; oo kii aan doonayo ayaan siiyaa.
7 Haddaba haddaad hortayda i caabuddid, kulli adaa la-
haan doona.
8 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Waa qoran
tahay, Waa inaad caabuddo Rabbiga Ilaahaaga ah oo waa
inaad isagoo keliya u adeegto.
9 Markaasuu Yeruusaalem geeyey, wuxuuna saaray mu-
naaraddii macbudka oo ku yidhi, Haddaad tahay Wiilka
Ilaah, halkan hoos iskaga tuur;
10 waayo, waa qoran tahay,
Malaa'igihiisa ayuu ku amri doonaa inay ku ilaaliyaan,
11 iyo,
Inay gacmahooda sare kuugu qabtaan inaanay cagtaadu
dhagax ku dhicin.
12 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Waa la yidhi, Rabbiga
Ilaahaaga ah waa inaanad jirrabin.
13 Ibliiskiina markuu jirrabaad walba dhammeeyey ayuu
ka tegey intii wakhti ah.

Bilowgii Wacdiga Ciise
(Mat. 4:12-17; Mar. 1:14-15)

14 Markaasaa Ciise wuxuu xooggii Ruuxa kula noqday
Galili, warkiisuna wuxuu gaadhay dhulka ku wareegsan oo
dhan.
15 Sunagogyadoodana ayuu wax ku baray, dhammaanna
waa la wada ammaanay isaga.

Ciise Waa Laga Celiyey Naasared
(Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6)

16 Markaasuu wuxuu yimid Naasared oo ahayd meeshuu
ku koray, oo maalintii sabtida sida caadadiisu ahayd ayuu
sunagogga galay, wuuna istaagay inuu wax akhriyo.
17 Waxaa loo dhiibay kitaabkii Nebi Isayos, oo goortuu
kitaabkii furay ayuu helay meeshii lagu qoray,
18 Ruuxii Rabbiga ayaa i dul jooga,
Waayo, wuxuu ii subkay inaan war wanaagsan masaakiinta
ku wacdiyo,
Wuxuuna ii soo diray inaan kuwa xidhan furriinnimada
ogeysiiyo
Iyo kuwa indhaha la' soo celinta araggooda
Iyo inaan kuwa nabaraysan soo furfuro,
19 Iyo inaan dadka ogeysiiyo sannadda qaabbilaadda ah ee
Rabbiga.
20 Intuu kitaabkii duudduubay ayuu midiidinka u dhiibay
oo fadhiistay; oo dadkii sunagoggii ku jiray oo dhan ayaa
indhaha ku taagay.
21 Markaasuu bilaabay inuu ku yidhaahdo, Maanta Qorni-
inkan dhegihiinnu maqlay waa rumoobay.
22 Kulligood markhaati bay ahaayeen, wayna ka yaabeen
hadallada nimcada leh oo afkiisa ka soo baxay, markaasay
yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn wiilkii Yuusuf?
23 Kolkaasuu ku yidhi, Shakila'aan waxaad masaalkan igu
odhan doontaan, Dhakhtarow, isbogsii. Wax kastoo aannu
maqalnay oo Kafarna'um lagu sameeyey, halkan dhulkaa-
gana ku samee.
24 Markaasuu ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay,
Nebina dalkiisa laguma aqbalo.
25 Laakiin runtii waxaan idinku leeyahay, Wakhtigii
Eliyaas waxaa Israa'iil ku jiray carmallo badan oo
nimankoodii ka dhinteen markii cirku saddex sannadood
iyo lix bilood xidhmay oo abaar weyni dhulka oo dhan ka
dhacday.
26 Laakiin middoodna Eliyaas looma dirin, naag carmal ah
oo magaalada Sarefta oo dalka Siidoon ku jirtay maahee.
27 Wakhtigii Nebi Eliishaana waxaa Israa'iil ku jiray dad
badan oo baras leh, midkoodna lama daahirin Nacamaan
reer Suuriya maahee.
28 Markii kuwii sunagogga ku jiray oo dhan waxaas
maqleen ayay aad u cadhoodeen.
29 Markaasay kaceen oo magaaladii ka saareen, waxayna
u kaxeeyeen buurtii magaaladoodii ka dhisnayd qarkeedii
inay ka tuuraan.

30 Laakiin isagu intuu dhex maray ayuu iska tegey.

Jinnoolihii La Bogsiiyey
(Mar. 1:21-28)

31 Wuxuuna u degay Kafarna'um oo magaalada Galili ah.
Oo maalmihii sabtida ayuu dadka wax barayay.
32 Waxbariddiisiina way la yaabeen, waayo, hadalkiisu
amar buu lahaa.
33 Waxaana sunagogga joogay nin jinni wasakh leh qaba.
Cod weyn ayuu ku qayliyey, oo wuxuu yidhi,
34 Na daa! Maxaa inoo dhexaya, Ciise reer Naasaredow?
Ma waxaad u timid inaad na baabbi'iso? Anigu waa ku
garanayaa kii aad tahay, Kan Quduuska ah ee Ilaah.
35 Ciise baa canaantay oo ku yidhi, Aamus oo ka soo bax.
Jinniguna goortuu ninkii dhexda ku tuuray ayuu ka soo
baxay, waxbana ma uu yeelin.
36 Yaab weyn ayaa ku wada dhacay; wayna isla wada
hadleen oo yidhaahdeen, Waa maxay hadalkan? waayo,
jinniyada wasakhda leh ayuu amar iyo xoog ku xukumaa,
wayna ka baxaan.
37 Meel kasta oo dalka ku wareegsan ayaa warka isaga ku
saabsan gaadhay.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Simoon Soddohdiis Iyo Qaar Kale Oo Badan
(Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-39)

38 Markaasuu sunagoggi ka soo kacay, oo wuxuu galay
gurigii Simoon. Simoon soddohdiisna qandho weyn ayay
qabtay, markaasay isaga u baryeen aawadeed,
39 oo intuu isa soo dul taagay ayuu qandhadii canaantay,
wayna daysay. Kolkiiba way kacday oo u adeegtay iyagii.
40 Markii qorraxdu sii dhacaysay, dadkii oo dhan oo lahaa
dad cudurro kala cayncayn ah qabay ayay isaga u keeneen;
mid kastaba gacmihiisuu saaray oo bogsiiyey.
41 Jinniyona dad badan ayay ka soo baxeen, iyagoo qayli-
naya oo leh, Adigu waxaad tahay Wiilka Ilaah. Isaguse waa
canaantay oo uma oggolaanin inay hadlaan, waayo, waxay
garanayeen inuu Masiixa yahay.
42 Goortii ay maalintii noqotay, ayuu baxay oo meel cidla ah
tegey; dadkii badnaana way doondooneen oo u yimaadeen.
Wayna qabteen si aanu uga tegin.
43 Laakiin wuxuu iyagii ku yidhi, Waa inaan maga-
alooyinka kalena injiilka boqortooyada Ilaah ku wacdiyo,
waayo, sidaa darteeda waa la ii soo diray.
44 Sunagogyada Galilina ayuu dadka ka dhex wacdiyi jiray.

5

Wuxuu U Yeedhay Xertiisii U Horraysay
(Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20)

1 Intii dadkii oo dhan isku soo cidhiidhiyeen inay ereygii
Ilaah maqlaan, ayuu is-ag taagay badda Gennesared;
2 oo wuxuu arkay laba doonniyood oo badda ag
taal; laakiin kalluumaystayaashii waa ka degeen, oo
shabagyadoodii ayay maydhayeen.
3 Markaasuu fuulay doonniyihii middood oo Simoon lahaa,
wuxuuna ka baryay inuu in yar dhulka ka durkiyo. Markaa-
suu fadhiistay oo dadkii wax ka dhex baray doonnidii.
4 Goortuu hadalkii dhammeeyey ayuu Simoon ku yidhi,
Meesha biyaha u dheer gee, oo shabagyadiinna ku dejiya si
aad kalluun u heshaan.
5 Simoon baa u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, xalay
oo dhan ayaannu hawshoonnay, waxbana ma aannu qaban,
laakiin hadalkaaga dartii shabagyada waan dejinayaa.
6 Goortay waxaas yeeleen waxay ku qabteen kalluun tiro
badan, shabagyadooduna way kala dillaaci gaadheen.
7 Markaasay u gacan haadiyeen wehelladoodii doonnida
kale ku jiray inay yimaadaan oo caawiyaan. Wayna yi-
maadeen, oo waxay buuxiyeen labadii doonniyood, sidaa
darteed ayay u dhowaadeen inay degaan.
8 Laakiin Simoon Butros goortuu waxaas arkay, ayuu Ciise
jilbihiisa isku tuuray, oo wuxuu ku yidhi, Sayidow, waxaan
ahay nin dembi leh, ee iga tag.
9 Maxaa yeelay, isaga iyo kuwii la jirayba, waxay la yaabeen
kalluunkii badnaa oo ay qabteen.
10 Sidoo kalena waxaa la yaabay Yacquub iyo Yooxanaa oo
wiilashii Sebedi ahaa, kuwii wehello Simoon la ahaa. Ciisena
wuxuu Simoon ku yidhi, Ha baqin, hadda iyo hadhowba dad
baad jillaabi doontaa.
11 Markay doonniyahoodii dhulkii geeyeen, ayay wax
walba ka tageen, markaasay raaceen isaga.

Baraslihii La Bogsiiyey
(Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45)

12 Goortuu magaalooyinka middood ku jiray, waxaa la
arkay nin baras miidhan ah. Isaguna markuu Ciise arkay,
wejigiisuu dhulka dhigay oo ka baryay isagoo leh, Sayidow,
haddaad doonaysid waad i daahirin kartaa.
13 Oo intuu gacantiisa soo taagay, ayuu taabtay, oo ku yidhi,
Waan doonayaa ee daahirsanow. Oo kolkiiba baraskii waa ka
baxay.

14 Markaasuu ku amray, Ninna ha u sheegin, laakiin jid-
kaaga mar oo wadaadka istus. Waxaad daahirsanaantaada
u bixisaa wixii Muuse amray, marag iyaga ha u ahaatee.
15 Laakiin weliba warkii isaga ku saabsanaa ayaa sii fi-
day; o dad aad u badan ayaa u yimid inay maqlaan, iyo in
bukaankooda laga bogsiiyo.
16 Markaasuu, intuu ku noqday meelo cidla ah, ku tukaday.

Curyaankii La Bogsiiyey
(Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12)

17 Maalmahaas middood waxaa dhacay inuu wax barayay,
oo halkaasna waxaa ag fadhiyey qaar Farrisiinta iyo macal-
limiintii sharciga ah oo ka yimid magaalo walba oo Galili iyo
Yahuudiya iyo Yeruusaalem; xoogga Rabbiguna waa la jiray
isaga si uu u bogsiiyo kuwa buka.
18 Markaasaa niman waxay sariir ku soo qaadeen nin
curyaan ah, waxayna doonayeen inay gudaha geliyaan oo
hortiisa dhigaan.
19 Markay heli waayeen meel ay ka geliyaan dadkii badnaa
aawadiis, ayay guriga dushiisa fuuleen, oo saqafka ayay
ka dusiyeen isaga iyo sariirtiisii, oo ay dhex dhigeen Ciise
hortiisa.
20 Goortuu rumaysadkoodii arkay ayuu ku yidhi, Nin ya-
how, dembiyadaadu waa kaa cafiyan yihiin.
21 Markaasaa culimmadii iyo Farrisiintii waxay bilaabeen
inay fikiraan iyagoo leh, Ayuu yahay kan caytamayaa? Ayaa
dembiyo cafiyi kara Ilaah keliya maahee?
22 Laakiin Ciise goortuu fikirradoodii gartay ayuu
u jawaabay oo ku yidhi, Maxaad qalbiyadiinna uga
fikiraysaan?
23 Iyamaa hawl yar, in la yidhaahdo, Dembiyadaadu waa
kaa cafiyan yihiin, ama in la yidhaahdo, Kac oo soco?
24 Laakiin si aad ku garataan in Wiilka Aadanahu dhulka
ku leeyahay amar uu dembiyada ku cafiyo (ayuu ninkii
curyaanka ahaa ku yidhi), Waxaan kugu leeyahay, Kac oo
sariirtaada qaado oo gurigaaga tag.
25 Kolkiiba hortood ayuu kacay, oo qaatay wixii uu ku jiifay,
oo gurigiisa tegey, isagoo Ilaah ammaanaya.
26 Markaasay wada yaabeen oo Ilaah ammaaneen, aad
bayna u baqeen, oo waxay yidhaahdeen, Maanta waxaannu
aragnay waxyaalo yaab leh.

U Yeedhidda Laawi
(Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17)

27 Waxyaalahaas dabadood ayuu baxay, oo wuxuu arkay
cashuurqaade Laawi la odhan jiray oo fadhiya meeshii
cashuurta lagu qaado, oo wuxuu ku yidhi, I soo raac.

28 Markaasuu wax walba ka tegey, wuuna kacay oo raacay.
29 Laawi wuxuu gurigiisa ugu sameeyey diyaafad weyn.
Waxaana joogay qaar badan oo cashuurqaadayaal ah iyo
qaar kale oo cunto ula fadhiya iyaga.
30 Markaasaa Farrisiintii iyo culimmadoodii, intay xertiisii
ka gunuunaceen, waxay ku yidhaahdeen, Maxaad cashu-
urqaadayaasha iyo dembilayaasha wax ula cuntaan oo ula
cabtaan?
31 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Kuwa ladan dhakhtar
uma baahna, laakiin kuwa buka ayaa u baahan.
32 Anigu uma aan imanin inaan kuwa xaqa ah u yeedho,
laakiin inaan dembilayaashase toobadda ugu yeedho ayaan
u imid.

Wax Soonka Ku Saabsan
(Mat. 9:14-17; Mar. 2:18-22)

33 Waxay ku yidhaahdeen, Xerta Yooxanaa marar badan
bay soomaan oo tukadaan, kuwa Farrisiintuna sidaas oo kale
ayay yeelaan, laakiin kuwaagu wax bay cunaan oo cabbaan.
34 Ciise wuxuu ku yidhi, Ma ku dirqi karaysaan saaxiib-
badii arooska inay soomaan kolkuu aroosku la joogo?
35 Laakiin maalmaha ayaa iman doona; oo kolkii arooska
laga qaadi doono, kolkaasay maalmahaas soomi doonaan.
36 Weliba wuxuu kula hadlay masaal isagoo leh, Ninna
karriin kama jeexo dhar cusub inuu dhar duug ah ku tolo,
haddii kale tan cusub ayuu jeexayaa, oo karriintii laga soo
gooyay dharkii cusbaa la heshiin mayso kan duugga ah.
37 Ninna khamri cusub kuma shubo qarbeddo duug ah,
haddii kale khamrigii cusbaa ayaa qarbeddada kala dildil-
laacinaya, oo waa daadanayaa; qarbeddaduna waa hal-
laabayaan.
38 Laakiin khamri cusub waa in lagu shubaa qarbeddo
cuscusub.
39 Ma jiro nin, hadduu khamri duug ah cabbay, doonaya
kan cusub, waayo, wuxuu leeyahay, Kan duugga ah ayaa
wanaagsan.

6

Wax Sabti Dhawridda Ku Saabsan
(Mat. 12:1-14; Mar. 2:23--3:6)

1 Maalin sabti ah waxaa dhacay inuu beeraha dhex
marayay, xertiisuna waxay jarteen sabuulladii, oo intay
gacmahooda ku xoqeen ayay cuneen.
2 Laakiin Farrisiintii qaarkood waxay ku yidhaahdeen,
Maxaad u samaynaysaan wixii aan xalaal ahayn in sabtida
la sameeyo?

3 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Miyaydnaan akhriyin
wixii Daa'uud sameeyey goortuu gaajooday, isaga iyo kuwii
la jiray,
4 siduu gurigii Ilaah u galay oo uu u qaaday *kibistii tus-
niinta oo u cunay oo u siiyey kuwii la jiray, tan aan xalaal u
ahayn in la cuno wadaaddada maahee?
5 Markaasuu iyagii ku yidhi, Wiilka Aadanahu waa sayidka
sabtida.
6 Waxaa sabti kale dhacay inuu sunagogga galay oo wax
ku baray; halkaasna waxaa joogay nin gacantiisa midigeed
engegnayd.
7 Culimmadii iyo Farrisiintii ayaa fiirinayay inuu sabtida
wax bogsiinayo iyo in kale, si ay ugu helaan wax ay ku
ashtakeeyaan.
8 Isaguse wuxuu gartay fikirradoodii; goortaasuu ninkii
gacanta engegnaa ku yidhi, Kac oo dhexda isa soo taag.
Wuuna kacay oo istaagay.
9 Ciise wuxuu ku yidhi, Wax baan idin weyddiinayaa,
Sabtida ma xalaal baa in wanaag la falo ama shar, in naf la
badbaadiyo ama in la dilo?
10 Markaasuu isha wada mariyey, wuxuuna ninkii ku yidhi,
Gacantaada soo taag. Markaasuu yeelay sidaas, gacantiisuna
waa bogsatay.
11 Markaasay aad u cadhoodeen, oo waxay ka wada
hadleen waxay Ciise ku samayn lahaayeen.

Ciise Wuxuu Doortay Laba Iyo Tobankii Rasuul
(Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19)

12 Maalmahaas waxaa dhacay inuu buurta u baxay inuu
tukado. Habeenkii oo dhan wuxuu waday inuu Ilaah u
tukado.
13 Oo goortay maalin noqotay ayuu xertiisii u yeedhay.
Markaasuu laba iyo toban ka soo saaray, wuxuuna u bixiyey
rasuullo;
14 oo waxay ahayeen Simoon, kan uu Butros u bixiyey, iyo
walaalkiis Andaros, iyo Yacquub iyo Yooxanaa, iyo Filibos iyo
Bartolomayos, iyo
15 Matayos iyo Toomas, iyo Yacquub ina Alfayos, iyo
Simoon oo la odhan jiray Qiiroleh,
16 iyo Yuudas ina Yacquub, iyo Yuudas Iskariyod, kii gacan-
geliyey.
17 Markaasuu hoos ula degay, oo bannaan ayuu istaagay,
isaga iyo qaar badan oo xertiisa ah, iyo dad badan oo Yahu-
udiya iyo Yeruusaalem iyo xeebaha Turos iyo Siidoon uga
yimaadeen inay maqlaan iyo in cudurradooda laga bogsiiyo.

* **6:4** kibistii tusniinta = kibis gooni ah oo loo bixiyey Ilaah.

18 Oo kuwo jinniyo wasakh leh derdereenna waa la bogsi-
iyey.
19 Dadkii badnaa oo dhan waxay doonayeen inay taabtaan
isaga, waayo, xoog baa ka soo baxay oo wada bogsiiyey.

Kuwa Barakaysan Iyo Kuwa Hoogga Leh
(Mat. 5:1-12)

20 Markaasuu kor u fiiriyey oo xertiisii eegay oo ku yidhi,
Waxaa barakaysan kuwiinna masaakiinta ah, waayo, boqor-
tooyadii Ilaah idinkaa leh.
21 Waxaana barakaysan kuwiinna haddeer gaajaysan,
waayo, waad dhergi doontaan. Waxaana barakaysan kuwi-
inna haddeer ooyaya, waayo, waad qosli doontaan.
22 Waad barakaysan tihiin goortii dadku idin necbaado, oo
goortay dhexdooda idinka saaraan, oo idin caayaan, oo ma-
gacyadiinna sida wax shar leh u tuuraan Wiilkii Aadanaha
aawadiis.
23 Maalintaas reyreeya oo farxad ku boodbooda, waayo,
bal ogaada, abaalgudkiinnu waa ku weyn yahay jannada,
waayo, awowayaashood sidaasay nebiyadii ku samayn
jireen.
24 Hoog waxaa leh kuwiinna hodanka ah, waayo, gar-
gaarkiinna waad hesheen.
25 Hoogna waxaa leh kuwiinna haddeer dheregsan, waayo,
waad gaajoon doontaan; hoogna waxaa leh kuwiinna had-
deer qoslaya, waayo, waad barooran doontaan oo ooyi doon-
taan.
26 Waa idiin hoog markii dadka oo dhammu wanaag idinka
sheego, waayo, awowayaashood sidaasay nebiyadii beenta
ahaa ku samayn jireen.

Cadowyadiinna Jeclaada
(Mat. 5:38-48)

27 Laakiin waxaan idinku leeyahay kuwiinna maqlaya,
Cadowyadiinna jeclaada, kuwa idin necebna wax
wanaagsan u sameeya.
28 Kuwa idin habaara u duceeya, kuwa idin caayana Ilaah
u barya.
29 Kii dhabanka kaa dhirbaaxa, kan kalena u du; oo kii
maradaada kaa qaata, khamiiskaagana ha ka celin.
30 Mid walba oo wax kaa barya, sii; kii waxaaga qaatana,
ha ka baryin.
31 Oo sidaad doonaysaan in dadku idiin sameeyo, idinkuna
sidaas oo kale u sameeya iyaga.
32 Haddaad jeceshihiin kuwa idin jecel, mahadmaad hes-
haan? Waayo, xataa dembilayaashuba way jecel yihiin kuwa
jecel iyaga.

33 Haddaad wanaag u fashaan kuwa wanaag idiin fala,
mahadmaad heshaan? Waayo, xataa dembilayaashuba
sidaasay yeelaan.
34 Haddaad wax amaahisaan kuwa aad ka rajaynaysaan
inaad ka heshaan, mahadmaad heshaan? Waayo, xataa
dembilayaashuba way amaahiyaan dembilayaasha inay ka
helaan intii oo kale.
35 Laakiin cadowyadiinna jeclaada, oo wanaag u sameeya,
oo amaahiya, idinkoo aan waxba ka rajaynaynin, abaalgud-
kiinnuna waa badan doonaa, oo waxaadna noqon doontaan
wiilashii Kan ugu sarreeya, waayo, isagu waa u roon yahay
kuwa aan mahadnaqin iyo kuwa sharka leh.
36 Naxariis lahaada sida Aabbihiin naxariis u leeyahay.

Dad Kale Ha Xukumina
(Mat. 7:1-5)

37 Cidna ha xukumina, idinkana laydinma xukumi doono.
Ninnana wax ha ku garaynina, idinkana wax laydinkuma
garayn doono e; dhaafa oo waa laydin dhaafi doonaa.
38 Siiya oo waa laydin siin doonaa; qiyaas wanaagsan oo
hoos u riixriixan oo ruxan oo buuxdhaafaya ayaa laydinku
siin doonaa faraqiinna, waayo, qiyaastii aad ku qiyaastaan
ayaa laydiinku qiyaasi doonaa.
39 Markaasuu masaal kula hadlay. Indhoole indhoole ma
hagi karaa? Labadoodu miyaanay god ku dhici doonin?
40 Qof xer ah macallinkiisa kama sarreeyo, laakiin mid
walba markuu wanaag u dhan yahay wuxuu noqon doonaa
sida macallinkiisa oo kale.
41 Saxarka isha walaalkaa ku jira maxaad u aragtaa, do-
gobka ishaada ku jirase aad u fiirsan weydaa?
42 Sidee baad walaalkaa ugu odhan kartaa, Walaalow i
daa, saxarka ishaada ku jira aan kaa saaree, adiga oo aan
arkaynin dogobka ishaada ku jira? Labawejiile yahow, horta
dogobka ishaada ku jira iska saar, goortaasaad bayaan u
arkaysaa inaad saxarka isha walaalkaa ku jira ka saarto.
43 Waayo, ma jiro geed wanaagsan oo midho xun dhalaa,
welibana ma jiro geed xun oo midho wanaagsan dhalaa.
44 Maxaa yeelay, geed kasta waxaa laga garanayaa midhi-
hiisa. Waayo, berde lagama guro qudhac, canabkana lagama
guro geed qodxan leh.
45 Ninka wanaagsan wuxuu maalka wanaagsan oo qalbiga
ku jira ka soo saaraa wax wanaagsan; kan sharka lehna
wuxuu sharka ka soo saaraa wax shar ah; waayo, afkiisu
wuxuu ku hadlaa waxa qalbiga ku badan.

Labada Aasaas
(Mat. 7:24-27)

46 Maxaad iigu yeedhaan, Rabbow, Rabbow, oo aad u yeeli
weydaan wixii aan leeyahay?
47 Kii kasta oo ii yimaada, oo ereyadayda maqla, oo yeela,
waxaan idin tusayaa kuu u eg yahay.
48 Isagu wuxuu u eg yahay nin guri dhisay, oo qoday oo
hoos u dheereeyey; aasaaskiina ayuu dhagax weyn ka dul
dhisay. Goortii daadku yimid ayaa webigu ku soo jabay guri-
gaas, xoog uu ku gilgilose ma lahayn, waayo, si wanaagsan
ayaa loo dhisay.
49 Laakiin kii maqla oo aan yeelin, wuxuu u eg yahay nin
dhulka ka dhisay guri aan aasaas lahayn. Kan webigu ku soo
jabay, oo kolkiiba ayuu dumay, oo dumiddii gurigaasu waa
weynayd.

7

Addoonkii Boqol-u-Taliyaha Waa La Bogsiiyey
(Mat. 8:5-13)

1 Goortuu hadalladiisa ku dhammeeyey dadka dhegaysad-
kooda ayuu Kafarna'um galay.
2 Boqol-u-taliye addoonkiisii uu jeclaa ayaa bukay oo dhi-
mashuu u dhowaa.
3 Goortuu maqlay wax Ciise ku saabsan, ayuu waayeelladii
Yuhuudda u diray isaga, oo ka baryay inuu yimaado oo
addoonkiisa bogsiiyo.
4 Goortay Ciise u yimaadeen, aad bay u baryeen oo ku
yidhaahdeen, Isagu waa istaahilaa inaad waxaas u yeeshid,
5 waayo, quruunteenna ayuu jecel yahay, oo sunagog ayuu
noo dhisay.
6 Markaasaa Ciise raacay, oo isagoo aan guriga ka fogayn,
ayaa boqol-u-taliyihii saaxiibbo u soo diray oo ku yidhi, Sayi-
dow, ha isdhibin, waayo, anigu ma istaahilo inaad saqafka
gurigayga hoostiisa soo gashid.
7 Saas aawadeed uma aan malaynaynin inaan istaahilo
inaan kuu imaado; laakiin hadal dheh, midiidinkayguna waa
bogsan doonaa.
8 Waayo, anigu waxaan ahay nin laga sarreeyo, oo askar
baa iga hoosaysa. Kan waxaan ku idhaahdaa, Tag, wuuna
tagaa; mid kalena, Kaalay, wuuna yimaadaa; midiidinkay-
gana, Waxan samee, wuuna sameeyaa.
9 Goortuu Ciise taas maqlay, wuu ka yaabay, oo intuu
dadkii la socday ku jeestay ayuu ku yidhi, Waxaan idinku
leeyahay, Rumaysad sidaas u weyn oo kale reer binu Israa'iil
kama dhex helin.
10 Kuwii la soo dirayna kolkay gurigii ku noqdeen, waxay
heleen addoonkii oo ladan.

Carmalkii Na'in Joogtay Wiilkeedii Waa La Soo Nooleeyey

11 Markii dambe waxaa noqotay inuu galay magaalada
Na'in la odhan jiray; waxaana raacay xertiisii, iyo dad
badanba.
12 Oo goortuu iriddii magaalada ku soo dhowaaday, waxaa
dibadda loo waday nin meyd ah oo madi u ahaa hooyadiis;
iyaduna waxay ahayd carmal. Oo waxaa iyada la jiray dad
badan oo magaalada.
13 Rabbigu goortuu arkay iyada, ayuu u naxariistay oo ku
yidhi, Ha ooyin.
14 Oo intuu ku soo dhowaaday, ayuu taabtay rabrabtii.
Kuwii sidayna way joogsadeen. Markaasuu yidhi,
Dhallinyarow, waxaan kugu leeyahay, Kac.
15 Kolkaasaa kii dhintay sara fadhiistay oo bilaabay inuu
hadlo, oo markaasaa Ciise isagii u dhiibay hooyadiis.
16 Kulligood baqdin baa ku wada dhacday, oo Ilaah bay
ammaaneen iyagoo leh, Nebi weyn ayaa dhexdeenna ka
kacay. Ilaahna waa soo booqday dadkiisa.
17 Warkaas isaga ku saabsan ayaa gaadhay Yahuudiya oo
dhan iyo dhulka ku wareegsan oo dhan.

Yooxanaa Baabtiisaha
(Mat. 11:2-19)

18 Yooxanaa xertiisa ayaa waxaas oo dhan uga warrantay.
19 Markaasaa Yooxanaa wuxuu u yeedhay laba xertiisii ah
oo Ciise u soo diray, oo ku yidhi, Miyaad tahay kan imanaya
mise mid kalaannu dhawrnaa?
20 Nimankii goortay u yimaadeen, waxay ku yidhaahdeen,
Yooxanaa Baabtiisaha ayaa noo soo kaa diray isagoo leh,
Miyaad tahay kan imanaya mise mid kalaannu dhawrnaa?
21 Saacaddaas qudheeda ayuu dad badan ka bogsiiyey
bukaankooda iyo cudurradooda iyo jinniyadooda sharka
leh. Indhoolayaal badanna wuxuu ugu roonaaday inay wax
arkaan.
22 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Taga oo Yooxanaa uga warrama waxaad aragteen iyo waxaad maqasheen.
Kuwii indhaha la'aa wax bay arkaan, kuwii lugahala'aana
way socdaan, kuwii baraska qabayna waa la nadiifiyey,
kuwii dhegahala'aana wax bay maqlaan, kuwii dhintayna
waa la kiciyey, masaakiintana injiilka waa lagu wacdiyaa,
23 oo waxaana barakaysan kan aan iga xumaanin.

24 Kuwii Yooxanaa diray goortay tageen, wuxuu bilaabay
inuu dadkii badnaa wax uga sheego Yooxanaa. Maxaad
cidlada ugu baxdeen? Ma waxay ahayd inaad soo aragtaan
cawsduur dabaylu ruxayso?

25 Laakiin maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd inaad soo
aragtaan nin dhar jilicsan qaba? Kuwa dharka wanaagsan
qaba oo hodan ku nool waxay joogaan guryaha boqorrada.
26 Laakiin maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd inaad nebi
soo aragtaan? Haah, waxaan idinku leeyahay, Mid nebi ka
sarreeya.
27 Kanu waa kii laga qoray,
Eeg, waxaan hortaada soo dirayaa wargeeyahayga,
Kan jidkaaga ku sii diyaargarayn doona hortaada.
28 Waxaan idinku leeyahay, Intii dumar ka dhalatay, mid
Yooxanaa ka weyn ma jiro, laakiin kan boqortooyada Ilaah
ugu yar ayaa ka weyn.
29 Dadkii maqlay oo dhan iyo cashuurqaadayaashiiba waxay
caddeeyeen inuu Ilaah yahay xaq, iyagoo ah kuwii lagu
baabtiisay baabtiiskii Yooxanaa.
30 Laakiin Farrisiintii iyo kuwii sharciga yiqiin ayaa waanadii
Ilaah naftooda darteed u diiday iyagoo aan Yooxanaa baabti-
isin.
31 Haddaba maxaan nimanka qarnigan u ekaysiiyaa? Maxay
u eg yihiin?
32 Waxay u eg yihiin carruur suuqa fadhida oo isu yeedhy-
eedhaysa iyagoo leh, Biibiile baannu idiin yeedhinnay, oo
waad cayaari weydeen, waannu baroorannay oo waad ooyi
weydeen.
33 Waayo, Yooxanaa Baabtiisaha waa yimid isagoo aan kibis
cunaynin oo aan khamri cabbaynin; waxaadna tidhaahdaan,
Jinni buu qabaa.
34 Wiilka Aadanahu waa yimid isagoo wax cunaya oo cab-
baya, waxaadna tidhaahdaan, Eeg, waa nin cir weyn oo
khamriyacab ah oo saaxiib la ah cashuurqaadayaal iyo dem-
bilayaal.
35 Xigmaddu inay xaq tahay waa laga caddeeyey xaggii car-
ruurteeda oo dhan.

Cagasubkintii Ciise Iyo Masaalka Ku Saabsan Labadii Nin Oo Daynka Qabtay

36 Farrisiinta midkood ayaa weyddiistay inuu wax la cuno,
wuuna galay gurigii Farrisiga oo cunto u fadhiistay.
37 Bal eeg, naag magaalada joogtay oo dembi lahayd goor-
tay ogaatay inuu gurigii Farrisiga cunto u fadhiyo, waxay soo
qaadatay weel *alabastar ah oo cadar ku jiro.
38 Way isdaba taagtay cagihiisa agtooda iyadoo ooyaysa,
waxayna bilaabtay inay ilmada cagihiisa ku qoyso, oo ay
timaha madaxeeda ku tirtirto, oo cagihiisay dhunkatay, oo
cadarkii marisay.

---

* **7:37** alabastar = dhagax cad.

39 Farrisigii u yeedhay isaga, goortuu arkay, ayuu isla had-
lay isagoo leh, Ninkan hadduu nebi yahay, wuu ogaan lahaa
naagtan taataabatay cid ay tahay iyo waxay tahay inay tahay
dembile.
40 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, Simoonow, hal baan ku
leeyahay. Wuxuu yidhi, Dheh, Macallimow.
41 Waxaa jiray amaahiye laba nin amaah ku lahaa, mid
wuxuu ku lahaa shan boqol oo dinaar, midka kalena konton.
42 Goortii ay waayeen waxay bixiyaan, ayuu labadoodiiba
u dhaafay. Haddaba iyamaa ahaan doona kan jacayl badan?
43 Simoon baa u jawaabay oo ku yidhi, Waxaan u malay-
nayaa, kan uu wax badan u dhaafay. Wuxuu ku yidhi, Si
hagaagsan baad u qiyaastay.
44 Kolkaasuu naagtii u jeestay, oo wuxuu Simoon ku yidhi,
Naagtan ma aragtaa? Anigu gurigaagaan galay; biyo caga-
hayga iima aad siin, laakiin iyadu cagahayga ayay ilmadeeda
ku qoysay oo ay timaheeda ku tirtirtay.
45 Dhunkasho ima aad dhunkan, iyaduse tan iyo wakhti-
gaan soo galay kama dayn inay cagahayga dhunkato.
46 Madaxaygana saliid ma aad marin, iyaduse cagahayga
ayay cadar marisay.
47 Sidaa darteed waxaan kugu leeyahay, Dembiyadeedii
badnaa waa cafiyan yihiin, waayo, aad bay u jeclayd. Kii wax
yar loo dhaafay, ayaa wax yar jecel.
48 Wuxuu iyada ku yidhi, Dembiyadaadii waa cafiyan yi-
hiin.
49 Kuwii cunto ula fadhiyey waxay bilaabeen inay isku
yidhaahdaan, Yuu yahay kan dembiyo cafiya haddana?
50 Wuxuu naagtii ku yidhi, Rumaysadkaaga ayaa ku bad-
baadiyey ee nabad ku tag.

8

Dumarkii Ciise U Adeegay

1 Markii dambe waxaa dhacay inuu magaalooyinka iyo
tuulooyinka dhex marayay isagoo dadka ku wacdiyaya oo u
sheegaya injiilka boqortooyadii Ilaah; waxaana la jiray laba-
iyo-tobankii,
2 iyo naago laga bogsiiyey jinniyo shar leh iyo cudurro.
Waxay ahaayeen Maryantii la odhan jiray tii reer Magdala,
ee toddoba jinni ka baxeen,
3 iyo Yo'anna afadii Khusas ee wakiilkii Herodos ahaa, iyo
Susanna, iyo qaar badan oo kale oo waxooda ugu adeegi jiray.

Masaalka Ku Saabsan Beerreyga
(Mat. 13:1-9; Mar. 4:1-9)

4 Goortii dad badan isu soo urureen, iyo kuwa magaalo
walba uga yimid, wuxuu ku hadlay masaal.
5 Beerrey baa baxay inuu abuurkiisa beero, oo intuu beer-
ayay, qaar baa jidka geestiisa ku dhacay, oo waa lagu tuntay,
oo shimbirrihii cirka ayaa cunay.
6 Qaar kalena waxay ku dhaceen dhagax; kol alla kolkii ay
soo baxeen way engegeen, waayo, qoyaan ma lahayn.
7 Qaar kalena waxay ku dhex dhaceen qodxan, qodxanti-
ina waa la soo baxday oo ceejisay.
8 Qaar kalena dhul wanaagsan bay ku dhaceen oo soo
baxeen, waxayna midho dhaleen boqol jibbaar. Goortuu
waxan yidhi, ayuu qayliyey oo yidhi, Kan dhego wax lagu
maqlo lahu ha maqlo.

Micnayntii Masaalka
(Mat. 13:10-23; Mar. 4:10-20)

9 Markaasaa xertiisii weyddiisay oo ku tidhi, Muxuu yahay
masaalkan?
10 Wuxuu ku yidhi, Idinka waa laydin siiyaa inaad waxa
qarsoon ee boqortooyadii Ilaah garataan, kuwa kalese
masaallo ayaa loogu sheegaa, si ay goortay arkayaan ayan u
arkin, oo si ay goortay maqlayaan ayan u garan.
11 Masaalku waa kan: Abuurku waa ereygii Ilaah.
12 Kuwii jidka yiil waa kuwa maqla, markaasaa Ibliisku
yimaadaa, oo hadalka ayuu qalbigooda ka qaadaa, si aanay
u rumaysan oo aanay u badbaadin.
13 Kuwii dhagaxa yiilna waa kuwa goortay maqlaan,
hadalka farxad ku qaata, kuwanna xidid ma leh; laakiin
wakhti yar ayay rumaystaan, wakhtiga duufsashadana way
iska noqdaan.
14 Kuwii qodxanta ku dhex dhacayna waa kuwan maqla oo
intay socdaan waxaa ceejiya welwelidda iyo hodantinimada
iyo farxadda ifkan, midho bisilna ma dhalaan.
15 Kuwa dhulka wanaagsanna waxay yihiin kuwa, intay
maqlaan, qalbi wanaagsan oo fiican hadalka ku haysta, oo
dulqaadasho ayay midho ku dhalaan.

Waxa Ilayska Laga Barto
(Mar. 4:21-25)

16 Ma jiro nin, goortuu ilays shido, weel ku daboola, ama
sariir hoos geliya, laakiin wuxuu saaraa meeshii ilayska si ay
kuwa soo galaa iftiinka u arkaan.
17 Waayo, wax qarsoon ma jiro oo aan soo muuqan doonin,
wax daboolanna ma jiro oo aan la garan doonin oo aan
bannaan soo bixi doonin.
18 Sidaa darteed u fiirsada sidaad u maqlaysaan, waayo,
ku alla kii wax haysta waa la siin doonaa, ku alla kii aan

waxba haysanse waa laga qaadi doonaa wixii loo maleeyo inuu haysto.

Walaalnimada Runta Ah
(Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35)

19 Markaasaa waxaa isaga u yimid hooyadiis iyo walaalihiis, wayna soo gaadhi kari waayeen dadkii badnaa aawadood.
20 Oo waxaa lagu yidhi, Hooyadaa iyo walaalahaa ayaa dibadda taagan oo doonaya inay ku arkaan.
21 Laakiin wuxuu ugu jawaabay, Hooyaday iyo walaalahay waa kuwan ereyga Ilaah maqla oo yeela.

Ciisaa Duufaankii Dejiyey
(Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41)

22 Maalmahaas middood waxaa dhacay inuu doonni fuulay isaga iyo xertiisiiba, wuxuuna iyaga ku yidhi, Dhanka kale oo badda aan u gudubno, goortaasay dhaqaaqeen.
23 Laakiin intay socdeen ayuu seexday, oo waxaa baddii ku soo dhacay duufaan weyn oo dabayl ah; doonnidiina ayaa buuxsamaysay, oo halis bay ku jireen.
24 Markaasay isaga u yimaadeen oo intay toosiyeen ayay ku yidhaahdeen, Macallimow, Macallimow, waa lumaynaaye. Kolkaasuu kacay oo canaantay dabayshii iyo hirarkii biyaha. Goortaasay degeen oo xawaal baa dhacday.
25 Markaasuu wuxuu iyaga ku yidhi, Rumaysadkiinnii meeh? Iyagoo baqaya oo yaabban waxay isku yidhaahdeen, Haddaba yuu yahay kan amra xataa dabaysha iyo biyaha oo ay yeelaan?

Jinnoolihii Reer Gadareni Oo La Bogsiiyey
(Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20)

26 Waxay gaadheen dalka Gadareni ee ka soo hor jeeday Galili.
27 Goortuu dhulka u degay waxaa la kulmay nin magaalada ka yimid oo jinniyo qaba. Wakhti dheer dhar ma sidan jirin, gurina ma joogi jirin, laakiin xabaalaha ayuu dhex joogi jiray.
28 Goortuu arkay Ciise, ayuu qayliyey, hortiisana ayuu isku tuuray oo cod weyn ayuu ku yidhi, Maxaa inoo dhexeeya, Ciisow, adigoo ah Wiilka Ilaaha sarow? Waxaan kaa baryayaa, Ha i silcin.
29 Waayo, wuxuu jinnigii wasakhda lahaa ku amray inuu ninka ka baxo, maxaa yeelay, marar badan ayuu qaban jiray, oo waxaa lagu xidhi jiray silsilado iyo bircago, oo waa la ilaalin jiray; silsiladihiina wuu iska gooyn jiray oo jinniguna cidlada ayuu u kaxayn jiray.
30 Markaasaa Ciise weyddiiyey oo ku yidhi, Magacaa? Oo wuxuu ku yidhi, Liijon; waayo, jinniyo badan ayaa galay.

31 Markaasay ka baryeen inaanu amrin inay yamayska
tagaan.
32 Halkaa waxaa joogay daaqsin doofaarro badan ah oo
buurta daaqaysa. Waxayna ka baryeen inuu u fasaxo inay
kuwaas galaan. Kolkaasuu u fasaxay.
33 Markaasay jinniyadii ninkii ka baxeen oo doofaarradii
galeen. Daqsintiina jarka hoos bay uga yaacday ilaa badda,
wayna ku bakhtiyeen.
34 Kuwii daajin jiray markay arkeen waxa dhacay, ayay
carareen oo dadkii magaalada iyo beerahaba ayay u war-
rameen.
35 Kolkaasaa dadkii u soo baxay inay arkaan wixii dhacay.
Markaasay u yimaadeen Ciise, oo waxay arkeen ninkii jin-
niyadu ka baxeen, isagoo ag fadhiya Ciise cagihiisa oo dhar
sita oo miyir qaba; wayna baqeen.
36 Kolkaasaa kuwii arkay waxay iyaga u sheegeen sida
jinnoolihii loo bogsiiyey.
37 Dadkii oo dhan oo dalka Gadareni ku wareegsanaa ayaa
baryay inuu ka noqdo iyaga, waayo, baqdin weyn ayay
baqeen. Markaasuu doonni fuulay, waana noqday.
38 Laakiin ninkii jinniyadii ka baxeen ayaa ka baryay isaga
inuu raaco, laakiin wuu diray isagoo ku leh,
39 Gurigaaga ku noqo oo dadka ogeysii waxa weyn oo Ilaah
kuu sameeyey. Markaasuu tegey oo wuxuu magaalada oo
dhan ku naadiyey waxa weyn oo Ciise u sameeyey.

Yayros Gabadhiis Iyo Naagtii Dhiigbixidda Qabtay
(Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43)

40 Markii Ciise noqday ayaa dadkii badnaa farxad ku
qaatay, waayo, way wada sugayeen.
41 Oo bal eeg, waxaa yimid nin Yayros la odhan jiray, oo
taliyaha sunagogga ahaan jiray. Wuxuuna isku riday Ciise
cagihiisa oo ka baryay inuu gurigiisa galo.
42 Waayo, gabadh keliya buu lahaa, iyadoo abbaaraha laba
iyo toban sannadood jirtay, wayna sakaraadaysay. Laakiin
intuu socday dadkii badnaa ayaa cidhiidhiyey.
43 Naag laba iyo toban sannadood dhiigbixid qabtay, oo
wixii ay ku noolaan lahayd oo dhan dhakhtarro ku bixisay,
oo ku bogsan kari weyday, midna xaggiisa,
44 ayaa dhabarkiisa timid oo taabatay maradiisa
darafteeda. Kolkiiba bixiddii dhiiggeeda ayaa joogsatay.
45 Markaasaa Ciise yidhi, Yuu yahay kan i taabtay? Markay
wada dafireen, Butros iyo kuwa la jiray waxay ku yid-
haahdeen, Macallimow, dadkii badnaa ayaa ku jiidhaya oo
ku cidhiidhinaya.

46 Laakiin Ciise wuxuu yidhi, Qof baa i taabtay, waayo,
waxaan gartay in xoog iga baxay.
47 Naagtii goortay aragtay inaanay qarsoonaan karin ayay
timid iyadoo gariiraysa, oo hortiisay isku ridday, oo u cad-
daysay dadkii oo dhan hortooda waxay u taabatay iyo siday
markiiba u bogsatay.
48 Kolkaasuu wuxuu iyada ku yidhi, Gabadhoy, rumaysad-
kaaga ayaa ku bogsiiyey ee nabad ku tag.
49 Intuu weli hadlayay, waxaa gurigii taliyaha sunagogga
ka yimid nin ku leh, Gabadhaadii waa dhimatay, ee Macall-
inka ha dhibin.
50 Laakiin Ciise goortuu maqlay, wuxuu ugu jawaabay, Ha
baqin ee iska rumayso, wayna bogsan doontaa.
51 Markuu guriga yimid, ninna uma oggolaanin inuu la
galo, Butros, iyo Yooxanaa, iyo Yacquub, iyo gabadha aabbe-
heed, iyo hooyadeed maahee.
52 Kulligood waxay u ooyayeen oo u barooranayeen iyada,
laakiin wuxuu ku yidhi, Ha ooyina, iyadu ma dhiman, waase
huruddaa.
53 Wayna ku qosleen, iyagoo og inay dhimatay.
54 Markaasuu dadkii oo dhan dibadda u saaray, oo uu
gacanteeda qabtay oo qayliyey isagoo leh, Yartoy, kac.
55 Ruuxeedii ayaa ku soo noqday, oo markiiba way kacday,
oo wuxuu amray in cunto la siiyo iyada.
56 Waalidkeedii waa yaabeen, wuxuuse amray inaanay
ninna u sheegin waxa dhacay.

9

Laba-iyo-tobankii Rasuul Iyo Shuqulladoodii
(Mat. 10:5-15; Mar. 6:7-13)

1 Laba-iyo-tobankii ayuu isugu yeedhay, wuxuuna siiyey
xoog iyo amar ay jinniyada oo dhan ku saaraan oo ay cudurro
ku bogsiiyaan.
2 Wuuna diray inay boqortooyadii Ilaah ku wacdiyaan
dadka oo ay bogsiiyaan kuwa buka.
3 Wuxuuna ku yidhi, Waxba safarka ha u qaadanina, ama
ul, ama qandi, ama kibis, ama lacag. Laba khamiisna ha
qaadanina.
4 Guri alla gurigaad gashaan jooga, meeshaasna ka baxa.
5 Kuwa alla kuwii aan idin soo dhowayn, markaad magaal-
adaas ka baxdaan siigada cagihiinna ka dhabaandhaba inay
marag ka gees ah ku ahaato.
6 Markaasay baxeen, oo tuulooyinka ayay dhex mareen,
iyagoo injiilka ku wacdiyaya oo meel walbaba kuwa buka ku
bogsiinaya.

Herodos Waa Welwelay
(Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-16)

7 Markaasaa taliye Herodos maqlay waxa dhacay oo dhan,
wuuna shakiyey, waayo, qaar baa yidhi, Yooxanaa ayaa
kuwii dhintay ka soo sara kacay,
8 qaarna waxay yidhaahdeen, Eliyaas ayaa soo muuqday,
qaar kalena waxay yidhaahdeen, Nebi nebiyadii hore ah
ayaa soo sara kacay.
9 Markaasaa Herodos wuxuu yidhi, Yooxanaa madaxaan
ka gooyay, Yuu yahay kan aan waxan ka maqlayo? Oo wuxuu
doonayay inuu arko.

Waxaa Cunto La Siiyey Shan Kun Oo Nin
(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Yoox. 6:1-13)

10 Rasuulladii markay soo noqdeen ayay isaga u sheegeen
wixii ay sameeyeen. Wuuna waday oo keli ahaan u kaxeeyey
magaalada Beytsayda la odhan jiray.
11 Laakiin dadkii badnaa, goortay ogaadeen, way soo
raaceen. Markaasuuna iyaga soo dhoweeyey, oo wuxuu kala
hadlay wax ku saabsan boqortooyadii. Ilaah, oo kuwii u
baahnaa in la bogsiiyona wuu bogsiiyey.
12 Goortii maalintii dhammaanaysay laba-iyo-tobankii
ayaa yimid iyagoo ku leh, Dadka badan dir si ay u tagaan
tuulooyinka iyo beeraha ku wareegsan, oo ay ugu hoydaan
oo cunto uga helaan, waayo, meeshan cidlada ah ayaynu
joognaa.
13 Wuxuuse ku yidhi, Idinku siiya waxay cunaan. Waxay ku
yidhaahdeen, Annagu wax ka badan shan kibsood iyo laba
kalluun ma hayno, inaannu tagno oo dadkan oo dhan cunto
u soo iibinno maahee.
14 Waayo, waxay ku dhowaayeen shan kun oo nin. Wuxuu
xertiisii ku yidhi, U fadhiisiya koox koox konton konton ah.
15 Sidaasay yeeleen oo wada fadhiisiyeen.
16 Markaasuu wuxuu qaaday shantii kibsood iyo labadii
kalluun, oo intuu cirka eegay, ayuu barakeeyey, oo kala
jejebiyey, oo xertiisii siiyey, inay dadkii badnaa hortooda
dhigaan.
17 Markaasay cuneen oo ka wada dhergeen; waxaana la
guray jajabkii ka hadhay oo laba iyo toban dambiilood ah.

Butros Wuxuu Qiray Inuu Ciise Yahay Masiixa
(Mat. 16:13-19; Mar. 8:27-29)

18 Intuu keli ahaan u tukanayay, ayaa xertiisii la joogtay,
markaasuu weyddiiyey isagoo leh, Dadkii badnaa yay igu
sheegaan?
19 Way u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Yooxanaa Baabti-
isaha; qaar kalena waxay yidhaahdeen, Eliyaas, qaarna

waxay yidhaahdeen, Nebi nebiyadii hore ah oo soo sara kacay.
20 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Idinkuse yaad igu sheegtaan? Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Masiixii Ilaah.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dhimashadiisa Iyo Sarakiciddiisa
(Mat. 16:21-23; Mar. 8:30-31)

21 Laakiin wuu waaniyey oo wuxuu ku amray inaanay ninna waxaas u sheegin,
22 isagoo leh, Waxay waajib ugu tahay Wiilka Aadanahu inuu wax badan ku xanuunsado, oo ay waayeellada iyo wadaaddada sare iyo culimmadu diidaan, oo la dilo, oo maalinta saddexaad la sara kiciyo.

Waa In Nafta La Diido
(Mat. 16:24-28; Mar. 8:34--9:1)

23 Markaasuu wuxuu kulligood ku yidhi, Mid uun hadduu doonayo inuu iga daba yimaado, ha dayriyo doonistiisa, iskutallaabtiisana maalin walba ha soo qaato oo ha i soo raaco.
24 Waayo, kan doonaya inuu naftiisa badbaadiyo, waa lumin doonaa, laakiin kan naftiisa u lumiya aawaday, kaasaa badbaadin doona.
25 Waayo, nin maxay u taraysaa hadduu dunida oo dhan helo oo uu islumiyo oo khasaaro?
26 Maxaa yeelay, ku alla kii ka xishooda aniga iyo ereygaygaba, Wiilka Aadanaha ayaa ka xishoon doona isaga, goortuu ku yimaado ammaantiisa iyo ammaanta Aabbihiis iyo tan malaa'igaha quduuska ah.
27 Laakiin run baan idiin sheegayaa, Kuwa halkan taagan qaarkood sinaba dhimasho uma dhadhamin doonaan ilaa ay arkaan boqortooyada Ilaah.

Ciise Muuqiisu Waa Isbeddelay
(Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8)

28 Abbaaraha siddeed maalmood hadalladan dabadood waxaa dhacay inuu waday Butros, iyo Yooxanaa, iyo Yacquub, oo buurtuu fuulay inuu ku tukado,
29 oo intuu tukanayay, araggii wejigiisa ayaa si kale noqday, dharkiisuna caddaan ayuu la dhalaalayay.
30 Oo bal eeg, laba nin ayaa la hadlayay isaga, waxayna ahaayeen Muuse iyo Eliyaas,
31 oo ammaan ku soo muuqday, oo waxay kala hadlayeen dhimashadiisa uu Yeruusaalem dhowaan ku dhammayn lahaa.
32 Laakiin Butros iyo kuwii la jiray ayaa hurdo la cuslaaday; oo goortay tooseen ayay arkeen ammaantiisa iyo labadii nin oo la taagan.

33 Kolkay ka tegayeen waxaa dhacay in Butros ku yidhi
Ciise, Macallimow, waxaa inoo wanaagsan inaynu halkan
joogno, haddaba saddex waab aannu ka dhisno, mid adaan
ku dhisaynaa, midna Muuse, midna Eliyaas, waayo, ma uu
garanaynin wuxuu leeyahay.
34 Intuu waxaas lahaa, waxaa timid daruur oo iyagay had-
haysay, wayna baqeen kolkay daruurtii galeen.
35 Daruurtiina waxaa ka yimid cod leh, Kanu waa Wiilka-
yga aan jeclahay ee maqla isaga.
36 Goortii codkii ahaaday Ciise keliya ayaa la arkay;
markaasay iska aamuseen, oo maalmahaas ninna uma ay
sheegin wixii ay arkeen.

Wiilkii Jinniga Qabay Waa La Bogsiiyey
(Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27)

37 Maalintii xigtay, goortay buurta ka soo degeen, waxaa
dhacay in dad badni la kulmay isaga.
38 Oo bal eeg, nin dadkii badnaa ka mid ah ayaa qayliyey
isagoo leh, Macallimow, waxaan kaa baryayaa inaad wiilka-
yga eegto, waayo, waa madigayga,
39 oo bal eeg, jinni baa qabsada, oo dhaqsiba wiilkaa
qayliya, jinniguna waa gilgilaa, oo wiilku afkuu ka xum-
beeyaa; dhib ayaa jinnigu kaga baxaa, isagoo aad u burburi-
naya.
40 Waxaan xertaada ka baryay inay ka saaraan, wayna kari
waayeen.
41 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Qarni yahow
rumaysadka daranu oo madaxa adagu, ilaa goormaan idinla
jiri doonaa, oo ilaa goormaan idiin dulqaadan doonaa? Wi-
ilkaaga halkan keen.
42 Intuu weli soo socday, jinnigii ayaa jeexjeexay oo gilgilay.
Markaasaa Ciise jinnigii wasakhda lahaa canaantay, wiilki-
ina ayuu bogsiiyey oo aabbihiis ku celiyey.
43 Kulli way ka wada yaabeen Ilaah weynaantiisa.

Ciise Baa Mar Labaad Dhimashadiisa Sii Sheegay
(Mat. 17:22-23; Mar. 9:30-32)

Laakiin intay kulligood la wada yaabsanaayeen wixii uu
sameeyey oo dhan, wuxuu xertiisii ku yidhi,
44 Hadalladanu ha galeen dhegihiinna, waayo, Wiilka
Aadanaha ayaa dadka loo gacangelin doonaa.
45 Laakiin hadalkaas ayay garan waayeen, waana laga
qariyey si ayna u garan, wayna ka cabsadeen inay hadalkas
wax ka weyddiiyaan.

Is-hoosaysiinta
(Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37)

46 Waxaa ka dhex kacday dood ay islahaayeen, Kee baa
ahaan doonaa kan inoo weyn.
47 Laakiin Ciise markuu gartay fikirrada qalbigooda ayuu
ilmo qaaday oo is-ag joojiyey,
48 markaasuu ku yidhi iyaga, Ku alla kii magacayga ku
aqbala ilmahan, wuu i aqbalaa, oo ku alla kii i aqbalaa,
wuxuu aqbalaa kii i soo diray, waayo, kii idiinku wada yar,
kaas ayaa u weyn.

Midba Midka Kale Ha U Dulqaato
(Mar. 9:38-40)

49 Yooxanaa baa u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow,
waxaannu aragnay qof magacaaga jinniyo ku saaraya, oo
waannu u diidnay, waayo, isagu nama uu soo raaco.
50 Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Ha u diidina, waayo, kan
aan idinka gees ahayn waa idinla gees.

Ciise Wuxuu U Kacay Yeruusaalem; Dadka Reer Samaariya Sooma Ay Dhowayn

51 Goortii wakhtigii isaga kor loo qaadi lahaa uu dhowaa-
day, wuxuu wejigiisa u jeediyey inuu Yeruusaalem tago.
52 Markaasuu hortiisa cid u diray, oo intay tageen ayay
galeen tuulo reer Samaariya ah inay wax u diyaariyaan isaga.
53 Iyaguse ma ay dhowayn, waayo, wejigiisa ayaa u jeeday
xagga Yeruusaalem.
54 Markaasaa xertiisii Yacquub iyo Yooxanaa goortay ar-
keen, waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, ma doonaysaa in-
aannu dab amarno inuu cirka ka soo dego oo baabbi'iyo?
55 Isaguse waa ku jeestay oo canaantay iyaga, oo ku yidhi,
Garan maysaan caynkii ruuxa aad ka tihiin.
56 Markaasay waxay aadeen tuulo kale.

Sida Loo Imtixaamo Kuwa Doonaya Inay Xer Noqdaan
(Mat. 8:19-22)

57 Oo intay jidka ku socdeen nin baa ku yidhi isaga, Waan
ku raacayaa meel alla meeshaad tagtidba.
58 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Dawacooyinku go-
dad bay leeyihiin, shimbirraha cirkuna buulal bay leeyihiin,
laakiin Wiilka Aadanahu meel uu madaxiisa dhigo ma leh.
59 Mid kalena ayuu ku yidhi, I soo raac. Laakiin isagu
wuxuu ku yidhi, Sayidow, horta ii oggolow inaan tago oo
aabbahay soo aaso.
60 Laakiin wuxuu ku yidhi, Iska daa, meydadku ha aaseen
meydadkooda, laakiin adigu bax oo boqortooyadii Ilaah ku
naadi.

61 Mid kale ayaa yidhi, Sayidow, waan ku raacayaa, laakiin
horta ii oggolow inaan kuwa gurigayga jooga ku soo id-
haahdo, Nabadgelyo.
62 Ciise ayaa ku yidhi, Ma jiro nin gacantiisa mixaraatka
saara oo dib u eega, oo u qalma boqortooyada Ilaah.

10

Toddobaatankii Xerta Ahaa Shuqulladoodii

1 Waxaa dabadeed Rabbigu wuxuu soo bixiyey
toddobaatan kale, oo laba laba ayuu hortiisa u diray ilaa
magaalo walba iyo meel walba oo uu tegi lahaa.
2 Wuxuuna ku yidhi, Waxa beerta laga gooynayaa way
badan yihiin, shaqaalayaashuse waa yar yihiin. Sidaa dar-
teed Sayidka beergooyska barya inuu shaqaalayaal beertiisa
u soo diro.
3 Socda, oo ogaada, waxaan idiin dirayaa sida baraar oo
yeey ku dhex jira.
4 Ha qaadanina kiish, ama qandi, ama kabo, ninnaba jidka
ha ku nabdaadinina.
5 Guri alla gurigaad gashaan, horta waxaad ku tidhaah-
daan, Gurigan nabad ha u ahaato.
6 Ina nabdeed hadduu halkaas joogo, nabaddiinnu waxay
ahaan doontaa dushiisa, haddii kalese way idinku soo noqon
doontaa.
7 Gurigaas qudhiisa jooga, idinkoo cunaya oo cabbaya
waxay haystaan, waayo, shaqaaluhu waa istaahilaa abaal-
gudkiisa. Guriba guri ha u dhaafina.
8 Magaalo alla magaaladaad gashaan oo laydinka soo
dhoweeya, waxa laydin soo hor dhigo cuna.
9 Bogsiiya kuwa buka oo halkaas jooga, oo ku dhaha, Boqor-
tooyada Ilaah waa idinku soo dhow dahay.
10 Laakiin magaalo alla magaaladaad gashaan, oo aan lay-
dinka soo dhowayn, u soo baxa jidadkeeda, oo dhaha,
11 Xataa siigada magaaladiinna ee cagahayaga soo raac-
day, waannu idinku tirtiraynaa, laakiin kan ogaada, Boqor-
tooyadii Ilaah waa dhow dahay.
12 Waxaan idinku leeyahay, Maalintaas Sodom ayaa ka
xisaab fududaan doonta magaaldaas.

*Waxaa Hoog Leh Dadka Aan Ilaah Rumaysnayn Maga-
alooyinkooda*

(Mat. 11:20-24)

13 Waa kuu hoog, Khorasinay. Waa kuu hoog, Beytsayday,
waayo, shuqulladii xoogga lahaa oo laydinku dhex sameeyey
haddii Turos iyo Siidoon lagu samayn lahaa, goor horay

toobadkeeni lahaayeen, iyagoo dhar joonyad ah gashan oo
dambas ku fadhiya.
14 Laakiin maalinta xisaabta Turos iyo Siidoon waa idinka
xisaab fududaan doonaan.
15 Adiguna Kafarna'umay, samada ma laguu sarraysiin
doonaa? Waxaa lagu dejin doonaa *Haadees.
16 Kan idin maqlaa waa i maqlaa, kan idin diidaana, waa i
diidaa, kan i diidaana, wuxuu diidaa kii i soo diray.

Toddobaatankii Ayaa Soo Noqday

17 Toddobaatankii farxad ayay la soo noqdeen, iyagoo
leh, Sayidow, xataa jinniyadu magacaaga ayay nooga
dambeeyaan.
18 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Waxaan arkay Shayd-
daankoo sida hillaac samada uga soo dhacaya.
19 Bal ogaada, waxaan idin siiyey amar aad kula tumataan
abeesooyin iyo dabaqalloocyo iyo xoogga oo dhan ee cad-
owga; innaba waxba idinma yeeli doono.
20 Laakiin tan ha ku farxina in jinniyadu ay idinka
dambeeyaan, laakiin ku farxa in magacyadiinnu ay jannada
ku qoran yihiin.

Ciise Waa Mahadnaqay
(Mat. 11:25-27; 13:16-17)

21 Saacaddaas qudheeda ayuu Ruuxa Quduuska ah ku
reyreeyey oo yidhi, Waan kugu mahadnaqayaa, Aabbow,
Rabbiga samada iyo dhulkow, waayo, waxyaalahan ayaad
kuwa caqliga iyo garashada leh ka qarisay, oo waxaad u
muujisay ilmo yaryar. Haah, Aabbow, waayo, sidaas ayaa
kaa farxisay.
22 Aabbahay wax walbaba waa ii dhiibay; oo ninna Wi-
ilka garan maayo cid uu yahay Aabbaha maahee, oo ninna
Aabbaha garan maayo cid uu yahay, Wiilka maahee, iyo kii
Wiilku doonayo inuu u muujiyo.
23 Wuxuuna u jeestay xertiisa oo keli ahaan ugu yidhi,
Waxaa barakaysan indhaha arka waxaad aragtaan;
24 waayo, waxaan idinku leeyahay, Nebiyo iyo boqorro
badan ayaa doonay inay arkaan waxaad aragtaan, mana
arkin, iyo inay maqlaan waxaad maqashaan, mana ay
maqlin.

Sida Loo Helo Nolosha Weligeed Ah
(Mat. 22:34-40; Mar. 12:28-31)

25 Mid sharciga yaqaan ayaa istaagay oo jirrabay, isagoo
leh, Macallimow, maxaan sameeyaa si aan ku dhaxlo nolosha
weligeed ah?

---

* **10:15** Haadees = Meeshii kuwii dhintay.

26 Wuxuu ku yidhi, Maxaa sharciga ku qoran? Sidee baad
u akhridaa?
27 Isagaa u jawaabay oo ku yidhi, Waa inaad Rabbiga
Ilaahaaga ah ka jeclaataa qalbigaaga oo dhan, iyo naftaada
oo dhan, iyo xooggaaga oo dhan, iyo caqligaaga oo dhan,
deriskaagana waa inaad u jeclaataa sida naftaada.
28 Wuxuu ku yidhi, Si hagaagsan ayaad u jawaabtay. Sidaas
yeel oo waad noolaan doontaa.

Masaalka Ku Saabsan Ninkii Wanaagsanaa Oo Reer Samaariya

29 Laakiin isagoo doonaya inuu iscaddeeyo inuu xaq yahay,
ayuu Ciise ku yidhi, Yaa deriskayga ah?
30 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Nin baa Yeruusaalem
ka soo degayay oo Yerixoo ku socday; wuxuuna ku dhex
dhacay tuugag, oo intay dharka ka furteen oo garaaceen ayay
ka tageen oo daayeen isagoo bestiis ah.
31 Waxay noqotay in wadaad jidkaas ku soo degayay, oo
markuu arkay ayuu dhinaca kale maray.
32 Sidaas oo kalena nin reer Laawi ah goortuu meeshaas
yimid oo arkay, ayuu dhinaca kale maray.
33 Laakiin nin reer Samaariya ah intuu socday ayuu
meeshiisa yimid, oo markuu arkay ayuu u naxariistay.
34 Wuuna u dhowaaday, oo nabrihiisii ka duudduubay, oo
saliid iyo khamri ku shubay, markaasuu saaray neefkiisii, oo
hudheel geeyey, waana u dadaalay.
35 Maalintii dambe wuxuu soo bixiyey laba dinaar, oo siiyey
ninkii hudheelkii lahaa, oo ku yidhi, U dadaal, oo wixii dambe
oo kaaga baxa, soo noqodkayga ayaan kuu celin doonaa.
36 Saddexdaas kee bay kula tahay inuu deris u ahaa kii
tuugagga ku dhex dhacay?
37 Wuxuu ku yidhi, Kii u naxariistay. Markaasaa Ciise ku
yidhi, Tag oo sidaas oo kale yeel.

Maarta Iyo Maryan

38 Intay socdeen wuxuu galay tuulo. Markaasaa qof dumar
ah oo Maarta la odhan jiray ayaa gurigeeda gelisay.
39 Waxayna lahayd walaal Maryan la odhan jiray, oo
iyaduna waxay ag fadhiisatay cagihii Sayidka oo ereygiisa
maqashay.
40 Laakiin Maarta waxaa jiidanaysay hawl badan, oo intay
u timid ayay ku tidhi, Sayidow, miyaanay waxba kula ahayn
in walaashay i daysay inaan keligay adeego? Haddaba la
hadal inay ila qabato.

41 Laakiin Sayidku waa u jawaabay oo ku yidhi, Maarta,
Maartay, wax badan ayaad ka welwelaysaa oo isku
dhibaysaa.
42 Laakiin mid baa loo baahan yahay, Maryanna waxay
dooratay intii roonayd oo aan laga qaadi doonin.

11

Tukashaduu Ciise Xertiisa Baray
(Mat. 6:9-13)

1 Meel buu ku tukanayay, oo goortuu dhammeeyey, mid
xertiisa ka mid ah ayaa ku yidhi, Sayidow, na bar si loo
tukado, sida Yooxanaa xertiisa u baray.
2 Wuxuu ku yidhi, Goortaad tukanaysaan dhaha, Aabba-
hayaga jannada ku jirow, magacaagu quduus ha ahaado,
boqortooyadaadu ha timaado.
3 Maalinba maalin kibistayada nagu filan na sii.
4 Oo naga cafi dembiyadayada, waayo, annaguba waa
u cafinnaa mid walba oo aannu qaan ku leennahay, oo
jirrabaaddana ha noo kaxayn.

Tukasho Joojinla'aan Ah Iyo Masaalka Ku Saabsan Saaxi-
ibkii Saqdadhexe Yimid
(Mat. 7:7-11)

5 Wuxuuna ku yidhi, Kiinnee baa saaxiib leh oo saqdad-
hexe u tegaya oo ku odhanaya, Saaxiibow, saddex kibsood i
amaahi,
6 waayo, saaxiibkay ayaa safar iiga yimid, oo waxaan hor
dhigo ma hayo.
7 Kaasaana gudaha ka jawaabaya oo odhanaya, Ha i dhibin.
Albaabka waa la xidhay; carruurtayduna sariirtay ila jiiftaa;
umana kici karo inaan wax ku siiyo.
8 Waxaan idinku leeyahay, In kastoo aanu kici doonin oo
aanu siin doonin saaxiibnimadiisa aawadeed, weliba baryo
badnaantiisa aawadeed ayuu u kici doonaa oo u siin doonaa
in alla intuu u baahan yahay.
9 Waxaan idinku leeyahay, Weyddiista oo waa laydin siin
doonaa; doona oo waad heli doontaan; garaaca oo waa
laydinka furi doonaa.
10 Waayo, mid kasta oo weyddiista waa la siiyaa; kii doon-
aana waa helaa; kii garaacana waa laga furi doonaa.
11 Midkiinnee baa oo aabbe ah haddii wiilkiisu kibis wey-
ddiisto, dhagax siinaya? Ama hadduu kalluun weyddiisto,
kalluunka meeshiis abeeso siinaya?
12 Ama hadduu ukun weyddiisto, dabaqallooc siinaya?
13 Haddaba idinka oo shar leh haddaad garanaysaan inaad
hadiyado wanaagsan carruurtiinna siisaan, intee ka badan

ayaa Aabbihiinna jannada ku jiraa Ruuxa Quduuska ah uu siin doonaa kuwa isaga weyddiista?

Ciise Jawaabtiisii Markii Lagu Ashtakeeyey Inuu Caawimaadda Shayddaanka Ku Shaqeeyey
(Mat. 12:22-30; Mar. 3:22-27)

14 Wuxuu saarayay jinni carrab la'. Waxaana dhacay goortuu jinnigii baxay inuu kii carrabka la'aa hadlay, dadkiina way yaabeen.
15 Laakiin qaarkood ayaa yidhi, wuxuu jinniyada ku saaraa Be'elsebul oo ah madaxda jinniyada.
16 Markaasaa kuwa kale oo jirrabaya waxay ka doonayeen inuu calaamo cirka ka tuso.
17 Laakiin isagoo garanaya fikirradooda ayuu ku yidhi, Boqortooyo walba oo kala qaybsantaa, cidla' bay noqotaa, guri guri ka qaybsamaana waa dumaa.
18 Shayddaankuna hadduu kala qaybsamo, boqortooyadiisu sidee bay u taagnaan doontaa? Waayo, waxaad tidhaahdaan, Waxaad jinniyo ku saartaa Be'elsebul.
19 Anigu haddii aan jinniyada ku saaro Be'elsebul, wilashiinna yay ku saaraan? Sidaa darteed iyagu waxay ahaanayaan xaakinnadiinna.
20 Laakiin haddaan jinniyada ku saaro farta Ilaah, waxaa idiin timid boqortooyada Ilaah.
21 Nin xoog leh oo hubaysan markuu ilaalinayo barxaddiisa, alaabtiisu waa nabad gelaysaa.
22 Laakiin mid ka xoog badan goortuu ku soo baxo oo ka adkaado, wuxuu ka qaadaa hubkiisii uu isku halleeyey, oo wuu qaybiyaa wuxuu ka dhacay.
23 Kan aan ila jirin waa iga gees, oo kan aan ila ururin waa firdhiyaa.

Jinnigu Waa Ku Noqday Meeshuu Ka Baxay
(Mat. 12:43-45)

24 Jinniga wasakhda leh goortuu ninka ka baxo, wuxuu maraa meelo aan biyo lahayn, isagoo nasasho doonaya, oo markuu heli waayo, wuxuu yidhaahdaa, Waxaan ku noqonayaa gurigaygii aan ka baxay.
25 Oo goortuu yimaado wuxuu helaa isagoo xaaqan oo hagaagsan.
26 Markaasuu tagaa oo wuxuu wataa toddoba jinni oo kale oo ka xunxun isaga, wayna galaan oo halkaas joogaan. Ninkaas wakhtigiisa dambe ayaa ka darnaada wakhtiga hore.
27 Waxaa dhacay goortuu waxyaalahaas yidhi, in qof dumar ah oo dadka ka mid ah codkeeda kor u qaadday oo ku

tidhi, Waxaa barakaysan uurka ku siday iyo naasihii aad
nuugtay.
28 Laakiin wuxuu ku yidhi, Runtaa, laakiin waxaa
barakaysan kuwa ereyga Ilaah maqla oo xajiya.

Ciise Waa Ka Digay In Calaamooyin La Doono
(Mat. 12:38-42; Mar. 8:12)

29 Goortii dadkii badnaa isugu soo ururayeen, wuxuu
bilaabay inuu yidhaahdo, Qarniganu waa qarni shareed;
calaamo bay doonayaan, lamana siin doono, calaamada Yoo-
nis maahee.
30 Waayo, sida Yoonis calaamo ugu noqday reer Nineweh,
sidaas oo kale ayuu Wiilka Aadanahu calaamo ugu ahaan
doonaa qarnigan.
31 Boqoradda koonfureed waxay xisaabta la kici doontaa
dadka qarnigan, wayna xukumi doontaa, waayo, waxay ka
timid meesha dhulka ugu shishaysa inay xigmadda Sulay-
maan maqasho, oo bal eeg, mid Sulaymaan ka weyn ayaa
halkan jooga.
32 Nimanka Nineweh waxay xisaabta isla taagi doonaan
dadka qarnigan, wayna xukumi doonaan, waayo, waxay ku
toobadkeeneen wacdigii Yoonis, oo bal eeg, mid Yoonis ka
weyn ayaa halkan jooga.

Waxa Ilayska Laga Barto
(Mat. 5:15; 6:22-23)

33 Ma jiro nin, goortuu ilays shido, dhiga meel qarsoon ama
weel hoostiisa, laakiin wuxuu saaraa meeshii ilayska si ay
kuwa soo galaa iftiinka u arkaan.
34 Ilayska jidhkaagu waa ishaada, ishaaduna markay ha-
gaagsan tahay, jidhkaaga oo dhammu waa iftiimaa, laakiin
goortay xun tahay, jidhkaaguna waa gudcur.
35 Haddaba iska jir si iftiinka kugu jiraa aanu gudcur u
ahaan.
36 Haddaba haddii jidhkaaga oo dhammu iftiimo, aanuna
lahayn meel gudcur ah, waa wada iftiimaa, sida goortii
ilayska dhalaalayaa uu kuu iftiimiyo.

Ciise Wuxuu Canaantay Farrisiintii Iyo Kuwii Sharciga Yiqiin
(Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40; Luuk. 20:45-47)

37 Goortuu hadlayay, nin Farrisi ah ayaa weyddiistay inuu
wax la cuno; wuuna galay gurigiisa, oo cunto u fadhiistay.
38 Farrisigii markuu arkay waa yaabay, waayo, cuntada
horteed ma uu faraxalan.
39 Sayidka ayaa ku yidhi, Haddeer idinkoo Farrisiin ah
waxaad dusha ka nadiifisaan koobka iyo xeedhada, laakiin
xaggiinna hoose waxaa ka buuxa dulun iyo shar.

40 Doqonno yahow, kii dusha sameeyey miyaanu gudahana
samaynin?
41 Laakiin waxa gudaha ah sadaqad u bixiya, oo bal eeg,
wax walba waa idiin nadiifsan yihiin.
42 Laakiin waa idiin hoog, Farrisiin yahay, waayo, reex-
aanta iyo kabsarta iyo khodaarta oo dhan toban meelood
ayaad meel ka bixisaan, oo waxaad dhaaftaan xukunka iyo
jeclaanta Ilaah. Waxaad lahaydeen inaad waxan samaysaan
oo aydnaan kuwa kale dhaafin.
43 Waa idiin hoog, Farrisiin yahay, waayo, waxaad jeceshi-
hiin kursiyada hore oo sunagogyada, iyo salaanta suuqa.
44 Waa idiin hoog, waayo, waxaad tihiin sida xabaalo aan
muuqanaynin; nimanka dul marayaana aanay garanaynin.
45 Kuwa sharciga yaqaan midkood ayaa u jawaabay oo
ku yidhi, Macallimow, markaad waxaas leedahay, annagana
waad na caayaysaa.
46 Markaasuu ku yidhi, Idinkana waa idiin hoog, sharciga
sheegayaal yahow, waayo, waxaad nimanka ku rartaan wax
culus oo qaadiddoodu dhib leedahay; idinkuse farihiinna
middood kuma taabataan culaabta.
47 Waa idiin hoog, waayo, waxaad dhistaan xabaalaha
nebiyada, awowayaashiinse way dileen.
48 Haddaba waxaad tihiin markhaatiyaal oo aad og-
goshihiin shuqulkii awowayaashiin, waayo, iyagaa dilay,
idinkuna waad dhistaan xabaalahooda.
49 Sidaa darteed xigmadda Ilaah ayaa tidhi, Waxaan u diri
doonaa nebiyo iyo rasuullo; qaarkood waa la dili doonaa oo
la silcin doonaa,
50 in qarnigan la weyddiiyo dhiiggii nebiyada oo dhan oo
daatay tan iyo aasaaskii dunida,
51 oo laga bilaabo dhiiggii Haabiil ilaa dhiiggii Sakariyas
kii ku dhintay meeshii allabariga iyo meesha quduuska ah
dhexdooda. Runtii, waxaan idinku leeyahay, Qarnigan ayaa
la weyddiin doonaa.
52 Waa idiin hoog, sharciga sheegayaal yahow, waayo, furi-
hii garashada ayaad qaaddeen. Idinka qudhiinnu ma gelin,
oo kuwii gelayayna ayaad ka hor joogsateen.
53 Oo kolkuu meeshaas ka baxay, culimmada iyo Farrisiintu
waxay bilaabeen inay aad ugu dhirfaan iyo inay wax badan
kaga hadlisiiyaan,
54 iyagoo gaadaya inay ku qabtaan wixii afkiisa ka soo
baxa.

12

Ciise wuxuu xertiisii uga digay labawejiilenimada

1 Markii dadkii badnaa oo tirola'aanta ahaa isa soo tubeen,
ilaa ay qaarba qaar ku joogjoogsadeen, wuxuu bilaabay inuu
kolkii hore xertiisa ku yidhaahdo, Iska jira khamiirka Farrisi-
inta kan ah labawejiilenimada.
2 Ma jiro wax daboolan oo aan soo muuqan doonin ama
wax qarsoon oo aan la garan doonin.
3 Sidaa darteed wax kasta oo aad gudcurka ku dhex tid-
haahdeen, iftiinka ayaa laga maqli doonaa, oo wixii aad
dhegta iskagala hadasheen qoolal qarsoon ayaa guryaha
dushooda lagaga dhawaaqi doonaa.

Kuwii Laga Baqi Lahaa
(Mat. 10:28-33)

4 Waxaan idinku leeyahay, saaxiibbadayow, Ha ka baqina
kuwa jidhka dila, oo aan dabadeed wax kale samayn karin.
5 Laakiin waxaan idinkaga digayaa kaad ka baqi lahay-
deen. Ka baqa kan kolkuu dilo dabadeed amar u leh inuu
jahannamada ku tuuro. Runtii, waxaan idinku leeyahay,
Kaas ka baqa.
6 Shan shimbirrood miyaan laba beesadood lagu iibin? Oo
midna lagama illaawin Ilaah hortiisa.
7 Laakiin timaha madaxiinna oo dhan waa tirsan yihiin. Ha
baqina; waad ka qiima badan tihiin shimbirro badan.
8 Weliba waxaan idinku leeyahay, Mid walba oo igu qirta
dadka hortiisa, ayaa Wiilka Aadanahu ku qiran doonaa
malaa'igaha Ilaah hortooda.
9 Laakiin kii igu diida dadka hortiisa, malaa'igaha Ilaah
hortooda ayaa lagu diidi doonaa,
10 oo mid walba oo ku hadla hadal Wiilka Aadanaha ka gees
ah, waa loo cafiyi doonaa, laakiin kii caaya Ruuxa Quduuska
ah looma cafiyi doono.
11 Goortay idin hor keenayaan sunagogyada, iyo
taliyayaasha, iyo kuwa amarka leh, ha ka welwelina sidii
iyo wixii aad ku jawaabi doontaan ama waxaad odhan
doontaan,
12 waayo, Ruuxa Quduuska ah ayaa saacaddaas idin bari
doonaa wixii aad leedihiin inaad tidhaahdaan.

Damac Badnaanta Iyo Masaalka Ku Saabsan Taajirkii Nacaska Ahaa

13 Oo mid dadka ka mid ah ayaa ku yidhi, Macallimow,
walaalkay u sheeg inuu dhaxalka ila qaybsado.
14 Laakiin wuxuu ku yidhi, Ninkow, yaa iiga kiin dhigay
xukume ama qaybiye?
15 Wuxuu iyaga ku yidhi, Fiiriya oo iska ilaaliya damacni-
mada oo dhan, waayo, qof goortuu maal badnaado, noloshi-
isu kama timaado maalkuu leeyahay.

16 Markaasuu masaal kula hadlay oo ku yidhi, Nin hodan
ah dhulkiisa ayaa wax badan bixiyey.
17 Kolkaasuu isla tashaday isagoo leh, Maxaan sameeyaa,
waayo, ma haysto meel aan ku ururiyo wixii ii baxay?
18 Markaasuu yidhi, Sidan ayaan samayn doonaa. Maqsin-
nadaydii ayaan dumin doonaa oo kuwa ka waaweyn ayaan
dhisan doonaa; halkaasna ayaan ku urursan doonaa sar-
reenkayga iyo alaabtayda oo dhan,
19 oo waxaan naftayda ku odhan doonaa, Nafay, waxaad
leedahay alaab badan oo sannado badan loo dhigay. Naso oo
wax cun oo cab oo farax.
20 Laakiin Ilaah wuxuu ku yidhi, Kaaga doqonka ahow,
caawa naftaada waa lagu weyddiisan doonaa, wixii aad
diyaarsatayna yaa lahaan doonaa?
21 Sidaas oo kale weeye kan maal urursada oo aan Ilaah u
hodan ahayn.

Welwelka, Iyo Aamminaadda Ilaah La Aamino
(Mat. 6:25-34)

22 Markaasuu xertiisii ku yidhi, Sidaa darteed waxaan
idinku leeyahay, Ha ugu welwelina naftiinna waxaad cuni
doontaan, jidhkiinnana waxaad huwin doontaan.
23 Waayo, naftu waa ka roon tahay cuntada, jidhkuna waa
ka roon yahay dharka.
24 Tukayaasha fiiriya, waayo, waxba ma beeraan, waxna
ma gurtaan, mana haystaan maqsin ama meel ay wax ku
urursadaan, oo Ilaah baa cunto siiya. Intee baad ka roon
tihiin shimbirraha!
25 Midkiinee intuu welwelo, dhererkiisa dhudhun ku dari
kara?
26 Haddaba haddii aanad samayn karin xataa waxa u yar,
maxaad ugu welweshaan intii kale?
27 Fiiriya ubaxyada, siday u baxaan, ma ay shaqeeyaan,
ma ayna miiqdaan. Weliba waxaan idinku leeyahay, Xataa
Sulaymaan wakhtiga ammaantiisii oo dhan dhar uma uu
gashan jirin sida kuwan midkood.
28 Laakiin haddii Ilaah sidaa u huwiyo cawska maanta
duurka ku yaal oo berrito moofada lagu ridayo, sidee ka
badan ayuu idiin huwinayaa, rumaysad yarayaalow?
29 Ha doondoonina waxaad cuntaan iyo waxaad cabtaan,
oo ha shakiyina,
30 waayo, quruumaha dunidu waxaas oo dhan ayay doon-
doonaan; laakiin Aabbihiin waa og yahay inaad waxaas u
baahan tihiin.
31 Laakiin doondoona boqortooyadiisa, oo waxaas oo dhan
waa laydiinku dari doonaa.

32 Ha baqina, idoyahow yari, waayo, Aabbihiin waxaa ka
farxiya inuu boqortooyada idin siiyo.
33 Iibiya waxaad leedihiin oo sadaqo bixiya. Samaysta
kiishash aan duugoobaynin, oo maal aan dhammaanaynin
ku urursada jannada, meesha aan tuug ku soo dhowaan oo
aan aboor ku baabbi'in.
34 Waayo, meesha maalkiinnu ku jiro, meeshaasaa qalbigi-
innuna ku jiri doonaa.

Soojeedid Baa Loo Baahan Yahay; Masaalka Ku Saabsan Addoommadii Aaminka Ahaa Iyo Kuwii Aan Aamminka Ahayn (Mat. 24:45-51)

35 Dhexdiinnu ha xidhnaato, laambadihiinnuna ha bax-
aan.
36 Idinkuna ahaada sida niman sayidkooda sugaya, goor-
tuu arooska ka soo noqdo, inay markiiba ka furaan markuu
yimaado oo garaaco.
37 Waxaa barakaysan addoommadaas, kuwa sayidku goor-
tuu yimaado, uu helo iyagoo soo jeeda. Runtii waxaan
idinku leeyahay, Isagu waa guntan doonaa, oo cunto ayuu u
fadhiisan doonaa, oo intuu iyaga u dhowaado ayuu u adeegi
doonaa.
38 Hadduu yimaado wakhtigii gaadhka labaad ama kan
saddexaad oo uu helo iyagoo sidaas ah, kuwaas ayaa
barakaysan.
39 Laakiin tan ogaada, odayga reerku hadduu ogaan lahaa
saacadda tuuggu imanayo, wuu soo jeedi lahaa, oo uma uu
daayeen in gurigiisa la jebiyo.
40 Idinkuna diyaar ahaada, waayo, saacad aydnaan u
malaynaynin ayaa Wiilka Aadanahu imanayaa.
41 Butros ayaa ku yidhi, Sayidow, ma annaga ayaad
masaalkan nagula hadlaysaa ama dadka oo dhan?
42 Sayidkuna wuxuu yidhi, Haddaba yuu yahay wakiilka
aaminka ah oo caqliga leh, kan uu sayidkiisu u sarraysiin
doona dadka gurigiisa, inuu qaybtooda oo cuntada ah siiyo
wakhtigeeda?
43 Waxaa barakaysan addoonkaas kan sayidkiisu goortuu
yimaado uu helayo isagoo sidaas samaynaya.
44 Runtii waxaan idinku leeyahay. Wuxuu leeyahay oo
dhan ayuu ka sarraysiin doonaa isaga.
45 Laakiin haddii addoonkaas qalbigiisa ka yidhaahdo,
Sayidkayga imaatinkiisii waa raagay, oo uu bilaabo inuu
garaaco midiidinyada ragga iyo dumarka ahaa, iyo inuu wax
cuno oo wax cabbo oo sakhraamo,
46 addoonkaas sayidkiisu wuxuu iman doonaa maalin
aanu filayn oo saacad aanu ogayn, oo waa kala jeexi doonaa,

oo wuxuu ka dhigi doonaa mid qayb la hela kuwa aan
aaminka ahayn.
47 Addoonkaas ogaa doonista sayidkiisa, oo aan diyaar-
garayn, oo aan yeelin sidii doonistiisu ahayd, wax badan waa
la garaaci doonaa.
48 Laakiin kii aan ogayn oo yeelayse wixii garaacid is-
taahila, wax yar baa la garaaci doonaa. Mid kasta oo wax
badan la siiyey, wax badan ayaa laga dooni doonaa, oo kan
wax badan loo sii dhiibtay, wax ka badan ayaa la weyddiisan
doonaa.

Calaamooyinkii Wakhtiyada
(Mat. 10:34-36; 16:1-4; Mar. 8:11-13; Mat. 5:25-26)

49 Waxaan u imid inaan dab dhulka ku tuuro, oo maxaan
doonayaa hadduu durba shidan yahay?
50 Anigu waxaan leeyahay baabtiis in laygu baabtiisayo oo
sidee lay cidhiidhiyey ilaa uu dhammaado!
51 Miyaad u malaynaysaan inaan u imid inaan nabad
dhulka siiyo? Waxaan idinku leeyahay, Maya, laakiinse
kalasoocid.
52 Waayo, intii haddeer ka dambaysa waxaa guri ku jiri
doona shan kala soocan, saddex laba ka gees ah iyo laba
saddex ka gees ah.
53 Waa kala soocmayaan, aabbe wiil ka gees ah iyo wiil
aabbe ka gees ah, hooyo gabadh ka gees ah iyo gabadh
hooyadeed ka gees ah, soddoh afadii wiilkeeda ka gees ah iyo
afadii wiilkii soddohdeed ka gees ah.
54 Weliba wuxuu dadkii badnaa ku yidhi, Goortaad arag-
taan daruur gabbaldhac ka soo baxaysa, kolkiiba waxaad
tidhaahdaan, Roob baa soo socda, oo sidaasuu noqdaa.
55 Oo goortaad aragtaan dabayl koonfureed oo dhacaysa
waxaad tidhaahdaan, Kulaylku waa iman doonaa, waana
noqda.
56 Labawejiilayaal yahow, waxaad kala garanaysaan
muuqashada dhulka iyo cirka, laakiin wakhtigan sidee
baad u kala garan weydaan?
57 Maxaad qudhiinnu waxa xaqa ah u xukumi weydaan?
58 Goortaad cadowgaaga u raacdo xaakinka, intaad jidka
maraysaan ku dadaal si aad uga baxsato, inaanu xaakinka
kuu jiidin, xaakinkuna askariga kuu dhiibin, askariguna
xabsiga kugu tuurin.
59 Waxaan kugu leeyahay, Halkaas ka soo bixi maysid ilaa
aad siisid lacagta u yar oo ugu dambaysa.

13

Toobadkeen Baa Lagu Waaniyey

1 Wakhtigaas qudhiisa waxaa joogay qaar wax uga sheegay
dadka reer Galili oo Bilaatos dhiiggooda ku daray allabari-
gooda.
2 Kolkaasaa Ciise u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Ma waxay
idinla tahay in kuwii reer Galili ahaa ay ka dembi badnaay-
een kuwii kale oo reer Galili oo dhan waxyaalahaas ay ku
silceen aawadood?
3 Waxaan idinku leeyahay, Maya, laakiin haddaanad
toobadkeenin, kulligiin sidaas oo kale ayaad u lumi doon-
taan.
4 Ama siddeed iyo tobankii oo munaaradda Siloo'am ay ku
soo dhacday oo ay dishay, ma waxay idinla tahay, inay ka gef
badnaayeen dadka Yeruusaalem joogay oo dhan?
5 Waxaan idinku leeyahay, Maya, laakiin haddaydnan
toobadkeenin, kulligiin sidaas oo kale ayaad u lumi doon-
taan.

Masaalka Ku Saabsan Geedkii Berdaha Ahaa Oo Aan Waxba Dhalin

6 Markaasuu masaalkan ku hadlay, Nin baa wuxuu lahaa
geed berde ah oo beertiisii canabka ahayd lagu beeray. Waa
u yimid isagoo midho ka doonaya, waxbana kama uu helin.
7 Wuxuu beer-ka-shaqeeyihii ku yidhi, Bal eeg, saddex san-
nadood ayaan imanayay oo berdahan midho ka doonayay,
kamana helin. Jar, muxuu dhulka u khasaarinayaa?
8 Markaasuu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Sayidow, san-
naddanna daa ilaa aan hareerihiisa qodqodo oo aan digeeyo.
9 Dabadeed hadduu midhaysto, wanaag; haddii kalese
waad jari doontaa.

Maalin Sabti Ah Naag Baa La Bogsiiyey

10 Maalin sabti ah sunagogyada midkood ayuu wax ku
barayay.
11 Oo bal eeg, waxaa joogtay naag siddeed iyo toban san-
nadood cudur qabtay, wayna isku soo jabnayd, mana ay kari
karin inay istoosiso.
12 Ciise goortuu arkay, ayuu u yeedhay oo ku yidhi,
Haweentoy, cudurkaaga waad ka furan tahay.
13 Kolkaasuu gacmihiisa saaray, oo kolkiiba way toos-
naatay, oo Ilaah bay ammaantay.
14 Kii sunagogga u sarreeyey ayaa cadho ku jawaabay,
waayo, Ciise maalintii sabtida ahayd ayuu wax bogsiiyey,
wuxuuna dadkii badnaa ku yidhi, Waxaa jira lix maalmood
oo dadkii leeyihiin inay shaqeeyaan. Maalmahaas haddaba
kaalaya, ha laydin bogsiiye, ee ha imanina maalinta sabtida
ah.
15 Laakiin Sayidka ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Labawej-
ilayaal yahow, mid kasta oo idinka mid ah miyaanu sabtida

dibigiisa ama dameerkiisa ka soo furin golaha oo u wadin
inuu soo waraabiyo?
16 Oo naagtan oo ina Ibraahim ah oo Shayddaanku siddeed
iyo toban sannadood xidhay, miyaanay lahayn in maalinta
sabtida ah laga fura xidhmaddaas?
17 Goortuu waxaas yidhi cadaawayaashiisii oo dhan way
wada ceeboobeen, dadkii oo dhanna ayaa ku reyreeyey wax
walba oo ammaanta lahaa oo uu falay.
18 Haddaba wuxuu yidhi, Boqortooyada Ilaah maxay u eg
tahay oo maxaan u ekaysiiyaa?

Masaalka Ku Saabsan Iniin Khardal Ah Iyo Masaalka Ku Saabsan Khamiir
(Mat. 13:31-33; Mar. 4:30-32)

19 Waxay u eg tahay iniin khardal ah, oo nin qaaday oo
beertiisii ku riday, oo ay baxday oo geed dheer noqotay,
shimbirraha cirkuna laamaheeday ku degeen.
20 Haddana wuxuu yidhi, Maxaan boqortooyada Ilaah u
ekaysiiyaa?
21 Waxay u eg tahay khamiir naag intay qaadday ay saddex
qiyaasood oo bur ah ku dhex qooshtay ilaa ay wada khami-
ireen.

Iridda Cidhiidhiga Ah Ee Nolosha Laga Galo
(Mat. 7:13-14, 21-23)

22 Oo wuxuu dhex marayay magaalooyin iyo tuulooyin
isagoo wax baraya, Yeruusaalemna ayuu ku socday.
23 Mid baa wuxuu ku yidhi, Sayidow, ma yar yihiin kuwa
badbaadayaa?
24 Wuxuuna ku yidhi, Aad u dadaala inaad iridda cidhi-
idhsan ka gashaan, waayo, waxaan idinku leeyahay, Qaar
badan ayaa dooni doona inay galaan, mana kari doonaan.
25 Goortii ninkii guriga lahaa kaco oo albaabka xidho, oo
aad bilowdaan inaad dibadda istaagtaan oo aad albaabka
garaacdaan, idinkoo leh, Sayidow, naga fur; isaguna waa
u jawaabi doonaa oo idinku odhan doonaa, Garan maayo
meeshaad ka timaadeen.
26 Markaasaad bilaabi doontaan inaad tidhaahdaan, Hor-
taada ayaannu wax ku cuni jirnay oo ku cabbi jirnay, oo
jidadkayaga ayaad wax ku bari jirtay.
27 Markaasuu odhan doonaa, Waxaan idinku leeyahay,
Garan maayo meeshaad ka timaadeen; iga taga kulligiin oo
xaqdarrada ka shaqeeya.
28 Halkaa waxaa jiri doonta baroor iyo ilko jirriqsi goortaad
boqortooyada Ilaah ku aragtaan Ibraahim iyo Isxaaq iyo
Yacquub iyo nebiyada oo dhan, oo idinkana dibadda laydiin
tuuray.

29 Waxay ka iman doonaan bari iyo galbeed iyo woqooyi
iyo koonfur, waxayna dhex fadhiisan doonaan boqortooyada
Ilaah.
30 Ogaada, kuwa ugu dambeeya ayaa ugu horrayn doona,
kuwa ugu horreeyaana way ugu dambayn doonaan.

Herodos Cadownimadiisii

31 Markaas qudhiisa ayaa waxaa yimid qaar Farrisiin ah
iyagoo ku leh, Bax oo ka tag meeshan, waayo, Herodos ayaa
doonaya inuu ku dilo.
32 Wuxuu iyaga ku yidhi, Idinku u taga oo dawacaas u
sheega, Bal eeg, maanta iyo berriba ayaan jinniyo saarayaa
oo dad bogsiinayaa, maalinta saddexaadna ayaan kaamil-
mayaa.
33 Laakiin waa inaan socdo maanta iyo berri iyo maalinta
ku xigtaba, waayo, ma noqon karto nebi inuu ku dhinto
Yeruusaalem dibaddeeda.

Ciise Waa U Ooyay Yeruusaalem
(Mat. 23:37-39)

34 Yeruusaalemay, Yeruusaalemay, tan nebiyada dishoy,
oo kuwa loo soo diray dhagxisoy! Intee baan marar badan
jeclaaday inaan carruurtaada u soo ururiyo xataa sida
dooradu carruurteeda baalasheeda hoostooda ugu ururiso,
laakiin idinku ma aydnaan jeclayn.
35 Ogaada, gurigiinnii waa laydiin daayay, isagoo cidla
ah. Waxaan idinku leeyahay, Ima arki doontaan ilaa aad
tidhaahdaan, Waxaa barakaysan kan Rabbiga magiciisa ku
imanaya.

14

Ninkii Uurweynaadka Qabay Ayaa Sabti La Bogsiiyey

1 Maalin sabti ah markuu galay mid ka mid ah kuwa Far-
risiinta u sarreeya gurigiisa inuu kibis cuno, waxaa dhacay
inay fiirinayeen.
2 Oo bal eeg, waxaa hortiisa joogay nin uurweynaad qaba.
3 Markaasaa Ciise u jawaabay oo kuwii sharciga yiqiin iyo
Farrisiintii ku yidhi, isagoo leh, Ma xalaal baa in sabtida wax
la bogsiiyo, mise maya?
4 Laakiin way aamuseen. Isaguse, intuu ninkii qabtay, ayuu
bogsiiyey, markaasuu sii daayay.
5 Wuxuu iyaga ku yidhi, Kiinnee baa leh dameer ama
dibi ceel ku dhacay oo aan maalin sabti ah dhaqso uga soo
bixinaynin?
6 Wayna uga jawaabi kari waayeen waxyaalahaas.

Is-hoosaysiinta Iyo Marti-soo-dhowaynta

7 Goortuu arkay kuwii loo yeedhay siday kursiyada hore u
doorteen, ayuu masaal kula hadlay oo ku yidhi,
8 Markii nin kuugu yeedho aroos, kursiga hore ha fad-
hiisan, waaba intaasoo isagu nin kaa murwad weyn ugu
yeedho,
9 oo kii isaga iyo adiga idiin yeedhay uu yimaado oo kugu
yidhaahdo, Kan meel sii, oo markaasaad bilaabaysaa inaad
meesha dambe ceeb ku fadhiisato.
10 Laakiin goortii laguu yeedho, tag oo meesha u hoosaysa
fadhiiso, si kii kuu yeedhay kolkuu yimaado uu kuugu yid-
haahdo, Saaxiibow, sare u soco. Markaasaad ammaan ku la-
haan doontaa kuwa cuntada kula fadhiya oo dhan hortooda.
11 Waayo, mid kasta oo isa sarraysiiya waa la hoosaysiin
doonaa; oo kii is-hoosaysiiyana waa la sarraysiin doonaa.
12 Wuxuuna ku yidhi kii u yeedhay, Goortaad qado ama
casho samayso, ha u yeedhin saaxiibbadaada ama walaala-
haa ama xigaalkaa ama derisyadaada hodanka ah, waaba in-
taasoo iyaguna ay markooda kuu yeedhaan, oo ay abaalgud
kugu noqotaa.
13 Laakiin goortaad diyaafad samayso waxaad u yeedhaa
masaakiinta iyo kuwa laxaadka la' iyo curyaannada iyo ind-
hoolayaasha,
14 oo aad barakaysnaan doontaa, waayo, iyagu maleh
waxa ay kuugu abaalgudaan, laakiin waxaa laguu abaalgudi
doonaa wakhtiga sarakicidda kuwa xaqa ah.

Masaalka Ku Saabsan Iidda Weyn

15 Kuwa cuntada ula fadhiyey midkood, goortuu waxaas
maqlay, wuxuu isaga ku yidhi, Waxaa barakaysan kan kibis
ku cuni doona boqortooyada Ilaah.
16 Wuxuuse ku yidhi, Nin baa casho weyn sameeyey, oo dad
badan u yeedhay,
17 oo saacaddii cashada ayuu addoonkiisii u diray inuu
kuwii loo yeedhay ku yidhaahdo, Kaalaya, waayo, haatan
wax waluba waa diyaar.
18 Markaasay kulligood waxay bilaabeen inay fikir keliya
ku marmarsiiyoodaan. Kii u horreeyey ayaa ku yidhi, Beer
baan iibsaday, oo waa inaan tago oo aan soo arko. Waxaan
kaa baryayaa inaad iga raalli ahaato.
19 Mid kale ayaa yidhi, Waxaan iibsaday shan qindi oo dibi
ah, oo waan tegayaa inaan imtixaamo. Waxaan kaa baryayaa
inaad iga raalli ahaato.
20 Mid kale ayaa yidhi, Naag baan guursaday, sidaa darteed
ma iman karo.
21 Markaasaa addoonkii yimid, oo waxaas ayuu sayidkiisii
u sheegay. Kolkaasaa sayidkii gurigu cadhooday, oo wuxuu

addoonkiisii ku yidhi, Dhaqso jidadka iyo surimmada maga-
alada u bax oo soo kaxee masaakiinta iyo kuwa laxaadka la'
iyo indhoolayaasha iyo curyaannada.
22 Kolkaasaa addoonkii ku yidhi, Sayidow, waxaad amartay
waa la yeelay, oo weli meel baa bannaan.
23 Markaasaa sayidkii wuxuu addoonkii ku yidhi, Jidadka
iyo wadiiqooyinka oodaha u bax, oo dadka ku qasab inay soo
galaan, si uu gurigaygu u buuxsamo.
24 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Nimankaas loo yeed-
hay midkoodna cashadayda dhadhamin maayo.

Xernimada Micneheeda

25 Waxaa isaga la socday dad badan. Markaasuu u jeestay,
oo wuxuu ku yidhi,
26 Haddii qof ii yimaado oo aanu nicin aabbihiis iyo
hooyadiis iyo afadiisa iyo carruurtiisa iyo walaalihiis, xataa
naftiisana xer iima ahaan karo.
27 Ku alla kii aan iskutallaabtiisa soo qaadan oo aan iga
daba iman, xer iima ahaan karo.
28 Waayo, midkiinnee doonaya inuu noobiyad dhiso oo aan
kolkii hore fadhiisan inuu xisaabo intay ku kacayso, inuu
ogaado inuu haysto wax uu ku dhammeeyo iyo in kale?
29 Waaba intaasoo markuu aasaaska dhigo oo uu dham-
mayn kari waayo, kuwa eegaya oo dhammu ay bilaabaan
inay ku qoslaan,
30 iyagoo leh, Ninkanu wuxuu bilaabay inuu wax dhiso,
waana dhammayn kari waayay.
31 Ama boqorkee u tegaya inuu boqor kale dagaal u baxo,
isagoo aan kolkii hore fadhiisan oo tashan inuu toban kun
kala hor tegi karo kan labaatan kun ula imanaya?
32 Ama haddii kale intuu kan kale weli fog yahay, ayuu ergo
soo diraa oo uu weyddiistaa wax lagu heshiiyo.
33 Sidaa darteed midkiin walba oo aan ka tegin wuxuu
leeyahay oo dhan, xer iima ahaan karo.
34 Haddaba cusbadu waa wanaagsan tahay, laakiin haddii
cusbadu dhadhan beesho, maxaa lagu cusbaynayaa?
35 Uma ay wanaagsana dhulka ama meeshii digada, waase
la tuuraa. Kan dhego wax lagu maqlo lahu, ha maqlo.

15

Laxdii Hallowday
(Mat. 18:12-14)

1 Waxaa Ciise u soo dhowaanayay cashuurqaadayaasha iyo
dembilayaasha oo dhan inay maqlaan.

2 Kolkaasay Farrisiintii iyo culimmadiiba gunuunaceen,
iyagoo leh, Ninkanu dembilayaashuu soo dhoweeyaa oo wax
la cunaa.
3 Markaasuu masaalkan kula hadlay, oo ku yidhi,
4 Ninkiinnee baa tiro ido ah leh, oo middood ka hallowday,
aan sagaal iyo sagaashanka cidlada kaga tegin, oo aan tii
hallowday ka daba tegin, ilaa uu soo helo?
5 Oo goortuu soo helo, aan garbihiisa saarin, isagoo
faraxsan.
6 Oo goortuu guriga yimaado, aan isugu yeedhin saaxi-
ibbadiisa iyo derisyadiisa, isagoo ku leh, Ila farxa, waayo,
waxaan helay laxdaydii iga hallowday?
7 Waxaan idinku leeyahay, Sidaas oo kale, farxad ayaa
jannada kaga jiri doonta dembile toobadkeena in ka badan
sagaal iyo sagaashan xaq ah oo aan toobadkeen u baahnayn.

Lacagtii Luntay

8 Ama naagtee baa toban *daraakmo oo lacag ah leh, oo
hadday daraakmo lumiso, aan laambad shidin, oo aan guriga
xaaqin, oo aan dadaal ku doonin ilaa ay hesho?
9 Oo markay hesho, aan saaxiibbadeeda iyo derisyadeeda
isugu yeedhin iyadoo ku leh, Ila farxa, waayo, waxaan helay
daraakmadii iga luntay.
10 Waxaan idinku leeyahay, Sidaas oo kale markii
mid dembi leh toobadkeenoba, farxad ayaa kaga jirta
malaa'igaha Ilaah hortooda.

Wiilkii Wixiisii Khasaariyey

11 Wuxuuna yidhi, Nin baa laba wiil lahaa.
12 Kii yaraa ayaa aabbihii ku yidhi, Aabbow, waxaaga
qaybtii aan heli lahaa i sii. Markaasuu iyaga u qaybiyey
wuxuu ku noolaa.
13 Maalmo aan badnayn dabadeed wiilkii yaraa waa wada
ururSaday wax walbaba, oo dhul fog ayuu u safray, halkaas
ayuuna wixiisii ku khasaariyey, isagoo iska tumaya.
14 Goortuu wada bixiyey dabadeed ayaa abaar daran
dhulkaas ka dhacday, wuuna bilaabay inuu baahdo.
15 Goortaasuu tegey oo isku daray nin dadka dhulkaas ah,
kan u diray beerihiisa inuu doofaarro daajiyo.
16 Wuxuu damcay inuu calooshiisa ka buuxiyo buunshihii
doofaarradu ay cunayeen, ninnana waxba ma uu siin.
17 Goortuu isgartay ayuu yidhi, Intee baa kuwa aabba-
hay kiraystay haysata kibis ka badan in ku filan, aniguna
macaluul baan halkan ugu bakhtiyayaa.
18 Waan kici oo aan aabbahay u tegi, oo waxaan ku odhan,
Aabbow, waxaan ku dembaabay jannada iyo hortaadaba.

---

* **15:8** daraakmo = lacag.

19 Kol dambe ma istaahilo in laygu yeedho wiilkaaga, ee iga
dhig sida kuwa aad kiraysatay midkood oo kale.
20 Markaasuu kacay, oo wuxuu u yimid aabbihii, laakiin in-
tuu weli ka fogaa ayaa aabbihiis arkay, waana u naxariistay,
oo ku soo orday oo qoortuu iskaga duubay, oo dhunkaday.
21 Markaasaa wiilkii ku yidhi, Aabbow, waxaan ku dem-
baabay jannada iyo hortaadaba; kol dambe ma istaahilo in
laygu yeedho wiilkaaga.
22 Laakiin aabbihii ayaa addoommadiisii ku yidhi, Dhaqso
u soo bixiya khamiiska ugu wanaagsan oo u geliya, kaatunna
gacanta u geliya, kabona cagaha u geliya.
23 Dibigii yaraa ee la shishleeyey keena oo gowraca, aynu
cunno oo faraxno,
24 waayo, wiilkaygan wuu dhintay, wuuna soo noolaaday;
wuu lumay, waana la helay. Markaasay bilaabeen inay
farxaan.
25 Laakiin wiilkiisii weynaa beerta buu ku jiray, oo intuu
soo socday oo guriga u soo dhowaanayay, wuxuu maqlay
muusika iyo cayaar.
26 Markaasuu midiidinyada midkood u yeedhay oo weyd-
diiyey, Waa maxay waxaas?
27 Markaasuu ku yidhi, Walaalkaa ayaa yimid, aabbahaana
dibigii yaraa ee la shishleeyey ayuu u gowracay, waayo,
ladnaan buu ku helay.
28 Laakiin wuu cadhooday, oo inuu galo ma doonayn,
markaasaa aabbihiis soo baxay oo baryay.
29 Laakiin wuu u jawaabay, oo wuxuu aabbihiis ku yidhi,
Bal eeg, intaas oo sannadood ayaan kuu shaqaynayay, oo
weligay amarkaaga kama aan xadgudbin, oo weligaa waxar
iima aad siin inaan saaxiibbadayda la farxo,
30 Laakiin goortii uu yimid wiilkaagani waxaagii aad ku
noolayd dhillooyin la cunay, waxaad u gowracday dibigii
yaraa ee la shishleeyey.
31 Markaasuu ku yidhi, Wiilkaygiiyow, weligaa waad ila
joogtaa, oo waxayga oo dhan adigaa leh,
32 laakiin waxaa inoo wanaagsanayd inaynu rayrayno oo
faraxno, waayo, waalaalkaagani waa dhintay, wuuna soo
noolaaday; wuu lumay, waana la helay.

16

Wakiilkii Aan Aamminka Ahayn

1 Haddana wuxuu xertii ku yidhi, Waxaa jiri jiray nin ho-
dan ah oo wakiil lahaa, kan loogu ashtakeeyey inuu alaabti-
isa khasaarinayay.

2 Markaasuu u yeedhay oo ku yidhi, Waa maxay waxan
kugu saabsan ee aan maqlayo? I sii xisaabtii wakiilni-
madaada, waayo, hadda ka dib wakiil sii ahaan kari maysid.
3 Markaasaa wakiilkii isku yidhi, Maxaan sameeyaa,
waayo, sayidkayga ayaa wakiilnimadii iga qaadaya? Itaal
aan wax ku qodo ma lihi, inaan dawarsadona waan ka
xishoonayaa.
4 Waan garanayaa waxaan samaynayo, in goortii waki-
ilnimada layga saaro ay dadku guryahooda iigu dhowayn
doonaan.
5 Markaasuu u yeedhay mid walba oo sayidkiisu dayn ku
lahaa. Kii hore ayuu ku yidhi, Sayidkaygu immisuu kugu
leeyahay?
6 Wuxuu yidhi, Boqol qiyaasood oo saliid ah. Markaasuu
ku yidhi, Wixii laguu qoray soo qaad, oo dhaqso u fadhiiso oo
qor, Konton.
7 Markaasuu wuxuu mid kale ku yidhi, Immisuu kugu
leeyahay? Isaguna wuxuu yidhi, Boqol qiyaasood oo sarreen
ah. Markaasuu ku yidhi. Wixii laguu qoray soo qaad, oo qor,
Siddeetan.
8 Sayidkiisii ayaa wakiilkii xaqa darnaa faaniyey, waayo,
si caqli leh ayuu u sameeyey, waayo, wiilashii wakhtigan
waxay wiilasha iftiinka kaga caqli badan yihiin waxa qarni-
gooda ku saabsan.

Sida Qumman Oo Maalka Loo Isticmaalo

9 Oo waxaan idinku leeyahay, Saaxiibbo ku samaysta
maalka xaqdarrada in goortuu dhammaado ay idiinku
dhoweeyaan degmooyinka weligood ah.
10 Kan waxa u yar aamin ku ah, ayaa weliba wax badan
aamin ku ah. Kan waxa u yar ku xaqdaran, ayaa waxa
badanna ku xaqdaran.
11 Haddii aydnaan maalka xaqdaran aamin ku ahayn,
waxa run ah yaa idinku aaminaya?
12 Haddii aydnaan wixii qof kale leeyahay aamin ku ahayn,
yaa idin siinaya wixiinna?
13 Midiidinna laba sayid uma shaqayn karo, waayo, mid
buu nacayaa, kan kalena wuu jeclaanayaa, ama mid buu la
jirayaa, kan kalena wuu quudhsanayaa. Uma wada shaqayn
kartaan Ilaah iyo maal.

Farrisiintii Waa La Canaantay

14 Farrisiintii lacagta jeclayd ayaa waxaas oo dhan
maqashay, wayna ku qosleen.
15 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Idinku waxaad tihiin
kuwa dadka hortooda isku soo caddeeya inaad xaq tihiin,
laakiin Ilaah waa garanayaa qalbiyadiinna, waayo, wixii

dadka dhexdooda lagu sarraysiiyaa, Ilaah hortiisa waa ka karaahiyo.

16 Sharciga iyo nebiyadu waxay jireen ilaa Yooxanaa; tan iyo wakhtigaas injiilka boqortooyada Ilaah waa lagu wacdiyey, oo mid walbaba xoog buu ku galaa.

17 Laakiin in sharciga dhibic keliya ka dhacdo waxaa ka hawl yar in cirka iyo dhulku ay idlaadaan.

18 Mid walba oo naagtiisa fura oo mid kale guursadaa wuu sinaystaa, oo kii guursadaa mid nin laga furay wuu sinaystaa.

Ninkii Hodanka Ahaa Iyo Miskiinkii Laasaros La Odhan Jiray

19 Waxaa jiri jiray nin hodan ah oo dhar gududan oo jilicsan sidan jiray, maalin walbana barwaaqo aad buu ugu farxi jiray.

20 Oo waxaa albaabkiisa la dhigi jiray miskiin Laasaros la odhan jiray, isagoo boogo miidhan leh,

21 oo doonaya in la siiyo jajabkii miiska ninkii hodanka ahaa ka dhacay. Eeyduna way iman jireen oo boogihiisa leefleefi jireen.

22 Waxaa dhacay inuu miskiinkii dhintay, oo malaa'igahu waxay u qaadeen laabtii Ibraahim. Ninkii hodanka ahaana waa dhintay, waana la aasay.

23 Intuu Haadees ku jiray ayuu indhihiisa kor u qaaday isagoo aad u silcaya; wuxuuna meel fog ka arkay Ibraahim, iyo Laasaros oo laabtiisa ku tiirsan.

24 Markaasuu qayliyey oo yidhi, Aabbe Ibraahimow, ii naxariiso, oo Laasaros ii soo dir inuu fartiisa caaraddeeda biyo ku tiinbiyo oo carrabkayga ku qabowjiyo, waayo, anigu ololkan ayaan ku silcayaa.

25 Laakiin Ibraahim wuxuu ku yidhi, Wiil yahow, xusuuso inaad waxaagii wanaagsanaa heshay intii aad noolayd, si la mid ah ayuu Laasaros waxa xun helay, laakiin haddeer isaga halkan ayaa lagu raaxaysiiyey, adiguse waad silcaysaa.

26 Weliba annaga iyo idinka waxaa layna dhex dhigay bohol aad u weyn, si kuwa doonaya inay halkan ka sii tallaabaan inay idiin yimaadaan aanay u karin, oo kuwa xaggaasna ayna noogu soo tallaabin.

27 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Aabbow, waxaan kaa baryayaa haddaba inaad guriga aabbahay isaga u dirtid,

28 waayo, shan walaalo ah baan leeyahay, si uu ugu warramo inaanay iyaguna meeshan silaca leh iman.

29 Laakiin Ibraahim wuxuu ku yidhi, Waxay leeyihiin Muuse iyo nebiyada ee ha maqleen.

30 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Maya, Aabbe Ibraahimow,
laakiin haddii qof kuwii dhintay uga tago, way toobadkeeni
doonaan.
31 Wuxuuse ku yidhi, Haddii ay maqli waayaan Muuse iyo
nebiyada, in kastoo qof kuwii dhintay ka soo sara kaco, la
oggolaysiin kari maayo inay rumaystaan.

17

Waxoogaa Hadalkii Ciise Ah
(Mat. 18:6-7, 21-22; Mar. 9:42)

1 Wuxuu xertiisii ku yidhi, Ma suurtowdo inaan xumaantu
iman, laakiin waa u hoog kan ay xumaantu ka timaado.
2 In qof yaryarkan midkood xumeeyo, waxaa uga roon in
dhagaxshiid luqunta looga lalmiyo oo badda lagu tuuro.
3 Iska dhawra. Walaalkaa hadduu dembaabo, canaano;
hadduuna toobadkeeno, cafi.
4 Hadduu toddoba goor maalintii kugu dembaabo, oo tod-
doba goor kuu soo jeesto, isagoo leh, Waa toobadkeenay, waa
inaad cafido.
5 Markaasay rasuulladii waxay Rabbiga ku yidhaahdeen,
Rumaysad noo kordhi.
6 Rabbiguna wuxuu ku yidhi, Haddaad leedihiin rumaysad
iniin khardal le'eg, waxaad ku odhan lahaydeen geedkan
sukamin, Ruq, oo badda ku beeran, wuuna idin addeeci
lahaa.
7 Laakiin kiinnee baa leh addoon dhulka jaraya ama adhi ji-
raya, oo ku odhan doona goortuu beerta ka yimaado, Dhaqso
u kaalay oo cunto u fadhiiso?
8 Laakiin miyaanu ku odhan doonin, Diyaari waxaan ku
casheeyo, oo gunto, oo ii adeeg intaan wax cunayo oo cab-
bayo, kolkaa dabadeed ayaad wax cuni oo cabbi?
9 Miyuu addoonkii u mahadnaqayaa, waayo, wuxuu
sameeyey wixii la amray?
10 Sidaas oo kale idinkuna goortaad samaysaan wixii lay-
dinku amray oo dhan, waxaad tidhaahdaan, Addoommo aan
waxtar lahayn baannu nahay; wixii aannu lahayn inaannu
samayno ayaannu samaynay.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Toban Nin Oo Baras Qaba

11 Waxaa dhacay intay Yeruusaalem ku sii socdeen inuu
Samaariya iyo Galili dhex marayay.
12 Oo goortuu tuulo galay, waxaa la kulmay toban nin oo
baras leh oo meel fog ka istaagay.
13 Markaasay codka kor u qaadeen iyagoo leh, Ciisow,
Macallimow, noo naxariiso.

14 Goortuu arkay, wuxuu ku yidhi, Taga oo istusa wadaaddada. Oo waxaa dhacay, intay sii socdeen, inay daahirsameen.
15 Midkood goortuu arkay inuu bogsaday, ayuu soo jeestay oo cod weyn Ilaah ku ammaanay.
16 Oo wejigiisa ayuu cagihiisa ag dhigay oo u mahadnaqay. Wuxuuna ahaa reer Samaariya.
17 Ciisena waa u jawaabay oo ku yidhi, Tobankii miyaanay daahirsamin? Laakiin meeye sagaalkii?
18 Miyaan la arag kuwa u soo noqday inay Ilaah ammaanaan, shisheeyahan maahee?
19 Markaasuu ku yidhi, Kac oo soco. Rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey.

Imaatinka Boqortooyada
(Mat. 24:26-28, 37-41)

20 Farrisiintii goortay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Goormay boqortooyada Ilaah imanaysaa? wuxuu ugu jawaabay, Boqortooyada Ilaah dhawrid ku iman mayso.
21 Lamana odhan doono, Waa tan! ama, Waa taas! waayo, bal eega, boqortooyada Ilaah waa idinku dhex jirtaa.
22 Markaasuu xertii ku yidhi, Maalmuhu waa iman doonaan goortaad dooni doontaan inaad aragtaan maalmaha Wiilka Aadanaha middood, mana arki doontaan.
23 Waxaana laydinku odhan doonaa, Waa taas! Waa tan! Ha bixina, hana raacina.
24 Waayo, sida hillaacu markuu dhinaca hoose oo cirka ka hillaaco oo ilaa dhinaca kale oo hoose oo cirka u ifiyo, sidaas oo kale ayuu Wiilka Aadanahuna ahaan doonaa maalintiisa.
25 Laakiin kolka hore waxay waajib ugu tahay inuu wax badan ku xanuunsado oo uu qarniganu diido isaga.
26 Oo sidii wakhtigii Nuux ahaa, sidaas oo kale ayay noqon doontaa maalmaha Wiilka Aadanaha.
27 Wax bay cuni jireen oo cabbi jireen, wayna guursan jireen oo guur baa la siin jiray, ilaa maalintii Nuux uu doonnida galay, oo daadkii yimid oo wada baabbi'iyey.
28 Sidaas oo kale ayay weliba ahayd maalmihii Luud. Wax bay cuni jireen oo cabbi jireen, wax bayna iibsan jireen oo iibin jireen, oo beeran jireen, oo dhisan jireen.
29 Laakiin maalintii Luud ka baxay Sodom ayay dab iyo baaruud cirka kaga soo daateen oo wada baabbi'iyeen.
30 Si la mid ah ayay noqon doontaa maalinta Wiilka Aadanahu soo muuqdo.
31 Maalintaas kii guriga fuushanu, oo alaabtiisu guriga ku jirto, yaanu u soo degin inuu soo qaato; kii beerta joogaana sidaas oo kale yaanu dib u noqon.

32 Naagtii Luud xusuusta.
33 Kan doona inuu naftiisa badbaadiyo waa lumin doonaa,
laakiin kan lumiya ayaa badbaadin doona.
34 Waxaan idinku leeyahay, Habeenkaas laba nin ayaa
sariir wada joogi doona; mid waa la qaadi doonaa, kan
kalena waa laga tegi doonaa.
35 Waxaana jiri doona laba naagood oo wax isla shiidi
doona, mid waa la qaadi doonaa, tan kalena waa laga tegi
doonaa.
36 Waxaana beerta ku jiri doona laba nin, mid waa la qaadi
doonaa, kan kalena waa laga tegi doonaa.
37 Markaasay u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Xaggee,
Sayidow? Wuxuuna ku yidhi, Meeshii bakhtigu yaal, halkaas
ayaa gorgorraduna isugu ururi doonaan.

18

Masaalka Ku Saabsan Carmalka Iyo Xaakinka

1 Si Ciise u tuso inay waajib ku tahay iyaga inay mar walba
tukadaan oo aanay ka qalbi jabin, wuxuu iyaga kula hadlay
masaal isagoo leh,
2 Waxaa magaalo joogay xaakin aan Ilaah ka baqi jirin,
ninnana aan danayn jirin.
3 Waxaana magaaladaas joogtay carmal ninkeedii ka dhin-
tay, marar badanna way u timid, iyadoo ku leh, Cadowgayga
iga xaq sii.
4 Intii wakhti ah ayuu yeeli waayay, laakiin dabadeed
wuxuu isku yidhi, In kastoo aanan Ilaah ka baqin, oo aanan
ninna danayn,
5 weliba dhibta ay carmalkan i dhibayso aawadeed, waan
xaq siin doonaa, si aanay marar badan iigu soo noqnoqon oo
ii daalin.
6 Markaasaa Rabbigu yidhi, Maqla wixii xaakinkii xaqa
darnaa yidhi.
7 Ilaahna miyaanu xaq siin doonin kuwuu doortay oo
habeen iyo maalinba u qayliya; oo miyaanu u dulqaadan
doonin?
8 Waxaan idinku leeyahay, Dhaqsoba wuu u xaq siin
doonaa; hase ahaatee goortuu Wiilka Aadanahu yimaado,
markaas rumaysad ma ka heli doonaa dhulka?

Farrisigii Iyo Cashuurqaadihii

9 Masaalkan ayuu kula hadlay qaar ismoodayay inay xaq
yihiin oo kuwa kale quudhsaday.
10 Laba nin ayaa tegey inay macbudka ku tukadaan; mid
Farrisi buu ahaa, kan kalena cashuurqaade.

11 Farrisigii intuu istaagay ayuu waxyaalahan isugu tuka-
day, Ilaahow, waxaan kuugu mahadnaqayaa inaanan ahayn
sida nimanka kale oo wax dulma, iyo kuwa xaqa daran, iyo
dhillayaasha, ama xataa sida cashuurqaadahan.
12 Toddobaadkiiba laba kol ayaan soomaa, waxaan haysta
oo dhanna toban meelood ayaan meel ka bixiyaa.
13 Laakiin cashuurqaadihii meel fog ayuu ka istaagay, ma
uuna doonaynin inuu indhihiisa cirka u qaado, laakiin laabti-
isa ayuu garaacay isagoo leh, Ilaahow, ii naxariiso anigoo
dembi leh.
14 Waxaan idinku leeyahay, Kan iyo kii kale, kan baa gu-
rigiisa tegey isagoo la caddeeyey inuu xaq yahay; waayo, mid
kasta oo isa sarraysiiya waa la hoosaysiin doonaa, oo kii is-
hoosaysiiyana waa la sarraysiin doonaa.

Ciise Wuxuu UDuceeyey Carruur Yaryar
(Mat. 19:13-15; Mar. 10:13-16)

15 Ilmo yaryar ayay u keeneen inuu taabto, laakiin goortii
xertii aragtay, ayay canaanteen.
16 Laakiin Ciise ayaa u yeedhay oo ku yidhi, Ilmaha yaryar
daaya, ha ii yimaadeene, hana diidina, waayo, kuwan oo kale
ayaa ka mid ah boqortooyada Ilaah.
17 Runtii waxaan idinku leeyahay, Ku alla kii aan boqor-
tooyada Ilaah u aqbalin sida ilmo yar oo kale, meeshaas ma
uu geli doono.

Nolosha Weligeed Ah Iyo Ninkii Maalka Jeclaa
(Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31)

18 Taliye ayaa weyddiiyey isagoo leh, Macallin
wanaagsanow, maxaan sameeyaa inaan nolosha weligeed
ah dhaxlo?
19 Markaasaa Ciise ku yidhi, Maxaad iigu yeedhaysaa
wanaagsanow? Mid wanaagsan ma jiro mid maahee, kaa-
suna waa Ilaah.
20 Qaynuunnada waad taqaan, Waa inaanad sinaysan, Waa
inaanad qudh gooyn, Waa inaanad wax xadin, Waa inaanad
marag been ah furin, Aabbahaa iyo hooyadaana maamuus.
21 Markaasuu yidhi, Kuwaas oo dhan tan iyo yaraantaydii
waan dhawray.
22 Ciise goortuu waxaas maqlay ayuu ku yidhi, Weli wax
keliya ayaa kuu dhiman. Waxaad haysatid oo dhan iibi, oo
masaakiinta u qaybi, oo waxaad jannada ku lahaan doontaa
maal, ee kaalay oo i soo raac.
23 Laakiin goortuu waxaas maqlay ayuu aad uga caloolxu-
maaday, waayo, aad buu hodan u ahaa.
24 Ciise goortuu arkay, wuxuu yidhi, Kuwa hodanka ah waa
ku adag tahay inay boqortooyada Ilaah galaan,

25 waayo, nin hodan ah inuu boqortooyada Ilaah galo
waxaa ka hawl yar in awr irbad daloolkeeda ka duso.
26 Markaasaa kuwa maqlay waxay ku yidhaahdeen,
Haddaba yaa badbaadi kara?
27 Wuxuuse ku yidhi, Waxa aan dadka u suurtoobin, Ilaah
waa u suurtoobaan.
28 Butros ayaa ku yidhi, Bal eeg, waxayagii ayaannu ka
tagnay, waana ku raacnay.
29 Wuxuuna ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay. Ma
jiro nin boqortooyada Ilaah aawadeed uga tegey guri, ama
afo, ama walaalo, ama waalid, ama carruur,
30 oo aan haatan helayn labanlaab badan, wakhtiga
imanayana nolosha weligeed ah.

Mar Saddexaad Ayaa Ciise Sii Sheegay Dhimashadiisa
(Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34)

31 Laba-iyo-tobankii ayuu watay oo ku yidhi, Waxaynu ku
soconnaa Yeruusaalem, oo wax walba oo nebiyadu qoreen
ayaa Wiilka Aadanaha u noqon doona.
32 Waayo, isaga waxaa loo dhiibi doonaa dadka aan Yuhu-
udda ahayn, waana lagu kajami doonaa, oo la caayi doonaa,
oo lagu tufi doonaa,
33 wayna karbaashi doonaan oo dili doonaan, maalinta
saddexaadna wuu soo sara kici doonaa.
34 Laakiin waxyaalahaas waxba kama ay garan, hadalka-
asna waa ka qarsoonaa, mana ay garan wixii la yidhi.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Nin Indhala'
(Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52)

35 Waxaa noqotay markuu Yerixoo ku soo dhowaaday, in
nin indha la' jidka ag fadhiyey oo dawarsanayay,
36 oo goortuu maqlay dadka badan oo ag maraya ayuu
weyddiiyey waxaas waxay ahaayeen.
37 Waxay u sheegeen in Ciisihii Reer Naasared ag marayo.
38 Markaasuu qayliyey isagoo leh, Ciise, ina Daa'uudow, ii
naxariiso.
39 Kuwa hor marayay ayaa canaantay si uu u aamuso,
laakiin si ka badan ayuu ugu qayliyey, Ina Daa'uudow, ii
naxariiso.
40 Markaasaa Ciise joogsaday oo wuxuu ku amray in loo
keeno, oo goortuu u soo dhowaaday ayuu weyddiiyey, oo ku
yidhi,
41 Maxaad doonaysaa inaan kuu sameeyo? Wuxuu ku
yidhi, Sayidow, inaan wax arko.
42 Markaasaa Ciise ku yidhi, Wax arag; rumaysadkaaga
ayaa ku bogsiiyey.

43 Kolkiiba ayuu wax arkay, wuuna raacay oo Ilaah ammaanay. Dadkii oo dhanna goortay arkeen, ayay Ilaah ammaaneen.

19

Sakhayos

1 Ciise wuxuu galay oo dhex marayay Yerixoo.
2 Oo bal eeg, waxaa jiray nin Sakhayos la odhan jiray; kan
ahaa madaxda cashuurqaadayaasha, oo hodan buuna ahaa.
3 Wuxuuna doonayay inuu Ciise arko cid uu yahay, wuuna
kari waayay dadkii badnaa aawadood, waayo, wuu gaabnaa.
4 Hore buu u orday, oo wuxuu fuulay geed sukomoor inuu
isaga arko, waayo, goor dhow jidkaas ayuu soo mari lahaa.
5 Ciise goortuu meeshii yimid, ayuu kor u eegay, oo wuxuu
ku yidhi, Sakhayosow, dhaqso u soo deg, waayo, maanta waa
inaan gurigaaga joogo.
6 Dhaqso ayuu u soo degay, oo farxad ayuu ku soo
dhoweeyey.
7 Dadkii goortay arkeen, kulligood way wada gunuu-
naceen, iyagoo leh, Nin dembi leh ayuu u marti galay.
8 Sakhayos waa istaagay oo Rabbiga ku yidhi, Bal eeg,
Sayidow, maalkayga badhkiisa ayaan masaakiinta siinayaa,
oo haddii aan nin wax ka dulmay, waxaan u celinayaa afar
laab.
9 Ciise wuxuu ku yidhi, Maanta badbaadinta ayaa gurigan
timid, waayo, isaguna waa ina Ibraahim.
10 Waayo, Wiilka Aadanahu wuxuu u yimid inuu kii hal-
laabay doondoono oo badbaadiyo.

Masaalka Ku Saabsan Lacagta La Yidhaahdo Mina
(Mat. 25:14-30)

11 Goortay waxaas maqleen, masaal buu ku daray oo ku
hadlay, waayo, wuxuu ku dhowaa Yeruusaalem, waxayna u
maleeyeen boqortooyada Ilaah inay markiiba soo muuqan
doonto.
12 Sidaa darteed wuxuu yidhi, Nin sharaf leh ayaa dal fog
tegey inuu boqortooyo soo helo oo soo noqdo.
13 Wuxuu u yeedhay tobankiisa addoon, oo wuxuu u dhi-
ibay toban *mina, oo ku yidhi, Ku baayacmushtara ilaa aan
soo noqdo.
14 Laakiin dadkii magaaladiisa ayaa nacay, oo waxay ka
daba direen ergo iyagoo leh, Dooni mayno ninkaas inuu
boqor noo ahaado.

---

* **19:13** mina = boqol daraakmo oo lacag ah.

15 Goortuu soo noqday isagoo boqortooyadii qaatay, wuxuu
ku amray in loo yeedho addoommadii uu lacagtii u dhiibay
inuu ogaado mid kasta intuu ka faa'iiday baayacmushtarigii.
16 Kii hore ayaa u yimid oo ku yidhi, Sayidow, minahaagii
ayaa toban kale laga faa'iiday.
17 Markaasuu ku yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay, ad-
doon yahow wanaagsan. Wax yar ayaad aamin ku ahayd, ee
toban magaalo u sarree.
18 Markaasaa kii labaad yimid isagoo leh, Sayidow, mina-
haagii waxaa laga faa'iiday shan mina.
19 Kaasna wuxuu ku yidhi, Adna shan magaalo u sarree.
20 Kii kalena waa yimid isagoo leh, Sayidow, waa kaa
minahaagii aan maro yar ku guntay oo meel dhigay.
21 Waayo, waan kaa baqay, maxaa yeelay, nin ba'an baad
tahay; waxaad qaadataa waxaanad dhigan, oo waxaad gu-
rataa waxaanad beeran.
22 Wuxuu ku yidhi, Waxaa afkaaga ka soo baxay ayaan
kugu xukumayaa, addoon yahow sharka leh. Waad ogayd
inaan ahay nin ba'an oo qaato wixii aanan dhigan oo gurto
wixii aanan beeran.
23 Maxaad haddaba lacagtaydii baangiga u dhigi wey-
day, si, markaan imaado, aan u soo qaato lacagtaydii iyo
faa'iidadeediiba?
24 Markaasuu ku yidhi kuwii ag taagnaa, Minaha ka qaada
oo u dhiiba kan tobanka mina haya.
25 Waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, toban mina ayuu
hayaa.
26 Waxaan idinku leeyahay, Mid walba oo wax haysta
waa la siin doonaa, kii aan waxba haysanse waa laga qaadi
doonaa xataa wuxuu haysto.
27 Laakiin cadowyadaydan oo aan doonin inaan boqor u
ahaado halkan keena oo hortayda ku laaya.

Ciise Guul Buu Ku Galay Yeruusaalem
(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Yoox. 12:12-19)

28 Goortuu waxaas ku hadlay ayuu hore u socday oo Yeru-
usaalem tegey.
29 Goortuu Beytfaage iyo Beytaniya ku dhowaaday ilaa
buurta Buur Saytuun la yidhaahdo ayuu laba xer ah diray,
30 isagoo leh, Tuulada idinka soo hor jeedda taga, tan
goortaad gashaan aad ka helaysaan qayl xidhan oo aan ninna
weligii fuulin; soo fura oo keena.
31 Haddii laydin weyddiiyo oo laydinku yidhaahdo, Max-
aad u furaysaan? waxaad ku tidhaahdaan, Sayidkaa u baa-
han.
32 Markaasay kuwii la diray tageen oo heleen sidii lagu
yidhi.

33 Kolkay qaylka furayeen ayaa kuwii lahaa ku yid-
haahdeen, Maxaad qaylka u furaysaan?
34 Waxay ku yidhaahdeen, Sayidkaa u baahan.
35 Markaasay Ciise u keeneen, oo dharkoodii bay qaylkii
dusha ka saareen, oo Ciise ayay fuusheen.
36 Oo intuu socday, dharkoodii ayay jidka ku gogleen.
37 Goortuu ku soo dhowaanayay xataa meeshii Buur Say-
tuun laga dego, dadkii oo dhan oo xertii ahaa ayaa bilaabay
inay farxaan, oo cod weyn Ilaah ku ammaanaan waxa xoogga
leh oo dhan oo ay arkeen aawadood,
38 iyagoo leh, Waxaa barakaysan Boqorka Rabbiga magici-
isa ku imanaya. Nabadi jannada ha ku jirto, ammaantuna
meelaha ugu sarreeya.
39 Farrisiintii qaarkood oo dadkii badnaa ku dhex jiray
ayaa ku yidhi, Macallimow, xertaada canaano.
40 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Waxaan idinku
leeyahay, Kuwani hadday aamusaan, dhagaxyada ayaa
qaylin doona.

Ciise Waa U Ooyay Yeruusaalem

41 Oo markuu ku soo dhowaaday, ayuu magaalada arkay oo
u ooyay,
42 isagoo leh, Adigu haddii aad maalintan garan lahayd
waxa nabad ah! Laakiin hadda waa laga qariyey indha-
haaga.
43 Waayo, maalmuhu way kuu iman doonaan markii cad-
owyadaadu ay xaggaaga dhufays u soo qodan doonaan, oo
ay kugu wareegi doonaan oo ay dhinac walba kaa celin
doonaan.
44 Way ku dumin doonaan, adiga iyo carruurtaada kugu
jirta, oo kuguma dayn doonaan dhagax dhagax dul saaran,
waayo, waad garan weyday wakhtigii booqashadaada.

Ciise Macbudkuu Nadiifiyey
(Mat. 21:12-17; Mar. 11:15-19)

45 Wuxuu galay macbudka oo bilaabay inuu ka eryo kuwii
wax ku iibinayay,
46 isagoo ku leh, Waa qoran tahay, Gurigaygu wuxuu ahaan
doonaa guriga tukashada, laakiin idinku waxaad ka dhigteen
god tuugo.
47 Maalin walba ayuu macbudka ku jiri jiray isagoo
wax baraya; laakiin wadaaddada sare iyo culimmada iyo
madaxda dadku waxay dooneen inay dilaan,
48 oo ay waayeen waxay ku sameeyaan, waayo, dadka oo
dhan ayaa aad u dhegaysanayay.

20

Ciise Amarkiisii Waa La Weyddiiyey
(Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33)

1 Maalmahaa middood intuu Ciise dadka macbudkii wax
ku barayay oo injiilka kaga dhex wacdiyeyey, waxaa dhacay
in wadaaddada sare iyo culimmada ula yimaadeen waayeel-
lada
2 oo la hadleen oo ku yidhaahdeen, Noo sheeg, Amarkee
baad waxan ku samaysaa? Oo yuu yahay kan amarkan ku
siiyey?
3 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Aniguna hal baan idin
weyddiinayaa, iina sheega.
4 Baabtiiskii Yooxanaa ma wuxuu ka yimid xagga jannada
mase dadka?
5 Dhexdooda ayay iskala hadleen iyagoo leh, Haddaynu
nidhaahno, Xagga jannada, wuxuu odhanayaa, Maxaad u
rumaysan weydeen?
6 Laakiin haddii aynu nidhaahno, Xagga dadka, dadka oo
dhan ayaa ina dhagxinaya, waayo, waa la aaminsiiyey inuu
Yooxanaa nebi ahaa.
7 Markaasay waxay ugu jawaabeen inaanay garan
meeshuu ka yimid.
8 Ciisena wuxuu ku yidhi, Aniguna idiin sheegi maayo
amarka aan waxan ku sameeyo.

Masaalka Ku Saabsan Beerta Canabka Ah
(Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12)

9 Wuxuu bilaabay inuu masaalkan dadka kula hadlo. Nin
baa wuxuu beertay beer canab ah, oo niman beerrey ah
u kiraystay, markaasuu dal kale tegey, oo wax badan ku
maqnaa.
10 Goortii xilligii yimid, ayuu addoon u soo diray beerreydii
inay isaga siiyaan midhaha beerta, laakiin beerreydii ayaa
garaacday oo waxla'aan ku dirtay.
11 Haddana wuxuu diray addoon kale, kaasna way
garaaceen, oo ceebeeyeen, oo waxla'aan ku direen.
12 Haddana mid saddexaad ayuu diray, kaasna way
dhaawaceen oo iska tuureen.
13 Markaasaa sayidka beerta wuxuu yidhi, Maxaan
sameeyaa? Waxaan dirayaa wiilkaygaan jeclahay, malaha
way maamuusi doonaan.
14 Laakiin beerreydii goortay arkeen, waxay isku yid-
haahdeen, Kanu waa kii dhaxalka lahaa; aan dilnee, si aynu
dhaxalka u lahaanno.
15 Markaasay beertii canabka ahayd dibaddeeda ku tu-
ureen, wayna dileen. Haddaba sayidkii beerta canabka ah
muxuu iyaga ku samayn doonaa?

16 Wuu iman doonaa oo beerreydaas dili doonaa, oo dad
kale ayuu beerta canabka ah u dhiibi doonaa. Goortay taas
maqleen waxay yidhaahdeen, Yaanay noqon.
17 Laakiin wuu eegay oo ku yidhi, Haddaba muxuu yahay
waxan la qoray,
Dhagaxii kuwa wax dhisaa ay diideen,
Kaasu wuxuu noqday madaxa rukunka?
18 Mid kasta oo dhagaxaas ku dhacaa, wuu jejebi doonaa,
laakiin kan uu ku dhoco, wuu burburin doonaa.
19 Saacaddaas qudheeda ayaa culimmadii iyo wadaaddadii
sare dooneen inay isagii qabtaan; laakiin dadkay ka baqeen;
waayo, waxay garteen inuu masaalkan iyaga kaga hadlay.

Wax Ku Saabsan Cashuurta Kaysar La Siinayo
(Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17)

20 Wayna dayayeen, oo ay u soo direen jaajuusiin iska
dhigaya dad xaq ah, si ay hadalkiisa ugu qabtaan, oo ay ugu
gacangeliyaan talada iyo amarka taliyaha.
21 Markaasay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Macal-
limow, waxaannu og nahay inaad si hagaagsan wax u tid-
haahdo oo wax u bartid, oo aanad ninna u eexan, laakiin aad
jidka Ilaah run ku bartid.
22 Ma xalaal baa inaannu cashuur Kaysar siinno ama in-
aannan siin?
23 Laakiin khiyaanadooda wuu gartay, oo wuxuu ku yidhi,
24 Dinaar i tusa. Yaa leh masawirkan iyo qorniinkan ku
yaal? Waxay yidhaahdeen, Kaysar baa leh.
25 Markaasuu ku yidhi, Haddaba Kaysar siiya wixii Kaysar
leeyahay, Ilaahna siiya wixii Ilaah leeyahay.
26 Hadalkiisa way ku qaban kari waayeen dadka hortiisa,
wayna ka yaabeen jawaabtiisa, oo way aamuseen.

Sarakicidda Kuwii Dhintay
(Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27)

27 Waxaa u yimid qaar Sadukiin ah, kuwii odhan jiray,
Sarakicidda kuwii dhintay ma jirto.
28 Oo waxay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Macallimow,
Muuse wuxuu noo qoray, Nin walaalkiis hadduu dhinto
isagoo naag leh oo aan carruur lahayn, walaalkiis naagtiisa
waa inuu dumaalo oo uu carruur walaalkiis u dhalo.
29 Haddaba waxaa jiray toddoba walaalo ah. Kii ugu hor-
reeyey naag buu qabay, wuuna dhintay carruurla'aan.
30 Kii labaadna wuu guursaday,
31 oo kii saddexaadna waa dumaalay. Sidaasay toddobadii
u wada guursadeen, carruurna kama ay tegin, wayna dhin-
teen.
32 Kulligood dabadeed naagtiina waa dhimatay.

33 Haddaba wakhtiga sarakicidda kuwii dhintay, iyaga kee
bay naagtiisa ahaan doontaa? Waayo, toddobadu way wada
guursadeen.
34 Ciise wuxuu ku yidhi, Wiilashii wakhtigan waa guur-
sadaan, guurna waa la siiyaa,
35 laakiin kuwa loo xisaabay inay istaahilaan inay gaad-
haan wakhtigaas iyo ka soo sarakicidda kuwii dhintay ma
guursadaan, guurna lama siiyo,
36 waayo, kol dambe ma dhiman karaan, maxaa yeelay,
waxay yihiin sida malaa'igaha, oo waxay yihiin wiilashii
Ilaah iyagoo ah wiilashii sarakicidda.
37 Laakiin in kuwii dhintay la sara kiciyo Muuse ayaa
tilmaamay xaggii geedka markuu Rabbiga ugu yeedhay
Ilaaha Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo Ilaaha Yacquub.
38 Laakiin isagu ma aha Ilaaha kuwa dhintay, laakiin waa
Ilaaha kuwa nool, waayo, dhammaan isagay u nool yihiin.
39 Culimmada qaarkood ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Macallimow, si wanaagsan ayaad u hadashay.
40 Kol dambe kuma ay dhicin inay wax weyddiiyaan.

Wax Masiixa Ku Saabsan
(Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37)

41 Wuxuuna ku yidhi, Sidee bay u yidhaahdaan, Masiixu
waa ina Daa'uud?
42 Daa'uud qudhiisa ayaa kitaabkii Sabuurrada ku leh,
Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi,
Midigtayda fadhiiso,
43 Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo.
44 Haddaba Daa'uud ayaa ugu yeedhay Sayid, ee sidee buu
wiilkiisa u yahay?

Waano Culimmada Ka Gees Ah
(Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40; Luuk. 11:37-54)

45 Dadkii oo dhan oo maqlaya, ayuu xertiisii ku yidhi,
46 Iska jira culimmada oo doonaya inay khamiisyo dhaad-
heer ku socdaan, oo jecel salaanta suuqa, iyo kursiyada hore
oo sunagogyada, iyo meelaha hore oo diyaafadaha,
47 kuwa wada laasta guryaha carmallada, oo tukashooyin
dhaadheer istusid u tukada. Kuwaas waxay heli doonaan
xisaab aad u daran.

21

Sadaqada Carmalku Macbudka Ku Bixisay
(Mar. 12:41-44)

1 Kor buu u eegay, oo wuxuu arkay kuwa hodanka ah oo
hadiyadahoodii khasnadda ku ridaya.

2 Wuxuuna arkay carmal miskiin ah oo meeshaas laba
lacag ah oo yaryar ku ridaysa.
3 Markaasuu yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Car-
malkan miskiinta ah waxay ku ridday wax ka badan wixii ay
dhammaan ku rideen.
4 Waayo, kuwaas oo dhan waxoodii badnaa ayay wax kaga
rideen hadiyadaha, iyaduse miskiinnimadeeda waxay kaga
ridday wixii ay ku noolaan lahayd oo dhan.

Ciise Wuxuu Sii Sheegay Dumidda Macbudka
(Mat. 24:1-2; Mar. 13:1-2)

5 Oo qaar kolkay macbudka ka hadlayeen in dhagaxyo
wanaagsan iyo hadiyado lagu qurxiyey, wuxuu yidhi,
6 Waxaa imanaya maalmo goortii kuwaas aad arkaysaan
aan dhagax dhagax kale dushiisa lagu dul dayn doonin oo
aan la dumin doonin.

Belaayooyinka Imanaya
(Mat. 24:3-25; Mar. 13:3-23)

7 Markaasay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen,
Macallimow, goormay waxyaalahanu ahaan doonaan, oo
calaamadu maxay ahaan doontaa goortii waxyaalahanu ay
dhowaan doonaan?
8 Markaasuu yidhi, Iska eega yaan laydin khiyaanayn,
waayo, qaar badan ayaa magacayga ku iman doona, oo
waxay odhan doonaan, Anigu waxaan ahay isaga; iyo, Wakh-
tigu waa soo dhowaaday. Ha raacina.
9 Oo markaad dagaallo iyo rabshooyin maqashaan ha
baqanina, waayo, kolka hore waxyaalahanu waa inay dha-
caan, laakiin dhammaadku kolkiiba ma aha.
10 Markaasuu ku yidhi, Quruunba quruun bay ku kici
doontaa, boqortooyona boqortooyo.
11 Waxaa meelo kala duwan ka dhici doona dhulgariir
iyo abaaro iyo cudurro, samadana waxaa laga arki doonaa
waxyaalo cabsi leh iyo calaamooyin waaweyn.
12 Waxyaalahan oo dhan hortood gacmahooday idin saari
doonaan oo idin silcin doonaan oo idiin dhiibi doonaan
sunagogyada iyo xabsiyada, oo waxaa magacayga aawadiis
laydiin hor geeyn doonaa boqorro iyo taliyayaal.
13 Waxayna idinku noqon doontaa marag.
14 Sidaa darteed qalbiyadiinna geliya inaydnaan hore ugu
fikirin waxaad ku jawaabi doontaan.
15 Waayo, waxaan idin siin doonaa af iyo xigmad aanay
cadaawayaashiinna oo dhammu ka adkaan karin oo aanay
ka gees hadli karin.

16 Laakiin idinka waxaa idin gacangelin doona waalidki-
inna, iyo walaalahiinna, iyo xigaalkiinna, iyo saaxiibbadi-
inna, qaarkiinnana waa la dili doonaa.
17 Dadka oo dhan ayaa magacayga aawadiis idiin necbaan
doona.
18 Tinna madaxiinna kama lumi doono.
19 Waa inaad naftiinna ku haysataan dulqaadashadiinna.

20 Laakiin goortaad aragtaan Yeruusaalem oo colal ku
wareegsan yihiin, markaas ogaada in hallaynteedu dhow
dahay.
21 Markaas kuwa Yahuudiya joogaa buuraha ha u carareen,
kuwa gudaheeda ku jiraana ha ka baxeen, kuwa beeraha
joogaana yaanay gelin.
22 Waayo, kuwanu waa maalmo aargudasho in wixii la
qoray oo dhammu ay noqdaan.
23 Laakiin waa u hoog kuwa uurka leh iyo kuwa wakhtigaas
ilmo nuujinaya, waayo, dhulka dhib weyn ayaa ka dhici
doonta, dadkanna cadho.
24 Waxayna ku dhici doonaan seef afkeeda, oo waa la
qabsan doonaa, oo quruumaha oo dhan la geeyn doonaa;
quruumuhuna Yeruusaalem ayay ku tuman doonaan ilaa
wakhtiga quruumuhu ka dhammaado.

Wakhtiga Dhammaadkiisa
(Mat. 24:29-31; Mar. 13:24-27)

25 Calaamooyin ayaa laga arki doonaa qorraxda, iyo
dayaxa, iyo xiddigaha; dhulkana waxaa ku jiri doona
dhib quruumahu ka welwelaan guuxa badda iyo hirarka
aawadood.
26 Dadkuna waxay la suuxi doonaan baqdin iyo filasho
waxa dunida iman doona, waayo, xoogagga cirka ayaa la
gariirin doonaa.
27 Markaasay arki doonaan Wiilka Aadanaha oo daruur ku
imanaya, isagoo leh xoog iyo ammaan weyn.
28 Laakiin goortii ay waxaasu bilaabaan inay dhacaan,
kor eega, madaxyadiinnana kor u qaada, waayo, madax-
furashadiinnu waa dhow dahay.

Soo Jeedid Baa Loo Baahan Yahay
(Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31)

29 Markaasuu masaal kula hadlay, Bal eega berdaha iyo
dhirta oo dhan;
30 goortay caleemo bixiyaan waad arkaysaan oo
garanaysaan inuu roobku haddaba dhow yahay.
31 Sidaas oo kale idinkuna goortaad aragtaan waxaas oo
dhacaya, garta in boqortooyadii Ilaah dhow dahay.

32 Runtii waxaan idinku leeyahay, Qarniganu ma idlaan
doono intaanay wax walba dhicin.
33 Cirka iyo dhulku waa idlaan doonaan, laakiinse ereya-
daydu ma idlaan doonaan.
34 Laakiin iska jira, yaan qalbiyadiinnu la cuslaan dhereg
badan iyo sakhraannimo iyo ka welwelidda ifkan, oo yaan
maalintaasu idiin soo kedin sida dabin oo kale.
35 Waayo, sidaas oo kale ayaa ku dhacaysa kulli kuwa
dunida oo dhan jooga.
36 Laakiin wakhti walbaba soo jeeda, idinkoo Ilaah baryaya
inaad xoog yeelataan si aad uga baxsataan waxaas dhici
doonaa oo dhan, oo aad Wiilka Aadanaha isu hor taagtaan.
37 Maalin walba ayuu macbudka wax ku bari jiray, habeen
walbana dibadda ayuu u bixi jiray, oo wuxuu baryi jiray
buurta la odhan jiray Buur Saytuun.
38 Dadka oo dhammuna aroortii ayay macbudka ugu iman
jireen inay dhegaystaan.

22

Yuudas Khiyaanadiisa
(Mat. 26:1-5, 14-16; Mar. 14:1-2, 10-11)

1 Waxaa soo dhowaatay Iiddii Kibistii-aan-khamiirka-
lahayn oo la yidhaahdo Kormaridda.
2 Markaasaa wadaaddadii sare iyo culimmadii waxay
dooneen si ay u dilaan isaga, waayo, dadka ayay ka baqeen.
3 Markaasaa Shayddaanku wuxuu galay Yuudas, kan
Iskariyod la odhan jiray, isagoo ka mid ah tirada laba-iyo-
tobanka.
4 Markaasuu tegey, oo wuxuu la hadlay wadaaddada sare
iyo madaxdii askarta si uu ugu gacangeliyo.
5 Goortaasay farxeen oo kula heshiiyeen inay lacag siiyaan,
6 wuuna oggolaaday, oo wuxuu doonayay goor wanaagsan
inuu u soo gacangeliyo intii dadka maqnaayeen.

Diyaargarayskii Cashadii Ugu Dambaysay
(Mat. 26:17-19; Mar. 14:12-16)

7 Waxaa timid maalintii Iidda Kibista-aan-khamiirka-
lahayn, tan la leeyahay in neefka Kormaridda la gowraco.
8 Markaasaa Ciise wuxuu diray Butros iyo Yooxanaa isagoo
ku leh, Taga oo Kormaridda inoo soo diyaargareeya aan
cunnee.
9 Waxay ku yidhaahdeen, Xaggee baad doonaysaa inaannu
ku diyaargarayno?
10 Wuxuu ku yidhi, Bal eega, goortaad magaalada gashaan
waxaa idinla kulmi doona nin ashuun biyah sita. Isaga raaca
oo ka daba gala guriguu galo.

11 Waxaad ninka guriga leh ku tidhaahdaan, Macallinkii
wuxuu kugu leeyahay, Meeday qooladdii martidu oo aan
xertayda kula cuni doono cashada Iidda Kormaridda?
12 Wuxuu idin tusayaa qoolad weyn oo sare oo goglan,
halkaa ku diyaargareeya.
13 Markaasay tageen, oo waxay heleen siduu u sheegay, oo
cashada Iidda Kormaridda way diyaargareeyeen.

Cashadii Ugu Dambaysay
(Mat. 26:20-30; Mar. 14:22-26; 1 Kor. 11:23-25)

14 Goortii saacaddii timid ayuu fadhiistay, isaga iyo rasuul-
ladiiba.
15 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Aad baan u doonayay inaan
cashadan Iidda Kormaridda idinla cuno intaanan xanuun-
san.
16 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Mar dambe tan ma
cuni doono ilaa ay ku dhammaystiranto boqortooyada Ilaah
dhexdeeda.
17 Markaasuu koob qaaday, oo goortuu mahadnaqay ayuu
yidhi, Kan qaata oo qaybsada,
18 waayo, waxaan idinku leeyahay, Hadda dabadeed anigu
midhaha geedka canabka ah kama cabbi doono ilaa ay bo-
qortooyada Ilaah timaado.
19 Kibisna wuu qaaday, oo goortuu mahadnaqay, ayuu kala
jejebiyey, oo iyaga siiyey, isagoo leh, Tanu waa jidhkaygii
laydiin bixiyey. Waxan xusuustayda u sameeya.
20 Sidaas oo kale cashada dabadeed koobkuu qaaday isagoo
leh, Koobkanu waa axdiga cusub oo dhiiggayga aawadiin loo
daadshay,
21 laakiin eega, gacanta kan i gacangelinaya miiskay ila
saaran tahay,
22 waayo, Wiilka Aadanahu waa baxayaa sidii loo gooyay,
laakiin hoog waxaa leh ninkaas gacangelinaya.
23 Markaasay waxay bilaabeen inay dhexdooda isweyddi-
iyaan midkood waxan yeeli doona.

Weynaanta Runta Ah

24 Dhexdoodana waxaa ku jirtay dood ku saabsanayd mid-
kood lagu tirinaya inuu ugu weyn yahay.
25 Markaasuu ku yidhi, Quruumaha boqorradoodu ay u
taliyaan iyaga, kuwa xukun ku lehna waxaa la yidhaahdaa,
Wanaagfalayaal.
26 Idinkuse sidaas ma ahaan doontaan, laakiin kan dhexdi-
inna ugu weyn, ha noqdo sida kan yar; kan u sarreeyaana, ha
noqdo sida kan adeega.

27 Waayo, kee baa weyn, ma kan cuntada u fadhiya baa
mise waa kan adeega? Miyaanu ahayn kan cuntada u fad-
hiya? Aniguse sida kan adeega ayaan idiin dhex joogaa.
28 Idinku waxaad tihiin kuwa ila sii joogay markii lay
jirrabayay.
29 Waxaan idiin yeelayaa boqortooyo sida aabbahay iigu
yeelay,
30 si aad wax uga cuntaan oo uga cabtaan miiskayga oo
boqortooyadayda ku jira, oo waxaad ku fadhiisan doon-
taan carshiyo idinkoo xukumaya laba-iyo-tobanka qolo oo
Israa'iil.

Butros Dafiriddiisii Horaa Loo Sii Sheegay
(Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Yoox. 13:36-38)

31 Simoonow, Simoonow, ogow, Shayddaanka ayaa ku
doonay inuu kuu haadiyo sida sarreen,
32 laakiin waan kuu baryootamay si aanu rumaysadkaagu
u baabbi'in, adiguna goortaad hadaysantid walaalaha adkee.
33 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Sayidow, diyaar baan u ahay
inaan kuu raaco xabsiga iyo dhimashadaba.
34 Isaguse wuxuu ku yidhi, Waxaan kuu sheegayaa,
Butrosow, maanta diiqu ciyi maayo ilaa aad saddex kol
dafirtid inaad i taqaan.
35 Wuxuuna ku yidhi, Goortaan idin diray kiishadla'aan iyo
qandila'aan iyo kabola'aan, wax ma u baahnaydeen? Waxay
yidhaahdeen, Maya, waxba.
36 Markaasuu ku yidhi, Laakiin haddeer kii kiishad qabaa
ha qaato, sidaas oo kalena qandi ha qaato. Kii aan midna
qabinna, dharkiisa ha iibiyo, oo seef ha iibsado.
37 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Waa inuu igu dham-
maado qorniinkan leh, Waxaa isaga lagu tiriyey sharcila-
awayaasha. Waayo, waxa igu saabsani dhammaad bay leey-
ihiin.
38 Markaasay waxay yidhaahdeen, Sayidow, bal eeg, laba
seefood ayaa halkan yaale. Wuxuu ku yidhi, Waa ku filan
tahay.

Ciise Wuxuu Ku Tukaday Beer Getsemane
(Mat. 26:36-46; Mar. 14:32-42)

39 Markaasuu baxay oo Buur Saytuun tegey sidii caadadiisu
ahayd, xertiina waa raacday.
40 Markuu meeshii joogay ayuu ku yidhi, Tukada inayd-
naan jirrabaadda gelin.
41 Markaasuu intii dhagax la tuuro ka durkay, wuuna jilba
joogsaday oo tukaday,

42 isagoo leh, Aabbow, haddaad doonaysid, koobkan iga
fogee, hase ahaatee, doonistaydu yaanay noqon, taaduse ha
noqoto.
43 Markaasaa waxaa samada kaga muuqatay malaa'ig isaga
xoogaynaysa.
44 Isagoo aad u xanuunsan ayuu dadaal ku tukaday, dhidid-
kiisuna wuxuu noqday sida dhibicyo dhiig ah oo dhulka ku
dhacaya.
45 Goortuu tukashadiisii ka soo kacay, ayuu xertii u yimid
oo wuxuu arkay iyagoo caloolxumo la hurda.
46 Markaasuu ku yidhi, Maxaad u huruddaan? Kaca oo
tukada inaydnaan jirrabaadda gelin.

Ciise Waa La Qabtay
(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Yoox. 18:2-11)

47 Intuu weli hadlayay, bal eeg, waxaa yimid dad badan, oo
kii Yuudas la odhan jiray oo laba-iyo-tobanka ka mid ahaa
ayaa hortooda socday. Wuxuuna u soo dhowaaday Ciise inuu
dhunkado.
48 Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Yuudasow, ma waxaad
Wiilka Aadanaha ku gacangelinaysaa dhunkasho?
49 Kuwii ag joogay goortay garteen waxa dhici doona,
waxay yidhaahdeen, Sayidow, seef miyaannu ku dhufan-
naa?
50 Markaasaa midkood wuxuu ku dhuftay wadaadka sare
addoonkiisii, oo dhegta midigta ka gooyay.
51 Laakiin Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Sii daaya.
Markaasuu dhegtiisa taabtay oo bogsiiyey.
52 Kuwa u yimid, waxa weeye, wadaaddadii sare, iyo
madaxdii askarta oo macbudka, iyo waayeelladii, waxaa
Ciise ku yidhi, Ma waxaad iila soo baxdeen seefo iyo ulo
sidaan tuug ahay?
53 Goortaan maalin walba macbudka idinkula jiri jiray,
gacmo iguma aydaan soo taagi jirin, laakiin tanu waa saacad-
diinna iyo xoogga gudcurka.

Butros Waa Dafiray Ciise
(Mat. 26:57-58, 69-75; Mar. 14:53-54, 66-72; Yoox. 18:12-18, 25-27)

54 Markaasay isagii qabteen oo kaxeeyeen, oo wadaadkii
sare gurigiisa ayay geliyeen. Laakiin Butros baa meel fog ka
daba socday,
55 oo goortay barxadda dhexdeeda dab ka shideen, oo ay
wada fadhiisteen, ayaa Butros dhexdooda fadhiistay.
56 Laakiin gabadh baa intay aragtay isagoo dabka iftiinkiisa
fadhiya, aad bay u dayday oo tidhi, Kanuna waa la jiray isagii.

57 Isaguse waa dafiray oo ku yidhi, Naag yahay, anigu
garanba maayo isagii.
58 Waxoogaa yar dabadeed qof kale ayaa arkay oo yidhi,
Adiguna midkood baad tahay. Butros baase yidhi, Nin ya-
how, anigu ma ihi.
59 Goortii saacad dhaaftay mid kale ayaa adkeeyey isagoo
leh, Run weeye, kanuna waa la jiray, waayo, waa reer Galili.
60 Laakiin Butros wuxuu ku yidhi, Nin yahow, anigu garan
maayo waxaad leedahay. Kolkiiba intuu weli hadlayay, diiqii
baa ciyey.
61 Markaasaa Rabbigu soo jeestay oo Butros eegay;
Butrosna wuxuu xusuustay ereygii Rabbiga siduu ku
yidhi, Maanta intaanu diiqu ciyin, saddex kol ayaad i dafiri
doontaa.
62 Markaasuu dibadda u baxay oo aad u ooyay.

Ciise Waa Lagu Kajamay Oo Garaacay
(Mat. 26:67-68; Mar. 14:65)

63 Nimankii Ciise qabtay way ku kajameen oo garaaceen.
64 Oo intay indhaha ka xidheen ayay weyddiiyeen oo ku
yidhaahdeen, Noo sheeg, yuu yahay kan kugu dhuftay?
65 Wax badan oo kalena ayay ku lahaayeen iyagoo caayaya.

Ciise Oo Wadaaddadii Sare Hor Taagan
(Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Yoox. 18:19-24)

66 Kolkuu waagii beryay, waxaa ururay waayeelladii dadka
oo ahaa wadaaddadii sare iyo culimmadiiba, oo waxay isagii
geeyeen shirkoodii iyagoo leh,
67 Haddii aad Masiixa tahay, noo sheeg. Wuxuuse ku yidhi,
Haddaan idiin sheego ma rumaysan doontaan.
68 Haddaan idin weyddiiyona, iima jawaabi doontaan.
69 Laakiin hadda dabadeed Wiilka Aadanahu wuxuu fadhi-
isan doonaa midigta xoogga Ilaah.
70 Markaasay waxay wada yidhaahdeen, Haddaba miyaad
tahay Wiilka Ilaah? Wuxuu ku yidhi, Waad tidhaahdeen
inaan ahay.
71 Markaasay yidhaahdeen, Maxaannu markhaati weli ugu
baahan nahay? Waayo, qudheenna ayaa afkiisa ka maqal-
nay.

23

Ciise Oo Hor Taagan Bilaatos Oo Ahaa Taliyaha Reer Rooma
(Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Yoox. 18:28-38)

1 Markaasaa dadkoodii oo dhan kacay, oo waxay isagii hor
geeyeen Bilaatos.

2 Kolkaasay bilaabeen inay ku ashtakeeyaan iyagoo leh,
Waxaannu aragnay ninkan oo quruuntayada rogaya, oo di-
idaya in Kaysar cashuur la siiyo, oo odhanaya inuu qudhiisu
yahay Masiix oo boqor ah.
3 Bilaatos ayaa weyddiiyey, isagoo leh, Ma Boqorka Yuhu-
udda baad tahay? Wuu u jawaabay oo ku yidhi, Waad tidhi.
4 Dabadeed Bilaatos wuxuu wadaaddadii sare iyo dadkii ku
yidhi, Anigu ninkan eed kuma aan helin.
5 Laakiin way ku sii adkeeyeen iyagoo leh, Dadkuu kiciyaa,
oo dalka Yahuudiya oo dhan ayuu wax baraa; dalka Galili
ayuu ka soo bilaabay ilaa halkan.

Ciise Oo Herodos Hor Taagan

6 Bilaatos goortuu maqlay, wuxuu weyddiiyey inuu ninku
reer Galili yahay.
7 Goortuu ogaaday inuu ka mid ahaa kuwii Herodos
xukumo, wuxuu u diray Herodos, kan qudhiisu Yeruusaalem
joogay wakhtigaas.
8 Herodos goortuu Ciise arkay, aad buu u farxay, maxaa
yeelay, ilaa wakhti dheer ayuu doonayay inuu arko, waayo,
wax buu ka maqlay, oo wuxuu rajaynayay inuu calaamo ka
arko.
9 Markaasuu su'aalo badan weyddiiyey, laakiin waxba uma
uu jawaabin.
10 Wadaaddadii sare iyo culimmadii ayaa istaagay, oo aad
iyo aad bay u ashtakeeyeen.
11 Herodos ayaa fududaystay oo ku majaajilooday, isaga
iyo askartiisiiba, oo intuu dhar dhalaalaya u geliyey ayuu
Bilaatos u celiyey.
12 Maalintaas qudheeda Herodos iyo Bilaatos saaxiibbo bay
noqdeen, intii ka horraysayse cadaawe bay isu ahaayeen.

Bilaatos, Iyo Baraabbas, Iyo Ciise
(Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15; Yoox. 18:39--19:16)

13 Bilaatos ayaa isugu yeedhay wadaaddadii sare iyo
taliyayaashii iyo dadkii.
14 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Ninkan waxaad iigu keen-
teen sidii mid dadka rogaya. Bal ogaada, hortiinna ayaan
wax ku weyddiiyey, oo ninkan kuma aan helin eed ku saab-
san waxaad ku ashtakaynaysaan.
15 Herodosna kuma uu helin, wuuna noo soo celiyey, oo ma
jiro wax dhimasho istaahila oo uu sameeyey.
16 Taas aawadeed waan edbinayaa oo sii daynayaa.
17 Waayo, waajib bay ahayd inuu iidda mid u sii daayo
iyaga.
18 Markaasay wada qayliyeen, iyagoo leh, Wad kan,
Baraabbas noo sii daa,

19 kan xabsiga loogu riday fallaagaduu magaalada ka riday
iyo dilid aawadeed.
20 Mar kale Bilaatos ayaa iyaga la hadlay isagoo doonaya
inuu Ciise sii daayo.
21 Laakiin way qayliyeen, iyagoo leh, Iskutallaabta ku
qodob, iskutallaabta ku qodob.
22 Markaasuu wuxuu kolkii saddexaad ku yidhi, Waayo?
Waa maxay sharka kanu sameeyey? Kuma aan helin sabab
lagu dilo, taas aawadeed waan edbinayaa oo sii daynayaa.
23 Laakiin cod weyn ayay ku adkaysteen iyagoo weyddi-
isanaya in iskutallaabta lagu qodbo, oo waxaa xoog batay
codadkoodii iyo codadkii wadaaddada sare.
24 Markaasaa Bilaatos wuxuu xukumay in loo yeelo waxay
weyddiisteen.
25 Wuuna sii daayay kii fallaagada iyo dilidda xabsiga loogu
riday oo ay weyddiisteen, laakiin Ciise buu u dhiibay iyaga
siday doonayeen.

Ciise Waa Lagu Qodbay Iskutallaabta
(Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Yoox. 19:17-27)

26 Kolkay wadeen, waxay qabteen Simoon reer Kuranaya
ah isagoo beeraha ka soo socda, waxayna saareen iskutal-
laabtii inuu Ciise ka daba qaado.
27 Waxaana la socday dad badan iyo dumar laabta garaa-
caya oo barooranaya.
28 Laakiin Ciise intuu u soo jeestay, wuxuu ku yidhi, Gabd-
haha Yeruusaalemow, ha ii ooyina, laakiin u ooya qudhiinna
iyo carruurtiinna,
29 waayo, bal eega, wakhtigu waa imanayaa goortay odhan
doonaan, Waxaa barakaysan madhashada iyo uurarka aan
weligood dhalin iyo naasaha aan weligood la nuugin.
30 Markaasay bilaabi doonaan inay buuraha ku yidhaah-
daan, Nagu soo dhaca, oo ay gumburahana ku yidhaahdaan,
Na qariya.
31 Waayo, hadday geedka qoyan waxaas ku sameeyaan,
maxaa ku dhici doona kan engegan?
32 Waxaana lala waday laba kale oo xumaanfalayaal ah in
lala dilo.
33 Markay yimaadeen meeshii la yidhaahda
dhakada, halkaasay iskutallaabo ku qodbeen isaga iyo
xumaanfalayaashii, mid midigta, kan kalena bidixda.
34 Markaasaa Ciise wuxuu yidhi, Aabbow, iyaga cafi,
waayo, garan maayaan waxay samaynayaan. Markaasay
dharkiisii qaybsadeen, wayna saami riteen.
35 Dadkuna way taagnaayeen iyagoo daawanaya.
Taliyayaashuna way ku qosleen iyagoo leh, Kuwa kale ayuu

badbaadiyey, kanu ha isbadbaadiyo, hadduu yahay Masiixa
Ilaah, kan uu doortay.
36 Askartiina waa ku majaajiloodeen, oo intay u yi-
maadeen, ayay khal siiyeen,
37 oo waxay ku yidhaahdeen, Haddii aad tahay boqorka
Yuhuudda, isbadbaadi.
38 Meel ka korraysay isagana waxaa ku qorraa qorniin leh,
KANU WAA BOQORKA YUHUUDDA.
39 Xumaanfalayaashii deldelnaa midkood ayaa caayay isa-
goo leh, Miyaanad ahayn Masiixa? Annaga iyo qudhaadaba
badbaadi.
40 Laakiin kii kale ayaa jawaabay oo canaantay isagoo leh,
Miyaanad xataa Ilaah ka baqin, waayo, isku xukun baad
tihiin?
41 Waayo, innaga waa inoo xaq, maxaa yeelay, waxaynu
helnay abaalkii wixii aynu falnay, ninkanuse wax aan jid
ahayn ma uu falin.
42 Markaasuu ku yidhi, Ciisow, i xusuuso goortaad boqor-
tooyadaada ku timaado.
43 Wuxuu ku yidhi, Runtii waxaan kugu leeyahay, Maanta
Firdooska ayaad igula jiri doontaa.

Ciise Waa Dhintay
(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Yoox. 19:28-30)

44 Haddaba waxay ahayd abbaaraha saacaddii lixaad,
dhulka oo dhammuna gudcur buu noqday ilaa saacaddii
sagaalaad.
45 Qorraxdu way madoobaatay, daahii macbudkuna
dhexda ayuu ka kala dillaacay.
46 Markaasaa Ciise cod weyn ku dhawaaqay oo yidhi, Aab-
bow, gacmahaaga ayaan ruuxayga u dhiibayaa. Goortuu
waxaas yidhi, ayuu ruuxii bixiyey.
47 Boqol-u-taliyihii goortuu arkay wixii dhacay, ayuu Ilaah
ammaanay oo yidhi, Hubaal ninkanu xaq buu ahaa.
48 Dadkii oo dhan oo daawasho isugu yimid, goortay arkeen
wixii dhacay, ayay noqdeen iyagoo laabta garaacaya.
49 Waxaa meel fogna ka taagnaayeen kuwii Ciise yiqiin
oo dhan iyo dumarkii Galili ka soo raacay, iyagoo waxaas
dayaya.

Ciise Waa La Aasay
(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Yoox. 19:38-42)

50 Oo bal eeg, waxaa jiray nin Yuusuf la odhan jiray oo taliye
ahaa, wuxuuna ahaa nin wanaagsan oo xaq ah,
51 (isaguna raalli kama ahayn waanidoodii iyo falni-
inkoodii), wuxuuna ahaa reer Arimataya oo ahayd magaalo
Yuhuudda, kan boqortooyada Ilaah sugayay.

52 Kanu wuxuu u tegey Bilaatos oo ka baryay Ciise meydki-
isii.
53 Markaasuu soo dejiyey oo kafan ku duudduubay,
oo wuxuu geliyey xabaal dhagax ka qodnayd, meel aan
weligeed ninna la dhigin.
54 Waxay ahayd Maalintii Diyaargarayska, sabtidiina waa
soo dhowaanaysay.
55 Dumarkii kala yimid Galili ayaa daba socday oo arkay
xabaashii iyo sida meydkiisii loo dhigay.
56 Markaasay noqdeen, oo dhir udgoon iyo cadar soo di-
yargareeyeen.
Sabtidiina way nasteen sida qaynuunka u ahaa.

24

Ciise Waa Ka Soo Sara Kacay Kuwii Dhintay
(Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Yoox. 20:1-10)

1 Maalintii ugu horraysay ee toddobaadka, goortii waagii
beryayay, ayay xabaashii yimaadeen, iyagoo wada dhirtii
udgoonayd oo ay diyaargareeyeen.
2 Oo waxay arkeen dhagixii oo xabaashii laga giringiriyey.
3 Markaasay galeen, laakiin kama ay helin meydkii Rabbi
Ciise.
4 Waxaa dhacay, intay waxaas ka sii welwelsanaayeen, in
laba nin oo dhar dhalaalaya sitaa ag taagnaayeen.
5 Dumarkii iyagoo cabsanaya ayay wejigooda hoos ugu
foororiyeen dhulka. Markaasay ku yidhaahdeen iyaga, Max-
aad kan nool uga dhex doondoonaysaan kuwii dhintay?
6 Isagu halkan ma joogo, laakiinse waa sara kacay. Xusu-
usta siduu idiinla hadlay intuu Galili weli joogay,
7 isagoo leh, Wiilka Aadanaha waa in loo gacangeliyo
dembilayaasha, oo iskutallaabta lagu qodbo, oo maalinta
saddexaad uu soo sara kaco.
8 Markaasay hadalladiisii xusuusteen.
9 Wayna ka soo noqdeen xabaashii, oo waxaas oo dhan
ayay u sheegeen koob-iyo-tobankii iyo kuwii kale oo dhan.
10 Waxay ahaayeen Maryantii reer Magdala, iyo Yo'anna,
iyo Maryan oo ahayd Yacquub hooyadii; dumarkii kalena oo
la jiray ayaa waxaas rasuulladii u sheegay.
11 Hadalladaas waxay la noqdeen wax aan micne lahayn,
wayna rumaysan waayeen.
12 Laakiin Butros ayaa kacay oo xabaashii u orday, markaa-
suu foororsaday oo wuxuu arkay maryihii keligood oo meel
yaal; markaasuu ka tegey oo gurigiis ku noqday isagoo ka
yaabban wixii dhacay.

Ciise Wuxuu U Muuqday Xertii Emma'us Ku Socotay
(Mar. 16:12-13)

13 Laba ka mid ah iyaga waxay maalintaas qudheeda ku
socdeen tuulo la odhan jiray Emma'us, tan Yeruusaalem u
jirtay lixdan *istaadiyon.
14 Waxay ka wada hadlayeen wixii dhacay oo dhan,
15 oo waxay noqotay intay wada hadlayeen oo wax isswey-
weyddiinayeen, in Ciise qudhiisa u soo dhowaaday oo la
socday.
16 Laakiin waa la indhasaabay si aanay u garanayn.
17 Markaasuu ku yidhi, Maxay yihiin hadalladan aad isku
haysaan intaad socotaan? Wayna istaageen iyagoo fool qu-
lubsan.
18 Midkood oo Kale'obas la odhan jiray, ayaa u jawaabay
oo ku yidhi, Ma adigoo keliya oo Yeruusaalem deggan oo aan
ogayn wixii ayaamahan meeshaas ka dhacay?
19 Wuxuu ku yidhi, Wax maxay ah? Waxay ku yid-
haahdeen, Wixii ku saabsanaa Ciisihii Reer Naasared, kii
ahaa nin nebi ah oo xoog u lahaa wax falniin iyo hadal ah
Ilaah iyo dadka oo dhan hortooda,
20 iyo sidii wadaaddada sare iyo taliyayaasheennii ugu
dhiibeen in dhimasho lagu xukumo, oo iskutallaabta ayay ku
qodbeen.
21 Laakiin waxaannu rajaynaynay inuu yahay kan Israa'iil
soo furan lahaa, laakiin waxaas oo dhan weliba maanta
waa u maalintii saddexaad markii ay waxaas oo dhammi
dhaceen.
22 Weliba dumar annaga naga mid ah ayaa naga yaabsiiyey,
kuwii aroortii hore xabaashii tegey.
23 Goortii ay meydkiisii waayeen ayay yimaadeen iyagoo
leh, Waxaannu weliba aragnay muuqad malaa'igo kuwa
yidhi, Wuu nool yahay.
24 Qaarkood oo nala joogay ayaa xabaashii tegey, oo waxay
arkeen sidii dumarku yidhi, laakiin isagase ma ay arkin.
25 Markaasuu ku yidhi, Nacasyo yahow oo qalbigoodu
ka raagay inuu rumaysto wixii nebiyada oo dhammi ay ka
hadleen.
26 Masiixa miyaanay waajib ku ahayn inuu waxaas oo dhan
ku silco oo uu ammaantiisa galo?
27 Markaasuu ka bilaabay Muuse iyo nebiyada oo dhan,
Qorniinka oo dhanna ayuu uga micneeyey wixii isaga qud-
hiisa ku saabsanaa.
28 Goortaasay ku soo dhowaadeen tuuladay ku socdeen,
isaguna wuxuu iska dhigay mid sii fogaanaya,
29 laakiin way oggolaysiiyeen iyagoo leh, Nala joog, waayo,
makhribku waa dhow yahay, maalintiina durba waa dham-
maatay. Markaasuu la galay inuu la joogo.

---

* **24:13** istaadiyon = mayl toban meelood oo meel.

30 Waxaa dhacay kolkuu cunto ula fadhiistay inuu kibista
qaaday, oo barakeeyey, oo intuu kala jejebiyey ayuu siiyey.
31 Markaasaa indhahoodu furmeen, oo isagay garteen, wu-
una ka libdhay.
32 Markaasay isku yidhaahdeen, Miyaan qalbigeennu
gubanin intuu jidka inagula hadlayay iyo intuu Qorniinkii
inoo furayay?
33 Saacaddaas qudheeda ayay kaceen oo Yeruusaalem ku
noqdeen, waxayna arkeen koob-iyo-tobankii iyo kuwii la
jiray oo isu ururay,
34 iyagoo leh, Hubaal Sayidku waa sara kacay, oo wuxuu u
muuqday Simoon.
35 Iyaguna waxay ka warrameen wixii jidka ka dhacay iyo
siday isaga ugu garteen kala jejebintii kibista.

Ciise Wuxuu U Muuqday Rasuulladii
(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Yoox. 20:19-23)

36 Intay waxyaalahaas ku hadlayeen, isaga qudhiisa ayaa
dhexdooda taagnaa, oo wuxuu ku yidhi, Nabadi ha idinla
jirto.
37 Laakiin way argaggexeen oo cabsadeen, waxayna u
maleeyeen inay ruuxaan arkeen.
38 Markaasuu ku yidhi, Maxaad u naxaysaan? Fikirro
maxay qalbigiinna uga kacayaan?
39 Gacmahayga iyo cagahayga arka inaan anigu isagii ahay,
i taabta oo arka, waayo, ruuxaan jiidh iyo lafo ma leh sidaad
igu arkaysaan inaan leeyahay.
40 Goortuu waxaas yidhi, ayuu tusay gacmihiisa iyo cagihi-
isa.
41 Intay yaabsanaayeen iyagoo aan weli rumaysan farxad
aawadeed, wuxuu ku yidhi, Halkan wax la cuno ma ku
haysaan?
42 Kolkaasay waxay siiyeen in kalluun duban ah.
43 Markaasuu qaaday oo hortooda ku cunay.
44 Wuxuu ku yidhi, Kuwani waa hadalladaydii aan idinkula
hadlay intii aan weli idinla jiray. Waa inay noqdaan wax
walba oo sharciga Muuse iyo nebiyadii iyo sabuurrada lay-
gaga qoray oo igu saabsanaa.
45 Markaasuu garashadooda u furay si ay u gartaan Qorni-
inka.
46 Wuxuuna ku yidhi, Sidaasay u qoran tahay, Waa inuu
Masiixu silco, oo uu maalinta saddexaad kuwa dhintay ka soo
sara kaco,
47 iyo in toobaddii iyo dembidhaafka magiciisa lagu
wacdiyo quruumaha oo dhan oo laga bilaabo Yeruusaalem.
48 Idinkuna waxyaalahaas ayaad markhaati ka tihiin.

49 Oo bal eega, waxaan idiin soo dirayaa ballankii Aab-
bahay, laakiin magaalada jooga ilaa xoog laydinka huwiyo
xagga sare.

Ciise Kor Buu U Baxay
(Mar. 16:19-20)

50 Markaasuu iyaga kaxeeyey ilaa meel ku dhow Beytaniya,
oo intuu gacmihii kor u qaaday ayuu barakeeyey.
51 Waxaa dhacay intuu barakaynayay inuu ka tegey, oo
waxaa kor loogu qaaday samada.
52 Markaasay isaga caabudeen, oo waxay Yeruusaalem
kula noqdeen farxad weyn;
53 oo goor walbaba macbudka ayay ku jireen iyagoo Ilaah
ammaanaya.

INJIILKA SIDA YOOXANAA U QORAY

Bilowgii

1 Bilowgii waxaa jiray Ereyga, Ereyguna wuxuu la jiray
Ilaah, Ereyguna wuxuu ahaa Ilaah.
2 Isagu Ilaah buu la jiray bilowgii.
3 Wax walba waxaa laga sameeyey xaggiisa, oo wixii la
sameeyey lama samayn isaga la'aantiis.
4 Isaga waxaa ku jirtay nolol, noloshuna waxay ahayd
nuurka dadka.
5 Nuurkuna wuxuu ka ifayaa gudcurka, gudcurkuna kama
badin.
6 Waxaa jiray nin xagga Ilaah laga soo diray, magiciisuna
wuxuu ahaa Yooxanaa.
7 Isagu wuxuu u yimid markhaati furid, inuu u marag furo
nuurka, inay dhammaan xaggiisa ka wada rumaystaan.
8 Isagu nuurka ma uu ahayn, laakiin wuxuu u yimid inuu
nuurka u marag furo.
9 Kaasu wuxuu ahaa nuurka runta ah oo iftiimiya nin
walba oo dunida yimaada.
10 Wuxuu ku jiray dunida, dunidana waxaa laga sameeyey
xaggiisa, oo duniduna ma ay garanayn isaga.
11 Wuxuu u yimid kuwiisii, kuwiisiina ma ay aqbalin isaga.
12 Laakiin in alla intii aqbashay, wuxuu siiyey amar ay
carruurtii Ilaah ku noqdaan, kuwaasu waa kuwii magiciisa
rumaystay,
13 oo aan ka dhalan dhiigga, ama doonistii jidhka, ama dad
doonistiis, laakiin waxay ka dhasheen Ilaah.
14 Ereyguna jidh buu noqday, oo waa ina dhex joogay, oo
waxaannu aragnay ammaantiisii, taas oo ahayd ammaantii
u ekayd tan Wiilka keliya ee Aabbaha, ee nimco iyo run ka
buuxa.
15 Yooxanaa waa u marag furay isaga, wuxuuna ku
qayliyey oo yidhi, Kanu waa kii aan idhi, Kan iga daba
imanayaa waa iga horreeyey, waayo, hortay buu jiray.
16 Dhammaanteen waxaynu buuxnaantiisa ka helnay
nimco ka nimco.
17 Waayo, sharciga waxaa loo soo dhiibay Muuse, laakiinse
nimcada iyo runtu waxay ku yimaadeen Ciise Masiix.
18 Ninna ma arkin Ilaah marnaba, Wiilka keliya oo laabta
Aabbaha ku jira kaasaa inoo sheegay.

Maraggii Yooxanaa Baabtiisihii Uu Ciise U Furay
(Mat. 3:1-12; Mar. 1:7-8; Luuk. 3:15-17)

19 Kanu waa maraggii Yooxanaa furay, markii Yuhuuddu
Yeruusaalem uga soo direen wadaaddo iyo kuwo reer Laawi
ah inay weyddiiyaan oo ku yidhaahdaan, Yaad tahay?
20 Isagu waa qirtay, mana uu inkirin, oo wuxuu qirtay oo
yidhi, Anigu ma ihi Masiixa.
21 Markaasay weyddiiyeen, Haddaba yaad tahay? Ma
Eliyaas baad tahay? Wuxuuna yidhi, Ma ihi. Ma nebigii baad
tahay? Wuxuuna ku jawaabay, Maya.
22 Waxay haddaba ku yidhaahdeen, Yaad tahay? si aannu
jawaab ugu celinno kuwii na soo diray. Yaad isku shee-
gaysaa?
23 Wuxuu yidhi, Waxaan ahay codka kan cidlada kaga
qaylinaya, Jidka Rabbiga toosiya, siduu nebi Isayos u yidhi.
24 Kuwa la soo diray waxay ka yimaadeen Farrisiinta.
25 Markaasay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Haddaba
maxaad dadka u baabtiistaa haddaanad ahayn Masiixa ama
Eliyaas ama nebigii?
26 Yooxanaa wuxuu ugu jawaabay oo ku yidhi, Anigu wax-
aan dadka ku baabtiisaa biyo, laakiin dhexdiinna waxaa
jooga mid aydnaan garanaynin
27 oo ah kan iga daba imanaya, kan aanan istaahilin inaan
yeelmaha kabtiisa furo.
28 Waxyaalahaasu waxay ka dhaceen Beytaniya taas oo ku
taal Webi Urdun shishadiisa, oo ahayd meeshii Yooxanaa
dadka ku baabtiisayay.
29 Maalintii labaad Yooxanaa wuxuu arkay Ciise oo ku soo
socda, oo wuxuu yidhi, Bal eega Wanka Ilaah ee dembiga
dunida qaadaya.
30 Kanu waa kii aan idhi, Waxaa iga daba imanaya nin iga
horreeyey, waayo, hortay buu jiray.
31 Anigu ma aan aqoonin isaga, laakiin inuu Israa'iil u soo
muuqdo sidaa daraaddeed ayaan u imid anigoo dadka biyo
ku baabtiisa.
32 Yooxanaa waa marag furay isagoo leh, Waxaan arkay
Ruuxa oo samada uga soo degaya sidii qoolley oo kale, wuuna
dul joogsaday isagii.
33 Anigu ma aan aqoonin isaga, laakiin kii ii soo diray inaan
dadka biyo ku baabtiiso, wuxuu igu yidhi, Kii aad ku aragtid
Ruuxa oo ku soo degaya oo ku dul joogsanaya, kaasu waa kan
dadka ku baabtiisa Ruuxa Quduuska ah.
34 Anigu waan arkay, waana u marag furay in kanu yahay
Wiilka Ilaah.

Xertii Ugu Horraysay

35 Mar kale maalintii dambe Yooxanaa waa taagnaa isaga
iyo laba xertiisa ahayd.
36 Oo wuxuu arkay Ciise oo socda, markaasuu yidhi, Bal
eega Wanka Ilaah.
37 Labadii xerta ahaydna way maqleen isagoo hadlaya,
wayna raaceen Ciise.
38 Markaasaa Ciise soo jeestay, waana arkay iyagoo raa-
caya, kolkaasuu ku yidhi, Maxaad doonaysaan? Waxay ku
yidhaahdeen, Rabbi (waxaa lagu fasiraa Macallin), Xaggee
baad deggan tahay?
39 Wuxuu ku yidhi, Kaalaya oo arka, Markaasay yimaadeen
oo arkeen meeshuu degganaa, wayna la joogeen maalintaas.
Goortaas waxay ahayd abbaaraha saacaddii tobnaad.
40 Mid ka mid ah labadii maqashay Yooxanaa oo raacday,
wuxuu ahaa Andaros, Simoon Butros walaalkiis.
41 Isagu wuxuu hortii doonay walaalkiis Simoon oo ku
yidhi, Waannu helnay Masiixa (kan lagu fasiro Kiristooska).
42 Markaasuu wuxuu u geeyey Ciise. Ciisena intuu eegay
ayuu wuxuu ku yidhi, Adigu waxaad tahay Simoon ina Yoo-
nis. Waxaa lagu odhan doonaa Keeyfas (oo fasirkiisu yahay
Butros).
43 Maalintii labaad wuxuu doonayay inuu Galili tago, oo
wuxuu helay Filibos. Ciisena wuxuu ku yidhi, I soo raac.
44 Filibos wuxuu ahaa reer Beytsayda taas oo ah magaaladii
Andaros iyo Butros.
45 Markaasaa Filibos wuxuu doonay Nataana'el oo ku yidhi,
Waxaannu helnay kii Muuse sharciga ku qoray wax isaga
ku saabsan, oo nebiyadiina ay qoreen wax isaga ku saabsan,
waana Ciisihii reer Naasared oo ah ina Yuusuf.
46 Nataana'el wuxuu ku yidhi, Ma wax wanaagsan baa ka
iman kara Naasared? Markaasaa Filibos wuxuu ku yidhi,
Kaalay oo arag.
47 Ciise wuxuu arkay Nataana'el oo ku soo socda, oo wuxuu
ku yidhi, Bal eeg, kanu waa mid reer Israa'iil oo run ah oo aan
khiyaano lahayn.
48 Markaasaa Nataana'el wuxuu ku yidhi, Xaggee baad igu
tiqiin? Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Intaan Filibos kuu
yeedhin, markaad geedkii berdaha hoostiisa joogtay, ayaan
ku arkay.
49 Kolkaasaa Nataana'el u jawaabay oo ku yidhi, Macal-
limow, waxaad tahay Wiilka Ilaah, oo waxaad tahay boqorkii
Israa'iil.
50 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Ma waxaad u ru-
maysatay odhaatinkii aan kugu idhi, Geedka berdaha hoost-
iisa ayaan kugu arkay? Waxaad arki doontaa wax waxyaala-
haas ka waaweyn.

51 Markaasuu ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeya-
hay, Waxaad arki doontaan samadoo furan iyo malaa'igaha
Ilaah oo kor u kacaya oo ku soo degaya Wiilka Aadanaha.

2

Arooskii Magaalada Kaana Lagu Sameeyey

1 Maalintii saddexaad waxaa Kaana tii Galili jiray aroos,
Ciise hooyadiisna halkaasay joogtay.
2 Waxaana arooska loogu yeedhay Ciise iyo xertiisii.
3 Markii khamrigu dhammaaday Ciise hooyadiis waxay
isaga ku tidhi, Khamri ma ay qabaan.
4 Markaasaa Ciise wuxuu iyada ku yidhi, Islaan yahay,
aniga iyo adiga maxaa inoo dhexeeya? Saacaddaydu weli ma
iman.
5 Kolkaasaa hooyadiis waxay midiidinyadii ku tidhi, Wax
kastuu idinku yidhaahdo, yeela.
6 Meeshaas waxaa yiil lix ashuun oo dhagax ah, oo loo dhi-
gay caadada Yuhuudda oo daahirinta, mid kastaana wuxuu
qaadi jiray qiyaas laba ama saddex *metritas.
7 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ashuummada biyo ka
buuxiya, goortaasay buuxiyeen ilaa girgirka.
8 Kolkaasuu wuxuu ku yidhi, Ka soo dhura oo u geeya ka
miiska arooska madaxda u ah, wayna u geeyeen.
9 Kii madaxda ahaa markuu dhadhamiyey biyihii kham-
riga noqday ma uu ogayn meel ay ka yimaadeen, laakiin
midiidinyadii oo soo dhuray way ogaayeen; markaasaa kii
madaxda ahaa u yeedhay ninkii arooska ahaa,
10 oo ku yidhi, Nin kastaa marka hore wuxuu soo saaraa
khamriga wanaagsan, oo markay u cabbaan siday doon-
ayaan dabadeedna ayuu keenaa kan liita; adiguse khamriga
wanaagsan ilaa haddeer ayaad dib u dhigtay.
11 Calaamooyinka Ciise tii ugu horraysay waxay ahayd tan
uu ku sameeyey Kaana tii Galili, oo wuxuu ku muujiyey
ammaantiisii, xertiisiina way rumaysteen.
12 Waxaas dabadeed wuxuu tegey Kafarna'um, waxaana la
socday hooyadiis iyo walaalihiis iyo xertiisii, oo maalmo aan
badnayn ayay meeshaas joogeen.

Ciise Macbudkuu Nadiifiyey
(Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-18; Luuk. 19:45-46)

13 Iiddii Kormaridda oo Yuhuudda waa dhowayd, oo Ci-
isena wuxuu u kacay Yeruusaalem.
14 Wuxuu macbudka ku arkay kuwa ku iibinaya dibiyo iyo
ido iyo qoolleyo, iyo kuwa fadhiya oo lacagta bedbeddelaya.

---

* **2:6** metritas = laba ama saddex metritas abbaaraha shan ama lix teneg.

15 Markaasuu xadhko karbaash ka sameeyey, kulligoodna
ayuu macbudka ka eryay, dibiyada iyo idaha labadaba,
lacagtiina wuu ka daadiyey kuwii bedbeddelayay, miisas-
koodiina wuu rogay.
16 Kuwii qoolleyaha iibinayayna wuxuu ku yidhi,
Waxyaalahan halkan ka qaada. Guriga Aabbahay ha ka
dhigina guri baayacmushtari.
17 Xertiisii waxay xusuusteen in la qoray. Qiiradaan guri-
gaaga u qabo ayaa i gubaysa.
18 Sidaa aawadeed Yuhuuddu waa u jawaabtay oo ku tidhi
isaga, Calaamadee baad na tusaysaa waxaad waxyaalahaas
u samaynayso?
19 Ciisena waa u jawaabay oo ku yidhi, Macbudkan dumiya,
oo saddex maalmood dabadeed ayaan kicin doonaa.
20 Yuhuuddu haddaba waxay yidhaahdeen, Lix iyo afartan
sannadood ayaa macbudkan la dhisayay, adiguna ma wax-
aad ku kicinaysaa saddex maalmood?
21 Isaguse wuxuu ka hadlayay macbudka jidhkiisa ah.
22 Sidaa aawadeed markuu ka soo sara kacay kuwii dhin-
tay, xertiisii way soo xusuusteen inuu taas ka hadlay, wayna
rumaysteen Qorniinka iyo hadalkii Ciise yidhi.
23 Markuu Yeruusaalem joogay wakhtigii Iiddii
Kormaridda dad badan ayaa magiciisa rumaystay markay
arkeen calaamooyinkuu sameeyey.
24 Laakiin Ciise qudhiisu iskuma hallayn iyaga, waayo
dadka oo dhan ayuu yiqiin,
25 oo uma baahnayn in laga marag furo dadka, waayo, isaga
qudhiisu waa yiqiin waxa dadka ku jira.

3

Ciise Baa Nikodemos La Sheekaystay

1 Waxaa jiray nin ka mid ahaa Farrisiinta oo la odhan jiray
Nikodemos oo Yuhuudda taliye u ahaa.
2 Isagu habeenkuu u yimid Ciise, wuxuuna ku yidhi, Macal-
limow, waannu og nahay inaad tahay macallin ka yimid
Ilaah, waayo, ninna ma samayn karo calaamooyinkan aad
samayso haddaan Ilaah la jirin.
3 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii, runtii wax-
aan kugu leeyahay, Qof haddaanu mar kale dhalan, boqor-
tooyadii Ilaah arki kari maayo.
4 Nikodemos wuxuu ku yidhi, Sidee baa nin mar kale u dha-
lan karaa isagoo duq ah? Miyuu mar kale uurkii hooyadiis
geli karaa oo ka dhalan karaa?

5 Ciise baa ugu jawaabay, Runtii, runtii, waxaan kugu
leeyahay, Qof haddaanu ka dhalan biyo iyo Ruuxa, boqor-
tooyadii Ilaah geli kari maayo.
6 Waxa jidhka ka dhashaa waa jidh, waxa Ruuxa ka
dhashaana waa ruux.
7 Ha la yaabin haddaan ku leeyahay, Waa inaad mar kale
dhalataan.
8 Dabayshu way u dhacdaa meeshay doonto, waxaadna
maqashaa xiinkeeda, laakiin ma ogid meeshay ka timaado
iyo meeshay u kacdo; waa sidaas oo kale qof kasta oo Ruuxa
ka dhasha.
9 Nikodemos ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Sidee baa
waxyaalahaas u noqon karaan?
10 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Ma waxaad
tahay macallinka Israa'iil, oo aadan weliba waxyaalahaasna
garanayn?
11 Runtii, runtii, waxaan ku leeyahay, Waxaannu naqaan
ayaannu ka hadalnaa, oo waxaannu aragnay ayaannu ka
marag furnaa, idinkuna maraggayaga ma aqbashaan.
12 Haddaan wixii dunida idiin sheegay oo aad rumaysan
weydeen, sidee baad u rumaysanaysaan haddaan waxa jan-
nada idiin sheego?
13 Ninna jannada kor uma tegin, kii jannada ka soo degay
maahee, waana Wiilka Aadanaha oo jannada jooga.
14 Sidii Muuse abeesadii kor ugu qaaday cidlada, sidaasoo
kale Wiilka Aadanaha waa in kor loo qaado,
15 in mid kastoo isaga rumaystaa uu lahaado nolosha
weligeed ah.

16 Ilaah intuu dunida jacayl u qabay ayuu siiyey Wiilkiisa
keliya oo dhashay in mid kastoo isaga rumaystaa uusan
lumin laakiinse uu lahaado nolosha weligeed ah.
17 Ilaah Wiilka uguma soo dirin dunida inuu xukumo
dunida, laakiin wuxuu u soo diray inay dunidu ku bad-
baaddo isaga.
18 Kii isaga rumaystaa ma xukumna, laakiinse kii aan isaga
rumaysan, hore ayaa loo xukumay, maxaa yeelay, wuxuusan
rumaysan magaca Wiilka Ilaah oo keliya oo dhashay.
19 Kanu waa xukunka, nuurka ayaa dunida yimid, dadki-
ise waxay nuurkii ka jeclaadeen gudcurka, maxaa yeelay,
shuqulladoodu shar bay ahaayeen.
20 Nin kastoo shar falaa nuurkuu nebcaadaa, umana yi-
maado nuurka, si aan shuqulladiisa loogu canaanan.
21 Laakiinse kii runta falaa, nuurkuu yimaadaa si shuqul-
ladiisu u muuqdaan in Ilaah laga sameeyey.

Yooxanaa Baabtiisihii Mar Labaad Ayuu Ciise U Sii Marag Furay

22 Waxaas dabadeed Ciise iyo xertiisii waxay yimaadeen
dalka Yahuudiya, oo meeshaas ayuu iyaga la joogay oo dad
ku baabtiisay.
23 Yooxanaana wuxuu dad ku baabtiisayay Caynoon oo ku
dhow Saalim, waayo, meeshaasu waxay lahayd biyo badan,
iyaguna way yimaadeen, waana la baabtiisay.
24 Waayo, Yooxanaa weli xabsiga laguma tuurin.
25 Sidaa aawadeed waxaa ka dhex kacay Yooxanaa xertiisii
iyo nin Yuhuudi ahaa weyddiis oo daahirinta ku saabsan.
26 Markaasay u yimaadeen Yooxanaa oo ku yidhaahdeen,
Macallimow, kii kula jiray Webi Urdun shishadiisa oo aad
marag u furtay ayaa dad baabtiisaya, oo dadka oo dhan way
u imanayaan.
27 Yooxanaa waa u jawaabay oo ku yidhi, Ninna waxba ma
heli karo haddaan jannada laga siin.
28 Idinka qudhiinnu markhaatiyaal baad tihiin inaan idhi,
Anigu ma ihi Masiixa, laakiin hortiisa ayaa lay soo diray.
29 Kii aroosadda qabaa waa arooska, laakiin saaxiibka
arooska oo ag taagan oo maqla isaga, aad buu ugu farxaa
codkii arooska daraaddiis. Sidaa aawadeed farxaddaydu
waa dhan tahay.
30 Isagu waa inuu kordho, aniguse waa inaan yaraado.

Kan Jannada Ka Yimid

31 Kii xagga sare ka yimaadaa, dhammaan ayuu ka sar-
reeyaa; kii dunida ka yimaadaana waa kii dunida, oo wuxuu
ka hadlaa dunida. Kii jannada ka yimaadaa, dhammaan
ayuu ka sarreeyaa.
32 Wuxuu arkay oo maqlay waxaas ayuu ka marag furaa,
ninnana maraggiisa ma aqbalo.
33 Kii maraggiisa aqbalay wuxuu xaqiijiyey in Ilaah run
yahay.
34 Waayo, kii Ilaah soo diray ayaa ereygii Ilaah ku hadla,
maxaa yeelay, isagu qiyaas kuma siiyo Ruuxa.
35 Aabbuhu wuu jecel yahay Wiilka, oo wax walba ayuu
gacanta u geliyey.
36 Kii Wiilka rumaystaa, wuxuu leeyahay nolosha weligeed
ah, kii aan Wiilka rumaysanse, nolosha ma arki doono,
laakiin cadhadii Ilaah ayaa ku taal isaga.

4

Ciise Iyo Naagtii Reer Samaariya

1 Kolkii Ciise ogaaday inay Farrisiintu maqleen inuu yee-
lanayay oo baabtiisayay xer ka badan intii Yooxanaa

2 (in kastoo Ciise qudhiisu uusan baabtiisin, laakiin xertiisu
way baabtiisayeen),
3 ayuu Yuhuudiya ka tegey, wuxuuna mar kale u kacay
Galili.
4 Oo wuxuu lahaa inuu Samaariya dhex maro.
5 Haddaba wuxuu yimid magaalada Samaariya, oo Sukhar
la odhan jiray, oo ku dhowayd dalkii Yacquub siiyey wiilkiisii
Yuusuf.
6 Waxaana meeshaas jiray ceelkii Yacquub. Haddaba Ciise
oo sodcaal ku soo daalay, wuxuu fadhiistay ceelka agtiisa.
Saacaddiina waxay ku qiyaasnayd lixda.
7 Markaasaa waxaa timid naag reer Samaariya ah inay biyo
dhaansato. Kolkaasaa Ciise wuxuu ku yidhi iyada, I waraabi.
8 Maxaa yeelay, xertiisii magaaladay ku maqnaayeen inay
cunto soo iibsadaan.
9 Naagtii reer Samaariya ahayd waxay haddaba ku tidhi is-
aga, Sidee baad, adigoo Yuhuudi ah, biyo ii weyddiisanaysaa,
anigoo naag reer Samaariya ah? (Waayo, dan iskuma leh
Yuhuudda iyo reer Samaariya.)
10 Ciise waa u jawaabay oo ku yidhi iyada, Haddaad
garanaysid hadiyaddii Ilaah iyo kuu yahay kan kugu leh, I
waraabi, adigu waad weyddiisan lahayd isaga, oo wuxuu ku
siin lahaa biyaha nool.
11 Naagtii waxay ku tidhi, Sayidow, waxaad biyo ku
dhaansato ma haysatid, ceelkuna wuu dheer yahay.
Haddaba xaggee baad ka helaysaa biyaha nool?
12 Miyaad ka weyn tahay awowahayagii Yacquub oo ceelka
na siiyey oo isaga qudhiisu ka cabbay iyo wiilashiisii iyo
xoolihiisuba?
13 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi iyada, Kii kasta oo
biyahan ka cabbaa, mar kale wuu harraadi doonaa,
14 laakiin ku alla kii ka cabba biyahaan siin doono, weligiis
ma harraadi doono, laakiin biyahaan siin doono waxay gudi-
hiisa ku noqon doonaan il biyo ka duulayaan tan iyo nolosha
weligeed ah.
15 Naagtii waxay ku tidhi, Sayidow, biyahan i sii in-
aanan haddana harraadin oo aanan halkan iman inaan ka
dhaansado.
16 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Tag oo ninkaagii u soo
yeedh, oo halkan kaalay.
17 Naagtii ayaa u jawaabtay oo ku tidhi, Nin ma lihi. Ciise
wuxuu ku yidhi, Run baad ku hadashay, Nin ma lihi.
18 Waayo, shan nin baad lahayd, kan aad haddeer
haysatidna ninkaagii ma aha. Taas run baad ku sheegtay.
19 Naagtii waxay ku tidhi, Sayidow, waan gartay inaad nebi
tahay.

20 Awowayaashayo buurtan ayay ku caabudi jireen,
idinkuse waxaad tidhaahdaan, Yeruusaalem waa meeshii la
leeyahay in lagu caabudo.
21 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Naag yahay, i rumee,
saacaddu waa imanaysaa markii aydnaan Aabbaha ku
caabudi doonin ama buurtan ama Yeruusaalem midnaba.
22 Idinku waxaad caabuddaan waxaydnaan oqoon, anna-
guse waxaannu caabudnaa waxaannu naqaan, waayo, bad-
baadintu waxay ka timaadaa Yuhuudda.
23 Laakiin saacaddii baa imanaysa, waana joogtaa im-
minkada, markii caabudayaasha runta ihi ay Aabbaha ku
caabudi doonaan ruuxa iyo runta, waayo, Aabbuhu wuxuu
doonayaa caabudayaashaas oo kale.
24 Ilaah waa Ruux, kuwa caabudaa isagana waa inay ku
caabudaan ruuxa iyo runta.
25 Naagtii waxay ku tidhi, Waa ogahay Masiixu inuu
imanayo (kan Kiristoos la yidhaahdo); oo markuu yimaado,
wax walba ayuu noo sheegi doonaa.
26 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Anigoo kula hadlaya
ayaa ah isaga.

27 Isla markii waxaa timid xertiisii, wayna la yaabeen
markay arkeen inuu naag la hadlayo. Weliba ninna ma
odhan, Maxaad doonaysaa? amase, Maxaad ula hadlaysaa
iyada?
28 Sidaa aawadeed naagtii ayaa ashuunkeedii ka tagtay, oo
magaaladay u baxday, oo waxay ku tidhi dadkii,
29 Kaalaya oo arka ninkii ii sheegay wax walba oo aan
sameeyey. Miyaanu kani ahayn Masiixa?
30 Markaasay magaaladii ka soo baxeen, wayna u imanay-
een isagii.
31 Kolkaasay xertiisii baryeen iyagoo leh, Macallimow, wax
cun.
32 Laakiin wuxuu iyagii ku yidhi, Anigu waxaan haystaa
cunto aan cuno oo aydnaan ogayn.
33 Haddaba xertiisii waxay isku yidhaahdeen, Ma loo
keenay wuxuu cuno?
34 Ciise wuxuu ku yidhi, Cuntadaydu waa inaan sameeyo
doonistii kii i soo diray oo aan shuqulkiisa dhammeeyo.
35 Miyaydnaan odhanin, Waxaa weli hadhay afar bilood oo
markaas ayaa beerta la gooynayaa? Bal eega, waxaan idin
leeyahay, Indhihiinna kor u qaada oo daya beeraha inay u
cad yihiin beergooyska.
36 Kii gooyaa mushahaaruu helaa, wuxuuna midho u
ururiyaa nolosha weligeed ah, inay kii beera iyo kii gooyaaba
isla farxaan.

37 Hadalku waa ku run kan, Mid baa beera, mid kalena waa
gooyaa.
38 Waxaan idiin diray inaad gooysaan wixii aydnaan ku
hawshoon. Kuwa kale baa hawshooday, hawshoodiina waad
gasheen.

39 Waxaa magaaladaas ka rumaystay isaga dad badan
oo reer Samaariya ah, hadalkii naagta aawadiis, markay
marag furtay oo tidhi, Wuxuu ii sheegay wax walba oo aan
sameeyey.
40 Sidaa darteed markii dadka reer Samaariya ah u yi-
maadeen isaga, way baryeen inuu la joogo, wuxuuna halkaas
joogay laba maalmood.
41 Markaasaa kuwo kale oo badani rumaysteen hadalkiisii
aawadiis,
42 oo waxay naagtii ku yidhaahdeen, Imminka waxaannu
u rumaysanaynaa ma aha hadalkaaga aawadiis, maxaa yee-
lay, qudhayadu waannu maqalnay, waannuna naqaan kanu
inuu runtii yahay Badbaadiyaha dunida.

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Sirkaalkii Wiilkiisii
(Mat. 8:5-13; Luuk. 7:1-10)

43 Labadaas maalmood dabadeed meeshaas ayuu ka tegey
oo Galili aaday.
44 Oo Ciise ayaa ka marag kacay inaan nebi waddankiis
murwad ku lahayn.
45 Haddaba markuu Galili yimid, dadkii Galili way
soo dhoweeyeen, iyagoo arkay wuxuu ku sameeyey
Yeruusaalem oo dhan wakhtigii iidda, waayo, iyaguna iiddii
way tageen.

46 Haddaba mar kale ayuu yimid Kaana tii Galili oo ahayd
meeshuu biyihii khamriga kaga dhigay. Meeshaasna waxaa
joogay sirkaal wiilkiisii ku bukay Kafarna'um.
47 Isagu markuu maqlay inuu Ciise Yahuudiya ka yimid oo
Galili gaadhay, ayuu u tegey oo ka baryay inuu u yimaado oo
wiilkiisa bogsiiyo, waayo, dhimashuu u dhowaa.
48 Haddaba Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaanad calaamooyin
iyo yaabab arkin, marnaba ma rumaysan doontaan.
49 Sirkaalkii wuxuu ku yidhi, Sayidow, kaalay intaan wi-
ilkaygu dhiman.
50 Ciise wuxuu ku yidhi, Soco, wiilkaagii waa nool yahay.
Markaasaa ninkii rumaystay hadalkii Ciise ku yidhi, wuuna
socday.
51 Intuu socday ayaa addoommadiisii ka hor yimaadeen,
iyagoo leh, Wiilkaagii waa nool yahay.

52 Markaasuu wuxuu iyagii weyddiiyey saacadduu ladnaa-
day. Waxay ku yidhaahdeen, Shalayto saacaddii toddobaad
ayaa qandhadii daysay.
53 Markaasaa aabbuhu gartay inay saacaddaas ahayd saa-
caddii Ciise ku yidhi, Wiilkaagii waa nool yahay. Markaasaa
isagii qudhiisu rumaystay iyo kuwii gurigiisii joogay oo dhan.
54 Haddaba tanu waa calaamadii labaad oo Ciise sameeyey
markuu Yahuudiya ka tegey oo Galili yimid.

5

Curyaankii War Beytesda Ag Joogay

1 Waxaas dabadeed waxaa jirtay iiddii Yuhuudda, oo Ciise
ayaa Yeruusaalem u kacay.
2 Waxaa Yeruusaalem jirtay, Albaabka Idaha agtiisa, war
biyo ah oo af Cibraani lagu yidhaahda Beytesda oo leh shan
balbaladood.
3 Meelahaas waxaa jiifay dad badan oo buka oo indha la'
oo laxaad la' oo curyaan ah. Waxay sugayeen biyuhu inay
dhaqaaqaan.
4 Maxaa yeelay, malaa'igta Rabbiga ayaa marmar warta
ku soo degi jirtay oo biyaha qasi jirtay; oo kii ugu hor galay
biyihii markii la qasay dabadeed wuu ka bogsaday cudur
kastuu qabay.
5 Oo waxaa meeshaas joogay nin siddeed iyo soddon san-
nadood bukay.
6 Markii Ciise arkay isagoo jiifa, oo gartay inuu wakhti
dheer bukay, wuxuu ku yidhi, Ma doonaysaa inaad bogsato?
7 Ninkii bukay wuxuu u jawaabay, oo ku yidhi, Sayidow,
nin ma lihi inuu warta igu rido markii biyaha la qaso, laakiin
markaan imaado, mid kale ayaa iga hor gala.
8 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Kac oo sariirtaada
qaado oo soco.
9 Markiiba ninkii waa bogsaday, wuuna qaatay sariirtiisii
oo socday.

Maalintaas waxay ahayd sabtidii.

10 Sidaas daraaddeed Yuhuuddu waxay kii la bogsiiyey ku
yidhaahdeen, Waa sabti, oo xalaal kuuma aha inaad sariir-
taada qaadatid.
11 Laakiin wuu u jawaabay, oo ku yidhi, Kii i bogsiiyey ayaa
igu yidhi, Sariirtaada qaado oo soco.
12 Oo waxay weyddiiyeen, oo ku yidhaahdeen, Yuu yahay
ninkii kugu yidhi, Sariirtaada qaado oo soco?
13 Kii la bogsiiyeyse ma uu oqoonin kuu ahaa, waayo, Ciise
waa tegey, maxaa yeelay, dad badan ayaa meeshaas joogay.

14 Waxaas dabadeed Ciise wuxuu isaga ka helay macbudka
oo ku yidhi, Bal eeg, waad bogsatay, mar dambe ha dem-
baabin inaan wax ka sii xumi kugu dhicin.
15 Markaasaa ninkii tegey, wuuna u sheegay Yuhuuddii
inuu ninkii bogsiiyey Ciise ahaa.
16 Sidaa aawadeed Yuhuuddu Ciise way silciyeen, maxaa
yeelay, wuxuu waxyaalahaas sameeyey sabtidii.
17 Laakiin Ciise wuxuu ugu jawaabay, Aabbahay tan iyo
imminka ayuu shaqeeyaa, aniguna waa shaqeeyaa.
18 Sidaa aawadeed ayaa Yuhuuddu aad u sii dooneen inay
dilaan, sababtu ma ahayn sabtidii uu jebiyey keliya, laakiin
waxay ahayd inuu Ilaah ugu yeedhay Aabbihiis, iyo inuu
isagu Ilaah iskala mid dhigay.

Ciise Wuxuu Caddeeyey Inuu Aabbihiis Isku Halleeyo

19 Haddaba Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii, run-
tii, waxaan idinku leeyahay, Wiilku keli ahaantiis waxba ma
samayn karo, wuxuu arko Aabbahoo samaynaya mooyaane.
Wax kastoo isagu sameeyo ayaa Wiilkuna sidiisa u sameeyaa.
20 Waayo, Aabbuhu Wiilkuu jecel yahay, oo wuxuu tusaa
wuxuu isagu sameeyo oo dhan, oo wuxuuna tusi doonaa
shuqullo kuwan ka waaweyn inaad la yaabtaan.
21 Sida Aabbuhu kuwa dhintay u kiciyo oo u nooleeyo ayuu
Wiilkuna sidaas oo kale u nooleeyaa kuwuu doonayo.
22 Aabbuhu ninna ma xukumo, laakiin xukunka oo dhan
wuxuu siiyey Wiilka,
23 in dadka oo dhammu Wiilka maamuuso siday Aabbaha
u maamuusaan. Kii aan Wiilka maamuusi, ma maamuuso
Aabbaha soo diray.

24 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii ereygayga
maqla oo rumaysta kii i soo diray, wuxuu leeyahay nolosha
weligeed ah, xukunna geli maayo, laakiin dhimashadii ayuu
ka soo gudbay oo nolosha u soo gudbay.
25 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Saacaddu waa
imanaysaa, waana joogtaa, markii kuwii dhintay codkii Wi-
ilka Ilaah ay maqli doonaan, oo kuwa maqlaana way noolaan
doonaan.
26 Sida Aabbuhu nolol isugu leeyahay, sidaasuu Wiilka u
siiyey inuu nolol isugu lahaado.
27 Wuxuuna siiyey amar uu wax ku xukumo, maxaa yeelay,
waa Wiilka Aadanaha.
28 Taas ha la yaabina, waayo, saacaddu waa imanaysaa
markii kuwa xabaalaha ku jiraa dhammaantood ay codkiisa
maqli doonaan,

29 wayna ka soo bixi doonaan, kuwa wanaagga falay ilaa
sarakicidda nolosha, kuwa sharka falayna ilaa sarakicidda
xukunka.

Maragga Ciise Loo Furo

30 Waxba keli ahaantayda ma samayn karo. Sidaan wax
u maqlo ayaan u xukumaa, xukunkayguna waa xaq, waayo,
doonistayda ma doono, waxaanse doonaa doonista kii i soo
diray.
31 Haddaan isu marag furo, maraggaygu run ma aha.
32 Laakiin waxaa jira mid kale oo ii marag fura, waanan
ogahay maragguu ii furaa inuu run yahay.
33 Waxaad cid u soo dirteen Yooxanaa, wuuna u marag
furay runta.
34 Aniguse xagga dadka marag kama aan qaato, laakiin
waxyaalahan waxaan u idhaahdaa inaad badbaaddaan.
35 Isagu wuxuu ahaa laambad baxaysa oo ifaysa, idinkuna
waxaad doonayseen inaad saacad ku faraxdaan nuurkiisa.
36 Laakiin maraggaan leeyahay waa ka weyn yahay kii
Yooxanaa, waayo, shuqullada Aabbuhu i siiyey inaan dham-
meeyo waa kuwaan hadda samaynayo, wayna ii marag fu-
rayaan in Aabbuhu i soo diray.
37 Aabbihii i soo dirayna waa ii marag furay. Idinkuna cod-
kiisa ma maqlin goornaba, mana aydnaan arkin muuqiisa.
38 Mana haysataan ereygiisa oo idinku sii jira, waayo, kii uu
soo diray waad rumaysan weydeen.
39 Qorniinka ayaad baadhaan, waayo, waxaad u malay-
naysaan inaad nolosha weligeed ah ka helaysaan, waana
iyaga kuwa ii marag furayaa.
40 Idinkuna dooni maysaan inaad ii timaadaan inaad nolol
lahaataan.
41 Anigu dadka ammaan kama qaato.
42 Laakiin waan idin aqaan inaan jacaylka Ilaah idinku
jirin.
43 Waxaan ku imid Aabbahay magiciis, idinkuna waad i
aqbali weydeen. Haddiise mid kale magiciisa ku yimaado,
kaasaad aqbalaysaan.
44 Sidee baad u rumaysan kartaan, idinkoo dhexdiinna
ammaan iska aqbalaya, oo aydnaan doonayn ammaanta ka
timaada Ilaaha keligiis ah?
45 Ha u malaynina inaan Aabbaha idinku ashtakaynayo:
kan idin ashtakaynayaa waa Muuse, kii aad isku hallayseen.
46 Waayo, haddaad Muuse rumaysateen, anigana waad i
rumaysan lahaydeen, waayo, wax buu iga qoray.
47 Laakiin haddaydnan rumaysan wuxuu qoray, sidee baad
u rumaysan doontaan ereyadayda?

6

Waxaa Cunto La Siiyey Shan Kun Oo Nin
(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luuk. 9:10-17)

1 Waxaas dabadeed Ciise wuxuu u kacay dhinaca kale oo
badda Galili oo ahayd baddii Tiberiyas.
2 Dad badanna way raaceen, waayo, waxay arkeen
calaamooyinkii uu ku sameeyey kuwii bukay.
3 Kolkaasaa Ciise buurta u baxay, halkaasna ayuu xertiisii
la fadhiistay.
4 Markaasna waxaa dhowayd Iiddii Kormaridda ee ahayd
iiddii Yuhuudda.
5 Haddaba Ciise intuu indhihiisii kor u qaaday, ayuu wuxuu
arkay dad badan oo soo socda, wuxuuna Filibos ku yidhi,
Xaggee baynu kibis ka soo iibinnaa inay kuwanu cunaan?
6 Wuxuu waxaas ugu yidhi inuu jirrabo isaga, waayo, isaga
qudhiisu waa ogaa wuxuu samayn lahaa.
7 Filibos wuxuu ugu jawaabay, Laba boqol oo dinaar oo
kibis ahi kuma filla in nin walba wax yar qaato.
8 Markaasaa xertiisii midkood oo Andaros la odhan jiray oo
Simoon Butros walaalkiis ahaa wuxuu ku yidhi,
9 Halkan waxaa jooga wiil qaba shan kibsood oo shaciir ah
iyo laba kalluun, laakiin waxaasi maxay u tarayaan dad sidan
u badan?
10 Markaasaa Ciise yidhi, Dadka fadhiisiya. Meeshaasina
waxay lahayd doog badan. Haddaba nimankii waa fadhiis-
teen, tiradooduna qiyaastii waxay ahayd shan kun.
11 Haddaba Ciise kibistuu qaaday, oo goortuu mahadnaqay
ayuu u qaybiyey kuwii fadhiyey, sidaas oo kalena kalluunkii
intay doonayeen.
12 Markay wada dhergeen, wuxuu xertiisii ku yidhi,
Ururiya jajabkii hadhay, waxba yaanay ka hallaabin.
13 Sidaa aawadeed ayay ururiyeen, oo laba iyo toban
dambiilood ayay ka buuxiyeen jajabkii ka hadhay kuwii
shantii kibsood oo shaciirka ahayd cunay.
14 Haddaba dadkii markay arkeen calaamadii uu
sameeyey, waxay yidhaahdeen, Runtii, kanu waa nebigii
dunida iman lahaa.

Ciise Keli Buu U Baxay; Dabadeed Badduu Ku Dul Socday
(Mat. 14:22-27; Mar. 6:45-52)

15 Ciise wuxuu gartay inay imanayaan inay qabtaan oo
boqor ka dhigaan, sidaas daraaddeed ayuu mar kale keligiis
buurta u baxay.
16 Markii makhribkii la gaadhay ayaa xertiisii badda u
baxday.

17 Waxayna fuuleen doonni, oo badday ka tallaabayeen ilaa
Kafarna'um. Oo markiiba gudcur bay ahayd, Ciisena weli
uma uu iman.
18 Badduna way isku kacday, dabayl weyn oo dhacday
aawadeed.
19 Haddaba markay seeb ku wadeen qiyaas shan iyo
labaatan ama soddon *istaadiyon, waxay arkeen Ciise oo
badda ku dul socda oo doonnida u soo dhowaanaya, wayna
baqeen.
20 Laakiin wuxuu ku yidhi, Waa aniga ee ha baqina.
21 Sidaa aawadeed waxay doonayeen inay doonnida ku
qaadaan, oo markiiba doonnidu waxay joogtay dhulkay u
socdeen.

Dadku Waxay Doonayeen Calaamo

22 Maalintii labaad dadkii badnaa oo badda dhankeeda
kale taagnaa, waxay arkeen inaan doonni kale joogin mid
maahee, oo aan Ciisena taas la fuulin xertiisii, laakiin in
xertiisii keligood baxeen.
23 Laakiin waxaa Tiberiyas ka yimid doonniyo, wayna u soo
dhowaadeen meeshii kibistii lagu cunay markuu Rabbigu
mahadnaqay dabadeed.
24 Markii dadkii badnaa arkeen inaan Ciise halkaas joo-
gin iyo xertiisiiba, waxay fuuleen doonniyihii, wayna yi-
maadeen Kafarna'um, iyagoo Ciise doondoonaya.
25 Oo markay isaga ka heleen badda dhinaceeda kale,
waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, goormaad halkan
timid?

Kibista Nolosha

26 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan
idinku leeyahay, Iima doondoontaan calaamooyinkii aad
aragteen aawadood ee waa kibistii aad cunteen oo aad ka
dheregteen aawadeed.
27 Ha u shaqaynina cuntada hallaabaysa, laakiin u
shaqeeya cuntada sii jiraysa ilaa nolosha weligeed ah ee
Wiilka Aadanahu idin siin doono, waayo, isaga Aabbaha
Ilaaha ah ayaa caddeeyey.
28 Sidaas aawadeed waxay ku yidhaahdeen, Maxaannu
yeelnaa si aannu shuqullada Ilaah u samayno?
29 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Kanu waa shuqulkii
Ilaah inaad rumaysataan kii uu soo diray.
30 Sidaa darteed waxay ku yidhaahdeen, Haddaba
calaamadee baad samaynaysaa inaannu aragno oo ku
rumaysanno? Maxaad, samaynaysaa?

---

* **6:19** istaadiyon = mayl toban meelood oo meel.

31 Awowayaasheen waxay cidlada ku cuneen †maannada
sidii loo qoray, Wuxuu samada ka siiyey kibis ay cunaan.
32 Haddaba Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii, runtii, wax-
aan idinku leeyahay, Muuse samada idinkama siin kibistii,
laakiin Aabbahay baa samada idinka siiya kibista runta ah.
33 Waayo, kibista Ilaah waa kan samada ka soo degay oo
dunida nolosha siiya.
34 Haddaba waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, kibistan mar
walba na sii.
35 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Anigu waxaan ahay
kibista nolosha. Kii ii yimaadaa ma gaajoon doono, kii i
rumaystaana ma harraadi doono weligiis.
36 Laakiin waxaan idiin sheegay inaad i aragteen, mase
rumaysataan.
37 Dhammaan wuxuu Aabbuhu i siiyo way ii iman doon-
aan, oo kii ii yimaadana ma eryi doono.
38 Waayo, waxaan samada uga soo degay ma aha inaan
doonistayda yeelo, laakiinse inaan yeelo doonista kii i soo
diray.
39 Tanu waa doonistii kii i soo diray in kuwii uu dhammaan
i siiyey aanan midna ka lumin, laakiin inaan maalinta u
dambaysa soo sara kiciyo.
40 Waayo, tanu waa doonistii Aabbahay in mid kasta oo
Wiilka arka oo rumaysta uu nolosha weligeed ah lahaado,
aniguna maalinta u dambaysa waan soo sara kicin doonaa.
41 Sidaas aawadeed Yuhuuddu way gunuuneceen, maxaa
yeelay, wuxuu yidhi, Anigu waxaan ahay kibista samada ka
soo degtay.
42 Waxayna yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn Ciise, ina
Yuusuf, kaannu aabbihiis iyo hooyadiis naqaan? Hadda
sidee buu u leeyahay, Samada baan ka soo degay?
43 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Ha ka
gunuunecina dhexdiinna.
44 Ninna iima iman karo hadduusan Aabbihii i soo diray
soo jiidin, aniguna maalinta u dambaysa waan soo sara kicin
doonaa.
45 Waxaa ku qoran kitaabbadii nebiyada, Kulligood Ilaah
baa wax bari doona. Mid kasta oo Aabbaha wax ka maqlay
oo ka bartay waa ii yimaadaa.
46 Ma aha in nin arkay Aabbaha, kii Ilaah ka yimid mooy-
aane. Isagu waa arkay Aabbaha.
47 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii i rumaystaa,
wuxuu leeyahay nolosha weligeed ah.
48 Anigu waxaan ahay kibista nolosha.

† **6:31** maanna = cunto.

49 Awowayaashiin waxay cidlada ku cuneen maannada, oo
ay dhinteen.
50 Tanu waa kibistii samada ka soo degtay, in qof kasta cuno
oo uusan dhiman.
51 Anigu waxaan ahay kibista nool ee samada ka soo degtay.
Haddii qof uun kibistan cuno, weligiis wuu noolaan doonaa.
Oo kibistaan siin doonaa waa jidhkayga, nolosha dunida
aawadeed.
52 Sidaa aawadeed Yuhuuddu way isla murmeen iyagoo
leh, Kanu sidee buu jidhkiisa inoo siin karaa inaannu cunno?
53 Ciise haddaba wuxuu ku yidhi, Runtii, runtii, wax-
aan idinku leeyahay, Haddaydnan jidhkii Wiilka Aadanaha
cunin oo dhiiggiisa cabbin nolosha kuma lihidin gudihiinna.
54 Oo kii jidhkayga cuna oo dhiiggayga cabba wuxuu leeya-
hay nolosha weligeed ah, oo maalinta u dambaysa waan soo
sara kicin doonaa.
55 Waayo, runtii jidhkaygu waa cunto, dhiiggayguna runtii
waa wax la cabbo.
56 Kii jidhkayga cuna oo dhiiggayga cabba wuu igu jiraa,
anna waan ku jiraa isaga.
57 Sida Aabbaha nool ii soo diray, aniguna Aabbahaan u
noolahay daraaddiis, sidaasaa kii i cunaa isaguna u nolaan
doonaa daraadday.
58 Tanu waa kibista samada ka soo degtay, ma aha sida tii
awowayaashiin cuneen oo ay dhinteen. Kii kibistan cunaa,
weligiis wuu noolaan doonaa.
59 Waxyaalahaas ayuu ‡sunagogga kaga dhex hadlay intuu
Kafarna'um wax ku barayay.

Xerta Shakiyaysa

60 Sidaa aawadeed xertiisii badidood markay maqleen,
waxay yidhaahdeen, Hadalkaasu waa adag yahay. Yaa maqli
kara?
61 Laakiin Ciise qudhiisu wuu ogaa in xertiisu taas ka
gunuunacday, wuxuuna ku yidhi, Taas ma ka xun tihiin?
62 Haddaba maxay noqon haddaad aragtaan Wiilka
Aadanaha oo kor ugu baxaya meeshuu markii hore joogi
jiray?
63 Waa ruuxa kan wax nooleeyaa, jidhkuse waxba ma
taro. Erayadii aan idinkula hadlayna waxay yihiin ruux iyo
nololba.
64 Laakiin waxaa dhexdiina jira qaar idinka mid ah oo
aan rumaysan. Waayo, tan iyo bilowgii Ciise waa garanayay
kuway ahaayeen kuwa aan rumaysan iyo kuu ahaa kii gacan-
gelin lahaa.

‡ **6:59** sunagog = guri lagu tukado.

65 Markaasuu yidhi, Taas aawadeed waxaan idinku idhi,
Qofna iima iman karo haddaan Aabbuhu awood siin.
66 Taas dabadeed xertiisii intii badnayd dib bay uga no-
qdeen, oo mar dambe lama ay socon.

Butros Qirashadii Uu Ciise Qiray

67 Haddaba Ciise wuxuu laba-iyo-tobankii ku yidhi,
Idinkuna ma doonaysaan inaad tagtaan?
68 Markaasaa Simoon Butros wuxuu ugu jawaabay, Sayi-
dow, yaannu u tagnaa? Adigaa haya erayadii nolosha
weligeed ahe.
69 Annaguna waa rumaysannay, waana og nahay inaad
tahay Kan Quduuska ah ee Ilaah.
70 Ciise wuxuu ugu jawaabay, Miyaanan idin dooran
idinkoo laba iyo toban ah? Mid idinka mid ahna waa cifriid.
71 Wuxuu ka hadlay Yuudas ina Simoon Iskariyod, waayo,
isaguu ahaa kan gacangelin lahaa, isagoo laba-iyo-tobankii
ka mid ahaa.

7

Ciise Iyo Walaalihiis

1 Waxyaalahaas dabadeed Ciise ayaa Galili ku dhex waree-
gay, waayo, ma u doonaynin inuu Yahuudiya ku wareego,
maxaa yeelay, Yuhuuddu waxay doonayeen inay dilaan.
2 Iiddii Yuhuudda oo tii waababka ahayd way dhowayd.
3 Walaalihiis haddaba waxay ku yidhaahdeen, Halkan ka
bax oo Yahuudiya tag in xertaadiina aragto shuqullada aad
samaynaysid.
4 Ma jiro nin si qarsoon wax u sameeyaa markuu doonayo
in bayaan loo ogaado. Haddaad waxyaalahan samayso,
dunida isu muuji.
5 Xataa walaalihiis ma ay rumaysan isaga.
6 Sidaa aawadeed Ciise wuxuu ku yidhi iyaga, Wakhtigaygu
weli ma iman, laakiin wakhtigiinnu goor walba wuu joogaa.
7 Dunidu idinma nebcaan karto, anigase way i neceb tahay,
waayo, waxaan ka marag furaa in shuqulladeedu ay shar
yihiin.
8 Idinku iidda u kaca, anigu iiddan weli u kici maayo,
waayo, wakhtigaygu weli ma dhammaan.
9 Markuu waxyaalahaas iyagii ku yidhi, weli wuxuu sii
joogay Galili.
10 Markii walaalihiis iiddii u kaceen, ayuu isaguna markaas
xaggeeda u kacay, bayaan kuma tegin, laakiin sidii mid
isqarinaya buu u tegey.
11 Yuhuuddu haddaba iidday ka dooneen, oo waxay yid-
haahdeen, Xaggee buu joogaa?

12 Dadkii badnaa aad bay uga gunuuneceen isaga,
qaarkood waxay yidhaahdeen, Waa nin wanaagsan; qaar
kalena waxay yidhaahdeen, Sidaas ma aha, laakiin dadkii
badnaa ayuu khiyaaneeyaa.
13 Haddaba ninna bayaan isaga ugama hadlin cabsiday ka
cabsanayeen Yuhuudda aawadeed.

Ciise Wuxuu Dadkii Baray Inuu Ilaah Ka Yimid

14 Laakiin markay ahayd iidda dhexdeeda Ciise wuxuu u
kacay macbudka, wax ayuuna ku baray.
15 Sidaa aawadeed Yuhuuddii ayaa la yaabtay iyagoo leh,
Sidee baa kanu qorniinka u yaqaan isagoo aan weligiis
baran?
16 Ciise ayaa haddaba u jawaabay oo ku yidhi, Waxbarid-
daydu tayda ma aha, laakiin waxaa leh kan i soo diray.
17 Haddii nin doonayo inuu doonistii Ilaah sameeyo, wuu
garan doonaa waxbaridda, inay tahay tii Ilaah amase aan
qudhaydu iska hadlayo.
18 Kan qudhiisu iska hadlaa, ammaantiisuu doonaa, laakiin
kan doona ammaanta kan soo diray, kaasaa run ah, oo
xaqdarro kuma jirto.
19 Miyaan Muuse sharciga idin siin? Midkiinnana sharciga
ma yeelo. Maxaad u doonaysaan inaad i dishaan?
20 Dadkii badnaa waxay ugu jawaabeen, Jinni baad qabtaa.
Yaa doonaya inuu ku dilo?
21 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Shuqul keliya ayaan
sameeyey, kulligiinna waad la yaabteen.
22 Sidaa aawadeed Muuse wuxuu idin siiyey gudniinta (ka-
mana iman Muuse, waxayse ka timid awowayaashii); idinku
sabtida ayaad nin guddaan.
23 Haddii sabtida nin la gudo, si aan sharciga Muuse u jabin,
ma waxaad iigu cadhoonaysaan nin aan dhammaantiis sab-
tidii bogsiiyey?
24 Aragtida waxba ha ku xukumina, laakiin ku xukuma
xukunka xaqa ah.
25 Sidaa aawadeed qaar ka mid ah kuwa Yeruusaalem
waxay yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn kay doonayaan
inay dilaan?
26 Bal fiiriya, bayaan buu u hadlaa, waxbase kuma yid-
haahdaan. Taliyayaashu runtii ma og yihiin inuu kanu yahay
Masiixa?
27 Laakiin kani meeshuu ka yimid waannu og nahay,
markuuse Masiixu yimaado, ninna garan maayo meeshuu ka
imanayo.
28 Ciise haddaba macbudkuu ka dhex qayliyey isagoo wax
baraya oo leh, Waad i taqaanniin, waana og tihiin meeshaan

ka imid; anigu qudhayda kuma aan iman, laakiin kii i soo
diray waa run, kan aydnaan garanaynin.
29 Anigu waa aqaan, waayo, isagaan ka imid, wuuna i soo
diray.
30 Sidaa aawadeed waxay dooneen inay qabtaan, laakiin
ninna faro ma uu saarin, waayo, saacaddiisii weli ma iman.
31 Laakiin qaar badan oo dadkii ahi way rumaysteen, wax-
ayna yidhaahdeen, Masiixu markuu yimaado miyuu samayn
doonaa calaamooyin ka badan kuwii kanu sameeyey?
32 Farrisiintu way maqleen dadkii badnaa oo ka gunuu-
nacayay waxaas ku saabsanaa isaga, wadaaddadii sarena iyo
Farrisiintii waxay u direen saraakiil inay soo qabtaan isaga.
33 Ciise haddaba wuxuu ku yidhi, Weli in yar baan idinla
joogayaa, markaasaan u tegayaa kii i soo diray.
34 Waad i doondooni doontaan, imana heli doontaan, mee-
shaan joogona iman kari maysaan.
35 Sidaa aawadeed Yuhuuddu waxay isku yidhaahdeen,
Kanu xaggee buu tegi doonaa oo aynaan ka heli doonin? Ma
wuxuu u tegi doonaa kuwa ku kala firidhsan dadka Gariigta
ah, oo wax bari doonaa dadka Gariigta ah?
36 Waa maxay hadalkan uu yidhi? Waad i doondooni
doontaan, imana heli doontaan, meeshaan joogona ma iman
kari doontaan.

Biyaha Nool

37 Maalintii u dambaysay, oo ahayd maalintii weynayd ee
iidda, Ciise ayaa istaagay oo qayliyey isagoo leh, Haddii qof
uun harraado, ha ii yimaado, hana cabbo.
38 Kii i rumaysta, calooshiisa waxaa ka duuli doona webiyo
biyaha nool ah, sida Qorniinku u yidhi.
39 Waxaas ayuu kaga hadlay Ruuxa oo ay kuwii isaga ru-
maystay heli doonaan, waayo, Ruuxa weli lama bixin, maxaa
yeelay, Ciise weli ma ammaanmin.
40 Sidaa aawadeed dadkii badnaa qaarkood, goortay hadal-
ladaas maqleen, waxay yidhaahdeen, Runtii kanu waa
nebigii.
41 Qaar kalena waxay yidhaahdeen, Kanu waa Masiixii.
Qaarse waxay yidhaahdeen, Laakiin Masiixii ma wuxuu ka
imanayaa Galili?
42 Qorniinku miyaanu odhan, Masiixu wuxuu ka iman
doonaa farcanka Daa'uud iyo tuuladii Beytlaxam oo Daa'uud
joogay?
43 Sidaa daraaddeed dadkii badnaa waa kala qaybsamay
aawadiis.
44 Qaarkood baa doonay inay qabtaan, laakiinse ninna faro
ma uu saarin.

45 Saraakiishii haddaba waxay u yimaadeen wadaaddadii
sare iyo Farrisiintii, iyaguna waxay ku yidhaahdeen, Maxaad
u keeni weydeen?
46 Saraakiishii waxay ugu jawaabeen, Ninna weligiis uma
hadlin sida ninkaasi u hadlay.
47 Farrisiintii haddaba waxay iyaga ugu jawaabeen,
Idinkana ma laydin khiyaaneeyey?
48 Miyaa taliyayaasha midkood ama Farrisiinta rumaystay
isaga?
49 Laakiin dadkan badan oo aan sharciga garanaynin waa
inkaaran yihiin.
50 Nikodemos (kii markii hore Ciise u yimid, isagoo ah
midkood) wuxuu iyaga ku yidhi,
51 Miyaa sharcigeennu xukumaa nin, iyadoo aan marka
hore laga maqlin isaga oo aan la garanaynin wuxuu
sameeyo?
52 Kolkaasay u jawaabeen oo waxay ku yidhaahdeen, Adi-
guna ma reer Galili baad tahay? Doondoon, oo arag inaan
nebi ka kacayn Galili.

Naagtii Sinada Lagu Qabtay

53 Markaasaa nin kastaa wuxuu u baxay gurigiisii.

8

1 Ciisese wuxuu u baxay Buur Saytuun.
2 Aroortii hore ayuu haddana macbudka yimid, dadkii oo
dhammuna way u yimaadeen, oo intuu fadhiistay, ayuu wax
baray.
3 Culimmadii iyo Farrisiintii waxay u keeneen naag sino
lagu qabtay. Markaasay dhexda joojiyeen,
4 oo waxay isagii ku yidhaahdeen, Macallimow, naagtan
waxaa lagu qabtay sino.
5 Hadda Muuse wuxuu sharciga nagu amray in la dhagxiyo
tan oo kale, adiguse maxaad ka leedahay iyada?
6 Waxay waxaas u yidhaahdeen, iyagoo jirrabaya, si ay u
helaan wax ay ku ashtakeeyaan. Laakiin Ciise waa foororsa-
day, oo farta ayuu dhulka wax ku qoray.
7 Laakiin goortay sii wadeen inay weyddiiyaan, wuu is-
taagay, oo wuxuu ku yidhi, Kii idinka mid ah oo aan dembi
lahayn, isagu horta dhagax ha ku tuuro.
8 Mar kale ayuu foororsaday, oo haddana dhulka wax ku
qoray.
9 Iyagu markay waxaas maqleen, ayay iska daba baxeen
midba mid, waayeelladii ka bilaabato ilaa kii u dambeeyey.
Ciisena keligiis ayuu hadhay iyo naagtii dhexda joogtay.

10 Ciise ayaa istaagay oo ku yidhi iyadii, Naag yahay, xaggee
bay joogaan? Ninna miyaanu ku xukumin?
11 Waxay ku tidhi, Ninna, Sayidow. Ciisena wuxuu ku
yidhi, Anna ku xukumi maayo. Soco, oo hadda ka dib ha
dembaabin.

Nuurka Dunida

12 Haddaba Ciise ayaa mar kale la hadlay iyaga, oo wuxuu
ku yidhi, Anigu waxaan ahay nuurka dunida. Kii i soo raa-
caa, gudcurka kuma socon doono, wuxuuse lahaan doonaa
nuurka nolosha.
13 Sidaa aawadeed Farrisiintu waxay ku yidhaahdeen,
Marag baad isu furaysaa, maraggaagguna run ma aha.
14 Ciise baa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, In kastoo
aan marag isu furo, maraggaygu waa run, waayo, waxaan
garanayaa meeshaan ka imid iyo meeshaan tegayo, idinkuse
garan maysaan meeshaan ka imid ama meeshaan tegayo.
15 Idinku waxaad wax ka xukuntaan xagga jidhka, aniguse
ninna ma xukumo.
16 Haddaan xukumo, xukunkaygu waa run, waayo, anigu
keligay ma ihi, laakiin waa aniga iyo Aabbahaygii i soo diray.
17 Sharcigiinna waxaa ku qoran, Laba nin maraggoodu
waa run.
18 Anigu waxaan ahay kii isu marag fura, oo Aabbahaygii i
soo dirayna ayaa ii marag fura.
19 Sidaas aawadeed waxay ku yidhaahdeen, Aabbahaa
xaggee buu joogaa? Ciise ayaa ugu jawaabay, I garan
maysaan, Aabbahayna garan maysaan. Haddaad i
garanaysaan, Aabbahayna waad garan lahaydeen.
20 Hadalladaas ayuu kaga hadlay meeshii khasnaddu tiil
intuu macbudka wax ku barayay. Oo ninna ma uu qaban
isaga, waayo, saacaddiisii weli ma iman.

Digidda Ku Saabsan Xukunka Imanaya

21 Sidaas aawadeed wuxuu haddana ku yidhi iyaga, Waan
tegayaa, waadna i doondooni doontaan, waadna ku dhi-
man doontaan dembigiinna. Meeshaan tegayo iman kari
maysaan.
22 Sidaas daraaddeed Yuhuuddu waxay yidhaahdeen,
Miyuu isdilayaa? Waayo, isagaa yidhi, Meeshaan tegayo
iman kari maysaan.
23 Wuxuu ku yidhi iyaga, Idinku waxaad tihiin kuwa
hoosta, aniguse waxaan ka mid ahay kuwa sare. Idinku
waxaad tihiin kuwa dunidan, aniguse mid kama ihi kuwa
dunidan.
24 Haddaba waxaan idinku idhi, Dembiyadiinna waad ku
dhiman doontaan, waayo, haddaydnan rumaysan inaan is-
agii ahay, dembiyadiinna ayaad ku dhiman doontaan.

25 Haddaba waxay ku yidhaahdeen, Yaad tahay? Ciise
wuxuu ku yidhi, Kii aan tan iyo bilowgii idinkala hadlay.
26 Waxaan hayaa wax badan oo aan idinkala hadlo oo aan
idinku xukumo, laakiin kii i soo diray waa run, aniguna wax-
aan ka maqlay isaga, waxaas ayaan dunida kula hadlayaa.
27 Ma ayna garan inuu iyaga kala hadlay Aabbaha.
28 Sidaas aawadeed Ciise ayaa ku yidhi, Markaad Wiilka
Aadanaha kor u qaaddaan, markaasaad garan doontaan
inaan isagii ahay iyo inaanan keligay waxba samaynaynin,
laakiin sida Aabbuhu ii baray ayaan waxyaalahaas ugu had-
laa.
29 Oo kii i soo diray ayaa ila jira, keligay igama uu tegin,
waayo, mar kasta waxaan sameeyaa waxa ka farxiya isaga.
30 Intuu waxyaalahaas ku hadlayay, dad badan ayaa ru-
maystay isaga.

Ciise Wuxuu La Dooday Yuhuuddii

31 Sidaas aawadeed Ciise wuxuu ku yidhi Yuhuuddii isaga
rumaysatay, Haddaad ereygayga ku sii socotaan, runtii wax-
aad tihiin xertayda.
32 Oo waxaad garan doontaan runta; runtiina waa idin
xorayn doontaa.
33 Waxay ugu jawaabeen, Farcankii Ibraahim baannu na-
hay, oo weligayo addoommo ninna uma ahayn. Maxaad u
leedahay, Waa laydin xorayn doonaa?
34 Ciise ayaa ugu jawaabay, Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Kii kasta oo dembi sameeyaa waa addoonkii dem-
biga.
35 Oo addoonkuna guriga kuma sii jiro, wiilkuse waa ku sii
jiraa weligiis.
36 Sidaas aawadeed haddii Wiilku idin xoreeyo, runtii xor
baad ahaan doontaan.
37 Waan garanayaa inaad farcankii Ibraahim tihiin, laakiin
waxaad doonaysaan inaad i dishaan, waayo, hadalkaygu
meel idinkuma haysto.
38 Waxaan xaggii Aabbahay ku soo arkay ayaan ka had-
laa, idinkuna waxaad samaysaan wixii aydin aabbihiin ka
maqasheen.
39 Markaasay u jawaabeen oo waxay ku yidhaahdeen, Aab-
bahayo waa Ibraahim. Ciise ayaa ku yidhi, Haddaad car-
ruurtii Ibraahim tihiin, shuqullada Ibraahim waad samayn
lahaydeen.
40 Laakiin hadda waxaad doonaysaan inaad i dishaan,
anoo ah ninkii idiin sheegay runtii aan xaggii Ilaah ka
maqlay. Waxaas Ibraahim ma uu samayn jirin.

41 Waxaad samaysaan shuqullada aabbihiin. Markaasay
ku yidhaahdeen, Annagu kuma aannu dhalan sino. Aabbe
keliya ayaannu leennahay oo waa Ilaah.
42 Ciise wuxuu ku yidhi, Haddii Ilaah aabbihiin yahay,
waad i jeclaan lahaydeen, maxaa yeelay, Ilaah baan ka soo
baxay oo ka imid, aniguna iskama iman, ee isagaa i soo diray.
43 Maxaad hadalkayga u garan weydeen? Waayo, hadalka-
yga ma maqli karaysaane.
44 Idinku waxaad tihiin kuwo aabbahood Ibliiska yahay,
oo waxaad doonaysaan inaad samaysaan damacyada aabbi-
hiin. Tan iyo bilowgii wuxuu ahaa mid dhiig qaba, runtana
kuma uu joogsan, waayo, runtu kuma jirto isaga. Markuu
been ku hadlo, tiisuu ku hadlaa, waayo, waa beenaaleh,
waana beenta aabbaheed.
45 Laakiin runta aan ku hadlo aawadeed waad i rumaysan
weydeen.
46 Midkiinnee baa dembi igu caddaynaya? Haddaan runta
sheego, maxaad ii rumaysan weydaan?
47 Kii Ilaah kuwiisa ka mid ah, erayada Ilaah ayuu maqlaa,
sidaas daraaddeed idinku maqli maysaan, waayo, Ilaah
kuwiisii ma ihidin.
48 Yuhuuddu waxay ugu jawaabeen, Miyaannan run ku
hadlin markaannu nidhi, Reer Samaariya baad tahay, oo
jinni baad qabtaa?
49 Ciise wuxuu ugu jawaabay, Jinni ma qabo, laakiin Aab-
bahay baan murweeyaa, idinkuna waad i murwad jebisaan.
50 Anigu ammaantayda ma doono, waxaase jira mid doona
oo xukuma.
51 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddii qof uun
ereygayga xajiyo, weligiis dhimasho ma arki doono.
52 Yuhuuddu waxay ku yidhaahdeen isaga, Imminka wax-
aannu garanaynaa inaad jinni qabto. Ibraahim waa dhintay
iyo nebiyadiiba, adiguna waxaad leedahay, Haddii qof uun
hadalkayga xajiyo, weligiis dhimasho ma dhadhamin doono.
53 Miyaad ka sii weyn tahay aabbaheen Ibraahim oo dhin-
tay, iyo nebiyadii dhintay? Yaad iska dhigaysaa?
54 Ciise wuxuu ugu jawaabay, Haddaan is-ammaano, am-
maantaydu waxba ma aha. Waa Aabbahay kan i ammaanaa,
kaad ku sheegtaan Ilaahiinna.
55 Mana aydnaan garan isaga, laakiinse anigu waa
garanayaa, oo haddaan idhaahdo, Garan maayo isaga,
sidiinna oo kalaan beenaaleh noqonayaa, laakiinse waan
aqaan isaga, ereygiisana waan xajiyaa.
56 Aabbihiin Ibraahim waa ku reyreeyey inuu maalintayda
arko, wuuna arkay oo ku farxay.

57 Sidaa aawadeed Yuhuuddii waxay ku yidhaahdeen, Weli
konton sannadood ma aadan gaadhin, oo Ibraahim ma arag-
tay?
58 Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Intaan Ibraahim jirin anaa ah.
59 Markaasay dhagaxyo u gurteen inay ku tuuraan, laakiin
Ciise waa dhuuntay, wuuna ka baxay macbudka.

9

Ciise Wuxuu Bogsiiyey Nin Indhala'aan Ku Dhashay

1 Ciise intuu socday, wuxuu arkay nin indhala'aan ku
dhashay.
2 Xertiisu waxay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Macal-
limow, yaa dembaabay, ma kan baa mise waa waalidkiis,
inuu indhala'aan ku dhasho?
3 Ciise ayaa ugu jawaabay, Ninkan iyo waalidkiis midna
ma dembaabin, laakiin waa in shuqullada Ilaah lagu muujiyo
isaga.
4 Waa inaan samayno shuqullada kii i soo diray intay
maalin tahay; habeen baa imanaya mar aan ninna shaqayn
karin.
5 Intaan dunida joogo, waxaan ahay nuurkii dunida.
6 Markuu sidaas yidhi, ayuu dhulka candhuuf ku tufay,
oo candhuuftii dhoobo ka sameeyey, markaasuu dhoobadii
wuxuu mariyey ninkii indhihiisii,
7 oo ku yidhi, Bax oo ku soo maydho balliga Siloo'am la
yidhaahdo (oo fasirkiisii yahay, Waa la diray). Wuu tegey
haddaba oo soo maydhay, markaasuu yimid isagoo wax
arkaya.
8 Sidaa daraaddeed derisyadii iyo kuwii hortii arki jiray
inuu miskiin yahay, waxay yidhaahdeen, Kanu miyaanu
ahayn kii fadhiyi jiray oo dawarsan jiray?
9 Qaar baa yidhi, Waa isagii, Qaarna waxay yidhaahdeen,
Maya, laakiin waa u eg yahay. Isagaa yidhi, Isagii baan ahay.
10 Sidaa daraaddeed waxay ku yidhaahdeen, Haddaba
sidee bay indhahaagu u furmeen?
11 Wuxuu ugu jawaabay, Ninka Ciise la yidhaahdo ayaa
dhoobo sameeyey oo indhahayga mariyey, oo wuxuu igu
yidhi, Siloo'am u kac, oo ku soo maydho, Sidaa aawadeed
ayaan tegey, oo markaan soo maydhay ayaan arag helay.
12 Kolkaasay waxay ku yidhaahdeen, Xaggee buu joogaa?
Isaguse wuxuu ku yidhi, Ma ogi.
13 Markaasaa kii markii hore indhaha la'aa waxaa loo
geeyey Farrisiintii.
14 Waxayna ahayd sabti maalintii Ciise dhoobada
sameeyey oo indhihiisii furay.

15 Mar kale haddaba Farrisiintii waxay weyddiiyeen siduu
araggiisa ku helay. Markaasuu wuxuu ku yidhi, Dhoobuu
indhahayga mariyey, oo aan maydhay, oo wax baan arkayaa.
16 Sidaa aawadeed Farrisiinta qaarkood waxay
yidhaahdeen, Ninkan xaggii Ilaah kama iman, waayo,
sabtida ma dhawro. Qaar kalese waxay yidhaahdeen, Sidee
baa nin dembi leh calaamooyinkan oo kale u samayn karaa?
Markaasay kala qaybsameen dhexdoodii.
17 Waxay haddaba ninkii indhaha la'aa ku yidhaahdeen,
Maxaad ka leedahay isaga, waayo, waa kan indhahaaga
furaye? Wuxuu ku yidhi, Waa nebi.
18 Sidaa aawadeed Yuhuuddu kama rumaysanin inuu in-
dha la'aa, oo uu araggiisa helay, ilaa ay u yeedheen waalidkii
kii araggiisa helay,
19 oo weyddiiyeen, iyagoo leh, Kanu ma wiilkiinnii baa aad
leedihiin, Wuxuu ku dhashay indhala'aan? Sidee buu hadda
wax ku arkaa?
20 Waalidkiis waxay haddaba ugu jawaabeen, Waannu
garanaynaa kani inuu wiilkayagii yahay oo uu indhala'aan
ku dhashay,
21 laakiin siduu hadda wax ku arko garan mayno, kii indhi-
hiisii furayna garan mayno. Isaga weyddiiya. Waa nin weyn.
Waa isu hadli doonaaye.
22 Waxyaalahaas waxay waalidkiis u yidhaahdeen, waayo,
Yuhuudday ka baqeen. Maxaa yeelay, Yuhuuddu waxay mar
hore ku heshiiyeen in qof uun hadduu u qirto inuu yahay
Masiixa, sunagogga laga saaro.
23 Sidaa aawadeed waalidkiis waxay ku yidhaahdeen, Waa
nin weyn ee weyddiiya isaga.
24 Haddaba mar labaad ayay ninkii indhaha la'aa u
yeedheen oo ku yidhaahdeen, Ilaah ammaan. Waxaannu
garanaynaa inuu ninkanu dembi leeyahaye.
25 Wuxuu haddaba ugu jawaabay, Inuu dembi leeyahay
garan maayo, waxa keli ahoo aanse garanayaa, inaan indha
la'aa, oo aan haddana wax arkayo.
26 Waxay haddaba ku yidhaahdeen, Muxuu kugu
sameeyey? Sidee buu indhahaaga u furay?
27 Wuxuu ugu jawaabay, Horaan idiinku sheegay, mana
aydnaan maqlin. Maxaad u doonaysaan inaad mar kale
maqashaan? Idinkuna ma waxaad doonaysaan inaad xerti-
isa noqotaan?
28 Markaasay caayeen oo waxay ku yidhaahdeen, Adigu
xertiisa baad tahay, annaguse waxaannu nahay xertii
Muuse.
29 Waxaannu garanaynaa inuu Ilaah la hadlay Muuse,
laakiinse ninkanu meeshuu ka yimid garan mayno.

30 Ninkii baa u jawaabay oo ku yidhi, Waxakanu waa
yaab inaydnaan garanaynin meeshuu ka yimid, isaguna uu
indhaha ii furay.
31 Waannu garanaynaa inaan Ilaah dembilayaashii
maqlayn, laakiin wuxuu maqlaa kii Ilaah caabuda oo
doonistiisa sameeya.
32 Tan iyo dunida bilowgeedii lama maqlin nin indhaha u
furay qof indhala'aan ku dhashay.
33 Ninkanu haddaanu xaggii Ilaah ka iman, waxba ma uu
samayn kareen.
34 Markaasay u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Dham-
maantaaba dembiyo waad ku dhalatay ee ma wax baad na
baraysaa? Kolkaasay dibadda ku tuureen.
35 Ciise ayaa maqlay inay dibadda ku tuureen, wuuna helay
oo ku yidhi, Wiilka Ilaah ma rumaysan tahay?
36 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Yuu yahay, Sayidow,
aan rumaystee?
37 Ciise ayaa ku yidhi, Waad aragtay, waana isaga kan kula
hadlayaa.
38 Markaasuu ku yidhi, Waa rumaysnahay, Sayidow. Wu-
una caabuday.
39 Ciise wuxuu yidhi, Waxaan dunidan u imid xukun, kuwa
aan wax arkin inay wax arkaan, kuwa wax arkaana inay
indho beelaan.
40 Kuwii Farrisiinta ahaa oo la joogay ayaa waxyaalahaas
maqlay, oo waxay ku yidhaahdeen, Annaguna ma indha la'
nahay?
41 Ciise ayaa ku yidhi, Haddaad indhala'aan lahaydeen,
dembi ma aydin lahaateen, laakiinse haatan waxaad tid-
haahdaan, Wax baannu aragnaa. Dembigiinnu waa sii jiraa.

10

Xerada Adhiga

1 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii aan xerada
idaha illinka ka soo gelin ee meel kale ka soo fuulaa, kaasi
waa tuug iyo waxdhace.
2 Laakiin kii illinka ka soo galaa waa adhijirka idaha.
3 Illinjoogaha ayaa isaga illinka ka fura, iduhuna codkiisay
maqlaan, idihiisana magacyadooda ayuu ugu yeedhaa, oo
dibadduu u kaxeeyaa.
4 Markuu kuwiisa wada saaro, wuu hor kacaa, iduhuna
way raacaan, waayo, codkiisay garanayaan.
5 Nin qalaadna raaci maayaan, laakiin way ka cararayaan,
waayo, codka kuwa qalaad garan maayaan.

6 Masaalkaas Ciise ayaa kula hadlay iyaga, laakiin ma ay
garan waxyaaluhuu kala hadlayay xaggooda.

Adhijirka Wanaagsan

7 Haddaba Ciise ayaa mar kale ku yidhi, Runtii, runtii,
waxaan idinku leeyahay, Waxaan ahay illinka iduhu ka soo
galaan.
8 Kuwii hortay yimid oo dhammu waa tuugag iyo waxdha-
cayaal, iduhuse ma maqlin.
9 Waxaan ahay illinka, haddii qof uun xaggayga ka soo
galo, wuu badbaadi doonaa, wuuna soo geli doonaa oo bixi
doonaa, daaq buuna heli doonaa.
10 Tuuggu wax kale uma yimaado inuu wax xado oo dilo
oo halleeyo mooyaane, aniguse waxaan u imid inay nolosha
haystaan oo ay badnaan u haystaan.
11 Waxaan ahay adhijirka wanaagsan. Adhijirka
wanaagsanu wuxuu naftiisa u bixiyaa idaha daraaddood.
12 Kan ciidanka ah oo aan adhijirka ahayn, iduhuna aanay
kuwiisa ahayn, kolkuu arko yeeyda oo soo socota, wuu ka
tagaa idaha oo ka cararaa. Markaasay yeeydu qabsataa oo
kala firdhisaa iyaga.
13 Wuu cararaa, waayo, isagu waa ciidan uun, oo idaha
waxba kama gelin.
14 Waxaan ahay adhijirka wanaagsan; waan garanayaa
kuwayga, kuwayguna waa i garanayaan,
15 sida Aabbuhu ii garanayo, anna aan Aabbaha u
garanayo; oo naftaydana waan u bixiyaa idaha daraaddood.
16 Ido kale ayaan leeyahay oo aan kuwa xeradan ahayn,
kuwaasna waa inaan keenaa, waxayna maqli doonaan cod-
kayga, oo waxaa jiri doona adhi keliya iyo adhijir keliya.
17 Sidaas daraaddeed Aabbuhu waa i jecel yahay, waayo,
naftaydaan bixiyaa inaan mar kale qaato.
18 Ninna igama qaado, laakiin anaa iska bixiya. Waxaan
leeyahay amar aan ku bixiyo, waanan leeyahay amar aan
haddana ku soo qaato. Amarkan waxaan ka helay Aabbahay.
19 Yuhuuddu haddana way kala qaybsameen hadalladaas
aawadood.
20 Badidood waxay yidhaahdeen, Jinni buu qabaa, wuuna
waalan yahay, ee maxaad u maqlaysaan?
21 Qaar kale waxay yidhaahdeen, Hadalladaasu ma aha
kuwa nin jinni qaba. Jinni miyuu indhaha u furi karaa nin
indha la'?

Ciise Oo Yeruusaalem Joogay Wakhtigii Iidda Daahirinta Macbudka

22 Waxay ahayd Iidda Daahirinta Macbudka xagga Yeru-
usaalem, waxayna ahayd wakhtiga qabowga.

23 Ciisena wuxuu dhex socday macbudka xagga Balbalada
Sulaymaan.
24 Yuhuuddu haddaba waxay isugu soo urureen hareerihi-
isa oo ku yidhaahdeen, Tan iyo goormaad shaki nagu sii wadi
doontaa? Haddii aad Masiixa tahay bayaan noogu sheeg.
25 Ciise ayaa ugu jawaabay, Waan idiin sheegay, idinkuse
ma rumaysnidin. Shuqullada aan magaca Aabbahay ku
sameeyo ayaa ii marag fura,
26 laakiin ma rumaysnidin, waayo, idahayga ka mid ma
ihidin.
27 Idahaygu codkaygay maqlaan, waanan garanayaa iyaga,
wayna i raacaan.
28 Oo waxaan iyaga siiyaa nolosha weligeed ah, weligoodna
ma lumi doonaan, oo ninna kama dhufsan doono gacan-
tayda.
29 Aabbahaygii i siiyey iyaga ayaa wax walba ka weyn, oo
ninna kama dhufsan karo gacanta Aabbahay.
30 Aniga iyo Aabbuhu mid baannu nahay.

Colaaddii Yuhuudda

31 Markaasay Yuhuuddu haddana dhagaxyo u gurteen inay
dhagxiyaan.
32 Ciise ayaa ugu jawaabay, Shuqullo badan oo wanaagsan
ayaan idinka tusay xagga Aabbahay. Shuqulladaas kee baad
igu dhagxinaysaan?
33 Yuhuuddu waxay ugu jawaabeen, Shuqul wanaagsan
aawadiis kugu dhagxin mayno, laakiin caytanka aawadiis iyo
inaad adigoo nin ah Ilaah iska dhigayso.
34 Ciise wuxuu ugu jawaabay, Miyaanay ku qorrayn shar-
cigiinna, Waxaan idhi, Idinku waxaad tihiin ilaahyo?
35 Hadduu Ilaah kuwii ereygiisu u yimid ku sheegay ilaahyo
(oo Qorniinkana lama jebin karo),
36 ma waxaad ku leedihiin kii Aabbuhu quduus ka dhigay
oo xagga dunida u soo diray, Waad caytantaa, waayo, waxaan
idhi, Wiilka Ilaah baan ahay?
37 Haddaanan samayn shuqullada Aabbahay, ha i ru-
maysanina.
38 Laakiin haddaan sameeyo, in kastoo aydnaan i
rumaysanayn, shuqullada rumaysta, inaad ogaataan oo
garataan in Aabbuhu igu jiro, anna Aabbaha aan ku jiro.
39 Sidaa aawadeed mar kale ayay dooneen inay qabtaan,
wuuna ka baxsaday gacantooda.
40 Haddana wuxuu u baxay Webi Urdun shishadiisa ilaa
meeshii Yooxanaa markii hore ku jiray, isagoo dad ku baabti-
isaya, meeshaasuuna joogay,

41 oo qaar badan baa u yimid isaga, waxayna ku yid-
haahdeen, Runtii Yooxanaa calaamo ma samayn, laakiin wax
walba oo Yooxanaa ka yidhi ninkan run bay ahaayeen.
42 Kuwa badan baana halkaa ku rumaystay isaga.

11

Ciise Baa Laasaros Soo Nooleeyey

1 Waxaa jiray nin buka oo ah Laasaros reer Beytaniya ee
joogay tuulada Maryan iyo walaasheed Maarta.
2 Maryantaasu waxay ahayd tii Rabbiga cadar marisay
oo cagihiisa timaheeda ku tirtirtay, oo walaalkeed Laasaros
bukay.
3 Sidaa aawadeed walaalihii farriin bay Rabbiga u direen
iyagoo leh, Sayidow, ogow, kii aad jeclayd waa bukaaye.
4 Laakiin Ciise markuu taas maqlay wuxuu yidhi,
Bukaankanu kan dhimashada ma ahaa, laakiin waa
ammaanta Ilaah aawadeed in Wiilka Ilaah lagu ammaano.
5 Ciise ayaa jeclaa Maarta iyo walaasheed iyo Laasaros.
6 Sidaa aawadeed markuu maqlay inuu buko, laba maal-
mood oo kale ayuu meeshuu joogay iska sii joogay.
7 Markaas dabadeed ayuu xertii ku yidhi, Yahuudiya aan
haddana tagno.
8 Xertii waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, Yuhuuddu
waxay haddana doonayeen inay ku dhagxiyaan, ma waxaad
mar kale u kacaysaa meeshaas?
9 Ciise ayaa ugu jawaabay, Maalintu miyaanay laba iyo
toban saacadood ahayn? Qof hadduu maalinta socdo ma
turunturoodo, waayo, wuxuu arkaa iftiinka dunidan.
10 Laakiin qof hadduu habeenka socdo, wuu turuntur-
oodaa, waayo, iftiinku kuma jiro isaga.
11 Waxyaalahaas ayuu ku hadlay, oo dabadeedto wuxuu ku
yidhi iyaga, Saaxiibkeen Laasaros waa hurdaa, laakiin waan
u tegayaa inaan soo toosiyo.
12 Sidaa daraaddeed xertii waxay ku yidhaahdeen, Sayi-
dow, hadduu hurdo wuu bogsanayaa.
13 Ciise wuxuu ka hadlayay dhimashadiisa, iyaguse waxay
u maleeyeen inuu ka hadlayo nasashada hurdada.
14 Ciise haddaba ayaa bayaan ugu yidhi, Laasaros waa
dhintay.
15 Anigu waa ku faraxsanahay aawadiin inaanan halkaas
joogin si aad u rumaysataan, laakiin aan u tagno.
16 Sidaa aawadeed Toomas, kii Didumos la odhan jiray,
wuxuu ku yidhi xertii la socotay, Innaguna aan tagno si aynu
ula dhimanno.

17 Haddaba markuu Ciise yimid wuxuu ogaaday inuu afar
maalmood xabaasha ku jiray.
18 Haddana Beytaniya waa u dhowayd Yeruusaalem, oo
waxay u jirtay qiyaas shan iyo toban istaadiyon.
19 Yuhuud badan waxay u yimaadeen Maarta iyo Maryan
inay walaalkood uga tacsiyeeyaan.
20 Maarta haddaba markay maqashay in Ciise imanayo,
ayay ka hor tagtay, Maryanse gurigay iska fadhiday.
21 Markaasaa Maarta waxay Ciise ku tidhi, Sayidow, had-
daad halkan joogtid, walaalkay ma uu dhinteen.
22 Hadda waxaan garanayaa in wax alla waxaad Ilaah
weyddiisatid uu ku siinayo.
23 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Walaalkaa waa sara
kici doonaa.
24 Maartaa ku tidhi, Waan garanayaa inuu kici doono
wakhtiga sarakicidda ee maalinta u dambaysa.
25 Ciise ayaa ku yidhi, Anigu waxaan ahay sarakicidda iyo
nolosha. Kii i rumaystaa, in kastoo uu dhinto, wuu noolaan
doonaa.
26 Kii kasta oo nool oo i rumaystaa weligii ma dhiman
doono. Waxan ma rumaysan tahay?
27 Waxay ku tidhi, Haah, Sayidow, waan rumaysnahay
inaad tahay Masiixa oo ah Wiilka Ilaah ee dunida iman lahaa.
28 Markay taas tidhi, way tagtay oo hoos ahaan ugu soo
yeedhay walaasheed Maryan, oo waxay ku tidhi, Macallinkii
halkan buu joogaa, waana kuu yeedhayaa.
29 Iyaduna kolkay maqashay, dhaqso bay u kacday oo u
tagtay.
30 Ciise weli ma iman tuulada, laakiin wuxuu weli joogay
meeshii Maarta kaga hor tagtay.
31 Haddaba Yuhuuddii iyada guriga la joogtay oo u tac-
siyaynaysay, markay arkeen Maryan inay dhaqso u kacday
oo baxday, ayay raaceen, iyagoo u malaynaya inay xabaashii
tegayso inay meeshaas ku baroorato.
32 Haddaba Maryan markay timid meeshii Ciise joogay oo
ay aragtay isaga, waxay ku dhacday cagihiisa iyadoo ku leh,
Sayidow, haddaad halkan joogtid, walaalkay ma uu dhinteen.
33 Ciise haddaba markuu arkay iyadoo barooranaysa, iyo
Yuhuuddii la socotay oo la barooranaysa, ayuu ka qalbi
xumaaday, wuuna murugooday.
34 Markaasuu yidhi, Xaggee baad dhigteen? Waxay ku
yidhaahdeen, Sayidow, kaalay oo arag.
35 Ciise waa ooyay.
36 Sidaa daraaddeed Yuhuuddu waxay yidhaahdeen, Bal
eega, siduu u jeclaa.

37 Qaarkoodse waxay yidhaahdeen, Ninkan oo indhaha u
furay kii indha la'aa, miyuusan wax ka samayn karin inuusan
ninkaasu dhiman?
38 Sidaa daraaddeed Ciise oo mar kale qalbi xumaaday ayaa
xabaashii yimid. Waxay ahayd god, dhagax baana saarnaa.
39 Ciise ayaa yidhi, Dhagaxa ka qaada. Maarta oo ahayd
kii dhintay walaashiis, waxay ku tidhi, Sayidow, hadda wuu
urayaa, waayo, afar maalmood buu mootanaa.
40 Ciise wuxuu ku yidhi, miyaanan kugu odhan, Haddaad
rumaysatid, waxaad arki lahayd ammaanta Ilaah?
41 Markaasay dhagaxii ka qaadeen. Ciisena indhihiisuu
kor u taagay oo yidhi, Aabbow, waan kuugu mahadnaqayaa
inaad i maqashay.
42 Waana ogaa inaad mar kasta i maqasho, laakiin dadkan
badan oo hareerahayga taagan aawadood ayaan taas u idhi
inay rumaystaan inaad adigu i soo dirtay.
43 Markuu sidaas ku hadlay dabadeed wuxuu ku
dhawaaqay cod weyn, Laasarosow, soo bax.
44 Markaasaa kii dhintay soo baxay, isagoo gacmaha iyo
cagaha ay kafan kaga xidhan tahay, wejigana maro kaga
xidhan tahay. Kolkaasuu Ciise wuxuu ku yidhi iyaga, Fura
oo daaya, ha socdee.

Wadaaddadii Sare Shirqool Bay Ciise U Dhigeen
(Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luuk. 22:1-2)

45 Sidaa aawadeed qaar badan oo Yuhuuddii ah oo Maryan
u yimid oo arkay wuxuu sameeyey ayaa rumaystay.
46 Qaarkoodse way u tageen Farrisiintii, oo waxay u
sheegeen wuxuu Ciise sameeyey.
47 Sidaa aawadeed wadaaddadii sare iyo Farrisiintii shir
bay isugu yimaadeen oo yidhaahdeen, Maxaynu samaynaa?
Waayo, ninkanu calaamooyin badan buu sameeyeye.
48 Haddaynu sidaa u dayno, dhammaan way rumaysan
doonaan isaga, oo dadka Roomana way iman doonaan, oo
waxay qaadan doonaan meesheenna iyo quruunteenna.
49 Midkood Kayafas la odhan jiray, oo wadaadka sare ahaa
sannaddaas, wuxuu iyagii ku yidhi, Waxba garan maysaan,
50 oo ka fiirsan maysaan inay idiin roon tahay in nin keli
ahu dadka u dhinto oo aan quruunta oo dhammu lumin.
51 Waxaas iskama odhan, laakiin isagoo ah wadaadka sare
sannaddaas, wuxuu sii sheegay in Ciise quruunta u dhiman
doono,
52 quruuntii oo keliya uma aha, laakiin inuu mid keliya
isugu soo ururiyo carruurtii Ilaah oo kala firidhsan.
53 Haddaba maalintaas wixii ka dambeeyey waxay ku
tashadeen inay dilaan.

54 Sidaa daraaddeed mar dambe Ciise bayaan uma dhex
marin Yuhuudda, wuuse ka tegey meeshaas, ilaa meel u
dhowayd cidlada, ilaa magaalo la yidhaahdo Efrayim, halka-
asuuna xertii la joogay.
55 Hadda Iidda Yuhuudda ee Kormaridda la yidhaahdaa
waa dhowayd, kuwa badanna waxay u kaceen Yeruusaalem
iyagoo dalka ka yimid Iiddii Kormaridda horteed inay is-
daahiriyaan.
56 Sidaa daraaddeed ayay Ciise doondooneen, oo waxay
isku yidhaahdeen, iyagoo macbudka dhex taagan, Maxay
idinla tahay? Ma inuusan iidda imanaynin baa?
57 Wadaaddadii sare iyo Farrisiintii waxay amar ku bixiy-
een, Hadduu qof ogaado meeshuu joogo waa inuu sheego, ha
la qabtee.

12

Maryan Baa Ciise Beytaniya Ku Subagtay
(Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9)

1 Haddaba lix maalmood ka hor Iidda Kormaridda, Ciise
wuxuu yimid Beytaniya, meeshuu joogay Laasaros, kii Ciise
kuwa dhintay ka soo sara kiciyey.
2 Sidaas daraaddeed halkaasaa casho loogu sameeyey,
Maartana waa adeegaysay, oo Laasaros wuxuu ka mid ahaa
kuwa cuntada ula fadhiistay.
3 Maryan haddaba waxay qaadday rodol cadar ah oo
naaradiin qaaliya ah, waxayna marisay cagaha Ciise, oo
timaheedii ayay cagihiisa ku tirtirtay. Gurigiina waxaa ka
buuxsamay udgoonkii cadarka.
4 Laakiin Yuudas Iskariyod, oo ahaa mid xertiisii ka mid ah,
oo gacangelin lahaa, wuxuu yidhi,
5 Maxaa cadarkan loogu iibin waayay saddex boqol oo
dinaar, oo loo siin waayay masaakiinta?
6 Sidaas uma uu odhan dan uu ka lahaa masaakiinta,
laakiin wuxuu u yidhi wuxuu ahaa tuug, oo kiishadda lacagta
ayuu hayn jiray, wuuna kala bixi jiray wixii lagu rido.
7 Haddaba Ciise ayaa yidhi, Daaya. Waxay u haysay maal-
inta aasniintayda.
8 Waayo, masaakiintu mar walba way idinla jiraan, aniguse
idinlama joogo mar walba.
9 Haddaba dad badan oo Yuhuud ah baa waxay ogaadeen
inuu halkaas joogo, wayna u yimaadeen, ma aha Ciise
aawadii oo keliya laakiin inay arkaan Laasarosna, kii uu
kuwii dhintay ka soo sara kiciyey.
10 Wadaaddadii sare waxay ku tashadeen inay Laasarosna
dilaan.

11 Waayo, aawadiis ayaa Yuhuud badani ku tagtay oo Ciise
rumaysatay.

Ciise Guul Buu Ku Galay Yeruusaalem
(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luuk. 19:28-40)

12 Maalintii xigtay dad badan oo u yimid iiddii, markay
maqleen inuu Ciise Yeruusaalem imanayo,
13 waxay qaateen laamihii geedaha timirta ah, oo ay bax-
een inay ka hor tagaan, iyagoo ku dhawaaqaya *Hoosanna,
waxaa barakaysan kan Rabbiga magiciisa ku imanaya oo
boqorka Israa'iil ah.
14 Ciise wuxuu helay dameer yar oo fuulay, siday ugu qoran
tahay,
15 Ha biqin, gabadhii Siyoonay; bal eeg, Boqorkaagu waa
imanayaa isagoo fuushan qayl dameereed.
16 Markii hore xertiisii waxyaalahaas ma ay garan, laakiin
markii Ciise ammaanmay dabadeed ayay xusuusteen in
waxyaalahaas xaggiisa laga qoray iyo in waxyaalahaas lagu
sameeyey isaga.
17 Haddaba waxaa marag furay dadkii badnaa ee la joogay
markuu Laasaros xabaasha uga yeedhay oo uu kuwa dhintay
ka soo sara kiciyey.
18 Sidaa daraaddeed dadkii badnaa waa u kaceen inay
ka hor tagaan, waayo, waxay maqleen inuu calaamadaas
sameeyey.
19 Haddaba Farrisiintii waxay dhexdoodii isku
yidhaahdeen, Waad arkaysaan sidaydnaan waxba u
taraynin. Eega, dunidii oo dhan baa raacdaye.

Dadka Gariigta Ah Weyddiiskoodii

20 Kuwa wakhtiga iidda u kacay inay Ilaah caabudaan,
waxaa ku dhex jiray qaar Gariig ah.
21 Kuwaas haddaba waxay u yimaadeen Filibos oo ahaa
reer Beytsayda ee Galili, wayna weyddiisteen oo waxay ku
yidhaahdeen, Sayidow, waxaannu doonaynaa inaannu Ciise
aragno.
22 Markaasaa Filibos u yimid oo Andaros u sheegay, oo
haddana Andaros iyo Filibos baa wada yimid, oo ay Ciise u
sheegeen.
23 Kolkaasaa Ciise u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi, Saacad-
dii way timid uu Wiilka Aadanahu ammaanmi lahaa.
24 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Xabbad sarreen
ah haddaanay dhulka ku dhicin oo dhiman, keligeed bay iska
jiraysaa, laakiin hadday dhimato, midho badan bay dhashaa.
25 Kan naftiisa jecel, waa lumiyaa, kan dunidan naftiisa ku
nebcaadaase, wuu hayn doonaa tan iyo nolosha weligeed ah.

---

* **12:13** Hoosanna = hadal ammaan ah.

26 Qof uun hadduu ii adeego, ha i soo raaco, meeshaan joog-
ona, midiidinkayguna wuu joogi doonaa. Qof uun hadduu ii
adeego, Aabbuhu waa murwayn doonaa isaga.
27 Haatan naftaydu waa murugootay, oo maxaan idhaah-
daa? Aabbow, saacaddan iga badbaadi. Laakiin taas
aawadeed ayaan saacaddan u soo gaadhay.
28 Aabbow, magacaaga ammaan. Haddaba waxaa samada
ka yimid cod leh, Waan ammaanay, waanan ammaani
doonaa mar kale.
29 Haddaba dadkii badnaa oo ag taagnaa, way maqleen,
oo waxay yidhaahdeen, Waa onkod. Qaar kale waxay yid-
haahdeen, Malaa'ig baa la hadashay isaga.
30 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Codkaasu aawaday
uma imanin, laakiin wuxuu u yimid aawadiin.
31 Imminka weeye markii dunidan la xukumi lahaa, im-
minka kan madaxda dunida ah dibaddaa lagu tuuri doonaa.
32 Aniguna haddii kor layga qaado dhulka, dhammaan
xaggaygaan u soo jiidi doonaa.
33 Wuxuu waxaas u yidhi inuu tuso siduu u dhiman doono.
34 Haddaba dadkii badnaa waxay ugu jawaabeen, Wax-
aannu sharciga ka maqallay in Masiixu weligiis jiri doono.
Sidee baad u leedahay, Wiilka Aadanaha waa in kor loo
qaado? Waa ayo Wiilka Aadanahu?
35 Ciise haddaba ayaa ku yidhi, Weli in yar nuurka ayaa
idinla jiraya. Socda intaad nuurka haysataan, si aan gud-
curku idiin soo gaadhin. Kan gudcurka ku socdaana ma
yaqaan meeshuu u socdo.
36 Intaad nuurka haysataan, rumaysta nuurka, inaad noqo-
taan wiilasha nuurka.

Qaar Badan Baa Rumaysan Waayay, Laakiin Qaar Baa Si Qarsoon U Rumaystay

Waxyaalahaas Ciise ayaa ku hadlay, markaasuu ka tegey oo
ka dhuuntay iyaga.
37 Laakiin in kastuu calaamooyin badan ku sameeyey hor-
tooda, weli ma ay rumaysan isaga;
38 inuu noqdo hadalka nebi Isayos oo uu ku hadlay,
Rabbiyow, yaa warkayagii rumaystay,
Oo yaa gacantii Rabbiga loo muujiyey?
39 Sidaa aawadeed ayay rumaysan kari waayeen, waayo,
Isayos ayaa haddana yidhi,
40 Wuu indhatiray, qalbigoodana ayuu engejiyey,
Si aanay indhahooda wax ugu arkin, oo aanay qalbigoodana
wax ugu garan,
Oo aanay u soo noqon,
Oo aanan u bogsiin.

41 Waxyaalahaas Isayos ayaa yidhi, maxaa yeelay, ammaan-
tiisuu arkay, wuuna ka hadlay isaga.
42 Hase ahaatee qaar badan oo taliyayaasha ka mid ahaa way
rumaysteen, laakiin Farrisiintii aawadood ma ay qiran si aan
sunagogga looga saarin,
43 waayo, waxay ammaanta Ilaah ka jeclaayeen ammaanta
dadka.

Ciise Waxbariddiisii La Soo Koobay

44 Ciise ayaa ku dhawaaqay oo yidhi, Kii i rumaystaa, ima
rumaysto, wuxuuse rumaystaa kan i soo diray.
45 Kii i arkaana, wuxuu arkaa kan i soo diray.
46 Waxaan dunida u imid inaan nuur u ahaado, in mid kasta
oo i rumaystaa uusan gudcurka ku sii jirin.
47 Nin uun hadduu erayadayda maqlo oo uusan xajin,
xukumi maayo, waayo, uma iman inaan dunida xukumo,
waxaanse u imid inaan dunida badbaadiyo.
48 Kii i diida oo aan erayadayda aqbalin, wuxuu haystaa
mid xukuma; ereygaan ku hadlay baa xukumi doona isaga
maalinta u dambaysa.
49 Waayo, anigu amarkayga kuma hadlin, laakiinse Aabbi-
hii i soo diray isagaa i amray waxaan idhaahdo iyo waxaan
ku hadloba.
50 Oo waanan garanayaa inuu amarkiisu yahay nolosha
weligeed ah. Sidaa daraaddeed waxaan ku hadlayaa, sidii
Aabbuhu igu yidhi, sidaasaan ku hadlayaa.

13

Ciise Xertuu U Cago Maydhay

1 Iidda Kormaridda horteed Ciise wuxuu garanayay inay
timid saacaddiisii uu dunidan ka tegi lahaa ilaa Aabbaha, oo
siduu u jeclaa kuwiisii dunida joogay, ayuu u jeclaa tan iyo
dhammaadka.
2 Ibliiska ayaa markii hore qalbiga Yuudas Iskariyod ina
Simoon geliyey inuu Ciise gacangeliyo.
3 Oo wakhtiga cashada Ciise oo garanaya in Aabbuhu wax
walba gacanta u geliyey iyo inuu Ilaah ka yimid oo Ilaah ku
noqonayo,
4 ayuu cashadii ka kacay oo dharkii iska dhigay, tuwaalna
wuu qaatay oo guntaday.
5 Markaasuu biyo weel ku shubay oo bilaabay inuu xertiisa
cagaha u maydho oo ku tirtiro tuwaalkii uu guntanaa.
6 Wuxuu haddaba u yimid Simoon Butros. Kaasaa ku yidhi,
Sayidow, ma adaa cagaha ii maydhaya?

7 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Waxaan samay-
naya, garan maysid imminka, laakiinse dabadeed waad
garan doontaa.
8 Butros ayaa ku yidhi, Weligaa cagaha ii maydhi maysid.
Ciise wuxuu ugu jawaabay, Haddaanan kuu maydhin, qayb
iguma lihid.
9 Markaasaa Simoon Butros ku yidhi, Sayidow, cagaha ke-
liya ha ii maydhin, laakiin gacmaha iyo madaxana ii maydh.
10 Ciise ayaa ku yidhi, Kii maydhni uma baahna inuu
maydho cagihiisa mooyaane, laakiin waa wada nadiifsan
yahay, idinkuna waa nadiifsan tihiin, laakiin dhammaantiin
ma aha.
11 Waayo, wuu garanayay kii gacangelin lahaa. Sidaa
daraaddeed ayuu u yidhi, Dhammaantiin ma wada nadiif-
sanidin.
12 Haddaba markuu cagihii u maydhay iyagii, oo dharkiisa
qaatay, oo haddana fadhiistay, markaasuu ku yidhi, Ma
garanaysaan waxaan idinku sameeyey?
13 Waxaad iigu yeedhaan, Macallin iyo Sayid, waadna ku
hagaagsan tihiin, waayo, waan ahay.
14 Haddaba haddaan cagaha idiin maydhay anigoo ah
Sayidka iyo Macallinka, idinkuna waa inaad cagaha isu may-
dhaan.
15 Waxaan idin siiyey masaal inaad samaysaan sidaan
idinku sameeyey.
16 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Addoon kama
weyna sayidkiis, mid la soo dirayna kama weyna kii soo
diray.
17 Haddaad waxyaalahan garanaysaan, waad barakaysan
tihiin haddaad yeeshaan.
18 Dhammaantiin ka hadli maayo; waan garanayaa
kuwaan doortay. Laakiin Qorniinka leh, Kan kibistayda
cuna ayaa cedhibtiisa ii qaaday, waa inuu ahaado.
19 Hadda dabadeed waxaas ayaan idiin sheegayaa intaanay
dhicin, in markay dhacaan aad rumaysataan inaan ahay
isagii.
20 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kan aqbala ku
alla kaan soo diro ayaa i aqbala, oo kan i aqbalaana wuxuu
aqbalaa kii i soo diray.

Ciise Wuxuu Muujiyey Kan Gacangelin Doona
(Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luuk. 22:21-23)

21 Ciise markuu sidaas yidhi, ayuu ka qalbi xumaaday,
wuxuuna bayaan u sheegay oo yidhi, Runtii, runtii, waxaan
idinku leeyahay, Midkiin ayaa i gacangelin doona.

22 Markaasay xertii is-eegeegeen iyagoo aan garanaynin kii
uu ka hadlayay.
23 Waxaa joogay oo laabta Ciise ku tiirsanaa xertiisa mid-
kood oo uu Ciise jeclaa.
24 Sidaa daraaddeed ayaa Simoon Butros calaamo u
sameeyey oo ku yidhi, Noo sheeg yuu yahay kan uu ka
hadlayo.
25 Isagoo sidii ugu tiirsan laabta Ciise, ayuu ku yidhi, Sayi-
dow, waa kuma?
26 Markaasaa Ciise ugu jawaabay, Waa kii aan koosaarta u
dari doono oo aan siin doono. Haddaba markuu koosaarta u
daray ayuu qaaday oo siiyey Yuudas Iskariyod ina Simoon.
27 Markuu koosaarta qaatay dabadeed, Shayddaan baa
galay isagii. Sidaa daraaddeed Ciise wuxuu ku yidhi, Waxaad
samaynayso dhaqso u samee.
28 Kuwa la fadhiyey midkoodna ma garanaynin sababta uu
sidaas ugula hadlay isaga.
29 Yuudas baa kiishaddii lacagta hayay, taas aawadeed qaar
waxay u maleeyeen in Ciise ku yidhi, Soo iibi waxaynu iidda
u baahan nahay, ama, Masaakiinta wax sii.
30 Isagu haddaba markuu koosaartii qaatay, markiiba ayuu
baxay, oo waxayna ahayd habeennimo.

Qaynuunka Cusub Oo Jacaylka

31 Haddaba markuu baxay, Ciise ayaa yidhi, Hadda Wiilka
Aadanahu waa ammaanmay, Ilaahna waa ku ammaanmay
isaga.
32 Haddii Ilaahu ku ammaanmay isaga, Ilaahna waa am-
maani doonaa isaga qudhiisa, oo markiiba wuu ammaani
doonaa.
33 Carruur yahay yaryari, weli in yar baan idinla joogayaa.
Waad i dooni doontaan, oo sidaan Yuhuuddii ku idhi, Mee-
shaan tegayo iman kari maysaan, idinkana hadda sidaasaan
idinku leeyahay.
34 Waxaan idin siinayaa qaynuun cusub oo ah, Waa inaad
isjeclaataan; sidaan idiin jeclaaday, idinkuna waa inaad isu
jeclaataan.
35 Sidaasay dadka oo dhammi idinku garan doonaan inaad
xertaydii tihiin, haddaad jacayl isu qabtaan.

Waxaa La Sii Sheegay In Butros Ciise Dafiri Doono
(Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luuk. 22:31-34)

36 Simoon Butros ayaa ku yidhi, Sayidow, xaggee baad
tegaysaa? Ciise wuxuu ugu jawaabay, Meeshaan tegayo
hadda ii raaci kari maysid, laakiin mar dambe waad i soo
raaci doontaa.

37 Butros ayaa ku yidhi, Sayidow, maxaan hadda kuu raaci
kari waayay? Naftaydaan aawadaa u bixin doonaaye.
38 Ciise ayaa ugu jawaabay, Miyaad naftaada u bixin doon-
taa aawaday? Runtii, runtii, waxaan kugu leeyahay, Diiqu
ciyi maayo ilaa aad saddex kol i dafirtid.

14

Jidka Loo Maro Aabbaha

1 Qalbigiinnu yuusan murugoon. Ilaah waad rumaysan
tihiin, anigana i rumaysta.
2 Guriga Aabbahay wuxuu leeyahay hoyaal badan. Had-
daanay sidaas ahayn waan idiin sheegi lahaa, maxaa yeelay,
waxaan u tegayaa inaan meel idiin sii diyaariyo.
3 Oo haddaan tago oo meel idiin diyaariyo, mar dambe
waan soo noqon doonaa, oo xaggaygaan idiin qaadan
doonaa, in meeshaan joogo, idinkuna aad joogtaan.
4 Oo meeshaan tegayo iyo jidkaba waad taqaaniin.
5 Toomas ayaa ku yidhi, Sayidow, ma naqaan meeshaad
tegaysid ee sidee baan ku naqaan jidka?
6 Markaasaa Ciise wuxuu Toomas ku yidhi, Anigu waxaan
ahay jidka iyo runta iyo nolosha. Ninna Aabbaha uma yi-
maado, xaggayguu ku yimaado maahee.
7 Haddaad i garateen, Aabbahayna waad garan lahaydeen.
Hadda ka dib waad garanaysaan, waadna aragteen.
8 Filibos baa ku yidhi, Sayidow, Aabbaha na tus, waana
nagu filan yahay.
9 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ma intaas badan baan
idinla joogay, oo aanad i garanaynin, Filibosow? Kii i arkay
wuxuu arkay Aabbaha. Sidee baad u leedahay, Aabbaha na
tus?
10 Miyaadan rumaysan inaan Aabbaha ku jiro, Aabbuhuna
uu igu jiro? Erayadaan idinkula hadlayo, anigu iskagama
hadlayo, Aabbahase igu jira ayaa shuqulladiisa sameeya.
11 I rumaysta inaan Aabbaha ku jiro, oo Aabbuhuna aniga
igu jiro, haddii kale shuqullada aawadood ii rumaysta.
12 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii i rumaystaa,
shuqullada aan sameeyo, isna wuu samayn doonaa, oo
shuqullo kuwan ka waaweynna wuu samayn doonaa, maxaa
yeelay, Aabbahaan u tegayaa.
13 Oo wax alla waxaad magacayga ku weyddiisataan, waan
samayn doonaa in Aabbuhu ku ammaanmo Wiilka.
14 Haddii aad wax igu weyddiisataan magacayga, waan
samayn doonaa.

Ciise Wuxuu Ku Ballanqaaday Ruuxa

15 Haddii aad i jeceshihiin, qaynuunnadayda waad xajin
doontaan.
16 Aniguna Aabbahaan baryi doonaa, isna wuxuu idin siin
doonaa Gargaare kale inuu idinla jiro weligiin,
17 waxaa weeye, Ruuxa runta ah oo aanay dunidu qaadan
karin, waayo, ma aragto, garanna mayso, idinkuse waad
garanaysaan, waayo, wuu idinla jiraa, wuuna idinku jiri
doonaa.
18 Idiinkama tegi doono agoonnimo, ee waan idiin
imanayaa.
19 In yar dabadeed dunidu i arki mayso mar dambe,
idinkuse waad i arkaysaan. Waan noolahay, taas aawadeed
idinkuna waad noolaan doontaan.
20 Maalintaas waxaad garan doontaan inaan Aabbahay ku
jiro, idinna aad igu jirtaan, anna aan idinku jiro.
21 Kii qaynuunnadayda haysta oo xajiya, waa kaas kan i
jecel, kan i jecelna Aabbahay waa jeclaan doonaa, anna waan
jeclaan doonaa, waana isu muujin doonaa isaga.
22 Yuudas (Yuudas Iskariyod ma aha) ayaa ku yidhi isaga,
Sayidow, maxaa dhacay oo annaga aad isugu kaaya muujin
doontaa, dunidana aadan isugu muujin doonin?
23 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Haddii nin i jecel
yahay, ereygayguu xajin doonaa, Aabbahayna waa jeclaan
doonaa, oo waannu u iman doonnaa, waanna la joogi doon-
naa.
24 Kii aan i jeclayn, ereygayga ma xajiyo: ereygaad
maqlaysaanna kayga ma aha, laakiin waxaa leh Aabbaha i
soo diray.

25 Waxyaalahaas ayaan idinkula hadlay intaan idinla
joogay,
26 laakiin Gargaaraha Ruuxa Quduuska ah oo Aabbuhu ku
soo diri doono magacayga, wax kasta ayuu idin bari doonaa,
wuxuuna idin xusuusin doonaa wax kasta oo aan idinku idhi.
27 Nabad baan idiinka tegayaa, nabaddaydana waan idin
siinayaa, sida dunidu u siiso anigu idiin siin maayo. Qalbigi-
innu yuusan murugoon, yuusanna biqin.
28 Waad maqasheen inaan idinku idhi, Waan tegayaa,
waanan idiin imanayaa. Haddaad i jeclaateen, waad farxi
lahaydeen, waayo, Aabbahaan u tegayaa, maxaa yeelay, Aab-
buhu waa iga weyn yahay.
29 Haatan waxaan idiinku sheegay intaanay dhicin, in
markay dhacaan aad rumaysataan.
30 Mar dambe wax badan idinlama sii hadli doono, maxaa
yeelay, kan madaxda dunida ahu wuu imanayaa, isaguna
waxba iguma laha.

31 Laakiin tani waa in dunidu ku garato inaan Aabbaha
jeclahay iyo inaan sameeyo sida Aabbuhu igu amray. Kaca,
aynu meeshan ka tagnee.

15

Geedka Canabka Ah Iyo Laamaha

1 Anigu waxaan ahay geedka canabka ah oo runta ah;
Aabbahayna waa beerfalaha.
2 Laan walba oo igu taal oo aan midho dhalin, wuu gooyaa,
oo mid kasta oo midho dhasha ayuu nadiifiyaa si ay midho ka
sii badan u dhasho.
3 Durba waad nadiifsan tihiin hadalkaan idinkula hadlay
daraaddiis.
4 Igu jira, anna aan idinku jiree. Sida laantu keligeed aanay
midho u dhali karin haddaanay geedka canabka ah ku oollin,
sidaas oo kale idinkuna ma dhali kartaan haddaydnan igu
jirin.
5 Anaa ah geedka canabka ah, idinna waxaad tihiin laami-
hii. Kii igu jira oo anna aan ku jiro, kaasaa midho badan
dhala, maxaa yeelay, la'aantay waxba ma samayn kartaan.
6 Qof uun hadduusan igu jirin waxaa loo tuuraa sida laan
oo kale, waana qallalaa, markaasaa la ururiyaa, oo dabka
lagu tuuraa, oo la gubaa.
7 Haddaad igu jirtaan, oo ay erayadayduna idinku ji-
raan, weyddiista waxaad doonaysaanba, waana laydiin yeeli
doonaa.
8 Waxaa Aabbahay ku ammaanmaa inaad midho badan
dhashaan, waxaadna noqon doontaan xertayda.
9 Siduu Aabbuhu ii jeclaaday, ayaan anna idiin jeclaaday.
Jacaylkayga ku sii jira.
10 Haddaad qaynuunnadayda xajisaan, jacaylkaygaad ku
jiri doontaan, sidaan qaynuunnada Aabbahay u xajiyey, oo
aan jacaylkiisa ugu jiro.
11 Waxaan waxyaalahaas idiinkula hadlay in farxaddaydu
idinku jirto, iyo inay farxaddiinnu buuxsanto.
12 Kanu waa qaynuunkayga inaad isjeclaataan sidaan idiin
jeclaaday.
13 Ninna ma leh jacayl kan ka weyn inuu nin naftiisa u
bixiyo saaxiibbadiis.
14 Saaxiibbaday baad tihiin haddaad yeeshaan waxaan
idinku amro.
15 Mar dambe addoommo idiinku yeedhi maayo, maxaa
yeelay, addoonku garan maayo wuxuu sayidkiisu sameeyo,
laakiin saaxiibbo waan idiinku yeedhay, maxaa yeelay, wax-
aan Aabbahay ka soo maqlay oo dhan ayaan idin ogeysiiyey.

16 Idinku ima aydnaan dooran, laakiinse anaa idin doortay,
waanan idiin diray inaad tagtaan oo midho soo dhashaan,
iyo in midhihiinnu sii jiraan, in wax alla waxaad Aabbaha
magacayga ku weyddiisataan uu idin siiyo.
17 Waxyaalahaas ayaan idiinku amray inaad isjeclaataan.

Dunida Iyo Ruuxa Runta

18 Dunidu hadday idin nebcaato, waad garanaysaan inay
hortiin i nebcaatay.
19 Haddaad kuwa dunida ahaan lahaydeen, dunidu
kuweeda way jeclaan lahayd, laakiin kuwa dunida ma ihidin,
waanse idinka doortay dunida, taas aawadeed dunidu way
idin neceb tahay.
20 Xusuusta hadalkaan idinku idhi, Addoon kama weyna
sayidkiisa. Hadday i silciyeen, idinkana way idin silcin
doonaan. Hadday hadalkayga xajiyeen, kiinnana way xajin
doonaan.
21 Laakiin waxyaalahaas oo dhan waxay idiinku samayn
doonaan magacayga aawadii, maxaa yeelay, waxaanay
garanayn kii i soo diray.
22 Haddaanan iman oo aanan la hadlin, dembi ma ay
lahaadeen, laakiin hadda dembigooda marmarsiinyo uma
haystaan.
23 Kii i neceb, waxaa kaluu neceb yahay Aabbahay.
24 Haddaanan dhexdooda ku samayn shuqullada aan nin
kale samayn, dembi ma ay lahaadeen, haddase aniga iyo
Aabbahayba way na arkeen oo na nebcaadeen.
25 Laakiin sidaas waxay u noqotay inuu dhammaado
hadalka sharcigooda ku qorani, Way ii nebcaadeen
sababla'aan.
26 Laakiin markuu yimaado Gargaaraha oo aan xagga Aab-
baha ka soo diri doono, isagoo ah Ruuxa runta oo xagga
Aabbaha ka soo baxa, ayuu ii marag furi doonaa.
27 Idinkuna waad marag furi doontaan, waayo, tan iyo
bilowgii waad ila jirteen.

16

1 Waxaan waxyaalahaas idiinkula hadlay inaydnaan ka
xumaanin.
2 Waxay idinka saari doonaan sunagogyada, weliba saa-
caddaa imanaysa in mid walboo idin dilaa uu u malaynayo
inuu Ilaah u adeegayo.
3 Oo waxay waxyaalahaas u samayn doonaan, waayo, wax-
aanay garanayn Aabbaha iyo aniga toona.
4 Laakiin waxaan waxyaalahaas idiinkula hadlay in markii
saacaddoodu timaado aad xusuusataan inaan idiin sheegay.

Tan iyo bilowgii waxyaalahaas idinkulama hadlin, maxaa
yeelay, waan idinla joogay.
5 Laakiin hadda waxaan u tegayaa kii i soo diray, midkiinna
i weyddiin maayo, Xaggee baad tegaysaa?
6 Waxyaalahaas aan idinkula hadlay aawadood, qalbigi-
inna murug baa ka buuxsantay.
7 Laakiin runta ayaan idiin sheegayaa, Waxaa idiin roon
inaan tago. Haddaanan tegin, Gargaaruhu idiinma iman
doono, laakiin haddaan tago waan idiin soo diri doonaa.
8 Isagu markuu yimaado wuxuu dunida ku caddayn
doonaa xagga dembiga iyo xaqa iyo xukunka;
9 xagga dembiga, waayo, way i rumaysan waayeen;
10 xagga xaqa, waayo, Aabbahaan u tegayaa, imana arki
doontaan mar dambe;
11 xagga xukunka, waayo, kan madaxda dunida ah waa la
xukumay.
12 Wax badan oo kalaan leeyahay inaan idiin sheego,
laakiin imminka qaadi kari maysaan.
13 Laakiin markuu kan Ruuxa runta ahu yimaado, wuxuu
idinku wadi doonaa runta oo dhan, waayo, isagu iskama
hadli doono, wuxuuse ku hadli doonaa wuxuu maqlo, wux-
uuna idiin sheegi doonaa waxa imanaya.
14 Wuu i ammaani doonaa, waayo, waxayguu qaadi
doonaa, wuuna idiin sheegi doonaa.
15 Wax kasta oo Aabbuhu leeyahay anigaa leh. Sidaa
daraaddeed waxaan idhi, Waxayguu qaadaa, wuuna idiin
sheegi doonaa.

Wax Ku Saabsan Ciise Tegiddiisa

16 In yar dabadeed i arki maysaan, oo weliba in yar
dabadeed waad i arki doontaan.
17 Sidaa daraaddeed xertiisa qaarkood waxay isku yid-
haahdeen, Waa maxay waxan uu inagu leeyahay, In yar
dabadeed i arki maysaan, oo weliba in yar dabadeed waad
i arki doontaan, iyo, Maxaa yeelay, Aabbahaan u tegayaa?
18 Haddaba waxay yidhaahdeen, Waa maxay waxan uu
leeyahay, In yar dabadeed? Garan mayno wuxuu leeyahay.
19 Ciise ayaa garanayay inay doonayeen inay wax weyd-
diiyaan, oo wuxuu ku yidhi, Ma waxaad isweyddiinaysaan
xaalkan aan idhi, In yar dabadeed i arki maysaan, oo weliba
in yar dabadeed waad i arki doontaan?
20 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Waad ooyi doon-
taan oo barooran doontaan, duniduse waa farxi doontaa.
Waad murugoon doontaan, laakiin murugaddiinnu waxay u
rogman doontaa farxad.

21 Naagtu goortay umulayso, way murugootaa, waayo, saa-
caddeedaa timid, laakiin markay ilmaha umusho, dhibtii dib
uma xusuusato farxad aawadeed, waayo, nin baa dunida ku
dhashay.
22 Haddaba waad murugsan tihiin, laakiin mar dambe
ayaan idin arki doonaa, qalbigiinnuna wuu farxi doonaa,
farxaddiinnana ninna idinkama qaadi doono.
23 Oo maalintaasna waxba ima weyddiin doontaan. Runtii,
runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddii aad wax uun weyd-
diisataan Aabbaha, magacayga ayuu idinku siin doonaa.
24 Tan iyo imminka waxba magacayga kuma weyddiisan.
Weyddiista, waanad heli doontaan, inay farxaddiinnu bu-
uxsanto.
25 Waxyaalahaas ayaan masaallo idinkula hadlay. Waxaa
imanaysa goortii aanan mar dambe masaallo idinkula hadli
doonin, laakiin aan bayaan idiinkaga warrami doono Aab-
baha.
26 Maalintaas waxaad ku weyddiisan doontaan maga-
cayga. Idinkuma lihi inaan Aabbaha baryayo daraaddiin.
27 Waayo, Aabbaha qudhiisu wuu idin jecel yahay, maxaa
yeelay, waad i jeclaateen, oo waadna rumaysateen inaan
xagga Ilaah ka imid.
28 Aabbaha ayaan ka imid oo dunida imid. Haddana waan
ka tegayaa dunida oo Aabbahaan u tegayaa.
29 Xertiisii ayaa ku tidhi, Bal eeg, bayaan baad hadda u
hadlaysaaye, oo masaal ku hadli maysid.
30 Imminka waannu garanaynaa inaad wax walba taqaan,
oo aadan u baahnayn qofna inuu wax ku weyddiiyo. Taas
aawadeed waannu rumaysan nahay inaad Ilaah ka timid.
31 Ciise ayaa ugu jawaabay, Hadda ma rumaysan tihiin?
32 Ogaada, saacaddii baa imanaysa, waana timid, kolkaad
u kala firdhi doontaan mid kasta xaggiisa, anna keligay baad
iga tegi doontaan, oo weliba keligay ma ihi, waayo, waxaa ila
jooga Aabbaha.
33 Waxyaalahaas waxaan idiinkula hadlay inaad nabad igu
haysataan. Dunida ayaad dhib kala kulantaan, laakiinse
kalsoonaada, anaa ka adkaaday dunidaye.

17

Baryadii Ciise

1 Waxyaalahaas Ciise ayaa ku hadlay, markaasuu indhihi-
isii kor u qaaday xagga samada oo yidhi, Aabbow, saacaddii
way timid. Ammaan Wiilkaaga inuu Wiilku ku ammaano,
2 sidaad amar ugu siisay dadka oo dhan inuu nolosha
weligeed ah siiyo kuwaad isaga siisay oo dhan.

3 Tanu waa nolosha weligeed ah inay ku gartaan, adoo ah
Ilaaha runta ah oo keliya, iyo inay gartaan Ciise Masiix, kii
aad soo dirtay.
4 Dhulka ayaan kugu ammaanay, anoo dhammeeyey
shuqulkaad ii dhiibtay inaan sameeyo.
5 Haddana, Aabbow, adiga qudhaadu igu ammaan am-
maantaan kula lahaa intaan dunidu jirin.
6 Magacaagaan u muujiyey dadkii aad dunida iga siisay.
Kuwaagii bay ahaayeen, oo anaad i siisay, iyaguna ereygaa-
gay xajiyeen.
7 Hadda waxay garanayaan wax kastoo aad i siisayba inay
xaggaaga ka yimaadeen.
8 Waayo, erayadaad i siisay ayaan siiyey iyaga, wayna
aqbaleen, run ahaan bayna u garteen inaan kaa imid, wayna
rumaysteen inaad i soo dirtay.

9 Iyaga waan kuu baryayaa; kuu baryi maayo dunida,
laakiin waxaan kuu baryayaa kuwaad i siisay, waayo, waa
kuwaagii.
10 Waxayga oo dhan adaa leh, waxaagana anaa leh, iyagana
waan ku ammaanmay.
11 Anigu dunida sii joogi maayo; kuwanuse duniday
joogayaan, aniguna waan kuu imanayaa. Aabbe Quduusow,
iyaga ku hay magacaagii aad i siisay, inay mid ahaadaan
sideenna oo kale.
12 Intaan iyaga la jiray, waxaan iyaga ku hayay magacaagii
aad i siisay, waanan ilaaliyey, midkoodna ma lumin, wiilka
halaagga maahee, in Qorniinku ahaado.
13 Haddana waan kuu imanayaa, oo waxyaalahan ayaan
ku hadlayaa intaan dunida joogo inay haystaan farxaddayda
oo ay ka buuxsanto iyaga.
14 Ereygaagii ayaan siiyey, oo dunidu waa nebcaatay,
waayo, iyagii kuwa dunida ma aha, sidaanan kan dunida u
ahayn.
15 Kaa baryi maayo inaad iyaga dunida ka qaaddid, wax-
aanse kaa baryayaa inaad ka dhawrtid kan sharka leh.
16 Iyagu kuwa dunida ma aha, sidaanan kan dunida u
ahayn.
17 Iyaga quduus kaga dhig runta, ereygaagu waa rune.
18 Sidaad dunida iigu soo dirtay ayaan anna iyaga dunida
ugu diray.
19 Oo aawadood ayaan quduus iskaga dhigaa, in iyagana
xagga runta quduus lagaga dhigo.

20 Kuwan oo keliya kuu baryi maayo, waxaanse weliba kuu
baryayaa kuwa igu rumaysanaya hadalkooda aawadiis,

21 inay dhammaan mid ahaadaan, sidaad adigu, Aabbow,
iigu jirtid, aniguna aan kuugu jiro, inay iyaguna inoogu
jiraan, in dunidu rumaysato inaad i soo dirtay.
22 Oo ammaantaad i siisay iyagaan siiyey, inay mid
ahaadaan sidaynu mid u nahay.
23 Iyagaan ku jiraa, adna anigaad igu jirtaa, inay mid ku
dhan yihiin, in dunidu garato inaad i soo dirtay, iyo inaad
iyaga u jeclaatay, sidaad ii jeclaatay.
24 Aabbow, kuwaad i siisay waan doonayaa inay ila joogaan
meeshaan joogo inay arkaan ammaantaydii aad i siisay,
waayo, adaa i jeclaa intaan dunida la aasaasin.
25 Aabbaha xaqa ahow, dunidu kuma ay garanaynin, laaki-
inse waan ku garanayay; kuwanna waxay garanayeen inaad
i soo dirtay.
26 Magacaagaan iyagii garansiiyey, waanan garansiin
doonaa, in jacaylkii aad i jeclayd uu ku jiro iyaga, anna aan
iyaga ku jiro.

18

Ciise Waa La Qabtay
(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luuk. 22:47-53)

1 Ciise markuu waxyaalahaas yidhi wuu la baxay xertiisii
oo kala gudbay Tog Qidroon, meeshay ku tiil beer uu galay,
isaga iyo xertiisiiba.
2 Yuudasna, kii gacangeliyey, meeshaas wuu garanayay,
waayo, Ciise marar badan ayuu meeshaas xertiisii la tegi
jiray.
3 Haddaba Yuudas isagoo askar iyo saraakiil ka wada
wadaaddadii sare iyo Farrisiintii ayuu meeshaas la yimid
laambado iyo siraaddo iyo hub.
4 Sidaa daraaddeed Ciise isagoo og waxa ku dhici doona
oo dhan ayuu baxay oo ku yidhi iyaga, Kumaad doondoon-
aysaan?
5 Waxay ugu jawaabeen, Ciisihii reer Naasared. Markaasaa
Ciise wuxuu ku yidhi, Isagii baan ahay. Waxaana iyaga la
taagnaa Yuudas kii gacangeliyey.
6 Sidaa daraaddeed Ciise markuu ku yidhi, Isagii baan ahay,
dib bay u socdeen, oo dhulkay ku dhaceen.
7 Mar kale haddaba ayuu weyddiiyey, oo ku yidhi, Kumaad
doondoonaysaan? Oo waxay ku yidhaahdeen, Ciisihii reer
Naasared.
8 Ciise ayaa ugu jawaabay, Waan idiin sheegay inaan isagii
ahay. Haddaba haddaad i doonaysaan, kuwan iska daaya, ha
tageene.
9 Wuxuu saas u yidhi inuu dhammaado hadalkii uu ku
hadlay oo ahaa, Kuwii aad i siisay, midkoodna ma lumin.

10 Simoon Butros haddaba, isagoo seef haysta, ayuu soo
bixiyey, oo wuxuu ku dhuftay wadaadka sare addoonkiisii,
oo ka gooyay dhegta midigta. Addoonkii magiciisu wuxuu
ahaa Malkos.
11 Sidaa daraaddeed Ciise wuxuu Butros ku yidhi, Seefta
galkeeda ku celi. Koobka Aabbuhu i siiyey miyaanan cab-
bayn?

12 Haddaba askartii iyo ninkii u sarreeyey iyo saraakiishii
Yuhuudda ayaa Ciise qabtay, markaasay xidhxidheen,
13 oo markii hore waxay u geeyeen Annas, waayo, wuxuu
ahaa soddoggii Kayafas oo ahaa wadaadkii sare sannaddaas.
14 Kayafas wuxuu ahaa kii kula taliyey Yuhuudda inay u
roon tahay in nin keliyahu dadka u dhinto.

Butros Baa Dafiray Ciise. Wadaadkii Sarena Wax Buu Ciise Weyddiiyey

(Mat. 26:59-75; Mar. 14:54-72; Luuk. 22:55-71)

15 Waxaa Ciise daba socday Simoon Butros iyo mid kale oo
xer ah. Ninkaas xerta ahaa wadaadka sare waa garanayay,
wuuna la galay Ciise barxadda wadaadkii sare.
16 Butros se wuxuu taagnaa albaabka agtiisa oo dibadda ah.
Sidaa daraaddeed kii kale oo xerta ahaa oo wadaadka sare
garanayay ayaa dibadda u soo baxay oo la hadlay tii albaabka
ilaalinaysay, oo Butros ayuu soo geliyey.
17 Gabadhii albaabka ilaalinaysay waxay Butros ku tidhi,
Adiguna ma waxaad tahay mid ka mid ah ninkan xertiisa?
Wuxuu ku yidhi, Ma ihi.
18 Markaasaa waxaa taagnaayeen addoommadii iyo
saraakiishii oo dab dhuxul ah sameeyey, maxaa yeelay,
dhaxan bay ahayd, wayna kulaalayeen. Butrosna wuu la
joogay, isagoo taagan oo dabka kulaalaya.

19 Haddaba wadaadkii sare wuxuu Ciise wax ka weyddi-
iyey xertiisii iyo waxbariddiisii.
20 Ciise ayaa ugu jawaabay, Bayaan baan dunida ula had-
lay, oo weligay wax baan ku bari jiray sunagogyada iyo
macbudka, meesha ay Yuhuudda oo dhammi isugu timaado,
oo waxba si qarsoon uma odhan jirin.
21 Maxaad ii weyddiinaysaa? Weyddii kuwa maqlay wax-
aan kula hadlay. Bal eeg, kuwaasaa og waxaan idhi e.
22 Markuu sidaas yidhi saraakiishii midkood oo ag taag-
naa ayaa Ciise dharbaaxay isagoo leh, Ma saasaad ugu
jawaabaysaa wadaadka sare?
23 Ciise ayaa ugu jawaabay, Haddii aan si xun u hadlay,
xumaanta ka marag fur, haddaan si wanaagsan u hadlayse,
maxaad ii dharbaaxaysaa?

24 Annas haddaba wuxuu isagoo xidhxidhan u diray
Kayafas oo ahaa wadaadka sare.
25 Simoon Butros ayaa taagnaa oo dabka kulaalayay.
Haddaba waxay ku yidhaahdeen, Adiguna ma waxaad tahay
xertiisii midkood? Markaasuu inkiray oo yidhi, Ma ihi.
26 Addoommadii wadaadka sare midkood oo qaraabo ay
ahaayeen kii Butros uu dhegta ka gooyay wuxuu yidhi,
Miyaanan beerta kugula arkin isaga?
27 Haddaba Butros mar kale ayuu inkiray, oo markiiba
diiqii baa ciyey.

Ciise Wuxuu Hor Taagnaa Bilaatos Oo Ahaa Taliyihii Reer Rooma
(Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Luuk. 23:1-5)

28 Haddaba Ciise ayay ka kaxeeyeen Kayafas ilaa guriga
taliyaha. Waxay ahayd aroortii hore, oo iyagu ma ay
gelin guriga taliyaha si aanay u nijaasoobin, laakiinse inay
cashadii Iidda Kormaridda wax ka cunaan.
29 Bilaatos haddaba ayaa u soo baxay iyagii oo ku yidhi,
Maxaad ku ashtakaynaysaan ninkan?
30 Way u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Ninkanu had-
daanu ahayn xumaanfale, kuuma aannu soo gacangelin-
neen.
31 Haddaba Bilaatos wuxuu ku yidhi, Idinku qaata, oo
sharcigiinna ku xukuma. Yuhuuddu waxay ku yidhaahdeen,
Xalaal nooma aha inaannu nin dillo,
32 inuu ahaado hadalkii Ciise ku hadlay kolkuu sheegay
siduu u dhiman doono.
33 Bilaatos haddaba guriga taliyaha ayuu mar kale galay oo
Ciise u yeedhay, oo wuxuu ku yidhi, Adigu ma waxaad tahay
Boqorka Yuhuudda?
34 Ciise ayaa ugu jawaabay, Ma adaa iska odhanaya waxaas,
mise kuwa kalaa iiga kaa sheegay?
35 Bilaatos ayaa ugu jawaabay, Ma Yuhuudi baan ahay?
Quruuntaadii iyo wadaaddadii sare ayaa ii soo kaa gacan-
geliyeye. Maxaad samaysay?
36 Ciise ayaa ugu jawaabay, Boqortooyadaydu tan dunidan
ma aha. Haddii boqortooyadaydu tan dunidan tahay, midi-
idinyadaydu waa ii diriri lahaayeen inaan Yuhuudda la ii
gacangelin. Imminkase boqortooyadaydu tan halkan ma
aha.
37 Sidaa daraaddeed Bilaatos ayaa ku yidhi, Haddaba ma
boqor baad tahay? Ciise ayaa ugu jawaabay, Waad tidhaah-
daa inaan boqor ahay. Taas ayaan u dhashay, oo taas ayaan
dunida u imid, inaan marag u furo runta. Mid kasta oo kan
runta ah wuu maqlaa codkayga.
38 Bilaatos ayaa ku yidhi, Waa maxay runtu?

Oo markuu sidaa ku yidhi, mar kale ayuu Yuhuudda u
baxay oo ku yidhi, Eedna isagii kuma aan helin.
39 Laakiin waxaad leedihiin caado inaan mid idiin sii daayo
Iidda Kormaridda. Haddaba ma doonaysaan inaan idiin sii
daayo Boqorkii Yuhuudda?
40 Kolkaasay dhammaan mar kale qayliyeen iyagoo leh,
Ninkan ma aha, laakiin Baraabbas. Baraabbas wuxuu ahaa
waxdhace.

19

Bilaatos Wuxuu Yeelay Sidii Ay Yuhuuddu Doonayeen
(Mat. 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luuk. 23:13-25)

1 Markaasaa Bilaatos haddaba Ciise watay oo karbaashay,
2 askartiina taaj ayay qodxan uga taxeen, oo madaxiisay
saareen, oo waxay u geliyeen dhar guduudan.
3 Markaasay u yimaadeen oo ku yidhaahdeen, Nabad Bo-
qorka Yuhuuddow, wayna dharbaaxeen.
4 Bilaatos haddana dibadduu u baxay oo ku yidhi iyaga,
Eega, isagaan idiin soo bixinayaa inaad ogaataan inaanan
eed ku helin.
5 Ciise haddaba ayaa dibadda u soo baxay isagoo sita taajkii
qodxanta ahaa iyo dharkii guduudnaa, oo Bilaatos ayaa ku
yidhi iyaga, Bal eega ninka.
6 Sidaa daraaddeed markii wadaaddadii sare iyo saraaki-
ishii arkeen, ayay qayliyeen iyagoo leh, Iskutallaabta ku
qodob, iskutallaabta ku qodob. Bilaatos ayaa ku yidhi, Idinku
wata, oo iskutallaabta ku qodba, waayo, anigu eed kuma aan
heline.
7 Yuhuuddii ayaa ugu jawaabtay, Sharci baannu leennahay,
sharcigaas xaggiisana waa inuu dhinto, waayo, wuxuu iska
dhigay Wiilka Ilaah.
8 Haddaba Bilaatos markuu hadalkaas maqlay, aad buu u
sii baqay,
9 oo haddana wuxuu galay guriga taliyaha oo ku yidhi
Ciise, Xaggee baad ka timid? Laakiin Ciise jawaabna uma uu
celinin.
10 Sidaa daraaddeed Bilaatos ayaa ku yidhi, Miyaanad ila
hadlayn? Miyaanad ogayn inaan leeyahay amar aan kugu sii
daayo iyo amar aan iskutallaabta kugu qodbo?
11 Ciise ayaa ugu jawaabay, Amarna iguma aad lahaateen
haddaan xagga sare lagaa siin. Sidaa daraaddeed kii ii soo
kaa gacangeliyey ayaa kaa dembi weyn.
12 Taas dabadeed Bilaatos wuxuu doonayay inuu sii daayo,
laakiin Yuhuuddii ayaa qaylisay iyagoo leh, Haddaad ninkan
sii daysid, Kaysar saaxiibkiis ma ihid. Nin kasta oo boqor iska
dhigaba, wuxuu ku caasiyaa Kaysar.

13 Haddaba Bilaatos markuu hadalladaas maqlay, ayuu
Ciise dibadda u soo saaray, oo wuxuu ku fadhiistay kursiga
xukumaadda, meesha la yidhaahdo Sallaxa Dhagaxa ah oo af
Cibraanigana lagu yidhaahdo Gabbata.
14 Haddaba waxay ahayd Maalintii Diyaargarayskii Kor-
maridda, abbaaraha saacaddii lixaad. Oo wuxuu Yuhuudda
ku yidhi, Bal eega boqorkiinna.
15 Sidaa daraaddeed waxay ku qayliyeen, Kaxee, kaxee,
iskutallaabta ku qodob. Markaasaa Bilaatos wuxuu ku yidhi,
Boqorkiinna miyaan iskutallaabta ku qodbaa? Wadaaddadii
sare ayaa ugu jawaabay, Boqor ma lihin Kaysar maahee.

Ciise Waa Lagu Qodbay Iskutallaabta
(Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luuk. 23:26-43)

16 Markaasuu haddaba u dhiibay in iskutallaabta lagu
qodbo.
17 Wayna kaxeeyeen Ciise. Markaas isagoo sita iskutal-
laabta ayuu u kacay meeshii Dhakada la yidhaahdo, oo af
Cibraaniga lagu odhan jiray Golgota,
18 meeshaasay iskutallaabaha ku qodbeen isaga iyo laba
kale, midba gees, Ciisena dhexda.
19 Bilaatosna wax buu qoray oo ku dhejiyey iskutallaabta
dusheeda, waxaana ku qorraa, CIISIHII REER NAASARED,
BOQORKA YUHUUDDA.
20 Haddaba Yuhuudda badideed ayaa qorniinkaas akhri-
day, waayo, meeshii Ciise iskutallaabta lagaga qodbay waa
u dhowayd magaalada, oo qorniinkii wuxuu ku qorraa af
Cibraaniga iyo af Roomaaniga iyo af Gariigga.
21 Sidaa daraaddeed wadaaddadii sare oo Yuhuudda
waxay Bilaatos ku yidhaahdeen, Ha qorin, Boqorka Yuhu-
udda, laakiin qor, Kanaa yidhi, Waxaan ahay Boqorka Yuhu-
udda.
22 Bilaatos ayaa ugu jawaabay, Waxaan qoray ayaan qoray.
23 Haddaba askartii markay Ciise iskutallaabta ku qod-
been, dharkiisay qaateen oo ay afar meelood ka dhigeen,
askari waliba meel buu qaatay, khamiiskiina way qaateen.
Khamiiskii meella kama tollayn dusha iyo hoosta.
24 Sidaa daraaddeed waxay isku yidhaahdeen, Yeynan kala
jeexin, laakiin aan u saami ridanno kii heli doona, inuu
noqdo Qorniinka oo leh,
Iyagu waxay qaybsadeen dharkaygii.
Khamiiskaygiina way u saami riteen.
Haddaba waxyaalahaas askartii baa samaysay.
25 Waxaa Ciise iskutallaabtiisa ag taagnaa hooyadiis, iyo
habaryartiis, Maryan afadii Kaloobaas, iyo Maryan tii reer
Magdala.

26 Sidaa daraaddeed Ciise markuu arkay hooyadiis iyo kii
xerta ahaa oo uu jeclaa oo ag taagan, ayuu hooyadiis ku yidhi,
Islaan yahay, waa kaa wiilkaagii.
27 Markaasuu kii xerta ahaana ku yidhi, Waa taa hooyadaa.
Oo saacaddaas dabadeed kii xerta ahaa ayaa gurigiisii u
kaxeeyey.

Ciise Waa Dhintay
(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Luuk. 23:44-49)

28 Markaas dabadeed Ciise isagoo garanaya wax kasta inay
dhammaadeen, in Qorniinku ahaado, ayuu yidhi, Waan har-
raadsanahay.
29 Markaas waxaa meeshaas yiil weel khal ka buuxo. Sidaa
daraaddeed geed isbonji la yidhaahdo bay khalkii ka buuxiy-
een, markaasay kor saareen geed husob la yidhaahdo oo
afkiisa ku dhoweeyeen.
30 Haddaba markii Ciise khalkii qaatay ayuu yidhi, Waa
dhammaatay, markaasuu madaxa foororshay oo ruuxii
bixiyey.

Ciise Waa La Wareemay; Dabadeedna Waa La Aasay
(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luuk. 23:50-56)

31 Sidaa daraaddeed Yuhuuddii, inaan meydadku sabtida
iskutallaabaha sii saarnaan, waxay Bilaatos ka baryeen in lu-
gaha laga jebiyo oo meydadka la qaado, waayo, waxay ahayd
Maalintii Diyaargarayska, oo maalinta sabtidaas waxay
ahayd maalin weyn.
32 Haddaba askartii waa timid, oo ay lugaha ka jebiyeen kii
hore iyo kii kale oo iskutallaabaha lagula qodbay isaga.
33 Laakiin markay Ciise u yimaadeen oo ay arkeen inuu
durba dhintay kama ay jebin lugihii.
34 Laakiin mid askartii ka mid ah ayaa dhinaca Ciise waran
kaga wareemay, oo markiiba waxaa ka soo baxay dhiig iyo
biyo.
35 Oo kii arkayna wuu marag furay, maraggiisuna waa
run, wuuna garanayaa inuu run sheegayo, inaad idinkuna
rumaysataan.
36 Waayo, waxyaalahaas waxay u dhaceen inuu ahaado
Qorniinka leh, Lafihiisa midna la jebin maayo.
37 Oo Qorniin kale wuxuu leeyahay, Way arki doonaan kii
ay wareemeen.
38 Waxyaalahaas dabadeed, Yuusuf kii ahaa reer Ari-
mataya, isagoo xer u ah Ciise laakiinse si qarsoon cabsidii uu
ka cabsaday Yuhuudda aawadeed, wuxuu Bilaatos ka baryay
inuu meydka Ciise qaado. Bilaatosna waa u fasaxay. Sidaa
daraaddeed wuu yimid oo meydkiisii qaaday.

39 Oo waxaa kaloo yimid Nikodemos kii markii hore
habeennimada u yimid, wuxuuna keenay malmal iyo cuud
isku qasan oo qiyaastii boqol rodol ah.
40 Haddaba waxay qaadeen meydkii Ciise oo ku duud-
duubeen maryo iyo dhir udgoon siday caadada aasniinta
Yuhuuddu ahayd.
41 Meeshii isaga iskutallaabta lagu qodbay waxaa ku tiil
beer, beerta dhexdeedana waxaa ku tiil xabaal cusub oo aan
ninna weli la dhigin.
42 Haddaba Maalintii Diyaargarayska oo Yuhuudda
aawadeed ayay meeshaas Ciise u dhigeen, waayo, xabaashii
waa dhowayd.

20

Ciise Waa Ka Soo Sara Kacay Kuwii Dhintay
(Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Luuk. 24:1-12)

1 Maalintii ugu horraysay ee toddobaadka Maryan tii reer
Magdala ayaa aroortii hore xabaashii timid, intay weli gud-
cur ahayd, oo waxay aragtay dhagaxii oo xabaashii laga
qaaday.
2 Sidaa daraaddeed way orodday oo u tagtay Simoon Butros
iyo kii kale oo xerta ahaa oo Ciise jeclaa, waxayna ku tidhi,
Sayidkii ayay xabaashii kala baxeen, oo garan mayno mee-
shay dhigeen.
3 Saas aawadeed Butros iyo kii kale oo xerta ahaa ayaa
baxay, oo waxay tageen xabaashii.
4 Way wada ordeen labadoodiiba, oo kii kale oo xerta ahaa
ayaa Butros ka dheereeyey, oo uga hor maray xabaashii.
5 Markaasuu foororsaday, oo wuxuu arkay maryihii oo
yaal, laakiinse ma uu gelin.
6 Haddana Simoon Butros oo daba socday baa yimid,
markaasuu xabaashii galay, oo wuxuu arkay maryihii oo
yaal
7 iyo maradii madaxiisa saarnayd oo aan la oollin maryihii,
laakiin meel keligeed ku duudduubnayd.
8 Markaas haddaba waxaa galay kii kale oo xerta ahaa oo
hore u yimid xabaashii, wuuna arkay oo rumaystay.
9 Waayo, weli Qorniinka ma ay garan inay tahay inuu kuwa
dhintay ka soo sara kaco.
10 Haddaba xertii ayaa mar kale guryahoodii ku noqotay.

Ciise Wuxuu U Muuqday Maryan Tii Reer Magdala
(Mar. 16:9-11)

11 Laakiin Maryan ayaa xabaashii dibaddeeda taagnayd
iyadoo ooyaysa. Haddaba intay ooyaysay bay xabaashii ku
foororsatay.

12 Waxayna aragtay laba malaa'igood oo dhar cadcad xidhan oo fadhiya meesha meydka Ciise oolli jiray, mid madaxa, midna cagaha.
13 Oo waxay ku yidhaahdeen, Haweenay yahay, maxaad u ooyaysaa? Markaasay ku tidhi, Waxaan u ooyayaa, Sayidkaygii bay qaadeen, oo garanna maayo meeshay dhigeen.
14 Markay sidaa ku tidhi ayay dib u jeesatay oo ay aragtay Ciise oo taagan, mana ay garanaynin inuu Ciise yahay.
15 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Haweenay yahay, Maxaad u ooyaysaa? Kumaad doondoonaysaa? Iyadoo u malaynaysa inuu yahay ninkii beerta ka shaqaynayay waxay ku tidhi, Adeerow, haddaad isagii halkan ka qaadday, ii sheeg meeshaad dhigtay, anna waan ka soo qaadan doonaaye.
16 Ciise wuxuu ku yidhi, Maryamay. Markaasay jeesatay oo afka Cibraaniga ku tidhi, Rabbooni, ee ah Macallimow.
17 Ciise ayaa ku yidhi, Ha i taaban, waayo, weli kor uguma aan tegin Aabbaha, laakiin u tag walaalahay oo ku dheh, Wuxuu yidhi, Waxaan kor ugu tegayaa Aabbahay oo ah Aabbihiin, Ilaahay oo ah Ilaahiin.
18 Maryan tii reer Magdala ayaa timid oo xertii ku tidhi, Waxaan arkay Sayidkii, oo waxay u sheegtay inuu waxyaalahaas iyada ku yidhi.

Ciise Wuxuu Muuqday Rasuulladii
(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luuk. 24:36-49)

19 Haddaba maalintaas markay makhribkii ahayd, ayaantii u horraysay ee toddobaadka, oo ay albaabbadu xidhnaayeen meeshay xertu joogtay cabsida ay Yuhuudda ka cabsadeen aawadeed, ayaa Ciise yimid oo isdhex taagay, oo wuxuu ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto.
20 Oo markuu waxaas yidhi, wuxuu iyagii tusay gacmihiisii iyo dhinaciisii. Sidaa daraaddeed xertii waa ku farxeen markay Sayidkii arkeen.
21 Haddaba Ciise ayaa mar kale ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto. Sida Aabbuhu ii soo diray ayaan anna idiin dirayaa.
22 Oo markuu waxaas yidhi ayuu ku neefsaday oo ku yidhi, Aqbala Ruuxa Quduuskaa.
23 Nin alla ninkaad dembiyadiisa cafidaan way cafiyan yihiin, nin alla ninkaad dembiyadiisa ku celisaan way ceshan yihiin.

Ciise Wuxuu U Muuqday Toomas

24 Laakiin Toomas mid laba iyo tobanka ka mid ah oo Didumos la odhan jiray lama joogin markuu Ciise yimid.
25 Haddaba xertii kale ayaa ku tidhi, Waxaannu aragnay Sayidkii. Laakiin wuxuu ku yidhi, Haddaanan gacmihiisa

ku arkin calaamadii musmaarrada, oo aanan fartayda gelin
nabarkii musmaarrada, oo aanan gacantayda gelin dhinaci-
isa, rumaysanba maayo.
26 Oo siddeed maalmood dabadeed xertiisii gudaha ayay
mar labaad wada joogeen, oo Toomasna waa la joogay.
Markaasaa Ciise yimid, albaabbadii oo xidhan, oo intuu
isdhex taagay ayuu ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto.
27 Markaasuu Toomas ku yidhi, Fartaada keen oo arag
gacmahayga, oo gacantaadana keen oo geli dhinacayga, oo ha
rumaysad la'aanin laakiin rumayso.
28 Toomas ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Rabbigay iyo
Ilaahayow.
29 Markaasaa Ciise ku yidhi, Waad i aragtay, taas aawadeed
ayaad rumaysatay. Waxaa barakaysan kuwa aan i arag ee
rumaystay.

Sababtii Loo Qoray Injiilkan

30 Haddaba waxaa Ciise ku sameeyey xertii hortooda
calaamooyin kale oo badan oo aan ku qorrayn kitaabkan.
31 Laakiin waxyaalahan waxaa loo qoray inaad rumaysa-
taan inuu Ciise yahay Masiixa, Wiilka Ilaah, iyo inaad
nolosha ku lahaataan magiciisa idinkoo rumaysanaya.

21

Ciise Baa Ka Ag Muuqday Bad Tiberiyas

1 Waxyaalahaas dabadeed Ciise ayaa mar kale xertii isugu
muujiyey Bad Tiberiyas agteeda. Oo sidatan ayuu isu tusay.
2 Waxaa wada joogay Simoon Butros, iyo Toomas ka la
yidhaahda Didumos, iyo Nataana'el oo ahaa kii Kaana tii
Galili, iyo wiilashii Sebedi, iyo laba kale oo xertiisa ah.
3 Simoon Butros wuxuu iyaga ku yidhi, Waa soo kallu-
umaysanayaa. Markaasay ku yidhaahdeen, Annana waa ku
raacaynaa. Markaasay tageen oo doonnida fuuleen; laakiin
habeenkaas waxba ma ay qaban.
4 Laakiin markii waagu beryay Ciise wuxuu taagnaa
xeebta, xertiisiise ma ay garanaynin inuu Ciise yahay.
5 Markaasaa Ciise haddaba ku yidhi, Carruur yahay, wax la
cuno ma haysaan? Waxay ugu jawaabeen, Maya.
6 Markaasuu ku yidhi, Shabagga ku tuura dhinaca midigta
ee doonnida, waadna heli doontaane. Haddaba way tuureen,
oo ma ayna karin inay soo jiidaan, kalluunka faro badnaan-
tiisa aawadeed.
7 Kii xerta ahaa oo Ciise jeclaa ayaa ku yidhi Butros,
Waa Sayidkii. Haddaba markuu Simoon Butros maqlay
inuu Sayidka yahay, ayuu dharkiisa guntaday (waayo, wuu
qaawanaa), oo wuxuu isku tuuray badda.

8 Laakiin xertii kale waxay ku yimaadeen sixiimadda yar
(waayo, kama ay fogayn dhulka, laakiin waxay u jireen
qiyaastii laba boqol oo dhudhun), waxayna jiidayeen shabag-
gii kalluunka.
9 Haddaba markay dhulkii u soo degeen waxay arkeen dab
dhuxul ah iyo kalluun saaran iyo kibis.
10 Markaasaa Ciise ku yidhi iyagii, Keena qaar kalluunkaad
hadda soo qabateen.
11 Haddaba Simoon Butros ayaa sixiimaddii fuulay, oo
wuxuu xagga dhulka u jiiday shabaggii oo ka buuxa boqol iyo
saddex iyo konton kalluun oo waaweyn, oo in kastoo ay faro
badnaayeen shabaggii ma dillaacin.
12 Markaasaa Ciise wuxuu iyaga ku yidhi, Kaalaya oo
quraacda. Oo xertii midkoodna kuma uu dhicin inuu yid-
haahdo, Kumaad tahay? waayo, waxay garanayeen inuu
Sayidka yahay.
13 Kolkaasaa Ciise yimid oo qaaday kibistii oo siiyey iyaga,
kalluunkiina sidoo kale.
14 Taasu waa markii saddexaad oo Ciise xertii isu muujiyey
markii uu kuwa dhintay ka soo sara kacay dabadeed.

Hadalladii U Dambeeyey Oo Ciise Kula Hadlay Butros

15 Haddaba markay quraacdeen dabadeed Ciise wuxuu
Simoon Butros ku yidhi, Simoon ina Yoonisow, kuwan ma iga
jeceshahay? Wuxuu ku yidhi, Haah, Sayidow, waad og tahay
inaan ku jeclahay. Markaasuu ku yidhi, Baraarkayga daaji.
16 Haddana wuxuu mar labaad ku yidhi isaga, Simoon
ina Yoonisow, ma i jeceshahay? Wuxuu ku yidhi, Haah,
Sayidow, waad og tahay inaan ku jeclahay. Markaasuu ku
yidhi, Idahayga ilaali.
17 Markii saddexaad ayuu ku yidhi, Simoon ina Yoonisow,
Ma i jeceshahay? Butros ayaa ka calool xumaaday, waayo,
wuxuu markii saddexaad ku yidhi, Ma i jeceshahay? Markaa-
suu ku yidhi, Sayidow, wax walba waad og tahay, waadna
garanaysaa inaan ku jeclahay. Ciise ayaa ku yidhi, Idahayga
daaji.
18 Runtii, runtii, waxaan kugu leeyahay, Markaad yarayd
adigu waad guntan jirtay, oo waxaad mari jirtay meeshaad
doonaysay, laakiin markaad gabowdid, gacmahaad kala
bixin doontaa, oo mid kalaa kuu guntin doona, oo wuxuu kuu
qaadi doonaa meel aadan doonayn.
19 Wuxuu waxaas u yidhi inuu tuso dhimashaduu Ilaah ku
ammaani doono. Markuu waxaas yidhi dabadeed, wuxuu ku
yidhi, I soo raac.
20 Butros markuu jeestay wuxuu arkay kii xerta ahaa oo
Ciise jeclaa oo daba socda; isagu wuxuu ahaa kii laabta Ciise

ku tiirsanaa wakhtigii cashada oo ku yidhi, Sayidow, waa
kuma kan ku gacangelin doonaa?
21 Haddaba Butros markuu arkay, wuxuu Ciise ku yidhi,
Sayidow, kanna ka warran?
22 Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaan doonayo inuu joogo ilaa
aan imanayo, maxaa kaa galay? Adigu i soo raac.
23 Haddaba waxaa walaalaha ku dhex faafay hadalkaas oo
leh, Kaas oo xerta ka mid ahaa ma dhiman doono. Laakiin Ci-
ise kuma odhan, Ma dhiman doono, wuxuuse yidhi, Haddaan
doonayo inuu joogo ilaa aan imanayo, maxaa kaa galay?

Dhammaadka

24 Kan weeye kii xerta ahaa oo u marag furay waxyaalahan,
oo qoray waxyaalahan, oo waxaannu garanayna maraggiisu
inuu run yahay.
25 Waxaana jira waxyaalo badan oo kale oo Ciise sameeyey,
oo haddii mid mid loo wada qoro, waxaan u malaynayaa
inaan dunidu qaaddeen buugagga laga qoro.

FALIMAHA RASUULLADA

Bilowga Kitaabkan

1 Te'ofilosow, hadalkii hore waxaan ka qoray wax kasta oo
Ciise bilaabay inuu sameeyo oo baro
2 ilaa maalintii sare loo qaaday isaga oo ka dambaysay
wakhtiguu Ruuxa Quduuskaa ku amray rasuulladii uu door-
tay.
3 Markuu xanuunsaday dabadeed, iyagii ayuu isagoo nool
waxyaalo badan oo la hubo isugu muujiyey, oo muddo afar-
tan maalmood ah ayuu iyagii u muuqday, oo kala hadlay
waxyaalaha ku saabsan boqortooyada Ilaah.
4 Oo intuu iyagii la shiray, ayuu wuxuu kula dardaarmay, oo
ku yidhi, Yeruusaalem ha ka tegina, laakiinse suga ballankii
Aabbaha oo aad iga maqasheen,
5 waayo, runtii Yooxanaa wuxuu dadka ku baabtiisay biyo,
laakiinse waxaa laydinku baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska
ah maalmo aan badnayn dabadood.

Ciise Kor Buu U Baxay
(Mar. 16:19-20; Luuk. 24:50-53)

6 Sidaas daraaddeed markay isu yimaadeen, ayay weyddi-
iyeen isaga oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbow, ma haddeer
baad boqortooyada u soo celinaysaa Israa'iil?
7 Markaasuu iyaga ku yidhi, Dantiinna ma aha inaad
ogaataan wakhtiyada iyo xilliyada uu Aabbuhu amarkiisa
kaga dhigay.
8 Laakiinse waxaad heli doontaan xoog markii Ruuxa
Quduuska ahi idinku soo dego; oo markhaatiyaal ayaad iiga
noqon doontaan Yeruusaalem, iyo Yahuudiya oo dhan, iyo
Samaariya, iyo meesha dunida ugu fog.
9 Oo kolkuu waxyaalahaas yidhi dabadeed, iyagoo eegaya,
ayaa sare loo qaaday isagii, oo daruur baa indhahoodii ka
qarisay.
10 Oo intuu sii socday, iyagoo samada aad u fiirinaya, ayaa
waxaa isa soo ag taagay laba nin oo dhar cadcad qaba,
11 oo waxay ku yidhaahdeen, Nimankiinan reer Galiliyow,
maxaad la taagan tihiin oo aad samada u eegaysaan? Ciisa-
han samada laydiinka sare qaaday, sidaad u aragteen isagoo
samada u socda oo kale ayuu u iman doonaa.

Rasuul Laba Iyo Tobnaad Baa La Doortay

12 Markaasay Yeruusaalem ku noqdeen iyagoo ka yimid
buurtii Saytuun la odhan jiray, oo u dhowayd Yeruusaalem,
oo u jirtay maalin sabtiyeed socodkeed.
13 Oo markay magaaladii galeen, waxay aadeen qolladdii
sare, meeshay joogi jireen Butros iyo Yooxanaa iyo Yacquub
iyo Andaros, iyo Filibos iyo Toomas, iyo Bartolomayos, iyo
Matayos, iyo Yacquub ina Alfayos, iyo Simoon Qiiroleh, iyo
Yuudas ina Yacquub.
14 Kuwaas oo dhammu, iyagoo isku wada qalbi ah, ayay ku
sii adkaysteen tukasho, iyaga iyo dumarka, iyo Maryan oo
ahayd Ciise hooyadiis, iyo walaalihiis.

15 Oo wakhtigaas ayaa Butros walaalaha dhexdooda istaa-
gay (oo waxaa wada jiray dad badan oo qiyaastoodu ahayd
boqol iyo labaatan); markaasuu yidhi,
16 Walaalayaalow, waxaa waajib ahaa in Qorniinku noqdo,
kaas oo Ruuxa Quduuska ahu waagii hore afka Daa'uud kaga
hadlay waxa ku saabsan Yuudas oo ahaa kii waday kuwii
qabtay Ciise.
17 Maxaa yeelay, isaga waa laynagu tirshay, oo shuqulkan
ayuu qaybtiisii helay.
18 Haddaba ninkaasu meel ayuu ku iibsaday abaalgudka
xaqdarradiis; oo intuu madax madax u dhacay ayuu dhexda
ka kala dillaacay, oo mindhicirkiisii oo dhammuna waa ka
soo daatay.
19 Kolkaasaa kuwii Yeruusaalem joogay oo dhammu
ay wada ogaadeen; sidaas daraaddeed meeshaas waxaa
afkooda loogu bixiyey Akeldama, taas oo micneheedu yahay,
meeshii dhiigga.
20 Waayo, waxaa kitaabkii Sabuurrada lagu qoray,

Gurigiisu cidla' ha noqdo,

Ninnana yuusan meeshaas degin;
iyo

Wakiilnimadiisa mid kale ha qabto.
21 Haddaba nimankii inala socday wakhti kasta intuu Rabbi
Ciise ina soo dhex galay, inagana dhex baxay,
22 oo ka bilaabmay baabtiiskii Yooxanaa ilaa maalintii sare
laynooga qaaday isaga, iyagii midkood waa inuu markhaati
ina gala ahaado sarakiciddiisa.
23 Markaasay laba iska soo saareen, kuwaas oo ahaa Yuusuf
oo la odhan jiray Barsabaas ee naanaystiisu ahayd Yuustos,
iyo Matiyas.
24 Kolkaasay tukadeen oo yidhaahdeen, Rabbow, adigoo
garanaya qalbiga dadka oo dhan, na tus labadan kaad
dooratay,

25 inuu galo meeshii shuqulkan iyo rasuulnimadan oo Yuu-
das ka dhacay inuu meeshiisa tago.
26 Markaasay u saami riteen; saamigiina wuxuu ku dhacay
Matiyas; oo isagana waxaa lagu daray koob-iyo-tobankii ra-
suul.

2

Hadiyadda Ah Ruuxa Quduuska Ah

1 Oo kolkii maalintii Bentekoste la gaadhay, meel bay kulli-
good wada joogeen.
2 Oo waxaa filanla'aan samada ka yimid sanqadh sida
dabayl xoog leh oo aad u dhacaysa, oo waxay buuxisay gurigii
ay fadhiyeen oo dhan.
3 Markaasaa carrabbo u kala qaybsamaya sida dab oo kale
iyaga u muuqday oo ku dul fadhiistay midkood kasta.
4 Kolkaasaa waxaa kulligood ka wada buuxsamay Ruuxa
Quduuska ah, oo waxay bilaabeen inay afaf kale ku hadlaan
sidii Ruuxu iyaga u siiyey hadalka.
5 Markaas waxaa Yeruusaalem joogay Yuhuud oo ahaay-
een niman cibaado leh oo ka yimid quruun kasta oo samada
hoosteeda joogta.
6 Oo markii sanqadhaas la maqlay, dadkii badnaa ayaa
isu yimid, wayna yaabeen, maxaa yeelay, nin kastaa wuxuu
maqlay iyagoo afkiisa ku hadlaya.
7 Oo dhammaantood way wada nexeen oo yaabeen, oo
waxay yidhaahdeen, Bal eeg, kuwan hadlaya oo dhammu
miyaanay reer Galili ahayn?
8 Sidee baa midkeen waluba u maqlaa iyagoo ku hadlaya
afkeenna aynu ku dhalannay?
9 Innagoo ah reer Bartiya iyo Mediya iyo Ceelaam, iyo kuwa
deggan Mesobotamiya, iyo Yahuudiya iyo Kabbadokiya, iyo
Bontos iyo Aasiya,
10 iyo Farugiya iyo Bamfuliya, iyo Masar iyo meelaha Li-
ibiya oo Kuranaya ku wareegsan, iyo ajanabiyo Rooma ka
yimid oo ah Yuhuud iyo kuwa raacsan labadaba,
11 iyo reer Kereetee iyo Carabta, waxaynu maqlaynaa iya-
goo ku hadlaya afafkeenna oo ka hadlaya Ilaah waxyaalihiisa
waaweyn.
12 Markaasay wada yaabeen oo shakiyeen, oo waxay isku
yidhaahdeen, Tani micneheedu waa maxay?
13 Qaar kalena waa ku qosleen oo waxay yidhaahdeen,
Kuwan waxaa ka buuxa khamri cusub.

Wacdigii Butros Wakhtiga Iidda Bentekoste

14 Laakiin Butros intuu koob-iyo-tobankii isla taagay, ayuu
sare u qaaday codkiisa oo ku yidhi iyaga, Niman yahow reer

Yahuudiya iyo dhammaantiinan Yeruusaalem degganow, tan
ogaada oo hadalladayda dhegaysta.
15 Waayo, kuwanu ma sakhraansana sidaad u malay-
naysaan inay sakhraansan yihiin; maxaa yeelay, tanu waa
saacaddii saddexaad ee maalmeed.
16 Laakiin waxanu waa wixii lagaga dhex hadlay nebi
Yoo'eel,
17 Ilaah baa yidhi, Maalmaha ugu dambaysta waxyaalahanu
waa noqon doonaan,
Ruuxayga ayaan ku shubi doonaa dad oo dhan;
Oo wiilashiinna iyo hablihiinnu wax bay sii sheegi doonaan,
Raggiinna dhallinyarada ahuna wax bay arki doonaan,
Odayaashiinnuna riyooyin bay ku riyoon doonaan;
18 Haah, oo maalmahaas addoommadayda, rag iyo dumarba,
Ruuxaygaan ku shubi doonaa, iyaguna wax bay sii sheegi
doonaan.
19 Oo waxaan samada sare ka muujin doonaa yaabab,
Dhulka hoosena waxaan ka muujin doonaa calaamooyin,
Kuwaas oo ah dhiig iyo dab iyo uumiskii qiiqa.
20 Qorraxdu waxay u beddelmi doontaa gudcur,
Dayaxuna wuxuu u beddelmi doonaa dhiig,
Intaanay iman maalinta Rabbigu,
Taas oo ah maalin weyn oo caan ah.
21 Oo waxay noqon doontaa in ku alla kii magaca Rabbiga ku
dhawaaqaa, uu badbaadi doono.
22 Rag yahow reer binu Israa'iil, hadalladan maqla; Ciisihii
reer Naasared oo ahaa nin Ilaah idiinku caddeeyey shuqullo
xoog leh iyo yaabab iyo calaamooyin oo Ilaah ku sameeyey
isaga gacantiisa idinka dhexdiinna, sidaad idinka qudhiin-
nuba u og tihiin,
23 markii isaga lagu gacangeliyey taladii Ilaah goostay oo
uu hore u ogaa, gacanta sharcilaawayaasha ayaad ku qaba-
teen, waadna ku qodobteen iskutallaabta oo disheen.
24 Isaga Ilaah baa sara kiciyey, oo ka furfuray xanuunkii
dhimashada, maxaa yeelay, dhimashadu ma xajin karin.
25 Waayo, Daa'uud baa isaga ka hadlay, oo yidhi,
Had iyo jeerba Rabbigaan hortayda ku arki jiray,
Maxaa yeelay, midigtayduu joogaa si aan la ii dhaqaajin.
26 Taas aawadeed qalbigaygu waa farxay, carrabkayguna
waa reyreeyey;
Weliba jidhkaygu rajuu ku nasan doonaa.
27 Maxaa yeelay, naftayda *Haadees kuma dayn doontid,
Kaaga Quduuska ahna uma dayn doontid inuu qudhun arko.
28 Waxaad i tustay jidadka nolosha,

---

* **2:27** Haadees = Meeshii kuwii dhintay.

Hortaadana farxad baad iga buuxin doontaa.

29 Walaalayaalow, waxaan si bayaan ah idiinku sheegi
karaa in awowe Daa'uud dhintay, lana aasay, xabaashiisuna
ilaa maanta waa inagu dhex taal.

30 Haddaba isagoo nebi ahaa oo ogaa in Ilaah dhaar ugu
dhaartay isaga inuu dhashiisa midkood carshigiisa ku fadhi-
isin doono,

31 wuxuu hore u arkay oo ka hadlay Masiixa sarakiciddiisa
inaan isaga Haadees lagu dayn, jidhkiisuna qudhun arag.

32 Ciisahan Ilaah baa sara kiciyey, annagoo dhammuna
markhaatiyaal baan ka wada nahay.

33 Haddaba isagoo Ilaah midigtiisa sare loogu qaaday, oo
Aabbaha ka helay ballankii Ruuxa Quduuska ahaa, ayuu soo
shubay waxan oo aad arkaysaan oo maqlaysaan.

34 Maxaa yeelay, Daa'uud samooyinka kor uma aadin;
laakiin isaga qudhiisaa leh,

Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi,

Midigtayda fadhiiso

35 Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo.

36 Reer binu Israa'iil oo dhammu aad ha u ogaadeen in Ilaah
ka dhigay Rabbi iyo Masiixba Ciisahan aad iskutallaabta ku
qodobteen.

37 Markay taas maqleen ayaa qalbiga laga wareemay,
markaasay ku yidhaahdeen Butros iyo rasuulladii kale,
Walaalayaalow, maxaannu falnaa?

38 Markaasaa Butros iyagii ku yidhi, Toobadkeena, oo mid-
kiin kasta ha lagu baabtiiso magaca Ciise Masiix dembid-
haafkiinna aawadiis, oo waxaad heli doontaan hadiyadda ah
Ruuxa Quduuska ah.

39 Maxaa yeelay, ballanka waxaa leh idinka iyo carruurti-
inna iyo kuwa fog oo dhan in alla intii Rabbiga Ilaaheenna
ahu u yeedho.

40 Hadallo kaloo badan ayuu markhaati ahaan ugu
waaniyey isagoo leh, Naftiinna ka badbaadiya qarnigan
qalloocan.

41 Markaasaa kuwii hadalkiisii aqbalay la baabtiisay, oo
waxaa maalintaas lagu daray iyaga abbaaraha saddex kun oo
qof.

Sidii Ay Masiixiyiintu U Soo Wada Jiri Jireen

42 Oo waxay ku sii adkaysteen rasuulladu waxay bari jireen
iyo xidhiidhka ka dhexeeyey iyaga, iyo kibista jebinteeda iyo
tukasho.

43 Oo naf kasta cabsi baa gashay; oo rasuulladii waxay
sameeyeen yaabab iyo calaamooyin badan.

44 Oo kuwii rumaystay oo dhammu waa wada jireen, wax
walubana waa ka wada dhexeeyeen;
45 oo intay iibiyeen waxyaalahoodii iyo alaabtoodiiba ayay
dhammaan u wada qaybiyeen sidii nin kasta baahidiisu
ahayd.
46 Oo maalin walba iyagoo isku wada qalbi ah ayay
macbudka ku jiri jireen, oo kibistana guryahooday ku jejebin
jireen, cuntadoodana farxad iyo qalbi daacad ah ayay ku cuni
jireen.
47 Ilaah bay ammaani jireen, oo dadka oo dhammuna waa
u bogay iyaga. Ilaahna maalin walba kuwa badbaadaya ayuu
ku dari jiray.

3

Waxaa La Bogsiiyey Miskiin Curyaan ah

1 Haddaba saacaddii sagaalaad oo wakhtigii salaadda ah
ayaa Butros iyo Yooxanaa macbudka tageen.
2 Waxaa la soo qaaday nin curyaannimo uurkii hooyadiis
kala soo baxay oo maalin walba la ag dhigi jiray albaabka
macbudka oo la odhan jiray Qurux Badane inuu kuwa
macbudka gelayay dawarsado.
3 Isagu, markuu arkay Butros iyo Yooxanaa oo ku dhow
inay macbudka galaan, ayuu dawarsaday iyaga.
4 Markaasaa Butros, oo Yooxanaa la socdo, intuu aad u
fiiriyey isaga, ku yidhi, Na soo eeg.
5 Markaasuu u fiirsaday iyaga, isagoo filanaya inuu iyaga
wax ka helo.
6 Laakiin Butros baa ku yidhi, Lacag iyo dahab midna ma
haysto, laakiin waxaan haystaan ku siinayaa. Magaca Ciise
Masiix, kii reer Naasared, ku soco.
7 Markaasuu intuu gacanta midigtaa ku dhegay ayuu sara
kiciyey; oo markiiba cagihiisii iyo anqowyadiisiiba waa
xoogaysteen.
8 Intuu kor u booday ayuu istaagay oo socod bilaabay;
markaasuu iyaga macbudkii la galay, isagoo socda oo bood-
boodaya oo Ilaah ammaanaya.
9 Dadkii oo dhammuna waxay arkeen isagoo socda oo Ilaah
ammaanaya;
10 markaasay waxay garteen inuu isagu yahay kii Al-
baabkii Quruxda Badnaa agtiisa dawarsiga u fadhiisan jiray;
markaasay yaab iyo amankaag ula dhinteen wixii ku dhacay
isaga.
11 Oo intuu Butros iyo Yooxanaa ku dhegganaa ayay dadkii
oo dhammu ku soo wada ordeen balbaladii la odhan jiray
Balbaladii Sulaymaan iyagoo aad u yaabsan.

Wacdigii Butros Ka Dhex Wacdiyey Macbudka

12 Markuu Butros dadkii arkay ayuu u jawaabay oo ku
yidhi, Niman yahow reer binu Israa'iil, Maxaad waxan ula
yaabsan tihiin, ama maxaad sidaas noogu fiirinaysaan sidii
annagoo xooggayaga ama cibaadadayada ku socodsiinnay
isaga?
13 Ilaaha Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub, oo ahaa Ilaaha
awowayaasheen, wuxuu ammaanay Midiidinkiisii Ciise,
kii aad gacangeliseen oo aad Bilaatos hortiisa ku diideen
markuu goostay inuu sii daayo.
14 Laakiin idinku waxaad diideen Kan Quduuska iyo
Xaqaba ah, oo waxaad weyddiisateen nin dhiig qaba in lay-
diin sii daayo,
15 oo waxaad disheen Amiirkii nolosha, kan Ilaah ka sare
kiciyey kuwii dhintay, annaguna markhaatiyaal baannu ka
nahay.
16 Magiciisa ayaa xoogsiiyey kan aad arkaysaan oo
garanaysaan, rumaysadka uu magiciisa ku rumaystay
aawadiis. Rumaysadka uu ku rumaystay isaga ayaa ninkan
idinka oo dhan hortiinna ku siiyey caafimaadkan.
17 Waxaanan ogahay, walaalayaalow, inaad tan
aqoonla'aan u samayseen, sidii madaxdiinnuba yeeshay
oo kale.
18 Laakiin Ilaah sidaasuu u dhammeeyey waxyaalihii uu
hore uga sheegay afafkii nebiyada oo dhan oo ahaa in Masi-
ixu silci doono.
19 Haddaba toobadkeena oo soo noqda, si dembiyadiinna
loo tirtiro, si ay wakhtiyo qabowjis lihii uga yimaadaan Rab-
biga hortiisa,
20 oo uu soo diro Ciise Masiix, kii uu hore idiinku doortay,
21 kan ay waajibka tahay inay samadu aqbasho tan iyo
wakhtiyada la soo celinayo wax walba oo Ilaah kaga hadlay
afkii nebiyadiisii quduuska ahaa tan iyo bilowgii.
22 Muuse wuxuu yidhi, Rabbiga Ilaaha ahu wuxuu walaal-
ihiinna dhexdooda idiinka kicin doonaa nebi anoo kale ah.
Waa inaad isaga ka dhegaysataan wax kastuu idinku yid-
haahdo.
23 Waxay noqon doontaa in naf kastoo aan nebigaas dhe-
gaysan dadka laga dhex saari doono oo la baabbi'in doono.
24 Nebiyadii oo dhan tan iyo Samuu'eel iyo kuwii ka
dambeeyey, in alla intii hadashay, waxay wada sheegeen
maalmahan.
25 Waxaad tihiin wiilashii nebiyada iyo wiilashii axdigii
Ilaah la dhigtay awowayaashiin, markuu Ibraahim ku
yidhi, Qabiilooyinka dunida oo dhammu farcankaagay ku
barakoobi doonaan.

26 Ilaah markuu Midiidinkiisii kiciyey, idinkuu markii hore
idiin soo diray inuu idin barakeeyo markuu midkiin kasta
dembiyadiisa ka soo jeediyo.

4

Butros Iyo Yooxanaa Waxaa La Hor Keenay Shirka

1 Intay dadkii la hadlayeen ayaa wadaaddadii iyo sirkaalkii
macbudka iyo Sadukiintii u yimaadeen,
2 iyagoo ka xumaaday, maxaa yeelay, waxay dadkii bareen
oo Ciise ku ogeysiiyeen sarakicidda kuwii dhintay.
3 Markaasay qabqabteen oo xabbiseen ilaa maalintii ku
xigtay, maxaa yeelay, durba fiidkii bay ahayd.
4 Laakiin qaar badan oo hadalkii maqlay waa rumaysteen;
oo tiradii nimanku waxay noqotay abbaaraha shan kun.
5 Markaasaa waxaa dhacday in maalintii dambe
taliyayaashoodii iyo waayeelladoodii iyo culimmadoodii
ay Yeruusaalem isugu soo wada urureen;
6 waxaana joogay Annas oo ahaa wadaadkii sare, iyo
Kayafas, iyo Yooxanaa, iyo Aleksanderos, iyo in alla intii
wadaadka sare xigaalo la ahayd.
7 Oo intay dhexda soo taageen bay weyddiiyeen oo ku
yidhaahdeen, Xooggee ama magacee baad waxan ku samay-
seen?
8 Markaasaa Butros oo Ruuxa Quduuska ahi ka buuxo
wuxuu iyaga ku yidhi, Kuwiinnan dadka u taliya iyo waay-
eelladow,
9 haddii maanta naloo imtixaamayo falimihii
wanaagsanaa oo loo sameeyey nin xoogdaran iyo sidii
ninkan loo bogsiiyey,
10 dhammaantiin ogaada, idinka iyo dadka reer binu Is-
raa'iil oo dhammu, in magaca Ciise Masiix, kii reer Naasared,
oo aad iskutallaabta ku qodobteen, oo Ilaah ka sara kiciyey
kuwii dhintay, daraaddiis ninkanu isagoo bogsaday halkan
hortiinna ah ku taagan yahay.
11 Isagu waa dhagixii idinkoo wax dhisa aad diiddeen, oo
noqday madaxa rukunka.
12 Mid kale badbaadada lagama helo, maxaa yeelay, ma
jiro magac kale samada hoosteeda oo dadka dhexdooda loo
bixiyey oo waajib inoo ah inaynu ku badbaadno.
13 Markay arkeen Butros iyo Yooxanaa dhiirranaantoodii,
oo ay garteen inay yihiin niman aan wax baran, jaahiliinna
ah, ayay yaabeen; markaasay garteen inay Ciise la joogi
jireen.
14 Markay arkeen ninkii la bogsiiyey oo la taagan iyaga,
waxba way ka odhan kari waayeen.

15 Laakiin intay amreen inay shirka dibadda uga baxaan,
ayay wada hadleen iyagoo leh,
16 Maxaynu nimankan ku samaynaa? Waayo, inay calaamo
caan ah faleen waa u muuqataa kuwa Yeruusaalem jooga oo
dhan; mana dafiri karno.
17 Laakiin si ayan dadka ugu sii faafin, aynu cabsiinno si
ayan hadda ka dib magacan ninna ugula hadlin.
18 Markaasay u yeedheen oo ku amreen inayan aslanba
Ciise magiciisa ku hadlin, waxna ku barin.
19 Laakiin Butros iyo Yooxanaa ayaa u jawaabay iyagii oo
ku yidhi, Idinku kala xukuma inay Ilaah hortiisa ku qumman
tahay inaannu idinka idin maqallo intaannu Ilaah maqli
lahayn, iyo in kale;
20 waayo, waxyaalihii aannu aragnay oo maqallay iskama
dayn karno inaannu ka hadalno.
21 Markaasay, intay sii cabsiiyeen, sii daayeen, waayo,
waxay waayeen waxay ku taqsiiraan, dadka aawadiis;
maxaa yeelay, dadkii oo dhammu waxay Ilaah ku ammaa-
neen wixii la sameeyey.
22 Waayo, ninkii calaamadan lagu bogsiiyey waa ka wey-
naa afartan sannadood.

Butros Iyo Yooxanaa Waxay Ku Noqdeen Saaxiibbadood

23 Markii la sii daayay ayay intoodii kale u yimaadeen oo
uga warrameen wixii wadaaddada sare iyo waayeelladu ku
yidhaahdeen oo dhan.
24 Oo markay taas maqleen, iyagoo isku wada qalbi ah,
ayay codkoodii sare ugu qaadeen Ilaah oo yidhaahdeen,
Rabbiyow, adigu waxaad tahay kan sameeyey samada, iyo
dhulka, iyo badda, iyo waxa ku jira oo dhan;
25 kii Ruuxa Quduuska ah kaga hadlay afkii awowahayo
Daa'uud oo ahaa midiidinkaagii oo yidhi,

Quruumuhu maxay u cadhoodeen,

Dadkuna maxay ugu fikireen wax aan waxba ahayn?

26 Boqorrada dhulku col bay u taagnaayeen.

Taliyayaashuna intay is-ururs adeen

Ayay waxay caasi ku noqdeen Rabbiga iyo Masiixiisa;
27 waayo, waxaa run ah in magaaladan gudaheeda Herodos
iyo Bontiyos Bilaatos oo ay la jiraan dadka aan Yuhuudda
ahayn iyo dadka reer binu Israa'iil iyagoo ka gees ah Ciise
Midiidinkaaga quduuska ah, oo aad subagtay, ay isu urur-
sadeen,
28 inay sameeyaan wax alla wixii gacantaada iyo taladaadu
hore u gooyeen inay noqdaan.

29 Laakiin Rabbiyow, eeg, way na cabsiinayaane; haddaba
addoommadaada sii dhiirranaan oo dhan oo ay ereygaaga ku
sheegaan,
30 intii aad gacantaada u soo fidinaysid si aad ugu bogsiisid,
si calaamooyin iyo yaabab ugu samaysmaan magaca Midi-
idinkaaga quduuska ah Ciise.
31 Oo markay tukadeen dabadeed, meeshay ku urursanaay-
een baa gariirtay; oo dhammaantood waxaa ka wada bu-
uxsamay Ruuxa Quduuska ah, oo ereygii Ilaah bay dhiir-
ranaan ugu hadleen.

Wax Waluba Xertii Bay Ka Dhexeeyeen

32 Oo intoodii badnayd oo rumaysatay isku qalbi iyo naf
bay ahaayeen; midkoodna ma odhan, Waxaan leeyahay waa
waxaygii, laakiin wax waluba waa ka dhexeeyeen.
33 Oo rasuulladu xoog weyn bay sarakicidda Rabbi Ciise
uga marag fureen; oo nimco badan baa dhammaantood ku
soo dul degtay.
34 Mid wax la'aana iyaga kuma jirin, waayo, in alla intii
dhul ama guryo lahayd way iibiyeen, oo qiimihii wixii la
iibiyey ayay keeneen,
35 oo rasuullada soo hor dhigeen; oo waxaa wax loo qayb-
shay mid kasta siduu wax ugu baahnaa.
36 Markaasaa Yuusuf oo rasuulladu ugu yeedhi jireen Barn-
abas, kan lagu micneeyey Wiilkii dhiirigelinta, oo qoladiisu
Laawi ahayd oo reer Qubrus u dhashay,
37 intuu beer uu lahaa iibshay ayuu lacagtii keenay oo soo
hor dhigay rasuullada.

5

Ananiyas Iyo Safira

1 Laakiin nin Ananiyas la odhan jiray, isagoo haweenaydi-
isii Safira la jirto, ayuu xoolihiisii qaar iibshay,
2 markaasuu qiimihii, haweenaydiisii oo la og, intuu qaar
la hadhay, qaar keenay oo rasuulladii soo hor dhigay.
3 Laakiin Butros baa ku yidhi, Ananiyasow, maxaa Shayd-
daanku qalbigaaga u geliyey inaad Ruuxa Quduuska ah been
u sheegtid oo aad qiimihii dhulka qaar la hadhid?
4 Markaad haysatay, miyaanay waxaagii ahayn? Oo markii
la iibshay dabadeedna, miyaanad adigu u talin? Maxaad
waxan qalbigaaga u gelisay? Dad been uma aad sheegin,
waxaadse u sheegtay Ilaah.
5 Markii Ananiyas hadalladaas maqlay ayaa, intuu dhulka
ku dhacay, naftii ka dhacday; oo kuwii taas maqlay oo dhan
cabsi weyn baa gashay.

6 Markaasaa nimankii dhallinyarada ahaa, intay kaceen,
isagay duudduubeen, markaasay qaadeen oo soo aaseen.
7 Abbaaraha saddex saacadood dabadeed ayaa haweenay-
diisii soo gashay iyadoo aan ogayn wixii dhacay.
8 Markaasaa Butros u jawaabay oo ku yidhi, Inaad dhulkii
intaas ku iibiseen iyo in kale, ii kala sheeg. Markaasay tidhi,
Haah, intaasaannu ku iibinnay.
9 Laakiin Butros baa ku yidhi, Sidee baad ugu heshiiseen
inaad Ruuxa Rabbiga jirrabtaan? Bal eeg, kuwii ninkaaga soo
aasay cagahoodii albaabka agtiisay ka soo sanqadhayaane.
Adigana way ku qaadi doonaan.
10 Markiiba intay ku hor dhacday isaga, ayaa naftii ka dhac-
day; markaasaa nimankii dhallinyarada ahaa soo galeen, oo
waxay arkeen iyadoo meyd ah, markaasay intay qaadeen ku
aaseen ninkeedii agtiisa.
11 Markaasaa cabsi weyni gashay kiniisaddii iyo kuwii
waxyaalahaas maqlay oo dhan.

Calaamooyin Iyo Yaabab Ay Rasuulladu Sameeyeen

12 Rasuulladii waxay gacmahooda dadka dhexdiisa ku
sameeyeen calaamooyin iyo yaabab badan; iyagoo isku wada
qalbi ah ayay waxay wada joogeen Balbaladii Sulaymaan.
13 Laakiin kuwii kale midkoodna kuma dhicin inuu iyaga
ku darmado, hase ahaatee dadkii waa sharfeen iyaga;
14 oo waxaa ku soo kordhay iyaga kuwa badan oo Rabbiga
rumaystay, oo rag iyo dumarba leh;
15 xataa waxay noqotay inay kuwii bukay jidadka u soo
saareen oo ku jiifiyeen sariiro iyo dermooyin si hooskiisu u
dul maro qaarkood, markii Butros uu soo maro.
16 Oo waxaa kaloo ku soo ururay dad badan oo ka yimid ma-
gaalooyinkii Yeruusaalem ku wareegsanaa, iyagoo wada dad
buka iyo kuwo jinniyo wasakh lahu derdereen; oo kulligood
waa la wada bogsiiyey.

Butros Iyo Yooxanaa Ayaa Mar Labaad Shirka La Hor Keenay

17 Laakiin waxaa kacay wadaadkii sare iyo kuwii la soc-
day oo dhan, kuwaas oo ka mid ahaa dariiqada Sadukiinta;
markaasay iyagoo aad u xanaaqsan,
18 intay rasuulladii qabqabteen, xabsi ku rideen.
19 Laakiin malaa'igtii Rabbiga ayaa habeennimo albaab-
badii xabsiga ka furtay, oo intay dibadda u soo saartay, ku
tidhi,
20 Taga oo macbudka isdhex taaga, oo waxaad dadka kula
hadashaan erayada oo dhan ee Noloshan.

21 Markay taas maqleen ayay, intay aroortii macbudkii
galeen, dadkii wax bareen. Laakiin wadaadkii sare iyo kuwii
la jiray ayaa yimid, oo waxay isugu yeedheen shirkii iyo
duqowdii reer binu Israa'iil oo dhan, markaasay cid u direen
xabsigii in kuwii xidhnaa laga keeno.
22 Laakiin saraakiishu markay xabsiga yimaadeen waa ka
waayeen iyagii; markaasay shirkii ku noqdeen oo u war-
rameen,
23 oo waxay ku yidhaahdeen, Waxaannu aragnay xabsigii
oo aad u xidhan, oo nimankii ilaalinayayna albaabbada ka
taagan yihiin; laakiin markaannu furnay, ninna waa ka
waynay.
24 Haddaba markii sirkaalkii macbudka iyo wadaaddadii
sare hadalladaas maqleen, waxay la fajaceen waxyaala-
haasu waxay noqon doonaan.
25 Mid baa intuu u yimid ku yidhi, Ogaada, nimankii aad
xabsiga ku riddeen, macbudkay dhex taagan yihiin, oo dad-
kay wax ku barayaane.
26 Markaasaa sirkaalkii, isagoo saraakiil kale la socoto,
intuu tegey, rabshadla'aan u soo kaxeeyey; waayo, waxay ka
baqeen dadku inuu dhagxiyo.

27 Markaasay, intay soo kaxeeyeen, shirka soo hor taageen.
Kolkaasaa wadaadkii sare weyddiiyey,
28 oo yidhi, Waxaannu aad idiinku amarnay inaydnaan ma-
gacan wax ku barin; laakiin bal eega, waxaad Yeruusaalem
ka buuxiseen waxbariddiinnii, oo weliba waxaad damacsan
tihiin inaad ninkan dhiiggiisii dusha naga saartaan.
29 Laakiin Butros iyo rasuulladii ayaa u jawaabay oo ku
yidhi, Waa inaannu Ilaah addeecno intaannu dad addeeci
lahayn.
30 Ilaahii awowayaashayo ayaa soo sara kiciyey Ciisihii aad
geedka ku deldesheen oo disheen.
31 Ilaah baa isaga gacantiisa midigeed sare ugu qaaday
inuu ahaado Amiir iyo Badbaadiye si uu Israa'iil toobad iyo
dembidhaaf u siiyo.
32 Waxyaalahaas annagaa ka marag ah, waxaa kaloona ka
marag ah Ruuxa Quduuska ah oo Ilaah siiyey kuwa addeeca
isaga.

33 Laakiin markay taas maqleen, way ka xanaaqeen, oo
waxay ku tashadeen inay laayaan.
34 Laakiin waxaa shirkii iska dhex taagay mid Farrisiinta
ka mid ahaa oo la odhan jiray Gamalii'eel, kaas oo ahaa
macallinkii sharciga, dadkuna aad u maamuusi jireen, oo
wuxuu amray in nimanka dibadda cabbaar loo saaro.

35 Markaasuu iyagii ku yidhi, Niman yahow reer binu Is-
raa'iil, iska jira waxaad la damacsan tihiin inaad nimankaas
ku samaysaan.
36 Maxaa yeelay, hadda ka hor waxaa kacay Tudas, isagoo
nin weyn iska dhigaya, kaasoo niman badan oo qiyaas afar
boqol gaadhaa raaceen. Isagii waa la dilay, oo intii addeecday
oo dhammuna way kala firdheen, oo waxay noqdeen wax
aan waxba ahayn.
37 Ninkaas dabadiis, waagii dadka la qori jiray, waxaa
kacay Yuudas kii reer Galili, oo dad buu duufsaday; isaguna
waa dhintay, oo intii addeecday oo dhammuna way kala
firdheen.
38 Haddaba waxaan idinku leeyahay, Nimankan faraha
ka qaada oo iska daaya; waayo, taladan ama shuqulkanu
hadday dad ka yimaadeen, waa baabbi'i doonaan;
39 laakiin hadday Ilaah ka yimaadeen, ma baabbi'in kari
doontaan; haddii kale malaha waxaa la ogaan doonaa inaad
Ilaah la diriraysaan.

40 Markaasay ku raaceen isaga; oo intay rasuulladii u yeed-
heen, ayay garaaceen, oo waxay ku amreen inayan magaca
Ciise ku hadlin, markaasay sii daayeen.
41 Markaasay shirkii hortiisii ka tageen, iyagoo ku faraxsan
in lagu tiriyey inay istaahilaan in Magaca aawadiis loo maa-
muus jebiyo.
42 Maalin walba macbudka dhexdiisa iyo guryahaba kama
ay joojin inay dadka baraan oo ku wacdiyaan wax ku saabsan
Ciise Masiix.

6

Toddobadii Waa La Doortay

1 Waagaas waxaa dhacay, intii xertu badnaysay, in Yuhu-
uddii Gariigta ahayd ay ka gunuunaceen Cibraaniyadii,
maxaa yeelay, carmalladoodii laga dhintay wixii maalin
walba la siin jiray looguma hagarbixin.
2 Markaasaa laba-iyo-tobankii, intay isugu yeedheen kuwa
badan oo xerta ka mid ahaa, waxay ku yidhaahdeen, Ma
wanaagsana inaannu ereyga Ilaah iska dayno oo aannu mi-
isas ka adeegno.
3 Haddaba, walaalayaalow, waxaad dhexdiinna ka
xushaan toddoba nin oo sharaf leh, oo ay ka buuxaan Ruuxa
iyo xigmaddu, oo aynu u dooranno shuqulkan.
4 Annaguse waxaannu ku sii adkaysan doonnaa tukasho
iyo shuqulka ereyga.

5 Hadalkiina waa ka wada farxiyey dadkii badnaa oo
dhan; oo waxay doorteen Istefanos oo ahaa nin ay ka bu-
uxaan rumaysad iyo Ruuxa Quduuska ahu, iyo Filibos, iyo
Barokhoros, iyo Nikanoor, iyo Timoon, iyo Barmenaas, iyo
Nikolas kii reer Antiyokh oo diinta soo galay.
6 Kuwaasay rasuulladii hor keeneen; oo markay tukadeen
dabadeed, ayay gacmahoodii saareen.
7 Markaasaa ereygii Ilaah faafay, tiradii xertiina Yeru-
usaalem aad ugu badatay, oo tiro badan oo wadaaddo ahina
iimaankay yeeleen.

Ashtakadii Lagu Ashtakeeyey Istefanos

8 Markaasaa Istefanos oo ay nimco iyo xoog ka buuxaan
ayaa dadka dhexdiisa ku sameeyey yaabab iyo calaamooyin
waaweyn.
9 Laakiin waxaa kacay oo Istefanos la murmay kuwii sun-
agogga la odhan jiray sunagogga Libertiinta, iyo kan reer
Kuranaya, iyo reer Iskanderiya, iyo kuwa Kilikiya iyo Aasiya.
10 Iyaguna waa is-hor taagi kari waayeen xigmaddii iyo
Ruuxii uu ku hadlay.
11 Markaasay niman laaluusheen, oo nimankii baa waxay
yidhaahdeen, Waxaannu maqalnay isagoo Muuse iyo
Ilaahba caayaya.
12 Markaasay kiciyeen dadkii iyo waayeelladii iyo culim-
madii, oo intay isagii ku soo kediyeen oo qabteen, ayay shirkii
geeyeen.
13 Markaasay waxay soo taageen markhaatiyaal been ah oo
leh, Ninkanu iskama daayo inuu meeshan quduuska ah iyo
sharciga erayo xunxun ka sheego,
14 waayo, waxaannu maqalnay isagoo leh, Ciisahan reer
Naasared meeshan buu dumin doonaa, wuxuuna beddeli
doonaa caadooyinkii Muuse inooga tegey.
15 Oo kuwii shirka wada fadhiyey oo dhan, iyagoo aad u
fiirinaya, waxay arkeen wejigiisii oo ah sidii weji malaa'igeed
oo kale.

7

Wacdigii Istefanos

1 Markaasaa wadaadkii sare wuxuu yidhi, Waxanu ma
saasaa?
2 Markaasuu ku yidhi, Walaalo iyo aabbayaalow, dhe-
gaysta, Ilaaha Ammaantu wuxuu u muuqday awoweheen
Ibraahim markuu Mesobotamiya joogay intuusan Haaraan
degin,
3 oo wuxuu ku yidhi, Ka soo kac waddankaaga iyo dad-
kaaga, oo kaalay dalka aan ku tusi doono.

4 Markaasuu ka soo kacay dalkii reer Kaldayiin oo wuxuu
soo degay Haaraan; oo markuu aabbihiis dhintay ayaa Ilaah
meeshaas isaga ka soo wareejiyey oo keenay dalkan aad
haatan deggan tihiin,
5 oo dhaxalna kama uu siin, xataa meel uu cagtiisa dhigo;
laakiin wuxuu isaga ka ballanqaaday inuu dalka mulki u
siiyo isaga iyo farcankiisa ka dambeeyaba, in kastoo uusan
dhal lahayn.
6 Ilaah sidan buu u hadlay, in farcankiisu degi doono dal
shisheeye, oo iyaga la addoonsan doono, oo afar boqol oo
sannadood la dhibi doono.
7 Ilaah wuxuu yidhi, Quruunta iyagu ay u addoonsamaan
ayaan xukumi doonaa; markaas dabadeed ayay ka soo bixi
doonaan oo meeshan iigu adeegi doonaan.
8 Oo wuxuu isaga siiyey axdiga gudniinta; haddaba
Ibraahim wuxuu dhalay Isxaaq, oo maalintii siddeedaad
ayuu guday isaga; Isxaaqna wuxuu dhalay Yacquub; Yacqu-
ubna wuxuu dhalay laba-iyo-tobankii aynu ka soo farcannay.

9 Kuwii aan ka soo farcannayna intay Yuusuf ka masayreen
ayay waxay ka iibiyeen Masar;
10 laakiin Ilaah baa isaga la jiray oo dhibaatadiisii oo dhan
ka samatabbixiyey, oo axsaan iyo xigmad ka siiyey Fircoon,
oo ahaa boqorkii Masar; markaasuu isaguna wuxuu isagii
taliye uga dhigay Masar iyo reerkiisii oo dhan.
11 Haddaba waxaa Masar iyo Kancaan oo dhan ka wada
dhacay abaar iyo dhibaato weyn; awowayaasheenna dhuuni
bay ka waayeen.
12 Laakiin markii Yacquub maqlay in Masar sarreen jiro,
ayuu markii ugu horraysay awowayaasheen diray.
13 Oo markii labaad waxaa walaalihiis la aqoonsiiyey Yu-
usuf; markaasaa Fircoon wuxuu gartay Yuusuf qoladiisii.
14 Markaasaa Yuusuf cid u diray oo u yeedhay aabbihiis
Yacquub iyo dadkiisii oo dhan oo ahaa shan iyo toddobaatan
qof.
15 Markaasaa Yacquub Masar tegey. Isaga qudhiisii waa
dhintay iyo awowayaasheenba;
16 waxaana la geeyey Shekem oo la dhigay xabaashii
Ibraahim qiimaha lacagta ah kaga iibsaday wiilashii Xamoor
oo Shekem joogay.

17 Laakiin markuu soo dhowaaday wakhtigii ballankii
Ilaah kula ballamay Ibraahim, ayay dadkii ku soo kordheen
oo ku bateen Masar,
18 tan iyo intii boqor kale oo aan Yuusuf oqooni Masar ka
kacay.

19 Isaguna waa khiyaaneeyey dadkeenna,
awowayaasheenna wuu xumeeyey, oo wuxuuna ku qasbay
inay ilmahoodii yaryaraa iska tuuraan si ayan u sii noolaan.
20 Muusena wakhtigaasuu dhashay, oo wuxuu ahaa wax
qurux badan; oo saddex bilood ayaa gurigii aabbihiis lagu
hayay;
21 markii la tuurayna, Fircoon gabadhiisii ayaa qaadatay oo
sidii wiilkeedii oo kale u korsatay.
22 Muusena waxaa la baray xigmaddii Masriyiinta oo dhan;
hadalladiisa iyo falimihiisana xoog buu ku lahaa.
23 Laakiin markuu gaadhay afartan sannadood oo buuxa
ayaa waxaa qalbigiisa gashay inuu walaalihiis oo reer binu
Israa'iil ahaa soo booqdo.
24 Oo markuu arkay midkood oo lagu gardarroonayo, ayuu
ka celiyey, oo intuu kii la dulmayay uu aarguday, ayuu
Masrigii dilay;
25 oo wuxuu u malaynayay in walaalihiis garteen sida Ilaah
gacantiisa iyaga ugu samatabbixinayo, laakiin ma ay garan.
26 Oo maalintii ku xigtay ayuu iyagoo diriraya u yimi, oo
wuxuu damcay inuu heshiisiiyo, markaasuu yidhi, Niman
yahow, walaalaad tihiine; maxaad isu dulmaysaan?
27 Laakiin kii deriskiisii dulmayay, ayaa isaga iska riixay oo
ku yidhi, Yaa nooga kaa dhigay taliye iyo xaakin?
28 Ma waxaad doonaysaa inaad ii dishid sidaad Masrigii
shaalay u dishay?
29 Markaasaa Muuse hadalkaas aawadiis cararay, oo sidii
ajanabi buu dalka Midyaan u degganaa, meeshaasna laba
wiil buu ku dhalay.
30 Markii afartan sannadood dhammaatay dabadeed ayaa
waxaa isagii Buur Siinay cidladeedii uga muuqatay malaa'ig
ku dhex jirta geed dab ka ololayo.
31 Oo markii Muuse arkay ayuu wuxuu arkay la yaabay,
oo intuu u soo dhowaanayay inuu arko, ayaa waxaa u yimid
codkii Rabbiga oo leh,
32 Anigu waxaan ahay Ilaaha awowayaashaa, Ilaaha
Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo Ilaaha Yacquub. Markaasaa
Muuse gariiray oo ku dhici waayay inuu eego.
33 Markaasaa Rabbigu isaga ku yidhi, Kabaha cagahaaga ka
furfur; maxaa yeelay, meesha aad ku taagan tahay waa dhul
quduus ah.
34 Dadkayga Masar jooga rafaadkooda waan arkay, taa-
hoodana waan maqlay, oo waxaan u imid inaan samatab-
bixiyo; haddaba kaalay, Masar baan kuu diri doonaaye.
35 Muusahakan ay diideen oo ku yidhaahdeen, Yaa kaa
dhigay taliye iyo xaakin? Isagaa Ilaah ugu soo diray gacanta

malaa'igtii geedka uga soo muuqatay inuu ahaado taliye iyo
samatabbixiye.
36 Kanaa iyaga Masar ka soo saaray, oo yaabab iyo
calaamooyin ku sameeyey Masar, iyo Badda Cas, iyo cidlada
afartan sannadood.
37 Kanu waa Muusihii ku yidhi reer binu Israa'iil, Ilaah
wuxuu walaalihiin idiinka dhex kicin doonaa nebi sidayda
oo kale.
38 Kanu waa kii ku dhex jiray kiniisaddii cidlada oo
la jiray malaa'igtii isaga kala hadashay Buur Siinay iyo
awowayaasheen, kii la siiyey hadallada nool inuu ina siiyo.
39 Isaga awowayaasheen ma ay doonaynin inay addeecaan,
laakiin intay iska riixeen ayay qalbigooda geliyeen inay
Masar dib ugu jeestaan,
40 oo waxay Haaruun ku yidhaahdeen, Inoo samee ilaahyo
ina hor socda; maxaa yeelay, Muusihii inaga soo kaxeeyey
dhulka Masar garan mayno waxa ku dhacay.
41 Markaasay waxay wakhtigaas sameeyeen weyl, oo
sanamkii waxay u keeneen allabari, oo waxay ku farxeen
shuqulkii gacmahoodu sameeyeen.
42 Laakiin Ilaah baa ka jeestay, oo wuxuu faraha uga qaa-
day inay u adeegaan guutada samada; sida ay ugu qoran
tahay kitaabka nebiyada,
Bal reer binu Israa'iilow, afartankii sannadood oo aad cid-
lada joogteen,
Ma anigaad i siiseen xoolo qalan iyo allabaryo?
43 Weliba waxaad qaadateen taambuuggii Molokh
Iyo xiddigtii ilaaha Remfan,
Oo ah waxyaalihii aad u samaysateen inaad caabuddaan.
Haddaba waxaan idiin kaxayn doonaa Baabuloon
shishadeeda.
44 Awowayaasheen waxay cidlada ku hayeen taambuuggii
maragga, sidii kii Muuse la hadlay ugu amray isaga inuu u
sameeyo sidii qaabkii uu arkay.
45 Kaas ayaa awowayaasheen markoodii la soo qaadeen
Yashuuca markay galeen oo qaateen dhulkii quruumi-
hii Ilaah awowayaasheen hortooda ku eryay, ilaa waagii
Daa'uud.
46 Daa'uudna Ilaah hortiis ayuu wanaag ka helay, oo wuxuu
weyddiistay inuu Ilaahii Yacquub u helo meel uu dego.
47 Laakiinse Sulaymaan baa guri u dhisay.
48 Hase ahaatee Kan ugu sarreeya ma dego guryo gacmo
lagu sameeyo; sida nebigu leeyahay,
49 Samadu waa carshigayga,
Dhulkuna waa meeshaan cagaha saarto,
Rabbigu wuxuu leeyahay, Guri caynmaad ii dhisi doontaan?

Ama maxay tahay meeshaan ku nastaa?
50 Miyaan gacantaydu samayn waxyaalahan oo dhan?
51 Idinkan madaxa adag oo aan qalbiga iyo dhegaha laga gudinow, weligiinba Ruuxa Quduuska ah waad hor joogsataan. Sidii awowayaashiin yeeli jireen oo kale ayaad idinna yeeshaan.
52 Bal nebiyada kee baan awowayaashiin silcin? Xataa iyagu waxay dileen kuwii hore u sheegay imaatinka Kan xaqa ah; kan idinku aad haatan gacangeliseen oo disheen.
53 Waxaad sharciga u hesheen sidii wax malaa'igahu hagaajiyeen, laakiinse ma aydnaan xajin.

Dhimashadii Istefanos

54 Haddaba markay waxyaalahaas maqleen way ka xanaaqeen oo u ilka jirriqsadeen isaga.
55 Laakiin isagoo Ruuxa Quduuska ahu ka buuxo ayuu samada aad u fiiriyey, oo wuxuu arkay ammaanta Ilaah iyo Ciise oo midigta Ilaah taagan,
56 oo wuxuu yidhi, Bal eega, waxaan arkayaa samooyinkii oo la furay iyo Wiilkii Aadanaha oo midigta Ilaah taagan.
57 Laakiin markaasay cod weyn ku qayliyeen oo dhegaha furaysteen, oo iyagoo isku wada qalbi ah ku yaaceen isagii.
58 Markaasay intay magaalada ka soo saareen dhagxiyeen; kuwii maragga ahaana dharkoodii waxay ag dhigteen nin dhallinyaro ah oo la odhan jiray Sawlos.
59 Markaasay dhagxiyeen Istefanos oo Rabbiga baryaya oo ku leh, Rabbi Ciisow, ruuxayga qaado.
60 Markaasuu jilba joogsaday oo cod weyn ku qayliyey oo ku yidhi, Rabbiyow, dembigan dushooda ha ka dhigin. Oo markuu sidaas yidhi, ayuu dhintay.

8

Masiixiyiintii Ayaa La Silciyey Oo La Kala Firdhiyey

1 Sawlosna raalli buu ka ahaa diliddiisa.
Oo maalintaas kiniisaddii Yeruusaalem ku tiil aad baa loo silciyey; oo dhammaantoodna rasuulladii mooyaane waxay ku kala firdheen dalalka Yahuudiya iyo Samaariya.
2 Markaasaa niman cibaado leh Istefanos aaseen oo aad ugu baroorteen.
3 Laakiin Sawlos aad buu kiniisadda u rafaadiyey, oo intuu guri walba galay, ayuu rag iyo dumarba ka soo jiiday, oo xabsi ku riday.

Filibos Oo Samaariya Jooga

4 Haddaba kuwii kala firidhsanaa, meel walba oo ay mareenba ereygii bay ku wacdiyeen.

5 Markaasaa Filibos wuxuu tegey magaalada Samaariya,
oo wuxuu dadka ku wacdiyey Masiixa.
6 Oo dadkii badnaa, iyagoo isku wada qalbi ah, ayay dhe-
gaysteen wuxuu Filibos ku hadlay markay waxyaalahaas
maqleen oo ay arkeen calaamooyinkuu sameeyey.
7 Waayo, kuwo badan oo jinniyo wasakh leh qabay, jin-
niyadii oo cod weyn ku qaylinaya ayaa ka soo baxay, oo
kuwo badan oo curyaan ahaa iyo laangadhayaashiiba waa la
bogsiiyey.
8 Magaaladaasna aad baa looga farxay.

Simoon Oo Ahaa Sixiroole

9 Waxaa jiray nin Simoon la odhan jiray oo markii hore
magaalada wax ku sixri jiray oo dadka reer Samaariya ka
yaabin jiray, isagoo isugu sheegaya inuu yahay nin weyn.
10 Isagay dhammaantood, yar iyo weynba, wada dhe-
gaysan jireen oo odhan jireen, Ninkanu waa xooggii Ilaah oo
la odhan jiray Weyne.
11 Sababtii ay u dhegaysteenna waxay ahayd inuu wakhti
dheer iyaga sixirkiisa kaga yaabiyey.
12 Laakiin markay rumaysteen injiilka boqortooyada Ilaah
iyo magaca Ciise Masiix oo Filibos ku wacdiyey ayaa iyaga rag
iyo dumarba la baabtiisay.
13 Simoon qudhiisuna waa rumaystay, oo markii la baabti-
isay dabadeed, had iyo goorba wuxuu la socon jiray Fil-
ibos, wuuna la yaabay markuu arkay calaamooyinkii iyo
yaababkii waaweynaa oo uu sameeyey.

Butros Iyo Yooxanaa Oo Samaariya Jooga

14 Haddaba markii rasuulladii Yeruusaalem joogay
maqleen in Samaariya ereygii Ilaah aqbashay, ayay waxay u
soo direen Butros iyo Yooxanaa,
15 kuwaasoo markay yimaadeen, u duceeyey iyaga inay
Ruuxa Quduuska ah helaan;
16 maxaa yeelay, midkoodna weli kuma uu soo degin; laaki-
inse magaca Rabbi Ciise oo keliya ayaa lagu baabtiisay.
17 Markaasay gacmahooda saareen, oo waxay heleen Ru-
uxa Quduuska ah.
18 Haddaba Simoon markuu arkay in markii rasuulladu
gacmahooda saareen, waxaa la siiyey Ruuxa Quduuska ah,
ayuu lacag u taagay,
19 isagoo leh, Anigana i siiya xooggan in nin kastoo aan
gacmahayga saaroba, uu helo Ruuxa Quduuska ah.
20 Laakiin Butros baa wuxuu ku yidhi, Lacagtaadu ha kula
baabba'do, maxaa yeelay, waxaad u malaysay in hadiyadda
Ilaah lacag lagu helo.

21 Xaalkan kuma lihid ama qayb ama badh; maxaa yeelay,
qalbigaagu Ilaah hortiisa kuma qummana.
22 Sidaas aawadeed xumaantaadan ka toobadkeen, Rabbi-
gana ka bari in fikirka qalbigaaga lagaa cafiyo.
23 Waayo, waxaan arkaa adigoo ku jira xammeetida qad-
haadhnimada, kuna xidhan xaqdarrada.
24 Markaasaa Simoon u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
Rabbiga ii barya inaan waxyaalahaas aad ku hadasheen
midkoodna igu dhicin.
25 Haddaba iyagu markay marag fureen oo Rabbiga erey-
giisa ku hadleen, waxay ku noqdeen Yeruusaalem, waxayna
tuulooyin badan oo reer Samaariya ah ku wacdiyeen injiilka.

Filibos Iyo Bohonkii Xabashiga Ahaa

26 Laakiin Rabbiga malaa'igtiisa ayaa waxay la hadashay
Filibos, iyadoo ku leh, Kac oo aad xagga koonfureed, oo
waxaad raacdaa jidka Yeruusaalem ka taga ilaa Gaasa taasoo
cidla ah.
27 Wuuna u kacay oo aaday; oo waxaana ku soo baxay nin
bohon oo Xabashi ah oo amar weyn ka hoos hayay Kandake
boqoraddii Xabashida, wuuna u talin jiray maalkeeda oo
dhan, wuxuuna Yeruusaalem u yimid inuu Ilaah caabudo.
28 Kolkuu ka soo noqonayay, ayuu ku fadhiyey gaadhi-
faraskiisa, oo wuxuu akhriyeyey kitaabka nebi Isayos.
29 Ruuxuna wuxuu Filibos ku yidhi, Ku dhowow, oo gaad-
higan raac.
30 Oo Filibos markuu ku orday, wuxuu maqlay isagoo
akhriyaya kitaabka nebi Isayos, wuxuuna ku yidhi, Ma
garanaysaa waxaad akhriyaysid?
31 Kolkaasuu yidhi, Sidee baan ku garan karaa in lay toosiyo
mooyaane? Markaasuu Filibos ka baryay inuu soo fuulo oo la
fadhiisto.
32 Haddaba meeshuu Qorniinka ka akhriyeyey waa tan,
Isaga sidii wan la qalayo baa loo kaxeeyey;
Oo sidii lax ku aamusan ninka dhogorta ka xiira hortiisa,
Isagu afkiisa ma uu furo;
33 Intuu is-hoosaysiiyey baa gartiisii laga qaaday;
Farcankiisii yaa sheegi doona?
Maxaa yeelay, noloshiisa dhulkaa laga qaaday.
34 Bohonku wuxuu Filibos u jawaabay oo ku yidhi, Waxaan
kaa baryayaa, Nebigu yuu ka hadlayaa? Ma isaga qudhiisaa
mise waa mid kale?
35 Filibos baa afkiisa furay, oo intuu Qorniinkan ka bilaabay
ayuu isaga ku wacdiyey Ciise.

36 Kolkay waddada marayeen waxay yimaadeen meel
biyah, bohonkuna wuxuu yidhi, Bal eeg, waa biyo. Maxaa iga
celinaya in lay baabtiiso?
37 Oo Filibos wuxuu ku yidhi, Haddaad qalbigaaga oo dhan
ka rumaysatid, waa suurtowdaa. Wuuna u jawaabay oo
yidhi, Waxaan rumaysanahay in Ciise Masiix yahay Wiilka
Ilaah.
38 Markaasuu amray in gaadhigu joogsado; labadooduna
biyahay galeen, Filibos iyo bohonkuba, oo wuu baabtiisay
isaga.
39 Oo markay biyihii ka soo baxeen, ayuu Ruuxii Rabbigu
dhuftay Filibos, bohonkuna mar dambe ma uu arkin isagii,
maxaa yeelay, jidkiisii ayuu iska qaaday isagoo faraxsan.
40 Laakiin Filibos waxaa laga helay Asootos, oo maga-
alooyinkuu dhex marayay oo dhan wuxuu ku wacdiyey in-
jiilka ilaa intuu gaadhay Kaysariya.

9

Sawlos Waa Hanuunsamay
(Fal. 22:6-16; 26:12-18)

1 Laakiin Sawlos oo weli dhaaranaya inuu cabsiiyo oo dilo
xerta Rabbiga, ayuu wuxuu u tegey wadaadkii sare,
2 oo weyddiistay warqado uu la tago Dimishaq ilaa suna-
gogyada, si hadduu helo dadkii Jidka, ha ahaadeen rag ama
dumarba, uu iyagoo xidhxidhan Yeruusaalem u keeno.
3 Oo kolkuu sodcaalay, waxaa dhacday inuu Dimishaq u
soo dhowaaday; oo dhaqsiba waxaa hareerihiisa ka iftiimay
iftiin samada ka yimid.
4 Markaasuu dhulka ku dhacay, oo wuxuu maqlay cod isaga
ku leh, Sawlosow, Sawlosow, maxaad ii silcinaysaa?
5 Markaasuu ku yidhi, Yaad tahay, Sayidow? Wuxuuna ku
yidhi, Waxaan ahay Ciisaha aad silcinaysid;
6 laakiin kac oo magaalada gal, oo waxaa laguu sheegi
doonaa wixii kugu waajib ah inaad samaysid.
7 Nimankii la sodcaalayayna hadalla'aan bay istaageen,
iyagoo codkii maqlaya laakiin aan ninna arkaynin.
8 Markaasaa Sawlos dhulkii ka kacay; markii indhihiisii
furmeenna, waxba ma uu arkin; markaasay gacanta ku
hageen oo Dimishaq keeneen.
9 Saddex maalmood ayuu aragla'aan joogay, waxbana ma
cunin, waxbana ma cabbin.

Sawlos Oo Dimishaq Jooga

10 Haddaba waxaa Dimishaq joogay nin xer ah oo la odhan
jiray Ananiyas; oo Rabbigu wuxuu kula hadlay riyo, isagoo

ku leh, Ananiyasow. Isna wuxuu ku yidhi, Waa i kan, Rab-
biyow.
11 Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Kac oo aad jidka
la yidhaahdo Toosane, oo waxaad guriga Yuudas ka doontaa
nin la yidhaahdo Sawlos oo reer Tarsos ah; oo bal eeg, waa
tukanayaaye;
12 oo wuxuu arkay nin la yidhaahdo Ananiyas isagoo u soo
gelaya oo gacmihiisa dul saaraya inuu araggiisii helo.
13 Laakiin Ananiyas baa u jawaabay oo ku yidhi, Rabbiyow,
waxaan dad badan ka maqlay ninkanu intuu shar badan u
gaystay quduusiintaada Yeruusaalem jooga;
14 halkanna wuxuu wadaaddada sare ka haystaa amar
inuu xidhxidho kuwa magacaaga kuugu yeedha oo dhan.
15 Laakiin Rabbigu wuxuu ku yidhi, Soco, maxaa yeelay,
wuxuu ii yahay weel aan doortay inuu magacayga hor geeyo
dadka aan Yuhuudda ahayn iyo boqorrada iyo reer binu
Israa'iil;
16 maxaa yeelay, waxaan tusi doonaa waxyaalaha waajib
ku ah inuu u silco magacaygii dartiis.
17 Markaasaa Ananiyas tegey oo gurigii galay, oo in-
tuu gacmihiisa dul saaray, ayuu wuxuu ku yidhi, Walaal
Sawlosow, Rabbi Ciise oo kuugu muuqday jidkaad ku timid
baa ii soo diray inaad araggaaga heshid iyo in Ruuxa Qudu-
uska ahu kaa buuxsamo.
18 Oo markiiba waxaa indhihiisa ka soo dhacay wax xu-
ubab u eg, wuuna helay araggiisii; markaasuu kacay oo waa
la baabtiisay;
19 cunto buuna cunay, waana xoogaystay. Haddaba dhawr
maalmood ayuu la joogay xertii Dimishaq joogtay.
20 Oo markiiba sunagogyada dhexdooda ayuu dadka kaga
dhex wacdiyey Ciise inuu yahay Wiilka Ilaah.
21 Dadkii maqlay oo dhammuna waa yaabeen, oo waxay
yidhaahdeen, Kanu sow ma aha kii Yeruusaalem ku layn jiray
kuwa magacaas ugu yeedhi jiray? Oo sababtaas ayuu halkan
u yimid inuu iyagoo xidhxidhan hor keeno wadaaddada sare.
22 Laakiin Sawlos xooggiisii baa u sii kordhay, wuuna
wareeriyey Yuhuuddii Dimishaq joogtay isagoo caddaynaya
inuu kanu yahay Masiixa.
23 Oo markii maalmo badan dhaafeen, ayay Yuhuuddu ku
tashadeen inay dilaan;
24 laakiin Sawlos waa ogaaday tashigoodii. Haddaba
habeen iyo maalinba irdaha magaalada bay ka fiirin jireen
inay dilaan;
25 laakiin xertiisii baa habeen qaadday oo derbiga ka sii
daysay iyagoo dambiil ku dejinaya.

Sawlos Oo Jooga Yeruusaalem Iyo Tarsos

26 Oo kolkuu Yeruusaalem yimid, wuxuu isku dayay inuu
xertii ku darsamo; dhammaantoodse waa ka cabsadeen,
maxaa yeelay, ma ay rumaysnayn inuu xer yahay.
27 Laakiin Barnabas baa kaxeeyey, oo wuxuu u geeyey
rasuulladii oo u sheegay siduu Rabbiga ugu arkay jidka, iyo
inuu la hadlay, iyo siduu Dimishaq geesinimo ugu wacdiyey
magaca Ciise.
28 Markaasuu iyagii la joogay, isagoo la gelaya, kalana
baxaya Yeruusaalem, geesinimona dadka ugu wacdiyaya
magaca Rabbiga;
29 wuxuuna la hadlay oo la dooday Yuhuuddii Gariigta
ahayd; iyaguse waxay doondooneen inay dilaan.
30 Kolkii walaalihii garteen, waxay keeneen Kaysariya, oo
waxay u sii direen Tarsos.
31 Sidaas darteed kiniisaddii ku tiil Yahuudiya iyo Galili
iyo Samaariya oo dhan nabad bay lahayd, waana dhisantay
oo badatay iyadoo ku socota cabsida Rabbiga iyo gargaarka
Ruuxa Quduuska ah.

Butros Dad Buu Ku Bogsiiyey Ludda

32 Oo waxaa dhacay intuu Butros marayay dhinacyada oo
dhan inuu u yimid quduusiintii Ludda degganayd.
33 Halkaasna wuxuu ka helay nin la odhan jiray Ayne'as,
kaas oo siddeed sannadood sariirtiisa jiifay, maxaa yeelay,
curyaan buu ahaa.
34 Markaasaa Butros wuxuu ku yidhi, Ayne'asow, Ciise
Masiix baa ku bogsiinaya; kac oo sariirtaada gogol. Oo
markiiba wuu kacay.
35 Kuwii Ludda iyo Sharoon degganaana waa arkeen, oo
Rabbigay u soo jeesteen.

Dorkas Waa La Soo Nooleeyey

36 Haddaba waxaa Yaafaa joogi jirtay naag xer ah oo la
odhan jiray Tabita taasoo micneheedu yahay *Dorkas. Naag-
taas waa camal wanaagsanayd, sadaqooyinna waa bixin
jirtay.
37 Wakhtigaas waxaa dhacday inay bukootay, wayna dhi-
matay, kolkay maydheenna waxay dhigeen qollad sare.
38 Dhowaantii ay Ludda u dhowayd Yaafaa aawadeed, xer-
tii markay maqleen in Butros halkaas joogo, waxay u direen
laba nin iyagoo ka baryaya oo leh, Ha ka raagin inaad noo
timaadid.
39 Markaasaa Butros kacay oo raacay iyagii. Oo kolkuu
yimidna, waxay geeyeen qolladdii sare; carmalladii oo

* **9:36** Dorkas = Deero.

dhammina waa ag taagnaayeen iyagoo ooyaya oo tusaya
garbageliyaashii iyo dharkii Dorkas samaysay intay la joogi
jirtay iyaga.
40 Laakiin Butros baa dhammaantood dibadda u saaray,
markaasuu jilba joogsaday oo duceeyey, oo intuu meydka
xaggiisa u jeestay ayuu ku yidhi, Tabitay, kac. Markaasay
indhihii kala qaadday; oo markay Butros aragtayna way
fadhiisatay.
41 Markaasuu gacan siiyey oo kiciyey; oo markuu u yeed-
hay quduusiintii iyo carmalladiiba, iyadoo nool ayuu hor
taagay.
42 Taasna waa laga wada ogaaday Yaafaa oo dhan; kuwa
badanna waa rumaysteen Rabbiga.
43 Waxaana dhacday inuu maalmo badan Yaafaa la joogay
nin la yidhaahdo Simoon oo megdeeye ah.

10

Butros Iyo Korneeliyos

1 Haddaba waxaa Kaysariya joogay nin la odhan jiray
Korneeliyos, oo taliye u ahaa boqol askari oo la odhan jiray
Ciidankii Talyaaniga.
2 Ninkaasu nin cibaadaysan buu ahaa, oo Ilaah buuna
ka cabsan jiray, isaga iyo gurigiisuba, dadkana sadaqooyin
badan buu siin jiray, oo had iyo goorna Ilaah buu baryi jiray.
3 Abbaaraha sagaalka saacadood oo maalmeed wuxuu riyo
bayaan ugu arkay malaa'igtii Ilaah oo u soo gelaysa oo ku leh
isaga, Korneeliyosow.
4 Markaasuu aad u fiiriyey isagoo cabsanaya oo wuxuu
ku yidhi, Waa maxay, Rabbiyow? Markaasay ku tidhi,
Baryooyinkaaga iyo sadaqooyinkaaga waxay Ilaah hortiisa u
baxeen xusuus.
5 Haddaba waxaad niman u dirtaa Yaafaa inay u soo yeed-
haan Simoon kan la yidhaahdo Butros.
6 Wuxuu marti u yahay nin Simoon la yidhaahdo oo megde-
eye ah oo gurigiisu ku yaal badda dhinaceeda.
7 Oo kolkii malaa'igtii isaga la hadashay ka tagtay, wuxuu u
yeedhay laba midiidin iyo askari cibaadaysan oo ka mid ah
kuwa had iyo goorba u adeegi jiray;
8 oo markuu wax walba u sheegay, ayuu wuxuu u diray
Yaafaa.
9 Haddaba maalintii dambe intay safrayeen oo magaalada
ku soo dhowaanayeen, ayaa Butros wuxuu tegey gurigii
dushiisa inuu ku tukado abbaaraha saacaddii lixaad,
10 waana gaajooday oo wuxuu doonayay inuu wax cuno;
laakiin intay wax u diyaarinayeen ayuu riyooday,

11 wuxuuna arkay samada oo furantay, oo waxaa soo de-
gayay weel sida shiraaq weyn oo kale oo afartiisa geesood
loogu soo dejinayo dhulka;
12 oo waxaana ku jiray jinsi kasta oo xayawaan afar lugood
leh iyo waxa dhulka gurguurta iyo haadda cirka.
13 Oo waxaa isaga u yimid cod leh, Kac, Butrosow; gowrac
oo cun.
14 Laakiin Butros wuxuu yidhi, Saas yaanay noqon, Rab-
biyow, maxaa yeelay, weligay ma aan cunin wax xaaraan ah
oo aan nadiif ahayn.
15 Mar labaad codkii baa u yimid isagoo leh, Wixii Ilaah
nadiifiyey, xaaraan ha ka dhigin.
16 Taasuna waxay dhacday saddex goor; markiibana
weelkii waa loo qaaday samada.
17 Haddaba Butros intuu si aad ah ugu wareersaday riyadii
uu arkay waxay micneheedu ahayd, bal eega, nimankii Ko-
rneeliyos soo diray, iyagoo mar weyddiistay gurigii Simoon,
ayay waxay istaageen albaabka hortiisa,
18 waxayna u yeedheen oo weyddiisteen in Simoon, kan la
yidhaahdo Butros, uu meeshaas marti ku yahay iyo in kale.
19 Oo Butros intuu riyadii ka fikirayay ayaa Ruuxu wuxuu
ku yidhi, Bal eeg, saddex nin baa ku raadinaysa.
20 Haddaba kac oo hoosta tag oo raac, adoo aan shaki
lahayn, maxaa yeelay, anaa soo diray.
21 Markaasaa Butros nimankii hoos ugu tegey, oo wuxuu ku
yidhi, Bal eega, anigu waxaan ahay kaad raadinaysaan. Waa
maxay sababta aad u timaadeen?
22 Markaasay waxay ku yidhaahdeen, Korneeliyos oo boqol
askari u taliya oo nin xaqa ah, Ilaahna ka cabsada, oo qu-
ruunta Yuhuudda oo dhammuna wanaaggiisa u markhaati
furto, waxaa u digay isaga malaa'ig quduus ah inuu gurigiisa
kuugu yeedho, hadallona kaa maqlo.
23 Sidaas aawadeed ayuu gudaha ugu yeedhay oo marti
geliyey.

Maalintii dambe ayuu kacay oo iyagii la baxay, walaalihii
Yaafaa joogana qaarkood ayaa raacay isagii.
24 Maalintii dambe waxay soo galeen Kaysariya. Ko-
rneeliyosna iyaguu sugayay isagoo isugu yeedhay xigtadiisii
iyo saaxiibbadiisii u dhowaa.
25 Markuu Butros soo galay, ayaa Korneeliyos ka hor yimid,
lugihiisana ku dhacay, waana caabuday.
26 Laakiin Butros baa kiciyey oo ku yidhi, Istaag; aniga
qudhayduba nin baan ahay.
27 Oo intuu isagii la hadlayay, ayuu soo galay, oo wuxuuna
arkay kuwo badan oo isu yimid;

28 markaasuu ku yidhi iyagii, Idinka qudhiinnu waa og
tihiin inay xaaraan u tahay nin Yahuudi ah inuu ku darmado
ama u dhowaado nin quruun kale ah; hase ahaatee Ilaah baa
i tusay inaanan ninna ku sheegin nin xaaraan ah ama aan
nadiif ahayn;
29 sidaas aawadeed, markii la ii yeedhay, waxaan imid di-
ididla'aan. Saas darteed waxaan idin weyddiinayaa sababtii
aad iigu soo yeedheen.
30 Markaasaa Korneeliyos wuxuu ku yidhi, Afar maalmood
oo hore, saacaddan oo kale, ayaan joogay anoo gurigayga
saacaddii sagaalaad ku tukanaya; oo bal eeg waxaa i hor
istaagay nin qaba dhar dhalaalaya,
31 oo wuxuu yidhi, Korneeliyosow, baryadaadii waa la
maqlay, sadaqooyinkaagiina Ilaah hortiisa waa laga xusuus-
tay.
32 Sidaas darteed Yaafaa cid u dir oo u yeedho Simoon, kan
Butros la yidhaahdo. Wuxuu marti ku yahay guriga Simoon
megdeeye oo badda dhinaceeda yaal.
33 Sidaas darteed markiiba cid baan kuu soo diray; oo si
wanaagsan baadna u samaysay inaad timid. Haddaba sidaa
darteed dhammaantayo halkan waa wada joognaa Ilaah hor-
tiisa, inaannu maqalno waxyaalihii Rabbigu kugu amray oo
dhan.

Butros Wacdigiisii

34 Markaasaa Butros afkiisa kala qaaday oo wuxuu yidhi,
Runtii waxaan garanayaa Ilaah inuusan dadka u kala eexan:
35 laakiin kii kastoo Ilaah ka cabsada, xaqnimadana
sameeya, quruun kastaba ha ku jiree, Ilaah waa aqbalaa.
36 Ereygii ayuu u soo diray reer binu Israa'iil isagoo ku
wacdiyaya nabad xagga Ciise Masiix. Isagu waa wax walba
Rabbigood.
37 Idinka qudhiinnu waad taqaaniin ereygaas lagu faafiyey
Yahuudiya oo dhan oo laga soo bilaabay Galili, baabtiiskii
Yooxanaa ku wacdiyey dabadeed,
38 iyo siduu Ilaah Ciisaha reer Naasared ku subkay Ruuxa
Quduuska ah iyo xoogga. Isagu waa wareegi jiray, wanaagna
wuu fali jiray, oo wuxuu bogsiin jiray kuwii Ibliisku caddibay
oo dhan; maxaa yeelay, Ilaah baa la jiray isagii.
39 Annagu markhaatiyaal baannu ka nahay waxyaalihii
oo dhan oo uu ku sameeyey waddanka Yuhuudda iyo Yeru-
usaalem labadaba. Isaguna waa kii ay dileen markay geedkii
ka soo deldeleen.
40 Isaga Ilaah baa maalintii saddexaad sara kiciyey, oo
bayaan u muujiyey,

41 uma muujin dadka oo dhan, laakiin wuxuu u muujiyey
markhaatiyaashii Ilaah hore u doortay, xataa annaga oo
isaga wax la cunnay oo la cabnay markuu kuwii dhintay ka
soo sara kacay dabadeed.
42 Wuxuu nagu amray inaannu dadka wacdinno, aannuna
markhaati u furno inuu kanu yahay kii Ilaah ka dhigay
xaakinka kuwa nool iyo kuwa dhintayba.
43 Isaga nebiyada oo dhan ayaa u markhaati fura in mid
kastoo isaga rumaystaa uu magiciisa ku helo dembidhaafka.

Dadka Aan Yuhuudda Ahayn Waxay Heleen Ruuxa Quduuska Ah, Waana La Baabtiisay

44 Intii Butros weli ku hadlayay hadalladaas ayaa Ruuxa
Quduuska ah ku soo degay kuwa ereyga maqlay oo dhan.
45 Oo kuwii ka mid ahaa kuwii gudnaa oo rumaystay,
iyagoo ahaa intii Butros la timid, way wada yaabeen, maxaa
yeelay, xataa dadka aan Yuhuudda ahayn ayaa lagu soo
shubay hadiyadda Ruuxa Quduuska ah.
46 Waayo, waxay maqleen iyagoo afaf ku hadlaya oo Ilaah
weynaynaya.
47 Markaasaa Butros u jawaabay, oo ku yidhi, Ma nin baa
biyaha diidi kara, si aan loogu baabtiisin kuwaas oo ah kuwa
Ruuxa Quduuska ah helay sidaannu annaguna u helnay?
48 Markaasuu ku amray in lagu baabtiiso magaca Ciise
Masiix. Kolkaasay ka baryeen inuu dhawr maalmood la
joogo.

11

Butros Ayaa Daafacay Wixii Uu Sameeyey

1 Haddaba rasuulladii iyo walaalihii Yahuudiya joogay
ayay waxay maqleen in dadka aan Yuhuudda ahaynna ay
ereygii Ilaah aqbaleen.
2 Oo markii Butros Yeruusaalem yimid, kuwii ka mid ahaa
kuwii gudnaa ayaa la murmay isagii,
3 oo waxay ku yidhaahdeen, Waxaad u tagtay niman aan la
gudin, waadna la cuntay.
4 Laakiin Butros wuxuu bilaabay inuu sheekadii ugu
sheego siday isugu xigtay, oo wuxuu yidhi.
5 Anigu waxaan joogay magaalada Yaafaa la yidhaahdo
oo waan tukanayay, markaas waxaan khilaawo ku arkay
riyo oo ahayd weel soo degaya sida shiraaq weyn oo kale oo
afartiisa geesood samada lagaga soo dejinayo; wuuna ii soo
dhowaaday,
6 oo markaan aad u fiiriyey, ayaan ka fikiray oo wax-
aan arkay xayawaankii afarta lugood lahaa oo dhulka, iyo
dugaagta, iyo waxa gurguurta, iyo haadda cirka.

7 Oo waxaan maqlay cod igu leh, Kac, Butrosow, gowrac oo
cun.
8 Laakiin waxaan idhi, Saas yaanay noqon, Rabbiyow,
maxaa yeelay, wax xaaraan ah oo aan nadiif ahayn, weligay
afkayga ma gelin.
9 Laakiin markii labaad cod baa samada ka soo jawaabay
oo yidhi, Wixii Ilaah nadiifiyey, xaaraan ha ka dhigin.
10 Taasna waxay dhacday saddex goor; markaasaa dham-
maantood mar labaad samada kor loogu bixiyey.
11 Oo bal eega, markiiba saddex nin baa istaagtay
gurigaannu joognay hortiisa, kuwaasoo la iiga soo diray
Kaysariya.
12 Ruuxuna wuxuu ii sheegay inaan raaco iyaga, anoo aan
shaki lahayn. Oo lixdatan walaalaha ihina way i raaceen;
waxaannan galnay ninkii gurigiisii;
13 markaasuu wuxuu noo sheegay siduu gurigiisa ugu
arkay malaa'igta taagan oo ku leh, Yaafaa cid u dir oo uga soo
yeedh Simoon kan la yidhaahdo Butros;
14 kaasoo kugula hadli doona hadallo aad ku badbaadi
doontid, adiga iyo dadka gurigaaga oo dhammiba.
15 Oo kolkaan bilaabay inaan hadlo ayaa Ruuxa Quduuska
ah ku soo degay iyaga siduu bilowgii inoogu soo degay inna-
gana.
16 Markaasaan xusuustay ereygii Rabbiga, siduu u yidhi,
Runtii Yooxanaa wuxuu dadka ku baabtiisay biyo; laakiin
idinka waxaa laydinku baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska ah.
17 Haddaba haddii Ilaah iyaga siiyey isku hadiyaddii, siduu
inoo siiyey markii aynu Rabbi Ciise Masiix rumaysannay,
anigu kumaan ahaa kaygan Ilaah diidi karaa?
18 Oo markay waxyaalahaas maqleen, ayay dooddii ka
aamuseen, Ilaah bayna ammaaneen, oo waxay yidhaahdeen,
Haddaba xataa dadka aan Yuhuudda ahaynna Ilaah baa
siiyey toobadkeen inay nolol helaan.

Kiniisaddii Dadka Aan Yuhuudda Ahayn Oo Antiyokh Ku Tiil

19 Haddaba kuwii u kala firidhsanaa, dhibaatadii kacday
Istefanos aawadiis, waxay u sodcaaleen tan iyo Foynike iyo
Qubrus iyo Antiyokh, iyagoo aan ereyga kula hadlin ninna,
Yuhuudda oo keliya mooyaane.
20 Laakiin waxaa jiray qaar iyaga ka mid ah oo ahaa ni-
man reer Qubrus iyo reer Kuranaya ahaa, kuwaasoo, kolkay
Antiyokh yimaadeen, xataa Gariiggiina la hadlay, iyagoo ku
wacdiyaya Rabbi Ciise.
21 Gacanta Rabbiguna waa la jirtay iyaga; oo kuwa tiro
badan oo rumaystay baa Rabbiga u soo jeestay.

22 Oo warkii iyaga ku saabsanaa baa wuxuu soo gaadhay
kiniisaddii Yeruusaalem ku tiil; markaasay Barnabas tan iyo
Antiyokh u direen;
23 kaasoo farxay markuu yimid oo arkay nimcada Ilaah;
wuxuuna kulligood ku waaniyey inay Rabbiga ku xajistaan
niyad qalbiga ka timid,
24 maxaa yeelay, nin wanaagsan buu ahaa oo waxaa ka
buuxsamay Ruuxa Quduuska ah iyo rumaysad; dad badan
baana Rabbiga u kordhay.
25 Markaasuu Tarsos tegey inuu Sawlos ka doono;
26 markuu soo helayna, ayuu Antiyokh keenay. Waxaana
dhacday inay sannad dhan kiniisadda la urureen oo ay dad
badan wax bareen, oo meeshii ugu horraysay ee xertii loogu
yeedhay Masiixiyiin waxay ahayd Antiyokh.

Barnabas Iyo Sawlos Waxaa Loo Diray Yeruusaalem

27 Wakhtigaas waxaa Yeruusaalem ka yimid nebiyo inay
Antiyokh tagaan.
28 Markaasaa mid iyaga ka mid ah oo Agabos la odhan
jiray ayaa istaagay, oo wuxuu Ruuxa ku sheegay in abaar
weyni dunida ku dhici doonto, taas oo dhacday wakhtigii
Kalawdiyos.
29 Markaasaa mid kasta oo xertii ka mid ihiba, sidii tabarti-
isu ahayd, wuxuu goostay inuu caawimaad u diro walaalihii
Yahuudiya jooga,
30 oo sidaasay yeeleen, oo waxay waayeelladii ugu sii dhi-
ibeen gacanta Barnabas iyo Sawlos.

12

Herodos Baa Xertii Silciyey Oo Butros Baa Xabsigii Ka Baxsaday

1 Haddaba wakhtigaas boqorkii Herodos ahaa ayuu wuxuu
gacmihiisa u fidiyey inuu dhibo qaar ka mid ah kuwa kini-
isadda.
2 Wuxuuna seef ku dilay Yacquub oo ahaa Yooxanaa
walaalkiis.
3 Oo markuu arkay inay ka farxisay Yuhuuddii, ayuu
weliba ku daray inuu soo qabto Butros. Maalmahaasna
waxay ahaayeen maalmihii Iidda Kibista-aan-khamiirka-
lahayn.
4 Oo kolkuu qabtayna, wuxuu ku riday xabsi, oo u dhiibay
afar kooxood oo afar askari ah inay ilaaliyaan, isagoo doon-
aya inuu Iidda Kormaridda dabadeed dadka u soo saaro.
5 Sidaas darteed Butros xabsigaa lagu hayay; laakiin kini-
isadda baa Ilaah aad iyo aad ugu bariday isaga.

6 Oo markii Herodos damcay inuu soo saaro, isla
habeenkaas Butros wuxuu kala dhex hurday laba askari
isagoo ku xidhan laba silsiladood; waardiyayaalna albaabka
hortiisa ayay xabsiga ka ilaalinayeen.
7 Oo bal eega, malaa'igtii Rabbiga baa is-ag taagtay, oo
iftiin baana xabsiga iftiimiyey. Markaasay Butros dhinaca
ku dhufatay oo toosisay, oo waxay ku tidhi, Dhaqso u kac.
Kolkaasaa silsiladihiina gacmihiisii ka dhaceen.
8 Markaasaa malaa'igtii waxay ku tidhi, Gunto oo kaba-
haaga xidho. Taas buuna yeelay. Markaasay waxay ku tidhi
isagii, Dharkaagii huwo oo i soo raac.
9 Markaasuu soo baxay oo raacay; ma uuna garanaynin in
waxay malaa'igtu samaysay ay run tahay, laakiin wuxuu u
maleeyey inuu riyo arkay.
10 Oo markay dhaafeen waardiyihii kowaad iyo kii labaad
ayay waxay yimaadeen iriddii birta ahayd oo magaalada loo
mari jiray; taas oo iyagii isaga furantay; markaasay ka bax-
een oo waxay sii dhex mareen jid yar; markiiba malaa'igtii
waa ka tagtay isagii.

11 Oo markii Butros isgartay ayuu wuxuu yidhi, Imminka
run ahaantii waan garanayaa in Rabbigu malaa'igtiisii soo
diray oo iga bixiyey gacanta Herodos iyo wixii dadka Yuhu-
uddu filanayeen oo dhan.
12 Kolkuu waxaas ka fikiray, wuxuu yimid gurigii Maryan,
oo ahayd hooyadii Yooxanaa oo Markos la odhan jiray; mee-
shaasoo dad badan ku urursanaayeen oo ku tukanayeen.
13 Markuu albaabka iridda garaacayna, waxaa timid
gabadh midiidin ah oo Roda la odhan jiray inay maqasho.
14 Kolkay codkii Butros garatay, farxad darteed bay al-
baabka u furi weyday, laakiin gudaha bay ku orodday, wayna
sheegtay in Butros iridda hor taagan yahay.
15 Markaasay waxay ku yidhaahdeen iyadii, Waad waalan
tahay. Laakiin way ku sii adkaysatay inay sidaa tahay.
Iyaguse waxay yidhaahdeen, Waa malaa'igtiisii.
16 Laakiin Butros waa sii garaacay, oo kolkay albaabka
fureenna, way arkeen isagii, wayna yaabeen.
17 Laakiin isagoo u gacan haadinaya inay aamusaan ayuu
wuxuu u sheegay sida Rabbigu xabsiga uga soo saaray. Wux-
uuna ku yidhi, Waxyaalahan u sheega Yacquub iyo walaala-
haba. Markaasuu ka tegey oo meel kale aaday.
18 Markii waagu beryay, qasmid aan yarayn ayaa askartii
ka dhex kacday waxa Butros ku dhacay aawadeed.
19 Oo Herodos markuu raadiyey isagii oo heli waayay, ayuu
wuxuu imtixaamay askartii, oo wuxuu ku amray in iyaga la

laayo. Markaasuu Yahuudiya ka tegey oo Kaysariya aaday, oo meeshaasuu joogay.

Dhimashadii Herodos

20 Dadka Turos iyo Siidoon ayuu aad uga xumaaday; markaasay u yimaadeen isagii iyagoo isku wada qalbi ah, oo waxay la saaxiibeen Balaastos kii gurigii boqorka u talin jiray, oo nabad bay ka baryeen, maxaa yeelay, waddankooda waxaa cuntada siin jiray waddankii boqorka.

21 Maalintii la ballamay ayaa Herodos wuxuu gashaday dharkii boqornimada oo carshiga ku fadhiistay, markaasuu iyaga qudbad u jeediyey.

22 Dadkiina waa qayliyeen, oo waxay yidhaahdeen, Kanu waa ilaah codkiis ee ma aha bini-aadan codkiis.

23 Markiiba ayaa malaa'igtii Rabbigu ku dhufatay, maxaa yeelay, Ilaah ma uu ammaanin; markaasaa waxaa cunay dixiryo, oo naftiina ka dhacday.

24 Laakiin Rabbiga ereygiisu waa kordhay oo batay.

25 Barnabas iyo Sawlos ayaa ka soo noqday Yeruusaalem markay shuqulkoodii soo dhammaysteen, oo waxay wateen Yooxanaa oo la odhan jiray Markos.

13

Kiniisaddii Antiyokh Ku Tiil

1 Haddaba kiniisaddii Antiyokh ku tiil waxaa joogay nebiyo iyo macallimiin, kuwaas oo ahaa Barnabas, iyo Simecoon oo la odhan jiray Niger, iyo Lukiyos oo reer Kuranaya ah, iyo Mana'een oo la koray taliye Herodos, iyo Sawlos.

2 Oo markay Rabbiga caabudayeen oo soomanaayeen ayaa Ruuxa Quduuska ahu wuxuu ku yidhi, Barnabas iyo Sawlos iigu sooca shuqulkii aan ugu yeedhay.

3 Markay soomeen oo duceeyeen oo gacmahoodii saareen dabadeed ayay direen iyagii.

Barnabas Iyo Sawlos Oo Qubrus Jooga

4 Haddaba iyagoo Ruuxa Quduuska ahu soo diray waxay tageen Selukiya; meeshaasna waxay uga dhoofeen Qubrus.

5 Oo kolkay Salamis joogeen, ereygii Ilaah bay ku wacdiyeen sunagogyada Yuhuudda; oo Yooxanaa ayay kaaliye u haysteen.

6 Oo kolkay gasiiraddii oo dhan dhex mareen ayay waxay yimaadeen Bafos, taas oo ay kala kulmeen nin saaxir ah oo ahaa nebi been ah oo Yuhuudi ah oo magiciisa la odhan jiray Barciise;

7 kaas oo la jiray taliye Sergiyos Bawlos oo ahaa nin garasha leh. Kaasu markuu u yeedhay Barnabas iyo Sawlos, wuxuu doonayay inuu ereyga Ilaah maqlo.

8 Laakiin waxaa iyagii ka hor istaagay saaxirka Elumas (oo
sidaas magiciisa loo fasiri jiray), oo wuxuu isku dayayay inuu
taliyihii ka leexiyo iimaanka.
9 Laakiin Sawlos, oo ahaa Bawlos, kaasoo Ruuxa Quduuska
ahu ka buuxsamay, ayaa aad u fiiriyey,
10 oo ku yidhi, Kaaga khiyaanada iyo xumaanta oo
dhammu ka buuxsantay oo ah wiilka Ibliiska iyo cadowga
xaqnimada oo dhan, miyaanad ka joogsanayn qalloocinta
aad ku qalloocinaysid jidadka toosan oo Rabbiga?
11 Haddaba, bal eeg, gacanta Rabbigu waa ku saaran tahay,
oo waad indha beeli doontaa, adigoo aan qorraxda arkayn
intii wakhti ah. Kolkaasaa markiiba waxaa ku soo dhacday
isagii ceeryaamo iyo gudcur; wuuna warwareegay oo doon-
doonay nin gacanta ku haga.
12 Kolkaasaa taliyihii, kolkuu arkay wixii dhacay, ru-
maystay, isagoo ka yaabsan Rabbiga waxbariddiisa.

Bawlos Yuhuudduu Ku Dhex Wacdiyey Magaalada Antiyokh

13 Haddaba Bawlos iyo kuwii la socday ayaa ka dhoofay
Bafos, oo waxay yimaadeen Berga oo Bamfuliya ku jirta;
markaasaa Yooxanaa ka tegey iyagii oo Yeruusaalem ku noq-
day.
14 Laakiin iyagu kolkii ay ka tageen Berga waxay yi-
maadeen Antiyokh oo Bisidiya ku jirta; oo maalintii sabti-
dana sunagogga ayay galeen oo fadhiisteen.
15 Markii sharcigii iyo nebiyadii la akhriyey dabadeed
kuwii sunagogga u sarreeyey ayaa cid u soo diray iyagoo leh,
Walaalayaalow, haddaad dadka u haysaan hadal waana ah,
dhaha.
16 Markaasaa Bawlos istaagay isagoo gacan haadinaya, oo
wuxuu yidhi.

Nimanka reer binu Israa'iilow iyo kuwiinna Ilaah ka cab-
sadow, dhegaysta.
17 Ilaaha dadkan reer binu Israa'iil wuxuu doortay
awowayaasheen, dadkana buu sarraysiiyey markay dhulka
Masar degganaayeen, oo gacan taagan buuna kaga soo
saaray iyagii.
18 Oo wakhti abbaaraha afartan sannadood ah ayuu dabi-
icaddoodii ugu dulqaatay cidlada.
19 Oo markuu toddoba quruumood ka baabbi'iyey dhulka
Kancaan dabadeed ayuu dhulkoodii dhaxal u siiyey iyagii
abbaaraha afar boqol iyo konton sannadood;
20 waxyaalahaas dabadeedna wuxuu siiyey xaakinno ilaa
nebi Samuu'eel.

21 Dabadeed waxay weyddiisteen boqor, markaasaa Ilaah
wuxuu iyagii siiyey Saa'uul ina Qiish oo ahaa nin reer
Benyaamiin intii afartan sannadood ah.
22 Kolkuu isagii boqortooyadii ka wareejiyeyna, wuxuu u
kiciyey iyagii Daa'uud inuu boqorkooda noqdo; kaasoo uu
u markhaati furay isagoo leh, Waxaan ogaaday Daa'uud oo
ina Yesay ah inuu yahay nin ah sida qalbigaygu doonayo oo
samayn doona waxaan doonayo oo dhan.
23 Ninkan farcankiisii Ilaah siduu ballanqaaday ayuu Is-
raa'iil ugaga keenay Badbaadiye kaasoo ah Ciise;
24 oo intuusan imanba, Yooxanaa wuxuu dadka Israa'iil oo
dhan hore ugu wacdiyey baabtiiska toobadda.
25 Oo intii Yooxanaa shuqulkiisa dhammaynayay, wuxuu
yidhi, Yaad u malaynaysaan inaan ahay? Anigu isagii ma
ihi. Laakiin, bal eega, waxaa iga daba imanaya mid aanan
istaahilin inaan kabaha cagihiisa ka furo.

26 Walaalayaalow, idinkoo ah farcankii Ibraahim iyo kuwa
idinku dhex jira oo Ilaah ka cabsadow, innaga ayaa laynoo
soo diray ereyga badbaadintan.
27 Waayo, kuwii Yeruusaalem joogay iyo taliyayaashoodii
waa garan waayeen isaga iyo codadkii nebiyada oo sabti
walba la akhriyi jiray, sidaas daraaddeed ayay waxyaalihii
dhammeeyeen markay xukumeen isagii.
28 Oo in kastoo ayan ka helin sabab lagu dilo, ayay waxay
Bilaatos weyddiisteen in la dilo.
29 Oo markay dhammeeyeen waxyaalihii laga qoray oo
dhan, ayay geedkii ka soo dejiyeen oo xabaal geliyeen.
30 Laakiin Ilaah baa ka sara kiciyey kuwii dhintay,
31 oo maalmo badan waxaa isagii arkay kuwii kala yimid
Galili ilaa Yeruusaalem kuwaasoo hadda ah markhaati fu-
rayaashiisii xagga dadka.
32 Oo waxaannu idin keenaynaa war wanaagsan oo ku
saabsan ballankii awowayaasheen loo ballanqaaday,
33 oo ah sidii Ilaah ballankaas ugu oofiyey carruurteenna
markuu Ciise sara kiciyey, sida ay Sabuurka labaadna ugu
qoran tahay. Waxaad tahay Wiilkayga, maantaan ku dhalay.
34 Isagii buu ka sara kiciyey kuwii dhintay inuusan mar
dambe qudhun ku noqon, sidaas daraaddeed ayuu sidan ku
hadlay, isagoo leh,

Waxaan idin siin doonaa barakooyinka runta ah oo Daa'uud
loo ballanqaaday.
35 Saas aawadeed wuxuu Sabuur kale ku yidhi,

Kaaga quduuska ah uma oggolaan doontid inuu qudhmo.

36 Maxaa yeelay, Daa'uud markuu qarnigiisa ugu shaqeeyey
talada Ilaah dabadeed ayuu dhintay, waana lala xabaalay
awowayaashiis, wuuna qudhmay;
37 laakiin kii Ilaah sara kiciyey, ma uu qudhmin.
38 Sidaas darteed, walaalayaalow, garta in ninkan xaggiisa
dembidhaafka laydinkaga wacdiyey;
39 nin kasta oo isaga rumaystana xaq baa lagaga dhigay wax
walba oo sharciga Muuse uusan xaq idinkaga dhigi karin.
40 Sidaas darteed iska jira inaanay idinku dhicin wixii
nebiyadu sheegeen iyagoo leh,
41 Bal eega, kuwiinnan wax quudhsadow, yaaba oo luma;
Waayo, maalmihiinnii waxaan samaynayaa shuqul,
Oo ah shuqul aydnaan rumaysan doonin, haddii laydiin
sheego.
42 Kolkay baxayeen, dadkii waxay ka baryeen inay hadal-
ladaas sabtida dambe kula hadlaan.
43 Haddaba markii sunagogga laga tegey, kuwa badan oo
Yuhuud ah iyo kuwa cibaadaysan oo Yuhuudda raacsan ayaa
waxay raaceen Bawlos iyo Barnabas, kuwaas oo la hadlayay
iyaga oo ku adkeeyey inay nimcada Ilaah ku sii wadaan.

Rasuulladii Waxay U Jeesteen Dadka Aan Yuhuudda Ahayn

44 Sabtida dambe ayaa magaaladii oo dhan in yar mooy-
aane isugu timid inay maqasho ereyga Ilaah.
45 Laakiin Yuhuuddu markay arkeen dadkii faraha bad-
naa, waxaa iyaga ka buuxsamay masayr, wayna beeneeyeen
waxyaalihii Bawlos ku' hadlay, waana caayeen.
46 Haddaba Bawlos iyo Barnabas ayaa geesinimo ku had-
lay iyagoo leh, Waxay ahayd lagama maarmaan in ereyga
Ilaah markii hore idinka laydinkula hadlo. Laakiin idinku
waad diiddeen, oo waxaad isku xukunteen sidii kuwo aan
istaahilin nolosha weligeed ah, oo bal eega, sidaas aawadeed
waxaannu u jeesanaynaa dadka aan Yuhuudda ahayn.
47 Maxaa yeelay, sidaasaa Rabbigu nagu amray isagoo leh,
Waxaan kaa dhigi doonaa iftiinka quruumaha,
Inaad badbaadinta u noqotid ilaa meeshii dunida ugu fog.
48 Haddaba markii dadkii aan Yuhuudda ahayn taas
maqleen, ayay ku farxeen oo ereygii Ilaah ammaaneen; oo
waxaana rumaystay kuwii nolosha weligeed ah loo dhigay.
49 Ereygii Rabbigana waxaa lagu faafiyey waddankii oo
dhan.
50 Laakiin Yuhuuddu waxay soo kiciyeen dumarkii
cibaadada iyo sharafta lahaa iyo raggii madaxda magaalada
ahaa, silec bayna Bawlos iyo Barnabas ku kiciyeen, oo
soohdintoodii bay ka eryeen iyagii.

51 Laakiin markay siigadii cagahooda ka dhabaandhabeen,
dabadeed ayay waxay yimaadeen Ikoniyon.
52 Xertiina waxaa ka buuxsamay farxad iyo Ruuxa Quduuska ah.

14

Bawlos Iyo Barnabas Oo Ikoniyon Jooga

1 Waxaa Ikoniyon ka dhacday inay wada galeen sunagogga
Yuhuudda, oo siday u hadleen aawadeed dad badan oo
Yuhuud iyo Gariigba ah ayaa rumaystay.
2 Laakiin Yuhuuddii caasiyiinta ahayd ayaa waxay dad-
kii aan Yuhuudda ahayn ku kiciyeen oo si xun ugu direen
walaalihii.
3 Haddaba wakhti dheer ayay halkaas joogeen iyagoo
geesinimo ugu hadlaya Rabbiga, kaasoo markhaati u furay
ereyga nimcadiisa, wuxuuna siiyey inay calaamooyin iyo
yaabab gacmahooda ku sameeyaan.
4 Markaasaa dadkii badnaa oo magaaladu kala qayb-
sameen, oo qaar waxay raaceen Yuhuudda, qaarna rasuul-
ladii.
5 Markii dadkii aan Yuhuudda ahayn iyo Yuhuuddaba,
iyaga iyo taliyayaashoodii, ay ku yaaceen inay caayaan oo
dhagxiyaan,
6 ayay garteen, oo waxay u carareen magaalooyinkii la
odhan jiray Luka'oniya iyo Lustara iyo Derbe iyo dhulka ku
wareegsan;
7 meeshaasna ayay injiilka ku wacdiyeen dadka.

Bawlos Iyo Barnabas Oo Lustara Jooga

8 Lustara waxaa fadhiyey nin aan cagaha xoog ku lahayn,
oo tan iyo markuu uurka hooyadii ka dhashay curyaan ahaa,
kaasoo aan weligiis socon.
9 Isagu wuxuu maqlay Bawlos oo hadlaya, kaasoo indhaha
aad ugu fiiriyey, gartayna inuu rumaysad uu ku bogsan karo
leeyahay,
10 wuxuuna cod dheer ku yidhi, Cagahaaga sare isugu taag.
Markaasuu booday oo socday.
11 Markii dadkii badnaa arkeen wixii Bawlos sameeyey,
ayay codkoodii sare u qaadeen, iyagoo afkii Luka'oniya ku
leh, Ilaahyadu waxay inoogu yimaadeen iyagoo sidii niman
u eg.
12 Barnabasna waxay u bixiyeen Yubiter; Bawlosna waxay
u bixiyeen Merkuriyos, maxaa yeelay, wuxuu ahaa kii
hadalka waday.
13 Markaasaa wadaadkii Yubiter oo macbudkiisu ku yiil
magaalada horteeda, wuxuu irdaha keenay dibiyo, iyo

ubaxyo isku taxan, wuxuuna doonayay inuu dadkii badnaa
la sadqeeyo.
14 Laakiin rasuulladii Barnabas iyo Bawlos markay
maqleen, ayay dharkoodii jeexjeexeen, oo dadkii badnaa
ku soo dhex boodeen, iyagoo ku dhawaaqaya
15 oo leh, Niman yahow, maxaad waxyaalahan u samay-
naysaan? Annagu waxaannu nahay niman idinla dabiicad
ah, oo waxaannu idiin keenaynaa war wanaagsan inaad
ka soo jeesataan waxyaalahan aan micnaha lahayn oo u
jeesataan Ilaaha nool, kaasoo sameeyey samada iyo dhulka
iyo badda iyo waxyaalaha ku jira oo dhan,
16 kaasoo qarniyada tegey quruumaha oo dhan u oggolaa-
day inay jidadkooda ku socdaan.
17 Hase ahaatee isu maragfurla'aan iskama sii dayn, laakiin
wanaag buu sameeyey, oo wuxuu samada idinka siiyey roob
iyo xilliyo barwaaqo ah, isagoo qalbiyadiinna ka dherginaya
cunto iyo farxad.
18 Markay waxyaalahaas yidhaahdeen, ayay dadkii badnaa
dhib kaga joojiyeen inay u sadqeeyaan iyaga.
19 Laakiin waxaa Antiyokh iyo Ikoniyon ka yimid Yuhuud,
oo markay dadkii badnaa yeelsiiyeen, ayay Bawlos dhagxiy-
een, oo magaaladii ka jiideen, iyagoo u malaynaya inuu
dhintay.
20 Laakiin intii xertii hareerihiisii taagnaayeen, ayuu ka-
cay, markaasuu magaaladii galay; maalintii dambena wuu
ka baxay oo Barnabas u raacay Derbe.

Bawlos Iyo Barnabas Waxay Ku Noqdeen Antiyokh

21 Oo markay magaaladaas injiilkii ku wacdiyeen oo kuwo
badan xer ka dhigeen, ayay ku noqdeen Lustara iyo Ikoniyon
iyo Antiyokh,
22 iyagoo nafihii xerta ku xoogaynaya, kuna waaninaya
inay iimaanka ku sii wadaan, iyagoo ku leh, Waa inaynu
dhibaatooyin badan ku galnaa boqortooyada Ilaah.
23 Oo markay iyagii kiniisad walba waayeello uga dooreen
oo ay soon ku tukadeen, waxay iyagii ku ammaana geliyeen
Rabbiga ay rumaysteen.
24 Markaasay sii dhex mareen Bisidiya oo yimaadeen Bam-
fuliya.
25 Oo kolkay ereyga kaga hadleen Berga ayay waxay tageen
Ataliya;
26 meeshaasna waxay uga dhoofeen Antiyokh, taasoo
ahayd meeshii iyaga lagaga ammaana geliyey nimcadii Ilaah
shuqulkii ay sameeyeen aawadiis.
27 Oo markay yimaadeen oo kiniisaddii isu ururiyeen
waxay uga warrameen waxyaalihii Ilaah iyaga la sameeyey

oo dhan iyo siduu albaabka iimaanka ugu furay dadkii aan
Yuhuudda ahayn.
28 Markaasay wakhti aan yarayn xertii la joogeen.

15

Masiixiyiinta Aan Yuhuudda Ahayn Iyo Sharciga Muuse

1 Niman Yahuudiya ka yimid ayaa walaalihii wax baray iya-
goo leh, Haddaan caadada Muuse laydinku gudin, badbaadi
kari maysaan.
2 Oo markii Bawlos iyo Barnabas wax aan yarayn kula
murmeen oo ku su'aaleen iyaga, ayaa walaalihii waxay door-
teen Bawlos iyo Barnabas iyo kuwo kale oo iyaga ka mid
ah inay Yeruusaalem aadaan oo ay u tagaan rasuulladii iyo
waayeelladii inay su'aashan kala hadlaan.
3 Sidaas daraaddeed iyagoo kiniisaddu soo sagootiday,
waxay sii dhex mareen Foynike iyo Samaariya, iyagoo ka
warramaya sidii dadkii aan Yuhuudda ahayn u soo jeesteen;
waxayna aad uga farxiyeen walaalihii oo dhan.
4 Oo markay Yeruusaalem yimaadeen, ayaa kiniisaddii iyo
rasuulladii iyo waayeelladiiba soo dhoweeyeen, markaasay
waxay uga warrameen waxyaalihii Ilaah iyaga la sameeyey
oo dhan.
5 Laakiin waxaa kacay kuwo dariiqadii Farrisiinta ahaa
oo rumaysnaa, kuwaasoo leh, Waa in la gudo iyaga, oo lagu
amro inay sharciga Muuse xajiyaan.

Shirka Yeruusaalem

6 Haddaba rasuulladii iyo waayeelladii baa ururay inay
xaajadan ka tashadaan.
7 Oo kolkay wax badan su'aaleenna, Butros baa istaagay oo
ku yidhi iyagii,
Walaalayaalow, waad og tihiin in maalmo hore Ilaah
dhexdiinna ka doortay in dadka aan Yuhuudda ahayn ay
afkayga ereygii injiilka ka maqlaan oo ay rumaystaan.
8 Oo Ilaaha qalbiga garta ayaa u markhaati furay iyaga,
wuxuuna iyaga siiyey Ruuxa Quduuska ah siduu innagana
inoo siiyey;
9 oo inama kala soocin innaga iyo iyaga, laakiin qal-
biyadooda rumaysad buu ku nadiifiyey.
10 Haddaba maxaad Ilaah u jirrabaysaan inaad *harqood
qoorta xerta saartaan, kaasoo innaga iyo awowayaasheen
aynaan qaadi karin?
11 Laakiin waxaan rumaysan nahay inaynu ku badbaadi
doonno nimcadii Rabbi Ciise siday ugu badbaadi doonaan.

---

* **15:10** harqood = qoriga lagu xidho laba dibi inay wax ku jiidaan.

12 Dadkii badnaa oo dhammu way wada aamuseen; wayna
dhegaysteen Barnabas iyo Bawlos markay uga warramayeen
intay ahaayeen calaamooyinkii iyo yaababkii Ilaah gacan-
tooda ku sameeyey dadka aan Yuhuudda ahayn dhexdooda.
13 Kolkay aamuseen dabadeed ayaa Yacquub u jawaabay,
isagoo leh,
14 Walaalayaalow, i dhegaysta, Simecoon waa ka warramay
sidii Ilaah markii ugu horraysay u soo booqday dadka aan
Yuhuudda ahayn inuu dad uga soo bixiyo iyaga magiciisa
aawadiis.
15 Taasuna waxay raacsan tahay hadalladii nebiyada; siday
ugu qoran tahay,
16 Waxyaalahaas dabadeed waan soo noqon doonaa,
Oo mar labaad ayaan dhisi doonaa taambuuggii Daa'uud oo
dhacay;
Oo mar labaad ayaan dhisi doonaa jajabkiisa,
Waanan taagi doonaa;
17 Si nimankii hadhay ay Rabbiga u doondoonaan,
Iyo quruumaha oo dhan oo magacayga loogu yeedho,
18 Taas waxaa yidhi Rabbiga waxyaalahaas muujiyey tan iyo
bilowgii dunida.
19 Sidaas daraaddeed taladaydu waxay tahay inaynaan
dhibin kuwa ka mid ah dadka aan Yuhuudda ahayn oo Ilaah
u jeestay;
20 laakiin inaynu u qorno iyagii inay ka fogaadaan
wasakhnimada sanamyada, iyo sinada, iyo waxa la ceejiyo,
iyo dhiigga.
21 Maxaa yeelay, tan iyo qarniyadii hore waxaa Muuse ma-
gaalo walba ku leeyahay kuwa dadka ku wacdiya waxa isaga
ku saabsan, oo sabti walba sunagogyadaa laga akhriyaa.

Warqaddii Loo Diray Masiixiyiintii Aan Yuhuudda Ahayn

22 Kolkaasay la wanaagsanaatay rasuulladii iyo waayeel-
ladii iyo kiniisaddii oo dhan inay iska dhex doortaan niman
ay Antiyokh ula diraan Bawlos iyo Barnabas, kuwaas oo ahaa
Yuudas oo la odhan jiray Barsabaas iyo Silas oo ahaa niman
madax ah walaalaha dhexdooda.
23 Markaasay qoreen oo iyagii la direen warqad leh, Anna-
goo ah rasuullada iyo walaalaha waayeellada ah waxaannu
soo salaamaynaa walaalaha ka mid ah dadka aan Yuhuudda
ahayn oo jooga Antiyokh iyo Suuriya iyo Kilikiya.
24 Waxaannu maqallay in kuwo annaga naga tegey hadallo
idinku dhibeen, nafihiinnana rogayeen, kuwaasoo aannan u
amrin;
25 sidaas daraaddeed waxaa nala wanaagsanaatay, an-
nagoo isku qalbi noqonnay, inaannu soo dooranno niman

aannu idiinla soo dirno gacaliyayaashayadii Barnabas iyo
Bawlos,
26 kuwaasoo ah niman naftooda u biimeeyey magicii Rab-
bigeenna Ciise Masiix aawadiis.
27 Sidaas aawadeed waxaannu soo dirnay Yuudas iyo Silas
kuwaasoo iyaguna afka idiinka sheegi doona waxyaalahaas
oo kale.
28 Waxaa la wanaagsanaatay Ruuxa Quduuska ah iyo an-
nagaba inaannan idin saarin culaab ka weyn waxyaalahan
waajibka ah.
29 Waa inaad ka fogaataan waxa sanamyada loo sadqeeyo,
iyo dhiig, iyo waxa la ceejiyo, iyo sinada. Kuwaas haddaad
iska dhawrtaan si wanaagsan baad yeeli doontaan. Nabadge-
lyo.
30 Sidaas daraaddeed, kolkii la diray ayay waxay yi-
maadeen Antiyokh; oo markay dadkii badnaa isu ururiyeen
dabadeed waxay u dhiibeen warqaddii.
31 Markay akhriyeenna ayay waanadii ku farxeen.
32 Yuudas iyo Silas, iyagoo qudhooduna nebiyo ahaa, ayay
hadallo badan walaalihii ku waaniyeen oo ku xoogeeyeen.
33 Oo markay muddo joogeen dabadeed ayaa walaalihii
nabad ugu direen kuwii iyagii u soo diray.
34 Laakiin waxaa Silas la wanaagsanaatay inuu meeshaas
sii joogo.
35 Laakiin Bawlos iyo Barnabas ayaa Antiyokh sii joogay, oo
waxay kuwo badan oo kale la barayeen oo kula wacdiyeyeen
ereyga Rabbiga.

Bawlos Iyo Barnabas Way Kala Tageen

36 Maalmo dabadeed Bawlos ayaa wuxuu Barnabas ku
yidhi, Hadda aynu ku noqonno oo booqanno walaalaha jooga
magaalo kasta oo aynu ereyga Rabbiga ku wacdinnay inaan
soo aragno siday yihiin.
37 Barnabas wuxuu doonayay inay kaxaystaan Yooxanaa
oo la odhan jiray Markos.
38 Laakiin Bawlos waxaa la wanaagsanaatay inayan kax-
aysan isaga kaasoo iyaga kaga tegey Bamfuliya oo aan
shuqulkii iyaga u raacin.
39 Waxaa dhacay khilaaf weyn; sidaas daraaddeed way
kala tageen, markaasaa Barnabas kaxaystay Markos, oo
wuxuu u dhoofay Qubrus;
40 laakiin Bawlos wuxuu doortay Silas, markaasuu baxay
isagoo ay walaalihii ku ammaana gelinayaan nimcadii Ilaah.
41 Oo wuxuu dhex maray Suuriya iyo Kilikiya isagoo kini-
isadihii xoogaynaya.

16

Timoteyos Baa Bawlos Raacay

1 Oo wuxuu kaloo yimid Derbe iyo Lustara; oo bal eega,
halkaas waxaa joogay nin xer ah oo la odhan jiray Timoteyos,
oo ahaa Yahuudiyad rumaysan wiilkeed, aabbihiise wuxuu
ahaa Gariig.
2 Isagana walaalihii Lustara iyo Ikoniyon joogay baa u
marag furay.
3 Bawlos wuxuu doonayay inuu isagu raaco; markaasuu
waday oo guday, Yuhuudda meelahaas joogtay darteed;
maxaa yeelay, kulligood way wada ogaayeen in aabbihiis uu
Gariig ahaa.
4 Oo intay magaalooyinka dhex marayeen, waxay u dhi-
ibeen amarradii rasuulladii iyo waayeelladii Yeruusaalem
joogay soo amreen, inay dhawraan.
5 Haddaba kiniisadihii iimaankay ku xoogoobeen, oo
maalin kastaba tiradoodu waa kordhaysay.

Bawlos Ayaa Riyo Wax Ku Arkay

6 Markaasay waxay dhex mareen dhulka Farugiya iyo
Galatiya iyagoo Ruuxa Quduuska ahu u diiday inay ereyga
kaga dhex hadlaan Aasiya,
7 oo markay Musiya u dhowaadeen waxay isku dayeen inay
Bituniya galaan; laakiin Ruuxa Ciise uma oggolaan;
8 markaasay soo dhaafeen Musiya oo waxay yimaadeen
Taroo'as.
9 Oo habeennimo ayaa Bawlos wax riyo ku arkay. Waxaa
taagnaa nin reer Makedoniya ah isagoo ka baryaya oo leh,
Makedoniya kaalay oo na caawi.
10 Oo markuu riyadii arkay dabadeed markiiba waxaannu
doonnay inaannu Makedoniya tagno, taasoo nala noqotay in
Ilaah noogu yeedhay inaannu iyaga injiilka ku wacdinno.

Bawlos Wuxuu U Gudbay Makedoniya

11 Haddaba ayaannu Taroo'as ka dhoofnay, oo waxaannu
toos u aadnay Samotraki, maalintii xigtayna waxaannu
nimid Ne'abolis;
12 markaasaannu meeshaas ka tagnay, oo waxaannu aad-
nay Filiboy, taas oo ah magaalomadaxda reer Makedoniya,
oo ay reer Rooma u taliyaan, magaaladaas waxaannu joog-
nay dhawr maalmood.
13 Maalintii sabtida ahayd ayaannu iridda ka baxnay, oo
waxaannu tagnay webi dhinaciis, meeshaas oo aannu u
malaynay meel lagu tukado; markaasaannu fadhiisannay, oo
waxaannu la hadallay dumarkii ururSanaa.

14 Oo naag Ludiya la odhan jiray, oo dhar guduudan
iibin jirtay, oo magaalada Tu'ateyra ka iman jirtay, oo Ilaah
caabudi jirtay baa na maqashay; taasoo Rabbigu qalbigeeda
furay inay dhegaysato waxyaalihii Bawlos ku hadlay.
15 Oo markii la baabtiisay iyada iyo dadkii gurigeeda, ayay
naga bariday iyadoo leh. Haddaad qiyaasaysaan inaan Rab-
biga aamin u ahay, gurigayga kaalaya oo jooga. Waana na
yeelsiisay.

16 Oo waxaa dhacday, markii aannu u sii soconnay meeshii
lagu tukan jiray, in ay naga hor timid gabadh jinni wax
sheega qabtaa, taasoo waxsheegiddeeda faa'iido badan ugu
keeni jirtay sayidyadeeda.
17 Taasaa Bawlos iyo annaga na soo raacday, wayna
qaylisay iyadoo leh, Nimankanu waa addoommadii
Ilaaha ugu sarreeya, kuwaasoo idinku wacdiyaya jidka
badbaadada.
18 Sidaasna maalmo badan ayay yeelaysay. Laakiin Bawlos
oo ka xumaaday ayaa u jeestay oo jinnigii ku yidhi, Magaca
Ciise Masiix ayaan kugu amrayaa inaad iyada ka soo baxdid.
Markaasuu saacaddiiba ka soo baxay.

Bawlos Iyo Silas Waa La Xabbisay, Markaasaa La Bixiyey

19 Laakiin sayidyadeedii, markay arkeen in rajadii
faa'iidadoodu dhammaatay, ayay Bawlos iyo Silas qabteen,
oo waxay u jiideen suuqa, taliyayaasha hortooda,
20 oo markay xaakinnadana u keeneen, waxay
yidhaahdeen, Nimankanu iyagoo Yuhuud ah ayay si weyn
magaaladayada u dhibayaan,
21 oo waxay na barayaan caadooyin aan noo xalaal ahayn
inaannu aqbalno oo yeelno annagoo reer Rooma ah.
22 Markaasaa dadkii badnaa ku wada kaceen; oo xaakin-
nadiina dharkoodii bay ka jeexeen, waxayna ku amreen in la
uleeyo.
23 Oo markay ulo badan ku dhufteen, ayay xabsiga ku
rideen iyagoo ku amraya xabsihayihii inuu aad u ilaaliyo;
24 isaguna markuu amar caynkaas ah helay, wuxuu iyagii
ku riday xabsigii ugu hooseeyey, cagahoodana qori buu aad
ugu xidhay.
25 Laakiin abbaaraha habeenbadhka Bawlos iyo Silas ayaa
tukanayay oo Ilaah gabay ku ammaanayay, maxaabiistuna
way dhegaysanayeen;
26 oo filanla'aan waxaa dhacay dhulgariir weyn, sidaas dar-
teed aasaaskii xabsigu waa ruxmay; oo markiiba albaabbadii
oo dhammu waa wada furmeen; mid walbana silsiladihiisii
waa ka furmeen.

27 Xabsihayihiina markuu hurdada ka toosay oo arkay
albaabbadii xabsiga oo wada furmay, ayuu seeftiisii la baxay
oo ku dhowaaday inuu isdilo, maxaa yeelay, wuxuu u malay-
nayay maxaabiistii inay baxsatay.
28 Laakiin Bawlos baa cod weyn ku qayliyey isagoo leh,
Waxba ha isyeelin; maxaa yeelay, kulligayo halkaannu wada
joognaa.
29 Markaasuu cid u diray siraaddo, oo gudaha ku booday
isagoo baqdin la gargariiraya, oo wuxuu ku hor dhacay
Bawlos iyo Silas,
30 markaasuu dibadda u soo saaray, oo ku yidhi,
Sayidyadow, maxaa igu waajib ah inaan yeelo inaan ku
badbaado?
31 Kolkaasay ku yidhaahdeen, Rumayso Rabbi Ciise,
waadna badbaadi doontaa, adiga iyo dadka gurigaaguba.
32 Oo ereyga Rabbiga ayay kula hadleen isaga iyo kuwii
gurigiisa joogay oo dhan.
33 Markaasuu wakhtiga habeenka qudhiisa iyagii kaxeeyey
oo nabrahoodii ka maydhay; oo markiiba waa la baabtiisay
isagii iyo dadkiisii oo dhanba.
34 Haddaba gurigiisuu iyagii keenay oo cunto hor dhigay.
Isagoo Ilaah rumaysanna ayuu aad ula farxay kuwii gurigiisa
joogay oo dhan.
35 Laakiin kolkii ay maalin noqotay ayaa xaakinnadii
waxay direen saraakiishii oo leh, Nimankaas sii daa.
36 Markaasaa xabsihayihii hadalladaas u sheegay Bawlos,
oo wuxuu ku yidhi, Xaakinnadii baa amar soo diray in laydin
sii daayo; haddaba soo baxa oo nabad ku taga.
37 Laakiin Bawlos baa wuxuu iyagii ku yidhi, Caddaan bay
noogu garaaceen annagoo aan nala xukumin oo ah niman
reer Rooma, oo waxayna nagu rideen xabsi; imminkana ma
qarsoodii bay nooga saarayaan? Sidaas ma aha; laakiin iyaga
qudhoodu ha yimaadeen oo dibadda ha noo saareen.
38 Haddaba saraakiishii baa hadalladaas u sheegay xaakin-
nadii; oo kolkay maqleen inay reer Rooma yihiin ayay
baqeen.
39 Markaasay yimaadeen oo cafi ka baryeen; oo kolkay
dibadda u soo saareenna, waxay weyddiisteen inay magaal-
ada ka tagaan.
40 Oo markay xabsigii ka soo baxeen waxay galeen gurigii
Ludiya, oo kolkay walaalihii arkeenna ayay dhiirigeliyeen oo
ka tageen.

17

Bawlos Oo Tesaloniika Jooga

1 Haddaba markay sii dhex mareen Amfibolis iyo Abol-
looniya ayay waxay yimaadeen Tesaloniika meeshaas oo
sunagogga Yuhuuddu ahaa;
2 oo Bawlos sidii caadadiisu ahayd, ayuu iyagii u galay, oo
saddex sabtiyoodna ayuu Qorniinka kala hadlay,
3 isagoo caddaynaya oo muujinaya inay waajib ahayd in
Masiixu silco oo ka soo sara kaco kuwii dhintay, wuxuuna
yidhi, Ciisahan aan idinku wacdiyey waa Masiixa.
4 Oo waxaa la rumaysiiyey oo Bawlos iyo Silas isku daray
qaar iyaga ka mid ah oo ahaa Gariig fara badan oo cibaa-
daysan iyo dumarka madaxda ah oo aan fara yarayn.
5 Laakiin Yuhuuddii oo ka masayrsan ayaa nimanka suuqa
ka soo kaxaysatay kuwo shar leh, urur bayna isu keeneen, oo
magaaladii bay buuq ka dhigeen; oo markay gurigii Yasoon
weerareen ayay waxay dooneen inay iyagii dadka u soo
saaraan.
6 Oo markay waayeen, ayay Yasoon iyo kuwo walaalo ah
ku hor jiideen taliyayaashii magaalada iyagoo ku qaylinaya
oo leh, Kuwii dunida rogay ayaa halkanna yimid,
7 iyagoo uu Yasoon martiggeliyey; kuwaas oo dhanna
waxay falaan wax ka gees ah amarrada Kaysar, iyagoo leh,
Waxaa jira boqor kale oo Ciise ah.
8 Markaasay dhib geliyeen dadkii badnaa iyo taliyayaashii
magaalada oo waxyaalahaas maqlay.
9 Oo kolkay Yasoon iyo kuwii kale dammiin ka qaadeen,
ayay sii daayeen.

Bawlos Oo Beroya Jooga

10 Oo markiiba walaalihii waxay habeennimo Bawlos iyo
Silas u direen Beroya, kuwaas oo kolkay meeshaas yi-
maadeen galay sunagogga Yuhuudda.
11 Haddaba kuwaasu waa ka sharaf badnaayeen kuwii
Tesaloniika joogay, maxaa yeelay, ereygay aqbaleen iyagoo
xiiso weyn u qaba oo maalin kasta baadhaya Qorniinka inay
hubsadaan waxyaalahaasi inay sidaas yihiin iyo in kale.
12 Sidaas darteed kuwa badan oo iyaga ka mid ah baa
rumaystay iyo dumar Gariig ah oo sharaf leh iyo niman aan
fara yarayn.
13 Laakiin kolkii Yuhuuddii Tesaloniika joogtay ogaatay in
Bawlos ereyga Ilaah Beroya ku wacdiyey, ayay meeshaasna
yimaadeen oo qas iyo dhib geliyeen dadkii badnaa.
14 Markaasaa walaalihii kolkiiba Bawlos u direen inuu tago
ilaa badda; Silas iyo Timoteyosna halkaasay weli joogeen.
15 Laakiin kuwii Bawlos ambabbixiyey waxay isagii kee-
neen ilaa Ateenay; markaasay ka tageen iyagoo Silas iyo
Timoteyos amar u qaadaya inay degdeg u yimaadaan.

Bawlos Oo Ateenay Jooga

16 Haddaba Bawlos intuu Ateenay ku sugayay iyagii, ru-
uxiisu waa kacay markuu arkay magaalada oo sanamyo ka
buuxaan.
17 Saas daraaddeed ayuu Yuhuuddii iyo nimankii cibaa-
daysnaa kula xaajooday sunagogga, suuqa dhexdiisana ayuu
maalin walba kula xaajooday kuwii kula kulmayba.
18 Waxaana la kulmay isagii kuwo ka mid ah faylosuufiinta
Ebikuriyiin iyo Istoo'ikiin ah. Qaar baa waxay yidhaahdeen,
Ninkan dawdarka ihi muxuu odhan doonaa? Qaar kalena
waxay yidhaahdeen, Wuxuu u eg yahay nin ilaahyo qalaad
wax ka sheega; maxaa yeelay, wuxuu dadkii ku wacdiyey
Ciise iyo sarakicidda.
19 Markaasay isagii qabteen, oo waxay u kaxeeyeen
Are'obagos iyagoo ku leh, Ma ogaan karnaa waxay tahay
waxbariddan cusub oo aad ku hadlaysid?
20 Waayo, waxaad dhegahayaga maqashiisaa waxyaalo
qalaad. Sidaa darteed waxaannu doonaynaa inaannu
ogaanno waxyaalahanu waxay yihiin.
21 (Haddaba reer Ateenay oo dhammi iyo dadkii qalaad oo
halkaas degganaa, wakhtigooda wax kale kuma ay dhaafin
inay sheegaan ama maqlaan wax cusub mooyaane.)

Wacdigii Bawlos Markuu Are'obagos Dhex Taagnaa

22 Markaasaa Bawlos oo Are'obagos dhex taagan wuxuu
yidhi, Nimankiinan reer Ateenay ahow, wax kasta waxaan
idinku garanayaa inaad tihiin kuwo ilaahyada ka cabsada.
23 Waayo, markaan soo socday oo aan arkay waxyaalaha
aad caabuddaan waxaan soo arkay oo kale meel allabari oo
lagu qoray, Waxaa leh ilaah aan la oqoon. Haddaba waxaad
oqoonla'aanta ku caabuddaan ayaan wax idiinka sheegayaa.
24 Ilaaha sameeyey dunida iyo waxyaalaha ku jira oo
dhanba, oo ah Rabbiga samada iyo dhulka, ma deggana
macbudyo gacmo lagu sameeyey,
25 gacmo dadna looguma adeego sidii isagoo wax u baahan,
maxaa yeelay, dhammaan isagaa siiya nolosha iyo neefta iyo
wax walbaba;
26 oo quruun kasta oo bini-aadmi ah ayuu isaga mid dhigay
inay dunida dusheeda oo dhan degganaadaan isagoo gooyay
xilliyaduu hore u diyaarshay iyo xadadka degmooyinkooda;
27 inay Ilaah doondoonaan, in hadday suurtowdo ay haab-
haabtaan oo ay helaan isaga, in kastoo uusan ka fogayn
midkeen kasta;
28 maxaa yeelay, isagaynu ku nool nahay, kuna soconnaa,
kuna jirnaa; sidaasoo kuwo ka mid ah gabayayaashiinnu ay
yidhaahdeen, Weliba innaguna waxaynu nahay farcankiisa.

29 Haddaba innagoo ah Ilaah farcankiis waa inaynaan ka
fikirin in Ilaahnimadu ay la mid tahay dahab ama lacag ama
dhagax oo lagu xardhay sancada iyo farsamada dadka.
30 Haddaba wakhtiyadii oqoonla'aanta Ilaah baa dhaafay,
laakiin hadda wuxuu dadka ku amrayaa in dhammaantood
meel kastaba ha joogeene ay soo toobadkeenaan;
31 maxaa yeelay, wuxuu dhigay maalin uu dunida si xaq
ah ugu xukumi doono ninkuu doortay, taasoo uu dhammaan
ugu caddeeyey sarakicidda uu isagii ka soo sara kiciyey kuwii
dhintay.
32 Haddaba kolkay maqleen wax ku saabsan ka soo sarakicidda kuwii dhintay, qaar waa ku qosleen, laakiin qaar kale
waxay yidhaahdeen, Mar kale ayaannu waxan kaa maqli
doonnaa.
33 Haddaba Bawlos waa ka dhex tegey iyagii.
34 Laakiin niman baa raacay isagii oo rumaystay; kuwaasoo ay ka mid ahaayeen Diyonusiyos ki Are'obagos, iyo
haweenay la odhan jiray Damaris, iyo kuwo kale oo la socdayba.

18

Bawlos Oo Korintos Jooga

1 Waxyaalahaas dabadeed Ateenay ayuu ka tegey, oo
wuxuu yimid Korintos.
2 Meeshaasna wuxuu ka helay Yuhuudi Akula la odhan
jiray, oo reer Bontos ah, oo mar dhow haweenaydiisa
Bariskilla kala yimid Itaaliya, maxaa yeelay, Kalawdiyos baa
ku amray Yuhuudda oo dhan inay Rooma ka tagaan; wuuna
u yimid iyagii.
3 Isaguna la shuqul buu ahaa, sidaas darteed ayuu ula
joogay iyagii, wayna shaqeeyeen; waayo, xagga shuqulkooda
waxay ahaayeen taambuug-sameeyayaal.
4 Oo wuxuu sabti walba sunagogga kula doodi jiray oo soo
jeedin jiray Yuhuud iyo Gariigba.
5 Laakiin markii Silas iyo Timoteyos Makedoniya ka yimaadeen, hadalka ayaa haystay Bawlos isagoo Yuhuudda
hortooda ka sheegaya in Ciise yahay Masiixa.
6 Oo markay is hor taageen oo caytameen, isagu dharkiisuu
hurgufay oo ku yidhi iyagii, Dhiiggiinnu madaxiinna ha dul
ahaado; anigu nadiif baan ahay, hadda ka dib waxaan u tegi
doonaa dadka aan Yuhuudda ahayn.
7 Markaasuu meeshaas ka tegey, oo wuxuu galay gurigii
ninka Tiitos Yuustos la odhan jiray, kaasoo Ilaah caabudi
jiray, oo gurigiisu ku xigay sunagogga.

8 Markaasaa Kirisbos oo sunagogga u sarreeyey baa Rab-
biga rumaystay, isaga iyo kuwii gurigiisa oo dhanba; kuwo
badan oo reer Korintos ahna ayaa markay maqleen ru-
maystay, oo waa la baabtiisay.
9 Haddaba Rabbiga ayaa wuxuu Bawlos habeennimo riyo
ku yidhi, Ha cabsanin, laakiin hadal, hana aamusin;
10 maxaa yeelay, anaa kula jooga, ninnana kuma dhici
doono inuu wax ku yeelo, waayo, dad badan baan magaal-
adan ku leeyahay.
11 Meeshaasna sannad iyo lix bilood ayuu joogay, oo wuxuu
dhexdooda barayay ereyga Ilaah.

Galliyo Iyo Bawlos

12 Laakiin kolkii Galliyo ahaa taliyaha Akhaya, Yuhuuddii
oo isku qalbi ah baa ku kacday Bawlos, oo waxay hor keeneen
kursigii xukumaadda iyagoo leh,
13 Ninkanu wuxuu dadka yeelsiiyaa inay Ilaah u caabu-
daan si sharciga ka gees ah.
14 Laakiin kolkii Bawlos u dhowaa inuu afkiisa kala qaado
ayaa Galliyo Yuhuuddii ku yidhi, Kuwiinnan Yuhuudda
ahow, xaajadii hadday tahay xaqdarro ama xumaan shar ah,
sababtaas waan idiinku dulqaadan lahaa;
15 laakiin hadday yihiin su'aalo ku saabsan hadallo iyo
magacyo iyo sharcigiinna, idinka qudhiinnu fiiriya, maxaa
yeelay, anigu dooni maayo inaan waxyaalahaas xaakin u
ahaado.
16 Markaasuu iyagii ka eryay kursigii xukumaadda.
17 Kolkaasay kulligood waxay qabteen Sostenees oo suna-
gogga u sarreeyey, wayna ku garaaceen isagii kursigii xuku-
maadda hortiisa. Galliyona dan kama gelin waxyaalahaas.

Bawlos Baa Suuriya Ku Noqday

18 Markaasaa Bawlos maalmo badan sii joogay, dabadeed
ayuu walaalihii ka tegey, oo wuxuu u dhoofay Suuriya, isagoo
ay la socdaan Bariskilla iyo Akula, wuxuuna Kenekhreya
hore ugu xiirtay madaxa, maxaa yeelay, nidar buu galay.
19 Markaasay waxay yimaadeen Efesos, oo halkaasuu
iyagii kaga tegey; laakiin isagu wuxuu galay sunagogga oo la
dooday Yuhuuddii.
20 Oo markay weyddiisteen inuu wakhti ka sii dheer joogo,
ma uu oggolaan;
21 laakiin markuu ka tegey ayuu ku yidhi, Mar kalaan idiin
soo noqon doonaa haddii Ilaah doonayo, markaasuu Efesos
ka dhoofay.
22 Oo markuu Kaysariya ku soo degay, ayuu wuxuu u aaday
oo salaamay kiniisadda, markaasuu Antiyokh aaday.

23 Markuu intii mudda ah meeshaas joogayna, wuu ka
tegey, markaasuu meel meel u sii dhex maray dalalka
Galatiya iyo Farugiya isagoo xertii adkaynaya.

Abolloos Oo Efesos Jooga

24 Haddaba waxaa Efesos yimid Yuhuudi Abolloos la
odhan jiray oo reer Iskanderiya ahaa, oo wuxuu ahaa nin
hadalyaqaan ah, oo Qorniinka garasho xoog leh u leh.
25 Ninkaas jidka Rabbiga hore baa loo baray; oo isagoo
ruuxa ku kulul ayuu ku hadlay oo hagaag u baray waxyaalihii
Ciise ku saabsanaa, isagoo garanaya baabtiiskii Yooxanaa oo
keliya;
26 oo wuxuu bilaabay inuu geesinimo kaga dhex hadlo
sunagogga. Laakiin Bariskilla iyo Akula, markay maqleen
isagii, ayay kaxaysteen, kolkaasay aad ugu sii caddeeyeen
jidka Ilaah.
27 Oo markuu damcay inuu u sii dhaafo Akhaya, ayaa
walaalihii dhiiro geliyeen, oo waxay xerta u qoreen inay soo
dhoweeyaan isagii; markuu yimidna aad buu u caawiyey
iyagii, kuwaasoo nimco ku rumaystay,
28 maxaa yeelay, si xoog leh ayuu Yuhuuddii u garansiiyey
oo caddaan ugu tusay Qorniinka in Ciise yahay Masiixa.

19

Yooxanaa Baabtiisaha Xertiisii Oo Efesos Joogta

1 Haddaba waxaa dhacay, markii Abolloos Korintos joogay,
in Bawlos oo soo dhex maray waddanka sare yimid Efesos, oo
halkaas wuxuu kula kulmay kuwo xer ah.
2 Markaasuu ku yidhi iyagii, Ruuxa Quduuska ah ma hes-
heen markaad rumaysateen? Kolkaasay ku yidhaahdeen,
Maya, maba aannu maqlin in Ruuxa Quduuska ahi jiro iyo
in kale.
3 Markaasuu ku yidhi, Haddaba maxaa laydinku baabti-
isay? Oo waxay ku yidhaahdeen, Baabtiiskii Yooxanaa.
4 Bawlosna wuxuu ku yidhi, Yooxanaa wuxuu dadka ku
baabtiisay baabtiiska toobadda, isagoo dadkii ku leh, Waa
inaad rumaysataan kan iga daba iman doona, isagoo ula
jeeda Ciise.
5 Oo markay waxaas maqleen, waxaa iyagii lagu baabtiisay
Rabbi Ciise magiciisa.
6 Markii Bawlos gacmaha dul saarayna ayaa Ruuxa Qudu-
uska ahu ku soo degay iyagii; markaasay afaf kale ku hadleen
oo ay wax sii sheegeen;
7 nimankii oo dhanna waxay ahaayeen abbaaraha laba iyo
toban.

Bawlos Oo Efesos Jooga

8 Haddaba sunagogga ayuu galay, oo meeshaas ayuu sad-
dex bilood geesinimo kaga dhex hadlay, isagoo dadka la doo-
daya oo u soo jeedinaya waxyaalo ku saabsan boqortooyada
Ilaah.
9 Laakiin qaarkood markay madax adkaadeen oo caasiy-
oobeen, iyagoo xumaan kaga hadlaya Jidka dadkii badnaa
hortooda, ayuu iyagii ka tegey oo xertii ka soo soocay, oo
maalin walba ayuu dad kula doodi jiray iskoolka Turannos.
10 Taasuna laba sannadood ay socotay, si dadkii Aasiya
degganaa, oo Yuhuud iyo Gariigba lahaa, ay u wada maqleen
ereyga Rabbiga.

11 Ilaahna wuxuu gacmaha Bawlos ku sameeyey cajaa'ibyo
khaas ah,
12 sidaas aawadeedna waxaa jidhkiisa kuwii bukay looga
keenay marooyin yaryar ama macawiso, markaasaa cudur-
radii iyagii daayeen, jinniyadiina waa ka baxeen.
13 Laakiin kuwo Yuhuudda wareegi jirtay ka mid ah oo
jinniyosaarayaal ah baa waxay ku talo jireen inay kuwii jin-
niyada qabay ka dul yidhaahdaan magaca Rabbi Ciise, iyagoo
leh, Waxaan idinku dhaarinayaa Ciisaha Bawlos dadka ku
wacdiyo.
14 Waxaa jiray oo sidaas sameeyey toddoba wiil oo Iskeba
dhalay, kaasoo ahaa wadaad sare oo Yuhuudi ah.
15 Markaasaa jinnigii u jawaabay oo ku yidhi iyagii, Ciise
ayaan garanayaa, Bawlosna waan aqaan, idinkuse yaad ti-
hiin?
16 Haddaba ninkii jinniga qabay baa ku booday iyagii, wu-
una ka xoog badiyey kulligood, oo ka adkaaday, sidaas dar-
teed ayay gurigaas ka carareen, iyagoo qaawan oo dhaawa-
can.
17 Markaasaa waxaa taas wada ogaaday Yuhuuddii iyo
Gariigtii oo dhan oo Efesos joogtay; baqdinna waa wada
gashay dhammaantood, magaca Rabbi Ciisena waa la
weyneeyey.
18 Markaasaa qaar badan oo rumaystay yimaadeen iyagoo
qiranaya oo caddaysanaya falimahooda.
19 Kuwii sixir fali jirayna qaarkood intay kitaabbadoodii
ururiyeen ayay dadka hortooda ku wada gubeen; wayna
tiriyeen qiimadooda, oo waxay arkeen inay ahayd konton
kun oo gogo' oo lacag ah.
20 Sidaasaa ereygii Rabbigu xoog ugu batay oo u adkaaday.

Wixii Bawlos Ku Talo Jiray

21 Haddaba markii waxyaalahaasu dhammaadeen ayaa
Bawlos ruuxiisa kula talo jiray inuu Yeruusaalem tago
markuu Makedoniya iyo Akhaya sii dhex maray dabadeed,

isagoo leh, Markaan meeshaas tago dabadeed, waa inaan
Roomana arko.
22 Markaasuu wuxuu Makedoniya u diray laba ka mid ah
kuwii isaga u adeegi jiray oo ahaa Timoteyos iyo Erastos,
isaga qudhiisuse wuxuu ku hadhay Aasiya intii muddo ah.

Rabshad Baa Efesos Ka Dhacday

23 Haddaba waxaa wakhtigaas kacday rabshad aan yarayn
oo ku saabsan Jidka.
24 Maxaa yeelay, ninkoo Deemeetriyos la odhan jiray oo
lacagtume ahaa, oo macbudyo yaryar oo Di'ana lacag ka
samayn jiray, wuxuu sancaawiyadii u keeni jiray faa'iido aan
yarayn;
25 kuwaasoo uu isla soo ururiyey raggii la shuqul ahaa isa-
goo ku leh, Niman yahow, waad og tihiin inaynu shuqulkan
ka helno hodantinimadeenna.
26 Waxaad arkaysaan oo aad maqlaysaan in Bawloskanu
sasabay oo jeediyey dad badan, oo aan kuwii Efesos oo keliya
ahayn, laakiin kuwii joogay Aasiya badidood, isagoo leh,
Ilaahyo gacmo lagu sameeyo, ilaahyo ma aha.
27 Khatar uma aha shuqulkeenna oo keliya in la qu-
udhsado, laakiin waxay khatar u tahay oo kale in macbudka
ilaahadda weyn oo Di'ana la fududaysto, weynaanteedana
laga baabbi'iyo, taasoo Aasiya oo dhan iyo duniduba ay wada
caabudaan.
28 Oo markay taas maqleen, aad bay u cadhoodeen, wayna
dhawaaqeen iyagoo leh, Waxaa weyn Di'anada reer Efesos.
29 Magaaladii oo dhammuna waa wada qasnayd; waxayna
qabsadeen Gayos iyo Aristarkhos oo ahaa niman reer Make-
doniya oo la socdaali jiray Bawlos, markaasay iyagoo isku
wada qalbi ah te'atradii ku yaaceen.
30 Kolkii Bawlos damcay inuu dadkii dhex galo, xertii uma
ay oggolaan isagii.
31 Haddaba qaar ka mid ah madaxda Aasiya oo saaxiibbo u
ahaa isagii ayaa u soo cid diray, oo waxay ka baryeen inuusan
isku biimayn te'atradii.
32 Haddaba qaar wax bay ku qayliyeen, qaar kalena wax
kalay ku qayliyeen, maxaa yeelay, ururkii waa qasnaa, badi-
dooduna ma ay garanayn waxay isugu yimaadeen.
33 Markaasay Aleksanderos ka soo saareen dadkii badnaa
isagoo ay Yuhuuddii hore u soo tuurayaan. Markaasaa Alek-
sanderos gacan taagay, oo wuxuu damci lahaa inuu af isku
daafaco dadka hortiisa.
34 Laakiin kolkay garteen inuu Yuhuudi yahay ayay dham-
maan intii laba saacadood ah isku cod ku qayliyeen iyagoo
leh, Waxaa weyn Di'anada reer Efesos.

35 Markuu karaanigii magaaladu aamusiiyey dadkii bad-
naa, ayuu ku yidhi, Nimankiinan reer Efesosow, ninkee baan
oqoon in magaalada Efesos ay tahay ta ilaalisa macbudka
Di'anada weyn iyo sanamkii Yubiter ka soo dhacay?
36 Waxyaalahaasu waa wax aan la dafiri karin, sidaas
daraaddeed waxaa idinku waajib ah inaad xasilloonaataan
oo aydnaan samayn wax qamaam ah.
37 Waayo, waxaad halkan keenteen nimankan iyagoo aan
ahayn kuwo macbudyo dhaca ama kuwo caaya ilaahad-
deenna.
38 Sidaas daraaddeed haddii Deemeetriyos iyo kuwa la
shuqul ah ay nin wax ku haystaan, maxkamadahu waa furan
yihiin, xaakinnona waa jiraan; haddaba ha isdacweeyaan.
39 Laakiin haddii aad doonaysaan wax ku saabsan axwaal
kale, waxaa lagu gar gooyn doonaa ururkii sharciga.
40 Haddaba waxaa khatar inoo ah in laynagu ashtakeeyo
rabshaddii maanta aawadeed, iyadoo aan sababu u jirin;
taasoo aynaan kari doonin inaynu wax ka sheegno buuqan.
41 Oo goortuu waxyaalahaas ku hadlay dabadeed ayuu
ururkii kala diray.

20

Bawlos Oo Jooga Makedoniya Iyo Dalka Gariigta Iyo Taroo'as

1 Markii rabshaddii dhammaatay dabadeed Bawlos ayaa
xertii u cid diray oo dhiirrigeliyey, markaasuu nabadgely-
eeyey oo baxay inuu Makedoniya tago.
2 Oo kolkuu meelahaas sii dhex maray oo uu hadal badan
ku dhiirrigeliyey iyagii, ayuu wuxuu yimid dalka Gariigta.
3 Oo markuu saddex bilood meeshaas joogay, oo Yuhuuddu
shirqool u dhigtay, markuu u dhowaa inuu Suuriya u dhoofo,
ayuu wuxuu goostay inuu Makedoniya ku soo dhex noqdo.
4 Waxaana isagii ilaa Aasiya sii raacay Soobater ina Burhus
oo reer Beroya ah, iyo Aristarkhos iyo Sekundos oo reer
Tesaloniika ah, iyo Gayos oo reer Derbe ah, iyo Timoteyos, iyo
Tukhikos iyo Torofimos oo reer Aasiya ah.
5 Laakiin kuwaasu mar horay tageen oo waxay nagu sugay-
een Taroo'as.
6 Maalmihii Iiddii Kibistii-aan-khamiirka-lahayn dabadeed
waxaannu ka dhoofnay Filiboy, oo shan maalmood ayaan
iyagii ugu nimid Taroo'as; taasoo aannu toddoba maalmood
joognay.

Ninkii Dhallinyarada Ahaa Oo Yutukhos La Odhan Jiray

7 Maalintii ugu horraysay ee toddobaadka markaannu
isugu nimid inaannu kibis jejebinno, ayaa Bawlos la hadlay

iyagii, isagoo ku talo jira inuu maalinta dambe tago, hadalkiina ilaa habeenbadhkii ayuu sii dheereeyey.

8 Siraaddo badan baa ka baxayay qowladda sare oo aannu ku ururSanayn.

9 Waxaana daaqadda fadhiyey nin dhallinyaro ah oo la odhan jiray Yutukhos, isagoo hurdo weyn la dhacay; oo intii Bawlos weli hadalkii sii dheeraynayay ayaa wiilkii oo aad u hurdaysan dabaqaddii saddexaad ka soo dhacay, oo isagoo meyd ah baa la qaaday.

10 Markaasaa Bawlos hoos u soo degay oo ku dul dhacay isagii, waana isku duubay, isagoo leh, Ha buuqina; maxaa yeelay, naftii waa ku jirtaa.

11 Oo markuu dusha aadayna oo kibis jejebiyey oo cunay oo wakhti dheer la hadlay iyagii, ilaa waagii beryay, ayuu markaas ka tegey.

12 Wiilkiina way keeneen isagoo nool, si aan yarayn baana loo qalbi qaboojiyey iyagii.

Dhoofkii Ay U Dhoofeen Mileetos

13 Laakiin annagoo ka hor marayna, waxaannu aadnay doonnida, oo Asos u dhoofnay, meeshaasoo aannu doonaynay inaannu Bawlos ka qaadno; maxaa yeelay, sidaasuu kula ballamay isagoo ku talo jiray inuu lugeeyo.

14 Oo kolkuu Asos nagula kulmay, waannu soo qaadnay, oo waxaannu nimid Mituleenee.

15 Markaasaannu halkaas ka dhoofnay, oo waxaannu maalintii dambe nimid meel ka soo hor jeedda Khiyos; maalintii kalena waxaannu gaadhnay Samos; maalintii ku xigtayna waxaannu nimid Mileetos.

16 Maxaa yeelay, Bawlos wuxuu goostay inuu Efesos dhaafo, inuusan wakhti Aasiya ku lumin; waayo, wuxuu ku degdegsanaa hadday u suurtowdo inuu maalintii Bentekoste Yeruusaalem yimaado.

Hadalkii Bawlos Kula Hadlay Waayeelladii Efesos Ka Yimid Markuu Ka Tegayay

17 Haddaba Mileetos wuxuu cid uga diray Efesos, waana u yeedhay waayeelladii kiniisadda.

18 Markay u yimaadeenna wuxuu iyagii ku yidhi,

Idinka qudhiinnuba waad garanaysaan sidii aan wakhtiga oo dhan idinkula joogay tan iyo maalintii iigu horraysay oo aan Aasiya cag saaray,

19 anigoo Rabbiga ugu adeegaya is-hoosaysiin oo dhan, iyo ilmo, iyo jirrabaaddaha igu dhacay markii Yuhuuddu sirqoollada ii dhigtay;

20 iyo sidii aanan waxba idiinkala hadhin wixii idiin
faa'iido lahaa inaan idiin sheego oo caddaan idinku baro guri
ilaa guri,
21 anigoo Yuhuudda iyo Gariigta labadoodaba uga war-
ramaya si ay Ilaah ugu toobadkeenaan oo ay u aaminaan
Rabbigeenna Ciise Masiix.
22 Hadda bal eega, Yeruusaalem baan tegayaa anoo Ruuxa
ku xidhan oo aan garanaynin waxyaalaha halkaas igaga
dhici doona;
23 in Ruuxa Quduuska ahi magaalo kasta iigu markhaati
furo mooyaane, isagoo leh, Waxaa ku sugaya silsilado iyo
dhibaatooyin.
24 Laakiin naftayda uma xisaabo sidii mid qiimo ila leh, si
aan u dhammeeyo tartankayga iyo shuqulkii aan Rabbi Ciise
ka helay inaan u markhaati furo injiilkii nimcadii Ilaah.

25 Hadda, bal eega, waxaan ogahay in dhammaantiin oo
aan ku dhex wareegi jiray oo aan boqortooyada ku wacdiyi
jiray aydnaan mar dambe wejigayga arki doonin.
26 Sidaas daraaddeed waxaan maanta idiinku warramayaa
inaan daahir ka ahay dadka oo dhan dhiiggiisa.
27 Maxaa yeelay, dib ugama noqon inaan talada Ilaah oo
dhan idiin sheego.
28 Qudhiinnu isjira, idahana jira, kuwaasoo Ruuxa Qudu-
uska ahu idiinka dhigay beldaajiyayaal inaad daajisaan kini-
isadda Ilaah oo uu dhiiggiisa ku iibsaday.
29 Waxaan ogahay markaan tago dabadeed inay idin dhex
geli doonaan uubatooyin xunxun iyagoo aan idaha wax ka
reebaynin;
30 oo waxaa idinka dhex kici doona niman waxyaalo
qalqalloocan ku hadlaya inay xertii u jiitaan xaggooda.
31 Sidaas darteed, soo jeeda, idinkoo xusuusanaya in intii
saddex sannadood ah aanan ka joogsan inaan mid kasta
habeen iyo maalinba waaniyo anigoo ilmaynaya.

32 Imminka waxaan idinku ammaano gelinayaa Ilaah iyo
ereyga nimcadiisa kaasoo kara inuu idin dhiso oo dhaxal
idinka dhex siiyo kuwa quduus laga dhigay oo dhan.
33 Ma aan damcin ninna lacagtiis, ama dahabkiis, ama
dharkiis.
34 Idinka qudhiinnu waad og tihiin inay gacmahanu
u adeegeen waxaannu u baahnayn aniga iyo kuwii ila
joogayba.
35 Wax walba waan idin tusay si ay waajib idiinku tahay,
idinkoo sidaas oo kale u hawshoonaya, inaad caawisaan
kuwa itaalka yar, oo aad xusuusataan ereyadii Rabbi Ciise

siduu isaga qudhiisu yidhi, In wax la helo, waxaa ka barako
badan in wax la bixiyo.
36 Markuu waxaas ku hadlay dabadeed ayuu jilba joogsa-
day oo la tukaday dhammaantood.
37 Markaasay kulligood aad u wada ooyeen, oo Bawlos
qoorta kaga dhaceen oo dhunkadeen,
38 iyagoo sida badan ka caloolxun hadalkuu ku hadlay oo
ahaa inayan mar dambe wejigiisa arki doonin. Markaasay
sii ambabbixiyeen isagii ilaa doonnidii.

21

Bawlos Baa Ka Tegey Mileetos Oo Wuxuu U Dhoofay Turos

1 Oo waxaa dhacday, markaannu iyagii ka tagnay oo
dhoofnay dabadeed, inaannu toos u nimid Koos, maalintii
dambena waxaannu nimid Rodos, meeshaasna waxaannu
ka aadnay Batara;
2 oo markaannu helnay doonni Foynike u sii dhaafaysa
ayaannu fuulnay oo ku dhoofnay.
3 Oo kolkii Qubrus noo muuqatay, ayaannu dhinaca
bidixda ka marnay oo u dhoofnay Suuriya, oo waxaannu ku
degnay Turos, maxaa yeelay, meeshaasaa doonnidu shixnad-
deedii ku dejin lahayd.
4 Oo markaannu xertii ka helnay, ayaannu meeshaas joog-
nay toddoba maalmood; oo kuwaasu waxay Ruuxa ugu
sheegeen Bawlos inaanu Yeruusaalem cag saarin.
5 Oo markii maalmahaasu noo dhammaadeen ayaannu
ka tagnay oo sii soconnay; oo dhammaantood, iyaga iyo
dumarkoodii iyo carruurtoodiiba, ayay na sii ambabbixiyeen
ilaa magaalada dibaddeeda; markaasaannu xeebta ku jilba
joogsannay oo tukannay,
6 oo isnabadgelyaynay; kolkaasaannu doonnidii fuulnay,
iyaguse guryahoodii bay ku noqdeen.

Bawlos Oo Kaysariya Tegey

7 Oo markii dhoofkii aannu Turos ka soo dhoofnay noo
dhammaaday, waxaannu nimid Botolemays; markaasaannu
walaalihii soo salaannay oo maalin la joognay iyagii.
8 Maalintii dambena waannu ka tagnay, oo waxaannu
nimid Kaysariya; markaasaannu galnay gurigii Filibos oo
ahaa kii wax wacdiyi jiray oo toddobadii ka mid ahaa, oo
isagaannu la joognay.
9 Ninkanu wuxuu lahaa afar gabdhood oo bikrado ah oo
wax sheegi jiray.
10 Kolkaannu maalmo badan meeshaas joognay, waxaa
Yahuudiya ka yimid nebi la odhan jiray Agabos.

11 Oo markuu noo yimid ayuu qaatay Bawlos dhex-
xidhkiisii oo ku xidhxidhay gacmihiisii iyo cagihiisii isagoo
leh, Ruuxa Quduuska ahu sidaasuu leeyahay, Yuhuudda
Yeruusaalem joogtaa sidaasay u xidhi doonaan ninka dhex-
xidhkan leh, oo waxay isagii u gacangelin doonaan dadka
aan Yuhuudda ahayn.
12 Annaga iyo kuwii meeshaas joogayba, markaannu
waxyaalahaas maqalnay, waxaannu isagii ka barinnay inu-
usan Yeruusaalem tegin.
13 Markaasaa Bawlos u jawaabay oo ku yidhi, Maxaad
samaynaysaan oo aad u ooyaysaan oo ii qalbi jebinaysaan?
Maxaa yeelay, diyaar uma ihi inaan xidhnaado oo keliya,
laakiinse waxaan u diyaarahay inaan Yeruusaalem ku dhinto
magaca Rabbi Ciise aawadiis.
14 Oo markii la yeelsiin waayay, waannu iska daynay, oo
waxaannu nidhi, Rabbiga doonistiisu ha noqoto.

Bawlos Oo Yeruusaalem Tegey

15 Maalmahaas dabadeedna, alaabtayadii baannu
diyaarsannay, oo waxaannu tagnay Yeruusaalem.
16 Oo waxaa na raacay qaar ka mid ahaa xerta Kaysariya
iyagoo wada mid Manasoon la odhan jiray oo reer Qubrus
ahaa oo xertii hore ka mid ahaa, kaasoo aannu u hoyan
lahayn.
17 Markaannu Yeruusaalem nimidna walaalihii farxad bay
nagu soo dhoweeyeen.

Bawlos Wuxuu Isku Dayay Inuu Masiixiyiintii Yuhuudda Ahayd La Heshiiyo

18 Maalintii ku xigtayna Bawlos oo nala socda ayaannu
waxaannu u tagnay Yacquub; waayeelladii oo dhammuna
way joogeen.
19 Markuu iyagii salaamay dabadeedna, mid mid buu ugu
sheegay waxyaalihii Ilaah dadka aan Yuhuudda ahayn dhex-
dooda kaga sameeyey shuqulkiisa.
20 Iyaguna, kolkay taas maqleen, ayay Ilaah ammaaneen;
oo waxay ku yidhaahdeen isagii, Walaalow, waad aragtaa
intay yihiin kumanyaalka rumaystay oo Yuhuudda ku dhex
jira; kulligoodna sharcigay ku kulul yihiin.
21 Iyagana waa loo sheegay wax kugu saabsan inaad Yuhu-
udda quruumaha ku dhex jirta bartid inay Muuse ka tagaan
adigoo u sheegaya inaanay carruurtooda gudin oo aanay
caadooyinka ku socon.
22 Haddaba waa maxay? Way wada maqli doonaan inaad
timid.
23 Sidaas darteed waxaannu kuu sheegayno yeel. Waxaa
nala jooga afar nin oo nidar galay;

24 kuwaas kaxee oo isla daahiri oo kharashka iyaga ka
bixi inay madaxa xiirtaan; markaasay dhammaan waxay
wada ogaan doonaan inaanay waxba ahayn waxyaalihii la-
gaa sheegay, laakiin inaad adiga qudhaadu si hagaagsan u
socotid oo aad sharciga dhawrtid.
25 Laakiin wax ku saabsan dadkii aan Yuhuudda ahayn oo
rumaystay ayaannu qornay, annagoo ku amrayna inay iska
ilaaliyaan waxa sanamyada loo sadqeeyo, iyo dhiigga, iyo
waxa la ceejiyo, iyo sinada.
26 Markaasaa Bawlos nimankii kaxeeyey, oo maalin-
tii dambena intuu iyagii isla daahiriyey ayuu macbudka
galay, isagoo caddaynaya maalmihii isdaahirinta dham-
maadkoodii, ilaa intii sadqada loo sadqeeyey mid kasta oo
iyagii ka mid ahaa.

Rabshad Baa Yeruusaalem Ka Dhacday, Oo Bawlos Waa La Xidhay

27 Oo kolkii toddobadii maalmood u dhowayd inay dham-
maadaan ayaa Yuhuuddii Aasiya ka timid isagii macbudka
ku aragtay, markaasay dadkii oo dhan kiciyeen, wayna qab-
teen isagii,
28 iyagoo qaylinaya oo leh, Nimankii reer binu Israa'iilow,
na caawiya. Kanu waa ninka bara dadka oo dhan oo meel
kasta jooga inay ka gees noqdaan dadka iyo sharciga iyo
meeshan. Weliba wuxuu macbudka keenay dad Gariig ah,
meeshan quduuska ahna xaaraan buu ka dhigay.
29 Maxaa yeelay, mar hore waxay magaalada kula arkeen
Torofimos oo reer Efesos ahaa, kaasoo ay u maleeyeen in
Bawlos macbudka keenay.
30 Markaasaa magaaladii oo dhammu kacday, dadkuna
waa isku soo yaacay; kolkaasay Bawlos qabteen oo
macbudka ka jiideen; oo markiiba albaabbadii waa la
xidhay.
31 Markay damceen inay isagii dilaan ayaa war u yimid
sirkaalkii ka sarreeyey ciidankii in Yeruusaalem oo dhan
rabshaysan tahay.
32 Markaasuu wuxuu watay askar iyo kuwo boqol askari
u taliya, hoos buuna u soo orday; iyaguna, markay arkeen
sirkaalkii sare iyo askartii, ayay Bawlos garaacidda ka daay-
een.
33 Markaasaa sirkaalkii sare ku soo dhowaaday oo qabtay
isagii, oo wuxuu ku amray in lagu xidho laba silsiladood;
waana weyddiiyey ninkuu yahay iyo wuxuu sameeyey.
34 Qaar waxay ku qayliyeen wax, qaarna wax kale, dadkii
badnaa dhexdiis, oo markuu runtii garan kari waayay rab-
shaddii aawadeed ayuu ku amray in qalcaddii la geeyo.

35 Oo markii Bawlos sallaankii fuulay, waxaa dhacay
in askartii kor u qaadday isagii dadkii badnaa xooggooda
aawadiis,
36 waayo, dadkii faraha badnaa waa daba socday, iyagoo
qaylinaya oo leh, Naga fogeeya.

37 Markay u dhowayd in Bawlos qalcaddii la keeno ayuu
sirkaalkii sare ku yidhi, Ma ii suurtowdaa inaan wax ku
idhaahdo? Markaasuu ku yidhi, Af Gariig ma taqaan?
38 Haddana miyaanad ahayn Masrigii maalmahan hor-
toodii rabshad kiciyey oo afarta kun oo nin oo dhiigqabayaal
ah cidlada u kaxeeyey?
39 Laakiin Bawlos wuxuu ku yidhi, Anigu waxaan ahay
nin Yuhuudi ah oo reer Tarsos ah taasoo Kilikiya ku taal, oo
waxaan ahay magaalo aan yarayn waddanigeed. Waxaan
kaa baryayaa inaad ii fasaxdid inaan dadka la hadlo.
40 Oo kolkuu fasaxayna, Bawlos isagoo sallaankii taagan,
ayuu dadkii gacan u taagay; oo markii aad loo aamusay, ayuu
af Cibraaniga kula hadlay iyagii, isagoo leh,

22

Hadalkii Bawlos Kula Hadlay Yuhuuddii
(Fal. 9:1-19; 26:12-18)

1 Walaalayaal iyo aabbayaalow, maqla isdaafacidda aan
imminka idiin sheegayo.
2 Kolkay maqleen inuu af Cibraaniga kula hadlay, ayay sidii
hore ka sii aamuseen. Markaasuu ku yidhi,

3 Waxaan ahay nin Yuhuudi ah oo ku dhashay Tarsos oo
ku taal Kilikiya, laakiin magaaladan baa laygu koriyey anoo
Gamalii'eel hoostiisa wax laygu baray sidii caadadii adkayd
oo sharcigii awowayaasheen, anigoo Ilaah qiiro u leh sida
aad dhammaantiin maanta tihiin.
4 Jidkanna waan silcin jiray tan iyo dhimasho, anigoo xid-
haya oo xabsiga geeynaya rag iyo dumarba.
5 Sidatan ayay iigu markhaati furayaan wadaadka sare
iyo waayeelladii oo dhammuba, kuwaasoo aan warqado uga
helay walaalaha, oo aan Dimishaq u sodcaalay inaan kuwa
halkaas joogayna, iyagoo xidhxidhan, Yeruusaalem keeno si
loo ciqaabo.

6 Oo waxaa dhacday, intaan sodcaalayay oo Dimishaq u soo
dhowaanayay, iyadoo duhur ah, in dhaqsiba iftiin weyn oo
samada ka yimid hareerahayga ka iftiimay.
7 Markaasaan dhulka ku dhacay, oo waxaan maqlay cod igu
leh, Sawlosow, Sawlosow, maxaad ii silcinaysaa?

8 Markaasaan u jawaabay oo ku idhi, Yaad tahay, Sayidow?
Markaasuu igu yidhi, Waxaan ahay Ciisaha reer Naasared oo
aad silcinaysid.
9 Oo kuwii ila joogayna runtii waxay arkeen iftiinkii,
laakiin ma ay maqlin kii ila hadlay codkiisii.
10 Markaasaan ku idhi, Maxaan sameeyaa, Rabbiyow?
Kolkaasaa Rabbigu igu yidhi, Kac oo Dimishaq gal; mee-
shaasaana laguugu sheegi doonaa waxa ku saabsan waxyaal-
ihii lagu amray inaad samaysid oo dhan.
11 Markaan waxba arki waayay dhalaalkii iftiinka
aawadiis, kuwii ila joogay ayaa gacanta igu hagay oo waxaan
imid Dimishaq.
12 Oo mid la odhan jiray Ananiyas, oo nin cibaadaysan
ahaa sida sharcigu leeyahay, oo ahaa mid Yuhuuddii halkaas
joogtay oo dhanba marag wanaagsan u furtay,
13 ayaa ii yimid oo iskay ag taagay isagoo igu leh, Walaal
Sawlosow, araggaaga hel. Oo saacaddiiba waan arkay isagii.
14 Markaasuu igu yidhi, Ilaaha awowayaasheen ayaa ku
doortay inaad doonistiisa ogaatid, iyo inaad Kan Xaqa ah
aragtid oo aad afkiisa cod ka maqashid.
15 Maxaa yeelay, dadka oo dhan hortiisa waxaad isaga uga
markhaati furaysaa waxaad aragtay oo aad maqashay.
16 Haddaba maxaad u sugaysaa? Kac ha lagu baabtiiso, oo
dembiyadaada iska maydh, adoo magiciisa ku baryaya.
17 Oo waxaa dhacday, markaan Yeruusaalem ku soo noq-
day dabadeed, intaan macbudka ku tukanayay, inaan riyoo-
day,
18 oo waxaan arkay isagoo igu leh, Degdeg, oo dhaqso Yeru-
usaalem uga bax; maxaa yeelay, markhaatigaad ii furaysid
kaama ay aqbali doonaan.
19 Markaasaan idhi, Rabbiyow, iyaga qudhoodu way og
yihiin inaan xidhxidhay oo aan sunagog walba ku garaacay
kuwa ku rumaystay;
20 oo markii la daadshay dhiigga Istefanos oo ahaa
markhaatigaaga, aniguna waan ag taagnaa oo u
oggolaanayay oo haynayay kuwii isagii dilay dharkoodii.
21 Markaasuu igu yidhi, Tag, maxaa yeelay, waxaan kuu
dirayaa meel fog inaad dadka aan Yuhuudda ahayn ugu
tagtid.

Bawlos Wuxuu Isku Sheegay Waddani Reer Rooma

22 Wayna dhegaysteen ilaa hadalkaas; markaasay cod-
koodii sare u qaadeen iyagoo leh, Dhulka ka fogee ninka
caynkan ah, maxaa yeelay, ma qummana inuu noolaado.
23 Oo markay qaylinayeen oo dharka iska xoorayeen oo
siigo hawada ku tuurayeen,

24 ayaa sirkaalkii sare wuxuu amray in isagii qalcaddii la
soo geliyo, oo wuxuu u sheegay in karbaash lagu imtixaamo
si uu ku ogaado sababtii ay sidaas ugu qaylinayeen isagii.
25 Oo markay suumanka ku xidheen dabadeed ayaa Bawlos
wuxuu ku yidhi boqol-u-taliyihii oo ag taagnaa, Ma qaynuun
baa inaad karbaashtaan nin reer Rooma ah oo aan la xuku-
min?
26 Markii boqol-u-taliyihii taas maqlayna, wuxuu u tegey
sirkaalkii sare oo u sheegay, isagoo leh, Maxaad samay-
naysaa? Waayo, ninkanu waa nin reer Rooma ah.
27 Markaasaa sirkaalkii sare u yimid oo ku yidhi isagii, Ii
sheeg, ma nin reer Rooma ah baad tahay? Markaasuu yidhi,
Haah.
28 Kolkaasaa sirkaalkii sare u jawaabay oo ku yidhi, Wad-
daninimadan waxaan siistay lacag badan. Laakiin Bawlos
wuxuu ku yidhi, Anigu reer Rooma ayaan u dhashay.
29 Haddaba kuwii doonayay inay isagii imtixaamaan
markiiba way ka tageen, xataa sirkaalkii sarena waa cabsa-
day markuu ogaaday inuu yahay reer Rooma, maxaa yeelay,
wuu xidhay.

Bawlos Baa Iskaga Daafacay Shirka Hortiisa

30 Laakiin maalintii dambe, isagoo doonaya inuu hubsado
waxa Yuhuuddu ku dacwaysay, ayuu isagii furay, oo wuxuu
wadaaddadii sare iyo shirka oo dhan ku amray inay isu
yimaadaan, markaasuu Bawlos hoos u keenay oo soo hor
taagay iyagii.

23

1 Markaasaa Bawlos shirka aad u fiiriyey oo ku yidhi,
Walaalayaalow, ilaa maalintan ayaan qalbi wanaagsan ku
noolaa Ilaah hortiis.
2 Kolkaasaa wadaadkii sare oo Ananiyas la odhan jiray ku
amray kuwii ag taagnaa inay afka ku dhuftaan.
3 Markaasaa Bawlos ku yidhi, Ilaah baa kugu dhufan
doona, kaaga derbi caddaysanow; ma waxaad u fadhidaa
inaad sharciga igu xukuntid oo aad ku amartid in laygu
dhufto si aan sharcigu lahayn?
4 Markaasaa kuwii ag taagnaa waxay ku yidhaahdeen,
Ilaah wadaadkiisa sare miyaad caayaysaa?
5 Bawlosna wuxuu ku yidhi, Walaalayaalow, anigu ma
aan garanaynin inuu wadaadkii sare yahay; maxaa yeelay,
waxaa qoran, Waa inaanad wax shar ah kaga hadlin nin
dadkaaga u taliya.
6 Laakiin Bawlos markuu gartay in dadka qaarkiis
Sadukiin yahay, qaarka kalena ay Farrisiin yihiin, ayuu

shirkii ka dhex qayliyey oo yidhi, Walaalayaalow, anigu waxaan ahay Farrisi oo ah Farrisiinta wiilkood, oo wax ku saabsan rajada iyo sarakicidda kuwii dhintay ayaa laygu xukumayaa.

7 Oo markuu sidaas yidhina, waxaa Farrisiintii iyo Sadukiintii ka dhex dhacay muran, ururkiina waa kala qaybsamay.

8 Maxaa yeelay, Sadukiintu waxay yidhaahdaan, Ma jiraan sarakicidda ama malaa'ig ama ruuxba; laakiin Farrisiintu kulligoodba way qirtaan.

9 Markaasaa waxaa dhacay buuq weyn, oo qaar ka mid ah culimmadii safka Farrisiinta ayaa istaagay iyagoo hadal ku dagaallamaya oo leh, Ninkan wax shar ah kama helin; laakiin haddii ruux la hadlay isagii ama malaa'ig la hadashay, Ilaah la dagaallami mayno.

10 Oo markii muran weyni dhacay, ayaa sirkaalkii sare wuxuu ka cabsaday inay Bawlos kala jeexjeexaan, markaasuu askartii ku amray inay hoos tagaan oo xoog isaga uga soo qaadaan dadka dhexdiisa, oo ay qalcaddii keenaan.

11 Haddaba habeenkii dambe Rabbiga ayaa is-ag taagay isagii oo ku yidhi, Kalsoonow, maxaa yeelay, sidaad Yerusaalem iigu markhaati furtay waa inaad Roomana iigu markhaati furtid.

Yuhuuddu Shirqool Bay U Dhigeen Bawlos

12 Oo markii ay maalin noqotayna, ayaa Yuhuuddii urur samaysteen oo nidar wada galeen iyagoo leh, Waxba cuni mayno, waxbana cabbi mayno ilaa aan Bawlos dilno mooyaane.

13 Kuwa isku dhaartayna waxay ka badnaayeen afartan.

14 Markaasay u yimaadeen wadaaddadii sare iyo waayeelladii, oo waxay ku yidhaahdeen, Nidar weyn ayaannu wada galnay, oo waxaannu isku dhaarsannay inaannan waxba dhadhamin ilaa aannu Bawlos dilno.

15 Haddaba idinka iyo shirkuba waxaad sirkaalka sare garansiisaan inuu isagii idiin keeno sidii idinkoo doonaya inaad aad u sii garataan waxyaalaha ku saabsan isagii; annaguna, intuusan soo dhowaan, diyaar baannu nahay inaannu dilno isagii.

16 Laakiin Bawlos wiilkuu abtiga u ahaa wuxuu maqlay gaadmadoodii, markaasuu yimid oo qalcaddii galay oo Bawlos u warramay.

17 Markaasaa Bawlos wuxuu u yeedhay boqol-u-taliyayaashii midkood oo ku yidhi, Wiilkan u gee sirkaalka sare, maxaa yeelay, war buu qabaa inuu u sheego.

18 Sidaas daraaddeed ayuu kaxeeyey oo u geeyey sirkaalkii sare oo ku yidhi, Bawlos oo maxbuuska ah ayaa ii yeedhay,

oo wuxuu i weyddiistay inaan kuu keeno wiilka oo war qaba
inuu kuu sheego.
19 Markaasaa sirkaalkii sare gacanta ku qabtay isagii oo
gees ula leexday oo gooni ahaan u weyddiiyey isagoo leh,
Waa maxay warkaad qabtaa inaad ii sheegtid?
20 Markaasuu ku yidhi, Yuhuuddu waxay ku heshiiyeen
inay kuu weyddiistaan inaad berrito Bawlos shirka hor keen-
tid sidii adigoo doonaya inaad u sii weyddiisatid wax ku
saabsan isagii.
21 Haddaba yaanay ku oggolaysiin; maxaa yeelay, waxaa
isagii gaadaya kuwa ka badan afartan nin oo iyaga ka mid
ah, kuwaasoo nidar galay inayan wax cunin, waxna cabbin
ilaa ay isaga dilaan; haddana diyaar bay yihiin, iyagoo bal-
lanqaad kaa filanaya.
22 Haddaba sirkaalkii sare wiilkii buu iska diray isagoo ku
amraya oo leh, Ninna ha u sheegin inaad waxyaalahan ii
muujisay.

Bawlos Waxaa Loo Diray Kaysariya

23 Markaasuu wuxuu u yeedhay laba ka mid ah boqol-u-
taliyayaashii oo ku yidhi, Waxaad diyaarisaan inay saddexda
saacadood oo habeennimo tagaan ilaa Kaysariya laba boqol
oo askar ah iyo toddobaatan fardooley ah iyo laba boqol oo
warmooley ah.
24 Wuxuu kaloo ku yidhi, Keena neefaf ay Bawlos fuuliyaan
oo nabad isaga ugu geeya taliye Feelikos.
25 Markaasuu qoray warqad sidan ah:
26 Kalawdiyos Lusiyas wuxuu salaamayaa taliyaha
sharafka weyn leh oo Feelikos ah.
27 Markii Yuhuuddu qabatay ninkan oo ay u dhowaayeen
inay dilaan, ayaan askar la imid oo bixiyey, markaan ogaaday
inuu reer Rooma yahay.
28 Anigoo doonaya inaan ogaado sababtii ay ku dacwaynay-
een, ayaan isagii shirkoodii hor keenay;
29 kaasoo aan markaas gartay inay isaga ku dacweeyeen
su'aalo ku saabsan sharcigooda, laakiin inaan lagu ash-
takayn wax uu ku istaahilo in la dilo ama in la xidho.
30 Haddaba markii la ii sheegay in loo heshiiyey in ninkii
la gaadi doono, ayaan dhaqso kuugu soo diray isagii, ani-
goo ku amraya kuwii soo dacwaynayay inay hortaada ku
dacweeyaan isaga.
31 Sidaas daraaddeed ayaa askartii, sidii lagu amray, Baw-
los kaxeeyeen, oo habeennimo keeneen Antibatris.
32 Laakiin maalintii dambe ayay fardooleydii daayeen inay
isaga sii raacaan, iyaguna waxay ku noqdeen qalcaddii;

33 kuwaasu markay Kaysariya yimaadeen oo ay warqaddii
u dhiibeen taliyaha, ayay Bawlos hor taageen isagii.
34 Markuu akhriyeyna, wuxuu weyddiiyey gobolkii uu ka
yimid; oo kolkuu ogaaday inuu Kilikiya ka yimid,
35 ayuu wuxuu ku yidhi, Waan maqli doonaa dacwadaada
markii kuwii ku dacwaynayay yimaadaan; markaasuu ku
amray in lagu hayo gurigii taliyaha.

24

Bawlos Waxaa Xukun Loo Hor Joojiyey Taliye Feelikos

1 Kolkaasaa shan maalmood dabadeed waxaa yimid
Ananiyas oo ahaa wadaadkii sare oo wata kuwo waayeellada
ah iyo mid codkar ah oo Tertullos la odhan jiray; oo waxay
taliyihii u sheegeen wax Bawlos ka gees ah.
2 Oo markii loo yeedhay ayaa Tertullos wuxuu bilaabay
inuu isagii dacweeyo, oo wuxuu yidhi,

Adiga daraaddaa waxaannu ku raaxaysannaa nabad
badan, oo dhaqaalahaaga aawadiisna xumaatooyinka waa
laga hagaajiyaa quruuntan.
3 Annaguna si walba iyo meel walba ayaannu ku aqbalnaa,
adigan Feelikos ah oo sharafka weyn lahow, oo aad iyo aad
ayaannu ugu mahadnaqaynaa.
4 Laakiin si aanan kuu sii daalin, waxaan kaa baryayaa
inaad raxmaddaada nooga maqashid dhawr eray.
5 Maxaa yeelay, waxaannu aragnay in ninkanu yahay nin
baas oo fidmad ka dhex kiciya Yuhuudda dunida joogta oo
dhan, waana kan horgalaha u ah dariiqada Naasaraaniyi-
inta;
6 oo wuxuu aad ugu dadaalay inuu macbudka nijaaseeyo;
oo weliba annagu waan soo qabannay isagii, oo waxaannu
ku xukumi lahayn wax sharcigayaga ku saabsan.
7 Laakiin waxaa yimid sirkaalkii sare oo Lusiyas la yid-
haahdo, oo gacantayada xoog kaga baxshay isagii,
8 oo wuxuu kuwii soo dacwaynayay ku amray inay hor-
taada yimaadaan. Isaga markaad adiga qudhaadu imtixaan-
tid waad ka ogaan kari doontaa waxyaalahan aannu isaga ku
dacwaynayno oo dhan.
9 Oo Yuhuuddiina way ku darmadeen dacwadii iyagoo
adkaynaya in waxyaalahaasu saas yihiin.
10 Oo markii taliyuhu u gacan haadiyey inuu hadlo, ayaa
Bawlos u jawaabay oo wuxuu yidhi.

Anigu waan ogahay inaad sannado badan quruuntan
xaakin u ahayd, sababtaas daraaddeed anigoo aad u faraxsan
ayaan isdaafacayaa.

11 Adigu waad ogaan karaysaa inayan laba iyo toban maal-
mood ka badnayn kolkii aan Yeruusaalem caabudidda u
tegey.
12 Anigoo qof la doodaya ama dad badan kicinaya laygama
helin ama macbudka ama sunagogyada ama magaalada.
13 Kuumana ay caddayn karaan waxyaalihii ay imminka
igu dacwaynayaan.
14 Laakiin tan baan kuu qiranayaa, inaan Ilaaha
awowayaashayo ugu adeego sida Jidka ay yidhaahdaan
dariiqo bidcinimo ah, anigoo rumaysan waxyaalaha
sharcigu leeyahay oo dhan iyo waxyaalaha lagu qoray
kitaabbadii nebiyada.
15 Oo waxaan xagga Ilaah ka rajaynayaa waxyaalaha ay
kuwan qudhooduba filanayaan, waana inay jiri doonto sara-
kicidda ay kuwa xaqa ah iyo kuwa aan xaqa ahayn soo sara
kici doonaan.
16 Tan ayaan ku dadaalayaa inaan had iyo goorba qabo
qalbi aan xumaan u keenin xagga Ilaah iyo xagga dadba.
17 Haddaba sannado badan dabadeed ayaan waxaan u
imid inaan quruuntayda u keeno sadaqooyin iyo qurbaanno.
18 Markaan kuwaas keenayay ayay macbudka iga heleen,
anigoo daahirsamay, oo aan dad badan la joogin, oo aan buuq
ku jirin; laakiin waxaa joogay kuwo Yuhuud ah oo Aasiya ka
yimid
19 kuwaasoo ay waajib ahayd inay halkan hortaada
joogaan oo ay i dacweeyaan haddii ay wax igu haystaan.
20 Haddii kalese nimankan qudhoodu ha sheegeen xaqdar-
radii ay igu heleen markii aan shirka hor istaagay,
21 haddii ayan ahayn codkan keliya oo aan ku dhawaaqay
markaan iyaga dhex taagnaa oo idhi, Wax ku saabsan sarak-
icidda kuwii dhintay ayaad maanta igu xukumaysaan.

Feelikos Baa Xaajadii Dib U Dhigay

22 Laakiin Feelikos oo aad u sii garanaya wax ku saabsan
Jidka ayaa xaajadoodii dib u dhigay oo yidhi, Kolkii sirkaalka
sare oo Lusiyas ah yimaado ayaan xaajadiinna dhammaan u
garan doonaa.
23 Markaasuu boqol-u-taliyihii ku amray in la ilaaliyo is-
agoo aan xidhnayn oo aan saaxiibbadiis laga joojin inay u
adeegaan.
24 Laakiin dhawr maalmood dabadeed ayaa Feelikos yimid
isagoo ay naagtiisa Darusilla oo Yahuudiyad ahayd la socoto,
oo wuxuu u cid dirsaday Bawlos, oo wuxuu ka maqlay wax
ku saabsan rumaysadkuu rumaystay Ciise Masiix.
25 Oo intuu kala hadlayay xaqnimada iyo iscelinta iyo
xukunka imanaya, ayaa Feelikos cabsaday oo u jawaabay oo

ku yidhi, Haatan iska tag; oo markaan wakhti wanaagsan helo ayaan kuu yeedhan doonaa.

26 Wuxuu rajaynayay in Bawlos lacag siiyo isagii, sidaas daraaddeed ayuu marar badan u soo cid diray oo la hadlay isagii.

27 Laakiin markii laba sannadood dhammaatay waxaa Feelikos jagadiisa qaatay Borkiyos Feestos; Feelikosna isagoo doonaya inuu Yuhuuddii ka farxiyo ayuu Bawlos daayay isagoo xidhan.

25

Bawlos Waxaa Xukun Loo Hor Joojiyey Feestos

1 Haddaba Feestos markuu soo galay gobolkii, ayuu saddex maalmood dabadeed Kaysariya ka tegey, oo wuxuu aaday Yeruusaalem.

2 Markaasaa wadaaddadii sare iyo raggii Yuhuudda u waaweynaa waxay isagii u sheegeen wax Bawlos ka gees ah, wayna baryeen

3 oo axsaan ka weyddiisteen inuu isaga Yeruusaalem u soo diro; iyagoo shirqool u dhigaya inay jidka ku dilaan.

4 Habase yeeshee Feestos wuxuu ugu jawaabay in Bawlos lagu dhawrayo Kaysariya, iyo in isaga qudhiisuba dhaqsiyo halkaas u aadayo.

5 Oo wuxuu ku yidhi, Haddaba kuwa idinku jira oo amarka lahu aniga ha ila tageen, oo haddii ninkaasu wax qallooc ah leeyahay, iyagu ha dacweeyeen isaga.

6 Oo markuu iyagii dhex joogay in aan ka badnayn siddeed ama toban maalmood, ayuu wuxuu aaday Kaysariya, kolkaasuu maalintii dambe fadhiistay kursigii xukumaadda, oo wuxuu amray in Bawlos la keeno.

7 Oo kolkuu yimid, Yuhuuddii Yeruusaalem ka timid ayaa hareerihiisii soo istaagtay, oo waxay keeneen dacwooyin badan oo waaweyn, oo ayan iyagu xaqiijin karin.

8 Markii Bawlos isdaafacayay, ayuu wuxuu yidhi, Anigu innaba kuma dembaabin sharciga Yuhuudda ama macbudka iyo Kaysar toona.

9 Laakiin Feestos isagoo doonaya inuu Yuhuudda kaga farxiyo, ayuu wuxuu ku jawaabay oo Bawlos ku yidhi, Ma doonaysaa inaad Yeruusaalem tagto oo waxyaalahan halkaas hortayda lagugu xukumo?

10 Laakiin Bawlos wuxuu yidhi, Anigu waxaan hor taaganahay kursigii xukumaadda oo Kaysar; halkanay igu waajib tahay in laygu xukumo. Anigu Yuhuudda innaba xumaan kuma aan samayn, sidaad aad ugu og tahay.

11 Haddaba haddii aan xumaan falay oo aan galay wax dhi-
masho istaahila, geeri diidi maayo; laakiin waxyaalahan ay
kuwanu igu dacwaynayaan haddii aan wax run ah lagu arag,
ninna iima gacangelin karo iyaga. Waxaan u ashtakoonayaa
Kaysar.
12 Markaasaa Feestos, markuu shirka la tashaday, ayuu
wuxuu ku jawaabay, Kaysar baad u ashtakootay; Kaysar
baad u tegaysaa.

Agribba Iyo Bernikee

13 Haddaba kolkii dhawr maalmood la soo dhaafay ayaa
waxaa Kaysariya yimid oo Feestos soo salaamay boqor
Agribba iyo Bernikee.
14 Oo kolkii ay maalmo badan halkaas joogeen ayaa Feestos
wuxuu boqorkii hor dhigay dacwadii Bawlos, oo wuxuu ku
yidhi, Waxaa jira nin Feelikos ka tegey isagoo maxbuus ah;
15 kaasoo waagii aan Yeruusaalem joogay ay wadaaddadii
sare iyo waayeelladii Yuhuuddu igu soo dacweeyeen iyagoo
doonaya in la xukumo isagii.
16 Iyagii waxaan ugu jawaabay oo ku idhi, Ma aha caadada
reer Rooma in ninna xukumaad loo dhiibo intaan mud-
duciyaasha layska hor keenin muddacalayga oo la siin fursad
uu isaga daafaco xaalka lagu ashtakeeyey.
17 Haddaba markii ay halkan wada yimaadeen, anigu
innaba siima aan raagin ee maalintii dambe ayaan waxaan
ku fadhiistay kursigii xukumaadda, oo waxaan amray in
ninka la keeno.
18 Laakiin markii ay mudduciyaashii istaageen, ma ay
keenin innaba wax xumaan ah oo u eg wixii aan filanayay;
19 laakiin waxay lahaayeen su'aalo isaga ka gees ah oo ku
saabsan diintooda iyo mid Ciise la odhan jiray oo dhintay,
laakiin Bawlos leeyahay inuu nool yahay.
20 Haddaba anigoo ka shakiyaya sidii aan waxyaalahan u
sii haybin lahaa, ayaan waxaan isagii weyddiistay bal inuu
Yeruusaalem tegayo oo meeshaas lagu xukumo waxyaalahan
iyo in kale.
21 Laakiin markii Bawlos doonayay in la sii hayo ilaa bo-
qorku gar gooyo, waxaan amray in la sii hayo ilaa aan isaga
Kaysar u diro.
22 Markaasaa Agribba wuxuu Feestos ku yidhi, Aniguba
waxaan jeclaan lahaa inaan ninka maqlo. Markaasuu yidhi,
Berritaad maqlaysaa.

23 Sidaas daraaddeed maalintii dambe ayaa Agribba iyo
Bernikee waxay la yimaadeen bandhig weyn, oo waxay soo

galeen maxkamaddii, iyaga iyo nimankii sare iyo raggii mag-
aalada ugu waaweynaa. Markaasaa Feestos wuxuu amray in
Bawlos loo keeno.
24 Markaasaa Feestos wuxuu yidhi, Boqor Agribba iyo
ragga kale oo halkan nala jooga oo dhammow, waxaad
arkaysaan ninkan Yuhuudda badan oo dhammu ay iiga soo
cabteen Yeruusaalem iyo halkanba, iyagoo ku qaylinaya,
Waajib ma aha in ninkanu sii noolaado.
25 Laakiin waxaan ogaaday inuusan samayn innaba wax
dhimasho istaahila; oo isaga qudhiisuba wuxuu u ashtakoo-
day boqorka, sidaas daraaddeed waxaan goostay inaan isaga
diro.
26 Haddaba anigu ma hayo wax xaqiiqa ah oo ninkan ku
saabsan oo aan sayidkayga u qoro. Sidaas daraaddeed ayaan
isaga hortiinna u keenay, iyo khusuusan adiga hortaada,
boqor Agribbow, in kolkii loo imtixaamo dabadeed aan helo
wax aan qoro.
27 Waayo, waxay ila eg tahay caqliyaraan in maxbuus la
diro iyadoo aan aad loo xaqiijin wixii lagu ashtakeeyey.

26

Bawlos Oo Agribba Hortiisa Ka Hadlaya
(Fal. 22:6-16; 26:12-18)

1 Markaasaa Agribba wuxuu Bawlos ku yidhi, Waa laguu
fasaxay inaad nafsaddaada u hadashid. Kolkaasaa Bawlos
gacantiisa fidiyey oo isdaafacay.
2 Boqor Agribbow, waxaan isku tirinayaa mid faraxsan
inaan maanta hortaada isaga daafaco waxyaalihii ay Yuhu-
uddu igu soo dacweeyeen oo dhan;
3 maxaa yeelay, adigu waxaad khusuusan xariif ku tahay
caadooyinka iyo su'aalaha oo dhan oo Yuhuudda dhex yaalla;
haddaba waxaan kaa baryayaa inaad ii dulqaadatid oo aad i
maqashid.
4 Yuhuuddu dhammaantoodba tan iyo yaraantaydii way
wada yaqaaniin camalka noloshayda, taasoo bilowga aan
kula dhex jiray quruuntayda oo aan Yeruusaalem la joogay.
5 Haddii ay raalli ku yihiin inay ii marag furaan, iyaguba
tan iyo horraantii aqoon bay u lahaayeen sidii aan ugu
dhaqmi jiray dariiqada diintayada ugu qiiro adag anoo Far-
risi ah.
6 Haddaba waxaan haatan halkan u taaganahay in la ii
xukumo rajadii ballankii Ilaah u qaaday awowayaashayo.
7 Oo laba iyo tobankayaga qabiilba waxay Ilaah aad ugu
adeegaan habeen iyo maalinba iyagoo rajaynaya in ay bal-
lankaas helaan. Haddaba boqorow, Yuhuuddu waxay igu
ashtakeeyeen wax rajadaas ku saabsan!

8 Haddii Ilaah kuwii dhintay soo sara kiciyo, bal maxaad
ugu qaadataan wax aan la rumaysan karin?
9 Runtii aniga qudhayduba waxaan mooday inay waajib
igu tahay inaan sameeyo waxyaalo badan oo wada khilaaf-
san magaca Ciisaha reer Naasared.
10 Oo sidaasaan ku sameeyey Yeruusaalem; weliba waxaan
xabsi ku xidhay kuwo badan oo quduusiin ah, anigoo amar
ka wata wadaaddada sare, oo kolkii la dilayayba waan ku
raacsanaa.
11 Oo marar badan ayaan iyaga ku ciqaabay sunagogyada
oo dhan, oo waxaan qasbay inay caytamaan; oo intaan aad
iyo aad ugu cadhooday, ayaan iyaga ku silciyey tan iyo xataa
magaalooyin ajanabi.
12 Oo markaan Dimishaq u sodcaalayay, boqorow, anigoo
wata amarkii iyo dardaarankii wadaaddada sare,
13 ayaan waxaan hadhkii arkay, intaan jidka marayay,
iftiin samada ka baxaya oo qorraxda ka sii dhalaal dheer, oo
ka iftiimaya hareerahayga aniga iyo kuwii ila socdayba.
14 Oo kolkii aannu dhammaantayo dhulka ku wada dhac-
nay, ayaan maqlay cod afka Cibraaniga ku hadlaya oo igu leh,
Sawlosow, Sawlosow, maxaad ii silcinaysaa? Way kugu adag
tahay inaad harraatidid wax ku muda.
15 Markaasaan idhi, Yaad tahay Sayidow? Kolkaasaa Rab-
bigu wuxuu igu yidhi, Waxaan ahay Ciisaha aad silcinaysid.
16 Laakiin bal sara joogso, oo cagahaaga ku istaag; waayo,
sababtan aawadeed ayaan kuugu muuqday inaan kaaga
dhigo midiidin iyo markhaati waxyaalihii aad igu aragtay iyo
waxyaalaha aan kuugu muuqan doonaba;
17 anigoo kaa samatabbixinaya dadka iyo quruumaha aan
kuu diri doonaba,
18 inaad indhahooda furtid si ay gudcur uga soo jeestaan
oo ay iftiinka ugu soo jeestaan, iyo inay ka soo leexdaan
xoogga Shayddaanka oo ay Ilaah u yimaadaan, inay helaan
dembidhaaf oo ay dhaxal la helaan kuwa quduus lagaga
dhigay rumaysadka ay igu leeyihiin.
19 Sidaas daraaddeed, boqor Agribbow, kuma aan caasiy-
oobin riyadii samada ka timid;
20 laakiin waxaan horeba ugu sheegay kuwii joogay
Dimishaq iyo Yeruusaalem iyo dalka Yahuudiya oo dhan iyo
weliba dadka aan Yuhuudda ahayn, inay toobadkeenaan oo
ay Ilaah u soo noqdaan, iyagoo samaynaya shuqullo toobad
istaahila.
21 Waxyaalahaas aawadood baa Yuhuuddu macbudka
gudihiisa iigu qabteen, oo waxay isku dayeen inay i dilaan.
22 Haddaba anigoo caawimaad ka helay xag Ilaah ayaan
waxaan ilaa maanta u taaganahay inaan marag furo oo aan

u sheego yar iyo weynba, anigoo aan innaba wax kale sheegayn wixii nebiyadii iyo Muuse ay sii sheegeen inay ahaan doonaan mooyaane;

23 taasoo ah in Masiixu xanuunsan doono, iyo sida isagoo ah kii kowaad oo kuwii dhintay ka soo sara kacay uu iftiin ugu naadin doono dadka iyo quruumahaba.

24 Oo intuu saas isu daafacayay, ayaa Feestos cod weyn ku dhawaaqay oo yidhi, Bawlosow, waad waalan tahay. Barashadaadii badnayd ayaa waalli kuu beddeshay.

25 Laakiin Bawlos wuxuu yidhi, Feestoskii aad u sarreeyeyow, anigu ma aan waalni, laakiin waxaan ku hadlayaa erayo run ah iyo feeyignaan.

26 Waayo, boqorka aan ikhtiyaar ula hadlayaa wuu garanayaa waxyaalahan; waayo, anigu waxaan hubaa inaan waxyaalahan midkoodna uusan isaga ka qarsoonayn; waayo, waxyaalahan laguma samayn meel qarsoon.

27 Boqor Agribbow, nebiyadii ma rumaysan tahay? Waan ogahay inaad rumaysan tahay.

28 Markaasaa Agribba wuxuu Bawlos ku yidhi, Wax yar baad igu oggolaysiinaysaa inaan Masiixi noqdo.

29 Kolkaasaa Bawlos wuxuu yidhi, Waxaan Ilaah ka dooni lahaa in, haddii ay tahay wax yar iyo haddii ay tahay wax badan, ayan ahayn adiga oo keliya, laakiin in, inta maanta i maqlaysaa oo dhammu, ay wada noqdaan sida aan ahay oo kale, silsiladahan mooyaane.

30 Markaasaa boqorkii kacay iyo taliyihii iyo Bernikee iyo kuwii la fadhiyey oo dhammu;

31 oo kolkii ay baxeen ayaa midba midkii kale la hadlay, oo waxay isku yidhaahdeen, Ninkanu innaba ma uu samayn wax istaahila dhimasho iyo silsilado toona.

32 Markaasaa Agribba wuxuu Feestos ku yidhi, Ninkan waa la sii dayn kari lahaa haddii uusan Kaysar u ashtakoon.

27

Bawlos Wuxuu U Dhoofay Rooma, Markaasuu Kereetee U Dhoofay

1 Haddaba markii la goostay inaannu Itaaliya u dhoofo ayaa Bawlos iyo dhawr kale oo maxaabiis ah waxaa loo dhiibay boqol-u-taliye magiciisa Yulyos la odhan jiray oo ka tirsanaa ciidankii boqorka.

2 Oo waxaannu fuulnay doonni Adramuteyon ka timid oo u dhoofaysay meelaha xeebta Aasiya ku yaal, markaasaannu dhoofnay oo waxaa nala socday nin Aristarkhos la odhan jiray oo reer Makedoniya ahaa oo Tesaloniika ka yimid.

3 Oo maalintii dambe waxaannu nimid Siidoon; markaasaa
Yulyos u naxariistay Bawlos oo fasax u siiyey inuu saaxiib-
badiis u tago oo uu dhaqaalo ka helo.
4 Oo haddana halkaas waannu ka dhoofnay, oo waxaannu
ka hoos marnay Qubrus, maxaa yeelay, dabayshu waa na
haysay.
5 Oo markii aannu ka gudubnay badda u dhow Kilikiya iyo
Bamfuliya, waxaannu nimid Mura oo ku taal Lukiya.
6 Oo halkaas boqol-u-taliyihii wuxuu ka helay doonni
Iskanderiya ka timid oo u dhoofaysa Itaaliya; markaasuu na
fuushiiyey.
7 Oo kolkii aannu maalmo badan aayar soconaynay, wax-
aannu dhib ku nimid Kinidos horteeda, oo dabayshii ayaa
noo diiday inaan hore u sii soconno, kolkaasaannu ka hoos
marnay Kereetee oo ka hor jeedda Salmoonee.
8 Oo markii aannu dhib ku dhaafnay, waxaannu nimid
meel magaceeda la yidhaahdo Marsooyin Wanaagsan oo u
dhow magaalada Lasaya.

Melita Buu U Dhoofay. Duufaan Baa Dhacay Oo Doonnidii Waa Burburtay

9 Markii wakhti badanu dhammaaday, oo haatan dhoofku
halis ahaa, maxaa yeelay, Soonkii goor horaa la soo dhaafay,
ayaa Bawlos waaniyey iyagii,
10 oo wuxuu ku yidhi, Niman yahow, waxay ila tahay
in dhoofkanu lahaan doono waxyeello iyo khasaaro badan,
umana ahaan doonaan shixnadda iyo doonnida oo keliya,
laakiin xataa nafaheennu khatar bay ku sugan yihiin.
11 Laakiin boqol-u-taliyihii wuxuu dhegaystay hadalkii
naakhudihii iyo ninkii doonnida lahaa intuu dhegaysan la-
haa waxyaalihii Bawlos yidhi.
12 Oo marsadaasu ma ay ahayn mid ku wanaagsan in
wakhtiga qabowga la joogo, sidaas daraaddeed ayaa dadkii
intiisii badnayd waxay ku talisay in halkaas laga sii dhoofo,
haddii si uun lagu gaadhi karo Foynikis oo halkaas wakhtiga
qabowga la joogo, taasoo ah marso Kereetee ku taal oo u
jeedda woqooyi-bari iyo koonfur-bari.
13 Oo kolkii dabayshii koonfureed tartiib u socotay ayay
waxay u maleeyeen inay qasdigoodii heleen, kolkaasay bar-
roosinkii qaadeen, oo waxay ag mareen Kereetee.
14 Laakiin wakhti aan dheerayn dabadeed ayaa waxaa ka
soo kacay duufaan weyn oo magiciisa la yidhaahdo Yurok-
doon;
15 oo markii doonnidii la qabsaday oo ay wejiga siin kari
weyday dabaysha, ayaannu iska dhiibnay, kolkaasay na kax-
aysatay.

16 Oo waxaannu ku orodnay gasiirad yar oo Kalawda la
yidhaahdo dugsigeed, oo annagoo aad u dhibtoonnay ayaan
waxaan awood u helnay inaan huurigii aad u xidhno;
17 Oo kolkii ay kor u soo bixiyeen ayay waxay ku istic-
maaleen xadhko wax tara oo doonnidiina way adkeeyeen, oo
iyagoo ka cabsanaya inay Surtis oo bacaad ah ku dhacaan,
ayay waxay dejiyeen shiraaqii, oo sidaasaa loo kaxaystay.
18 Oo sidii aannu duufaankii aad ugu hawshoonaynay, ayay
maalintii dambe shixnaddii badda ku tuureen.
19 Oo maalintii saddexaadna waxay gacmahoodii ku tu-
ureen alaabtii doonnida.
20 Oo markii intii maalmo badan ah ayan qorraxdii iyo
xiddigihii toona ifin, oo duufaan aan yaraynuna uu nagu
dhacayay, ayaa rajadii aannu badbaado ku rajaynaynay oo
dhan nalaga qaaday.
21 Oo kolkii ay wakhti dheer cuntola'aan sii joogeen ayaa
Bawlos dhexdooda istaagay, oo wuxuu ku yidhi, Niman
yahow, waxaa idinku habboonayd inaad i maqashaan oo
aydaan Kereetee ka soo dhoofin oo helin waxyeelladan iyo
khasaaradan toona.
22 Haddaba waxaan idinku waaninayaa inaad kalsoon-
aataan; waayo, midkiinna nafta waayi maayo, laakiin waxaa
keliyahoo dumaya doonnida.
23 Waayo, xalayto ayaa waxaa i soo ag istaagtay malaa'igtii
Ilaaha i leh oo aan weliba u adeego.
24 Waxay igu tidhi, Bawlosow, ha cabsan; waayo, waa inaad
Kaysar hortiisa istaagtaa; oo weliba bal eeg, Ilaah wuxuu
adiga ku wada siiyey kuwa kula socda oo dhan.
25 Haddaba, niman yahow, kalsoonaada, waayo, anigu
Ilaah waan rumaysanahay inay noqon doonto sidii la ii shee-
gay.
26 Habase yeeshee waa inaynu ku dhacno gasiirad.
27 Laakiin intii badda Adriya hore iyo gadaal nalagu kax-
eeyey, kolkii habeenkii afar iyo tobnaad la gaadhay, goor
habeenbadhkii ku dhow, ayaa baxriyiintii waxay u maleey-
een inay dhul ku soo dhowaanayeen;
28 kolkaasay moolkii badda qiyaas ka qaadeen, oo waxay
heleen inuu yahay labaatan baac, oo haddana kolkay in yar
socdeen ayay mar kale qiyaas qaadeen, oo waxay heleen
inuu yahay shan iyo toban baac.
29 Waxay ka cabsadeen inaannu ku dhacno meelo dha-
gaxyo leh, markaasay waxay doonnida xaggeeda dambe ka
tuureen afar barroosin, oo waxay aad u jeclaysteen in maalin
noqoto.
30 Oo baxriyiintii ayaa waxay damceen inay doonnida ka
baxsadaan, oo waxay badda qarsoodi ugu dejiyeen huu-

rigii sidii iyagoo barroosinno ka tuuraya doonnidii xaggeeda hore.
31 Markaasaa Bawlos boqol-u-taliyihii iyo askartii ku yidhi, Kuwanu haddayan doonnida sii joogin, idinku badbaadi kari maysaan.
32 Markaasaa askartii xadhkaha huuriga ka jareen oo ay huurigii sii daayeen inuu dhaco.

33 Oo intii waagu soo beryayay, ayaa Bawlos wuxuu dadkii oo dhan ka baryay inay wax cunaan, oo wuxuu yidhi, Maanta waa maalintii afar iyo tobnaad intii aad sugayseen oo aad iska soomanaydeen, oo aydnaan waxba qaadan.
34 Haddaba waxaan idinka baryayaa inaad cunto qaa-dataan, waayo, taasu waa caafimaadkiinna aawadiis; maxaa yeelay, midkiinna tin keliyahu ka go'i maayo madaxiisa.
35 Oo markii uu saas yidhi, ayuu wuxuu soo qaatay kibis, oo dadkii oo dhan hortooda ayuu Ilaah ugu mahadnaqay, oo intuu kala jebiyey ayuu bilaabay inuu wax cuno.
36 Markaasay wada dhiirranaadeen dhammaantood, oo iyagiina wax bay cuneen.
37 Oo intayadii doonnidii ku jirtay oo dhammu waxaannu ahayn laba boqol iyo lix iyo toddobaatan qof.
38 Oo markii ay cuntada ka dhergeen, ayay doonnidii fududeeyeen, oo sarreenkiina waxay ku tuureen badda.

39 Oo markii waagii beryay, ayay dhulkii garan waayeen; laakiin waxay arkeen marso xeeb leh, oo waxay doonayeen inay doonnidii halkaas ku kaxeeyaan hadday karaan.
40 Markaasay barroosinnadii badda ku xooreen oo badda ku sii daayeen, oo isla markaasba waxay fureen xadhkihii shukaanaha ku xidhnaa, oo intay shiraaqii dabaysha u sii daayeen, ayay xeebta ku hagaageen.
41 Laakiin waxay ku dhaceen meel laba badood isaga darmadaan, markaasaa doonnidii dhulka ku dhufatay; oo dhankeedii hore ayaa meel ku liimbaaday oo waxay noqotay wax aan la dhaqdhaqaajin karin, laakiin dhankii dambe wuxuu bilaabay inuu ku burburo mawjadihii xooggooda.

42 Markaasaa askartii waxay ku taliyeen inay maxaabiista laayaan, si aan midkoodna intuu dabaasho uga baxsan.
43 Laakiin boqol-u-taliyihii oo doonayay inuu badbaadiyo Bawlos, ayaa qasdigoodii ka joojiyey; oo wuxuu amray in kuwa dabaalan karaa ay doonnida iska tuuraan, oo ay marka hore dhulka tagaan;
44 oo inta kalena qaar ha ku dabaasho looxaan, qaarna waxyaalo kale oo ay doonnida ka sii qaataan. Oo sidaas daraaddeed waxay noqotay inay dhammaantood dhulkii u baxsadeen iyagoo nabdoon.

28

Bawlos Oo Melita Jooga

1 Oo kolkii aannu wada baxsannay ayaan ogaannay in
gasiiraddaas la yidhaahdo Melita.
2 Oo *barbariyiintii waxay na tuseen raxmad khaas ah;
waayo, iyagu waxay shideen dab, oo dhammaantayona way
na soo dhoweeyeen, sababtuna waa roobkii wakhtigaas jiray
daraaddiis iyo dhaxantii daraaddeed.
3 Laakiin Bawlos ayaa soo ururshay xaabo badan, oo
wuxuu saaray dabka, kolkaasaa kulaylka daraaddiis waxaa
soo baxay jilbis oo gacantiisuu ku dhegay.
4 Oo barbariyiintiina markay arkeen bahalkii gacantiisa
ka laalaaday ayaa midkoodba wuxuu mid kale ku yidhi,
Shakila'aan ninkanu waa nin dhiig qaba, waayo, in kastoo
uu baddii nabdoonaan kaga baxsaday, haddana xaqnimadu
uma oggolaan inuu sii noolaado.
5 Habase yeeshee bahalkii ayuu dabka iskaga tuuray, oo
innaba waxyeello ma gaadhin isagii.
6 Laakiin iyagii waxay filanayeen inuu haddiiba bararo
ama uu markiiba dhaco isagoo meyd ah; laakiin kolkii ay
wakhti dheer dhawrayeen oo ay arkeen inaan waxyeello ku
dhicin isagii, ayay fikirradoodii beddeleen, oo waxay isku
yidhaahdeen, Isagu waa ilaah.
7 Haddaba meeshaas waxaa u dhowaa dhulal uu leeyahay
ninkii gasiiradda madaxda u ahaa oo magiciisa la odhan jiray
Bobliyos. Kaasuna waa na soo dhoweeyey, oo intii saddex
maalmood ah ayuu si sharaf ah noo marti qaaday.
8 Oo waxay noqotay in Bobliyos aabbihiis jiifsaday isagoo
qandho iyo dabadhiig qaba. Markaasaa Bawlos isagii u
galay oo intuu u duceeyey ayuu gacmihiisii saaray oo wuu
bogsiiyey isagii.
9 Oo markii waxaas la sameeyey dabadeed ayaa intii kale
oo cudurro qabtay oo gasiiraddii joogtay oo dhammu wada
yimaadeen, oo iyana waa la bogsiiyey;
10 oo kuwaasuna waxay nagu sharfeen sharaf badan; oo
markii aannu dhoofaynay ayay doonnida noo saareen wax
alla wixii aannu u baahnayn.

Bawlos Wuxuu Ku Sii Socday Rooma

11 Saddex bilood dabadeed waxaannu ku dhoofnay doonni
Iskanderiya ka timid oo wakhtigii qabowga gasiiraddii joog-
tay taasoo sumaddeedii ahayd Walaalihii Mataanaha ahaa.
12 Markaasaannu nimid Surakus, oo saddex maalmood
ayaan halkaas sii joognay.

---

* **28:2** barbariyiin = dad aan af Gariig ku hadli karin.

13 Oo halkaasaannu ka wareegnay oo waxaannu gaadhnay
Regiyon; oo maalin dabadeed waxaa kacday dabayl koon-
fureed, oo maalintii labaadna waxaannu nimid Botiyolos.
14 Oo halkaas waxaan ka helnay walaalo, oo waxay naga
baryeen inaan toddoba maalmood iyaga la sii joogno, oo
sidaas ayaan Rooma ku nimid.
15 Oo halkaasna walaalihii markii ay maqleen warkayagii,
ayay u soo baxeen inay naga hor yimaadaan, oo waxay
soo gaadheen tan iyo Suuqa Abbiyus iyo Saddexdii
Makhaayadood. Oo Bawlosna markuu arkay iyagii ayuu
Ilaah ku mahadnaqay oo sii dhiirranaaday.
16 Oo markii aannu Rooma galnay ayaa Bawlos waxaa loo
oggolaaday inuu keli ahaantiis u joogo isaga iyo askarigii
dhawrayay.

Bawlos Wuxuu La Hadlay Yuhuuddii Rooma Joogtay

17 Oo waxay noqotay in saddex maalmood dabadeed uu
isugu wada yeedhay kuwii Yuhuudda ugu waaweynaa; oo
kolkii ay u yimaadeen, ayuu ku yidhi iyagii, Walaalayaalow,
anigu in kastoo aanan wax xumaan ah ku samayn dad-
kii ama caadooyinkii awowayaasheen toona, haddana anoo
maxbuus ah ayaa waxaa layga soo waday Yeruusaalem oo
waxaa la ii gacangeliyey reer Rooma.
18 Iyaguna, markii ay i imtixaameen, waxay damceen inay
iska kay daayaan, maxaa yeelay, sabab dhimasho istaahisha
aanay igu jirin.
19 Laakiin Yuhuuddu markay taas qilaafeen ayaa waxaa
dirqi igu noqotay inaan Kaysar u ashtakoodo; taasuna ma
ahaan inaan haystay wax aan quruuntayda ku dacwaynayo.
20 Sababtaas daraaddeed ayaan idiin yeedhay inaan idin
arko oo aan idinla hadlo; maxaa yeelay, rajadii reer binu
Israa'iil sugayaan daraaddeed ayaan silsiladdan ugu xidhna-
hay.
21 Oo iyana waxay isagii ku yidhaahdeen, Annagu wax war-
qadaa oo adiga kugu saabsan Yahuudiya kama aannu helin,
oo walaalihii midkoodna xaggaas kama iman, noomana soo
sheegin ama kaama soo warramin xumaato.
22 Laakiin waxaannu jeclaan lahayn inaannu kaa maqalno
waxaad u malaynaysid; maxaa yeelay, xagga dariiqadan
waxaannu ka og nahay in meel walba ka gees ahaan lagaga
hadlo.
23 Oo intay maalin ka ballanqaadeen, ayay hoygiisii ugu
yimaadeen iyagoo tiro badan, oo isna xaalkii aad buu ugu sii
caddeeyey oo u marag furay boqortooyada Ilaah, oo wuxuu
iyagii ku waaninayay wax Ciise ku saabsan oo ku yaalla
sharciga Muuse iyo nebiyadiiba tan iyo aroortii ilaa fiidkii.

24 Oo qaar baa rumaystay waxyaalihii lagu hadlay, qaar
kalena way rumaysan waayeen.
25 Oo intay dhexdooda ka heshiin waayeen, ayay kala
tageen, Bawlos se wax keliya ayuu ku hadlay, isagoo leh,
Ruuxa Quduuska ah si hagaagsan ayuu uga dhex hadlay nebi
Isayos markuu awowayaashiin la hadlay,
26 oo ku yidhi,
Adigu dadka u tag, oo waxaad ku tidhaahdaa,
Maqal baad ku maqli doontaan, mana garan doontaan;
Idinkoo arkaya, wax baad arki doontaan, idiinmana dhaad-
hici doonto;
27 Waayo, dadkan qalbigoodu waa qallafsanaaday,
Oo dhib bay dhegahooda wax ugu maqlaan,
Indhahoodana way isku qabteen;
Si aanay indhaha wax ugu arkin,
Oo dhegaha wax ugu maqlin,
Oo qalbiga wax ugu garan,
Si aanay u soo noqon,
Oo aanan u bogsiin.
28 Haddaba idinku waxaad ogaataan in badbaadadan Ilaah
loo soo diray dadka aan Yuhuudda ahayn; oo iyaguna way
maqli doonaan.
29 Oo markuu waxyaalahaas ku yidhi ayaa Yuhuuddii iska
tageen, iyagoo isla murmaya.

Bawlos Wuxuu Injiilka Ku Wacdiyey Dadkii Rooma Joogay

30 Oo laba sannadood oo dhan ayuu iska degganaa hoy uu
isagu kiraystay, oo kulli intii u soo gashay oo dhanna wuu soo
wada dhoweeyey.
31 Oo isagoo aad u dhiirran ayuu wuxuu ku wacdiyi ji-
ray boqortooyada Ilaah, wuxuuna bari jiray waxyaalaha ku
saabsan Rabbi Ciise Masiix, cidnana uma diidin.

WARQADDII RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII ROOMA

Salaan

1 Waxaa warqaddan qoraya Bawlos oo ah addoonkii Ciise
Masiix, oo loogu yeedhay inuu rasuul ahaado, oo gooni looga
dhigay injiilka Ilaah.
2 Injiilkaas ayuu Ilaah markii hore nebiyadii ku ballanqaa-
day xagga Qorniinka quduuska ah,
3 oo wuxuu ku saabsan yahay Wiilkiisa, kii ka dhashay
farcankii Daa'uud xagga jidhka,
4 oo sarakiciddii uu ka sara kacay kuwii dhintay ay ku
caddaysay inuu xagga ruuxa quduusnimada yahay Wiilka
Ilaah oo xoog leh oo ah Rabbigeenna Ciise Masiix,
5 kan aannu ku helnay nimco iyo rasuulnimo, inaannu
addeecidda rumaysadka magiciisa daraaddiis ugu geeyno
quruumaha oo dhan.
6 Idinkuna kuwaas dhexdooda aad ku jirtaan oo ah kuwii
loo yeedhay oo Ciise Masiix.
7 Waxaan warqaddan u qorayaa kuwa Rooma jooga oo
dhan oo uu Ilaah jeclaaday, oo loogu yeedhay quduusiin.
Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbeheen
ah iyo Rabbi Ciise Masiix.

Bawlos Wuxuu Ku Talo Jiray Inuu Rooma Tago

8 Marka hore waxaan Ilaahay xagga Ciise Masiix ugu ma-
hadnaqayaa kulligiin, maxaa yeelay, rumaysadkiinna waxaa
lagaga warramaa dunida oo dhan.
9 Waayo, Ilaah, kan aan ruuxayga ugu adeego xagga injiilka
Wiilkiisa, ayaa markhaati iiga ah sidaan maalin walbaba
joogsila'aan baryadayda idiinku xusuusto,
10 anigoo weyddiisanaya inaan imminka ugu dambaysta si
kastaba ku lib helo inaan Ilaah idankiisa idiinku imaado.
11 Waayo, aad baan u doonayaa inaan idin arko oo idin siiyo
hadiyad Ruuxa ka timaada inaad ku xoogaysataan;
12 taasuna waa inaan idinkula dhiirranaado rumaysadka,
kiinna iyo kaygaba.
13 Walaalayaalow, dooni maayo inaad garan weydaan in-
aan marar badan damcay inaan idiin imaado inaan idinkana
midho idinku dhex lahaado sida aan quruumaha kale ugu
dhex leeyahay, laakiin waa layga hor joogsaday ilaa haatan.

14 Waxaa waajib la iigu leeyahay inaan wacdiyo Gariigga
iyo *Barbariyiinta, kuwa caqliga leh iyo kuwa garaadka la'ba.
15 Sidaas daraaddeed anigu diyaar baan u ahay inaan inji-
ilka ku wacdiyo kuwiinna Rooma joogana.

Injiilku Siduu Yahay

16 Waayo, anigu injiilka ka xishoon maayo, maxaa yeelay,
waa u xoogga Ilaah xagga badbaadinta ku alla kii rumaysta,
marka hore Yuhuudda dabadeedna Gariigga.
17 Waayo, dhexdiisa waxaa laga muujiyaa xaqnimada Ilaah
oo rumaysad ka timaada, rumaysadna u socota, sida qoran.
Kii xaq ahu rumaysad buu ku noolaan doonaa.

Sharka Dadka Aan Yuhuudda Ahayn

18 Cadhadii Ilaah ayaa samada laga muujiyey iyadoo ka
gees ah cibaadodarrada iyo xaqdarrada dadka oo dhan,
kuwaasoo runta ku joojiya xaqdarro;
19 maxaa yeelay, wixii Ilaah laga garan karo waa ka dhex
muuqataa iyaga, waayo, Ilaah waa u muujiyey iyaga.
20 Tan iyo abuurniinta dunida waxyaalihiisii aan la arki
karin ayaa bayaan loo arkaa, iyagoo laga garto waxyaalihii la
sameeyey, xataa xooggiisa daa'imiska ah iyo ilaahnimadiisa,
si ayan marmarsiinyo u lahaan.
21 Maxaa yeelay, iyagoo Ilaah garanaya ayayan isaga Ilaah
ahaan u ammaanin, umana ay mahadnaqin, laakiin fikir-
radoodii waa xumaadeen, qalbigoodii garaadka la'aana waa
madoobaaday.
22 Iyagoo kuwo caqli leh isku sheegaya ayay nacasoobeen.
23 Ammaantii Ilaaha aan dhimanin ayay ku beddeleen
sanam u eg nin dhimanaya iyo haad iyo xayawaan iyo waxa
bogga ku gurguurta.
24 Taas aawadeed iyagoo qalbigooda wax xun ka damac-
san, Ilaah wuxuu u daayay wasakhnimo in dhexdooda
jidhkoodu ku maamuus jabo;
25 maxaa yeelay, runtii Ilaah bay been ku beddeleen, oo
waxay caabudeen oo u adeegeen ummadda intay caabudi
lahaayeen kan uumay oo weligiis ammaanta leh. Aamiin.
26 Saas daraaddeed Ilaah wuxuu u daayay damacyo ceeb
ah; waayo, dumarkoodu isticmaalkii loo abuuray waxay ku
beddeleen mid ka gees ah kii loo abuuray.
27 Sidaas oo kalena raggii intay iska daayeen isticmaalkii
dumarka ayay iyagoo damacoodu gubayo isu kacsadeen; rag
waxay rag kale ku sameeyeen ceeb, oo waxay dhexdooda ka
heleen abaalgudkii qaladkooda waajibka ku ahaa.

---

* **1:14** Barbariyiin = dad aan af Gariig ku hadlin.

28 Intay oggolaan waayeen inay Ilaah ku sii haystaan
aqoontooda, Ilaah wuxuu u daayay maan dulli ah inay
sameeyaan waxyaalo aan qummanayn,
29 iyagoo ay ka buuxaan xaqdarrada, iyo sharnimada, iyo
damacnimada, iyo xumaanta oo dhammu; waxaa kaloo ay ka
buuxaan hinaasada, iyo dilidda, iyo ilaaqda, iyo khiyaanada,
iyo camalxumaanta, oo waxay yihiin kuwa wax xun ku faqa,
30 iyo kuwa wax xanta, iyo kuwa Ilaah neceb, iyo kuwa wax
caaya, iyo kuwa kibirka badan, iyo kuwa faanka badan, iyo
kuwa wax shar ah hindisa, iyo kuwa waalidkood caasiga ku
ah,
31 iyo kuwa garaadka la', iyo kuwa axdiga jebiya, iyo kuwa
aan kalgacaylka lahayn, iyo kuwa aan naxariista lahayn.
32 Iyagoo garanaya qaynuunka Ilaah in kuwa waxyaala-
haas sameeyaa ay dhimasho istaahilaan, ayaanay samayn
waxyaalahaas oo keliya ee weliba waxay u bogaan kuwa
sameeya.

2

Yuhuuddu Waa Gardarantahay

1 Sidaas daraaddeed, nin yahow, marmarsiinyo ma lihid
ku kastoo aad tahayba kaaga wax xukuma; maxaa yeelay,
meeshii aad ku kale ku xukuntid, waad isku xukumaysaa,
waayo, kaaga wax xukumaa, waxaad samaysaa isla wixii.
2 Oo waxaannu og nahay in xukunka Ilaah uu ka gees yahay
kuwa waxyaalaha caynkaas ah sameeya, sida runta ah.
3 Nin yahow, ma waxay kula tahay, kolkaad xukuntid
kuwa waxyaalaha caynkaas ah sameeya oo aad isla wixiina
sameeysid, inaad xukunka Ilaah ka baxsan doonto?
4 Ma waxaad quudhsanaysaa hodantinimada wanaaggisa
iyo samirkiisa iyo dulqaadashadiisa? Miyaadan garanayn in
wanaagga Ilaah kuu kaxeeyo xagga toobadda?
5 Laakiin engegnaantaada iyo toobadla'aanta qalbigaaga
aawadood waxaad cadho u ururSanaysaa maalinta cadhada
iyo muuqashada xukunka xaqa ah oo Ilaah,
6 kan nin kasta u siin doona sida shuqulkiisu ahaa,
7 kuwa dulqaadashada shuqulka wanaagsan ku doon-
doonaa ammaan iyo ciso iyo dhimashola'aan, wuxuu siin
doonaa nolosha weligeed ah;
8 laakiin kuwa iskala qaybqaybiya, oo aan runta addeecin,
laakiinse xaqdarrada addeeca, waxaa u ahaan doona cadho
iyo ciil,
9 iyo dhibaato iyo cidhiidhiba, oo waxay u ahaan doonaan
naf kasta oo dadka sharka sameeya, marka hore Yuhuudda,
dabadeedna Gariigga.

10 Laakiin ammaan iyo ciso iyo nabad baa u ahaan
doona ku kasta oo wanaag sameeya, marka hore Yuhuudda,
dabadeedna Gariigga;
11 maxaa yeelay, Ilaah dadka uma kala eexdo.
12 In alla intii sharcila'aan dembaabtay, sharcila'aan bay
halligmi doonaan, oo in alla intii sharciga hoostiisa ku dem-
baabtayna, sharcigaa lagu xukumi doonaa;
13 waayo, kuwa sharciga maqlaa ma aha kuwa xaqa Ilaah
hortiis, laakiinse kuwa sharciga yeela xaq baa laga dhigi
doonaa.
14 Markii dadka aan Yuhuudda ahayn oo aan sharciga
lahaynu, ay dabiicadda ka sameeyaan waxyaalaha sharciga,
kuwan aan sharciga lahaynu waa isu sharci.
15 Waxay muujiyaan shuqulka sharciga oo qalbiyadooda
ku qoran, iyagoo garashadoodu u markhaati furayso, oo
fikirradoodu midba midka kale ashtakaynayo ama marmar-
siinyo samaysanayo,
16 maalinta Ilaah waxyaalaha qarsoon ee dadka ku xukumi
doono Ciise Masiix sida injiilkaygu leeyahay.
17 Laakiin adigu haddaad isku sheegtid Yuhuudi, oo shar-
ciga isku hallaysid, oo Ilaah ku faantid,
18 oo doonistiisa taqaanid, oo aad u bogtid waxyaalaha aad
u fiican, adigoo sharciga wax lagugu baray,
19 oo aad aaminsan tahay inaad tahay kan haga kuwa
indhaha la', iyo kan nuurka u ah kuwa gudcurka ku jira,
20 iyo kan doqonnada qumaatiya, iyo macallinka carru-
urta, adigoo sharciga ku haysta muuqashadii aqoonta iyo
runta;
21 haddaba kaaga kan kale wax baraa, sow wax isbari
maysid? Kaaga dadka ku wacdiya, Waxba ha xadina; adigu
miyaad wax xaddaa?
22 Kaaga yidhaahda, Yaan la sinaysan, miyaad adigu
sinaysataa? Kaaga sanamyada nebcaada, miyaad macbudyo
dhacdaa?
23 Kaaga sharciga ku faana, miyaad Ilaah ku cisa jebisaa
sharciga aad gudubtay aawadiis?
24 Waayo, magaca Ilaaha waa lagaga caytamaa quruumaha
dhexdooda idinka daraaddiin, sida qoran.
25 Waayo, hubaal gudniintu wax bay tartaa, haddaad shar-
ciga yeeshid, laakiin haddaad sharciga gudubtid, gudniin-
taadii waxay noqotay buuryoqabnimo.
26 Haddaba haddii mid buuryoqab ahu xajiyo qaynuun-
nada sharciga, buuryoqabnimadiisii miyaan loo tirin doonin
sida gudniin?
27 Oo kan jinsigiisu buuryoqab yahay, hadduu sharciga
dhammeeyo, miyuusan ku xukumi doonin kaaga sharciga

gudba, in kastoo aad haysatid qorniinka iyo gudniinta?
28 Waayo, kii dadka sida Yuhuudi ugu muuqdaa, Yuhuudi
ma aha; gudniinta jidhka ka muuqataana, gudniin ma aha;
29 laakiin waxaa Yuhuudi ah kii hoosta Yuhuudi ka ah;
gudniintuna waa tan qalbiga, ee ku jirta ruuxa, oo aan ku
jirin qorniinka; kaas ammaantiisu kama timaado dadka,
waxayse ka timaadaa Ilaah.

3

Murammadii Laga Jawaabay

1 Haddaba maxay Yuhuuddu dadka kale dhaantaa? Ama
gudniinta waxtarkeedu waa maxay?
2 Si walba wuu u badan yahay; marka hore waxaa Yuhu-
udda lagu ammaaneeyey hadallada Ilaah.
3 Haddaba, maxaa jira, haddii qaar aanay rumaysad la-
hayn? Rumaysaddarradoodu miyey Ilaah aaminnimadiisa
burin doontaa?
4 Ma suurtowdo! Ilaah runlow ha ahaado in kastoo nin
waluba beenlow yahay, sida qoran,
In xaq lagaaga dhigo hadalladaada,
Oo aad libaantid markii lagu xukumo.
5 Laakiin haddii xaqnimola'aanteennu muujiso xaqnimada
Ilaah, maxaynu odhan doonnaa? Ma xaq daranyahay Ilaaha
cadhada soo dejiyaa? (Sida dad baan u hadlayaa.)
6 Ma suurtowdo! Hadduu xaq daranyahay, sidee baa Ilaah
dunida u xukumi doonaa?
7 Runta Ilaah hadday beentayda ugu badatay ammaantiisa,
de maxaa aniga haddana weli la iigu xukumaa sida mid
dembi leh?
8 Maxaannu u odhan weynaa, Shar aan samayno in wanaag
yimaado? sida lanoo hafro oo ay qaar naga sheegaan sidii
annagoo nidhaahna. Xukunka ay kuwaasu helaan waa xaq.

Dadku Way Wada Dembaabeen

9 Waa maxay haddaba? Miyaynu dhaannaa iyaga? Maya,
sinaba. Waayo, horaannu u dacweynay Yuhuudda iyo Gari-
igtaba inay kulligood dembi ku hoos jiraan.
10 Sida qoran,
Mid xaq ahu ma jiro, midnaba;
11 Mid wax garanayaa ma jiro;
Mid Ilaah doondoonaa ma jiro;
12 Dhammaantood gees bay u wada leexdeen, waxay wada
noqdeen wax aan wax tar lahayn;
Mid wanaag falaa ma jiro, midnaba;
13 Hungurigoodu waa xabaal furan;
Carrabbadooda wax bay ku khiyaaneeyeen;

Bushimahooda waxaa ku hoos jira sun jilbis;
14 Afkooda waxaa ka buuxa habaar iyo qadhaadh;
15 Cagahoodu waxay u dheereeyaan inay dhiig daadiyaan;
16 Jidadkooda waxaa yaal hoog iyo ba';
17 Jidka nabaddana ma yaqaaniin;
18 Cabsida Ilaahna indhahooda ma hor taal.
19 Waannu og nahay in wax alla wixii sharcigu yidhaahdo, uu ku leeyahay kuwa sharciga ku hoos jira, in af kasta la xidho, oo dunida oo dhammu ay Ilaah ku hor gar darnaato.
20 Maxaa yeelay, shuqullada sharciga ninna xaq ku noqon maayo Ilaah hortiis, waayo, sharciga ayaa lagu gartaa dembiga.

Xaqnimada Waxaa Lagu Helaa Rumaysadka Xagga Ciise Masiix

21 Laakiin haatan sharciga la'aantiis ayaa xaqnimadii Ilaah la muujiyey, waxaana u marag furay sharciga iyo nebiyadii,
22 waxaana weeyaan xaqnimada Ilaah ee lagu helo rumaysadka xagga Ciise Masiix oo u ah in alla inta rumaysata oo dhan, waayo, kala duwanaan ma leh.
23 Maxaa yeelay, dhammaan way wada dembaabeen oo gaadhi waayeen ammaanta Ilaah;
24 iyagoo hadiyad ahaan xaq lagaga dhigay nimcadiisa xagga madaxfurashada Ciise Masiix ku furtay,
25 kan Ilaah u soo bixiyey inuu dhiiggiisa kafaaraggud ku noqdo xagga rumaysadka la rumaystay dhiiggiisa aawadiis, inuu xaqnimadiisa ku muujiyo dembidhaafka uu dembiyadii hore loo sameeyey ku dhaafay samirkii Ilaah;
26 waxaa weeye muujinta xaqnimadiisa ee haatan joogta inuu isaga qudhiisu xaq ahaado iyo kan xaq ka dhiga kan Ciise rumaysan.
27 Haddaba faankii meeh? Waa reebban yahay. Sharci caynkee ah buu ku hadhay? Ma xagga shuqulladaa? Maya; laakiinse wuxuu ku hadhay sharciga rumaysadka.
28 Sidaas daraaddeed waxaannu ku tirinnaa in nin xaq ku noqdo rumaysadka ee uusan xaq ku noqon shuqullada sharciga.
29 Ama Ilaah ma Ilaaha Yuhuudda oo keliya baa? Miyuusan ahayn kan quruumaha kalena? Haah, waa yahay kan quruumaha kalena,
30 hadday tahay in Ilaah mid keliya yahay oo uu kuwa gudan xaq kaga dhigi doono rumaysadka, kuwa buuryoqabka ahna rumaysadka.
31 De miyaannu haddaba sharciga ku burinnaa rumaysadka? Yaanay noqon! Laakiin sharciga waannu taagnaa.

4

Ibraahim Waa Masaal

1 Haddaba maxaynu nidhaahnaa inuu helay Ibraahim oo
awowgeennii hore ahaa xagga jidhka?
2 Waayo, haddii Ibraahim shuqullo xaq ku noqday, wax uu
ku faano buu leeyahay ee Ilaah hortiisa ma aha.
3 Maxaa Qorniinku leeyahay? Ibraahimna Ilaah buu ru-
maystay, oo waxaa isaga loogu tiriyey xaqnimo.
4 Haddee kii shaqeeya abaalgudkiisa looguma tiriyo sida
nimco laakiinse sida qaan oo kale.
5 Laakiin kii aan shaqayn illowse rumaysta kan xaq ka
dhiga kuwa aan cibaadada lahayn, rumaysadkiisa waxaa
lagu tiriyaa xaqnimo.
6 Sida Daa'uudna uga sheegayo barakadii ninkii Ilaah xaq
u tiriyo shuqullola'aantood, isagoo leh,
7 Waxaa barakaysan kuwa xadgudubyadooda la cafiyey,
Oo dembiyadooda la daboolay.
8 Waxaa barakaysan ninkii Rabbigu uusan dembi u tirinayn.
9 Haddaba barakadan miyaa lagaga hadlay kuwa gudan
oo keliya, mise kuwa buuryoqabka ahna waa lagaga hadlay?
Waayo, waxaannu nidhaahnaa, Ibraahim rumaysadkiisii
waxaa loogu tiriyey xaqnimo.
10 Sidee baa haddaba loogu tiriyey? Ma markuu gudnaa,
mise markuu buuryoqabka ahaa? Ma aha markuu gudnaa,
laakiinse waa markuu buuryoqabka ahaa;
11 oo wuxuu helay calaamada gudniinta, tan ahayd
shaabaddii xaqnimada oo rumaysadkii uu haystay intuu
buuryoqabka ahaa; inuu noqdo aabbihii inta rumaysata oo
dhan in kastoo ay buuryoqab yihiin, in xaqnimo loo tiriyo
iyaga,
12 iyo inuu aabbaha gudniinta u noqdo kuwa aan ahayn
kuwa gudan oo keliya laakiinse kuwa ku socda tallaa-
booyinka rumaysadka ee Aabbeheen Ibraahim haystay intuu
buuryoqabka ahaa.

Ballankii Waxaa Lagu Helay Rumaysadka

13 Waayo, ballankii lagula ballamay Ibraahim ama far-
cankiisii inuu ku noqdo kii dunida dhaxli lahaa, uguma
iman sharciga, laakiinse wuxuu ugu yimid xaqnimada ru-
maysadka.
14 Waayo, haddii kuwa sharciga leh ay noqdaan kuwa
dhaxalka leh, de markaas rumaysadkii waxaa laga dhigay
wax aan waxtar lahayn, ballankiina waa la buriyey,
15 maxaa yeelay, sharcigu wuxuu keenaa cadho, laakiinse
meeshii aan sharci jirin xadgudubna ma jiro.

16 Taas daraaddeed waa xagga rumaysadka inay noqoto
xagga nimcada, in ballanku hubaal u ahaado farcanka oo
dhan; ee uusan u ahayn kan sharciga leh oo keliya, laakiinse
inuu u ahaado kan leh rumaysadkii Ibraahim, kan aabbaha
inoo ah kulligeen,
17 (sida qoran, Quruumo badan baan aabbe kaaga dhigay)
Ilaaha uu rumaystay hortiisa, kan nooleeya kuwii dhintay oo
u yeedha waxyaalaha aan jirin sida iyagoo jira.
18 Ibraahim rajuu wax ku rumaystay iyadoo aan rajo jirin
inuu aabbe u noqdo quruumo badan, sida waxyaalihii lagula
hadlay leeyihiin, Farcankaagu sidaasuu noqon doonaa.
19 Isagoo aan rumaysadkii ku tabaryaraan wuxuu ka fiki-
ray jidhkiisii sida meyd oo kale ahaa (isagoo boqol jir ku
dhow) iyo meydnimadii maxalkii Saarah.
20 Ballankii Ilaah rumaysaddarro kagama uu shakiyin,
laakiinse rumaysad buu ku xoogaystay, isagoo Ilaah am-
maanaya
21 oo aad u huba in wixii uu u ballanqaaday uu samayn
karo.
22 Sidaas daraaddeedna waxaa loogu tiriyey xaqnimo.
23 Wixii loo tiriyey looma qorin isaga aawadiis oo keliya,
24 laakiin waxaa loo qoray innaga aawadeenna. Waa loo
tirin doonaa kuweenna rumaysan kii kuwii dhintay ka soo
sara kiciyey Rabbigeenna Ciise,
25 kii loo bixiyey xadgudubkeenna aawadiis oo loo sara
kiciyey inuu xaq inaga dhigo.

5

Waxa Rumaysadka Laga Helo

1 Sidaas daraaddeed innagoo xaq laynagaga dhigay ru-
maysad, nabad baynu xagga Ilaah ku haysannaa Rab-
bigeenna Ciise Masiix;
2 kan xaggiisa aynu rumaysad ku galnay nimcadan aynu
dhex taagan nahay, oo waxaynu ku faraxnaa rajada am-
maanta Ilaah.
3 Oo taas oo keliya ma aha, laakiinse waxaynu ku faraxnaa
dhibaatooyinkeenna, innagoo og in dhibaatadu dulqaadasho
keento;
4 dulqaadashaduna aqoon dheer, aqoonta dheeruna rajo;
5 rajaduna inama ceebayso, maxaa yeelay, jacaylka Ilaah
baa qalbiyadeenna ku dhex shubmay, oo waxaa ku shubay
Ruuxa Quduuska ah oo layna siiyey.

Jacaylka Ilaah Waxaa Lagu Gartaa Ciise Dhimashadiisa

6 Waayo, innagoo weli itaaldaran ayuu Masiixu wakhti
qumman u dhintay kuwa aan cibaadada lahayn.

7 Mar dhif ah mid waa u dhintaa nin xaq ah, mindhaase qof
waa ku dhici lahaa inuu nin wanaagsan u dhinto.
8 Laakiinse Masiixu waa inoo dhintay intaynu weli dembi-
layaal ahayn, oo sidaasuu Ilaah jacaylkiisii inoogu muujiyey.
9 Haddaba haddaynu haatan dhiiggiisa xaq ku noqonnay,
de si ka badanna isagaynu kaga badbaadi doonnaa cadhada
Ilaah.
10 Waayo, haddii, intaynu col la ahayn, Ilaah inagula hes-
hiiyey dhimashadii Wiilkiisa, de si ka badanna, innagoo la
heshiis ah, ayaynu ku badbaadi doonnaa noloshiisa,
11 oo taas oo keliyana ma ahaane, weliba waxaynu ku
faraxnaa Ilaah xagga Rabbigeenna Ciise Masiix, kan aynu
haatan heshiiska ku helnay.

Dhimashada Waa Laga Helay Aadan, Noloshana Ciise Masiix

12 Haddaba sida dembigu nin keliya dunida ugu soo galay,
dhimashaduna dembiga ugu timid, sidaasaa dhimashadiina
u gaadhay dadka oo dhan, waayo, waa la wada dembaabay;
13 waayo, dembigu duniduu ku jiray intaan sharcigu iman,
laakiin dembi lama tiriyo markii aan sharci jirin.
14 Habase ahaatee waagii Aadan ilaa Muuse dhimashadu
waxay u talisay xataa kuwii aan u dembaabin sidii
xadgudubkii Aadan kan ah masaalka kan iman lahaa.
15 Hadiyaddu ma aha sida dembiga, waayo, haddii nin
keliya dembigiis kuwa badanu u dhinteen, de in ka sii badan
waxaa kuwa badan u badatay nimcada Ilaah iyo hadiyadda
nin nimcadiis ku timid, kan ah Ciise Masiix.
16 Hadiyaddu ma aha sida mid qof dembaabay ku timid,
waayo, mid xukunkiis wuxuu keenay ciqaab, laakiin
hadiyaddu waxay dembiyo badan ugu timid inay xaq ka
dhigto kuwo badan.
17 Haddii mid dembigiisa aawadiis ay dhimasho ku talisay
midkaas aawadiis, de si ka badanna kuwa hela badnaanta
nimcada iyo hadiyadda xaqnimada, noloshay ku dhex talin
doonaan kii kale aawadiis kaas oo ah Ciise Masiix.
18 Haddaba dembiga nin keliya aawadiis waxaa dadka oo
dhan ugu yimid xukun, sidaas oo kalena nin keliya xaqni-
maduu sameeyey aawadeed waxaa dadka oo dhan ugu timid
hadiyad in xaq laga dhigo oo ay noolaadaan.
19 Waayo, sida nin keliya caasinimadiisii kuwa badan dem-
bilayaal looga dhigay, sidaas oo kalena nin keliya addeecid-
diis ayaa kuwa badan xaq looga dhigi doonaa.
20 Sharciguna wuxuu u yimid inuu dembigu bato, laakiinse
meeshii dembigu ku batay, nimcaduna way ka sii badatay
aad iyo aad;

21 in, sida dembigu dhimashada ugu taliyey, sidaas oo
kalena ay nimcadu ugu taliso xaqnimo ilaa nolosha weligeed
ah ee xagga Rabbigeenna Ciise Masiix.

6

Masiix Lammidnimadiisu Ma Raaci Karto Dembiga

1 Haddaba maxaynu nidhaahnaa? Miyaynu ku sii socon-
naa dembiga inay nimcadu badato?
2 Yaanay noqon! Innagoo dembiga kala dhimannay, sidee
baynu mar dambe ugu dhex noolaannaa?
3 Mise ma waydaan ogayn in kulli inteenna lagu baabtiisay
Ciise Masiix dhexdiisa, lagu dhex baabtiisay dhimashadiisa?
4 Haddaba waxaynu isaga kula aasannay baabtiiska dhi-
mashada dhexdeeda, in, sidii Masiixa kuwii dhintay loogaga
sara kiciyey ammaanta Aabbaha, aan innaguna sidaas oo
kale cusaybka nolosha ku dhex soconno.
5 Haddaynu isaga kula midownay dhimasho tiisa u eg, de
sidaas oo kalena sarakicid tiisa u eg waynu kula midoobi
doonnaa.
6 Waynu og nahay in dabiicaddeennii hore iskutallaabta
lagula qodbay isaga, in jidhka dembigu baabba'o, si aynaan
mar dambe addoommo ugu ahaan dembiga.
7 Waayo, kii dhintay dembi wuu ka xoroobay oo xaq baa
laga dhigay.
8 Laakiinse haddaynu Masiixa la dhimannay, waxaynu
rumaysan nahay inaynu haddana isaga la noolaan doonno.
9 Waynu og nahay in Masiixa oo kuwii dhintay ka sara ka-
cay uusan mar dambe dhimanayn; dhimashadu mar dambe
u talin mayso.
10 Waayo, dhimashaduu dhintay mar keliya ayuu xagga
dembiga ka dhintay, laakiin noloshuu ku nool yahay, Ilaah
buu u nool yahay.
11 Sidaas oo kalena idinku isku tiriya inaad dembiga u tihiin
kuwo dhintay, oo aad Ilaah u tihiin kuwo nool xagga Ciise
Masiix.
12 Sidaas daraaddeed dembigu yuusan jidhkiinna dhi-
manaya u talin inaad damacyadiisa xunxun addeecdaan.
13 Xubnihiinnana dembiga ha u siinina sida qalabka xaq-
darrada, laakiin Ilaah isa siiya sida idinkoo ah kuwo ka soo
noolaaday kuwii dhintay, xubnihiinnana Ilaah u siiya sida
qalabka xaqnimada.
14 Waayo, dembigu idiinma talin doono, maxaa yeelay,
sharciga kuma hoos jirtaan, laakiinse waxaad ku hoos jirtaan
nimcada.

Masaalka Ku Saabsan Addoonnimada

15 Waa sidee haddaba? Sharciga kuma hoos jirno, oo
waxaynu ku hoos jirnaa nimcada, sidaas daraaddeed miyaan
dembaabnaa? Yaanay noqon!
16 Ma waydaan ogayn inaad addoommo u tihiin kii aad
isu siisaan sida addoommo addeeca, oo aad addoommadiisa
tihiin kii aad addeecdaan, ama ha noqoto dembiga idiin
kaxeeya xagga dhimashada ama addeecidda idiin kaxaysa
xagga xaqnimada?
17 Laakiinse mahad Ilaah baa leh, waayo, waxaad ahaan
jirteen addoommadii dembiga, haatanse qalbigiinaad ka ad-
deecdeen caynaddii waxbariddii laydin siiyey;
18 oo idinkoo dembiga laydinka xoreeyey, xaqnimada
ayaad addoommo u noqoteen.
19 Sida dadkaan u hadlayaa jidhkiinna itaaldarradiisa
aawadeed. Waayo, sidii aad xubnihiinna uga dhigi jir-
teen addoommadii wasakhnimada iyo dembiga inaad dembi
fashaan, sidaas oo kalena haatan xubnihiinna ka dhiga ad-
doommadii xaqnimada quduusnaanta aawadeed.
20 Waayo, markaad addoommadii dembiga ahaan jirteen,
xagga xaqnimada waxaad ahaydeen xor.
21 Haddaba wakhtigaas maxaad midho ku haysateen
waxyaalaha aad haatan ka xishoonaysaan? Waayo,
waxyaalahaas ugu dambaystoodu waa dhimashada.
22 Laakiin haatan idinkoo dembi laydinka xoreeyey oo
aad addoommadii Ilaah noqoteen, waxaad midho ku haysa-
taan quduusnaanta, oo ugu dambaysteeduna waa nolosha
weligeed ah.
23 Waayo, mushahaarada dembigu waa dhimashada, laaki-
inse hadiyadda Ilaah waa nolosha weligeed ah ee laga helo
Rabbigeenna Ciise Masiix.

7

Masaalka Ku Saabsan Guurka

1 Mise ma waydaan ogayn, walaalayaalow, in sharcigu nin
u taliyo intuu nool yahay oo keliya? (Waxaan la hadlayaa
dadka sharciga yaqaan.)
2 Naagtii nin luhu sharcigay ugu xidhan tahay ninkeeda
intuu nool yahay, laakiinse mar haddii ninku dhinto, way ka
furan tahay sharcigii ninka.
3 Sidaas daraaddeed inta ninkeedu nool yahay, hadday
nin kale naag u noqoto, waxaa loogu yeedhi doonaa dhillo,
laakiinse ninkeedu hadduu dhinto, sharciga way ka furan
tahay, oo sidaas daraaddeed dhillo ma aha in kastoo ay nin
kale naag u noqoto.

4 Sidaas daraaddeed, walaalahayow, jidhkii Masiixa baa
meyd idinka dhigay xagga sharciga, in mid kale idin lahaado,
oo ah kii kuwii dhintay laga sara kiciyey inaynu Ilaah midho
u soo bixinno.
5 Waayo, markii aynu jidhka ku dhex jirnay, damacyadii
dembiyada ee sharciga ka yimid waxay ka dhex shaqaynay-
een xubnaheenna inay midho u soo bixiyaan dhimasho.
6 Laakiinse haatan sharcigii waa laynaga furay, innagoo
ka dhimannay wixii aynu ku hoos xidhnayn, si aynu ugu
adeegno cusaybka ruuxa ee aynaan ugu adeegin gabowga
qorniinka.

Sharciga Iyo Dembiga

7 Haddaba maxaynu nidhaahnaa? Sharcigu ma dembi
baa? Ma suurtowdo! Hase ahaatee, dembi ma aanan garteen,
sharcigaan ku gartay mooyaane, damaca xun ma aanan gar-
teen haddaan sharcigu i odhan, Waa inaadan wax damcin.
8 Dembigu, isagoo wakhti helay, ayuu amarka dhexdayda
kaga falay damac xun oo kasta; waayo, sharciga la'aantiis
dembigu waa meyd.
9 Waa baan noolaa sharciga la'aantiis, laakiin markii
amarku yimid, dembigu waa soo noolaaday, aniguna waan
dhintay.
10 Amarkii nolosha ii geeyn lahaa, waxaan gartay inuu
dhimasho ii geeynayo.
11 Waayo, dembigu, isagoo wakhti helay, ayuu amarka igu
khiyaaneeyey, wuuna igu dilay.
12 Haddabase sharcigu waa quduus, amarkuna waa
quduus, waana xaq, wuuna wanaagsan yahay.
13 Haddaba wixii wanaagsanaa miyey dhimasho ii no-
qdeen? Ma suurtowdo! Laakiin dembigu, inuu muuqdo inuu
dembi yahay, ayuu wax wanaagsan igaga dhex shaqeeyey
oo dhimasho ii keenay, in dembigu amarka ku noqdo dembi
miidhan.

Dadka Labadiisa Dabci

14 Waayo, waxaynu og nahay in sharcigu ku saabsan yahay
ruuxa, laakiinse anigu waxaan ahay mid jidhka raaca oo lagu
iibiyey dembiga hoostiisa.
15 Waayo, waxaan samaynayo garan maayo, maxaa yeelay,
ma sameeyo wixii aan doonayo, laakiin waxaan sameeyaa
wixii aan necbahay.
16 Laakiin haddaan sameeyo waxa aanan doonayn, de
markaas waxaan gartay in sharcigu wanaagsan yahay.
17 Haddabase haatan ma aha aniga kan waxaas sameeyaa,
laakiinse waa dembiga igu dhex jira.

18 Waayo, waan ogahay inaan wax wanaagsanu igu dhex
jirin, taas waxaan ula jeedaa, jidhkayga wax wanaagsanu
kuma jiraan, waayo, waan ku talo jiraa inaan waxa
wanaagsan sameeyo, laakiin ma sameeyo.
19 Waayo, waxa wanaagsan oo aan doonayo inaan falo, ma
sameeyo, laakiinse waxa sharka ah oo aanan doonayn inaan
falo, ayaan sameeyaa.
20 Laakiin haddaan sameeyo wixii aanan doonayn inaan
falo, de haatan ma aha aniga kan sameeyaa, laakiinse waa
dembiga igu dhex jira.
21 Haddee waxaan arkaa qaynuunka in shar ila jiro in
kastoo aan doonayo inaan waxa wanaagsan sameeyo.
22 Waayo, sharciga Ilaah ayaan kaga farxaa ninka gudaha
ah.
23 Laakiin waxaan xubnahayga ka arkaa qaynuun kale,
isagoo la dagaallamaya qaynuunka maankayga oo maxbuus
iiga dhigaya qaynuunka dembiga oo xubnahayga ku jira.
24 Nin belaysan baan ahay. Yaa iga furan doona jidhkan
dhimashada leh?
25 Waxaan Ilaah ugu mahadnaqayaa inuu Rabbigeen Ciise
Masiix igu furan doono. Sidaas daraaddeed aniga qudhaydu
waxaan maankayga ugu adeegaa sharciga Ilaah; laakiinse
waxaan jidhka ugu adeegaa qaynuunka dembiga.

8

Nolosha Ku Jirta Ruuxa

1 Sidaas daraaddeed, kuwa Ciise Masiix ku dhex jiraa,
haatan xukun ma laha.
2 Waayo, qaynuunka Ruuxa nolosha ee ku dhex jira Ci-
ise Masiix ayaa iga xoreeyey qaynuunka dembiga iyo dhi-
mashada.
3 Waayo, wax aan sharcigu samayn karayn, maxaa yeelay,
wuu itaaldarnaa jidhka aawadiis, ayaa Ilaah sameeyey isa-
goo Wiilkiisa ku soo diraya u-ekaantii jidhka dembiga leh oo
u soo diraya dembiga aawadiis, wuxuuna xukumay dembigii
jidhka ku jiray,
4 in qaynuunka sharcigu inagu buuxsamo kuweenna aan
sida jidhka u socon, laakiinse u socda sida Ruuxa.
5 Waayo, kuwa sida jidhka u socdaa, waxay ka fikiraan
waxyaalaha jidhka, laakiinse kuwa sida Ruuxa u socdaa,
waxay ka fikiraan waxyaalaha Ruuxa.
6 Jidhka kafikiriddiisu waa dhimashada, laakiinse Ruuxa
kafikiriddiisu waa nolosha iyo nabadda,
7 maxaa yeelay, jidhka kafikiriddiisu waa la col Ilaah,
waayo, ma hoos gasho sharciga Ilaah, mana hoos geli karto.
8 Kuwa jidhka ku dhex jiraana kama farxin karaan Ilaah.

9 Laakiin idinku kuma aad dhex jirtaan jidhka, illowse
waxaad ku dhex jirtaan Ruuxa, haddii Ruuxa Ilaah idinku
dhex jiro. Laakiin nin hadduusan Ruuxa Masiixa lahayn, de
kaasu kiisii ma aha.
10 Oo haddii Masiixu idinku dhex jiro, jidhku waa meyd
dembiga aawadiis; laakiinse ruuxu waa nolosha xaqnimada
aawadeed.
11 Laakiin haddii Ruuxii kii Ciise kuwii dhintay ka soo sara
kiciyey idinku dhex jiro, kii Ciise Masiix kuwii dhintay ka
soo sara kiciyey, jidhkiinna dhimanayana wuxuu ku noolayn
doonaa Ruuxiisa idinku dhex jira.

12 Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, wax baa inagu
waajib ah, laakiin waajib inooguma aha jidhka, inaynu u
noolaanno sida jidhka,
13 waayo, haddaad sida jidhka u noolaataan, hubaal waad
dhiman doontaan, laakiin haddaad falimaha jidhka Ruuxa
ku dishaan, waad noolaan doontaan.

Carruurta Ilaah

14 In alla intii Ruuxa Ilaah hoggaamiyo, waa carruurta
Ilaah.
15 Waayo, ma aydnaan helin ruuxa addoonnimada inaad
mar kale cabsataan, laakiinse waxaad hesheen Ruuxa car-
ruur idinka dhigay, kan aynu ku qaylinno Aabbow.
16 Ruuxa qudhiisu wuu markhaati furaa oo wuxuu ruux-
eenna u sheegaa inaynu innagu nahay carruurta Ilaah.
17 Oo haddaynu carruur nahay, de haddaba waxaynu na-
hay kuwo wax dhaxla, kuwo Ilaah dhaxla oo Masiix wax
la dhaxla, haddii aynu isaga la xanuunsanno, in laynala
ammaano isaga.

Ammaanta Ahaan Doonta

18 Waxaan ku tirinayaa in waxyaalaha wakhtigan la joogo
lagu xanuunsadaa ayan istaahilin in lala simo ammaanta
iman doonta oo laynoo muujin doono.
19 Uunku wuxuu filasho aad u weyn ku sugaa muujinta
carruurta Ilaah.
20 Uunkii waxaa la hoos geliyey wax aan waxtar lahayn,
ikhtiyaarkiisna uma uu hoos gelin, laakiin waa kii hoos
geliyey aawadiis,
21 taasoo la rajaynayo in uunka qudhiisana laga xorayn
doono addoonnimada qudhunka ah oo la gelin doono xor-
riyadda ammaanta carruurta Ilaah.
22 Waayo, waxaynu og nahay in uunka oo dhammu wada
taahayo oo wada foolanayo ilaa haatan.

23 Iyagoo keliya ma aha, laakiin innagana waa sidaas
oo kale, kuweenna haysta midhihii ugu horreeyey ee Ru-
uxa, xataa innaga qudheennu dhexdeenna ayaynu ka taah-
naa, innagoo sugayna carruurnoqoshadeenna, taasu waxaa
weeyaan samatabbixinta jidhkeenna.
24 Waayo, waxaynu ku badbaadnay rajo, laakiin rajadii la
arko rajo ma aha, maxaa yeelay, waa ayo kan rajeeyaa wuxuu
arko?
25 Laakiin haddaynu rajayno wax aynaan arkin, de
haddaba dulqaadasho ayaynu ku sugnaa.
26 Sidaasoo kalena Ruuxu wuxuu inaga caawimaa itaal-
darradeenna, waayo, garan mayno wax inoo eg oo aynu ku
tukanno, laakiin Ruuxa qudhiisu waa inoo duceeyaa isagoo
ku taahaya taah aan sanqadhayn.
27 Oo kii qalbiyada baadhaa waa yaqaan fikirka Ruuxa,
maxaa yeelay, wuxuu quduusiinta ugu duceeyaa sida Ilaah
doonayo.
28 Oo waxaynu og nahay in wax waliba wanaag ugu wada
shaqeeyaan kuwa Ilaah jecel, xataa kuwa qasdigiisa loogu
yeedhay.
29 Waayo, kuwuu hore u yiqiin wuxuu haddana hore ugu
doortay inay u ekaadaan suuradda Wiilkiisa, inuu isagu
curad ku noqdo walaalo badan dhexdood.
30 Oo kuwuu hore u doortayna, haddana wuu u yeedhay,
kuwuu u yeedhayna, haddana xaq buu ka dhigay, kuwuu xaq
ka dhigayna, haddana wuu ammaanay.

Ilaah Jacaylkiisa

31 Haddaba maxaan waxyaalahan ka nidhaahnaa? Haddii
Ilaah inala gees yahay, yaa inaga gees ah?
32 Kii aan xataa Wiilkiisa lexejeclaysan, laakiinse innaga
dhammaanteen u bixiyey, sidee buusan wax walbana inoola
siin doonin isaga?
33 Yaa ashtakayn doona kuwa Ilaah doortay? Waa Ilaah kan
wax xaq ka dhigaa.
34 Waa ayo kan wax xukumi doonaa? Waa Ciise Masiix kii
dhintay, oo haddana kuwii dhintay ka sara kacay, oo Ilaah
midigtiisa jooga, oo haddana inoo duceeya innaga.
35 Yaa jacaylka Masiixa inaga sooci doona? Ma dhibaato,
mise cidhiidhi, mise silic, mise baahi, mise arrad, mise khatar,
mise seef?
36 Sida qoran,
Adiga daraaddaa ayaa lanoo laayaa maalinta oo dhan,
Waxaa lanoo tiriyey sida ido la qalayo.
37 Maya, waxyaalahan oo dhan dhexdooda aad baynu ugu
guulaysannaa kii ina jeclaa xaggiisa.

38 Waayo, waxaan hubaa inaan dhimashada, ama nolosha,
ama malaa'igaha, ama kuwa madaxda ah, ama waxyaalaha
haatan jooga, ama waxyaalaha iman doona, ama kuwa
xoogga leh,
39 ama kor, ama hoos, ama uun kaleeto inaga sooci karin
jacaylka Ilaah oo ku jira Rabbigeenna Ciise Masiix.

9

Bawlos Waa U Tiraanyooday Reer Binu Israa'iil Rumaysaddarradooda

1 Runtaan ku sheegayaa Masiixa, oo been sheegi maayo,
qalbigayguna marag buu iigu furayaa Ruuxa Quduuskaa
2 in caloolxumo weyn iyo xanuun aan joogsanaynin ay ku
jiraan qalbigayga.
3 Waayo, waxaan jeclaan lahaa inaan aniga qudhaydu ka
inkaarnaado Masiixa walaalahay aawadood oo ah xigaalka-
yga aannu isku jidhka nahay,
4 kuwa ah reer binu Israa'iil, oo leh carruur-ka-dhigidda,
iyo ammaanta, iyo axdiyada, iyo sharciga siintiisa, iyo u-
adeegidda Ilaah, iyo ballamada,
5 kuwa awowayaasha leh, oo xagga jidhka Masiixu ka
yimid iyaga, kan wax walba ka sarreeya oo ah Ilaah am-
maanta leh weligiis. Aamiin.

Ilaah Ballamadiisii Ma Uu Beenayn

6 Laakiin mana aha sidii iyadoo ereygii Ilaah dhacay.
Waayo, kuwa Israa'iil ka dhashay kulligood reer binu Israa'iil
ma wada aha.
7 Farcankii Ibraahim oo ay yihiin aawadeed kulligood car-
ruur kuma wada aha, laakiin waxaa la yidhi, Kuwa Isxaaq ka
farcama ayaa farcankaaga loogu yeedhi doonaa.
8 Taas waxaa weeyaan, inaan carruurta jidhku ahayn car-
ruurta Ilaah, laakiin carruurtii loo ballanqaaday ayaa farcan
lagu tiriyaa.
9 Waayo, kanu waa hadal ballan ah, Wakhtigan oo kale
ayaan kuu iman doonaa, oo Saarah waxay dhali doontaa wiil.
10 Oo taas oo keliyana ma ahee, laakiin Rebeqahna mid bay
u uuraysatay, kaas oo ahaa aabbeheen Isxaaq.
11 Waayo, carruurta oo aan weli dhalan oo aan weli samayn
wanaag iyo xumaan midna, in qasdiga Ilaah doorashada ku
istaago, oo uusan ahaan xagga shuqullada, laakiin xagga kii
dadka u yeedha,
12 waxaa iyada lagu yidhi, Kan weynu wuxuu u adeegi
doonaa kan ka yar.
13 Sida qoran, Yacquub waan jeclaaday, Ceesawse waan
necbaaday.

Ilaah Xaqdarro Ma Leh

14 Maxaan nidhaahnaa haddaba? Ma xaqdarro baa Ilaah
la jirta? Ma suurtowdo!
15 Waayo, wuxuu Muuse ku yidhi, Waan u naxariisan
doonaa kii aan u naxariisto, waanan u nixi doonaa, kii aan
u naxo.
16 Sidaas daraaddeed xagga kan doonaya ma aha, xagga
kan ordana ma aha, laakiinse waa xagga Ilaaha naxariista
leh.
17 Waayo, Qorniinku wuxuu Fircoon ku leeyahay, Tan
daraaddeed baan kuu sara kiciyey inaan xooggayga adiga
kaa dhex muujiyo iyo in magacayga dhulka oo dhan lagu
faafiyo.
18 Haddaba kuu doonayo wuu u naxariistaa, kuu doonay-
ona qalbigiisuu engejiyaa.

Ilaah Baa Xukunka Leh

19 Waxaad igu odhan doontaa, Muxuu weli ii eedaynayaa?
Waayo, yaa doonistiisa ka gees noqda?
20 Laakiinse, nin yahow, kumaad tahay kaaga Ilaah u
jawaabayow? Wixii la sameeyey miyey kii sameeyey ku
odhan doonaan, Maaxad sidan noogu samaysay?
21 Dheriyasameeyuhu miyuusan lahayn amar uu ugu
taliyo dhoobada inuu fud keliya in ka sameeyo weel cisa leh,
inta kalena mid aan cisa lahayn?
22 Bal maxay la tahay Ilaah haddii, isagoo doonaya inuu
cadhadiisa muujiyo oo xooggiisa dadka ogeysiiyo, uu samir
badan ugu dulqaatay weelasha cadhada oo loo diyaariyey
baabbi'idda,
23 iyo inuu hodantinimadii ammaantiisa ogeysiiyo wee-
lasha naxariista oo uu hore ugu diyaariyey ammaanta,
24 xataa kuweenna uu u yeedhay oo uusan uga yeedhin
Yuhuudda oo keliya laakiinse uu uga yeedhay quruumaha
kalena?
25 Siduu Hooseeca ka dhex yidhi,
Kuwo aan dadkaygii ahayn ayaan u bixin doonaa, Dadkayga,
Tu aan ahayn gacalisadaydiina waxaan u bixin doonaa,
Gacaliso.
26 Oo waxay noqon doontaa, meeshii laga yidhi iyaga, Dad-
kayga ma ihidin,
Meeshaas waxaa looga bixin doonaa, Carruurtii Ilaaha nool.
27 Oo Isayos wuxuu ku qayliyey wax Israa'iil ku saabsan
isagoo leh, In kastoo tirada reer binu Israa'iil noqoto sida
cammuudda badda, intii hadhay waa badbaadi doontaa,
28 waayo, Rabbigu hadalkiisa dhulkuu ku samayn doonaa,
isagoo dhammaystiraya oo soo gaabinaya,
29 oo sidii Isayos hore u yidhi,

Haddaan Rabbigii Saba'ood farcan inoo reebin,
Sidii Sodom baan noqon lahayn, oo sidii Gomora baa laynaga dhigi lahaa.

Waxa Reer Binu Israa'iil U Xumaadeen

30 Maxaan nidhaahnaa haddaba? Dadka aan Yuhuudda ahayn oo aan xaqnimada raacin, waxay heleen xaqnimada, oo ah xaqnimada rumaysad lagu helo;
31 laakiin reer binu Israa'iil iyagoo raaca sharciga xaqnimada, sharcigaas ma ay gaadhin.
32 Tan sababteedu waa maxay? Maxaa yeelay, rumaysad kuma ay doondoonin, shuqullada samayntooda mooyaane. Waxay ku turunturoodeen dhagaxii turunturada;
33 sida qoran,
Bal eega, waxaan Siyoon dhex dhigayaa dhagax lagu turunturoodo oo ah sallax lagu xumaado;
Oo kii rumaysta isaga ma ceeboobi doono.

10

1 Walaalayaalow, waxaan qalbigayga ka doonayaa oo Ilaah ka baryaa inay iyagu badbaadaan.
2 Waayo, waxaan markhaati u furayaa inay iyagu Ilaah qiiro weyn u qabaan, laakiinse xagga aqoonta ma aha.
3 Waayo, iyagoo aan ogayn xaqnimada Ilaah oo doonaya inay taagaan tooda, ayayan hoos gelin Ilaah xaqnimadiisa.
4 Waayo, Masiixu wuxuu mid kasta oo rumaysta u yahay sharciga dhammaadkiisii xagga xaqnimada.

Jidka Cusub Oo Xaqnimada Cid Kasta Buu U Furan yahay

5 Waayo, Muuse wuxuu qoray in ninkii yeelaa xaqnimada sharciga uu ku noolaan doono iyada.
6 Laakiin xaqnimada rumaysadku sidanay tidhaahdaa, Qalbigaaga ha iska odhan, Yaa samada kori doona (inuu Masiix soo dejiyo)?
7 Ama, Yaa yamayska hoos u geli doona (inuu Masiix kuwa dhintay ka soo sara kiciyo)?
8 Laakiin maxay leedahay? Eraygii waa kuu dhow yahay, waana ku jiraa afkaaga iyo qalbigaaga, waxaa weeyaan erayga rumaysadka oo aannu kugu wacdinno.
9 Maxaa yeelay, haddaad afka ka qiratid in Ciise yahay Rabbiga, oo aad qalbiga ka rumaysatid in Ilaah isaga ka sara kiciyey kuwii dhintay, waad badbaadi doontaa,
10 waayo, qalbiga wax baa laga rumaystaa xagga xaqnimada, afkana wax baa laga qirtaa xagga badbaadinta.
11 Waayo, Qorniinku wuxuu leeyahay, Ku alla kii rumaysta isaga, ceeboobi maayo.

12 Waayo, Yuhuudda iyo Gariigtu waxba kuma kala
duwana, waayo, isku Rabbi baa Rabbi u wada ah, waana
u taajir in alla intii barida isaga.
13 Waayo, ku alla kii magaca Rabbiga ku baryaa, waa
badbaadi doonaa.
14 Haddaba sidee bay ugu baryi doonaan kan aanay ru-
maysnayn? Oo sidee bay u rumaysan doonaan kan aanay
maqlin? Oo sidee bay u maqli doonaan haddii aan la
wacdiyin?
15 Oo sidee bay u wacdiyi doonaan haddaan la dirin?
sida qoran, Qurux badanaa cagaha kuwa wax ku wacdiya
waxyaalaha wanaagsan.
16 Laakiin kulligood ma ay wada dhegaysan injiilka.
Waayo, Isayos wuxuu leeyahay, Rabbow, yaa rumaystay
warkayagii?
17 Haddaba rumaysadku wuxuu ka yimaadaa maqlidda,
maqlidduna waxay ku timaadaa ereyga Masiixa.
18 Laakiin waxaan leeyahay, Miyaanay maqlin? Haah,
runtii.
Codkoodii wuxuu gaadhay dhulka oo dhan,
Hadalkoodiina wuxuu gaadhay dunida meesha ugu
shishaysa.
19 Laakiin waxaan leeyahay, Miyaan reer binu Israa'iil
ogayn? Ugu horraystii Muuse wuxuu yidhi,
Waxaan idinkaga hinaasin doonaa kuwo aan quruun ahayn;
Quruun aan wax garanayn waan idinkaga cadhaysiin
doonaa.
20 Isayosna waa dhiirranaa oo wuxuu yidhi,
Waxaa i helay kuwo aan i doonayn,
Waxaan u muuqday kuwo aan wax i weyddiinayn.
21 Laakiin reer binu Israa'iil wuxuu ku yidhi, Maalintii oo
dhan waxaan gacmahayga u kala bixinayay dad caasi ah oo
muran miidhan ah.

11

Diidniinta Ilaah Israa'iil Diiday Ma Dhamma

1 De waxaan leeyahay, Ilaah miyuu xooray dadkiisii? Ma
suurtowdo. Waayo, anba waxaan ahay mid reer binu Israa'iil
ah, oo farcankii Ibraahim ah, oo qabiilkii Benyaamiin ah.
2 Ilaah dadkiisii uu hore u yiqiin ma xoorin. Mise ma
waydaan aqoon waxa Qorniinku ka sheegayo Eliyaas? siduu
Ilaah ugu cawday isagoo reer binu Israa'iil ka cabanaya oo
leh,
3 Rabbow, nebiyadaadii way dileen, meelahaagii allabari-
gana way dumiyeen, oo keligay baa hadhay, oo naftayday
doondoonayaan.

4 Laakiinse jawaabtii Ilaah oo u timid isaga maxay leedahay? Waxaan nafahaantayda ula hadhay toddoba kun oo nin
oo aan Bacal u jilba joogsan.
5 Sidaas oo kale wakhtigan la joogona waxaa jira kuwo
hadhay oo nimco lagu doortay.
6 Laakiinse haddii nimco lagu doortay, de haddaba ma aha
mar dambe xagga shuqullada, haddii kalese nimcadu mar
dambe nimco ma aha.
7 Waa maxay haddaba? Wixii reer binu Israa'iil doondoon-
ayeen ma ay helin, laakiinse kuwii la doortay waa heleen,
intii kalena waa la engejiyey,
8 sida qoran, Ilaah wuxuu iyaga siiyey maskax hurudda,
iyo indho aanay waxba ku arkin, iyo dhego aanay waxba ku
maqlin, ilaa maalintatan.
9 Daa'uudna wuxuu yidhi,

Miiskoodu ha u noqdo dabin iyo wax qabsada iyaga,

Iyo wax ay ku turunturoodaan, iyo wax ka aarguta iyaga;

10 Indhahoodu ha madoobaadeen si aanay waxba u arkin,

Dhabarkoodana foorari weligiis.

11 Haddaba waxaan leeyahay, Miyey turunturoodeen inay
dhacaan? Maya, ma suurtowdo! Laakiin dhicitinkoodii
aawadiis ayaa badbaadinu ugu timid quruumaha kale inay
ka hinaasaan.
12 Haddaba haddii dhicitinkoodii yahay taajirnimadii
dunida, liidnaantoodiina tahay taajirnimadii quruumaha
kale, de buuxnaantooduna intee bay sii badin doontaa
taajirnimadii?

Badbaadada Dadka Aan Yuhuudda Ahayn; Masaalka Ku Saabsan Laamo La Tallaalay

13 Laakiin waxaan la hadlayaa kuwiinnan oo ka mid ah
dadka aan Yuhuudda ahayn. Haddaba anigoo ah rasuulkii
dadka aan Yuhuudda ahayn, hawshayda waan derejeeyaa,
14 si aan uga hinaasiyo kuwa aan isku jidhka nahay oo aan
qaarkood badbaadiyo.
15 Waayo, haddii xooriddoodu tahay maslaxadda dunida,
aqbaliddoodii maxay noqon doontaa, soo noolaadka kuwii
dhintay mooyaane?
16 Inta ugu horraysa oo cajiinku hadday quduus tahay, de
cajiinkuna wuu yahay, haddii xididku quduus yahayna, de
laamahuna way yihiin.
17 Laakiinse haddii laamihii qaarkood laga jebiyey, oo adi-
goo saytuundibadeed ah lagugu tallaalo meeshoodii, oo aad
ka qayb gasho wanaagga xididka geedka saytuunka ah,

18 ha ka faanin laamaha, laakiinse haddii aad faantid, bal
ogow inaadan ahayn kan xididka sida, laakiinse xididkaa
adiga ku sida.
19 Haddaba waxaad odhan doontaa, Laamihii waxaa loo
jebiyey in aniga laygu tallaalo meeshoodii.
20 Waa tahay. Rumaysaddarradoodii baa loo jebiyey, adna
waxaad ku taagan tahay rumaysadkaaga. Ha iskibrin, laaki-
inse cabso;
21 waayo, haddaan Ilaah u tudhin laamihii asliga ahaa, de
adna kuu tudhi maayo.
22 Bal hadda fiiri roonaanta iyo adkaanta Ilaah; kuwii
dhacay xaggooda adkaantiisaa la jirta, laakiinse xaggaaga
waxaa la jirta roonaanta Ilaah, haddaad roonaantiisa ku sii
socotid, haddii kaleeto adna waa lagu gooyn doonaa.
23 Iyagana haddayan rumaysaddarradoodii ku sii socon,
waa lagu tallaali doonaa meeshoodii, waayo, Ilaah waa
awoodaa inuu iyaga mar kale ku tallaalo meeshoodii.
24 Waayo, haddii adiga lagaa soo gooyay saytuun dibadeed
oo si aburiddiisa ka gees ah laguugu tallaalay geed saytuun
wanaagsan ah, intee baa in ka sii badan kuwan oo ah laami-
hii asliga ahaa loogu tallaali doonaa geedkoodii saytuunka
ahaa?

Ilaah Qasdigiisu Wuxuu Yahay Inuu Dhammaan U Naxariisto

25 Walaalayaalow, anigu dooni maayo, inaad jaahil ka
ahaataan qarsoodigan, waabase intaas ood iskibrisaan. Ad-
kaan aan dhammayn baa ku dhacday reer binu Israa'iil ilaa
tirada buuxda oo quruumuhu soo gasho;
26 oo sidaasay reer binu Israa'iil oo dhammu u wada bad-
baadi doonaan, sida qoran,
Waxaa Siyoon ka soo bixi doona Bixiyaha.
Wuxuu Yacquub ka sii jeedin doonaa cibaadola'aanta.
27 Oo kanu waa axdigayga aan la dhigan doono iyaga,
Markaan dembigooda ka qaadi doono.
28 Xagga injiilka iyagu waa cadaawayaal aawadiin, laakiinse
xagga doorashada waa kuwo la jecel yahay awowayaasha
aawadood.
29 Waayo, hadiyadaha iyo yeedhidda Ilaah ka soo noqosho
ma leh.
30 Waayo, idinkuba mar baad Ilaah caasi ku ahaydeen, laaki-
inse haatan waxaa laydiinku naxariistay kuwaas caasini-
madooda,
31 sidaas oo kalay iyaguna haatan caasi u noqdeen, in naxari-
istii laydin tusay, iyagana haatan loogu naxariisto.
32 Waayo, Ilaah kulli wuxuu ku wada xidhay caasinimo inuu
u wada naxariisto kulli.

33 Mool dheeraa hodantinimada iyo xigmadda iyo aqoonta
Ilaah! Xukummadiisa lama baadhi karo, jidadkiisana lama
raadin karo!
34 Waayo, bal yaa soo ogaaday maanka Rabbiga? Bal yaase
lataliyihiisii noqday?
35 Yaase awil wax siiyey oo loo abaalgudi doonaa?
36 Waayo, wax waluba isagay ka yimaadeen oo ku yi-
maadeen oo u yimaadeen aawadiis. Ammaanta isagaa leh
weligiis. Aamiin.

12

Nolosha Cusub

1 Haddaba, walaalayaalow, waxaan idinku baryayaa Ilaah
naxariistiisa inaad jidhkiinna Ilaah u siisaan sida allabari
nool oo quduus ah oo Ilaah ku farxo, waana cibaadaysigiinna
caqliga leh.
2 Ha u ekaanina dadka ifkan, laakiinse ku beddelma
cusboonaanta maankiinna inaad hubsataan waxa ay tahay
doonista Ilaah oo wanaagsan oo isagu ku farxo oo kaamilka
ah.

Sida Hagaagsan Oo Loogu Shaqeeyo Hadiyadaha Ruuxa

3 Waayo, nimcadii lay siiyey ayaan ku hadlayaa, waxaan
ku leeyahay, Mid kasta oo idinka mid ah, yuusan isderejayn
intuu isderejayn lahaa in ka badan, laakiinse miyirqab ha ku
fikiro, sida Ilaah mid kasta u siiyey qayb rumaysad ah.
4 Waayo, sida aynu xubno badan ugu leennahay
jidhkeenna, oo aan xubnaha oo dhammuna isku shuqul
u ahayn,
5 sidaas oo kalaan, innagoo badan, Masiixa isku jidh ku
nahay, oo midba midka kale waa xubnihiisii.
6 Innagoo haysanna hadiyado ku kala duwan nimcadii
layna siiyey, hadday tahay wax sii sheegid, aan wax ku sii
sheegno sida qaybta rumaysadkeenna.
7 Ama hadday tahay adeegid, aan aad u adeegno; kii wax
baraana, si fiican wax ha u baro;
8 kii wax waaniyaana, si fiican wax ha u waaniyo; kii wax
bixiyaana, deeqsinimo wax ha u bixiyo; kii wax u taliyaana,
dadaal wax ha ugu taliyo; kii wax u naxariistaana, farxad
wax ha ugu naxariisto.

Wixii Masiixiyiinta Lagu Amray

9 Jacaylku ha noqdo mid aan labaweji lahayn, sharka
karha, wanaagga xagsada.
10 Kalgacayl walaalnimo isku wada jeclaada, midkiinba
midka kale ha hor derejeeyo.

11 Dadaalka ha ka caajisina, ruuxa ku kululaada, oo Rab-
biga u adeega.
12 Rajada ku farxa, dhibta u dulqaata, tukashada wadid-
deeda ku sii adkaysta,
13 oo ku caawiya waxa quduusiintu u baahan yihiin, oo
shisheeyaha martiggeliya.
14 U duceeya kuwa idin silciya, u duceeya, oo ha habaarina.
15 La farxa kuwa farxaya, la ooya kuwa ooyaya.
16 Midba midka kale ha la fikir ahaado, ha kibrina, laakiin
kuwa hoose la socda. Kuwo isla caqli badan ha noqonina.
17 Ninna shar shar ha uga celinina. Ka fikira inaad
samaysaan waxa wanaagsan dadka oo dhan hortiisa.
18 Hadday suurtowdo, intaad kartaan, nabad kula jooga
dadka oo dhan.
19 Gacaliyayaalow, ha aarsanina, laakiin meel u banneeya
cadhada Ilaah, waayo, waxaa qoran, Aarsasho anigaa leh;
anaa u abaalmarin, ayaa Rabbigu leeyahay.
20 Laakiin haddii cadowgaagu gaajaysan yahay, cunto sii;
hadduu harraadsan yahayna, waraabi, waayo, haddaad saas
samayso waxaad madaxiisa ku kor ururin doontaa duxulo
dab ah.
21 Sharku yuusan kaa adkaan, laakiinse sharka wanaag
kaga adkow.

13

Waa In Kuwa Amarka Leh Laga Dambeeyo

1 Naf waluba ha ka dambayso kuwa amarka sare leh,
waayo, amar ma jiro kan Ilaah ka yimaada mooyaane. Kuwa
jirana Ilaah baa ka dhigay kuwa amar leh.
2 Sidaas daraaddeed kii diida kan amarka leh wuxuu hor
joogsadaa amarka Ilaah, kuwa hor joogsadaana waxay nafa-
haantooda u heli doonaan xukun.
3 Madaxdu cabsi ma geliyaan kuwa shuqul wanaagsan
sameeya, kuwa xumaan sameeya mooyaane. Ma wax-
aad doonaysaa inaadan ka cabsan kan amarka leh? Wax
wanaagsan samee, oo ammaan baad ka helaysaa isla isaga.
4 Waayo, isagu wuxuu xaggaaga ku yahay midiidinka Ilaah
inuu wanaag kuu sameeyo. Laakiinse haddaad xumaan
samaysid, cabso, waayo, isagu seefta uma sito sababla'aan.
Maxaa yeelay, isagu waa midiidinka Ilaah, oo waa mid cadho
kaga aarsada kii xumaan sameeya.
5 Sidaas daraaddeed waa in laga dambeeyo kan amarka
leh, mana aha cadhada aawadeed oo keliya, laakiinse waa
niyadda aawadeedna.

6 Waayo, sababtaas aawadeed waxaad u bixisaan cashuur,
maxaa yeelay, iyagu waa midiidinnadii Ilaah oo had iyo goor
ka shaqeeya isla waxaas.
7 Mid waluba wuxuu idinku leeyahay siiya, kii baad idinku
leh, baad siiya, kii cashuur idinku leh, cashuur siiya, kii laga
cabsadana, ka cabsada, kii ciso lehna, ciseeya.

Jacaylka Walaalnimada

8 Ninna yuusan wax idinku lahaan in midkiinba midka
kale jeclaado mooyaane. Waayo, kii deriskiisa jeclaadaa
sharciguu oofiyey.
9 Waayo, amarradan la yidhi, Waa inaanad sinaysan, Waa
inaanad qudh gooyn, Waa inaanad waxba xadin, Waa in-
aanad wax damcin, oo haddii amar kale jirana, waxaa lagu
soo koobay hadalkan, Waa inaad deriskaaga u jeclaataa sida
naftaada.
10 Jacaylku xumaan kuma sameeyo deriskiisa; jacaylku
haddaba waa oofinta sharciga.

Maalintii Masiixu Waa Soo Dhowaanaysaa

11 Oo weliba waad garanaysaan wakhtiga inay haatan
tahay saacaddii aad hurdada ka toosi lahaydeen, waayo,
haatan ay badbaadintu inooga dhow dahay markii horoo aan
rumaysannay.
12 Habeenkii hore buu u batay, maalintiina waa soo
dhowaatay, sidaas daraaddeed aan iska dhigno shuqullada
gudcurka oo aan qaadanno hubka iftiinka.
13 Sida iyadoo maalin ah aynu si qumman u soconno, yey-
nan ku socon rabshad iyo sakhraannimo, yeynan ku socon
galmo iyo dhillanimo, yeynan ku socon ilaaq iyo hinaaso.
14 Laakiin Rabbi Ciise Masiix huwada, oo jidhka ha ka
fikirina inaad damacyadiisa samaysaan.

14

Waa In Loo Dulqaataa Kuwa Wax Ka Shakiya

1 Kii rumaysadka ku itaal yar soo dhoweeya, mana aha
inaad ra'ayiyadiisa la murantaan.
2 Mid baa rumaysan inuu wax walba cuno, kii itaal yarse
wuxuu cunaa khodaarta.
3 Kii cunaa yuusan quudhsanin kii aan cunin, kii aan
cuninna yuusan xukumin kii cuna, waayo, Ilaah baa aqbalay
isaga.
4 Yaad tahay kaaga xukuma midiidinka mid kaleto? Waayo,
sayidkiisuu u taagan yahay ama u dhacaa. Waana la taagi
doonaa, waayo, Rabbigu waa awoodaa inuu taago.

5 Nin bay la tahay in maalinu maalinta kale ka fiican tahay,
mid kalena waxay la tahay in maalmaha oo dhammu isku
mid yihiin. Mid kastaaba maankiisa aad ha ugu hubsado.
6 Kii maalinta ka fikiraa, Rabbiguu uga fikiraa, kii wax
cunaa, Rabbiguu u cunaa, waayo, Ilaah buu ku mahadnaqaa;
kii aan wax cuninuna, Rabbiga ayuusan u cunin, oo Ilaah buu
ku mahadnaqaa.
7 Midkeenna naftiisa uma noola, midkeenna naftiisa uma
dhinto.
8 Waayo, haddii aynu nool nahay, Rabbigaynu u nool na-
hay; oo haddii aynu dhimannona, Rabbigaynu u dhimannaa,
sidaas daraaddeed haddii aynu nool nahay iyo haddii aynu
dhimannoba, Rabbigaa ina leh.
9 Waayo, sababtaasaa Masiixu u dhintay, una soo noolaa-
day inuu Rabbi u noqdo kuwii dhintay iyo kuwa noolba.
10 Adigu maxaad walaalkaa u xukuntaa? amase adigu max-
aad walaalkaa u quudhsataa? Waayo, kulligeen waxaynu
hor istaagi doonnaa kursiga xukumaadda Ilaah.
11 Waayo, waxaa qoran,

Anigu waa noolahay, ayaa Rabbigu leeyahay, oo jilib waluba
anuu ii sujuudi doonaa,

Carrab walubana Ilaah buu qiri doonaa.
12 Sidaasaa midkeen kastaba Ilaah ula xisaabtami doonaa.
13 Sidaas daraaddeed mar dambe yeynan isxukumin, laaki-
inse tan ka fikira inaan ninna walaalkiis u dhigin dhagax uu
ku turunturoodo ama wax kaleeto oo hor joogsada.
14 Waan ogahay, waanan ku hubaa Rabbi Ciise, inaan
waxba nafahaantiisa iska xaaraan ahayn, laakiinse kii ku
tiriya inay xaaraan tahay, kaas waa ka xaaraan.
15 Waayo, haddii walaalkaa cuntadaada ka calool xu-
maado, jacaylka kuma sii socotid. Cuntadaada ha ku
baabbi'in kii Masiixu u dhintay.
16 Haddaba wanaaggiinna yaan la caayin.
17 Waayo, boqortooyada Ilaah ma aha cunid iyo cabbid,
laakiinse waa xaqnimada iyo nabadda iyo farxadda ku jira
Ruuxa Quduuskaa.
18 Kii waxaas Masiixa ugu adeega, Ilaah buu ka farxiyaa,
xagga dadkana waa mid loo bogay.
19 Sidaas daraaddeed haddaba aynu raacno waxyaalaha
nabadda iyo waxyaalaha midkeenba midka kale xoog ugu
yeelo.
20 Shuqulka Ilaah ha u dumin cunto aawadeed. Hubaal
wax waluba waa nadiif, laakiin waa u xun tahay kii cuna
isagoo mid kale xumaynayo.

21 Waa wanaagsan tahay inaadan hilib cunin ama khamri
cabbin ama samayn wax kaleto oo walaalkaa ku turunturoodo.
22 Rumaysadka aad leedahay, Ilaah hortiis u hayso. Waxaa
faraxsan kii aan isku xukumin wixii la qumman isaga.
23 Laakiinse kii shakiya, hadduu cuno, waa xukuman yahay, maxaa yeelay, rumaysad wax kuma cuno, oo wax kastoo
aan rumaysadka ka imaninu waa dembi.

15

1 Kuweenna xoogga leh waxaa inagu waajib ah inaynu
qaadno itaaldarrada kuwa xoogga yar, oo aynaan nafteenna
ka farxin.
2 Midkeen kastaaba deriskiisa ha ka farxiyo inuu ku
wanaagsanaado oo ku dhismo.
3 Waayo, Masiixiiba naftiisii kama uu farxin, laakiinse sida
qoran, Caydii kuwii adiga ku caayay ayaa igu kor dhacday.
4 Waayo, wax alla wixii hore loo qorayba waxaa loo qoray
waxbarashadeenna, inaynu dulqaadashada iyo gargaarka
Qorniinka rajo ku lahaanno.
5 Ilaaha dulqaadashada iyo gargaariddu ha ka dhigo in
midkiinba midka kale la fikir ahaado sida Ciise Masiix,
6 inaad isku qalbi iyo isku af ku ammaantaan Ilaaha ah
Aabbaha Rabbigeenna Ciise Masiix.

Injiilka Loo Keenay Dadka Aan Yuhuudda Ahayn

7 Sidaas daraaddeed isdhoweeya sida Masiixuna idiin
dhoweeyey in Ilaah la ammaano.
8 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Masiixu wuxuu noqday
kuwa gudan midiidinkooda, runta Ilaah aawadeed, inuu u
xaqiijiyo ballamadii awowayaashii hore la siiyey,
9 iyo in quruumuhu Ilaah u ammaanaan naxariistiisa, sida
qoran,
Sidaas daraaddeed waxaan kugu ammaani doonaa quruumaha dhexdooda,
Oo magacaaga waan u gabyi doonaa.
10 Oo haddana wuxuu leeyahay,
Quruumahow, la reyreeya dadkiisa.
11 Oo haddana,
Rabbiga ammaana, quruumahoo dhammow,
Dadkoo dhammuna ha ammaano isaga.
12 Oo haddana Isayos wuxuu leeyahay,
Waxaa jiri doona xididkii Yesay,
Iyo kan u kacaya inuu u taliyo quruumaha,
Isagayna quruumuhu wax ku rajayn doonaan.

13 Ilaaha rajadu ha idinka buuxiyo farxad iyo nabad oo dhan,
idinkoo rumaysan, si rajadiinnu ugu badato xoogga Ruuxa
Quduuskaa.

Bawlos Si Dhiirranaan Ah Ayuu Wax Ku Qoray

14 Oo aniga qudhayduna waxaan idiin hubaa, walaala-
hayow, inuu wanaag idinka buuxo, oo laydinka buuxiyey
aqoon oo dhan, oo aad kartaan inaad iswaanisaan.
15 Laakiinse siyaalaha qaarkood dhiirranaan badan baan
idiinku soo qoray inaan idin xusuusiyo, nimcadii xagga Ilaah
layga siiyey aawadeed,
16 inaan dadka aan Yuhuudda ahayn u noqdo midiidinkii
Ciise Masiix, anigoo shuqulka wadaadnimada u qabanaya
injiilka Ilaah, in sadaqada dadka aan Yuhuudda ahayn la
aqbalo, iyadoo quduus lagaga dhigay Ruuxa Quduuskaa.
17 Haddaba xagga Ciise Masiix waxaan leeyahay wax aan
ku faano, waana wax ku saabsan Ilaah.
18 Waayo, kuma dhici doono inaan waxba ka hadlo wixii
Masiixii iga dhex shaqeeyey mooyaane, dadka aan Yuhu-
udda ahayn addeeciddooda aawadeed, oo uu igaga dhex
shaqeeyey hadal iyo camal,
19 oo uu ku sameeyey xoogga calaamooyinka iyo yaababka,
iyo xoogga Ruuxa Quduuskaa, oo sidaasaan injiilka Masiixa
ugu wada wacdiyey Yeruusaalem iyo hareeraheeda iyo ilaa
Illurikon.
20 Sidaasaan u hawaystay inaan injiilka ku wacdiyo meel
aan Masiixa awil lagu magacaabin, si aanan ugu dul dhisin
aasaaska nin kale dhigay.
21 Laakiinse, sida qoran,
Waxaa arki doona kuwo aan warkiisu u iman,
Kuwii aan maqlinuna waa garan doonaan.

Wixii Bawlos Ku Talo Jiray

22 Sidaas daraaddeed marar badan baa layga hor joogsaday
imaatinkii aan idiin iman lahaa;
23 laakiinse haatan anigoo aan meelahakan meel dambe ku
lahayn, oo idin boholyoobayay sannado badan inaan idiin
imaado,
24 markaan Isbaanya tago waxaan rajaynayaa inaan sod-
caalkayga idinku arko oo idinna aad halkaas iga ambabbix-
isaan, markaan cabbaar idinku raaxaysto dabadeed,
25 laakiinse haatan waxaan aadayaa Yeruusaalem inaan u
adeego quduusiinta.
26 Waayo, dadka Makedoniya iyo Akhaya waxay aad u
jeclaysteen inay wax u ururiyaan masaakiinta ka midka ah
quduusiinta Yeruusaalem joogta.

27 Way jeclaysteen, waana ku waajib inay sameeyaan.
Waayo, dadka aan Yuhuudda ahayn hadday noqdeen kuwo
ka qayb galay waxyaalahooda ruuxa, de markaas waxaa ku
waajib ah iyaga inay ugu adeegaan waxyaalaha jidhka.
28 Sidaas daraaddeed markaan tan dhammeeyo oo aan
iyaga midhahan ku hubsado, idinkaan idin soo mari doonaa,
anoo Isbaanya u socda.
29 Oo waxaan ogahay markaan idiin imaado inaan ku iman
doono buuxnaanta barakada Masiixa.
30 Walaalayaalow, waxaan idinku baryayaa Rabbigeenna
Ciise Masiix iyo jacaylka Ruuxa, inaad igula dadaashaan
tukashooyinkiinna markaad Ilaah ii baridaan,
31 in layga samatabbixiyo kuwa caasiyiinta ah oo Yahu-
udiya jooga, iyo in hawshayda aan Yeruusaalem u qabanayo
ay noqoto mid ay quduusiintu aqbalaan;
32 inaan farxad idiinku imaado haddii Ilaah doonayo, oo
aan idinla nasto.
33 Ilaaha nabaddu ha idinla jiro kulligiin. Aamiin.

16

Salaan

1 Waxaan idin barayaa walaasheen Foybi oo ah mid u
adeegta kiniisadda ku taal Kenekhreya,
2 inaad iyada ku dhowaysaan Rabbiga, sida quduusiinta u
eg, oo aad ku caawintaan wax kasta oo ay idiinka baahan
tahay, waayo, iyaduba kuwa badan bay caawintay iyo xataa
aniga qudhayda.
3 Igu salaama Bariska iyo Akula kuwa iila shaqeeya Ciise
Masiix,
4 oo noloshayda aawadeed qoortooda u dhibay. Keligay
uma mahadnaqayo, laakiinse kiniisadaha dadka aan Yuhu-
udda ahayn oo dhammuna ay ku mahadnaqayaan.
5 Iguna salaama kiniisadda gurigooda ku jirta. Igu salaama
gacaliyahay Ebaynetos, kan ah midhaha ugu horreeya ee
Aasiya xagga Masiixa.
6 Maryanna igu salaama, tan aad idiinku dadaashay.
7 Igu salaama Andaronikos iyo Yuniyas oo xigaalkayga ah
oo layla xidhay, kuwa caanka ku ah rasuullada dhexdooda,
kuwa hortayna Masiixa ku jiray.
8 Ambaliyas, gacaliyahayga xagga Rabbigana igu salaama.
9 Urbanos kan Masiixa noola shaqeeya iyo gacaliyahay
Istakhusna igu salaama.
10 Abellees kan Masiixu u bogayna igu salaama. Kuwa reer
Aristobulosna igu salaama.
11 Xigaalkay Herodiyosna igu salaama. Iguna salaama
kuwa reer Narkisos oo Rabbiga ku jira.

12 Tarufayna iyo Tarufoosa oo Rabbiga u shaqeeyana igu
salaama. Gacaliso Bersis oo Rabbiga aad ugu shaqaysayna
igu salaama.
13 Igu salaama Rufus kan Rabbigu doortay iyo hooyadiis oo
hooyaday oo kale ah.
14 Igu salaama Asunkiritos, iyo Filegoon, iyo Hermees, iyo
Batrobas, iyo Hermaas, iyo walaalaha iyaga la jooga.
15 Igu salaama Filologos, iyo Yulya, iyo Neere'us, iyo
walaashiis, iyo Olumbas, iyo quduusiinta iyaga la jooga oo
dhan.
16 Midkiinba midka kale ha ku salaamo dhunkasho quduus
ah. Kiniisadihii Masiixa oo dhammu waa idin soo salaa-
mayaan.
17 Haddaba walaalayaalow, waxaan idinka baryayaa inaad
fiiro u lahaataan kuwa kicinaya iskala qaybinta iyo xumaa-
tooyinka oo ka geesta ah cilmiga aad barateen, kana leexda
iyaga.
18 Kuwa caynkaas ahu Rabbigeenna Masiix uma adee-
gaan, laakiinse waxay u adeegaan calooshooda; hadalkooda
macaan oo wanaagsan bay ku khiyaaneeyaan qalbiyada
jaahiliinta.
19 Warkii addeeciddiinnu wuxuu gaadhay dadka oo dhan.
Sidaas daraaddeed aad baan idiinku faraxsanahay, laakiin
waxaan jeclaan lahaa inaad garaad u lahaataan waxa
wanaagsan, oo aad ka eedla'aataan waxa sharka ah.
20 Oo Ilaaha nabaddu Shayddaan buu haddiiba cagihiinna
hoostooda ku burburin doonaa.
Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ha idinla jirto.
21 Waxaa idin soo salaamaya Timoteyos oo ila shaqeeya, iyo
Lukiyos, iyo Yasoon, iyo Soosibater, iyagoo ah xigaalkayga.
22 Anigoo Tertiyos ah oo warqaddan qoray, Rabbigaan
idinku salaamayaa.
23 Gayos, oo aniga iyo kiniisadda oo dhammuba aannu
marti u nahay, wuu idin soo salaamayaa. Erastos oo ah
qasnajiga magaalada, iyo walaalkeen Kowartos way idin soo
salaamayaan.
24 Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ha idinla jirto kul-
ligiin. Aamiin.

Ammaan

25 Haddaba ammaanu ha u ahaato kan kara inuu idinku
xoogeeyo injiilkayga iyo wacdiga ku saabsan Ciise Masiix iyo
muujinta qarsoodiga oo qarsoonaa tan iyo weligiis,
26 laakiinse haatan lagu muujiyey Qorniinka nebiyada sida
amarka Ilaaha daa'imka ah oo quruumaha oo dhan loo
ogeysiiyey inay addeecaan rumaysadka.

27 Ilaaha keligiis ah oo xigmadda leh, Ciise Masiix ammaanu ha ugu ahaato weligiis. Aamiin.

WARQADDII KOWAAD EE RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII KORINTOS

Salaan Iyo Mahadnaqid

1 Bawlos oo loogu yeedhay inuu doonistii Ilaah ku ahaado
rasuulkii Ciise Masiix, iyo walaalkeen Soostenees,
2 waxaannu warqaddan u qoraynaa kiniisadda Ilaah ee
Korintos ku taal, kuwa quduus lagaga dhigay Ciise Masiix ee
loogu yeedhay quduusiin, iyo kuwa meel kasta jooga oo ku
barya magaca Rabbigeenna Ciise Masiix oo ah Rabbigooda
iyo keennaba.
3 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbe-
heen ah iyo Rabbi Ciise Masiix.
4 Mar kasta Ilaahay ayaan idiinku mahadnaqaa, nimcadii
Ilaah ee Ciise Masiix laydinku siiyey aawadeed.
5 Maxaa yeelay, wax walba hodan buu idinkaga dhigay, ha
ahaato hadal walba iyo aqoon walbaba,
6 sida laydiinku adkeeyey maraggii Masiixa loo furay;
7 si aan hadiyadiinna idiinka dhinmin intaad sugaysaan
muujinta Rabbigeenna Ciise Masiix;
8 kan haddana idinku adkayn doona ilaa dhammaadka,
inaad eedla'aataan maalinta Rabbigeenna Ciise Masiix.
9 Ilaah waa aamin, kan xaggiisa laydiinku yeedhay xidhi-
idhka Wiilkiisa Ciise Masiix ee Rabbigeenna ah.

Dadka Kiniisaddu Way Kala Qaybsameen

10 Walaalayaalow, waxaan magaca Rabbigeenna Ciise
Masiix idinkaga baryayaa inaad dhammaantiin isku wax ku
wada hadashaan, iyo inaydnaan kala qaybsamin, laakiin
inaad ku dhammaataan isku maan iyo isku talo.
11 Walaalahayow, dadkii Khalo'ee ayaa iiga kiin warramay
in ilaaqi idin dhex taal.
12 Tan waxaan ula jeedaa midkiin inuu leeyahay, Waxaan
ka mid ahay kuwa Bawlos; mid kalena, Kuwa Abolloos; mid
kalena, Kuwa Keeyfas; mid kalena, Kuwa Masiix.
13 Masiixu miyuu qaybsamaa? Bawlos miyaa iskutallaabta
laydiinku qodbay? Ama ma waxaa laydinku baabtiisay mag-
aca Bawlos?
14 Waxaan Ilaah ugu mahadnaqayaa inaanan midkiinna
baabtiisin, Kirisbos iyo Gayus maahee
15 inaanu ninna odhan, Waxaa laydinku baabtiisay Bawlos
magiciisa.

16 Waxaan kaloo baabtiisay kuwii guriga Istefanas joogay.
Weliba garan maayo inaan qaar kale baabtiisay iyo in kale.
17 Waayo, Masiixu iima uu soo dirin inaan dad baabtiiso,
laakiin wuxuu ii soo diray inaan dadka injiilka ku wacdiyo,
ee ma aha inaan ku hadlo xigmadda hadalka, waaba intaasoo
iskutallaabta Masiixa la caaqibo tiraaye.

Xoogga Iskutallaabta

18 Waayo, hadalka ku saabsan iskutallaabtu waa u nacas-
nimo kuwa lumaya, laakiin waa u xoogga Ilaah kuweenna
badbaadaya.
19 Maxaa yeelay, waxaa qoran,
Xigmadda kuwa xigmadda leh waan baabbi'in doonaa,
Oo garashada kuwa garashada leh ayaan diidi doonaa.
20 Meeh kan xigmadda lihi? Meeh kan culimmada ka mid
ahi? Meeh kan wakhtigan muranka badani? Ilaah miyaanu
nacasnimo ka dhigin xigmadda dunida?
21 Dunidu Ilaah kuma ay garanaynin xigmaddeeda, laakiin
Ilaah xigmaddiisa aawadeed ayuu ku farxay inuu kuwa ru-
maysta ku badbaadiyo nacasnimadii wacdiga.
22 In kastoo ay Yuhuuddu calaamooyin doonaan oo Gariig-
tuna ay xigmad doonaan,
23 annaguse waxaannu dadka ku wacdinnaa Masiix oo isku-
tallaabta lagu qodbay, oo u ah xagga Yuhuudda wax lagu
turunturoodo, xagga Gariigtana u ah nacasnimo.
24 Xagga kuwa loo yeedhayse, ha ahaadeen Yuhuudda ama
Gariigta, Masiix baa u ah xoogga Ilaah iyo xigmadda Ilaah.
25 Waayo, nacasnimada Ilaah waa ka xigmad badan tahay
xigmadda dadka, oo itaaldarrada Ilaahna waa ka itaal badan
tahay itaalka dadka.
26 U fiirsada waxa laydiinku yeedhay, walaalayaalow,
sidaan loogu yeedhin qaar badan oo xigmad leh xagga jidhka,
ama qaar badan oo xoog leh, ama qaar badan oo gob ah,
27 laakiinse Ilaah wuxuu doortay waxyaalaha nacasni-
mada ah ee dunida inuu ceebeeyo kuwa xigmadda leh, oo
Ilaah baa doortay waxyaalaha itaalka daran inuu ceebeeyo
waxyaalaha itaalka leh.
28 Waxyaalaha hoose iyo waxyaalaha la fududaystana
Ilaah baa doortay, xataa waxyaalaha aan jirin, inuu
waxyaalaha jira wax aan wax tarin ka dhigo,
29 si aan qofna ugu faanin Ilaah hortiisa.
30 Laakiin xaggiisa waxaad ku jirtaan Ciise Masiix kan inoo
noqday xigmadda xagga Ilaah, iyo xaqnimada, iyo quduus-
naanta, iyo madaxfurashada,
31 in sida qoran, Kii faanaa, Rabbiga ha ku faano.

2

Xigmadda Dadka Iyo Muujinta Ilaah

1 Walaalayaalow, anna markaan idiin imid, lama iman
hadal wanaaggiis ama xigmad, anoo idinku wacdiyaya
maraggii laga furay Ilaah,
2 waayo, waxaan goostay inaanan waxba dhexdiinna ka
ogaan Ciise Masiix oo ah kan iskutallaabta lagu qodbay maa-
hee.
3 Oo waxaan idinkula joogay itaaldarro, iyo cabsi, iyo gariir
badan.
4 Laakiin hadalkayga iyo wacdigayga kuma aan hadlin
hadallo sasabasho iyo xigmad ah, laakiin waxaan ku hadlay
tusidda Ruuxa iyo xoogga,
5 inaan rumaysadkiinnu ku tiirsanaan xigmadda dadka,
laakiin inuu xoogga Ilaah ku tiirsanaado.
6 Waxaannu xigmadda kula hadallaa kuwa garashadu ku
dhan tahay, taasoo aan ahayn xigmadda wakhtigan, oo
aan ahayn xigmadda madaxda wakhtigan oo ah kuwa la
baabbi'in doono;
7 laakiin qarsoonaan ayaannu ugu hadallaa xigmadda
Ilaah oo la qariyey, oo Ilaah dunida horteed ka dhigay am-
maanteenna aawadeed,
8 tan madaxda wakhtigan midkoodna aanu garanaynin,
waayo, hadday garan lahaayeen, iskutallaabta kuma ay qod-
been Rabbiga ammaanta,
9 laakiin sida qoran,
Waxyaalo aanay ishu arkin, oo aanay dhegtu maqlin,
Oo aan qalbiga dadka gelin,
Wax kastoo ay yihiinba, Ilaah baa u diyaariyey kuwa isaga
jecel.
10 Innagase Ilaah baa inoogu muujiyey Ruuxa, waayo, Ruuxu
wuxuu baadhaa wax kasta, xataa waxyaalaha hoos u dhaad-
heer oo Ilaah.
11 Waayo, dadka dhexdood yaa garanaya nin waxyaalihiisa,
ruuxa ninka ku jira mooyaane? Sidaas oo kalena ninna garan
maayo waxyaalaha Ilaah, Ruuxa Ilaah mooyaane.
12 Laakiin innagu ma aynu helin ruuxa dunida laakiinse
Ruuxa Ilaah ka yimid, inaynu garanno waxyaalaha uu Ilaah
nimco ahaan inoo siiyey.
13 Waxyaalahaasna ayaannu ku hadalnaa, kumase hadalno
hadallo la baro ee ah xigmadda dadka, laakiin waxa Ru-
uxu baro, annaga oo waxyaalaha ruuxa ah ku simayna
waxyaalaha ruuxa ah.
14 Ninka nafta raacaa ma aqbalo waxyaalaha Ruuxa Ilaah,
waayo, nacasnimo bay u yihiin, mana garan karo, maxaa
yeelay, ruuxa ayaa lagu imtixaamaa.

15 Kii ruuxa raacaa wax walbuu imtixaamaa, laakiinse isaga
qudhiisa ninna ma imtixaamo.
16 Waayo, yaa gartay maanka Rabbiga inuu wax baro isaga?
Laakiin annagu waxaannu leennahay maanka Ciise.

3

Iskala-Qaybinta Waa Laga Digay

1 Anna, walaalayaalow, idiinlama aan hadli karin sida
idinkoo ruuxa raaca, laakiin idinkoo jidhka raaca sida kuwo
ilmo yaryar ah oo ku jira Masiix.
2 Waxaan idin siiyey caano ee idinma aan siin cunto,
waayo, weli ma aydaan cuni karin, haatanna weli ma aad
kartaan.
3 Maxaa yeelay, weli jidhkaad raacdaan, waayo, intii
xaasidnimo iyo ilaaq dhexdiinna ku jiraan, miyaanaydin
jidhka raacsanayn oo sida dadka miyaanaydin u soconayn?
4 Waayo, markii mid yidhaahdo, Anigu waxaan ka mid
ahay kuwa Bawlos, mid kalena, Anna Abolloos, miyaanaydin
dad ahayn?
5 Haddaba muxuu yahay Abolloos? Bawlosna muxuu
yahay? Waxay yihiin midiidinyadii aad xaggooda ku ru-
maysateen, oo mid kasta sida Rabbigu u siiyey isaga.
6 Anigu waan beeray, Abolloosna wuu waraabiyey, laakiin
Ilaah baa koriyey.
7 Taa aawadeed waxba ma aha kan beeraa, ama kan
waraabiyaa, laakiin waa Ilaah kan koriyaa.
8 Kan beeraa iyo kan waraabiyaa waa isku mid, laakiin mid
kastaa wuxuu heli doonaa abaalkiis siday hawshiisu ahayd.
9 Waxaannu nahay kuwa Ilaah la shaqeeya, idinkuna wax-
aad tihiin beerta Ilaah iyo Ilaah dhismihiisa.

Macallimiinta Mas'uuliyaddooda

10 Sida dhise xigmad leh waxaan aasaaskii ku dhigay nim-
cadii Ilaah i siiyey, oo mid kalena wuu ka dul dhisayaa.
Laakiin mid kastaa ha ka fiirsado siduu uga dul dhisayo.
11 Waayo, ninna ma dhigi karo aasaas kale kan la dhigay
mooyaane oo ah Ciise Masiix.
12 Laakiin nin hadduu aasaaska ku dul dhiso dahab, ama
lacag, ama dhagaxyo qaali ah, ama qoryo, ama caws, ama bal,
13 nin kasta shuqulkiisa ayaa la muujin doonaa. Waayo,
maalintu way caddayn doontaa, maxaa yeelay, dab baa
lagu muujiyaa, waayo, nin kasta shuqulkiisa caynkuu yahay
dabka ayaa tijaabin doona.
14 Nin uun haddii shuqulkiisuu ku dul dhisay hadho, abaal
buu heli doonaa.

15 Nin uun haddii shuqulkiisu gubto, wuu khasaari doonaa,
isaga qudhiisuse wuu badbaadi doonaa, laakiin sidii wax dab
laga soo baxshay oo kaluu u badbaadi doonaa.
16 Miyaanaydin garanaynin inaad tihiin macbudkii Ilaah
oo uu Ruuxa Ilaah idinku jiro?
17 Nin uuni hadduu macbudka Ilaah kharribo, isaga Ilaah
baa kharribi doona, waayo, macbudkii Ilaah waa quduus,
kaad idinku tihiin.
18 Ninna yuusan iskhiyaanayn. Haddii nin dhexdiinna
joogaa uu u malaynayo inuu wakhtigan xigmad leeyahay,
doqon ha noqdo si uu xigmad u yeesho.
19 Waayo, xigmadda dunidan doqonnimay la tahay Ilaah.
Waayo, waxaa qoran, Isagu kuwa xigmadda leh ayuu
khiyaanadooda ku qabtaa,
20 oo haddana, Rabbigu waa garanayaa tashiyada kuwa
xigmadda leh inayan waxba tarin.
21 Taa aawadeed ninna yaanu dadka ku faanin. Waayo,
wax walba idinkaa leh,
22 ha ahaadeen ama Bawlos, ama Abolloos, ama Keey-
fas, ama dunida, ama nolosha, ama dhimashada, ama
waxyaalaha haatan jooga, ama waxyaalaha iman doona,
dhammaan idinkaa leh.
23 Idinkuna kuwa Masiix baad tihiin, Masiixuna waa kan
Ilaah.

4

Rasuullada Mas'uuliyaddooda Xagga Ilaah

1 Ha lanagu tiriyo inaannu nahay midiidinyada Masiixa iyo
wakiillada waxyaalaha qarsoon ee Ilaah.
2 Haddaba waxaa laga doonayaa wakiillada in aamin laga
helo.
3 Laakiin waa ila yar tahay inaad idinku i xukuntaan ama
in dad kale i xukumo; xataa aniga qudhaydu isma xukumo.
4 Waayo, waxba iskuma ogi, laakiinse ma aha taas
aawadeed in xaq layga dhigay, waayo, waa Rabbiga kan i
xukumaa.
5 Taa aawadeed wakhtiga hortiisa waxba ha xukumina ilaa
Rabbigu imanayo, kan waxyaalaha qarsoon ee gudcurka ifti-
imin doona oo muujin doona tashiyada qalbiga, oo markaas
nin kastaaba wuxuu ammaantiisa ka heli doonaa Ilaah.
6 Haddaba, walaalayaalow, waxyaalahan ayaan aawadiin
u soo qaaday qudhayda iyo Abolloosba, inaad xaggayaga ka
barataan inaydnaan ka gudbin waxyaalaha qoran oo aan
midkiinna midka kale u faanin.
7 Waayo, yaa kaa soocay? Maxaad haysataa oo, aanad
helin? Laakiin haddaad heshay, bal maxaad u faanaysaa sidii
adigoo aan helin?

8 Horaad u dheregteen, horaad hodan u noqoteen,
la'aantayo sida boqorro ayaad wax u xukunteen. Waan
jeclaan lahaa inaad wax xukuntaan, inaannu annaguna wax
idinla xukunno.
9 Waayo, waxaan u malaynayaa in Ilaah na soo saaray, an-
nagoo ah rasuulladii ugu dambeeyey, sida kuwa dhimashada
lagu xukumay oo kale, maxaa yeelay, wax la daawado ayaa
lanooga dhigay dunida, iyo malaa'igaha, iyo dadkaba.
10 Annagu waxaannu nahay Masiixa aawadiis doqonno,
idinkuse caqli baad ku leedihiin xagga Masiixa. Annagu waa
xoog darannahay, idinkuse waad xoog badan tihiin, idinku
ammaan baad leedihiin, annaguse waa maamuus la' nahay.
11 Tan iyo saacaddan waan gaajaysan nahay, waanan har-
raadsan nahay, waanan arradan nahay, waa nala garaacay,
oo meel aan ku hoyannona ma lihin.
12 Waana hawshoonnaa annagoo gacmahayaga ku
shaqayna; markii lana caayona waan ducaynaa; markii
lana silciyona waan dulqaadannaa.
13 Markii lana xantona, si qabow ayaannu u hadallaa, wax-
aannu noqonnay uskagga dunida iyo waxa ugu wasakhsan
wax kasta tan iyo haatan.

Sidii Aabbe Oo Kale Ayaa Loo Waaniyey Oo Loogu Digay

14 Anigu waxyaalahaas u qori maayo inaan idin ceebeeyo
laakiin inaan idin waaniyo sida carruurtayda aan jeclahay oo
kale.
15 In kastoo aad leedihiin toban kun oo Masiix idinku
rabbeeyey, aabbayaal badan ma lihidin, waayo, Ciise Masiix
ayaan idinku dhalay xagga injiilka.
16 Haddaba waxaan idinka baryayaa inaad igu dayataan.
17 Taas aawadeed waxaan idiin soo diray Timoteyos oo
xagga Rabbiga ah wiilkayga aan jeclahay oo aaminka ah.
Wuu idin xusuusin doonaa socodkayga ee ah xagga Masiixa,
sidaan meel kasta wax ugu baro kiniisad kasta.
18 Qaar baa kibray sidii anigoo aan idiin imanaynin.
19 Laakiin dhowaan baan idiin iman doonaa, haddii Rab-
bigu yidhaahdo, oo markaasaan garan doonaa kuwa kibray
xooggooda, ee ma aha hadalkooda.
20 Waayo, boqortooyada Ilaah hadal ma aha, ee waa xoog.
21 Maxaad doonaysaan? Ma inaan ul idiinla imaado, mise
jacayl iyo ruux qabow?

5

Sino Aad U Xun

1 Meel walba waxaa laga maqlay in dhexdiinna ay sino
ku jirto, sinada caynkaas ahna xataa dadka aan Yuhuudda

ahayn ma qabaan, taasoo ah inuu midkiin naagtii aabbihii
haysto.
2 Weliba waad kibirsan tihiin, kamana aydnaan caloolxu-
maan, si kii waxaas sameeyey dhexdiinna looga saaro.
3 Waayo, runtii, in kastoo jidhkaygu idinka maqan yahay,
ruuxaygu waa idinla joogaa, oo sidii aniga oo jooga ayaan kii
waxaas sameeyey ku xukumay
4 magaca Rabbigeenna Ciise. Markaad idinka iyo ruux-
ayguba isugu timaadaan xoogga Rabbigeenna Ciise,
5 waa inaad kaasoo kale Shayddaanka u dhiibtaan in
jidhku baabba'o, ruuxuse badbaado maalinta Rabbiga.
6 Faankiinnu ma wanaagsana. Miyeydnaan garanaynin in
in yar oo khamiir ah ay cajiinka oo dhan khamiiriso?
7 Khamiirkii hore iska safeeya inaad noqotaan cajiin cusub
sidii idinkoo aan khamiirsanayn. Waayo, Masiixa ah Kor-
mariddeenna waa la sadqeeyey.
8 Haddaba yeynan ku iidin khamiirkii hore ama khamiirka
xumaanta iyo sharka, laakiin aan ku iidno kibista khamiirka
la' ee daacadda iyo runta ah.
9 Waxaan warqaddaydii idiinku soo qoray inaydnaan
kuwa sinaysta raacin.
10 Ulama jeedo kuwa sinaysta ee dunidan, iyo kuwa
damaca badan iyo kuwa wax dulma, iyo kuwa sanamka
caabuda, waayo, hadday sidaas tahay waxay noqon lahayd
inaad dunida ka baxdaan.
11 Laakiin hadda waxaan idiin soo qoray, Ha raacina
qof walaal la yidhaahdo hadduu sinaysto, ama wax
badan damco, ama sanam caabudo, ama wax caayo, ama
sakhraamo, ama wax dulmo. Waa inaydnaan kaasoo kale
xataa wax la cunin.
12 Waayo, maxaa iigu jira inaan xukumo kuwa dibadda ah?
Idinku miyeydnaan xukumin kuwa gudaha ku jira?
13 Kuwa dibadda ah Ilaah baa xukuma. Idinkuse kan
sharka leh dhexdiinna ka saara.

6

Dacwado Ay Masiixiyiintu Isdacweeyaan

1 Midkiin haddii uu xaal ku haysto kan kale, miyuu ku
dhacaa inuu ku dacweeyo kuwa aan xaqa ahayn hortooda,
oo aanu ku dacwayn quduusiinta hortooda?
2 Mise waydnaan garanaynin in quduusiintu ay dunida
xukumi doonaan? Oo haddaad dunida xukuntaan, ma wax-
aad tihiin kuwa aan istaahilin inay waxyaalaha yaryar xuku-
maan?

3 Miyeydnaan ogayn inaynu malaa'igaha xukumi doonno?
Intee ka badan baa waxyaalaha noloshan ku saabsan aynu
xukumaynaa?
4 Haddaba haddii aad leedihiin axwaal ku saabsan
waxyaalaha noloshan, kuwa aan waxba ka ahayn kiniisadda
miyaad ka dhigaysaan inay xukumaan?
5 Waxaan taas u leeyahay inaan idin ceebeeyo. Ma sidaas
baa inaan dhexdiinna laga helaynin mid xigmad leh oo
karaya inuu u gar qaybiyo walaalihiis,
6 laakiin in walaal walaalkii dacweeyo oo uu weliba ku
dacweeyo kuwa aan rumaysnayn hortooda?
7 Haddaba waa idiin wada daran tahay in midkiinba midka
kale dacweeyo. Maad iska daysaan, ha laydin xumeeyee?
Maad iska daysaan, ha laydin dulmee?
8 Laakiin idinka qudhiinnu wax baad xumaysaan oo dulan-
taan, oo xataa walaalihiin.
9 Ama miyeydnaan ogayn in kuwa xaqa darani ayan
dhaxlayn boqortooyadii Ilaah? Yaan laydin khiyaanayn.
Ama dhillayaasha, ama kuwa sanamka caabuda, ama kuwa
sinaysta, ama khaanisiinta,
10 ama tuugagga, ama kuwa wax badan damca, ama kuwa
sakhraama, ama kuwa wax caaya, ama kuwa wax dulma, ma
dhaxli doonaan boqortooyadii Ilaah.
11 Qaarkiin sidaas oo kale baad ahaan jirteen, laakiin waa
laydinka maydhay, quduus baa laydinka dhigay, xaq baa
laydinkaga dhigay magaca Rabbi Ciise Masiix iyo Ruuxa
Ilaaheenna.

Daahirla'aanta Iyo Nolosha Masiixigu Ma Wada Socdaan

12 Wax waliba waa ii xalaal, laakiin wax waliba iima roona.
Wax waliba waa ii xalaal, laakiin waxba ima addoonsan
doonaan.
13 Cuntada waxaa loo sameeyey caloosha, calooshana cun-
tada, laakiin Ilaah baa baabbi'in doona tan iyo taaba. Jidhka
looma samayn sinada ee waxaa loo sameeyey Rabbiga, Rab-
biguna jidhkuu xannaaneeyaa.
14 Ilaah waa sara kiciyey Rabbiga, innagana xooggiisa ayuu
inagu sara kicin doonaa.
15 Miyaanaydin garanaynin jidhadhkiinnu inay yihiin xub-
naha Masiixa? Haddaba miyaan qaadaa xubnaha Masiixa oo
dhillo xubnaheed ka dhigaa? Yaanay noqon.
16 Miyaanaydin ogayn inuu kii dhillo raacaa la jidh yahay?
Waayo, Ilaah wuxuu leeyahay, Labadu waxay noqon doon-
aan isku jidh.
17 Laakiin kii Rabbiga raacaa waa la ruux.

18 Ka carara sinada. Dembi kaloo kasta oo nin falo, jidhka
waa ka dibadda, laakiin kii dhillanimada falaa jidhkiisuu ku
dembaabaa.
19 Ama miyaanaydin ogayn jidhkiinnu inuu yahay
macbudka Ruuxa Quduuska ah ee idinku jira ee aad Ilaah ka
hesheen? Oo idinku isma lihidin,
20 waayo, qiimo weyn baa laydinku soo iibsaday. Sidaa
aawadeed Ilaah jidhkiinna ku ammaana.

7

Arrimaha Ku Saabsan Guurka Iyo Guurla'aanta Iyo Furidda

1 Waxyaalahaad ii soo qorteen xaggooda, Waxaa nin u
wanaagsan inuusan qof dumar ah taaban.
2 Laakiin si aan loo sinaysan, nin kastaa afadiisa oo qudha
ha haysto, naag kastaana ninkeeda oo qudha ha haysato.
3 Ninku afada waxa ku qumman ha siiyo, sidaas oo kale
afaduna ninka waxa ku qumman ha siiso.
4 Afadu jidhkeeda uma taliso, laakiin ninkaa u taliya, sidaas
oo kale ninku jidhkiisa uma taliyo, laakiin afadaa u talisa.
5 Ha isdiidina, wakhti aad ku heshiisaan inaad soon
iyo tukasho u goosataan mooyaane, oo aad haddana
isu timaadaan, si aan Shayddaanku idiin duufin
iscelinla'aantiinna aawadeed.
6 Laakiin taas fasax ahaan ayaan u leeyahay ee amrise
maayo.
7 De waxaan jeclaan lahaa in nimanka oo dhammu ay
sidayda oo kale yihiin. Laakiin nin kastaaba hadiyad gooni
ah ayuu Ilaah ka helaa, midkan sidan, kaasna sidaas.
8 Laakiin anigu waxaan kuwa aan guursan iyo carmallada
laga dhintay ku leeyahay, Waa u roon tahay iyaga inay si-
dayda oo kale sii ahaadaan,
9 laakiin hadday iscelin kari waayaan, ha guursadeen;
waayo, waxaa dhaanta inay guursadaan intay guban lahaay-
een.
10 Laakiin kuwa guursaday waxaan ku amrayaa, kan am-
rayaa aniga ma aha laakiin waa Rabbiga, Afadu yaanay
ninkeeda ka tegin.
11 Laakiin hadday ka tagto, ha iska guur la'aato ama nin-
keedii ha la heshiiso; oo ninkuna yaanu afadiisa ka tegin.
12 Kuwa kale anigu waxaan ku leeyahay ee ma aha Rabbiga,
Hadduu mid walaal ah qabo afo aan rumaysanayn, oo ayna
raalli ka tahay inay la joogto, yaanu ka tegin.
13 Oo afadii nin aan rumaysanayni qabo oo isna raalli ka
yahay inuu la joogo, yaanay ninkeeda ka tegin.

14 Waayo, ninka aan rumaysanayni wuxuu quduus ku
noqdaa xagga naagta, oo naagta aan rumaysanaynina waxay
quduus ku noqotaa xagga ninka rumaysan, haddii kale car-
ruurtiinna wasakh bay ahaan lahaayeen, laakiin haatan waa
quduus.
15 Laakiin haddii kan aan rumaysanayni tago, ha iska tago.
Waxaas oo kale walaalka ama walaashu uma xidhxidhna.
Ilaah wuxuu inoogu yeedhay nabad.
16 Waayo, sidee baad ku garanaysaa, naag yahay, inaad
ninkaaga badbaadin doonto iyo in kale? Ama sidee baad ku
garanaysaa, nin yahow, inaad naagtaada badbaadin doonto
iyo in kale?

17 Hase ahaatee, mid kastaa ha u socdo sidii Rabbigu ugu
qaybshay iyo sidii Ilaah mid kasta ugu yeedhay. Oo sidaasaan
kiniisadaha oo dhan ku amraa.
18 Nin gudan ma loo yeedhay? Gudniinla'aan yaanu noqon.
Nin aan gudnayn ma loo yeedhay? Yaan la gudin.
19 Gudniintu waxba ma aha; gudniinla'aantuna waxba ma
aha, laakiin waxaa waajib ah in la xajiyo qaynuunnada Ilaah.
20 Nin kastaa sidii loogu yeedhay, ha sii ahaado.
21 Ma laguu yeedhay adigoo addoon ah? Dan ha u
gelin. Laakiin haddaad karayso inaad xorowdid, waa inaad
aqbashid.
22 Waayo, kii xagga Rabbiga loogu yeedhay isagoo addoon
ah, wuxuu yahay ninka xorta ah ee Rabbiga, sidaas oo kalena
kii isagoo xor ah loo yeedhay, wuxuu yahay addoonka Masiix.
23 Qiimo weyn baa laydinku soo iibsaday; addoommada
dadka ha noqonina.
24 Walaalayaalow, nin kastaa sidii loogu yeedhay ha sii
ahaado, isagoo Ilaah la jira.

25 Amar bikradaha ku saabsan kama haysto xagga Rabbiga,
laakiin waxaan kula talinayaa sida mid Rabbiga naxariis ka
helay inuu aamin ahaado.
26 Sidaa daraaddeed waxay ila tahay dhibta haatan joogta
aawadeed inay u roon tahay nin inuu sii ahaado siduu yahay.
27 Miyaad naag ku xidhan tahay? Ha doonin inaad ka
furnaato. Miyaad naag ka furan tahay? Ha doonin naag.
28 Laakiin haddaad guursatid ma aad dembaabin,
bikraduna hadday guursato ma ay dembaabin, laakiin
kuwaas oo kale xagga jidhka dhib bay ka heli doonaan,
laakiin dhibtaasaan idinka celin lahaa.
29 Laakiin waxaan leeyahay, walaalayaalow, wakhtiga waa
la soo gaabiyey, hadda kaddib kuwa naagaha qabaa ha
ahaadeen sidii iyagoo aan qabin;

30 oo kuwa ooyaana sidii iyagoo aan ooyin, kuwa farxaana
sidii iyagoo aan farxin, kuwa wax iibsadaana sidii iyagoo aan
waxba lahayn;
31 kuwa dunidan ku isticmaalaana, sidii iyagoo aan aad ugu
isticmaalin, waayo, xaalka dunidan waa idlaanayaa.
32 Waxaan jeclaan lahaa inaad welwel la'aataan. Kii aan
guursanin wuxuu u welwelaa waxyaalaha Rabbiga, siduu
Rabbiga uga farxin lahaa.
33 Laakiin kii guursaday wuxuu u welwelaa waxyaalaha
dunida siduu afadiisa uga farxin lahaa.
34 Afada iyo bikraddu waa kala duwan yihiin. Tii aan
la qabinu waxay u welweshaa waxyaalaha Rabbiga si ay
quduus uga ahaato xagga jidhka iyo xagga ruuxa. Tii guur-
satay waxay u welweshaa waxyaalaha dunida si ay ninkeeda
uga farxiso.
35 Tan waxaan idinku leeyahay waxtarkiinna aawadii ee
ma aha inaan qool idin geliyo, laakiin in waxa roon la arko
iyo inaad Rabbiga u adeegtaan kalajeedsadla'aan.
36 Nin uun hadduu u maleeyo inuu wax aan toosnayn
ku falayo xagga bikraddiisa, hadday wakhtigii dhallinyaron-
imadeedii dhaafto oo sidaas loo baahnaado, ha sameeyo
wuxuu dooni lahaa. Dembaabi maayo ee ha guursadeen.
37 Kii qalbigiisa ka adkaysta, isagoo aan la qasbin, laakiin
nafsaddiisa u taliya, uuna qalbigiisa ka goostay inuu bikrad-
diisa iska sii hayo, si wanaagsan buu falaa.
38 Sidaasna kii bikraddiisa u guuriyaa si wanaagsan ayuu
falaa, iyo kii bikraddiisa aan u guurinin si ka wanaagsan
ayuu falaa.
39 Naag waxay ku xidhan tahay ninkeeda intuu nool ya-
hay, laakiin haddii ninku dhinto, waa xor inay guursato kay
doonto laakiin xagga Rabbiga oo keliya.
40 Laakiin way ka sii faraxsanaan lahayd hadday iska
joogto, siday aniga ila tahay, oo anigu waxaan u malaynayaa
inaan Ruuxa Ilaah leeyahay.

8

Waxyaalaha Sanamyada Loo Sadqeeyo

1 Xagga waxyaalaha sanamyada loo sadqeeyo, waxaynu
garanaynaa inaynu dhammaan aqoon u wada leennahay.
Aqoontu way kibrisaa, jacaylkuse wax buu dhisaa.
2 Qof uuni hadduu u malaynayo inuu wax garanayo, weli
garan maayo siduu u garan lahaa.
3 Laakiin qof uuni hadduu Ilaah jecel yahay, Ilaah baa
garanaya isaga.

4 Haddaba xagga cunidda waxyaalaha sanamyada loo
sadqeeyo, waxaynu garanaynaa inuusan sanam waxba
dunida ka ahayn oo aan Ilaah jirin mid mooyaane.
5 Waayo, in kastoo ay samada iyo dhulkaba jiraan wax
ilaahyo lagu sheego, sidii iyadoo ilaahyo badan iyo sayidyo
badni jiraan,
6 laakiin innagu waxaynu leennahay Ilaah keliya oo Aab-
baha ah, kan wax waluba ka yimaadaan oo innagana isagaa
ina leh, iyo Sayid keliya oo Ciise Masiix ah, kan wax waluba
ku ahaadeen oo innaguna isagaynu ku ahaannay.

Walaalka Itaalka Daran

7 Laakiin dad oo dhammu aqoontaas ma wada laha, laakiin
qaar sanamka tan iyo hadda u bartay, waxay u qabaan waxay
cunaan sidii wax sanam loo sadqeeyo, qalbigooda itaalka
daranina wuu nijaasoobay.
8 Cuntadu ina hor joojin mayso Ilaah. Haddaynan cunin
waxba inagama dhacaan, haddaynu cunnona waxba inooma
kordhaan.
9 Laakiin iska dhawra si aan ikhtiyaarkiinnu wax lagu
turunturoodo ugu noqon kuwa itaalka daran.
10 Haddii qof ku arko adigoo aqoonta leh oo cunto ugu fad-
hiya meeshii sanamyada, hadduu qalbiga ka itaal daranya-
hay, qalbigiisu miyaanu ku adkaanaynin inuu cuno waxa
sanamyada loo sadqeeyo?
11 Waayo, waxaa aqoontaada aawadeed lumaya ka itaalka
daran oo ah walaalkaagii uu Masiixu aawadiis u dhintay.
12 Markaad walaalaha sidaas ugu dembaabtaan oo aad
qalbigooda itaalka daran u xumaysaan, waxaad ku dem-
baabtaan Masiix.
13 Taa aawadeed haddii cunto walaalkay xumayso, hilib
weligay ma cuni doono si aanan walaalkay u xumayn.

9

Wixii Rasuulkii Xaqiisu Ahaa Ayuu Sii Daayay

1 Miyaanan xor ahayn? Miyaanan rasuul ahayn?
Miyaanan arkin Rabbigeenna Ciise? Miyeydnaan ahayn
shuqulkayga xagga Rabbiga?
2 Xataa haddaanan kuwa kale rasuul u ahayn, idinka waa
idiin ahay, waayo, waxaad tihiin shaabadda rasuulnima-
dayda xagga Rabbiga.
3 Daafacaaddayda aan kuwa i imtixaama iskaga daafaco
waa tan.
4 Miyaannan annagu jid u lahayn inaannu wax cunno oo
wax cabno?

5 Miyaannan jid u lahayn inaannu haweenay walaal ah
kaxaysanno sida rasuullada kale iyo walaalaha Rabbiga iyo
Keeyfas ay sameeyaan?
6 Mise aniga iyo Barnabas oo keliyaan jid u lahayn inaan-
nan shaqayn?
7 Askarigee baa qarashkiisa weligiis iska bixiya? Yaa beer
canab ah beera oo aan midhaheeda cunin? Ama yaa adhi
daajiya oo aan caanaha adhiga dhamin?
8 Waxyaalahaas ma sida dad baan u leeyahay? Oo sharcigu
miyuusan waxyaalahaas oo kale lahayn?
9 Waayo, waxaa ku qoran sharciga Muuse, Waa inaadan
dibiga af xidhin markuu sarreenka burburinayo. Ma Ilaah
baa dibiyada oo keliya dhawra,
10 mise innagoo dhan buu inoola jeeda? Hubaal, aawadeen
baa loo qoray, waayo, kan beerta qodaa waa inuu rajo ku
qodo, kan tumaana waa inuu tumo isagoo rajaynaya inuu
wax qayb u helo.
11 Haddaannu idinku beernay waxyaalaha ruuxa, ma wax
weyn baa haddaannu waxyaalaha jidhka idinka ururSaano?
12 Qaar kale hadday waxaas jid idiinku leeyihiin, miyaan-
nan annagu si ka badan idiinku lahayn? Hase ahaatee,
waxan noo jidka ah kuma aannu isticmaalin, laakiin wax
walba waannu u dulqaadannaa inaannan sina u joojin inji-
ilka Masiix.
13 Miyeydnaan ogayn kuwa waxyaalaha quduuska ah ka
shaqeeyaa inay macbudka wax ka cunaan, kuwa meesha
allabariga ka adeegaana inay meesha allabariga qayb ku
leeyihiin?
14 Sidaas oo kale Rabbigu wuxuu amray in kuwa dadka
injiilka ku wacdiyaa ay injiilka ku noolaadaan.
15 Laakiin waxyaalahaas midkoodna kuma aan
isticmaalin. Haddana waxyaalahan u qori maayo in sidaas
la ii yeelo, waayo, waxaa ii roon inaan dhinto intii nin uun
faankayga ka dhigi lahaa wax aan wax ka jirin.
16 Waayo, haddaan dadka injiilka ku wacdiyo, wax aan ku
faano ma aha, waayo, wax baa i qasbaya, maxaa yeelay, waa
ii hoog haddaanan dadka injiilka ku wacdiyin.
17 Waayo, haddaan waxaas ku sameeyo doonistayda
aawadeed, abaalgud baan helayaa, laakiin haddaanan
doonistayda ku samayn, weli wakiilnimo baa laygu aaminay.
18 Haddaba abaalgudkaygu waa maxay? Waa in markaan
injiilka dadka ku wacdiyo aan injiilka ka dhigo iibla'aan, si
aanan ugu wada isticmaalin waxa ii jidka ah xagga injiilka.

Aad Buu Ugu Dadaalay Inuu Dad U Jiido Masiix

19 Waayo, in kastoo aan xor ka ahaa dad oo dhan, dhammaan ayaan addoon isaga dhigay, si aan qaar kaloo badan u soo kordhiyo.
20 Yuhuudda waxaan u noqday sida Yuhuudi oo kale, si aan Yuhuud kale u soo kordhiyo. Kuwa sharciga ka hooseeyana, sida mid sharciga ka hooseeya ayaan u noqday, aniga oo aan sharciga ka hoosayn, si aan kuwa sharciga ka hooseeya u soo kordhiyo.
21 Xagga kuwa aan sharciga lahayn, sida mid aan sharci lahayn ayaan u noqday anigoo aan ahayn mid sharci la' xagga Ilaah, laakiin sharci leh xagga Masiix, si aan u soo kordhiyo kuwa aan sharciga lahayn.
22 Xagga kuwa itaalka daran waxaan u noqday mid itaaldaran, si aan kuwa itaalka daran u soo kordhiyo. Dadka oo dhan ayaan wax kasta u noqday inaan si kastaba qaar ku badbaadiyo.
23 Wax kasta waxaan u sameeyaa injiilka aawadiis, si aan u noqdo mid injiilka la qaybsada iyaga.

Dadaalka Loo Baahan Yahay Si Loo Lib Helo

24 Miyaanad ogayn in kuwa tartan ku ordaa ay wada ordaan, laakiin mid uun baa dheefta hela? Sidaas u orda inaad heshaan.
25 Kii cayaarta aad ugu dadaalaa, wax walba ayuu iska dhawraa. Kuwaasu haddaba waxay sidaas u yeelaan inay taaj dhammaanaya helaan, innaguse waxaynu helaynaa mid aan dhammaanaynin.
26 Haddaba anigu uma ordo qasdila'aan, uma feedhtamo sida mid dabaysha ku dhufanaya.
27 Laakiin jidhkaygaan dhibaa oo addoon ka dhigaa si markaan qaar kale injiilka ku wacdiyo aan qudhayda lay diidin.

10

Digniin Laga Garto Taariikhda Reer Binu Israa'iil

1 Walaalayaalow, anigu dooni maayo inaad garan weydaan siday awowayaasheen oo dhammu daruurta uga wada hooseeyeen, oo ay dhammaantood badda u wada dhex mareen,
2 iyo sidii dhammaantood xaggii Muuse loogu baabtiisay daruurta iyo baddaba,
3 iyo siday dhammaantood u wada cuneen isku cunto ruuxa ah,
4 oo dhammaantoodna ay u wada cabbeen isku cabbid ruuxa ah, waayo, waxay ka cabbeen dhagaxa ruuxa ah oo ka daba imanayay iyaga, dhagaxuna wuxuu ahaa Masiixa.

5 Laakiin Ilaah kuma farxin badidood, oo waxaa iyaga lagu
rogay cidlada.
6 Waxyaalahaasi waxay inoo noqdeen masaallo si aynaan
waxyaalaha sharka ah u damcin siday iyagu u damceen.
7 Oo kuwa sanamka caabuda ha ahaanina siday qaarkood
u ahaayeen. Sida qoran, Dadku waxay u fadhiisteen inay wax
cunaan oo wax cabbaan, oo waxay u kaceen inay cayaaraan.
8 Oo yeynan sinaysanin siday qaarkood u sinaysteen oo
saddex iyo labaatan kun ay maalin keliya u dhinteen.
9 Oo yeynan jirrabin Rabbiga siday qaarkood u jirrabeen oo
ay masasku u baabbi'iyeen.
10 Oo ha gunuunacina siday qaarkood u gunuunaceen oo
uu baabbi'iyuhu u baabbi'iyey.
11 Waxyaalahaasi waxay iyaga ugu dhaceen masaal ahaan,
oo waxaa loo qoray in laynagu waaniyo innagoo wakhtiyada
dhammaatinkoodii ina soo gaadhay.
12 Sidaa daraaddeed kii u malaynaya inuu taagan yahay, ha
iska eego inuusan dhicin.
13 Jirrabaadna idinma qabsan tan dadka wada qabsata
mooyaane, laakiin Ilaah waa aamin, mana oggolaan doono
in laydin jirrabo intaad karaysaan in ka badan, laakiin markii
laydin jirrabo wuxuu samayn doonaa jid aad kaga baxsataan
si aad ugu adkaysan kartaan.

Sanamcaabudidda Waa In Laga Cararo

14 Sidaa daraaddeed, gacaliyayaalow, sanamcaabudidda
ka carara.
15 Waxaan idiinla hadlayaa sida dad caqli leh loola hadlo oo
kale. Idinku qiyaasa waxaan leeyahay.
16 Koobka barakada leh ee aynu u ducayno miyaanu
ahayn islawadaagidda dhiigga Masiix? Kibistaynu jebinnaa,
miyaanay ahayn islawadaagidda jidhka Masiix?
17 Innagu in kastoo aynu badan nahay, waxaynu nahay
jidh qudha, maxaa yeelay, waxaa jira kibis qudha, waayo,
dhammaanteen waxaynu wada qaybsannaa kibista qudha.
18 Eega reer binu Israa'iil xagga jidhka; kuwa allabaryada
cunaa miyaanay la wadaagin meesha allabariga?
19 Haddaba maxaan leeyahay? Wax sanam loo sadqeeyo
waa wax? Ama, sanam baa wax ah?
20 Laakiin waxyaalaha ay dadka aan Yuhuudda ahayn
sadqeeyaan, waxay u sadqeeyaan jinniyo, ee Ilaah uma
sadqeeyaan. Dooni maayo inaad jinniyada wax la wadaag-
taan.
21 Iskuma wada cabbi kartaan koobka Rabbiga iyo koobka
jinniyada. Kama wada qayb geli kartaan miiska Rabbiga iyo
miiska jinniyada.

22 Miyaynu Rabbiga ka hinaasinnaa? Miyaynu isaga ka
xoog badan nahay?
23 Wax waliba waa xalaal, laakiin wax waliba ma roona.
Wax waliba waa xalaal, laakiin wax waliba wax ma dhisaan.
24 Ninna yuusan doonin waxa isaga qudhiisa u roon,
laakiin mid kasta ha doono waxa kan kale u roon.
25 Wax kasta oo suuqa lagu iibiyo cuna, idinkoo aan waxba
weyddiinaynin niyada aawadeed.
26 Waayo, Rabbigaa leh dhulka iyo waxa ku jira oo dhanba.
27 Mid ka mid ah kuwa aan rumaysnayn hadduu diyaafad
idiinku yeedho oo aad doonaysaan inaad tagtaan, wax kasto
oo laydin hor dhigoba cuna, idinkoo aan waxba weyddi-
inaynin niyada aawadeed.
28 Laakiin haddii laydinku yidhaahdo, Tanu waa wax
sanam loo sadqeeyey, ha cunina, kan idiin sheegay aawadiis
iyo niyada aawadeed.
29 Waxaan leeyahay, niyada kan kale, ee ma aha taada.
Waayo, xoriyaddayda maxaa loogu xukumaa mid kale
niyadiis?
30 Haddaan mahad kaga qayb galo, maxaa la iigu caayaa
wixii aan ku mahadnaqo?
31 Haddaba haddaad wax cuntaan, ama wax cabtaan, ama
wax kastaad samaysaan, dhammaan u wada sameeya Ilaah
ammaantiisa.
32 Wax lagu turunturoodo ha u noqonina Yuhuudda ama
Gariigta ama kiniisadda Ilaah,
33 sidaan aniguba dadka oo dhan uga farxiyo wax kastaba,
anigoo aan doonaynin waxa ii roon, laakiin waxa kuwa
badan u roon, si ay u badbaadaan.

11

1 Igu dayda sidaan aniguba Masiix ugu daydo.

Naaguhu Ha Gambaysteen Markay Shirka Kiniisadda Joogaan

2 Waxaan idinku ammaanayaa inaad wax walba igu xusu-
usataan oo aad u xagsataan cilmiga sidaan idiinku sheegay.
3 Laakiin waxaan jeclaan lahaa inaad ogaataan inuu Masi-
ixu yahay madaxa nin kasta, ninkuna inuu yahay madaxa
naagta, Ilaahna inuu yahay madaxa Masiixa.
4 Nin kasta oo tukada ama wax sii sheega isagoo madaxa
wax u saaran yihiin, madaxiisuu ceebeeyaa.
5 Oo naag kasta oo tukata ama wax sii sheegta iyadoo aan
gambaysnayn, madaxeeday ceebaysaa. Waayo, waxay la mid
tahay sidii iyadoo madax xiiran.

6 Naag haddaanay gambaysnayn, timaha ha loo jaro,
laakiin hadday ceeb ku tahay naag in loo jaro ama in loo xiiro,
ha gambaysato.
7 Nin waa inuusan madaxa dedan, waayo, ninku wuxuu
yahay u-ekaanta iyo ammaanta Ilaah; naagtuna waxay tahay
ammaanta ninka.
8 Waayo, ninku xagga naagta kama uu iman, laakiin naag-
tuse xagga ninka ayay ka timid.
9 Maxaa yeelay, ninka looma abuurin naagta aawadeed,
laakiin naagtase ninka aawadiis ayaa loo abuuray.
10 Taas aawadeed naagtu waxay leedahay inay madaxeeda
ku lahaato astaanta amarka, malaa'igaha aawadood.
11 Hase ahaatee, xagga Rabbiga naagtu waxba ma aha
ninka la'aantiis, ninkuna waxba ma aha naagta la'aanteed.
12 Waayo, sida naagtu ninka uga timid ayaa ninkuna naagta
uga dhashay, wax kastana xagga Ilaah bay ka yimaadeen.
13 Idinkuba ka fiirsada. Ma u eg tahay naagta inay Ilaah
barido iyadoo aan gambaysnayn?
14 Dabiicadda qudheedu miyaanay idin barin in ninku had-
duu timo dheer leeyahay ay maamuusdarro u yihiin isaga,
15 laakiin naagtu hadday timo dheer leedahay, waa u sharaf
iyada. Waayo, timaha waxaa iyada loo siiyey hagoog.
16 Laakiin haddii nin u eg yahay mid ilaaq jecel, caadadaas
oo kale annagu ma lihin, kiniisadaha Ilaahna ma laha.

Maamuusjebinta Cashada Rabbiga

17 Anigoo tan idin faraya, idin ammaani maayo, waayo,
isuguma timaadaan waxa roon, ee waxaad isugu timaadaan
waxa daran.
18 Horta haddaba waxaan maqlay inaad iskala qaybisaan
markaad kiniisadda isugu timaadaan, badhna waan ru-
maysanahay.
19 Waayo, dhexdiinna waa inay jiraan waxyaalo idinkala
sooco in kuwa loo bogay ay idinka dhex muuqdaan.
20 Sidaa daraaddeed markaad isu timaadaan, isuguma
timaadaan inaad cashada Rabbiga cuntaan.
21 Waayo, mid kasta cashadiisuu kan kale ka hor cunaa,
mid waa gaajaysan yahay, midna waa sakhraansan yahay.
22 Sow ma lihidin guryo aad wax ku cuntaan oo wax ku
cabtaan? Mise kiniisadda Ilaah baad fududaysanaysaan,
oo aad kuwa aan waxba haysan ceebaynaysaan? Maxaan
idinku idhaahdaa? Ma waxanaan idinku ammaanaa? Idinku
ammaani maayo!

Cashadii Rabbiga Oo Xusuusta Ahayd
(Mat. 26:26-29; Mar. 14:22-25; Luuk. 22:14-20)

23 Waayo, Rabbigaan ka helay wixii aan idiin dhiibay,
taasoo ah, in Rabbi Ciise habeenkii la gacangeliyey uu kibis
qaaday,
24 oo markuu ku mahadnaqay ayuu jejebiyey oo yidhi,
Tanu waa jidhkaygii laydiin jejebiyey, tan u sameeya inaad
igu xusuusataan.
25 Sidaas oo kalena cashada dabadeed ayuu qaaday
koobkii, isagoo leh, Koobkanu waa axdiga cusub ee
dhiiggayga. Tan u sameeya inaad igu xusuusataan mar
alla markaad cabtaan.
26 Waayo, mar alla markaad kibistan cuntaan oo aad
koobkan cabtaan, waxaad muujinaysaan dhimashada Rab-
biga ilaa uu yimaado.

Waa Inaan Cashada Si Aan Istaahilin Loo Qaadan

27 Taas aawadeed ku alla kii kibista u cuna ama koobka
Rabbiga u cabba si aan istaahilin, jidhka iyo dhiigga Rabbigu
dushiisay noqon doonaan.
28 Nin kastaa ha is-imtixaamo, oo sidaas kibista wax ha uga
cuno, oo koobka ha uga cabbo.
29 Waayo, kii cuna oo cabba, xukun ayuu naftiisa u cunaa
oo u cabbaa isagoo aan jidhka garanaynin.
30 Sababtaas aawadeed ayay badidiinnu u itaal daranyi-
hiin, oo u bukaan, oo qaar aan yaraynu u dhinteen.
31 Laakiin haddaynu innagu dhexdeenna iska xukumi la-
hayn, laynama xukumeen.
32 Markii layna xukumo, Rabbiga ayaa ina edbiya, inaan
laynala xukumin dunida.
33 Taa aawadeed, walaalahayow, markaad isugu
timaadaan inaad wax cuntaan, isa suga.
34 Nin uun hadduu gaajoodo, gurigiisa wax ha ka soo cuno,
inaydnaan xukun isugu iman. Intii kale waxaan hagaajin
doonaa markaan imaado.

12

Hadiyadaha Ruuxa Oo Kala Duduwan Oo Isku Ruux Ah

1 Walaalayaalow, dooni maayo inaad jaahil ka ahaataan
waxa ku saabsan hadiyadaha Ruuxa ka yimaada.
2 Waad og tihiin in, markaad dad aan Ilaah aaminin ahaan
jirteen, laydin geeyn jiray sanamyada aan hadli karin, si
laydinku geeyn jirayba.
3 Sidaa daraaddeed waxaan idin ogeysiinayaa inaan nin
Ruuxa Ilaah ku hadlaa odhanaynin, Ciise waa inkaaran ya-
hay, oo aan ninna odhan karin, Ciise waa Rabbi, inuu Ruuxa
Quduuska ah ku hadlo mooyaane.
4 Waxaa jira hadiyado kala cayn ah, laakiin waa isku Ruux.

5 Waxaana jira adeegid kala cayn ah, waana isku Rabbi.
6 Waxaana jira shuqullo kala cayn ah, laakiin waa isku
Ilaah, kan dhammaan wax walba kaga dhex shaqeeya.
7 Laakiin mid kasta waxaa muujinta Ruuxa loo siiyaa wax-
tar.
8 Mid waxaa laga siiyaa xagga Ruuxa hadal xigmad ah, mid
kalena hadal aqoon ah siduu isku Ruuxu doonayo.
9 Mid kale Ruuxu rumaysad buu siiyaa, mid kalena
hadiyado wax lagu bogsiiyo ayuu isku Ruuxu siiya.
10 Mid kalena shuqullo cajaa'ib leh, mid kalena wax sii
sheegidda, mid kalena kalasoocidda ruuxyada, mid kalena
afaf kala cayn ah, mid kalena afafka fasiriddooda.
11 Isku Ruuxa oo keliya ayaa ka shaqeeya waxyaalahaas oo
dhan, isagoo siduu doonayo mid mid wax ugu qaybinaya.

Masaalka Ku Saabsan Jidhka

12 Haddaba sida jidhku mid keliya u yahay, oo uu xubno
badan u leeyahay, oo xubnaha oo dhan ee jidhka ay jidh
keliya u yihiin, in kastoo ay badan yihiin, Masiixuna waa
sidaas oo kale.
13 Waayo, Ruux qudha ayaa dhammaanteen jidh qudha
inagu baabtiisay, haddaynu nahay Yuhuud ama Gariig, ama
addoommo ama kuwa xor ah, oo waxaa laynaga waraabiyey
Ruux qudha.
14 Waayo, jidhku xubin qudha ma aha ee waa xubno badan.
15 Hadday cagtu tidhaahdo, Anigu gacan ma ihi, taas
aawadeed jidhka ka mid ma ihi, taasu sabab u noqon mayso
inaanay jidhka ka mid ahayn.
16 Hadday dhegtu tidhaahdo, Anigu isha ma ihi, taas
aawadeed jidhka ka mid ma ihi, taasu sabab u noqon mayso
inaanay jidhka ka mid ahayn.
17 Haddii jidhka oo dhammu il wada ahaan lahaa, meeye
dhegihii wax lagu maqli lahaana? Hadduu dhammaan dhego
wada ahaan lahaa, meeh sankii wax lagu urin lahaana?
18 Haatanse Ilaah baa siduu doonayay xubnaha middood
kastaba jidhka ugu hagaajiyey.
19 Hadday dhammaan ahaan lahaayeen xubin qudha,
meeh jidhkii?
20 Haatanse waa xubno badan laakiin waa jidh qudha.
21 Ishu gacanta kuma odhan karto, Kuuma baahni; madax-
una cagaha kuma odhan karo, Idiinma baahni.
22 Xataa xubnaha jidhka oo loo maleeyo inay u itaal yar
yihiin, iyaga qudhooda waa loo baahan yahay,
23 oo kuwa jidhka oo aynu u malayno inay u maamuus
yar yihiin, kuwaas ayaynu ka sii maamuusnaa kuwa kale, oo
xubnaheenna cawrada ah baa ka xurmo badan kuwa kale.

24 Xubnaheenna aan cawrada ahaynse waxba uma
baahna. Laakiin Ilaah baa jidhka isku hagaajiyey isagoo
tan ugu daran maamuus badan siinaya,
25 inaan jidhku qaybsanaan, laakiin in xubiniba xubinta
kale u welwesho.
26 Haddii xubin qudha xanuunsato, xubnaha oo dhammu
way la xanuunsadaan. Haddii xubin la maamuuso, xubnaha
oo dhammu way la farxaan.

27 Idinku waxaad tihiin jidhka Masiix iyo xubno ka mid ah.
28 Ilaah markii hore kiniisadda qaar wuxuu uga dhigay
rasuullo, markii labaadna qaar kale nebiyo, markii saddex-
aadna qaar kale macallimiin, dabadeedna qaar cajaa'ibyo
sameeya, qaarna kuwo leh hadiyado wax lagu bogsiiyo,
qaarna kaalmeeyayaal, qaarna taliyayaal, iyo qaar afaf kala
cayn ah ku hadla.
29 Dhammaan ma wada rasuullo baa? Dhammaan ma
wada nebiyo baa? Dhammaan ma wada macallimiin baa?
Dhammaan ma wada cajaa'ibyo sameeyayaal baa?
30 Dhammaan ma wada leeyihiin hadiyado wax lagu bogsi-
iyo? Dhammaan ma ku hadlaan afaf kala cayn ah? Dham-
maan wax ma fasiraan?
31 Laakiin aad u doona hadiyadaha u waaweyn.

Oo weliba waxaan idin tusayaa jid kan ka sii wanaagsan.

13

Jacaylku Waa Hadiyadda U Weyn

1 Haddaan ku hadlo afafka dadka iyo malaa'igaha,
laakiinse aanan jacayl lahayn, waxaan noqday naxaas
dhawaaqaysa ama saxan bir ah oo sanqadhaya oo kale.
2 Oo haddaan leeyahay hadiyadda wax sii sheegidda, oo
aan garanayo waxyaalaha qarsoon oo dhan iyo aqoonta oo
dhan, iyo haddaan leeyahay rumaysadka oo dhan oo aan bu-
uraha ku dhaqaajiyo, laakiinse aanan jacayl lahayn, waxba
ma ihi.
3 Oo wax kastaan leeyahay haddaan bixiyo oo masaakiinta
ku quudiyo, iyo haddaan jidhkayga bixiyo in la gubo, laaki-
inse aanan jacayl lahayn, waxba ii tari maayo.

4 Jacaylku waa samir badan yahay, waana raxiim, jacaylku
ninna ma xasdo, jacaylku ma faano, mana kibro,
5 wax aan u ekayn ma falo, nafsaddiisana wax uma doon-
doono, mana xanaaqo, sharna kuma fikiro,
6 xaqdarrada kuma farxo, laakiin wuxuu ku farxaa runta.
7 Wax walba wuu u dulqaataa, wax walba wuu rumaystaa,
wax walba wuu rajeeyaa, wax walba wuu u adkaystaa.

8 Jacaylku weligii ma idlaado. Hadday wax sii sheegiddii
jirto, way baabbi'i doontaa, hadday afaf jiraan way dham-
maan doonaan, hadday aqooni jirto way baabbi'i doontaa.
9 Waayo, waxaynu naqaan waa qabyo, oo si qabyo ahaan
ah ayaynu wax u sii sheegnaa.
10 Laakiin markii waxa dhammi ay yimaadaan, waxa
qabyada ahi way idlaan doonaan.
11 Markaan ilmo yar ahaan jiray, sidii ilmo oo kale ayaan u
hadli jiray, sidii ilmo oo kale ayaan wax u garan jiray, sidii
ilmo oo kale ayaan u fikiri jiray, laakiinse haatan waxaan
noqday nin weyn, oo waxyaalihii carruurnimada waan iska
fogeeyey.
12 Haatan si aan caddaan ahayn ayaynu muraayad wax ugu
aragnaa, laakiin markaas ka fool ka fool ayaynu wax u arki
doonnaa. Hadda si qabyo ahaan ah ayaan wax u garanayaa,
laakiin markaas waxaan u garan doonaa sidii la ii gartay.
13 Haddabase waxa waaraa waa saddexdan, rumaysad iyo
rajo iyo jacayl; laakiin kuwan waxaa ugu wada weyn jacayl.

14

Hadiyadaha Wax Sii Sheegidda Iyo Kuhadlidda Afafka Kale

1 Jacaylka raaca, oo weliba hadiyadaha Ruuxa ka yimaada
aad u doona, oo siiba doona inaad wax sii sheegtaan.
2 Waayo, kii af uusan aqoon ku hadlaa, lama hadlo dadka,
wuxuuse la hadlaa Ilaah, waayo, ninna ma garto; laakiin
Ruuxa ayaa waxyaalaha qarsoon kaga dhex hadliya.
3 Laakiin kii wax sii sheegaa wuxuu dadka kula hadlaa
hadallo wax dhisa oo gargaar iyo qalbiqaboojis leh.
4 Kii af uusan aqoon ku hadlaa wuu isdhisaa, laakiin kii
wax sii sheegaa wuxuu dhisaa kiniisadda.
5 Waxaan jeclaan lahaa inaad dhammaantiin afaf ku wada
hadashaan, laakiin waxaan ka sii jeclaan lahaa inaad wax sii
sheegtaan. Kii afaf ku hadlaa hadduusan fasirin, waxaa ka sii
weyn kii wax sii sheega, si ay kiniisaddu u hesho wax ay ku
dhisanto.
6 Laakiin hadda, walaalayaalow, haddaan idiin imaado,
anigoo afaf ku hadlaya, maxaan idiin tari doonaa, had-
daanan idinkula hadlin muujin ama aqoon ama wax sii
sheegid ama waxbarid?
7 Xataa waxyaalo aan naf lahayni markay dhawaaqaan, ha
ahaadeen ama biibiile ama kataarad, haddaanay dhawaaqa
kala soocin, sidee baa loo kala garanayaa waxa la yeedhiyo
ama waxa kataaradda laga dhawaajiyo?
8 Hadduu buunku ku dhawaaqo cod aan la kala garan, yaa
dagaal isu diyaargarayn doona?

9 Sidaasoo kalena idinku markaad af ku hadashaan had-
daydnan ku hadlin hadal la garto, sidee baa loo garanayaa
waxa lagu hadlayo? Waayo, dabayshaad la hadlaysaan.
10 Mindhaa waxaa dunida jira codad badan oo kala cayn ah,
oo mid aan micne lahayni ma jiro.
11 Haddaba haddaanan garanaynin micnaha codka, wax-
aan kii hadlaya u ahaan doonaa nin qalaad, kan hadlayaana
nin qalaad ayuu ii ahaan doonaa.
12 Sidaasoo kale idinkuna, idinkoo ku kulul hadiyadaha
ruuxa, aad u dadaala inaad hadiyado badan u lahaataan
kiniisadda dhisniinteeda.
13 Sidaa daraaddeed kii af ku hadlaa, Ilaah ha ka baryo si
uu u fasiro.
14 Waayo, haddaan Ilaah af aanan oqoon ku baryo, ruux-
ayga ayaa barya, laakiin garashadaydu faa'iido ma leh.
15 Maxaa jira haddaba? Ruuxa ayaan Ilaah ku baryi
doonaa, laakiin waxaan kaloo isaga ku baryi doonaa
garashada. Ruuxa ayaan ku heesi doonaa, oo garashadana
waan ku heesi doonaa.
16 Haddii kale haddaad ruuxa ku ducaysid, kii meesha
jooga oo aan garanaynin, sidee buu u odhan doonaa, Aamiin,
markaad mahadnaqaysid, hadduusan garanaynin waxaad
leedahay?
17 Si wanaagsan baad u mahadnaqdaa, laakiin kan kale ma
dhisna.
18 Waxaan Ilaah ugu mahadnaqayaa inaan afaf ku hadlo
intaad dhammaantiin ku hadashaan in ka badan,
19 laakiin kiniisadda dhexdeeda, meeshii aan toban kun oo
eray af kaga hadli lahaa, waxaan ka jeclaan lahaa inaan shan
eray garashadayda ku hadlo inaan kuwa kalena wax baro.
20 Walaalayaalow, carruur ha ka noqonina xagga maanka,
xagga xumaantase dhallaan ka ahaada, laakiin xagga
maanka dad waaweyn ka ahaada.
21 Waxaa sharciga ku qoran, Waxaan dadkan kula hadli
doonaa afaf qalaad iyo bushimo dad kale, oo xataa sidaa
daraaddeed ima maqli doonaan, ayuu Rabbigu leeyahay.
22 Haddaba afafku calaamo uma aha kuwa rumaysta ee
waxay calaamo u yihiin kuwa aan rumaysan, wax sii sheegid-
duse calaamo uma aha kuwa aan rumaysan, laakiin waxay
calaamo u tahay kuwa rumaysta.
23 Haddaba haddii kiniisadda oo dhammu isu timaado, oo
ay ku wada hadlaan afaf, oo haddii dad aan garanaynin ama
aan rumaysanayni soo galaan, miyaanay odhanaynin, Waad
waalan tihiin?
24 Laakiin hadday dhammaantood wax sii sheegaan oo
uu u yimaado mid aan rumaysanayn ama aan garanaynini,
isaga waa la wada canaantaa, oo la wada xukumaa.

25 Waxyaalaha qarsoon ee qalbigiisa waa la muujiyaa,
oo taa aawadeed wejigiisuu u dhici doonaa oo Ilaah ayuu
caabudi doonaa isagoo odhanaya, Runtii Ilaah waa idin dhex
joogaa.

Waa In Ilaah Si Hagaagsan Loo Caabudo

26 Maxaa jira haddaba, walaalayaalow? Markaad isu
timaadaan, mid kasta hees sabuur ah buu leeyahay, midna
waxbarid buu leeyahay, midna muujin buu leeyahay, midna
af buu leeyahay, midna fasiraad buu leeyahay. Wax walba
ha loo sameeyo dhisniin.
27 Haddii nin uun af ku hadlo, ha ahaadeen laba, ama
hadday u bataan, saddex, oo midba markiisa ha hadlo, midna
ha fasiro,
28 laakiin haddaan mid fasiraa jirin, kiniisadda ha ka aa-
musnaado, oo isagu ha la hadlo qudhiisa iyo Ilaah.
29 Nebiyadana laba ama saddex ha hadleen, kuwa kalena
ha kala xukumeen waxay leeyihiin.
30 Laakiin haddii wax loo muujiyo mid ag fadhiya, kii hore
ha aamuso.
31 Waayo, dhammaantiin mid mid baad wax u sii wada
sheegi kartaan, si ay dhammaan wax u bartaan oo dham-
maan loogu wada gargaaro.
32 Oo ruuxyada nebiyadu waa ka dambeeyaan nebiyada.
33 Waayo, Ilaah ma aha Ilaaha iskuqasnaanta, laakiin waa
kan nabadda. Kiniisadaha quduusiinta oo dhan dhexdoo-
dana waa sidaas oo kale.
34 Dumarku markay kiniisadaha joogaan ha aamuseen,
waayo, looma fasixin inay hadlaan; laakiin ha dambeeyeen,
sida uu sharcigu leeyahay.
35 Hadday doonayaan inay wax bartaan, nimankooda ha
ku weyddiiyeen guriga, maxaa yeelay, waa ku ceeb naag inay
kiniisadda dhexdeeda ku hadasho.
36 Maxaa jira! Ma idinkay ahaayeen kuwii uu ereyga Ilaah
ka soo baxay, mise keligiin buu idiin yimid?
37 Nin uun hadduu isu maleeyo inuu nebi yahay, ama mid
Ruuxa raaca, ha garto waxyaalahaan idiin soo qorayo inay
yihiin qaynuunka Rabbiga.
38 Nin uuni hadduusan ogayn tan, isagana lama yaqaan.
39 Taa aawadeed, walaalahayow, ku dadaala inaad wax sii
sheegtaan, hana diidina in afaf lagu hadlo,
40 laakiin wax walba ha loo sameeyo si habboon oo ha-
gaagsan.

15

Sarakicidda Masiixa

1 Walaalayaalow, waxaan idin ogeysiinayaa injiilka aan
idinku wacdiyey, oo aad idinkuna aqbasheen, oo aad ku
taagan tihiin,
2 oo aadna ku badbaaddeen, haddaad xajisaan hadalkii aan
idinku wacdiyey, haddaydnan micnela'aan u rumaysan.
3 Waayo, markii ugu horraysay waxaan idiin dhiibay wax-
aan aniguba helay, oo waxa weeye, Masiixu wuxuu u dhintay
dembiyadeenna sida Qorniinku leeyahay,
4 waa la aasay isaga, oo maalintii saddexaad ayaa la sara
kiciyey, sida Qorniinku leeyahay.
5 Markaasuu Keeyfas u muuqday, markii dambena laba iyo
tobankii.
6 Markaasuu wuxuu mar keliya u muuqday kuwo ka badan
shan boqol oo walaalo ah, kuwo weli intoodii badnayd ay
hadda joogto, laakiin qaar baa dhintay.
7 Gortaasuu Yacquub u muuqday, markaas rasuullada oo
dhan.
8 Markii ugu dambaysayna aniga oo dhicis oo kale ah, ayuu
ii muuqday.
9 Waayo, anigu waxaan ahay kan rasuullada u liita oo aan
istaahilin in loogu yeedho rasuul, waayo, kiniisadda Ilaah
baan silcin jiray.
10 Laakiin Ilaah nimcadiisa ayaan ku ahay waxaan ahayba,
oo nimcadiisii lay siiyeyna wax aan waxtar lahayn ma ay
noqon, laakiin anigu waxaan u hawshooday si ka badan
dhammaantood, anigase ma aha laakiin waa nimcada Ilaah
ee ila jirtay.
11 Haddaba ha ahaato aniga ama iyaga, sidaasaannu u
wacdinnaa oo idinna u rumaysateen.

Sarakicidda Kuwii Dhintay

12 Haddii dadka lagu wacdiyey in Masiixa kuwii dhintay
laga sara kiciyey, sidee baa qaarkiin u yidhaahdaa, Sarakicidda kuwii dhintay ma jirto?
13 Haddaanay jirin sarakicidda kuwii dhintay, Masiixana
lama sara kicin.
14 Oo haddaan Masiixa la sara kicin, markaas wacdigayagu
waa khasaare, rumaysadkiinnuna waa khasaare.
15 Waxaa la arkayaa inaannu markhaatiyaal been ah ka
nahay xagga Ilaah, waayo, waxaannu u marag furnay inuu
Masiixa sara kiciyey, kan aanu sara kicin haddii aan kuwii
dhintay la sara kicin.
16 Haddii aan kuwii dhintay la sara kicin, Masiixana lama
sara kicin.
17 Oo haddii aan Masiixa la sara kicin, rumaysadkiinnu
waa khasaare, oo weli dembiyadiinna ayaad ku jirtaan.

18 Oo weliba kuwii Masiixa rumaysnaa oo dhintayna, way
halligmeen.
19 Haddaynu noloshan oo keliya Masiix ku rajayn lahayn,
waxaynu ahaan lahayn kuwa u liita dadka loo naxo oo dhan.
20 Laakiinse haatan Masiixa ayaa kuwii dhintay laga sara
kiciyey, isagoo ah midhaha ugu horreeya ee kuwa dhintay.
21 Dhimashadu nin bay ku timid, saas aawadeed sarakicidda kuwii dhintayna nin bay ku timid.
22 Siday dhammaan Aadan ugu wada dhintaan, sidaas oo
kalaa dhammaan Masiixa loogu wada noolayn doonaa,
23 laakiin mid kasta markiisa, Masiixa midhaha ugu horreeya, markaas kuwa Masiixana wakhtiga imaatinkiisa.
24 Markaasaa dhammaadku iman doonaa, markuu isagu
boqortooyada u dhiibi doono Ilaaha Aabbaha ah, markuu
baabbi'iyo madax walba iyo amar walba iyo xoog walba
dabadeed.
25 Waayo, waa inuu wax xukumo ilaa uu cadaawayaashiisa
oo dhan cagihiisa hoostooda geliyo.
26 Oo cadaawaha ugu dambeeya ee la baabbi'in doonaa
waa dhimasho.
27 Waayo, Wax walba cagihiisa hoostooduu geliyey. Laakiin
markuu yidhaahdo, Wax walba waa la hoos geliyey, way cad
dahay in laga reebay kan wax walba hoostiisa geliyey.
28 Markii wax walba la hoos geliyo isaga, markaas ayaa
Wiilka qudhiisana la hoos gelin doonaa kan wax walba hoos
geliyey isaga, inuu Ilaah wax walba u ahaado dhammaan.
29 Haddii kale maxay samayn doonaan kuwa loo baabtiisay
kuwii dhintay? Haddii aan kuwii dhintay la sara kicinba,
maxaa haddana loogu baabtiisaa iyaga?
30 Maxaynu saacad walba haalis ugu jirnaa?
31 Faanka aan idiin qabo xagga Rabbigeenna Ciise Masiix
ayaan ku caddaynayaa, walaalayaalow, inaan maalin walba
dhinto.
32 Haddii aan sida dadka dugaag ugu la dagaallamay Efesos, maxay ii taraysaa? Haddii aan kuwii dhintay la sara
kicin, aynu wax cunno oo cabno, waayo, berrito waynu
dhiman doonnaaye.
33 Yaan laydin khiyaanayn, kuwa xun lasocodkoodu waa
halleeya asluubta wanaagsan.
34 Si qumman u toosa oo hana dembaabina, waayo, qaar
baan Ilaahba aqoonin. Waxaan taas u leeyahay inaan idinka
xishoodsiiyo.
35 Laakiin mid baa odhan doona, Sidee baa kuwii dhintay
loo sara kiciyaa? Oo jidh caynkee ah bay ku yimaadaan?
36 Doqon yahow, waxaad adigu beertid ma noolaado haddaanu dhiman.

37 Oo waxaad beertidba ma beertid jidhka noqonaya,
laakiin iniintoo qudha, ha ahaato iniin sarreen ah, ama iniin
cayn kale ah.
38 Laakiin Ilaah wuxuu iyada siiyaa jidh siduu u doonayay,
iniin kastana jidhkeeda.
39 Hilib oo dhammu isku hilib ma aha, laakiin waxaa jira
hilibka dadka iyo hilibka kaloo dugaagga, iyo hilibka kaloo
shimbirraha, iyo hilibka kaloo kalluunka.
40 Oo waxaa jira jidhadhka samada iyo jidhadhka dhulka,
laakiin ammaanta kuwa samadu waa mid, oo tan kuwa
dhulkuna waa mid kale.
41 Waxaa jirta ammaanta qorraxda iyo ammaanta kaloo
dayaxa iyo ammaanta kaloo xiddigaha, waayo, xiddiguba
xiddigta kale way ka ammaan duwan tahay.
42 Sarakicidda kuwii dhintayna waa sidaas oo kale.
Waxaa lagu beeraa qudhun, waxaana lagu sara kiciyaa
qudhunla'aan.
43 Waxaa lagu beeraa maamuusla'aan, waxaana lagu sara
kiciyaa ammaan, waxaa lagu beeraa itaaldarro, waxaa lagu
sara kiciyaana xoog.
44 Waxaa la beeraa jidh naf leh, waxaana la sara kiciyaa
jidh ruux leh. Hadduu jiro jidh naf leh, jidh ruux lihina waa
jiraa.
45 Haddaba waxaa qoran, Aadan oo ahaa ninkii ugu hor-
reeyey wuxuu noqday naf nool, Aadankii ugu dambeeyeyse
wuxuu noqday ruux wax nooleeya.
46 Hase ahaatee, kan ruuxa lihi ma aha kii ugu horreeyey
laakiin kan nafta leh, markaasna kan ruuxa leh.
47 Ninkii ugu horreeyey waa kan dhulka oo cammuud ah,
ninkii labaadna waa kan jannada.
48 Sida kan cammuudda ah kuwa cammuud ahina waa
sidaas oo kale, oo sida kan jannada, kuwa jannaduna waa
sidaas oo kale.
49 Oo sidaynu ugu eg nahay kan cammuudda ah, sidaas oo
kale ayaynu ugu ekaan doonnaa kan jannada.

50 Waxaan leeyahay, walaalayaalow, Jidhka iyo dhiiggu ma
dhaxli karaan boqortooyada Ilaah. Qudhunkuna ma dhaxli
karo qudhunla'aanta.
51 Eega, waxaan idiin sheegayaa wax qarsoon. Dhammaan-
teen ma wada dhiman doonno, laakiin dhammaanteen waa
layna beddeli doonaa,
52 dhaqsiba, intaan il laysku qaban, markii buunka ugu
dambeeya la yeedhiyo; waayo, buunku waa dhawaaqi
doonaa oo kuwii dhintayna qudhunla'aan baa la sara kicin
doonaa, waana layna beddeli doonaa.

53 Waayo, kan qudhmayaa waa inuu gashado
qudhunla'aanta, oo kan dhimanayaana waa inuu gashado
dhimashola'aanta.
54 Markii kan qudhmayaa uu gashado qudhunla'aanta, oo
kan dhimanayaana uu gashado dhimashola'aanta, markaas
hadalka qorani wuu noqon doonaa ee ah, Dhimashadii
waxaa liqday libtii.
55 Dhimashoy, meeday libtaadii? Dhimashoy, meeday mi-
cidaadii?
56 Micida dhimashadu waa dembiga, oo xoogga dembiguna
waa sharciga.
57 Laakiin Ilaah baa mahad leh kan libta inagu siiya Rab-
bigeenna Ciise Masiix.
58 Sidaa daraaddeed, walaalahaygii aan jeclahayow, noqda
kuwa adag, oo aan dhaqaaqayn, oo had iyo goorba shuqulka
Rabbiga si aad ah u sameeya, idinkoo og hawshiinnu inayan
khasaare ahayn xagga Rabbiga.

16

Wax-u-Ururinta Masaakiinta Yeruusaalem

1 Haddaba sidaan u amray kiniisadihii Galatiya, inay wax
u ururshaan quduusiinta, idinkuna sidaas oo kale yeela.
2 Maalinta ugu horraysa ee toddobaadka midkiin kastaa
meel wax ha dhigo oo ha hayo wixii lagu barwaaqeeyey, si
markaan imaado aan waxba loo ururin.
3 Oo markaan imaado, kuwaad u bogteen ayaan warqado u
dhiibi doonaa, oo waxaan u diri doonaa inay hadiyaddiinna
Yeruusaalem geeyaan.
4 Oo hadday ila noqoto inaan aniguna tago, way i raaci
doonaan.

Bawlos Arrimihiisii Iyo Nabadgelyaynta

5 Markaan Makedoniya soo maro dabadeed ayaan idiin
iman doonaa, waayo, Makedoniya waan soo marayaa.
6 Mindhaa cabbaar baan idinla joogi doonaa, xataa xilliga
qabowga oo dhan, si aad iigu ambabbixisaan meel alla mee-
shaan tegi doono.
7 Waayo, dooni maayo inaan hadda idin arko markaan
sii socdo, maxaa yeelay, waxaan rajaynayaa inaan cabbaar
idinla joogo, haddii Rabbigu idmo.
8 Laakiin waxaan sii joogayaa Efesos ilaa maalinta Ben-
tekoste.
9 Waayo, waxaa la ii furay albaab weyn oo shuqul ah,
cadaawayaal badanina way jiraan.
10 Timoteyos hadduu yimaado, dhawra, oo cabsila'aan ha
idinkula joogo, waayo, wuxuu ka shaqeeyaa shuqulka Rab-
biga sidayda oo kale.

11 Haddaba ninna yuusan fududaysan isaga. Laakiin
nabad ku soo ambabbixiya, ha ii yimaadee, waayo, waxaan
filanayaa inuu walaalaha soo raaco.
12 Xagga walaalka Abolloos aad baan u baryay isaga inuu
walaalaha sii raaco oo idiin yimaado, laakiin raalli kama
uu ahayn inuu haatan yimaado, laakiin wuu iman doonaa
markuu nefis helo.
13 Soo jeeda, iimaanka ku adkaada, rag ahaada, xoogooba.
14 Wax kastoo aad samaysaanba, jacayl ku sameeya.
15 Walaalayaalow, waad garanaysaan kuwa guriga Iste-
fanas jooga inay yihiin midhaha ugu horreeyey ee Akhaya
iyo inay isu bixiyeen inay quduusiinta u adeegaan. Waxaan
idinka baryayaa
16 inaad ka dambaysaan kuwaas oo kale iyo mid kasta oo la
shaqeeya oo hawshooda.
17 Waxaan ku faraxsanahay imaatinka Istefanas iyo For-
tunatos iyo Akhaykos, maxaa yeelay, wixii xaggiinna ka
dhinnaa iyagaa dhammaystiray.
18 Waayo, ruuxayga iyo kiinnaba iyagaa nasiyey. Taa
aawadeed aqoonsada kuwaas oo kale.
19 Kiniisadaha Aasiya way idin soo salaamayaan. Akula iyo
Bariskillana aad bay idiin soo salaamayaan xagga Rabbiga,
iyaga iyo kiniisadda gurigooda ku taalba.
20 Walaalaha oo dhammu way idin soo salaamayaan. Isku
salaama dhunkasho quduus ah.
21 Anigoo Bawlos ah ayaan salaantan gacantayda ku qo-
rayaa.
22 Qof uun hadduusan Rabbiga jeclayn, ha inkaarnaado.
Rabbigeennu waa imanayaa.
23 Nimcada Rabbi Ciise Masiix ha idinla jirto.
24 Dhammaantiin jacaylkaygu ha idinla jiro xagga Ciise
Masiix. Aamiin.

WARQADDII LABAAD EE RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII KORINTOS

Salaan Iyo Mahadnaqid

1 Bawlos oo rasuulkii Ciise Masiix ku ah doonista Ilaah,
iyo walaalkeen Timoteyos waxaannu warqaddan u qoraynaa
kiniisadda Ilaah oo Korintos ku taal iyo kulli quduusiinta
Akhaya oo dhan jooga.
2 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbe-
heenna ah iyo Rabbi Ciise Masiix.
3 Waxaa barako leh Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise
Masiix, oo ah Aabbaha naxariista leh iyo Ilaaha gargaarka oo
dhan,
4 kan naga gargaara dhibtayada oo dhan inaannu kuwa
dhib kasta ku jira ugu gargaari karno gargaarka Ilaah nagu
gargaaray.
5 Waayo, sida xanuunsigii Masiixu uu noogu badan yahay,
sidaas oo kalena gargaarkayagu xagga Masiix wuu noogu
badan yahay.
6 Haddii lana dhibo waa gargaarkiinna iyo badbaadin-
tiinna aawadood; haddii lana gargaarona waa gargaarki-
inna aawadiis kaasoo yeesha dulqaadashada aannu ku
dulqaadanno isku xanuunsiga aannu annaguna ku xanuun-
sanno.
7 Oo rajadayada aannu idiin qabnaa waa hubaal, annagoo
garanayna inaad tihiin kuwo xanuunsiga qayb ku leh, sidaas
oo kalena waxaad tihiin kuwo gargaarka qayb ku leh.
8 Walaalayaalow, dooni mayno inaad ka garaad la'aataan
waxa ku saabsan dhibtayada ee xagga Aasiya nagaga dhac-
day, in hoos aad lanoogu celiyey si xooggayaga dhaafsiisan,
sidaas aawadeed ayaannu xataa nolosha uga quusannay.
9 Laakiin annaga qudhayadu waxaannu naftayada ku
haysannay xukunka dhimashada, inaannan naftayada isku
hallayn, laakiin inaannu Ilaah isku hallayno kan sara kiciya
kuwii dhintay.
10 Isagaa naga samatabbixiyey dhimasho saas u weyn,
wuuna na samatabbixin doonaa, kan aannu rajaynayno inuu
weliba na samatabbixin doono;
11 idinkoo nagu wada kaalmaynaya baryadaad noo bari-
daan, in barakada lana siiyey kuwa badan daraaddood, dad
badan ay ku mahadnaqaan aawadayo.

Bawlos Daacadnimadiisii

12 Waxaannu ku faanaynaa, qalbigayaguna marag furayaa,
inaannu dunida ugu soconnay quduusnimo iyo daacadnimo
xagga Ilaah, ee uguma aan socon xigmadda jidhka laakiinse
nimcada Ilaah, oo khusuusan xaggiinna.
13 Wax kale idiin soo qori mayno waxaad akhridaan oo
aad garanaysaan mooyaane, oo waanan rajaynayaa inaad sii
garan doontaan ilaa dhammaadka.
14 Sidaad si ahaan noogu garateen inaannu faankiinna
nahay, sidaas oo kale idinkuna kayagaad tihiin maalinta
Rabbigeenna Ciise.

Bawlos Imaatinkiisuu Dib U Dhigay

15 Hubaalkaas daraaddiis ayaan doonayay inaan horta
idiin imaado inaad barako labaad haysataan;
16 iyo inaan idin sii maro ilaa Makedoniya, oo haddana aan
Makedoniya ka imaado oo aan idinku soo noqdo, idinkuna
inaad xagga Yahuudiya ii ambabbixisaan.
17 Haddaba markaan waxaas doonayay miyaan rogrogay?
Ama waxaan goosto miyaan u goostaa sida uu ninka jidhka
raacaa u goosto, inay xaggayga noqoto, Haah, haah, iyo Maya,
maya?
18 Laakiin sida uu Ilaah aamin u yahay, hadalkayagu xag-
giinna ma aha, Haah, iyo Maya.
19 Waayo, Wiilka Ilaah oo ah Ciise Masiix, ee aannu aniga
iyo Silwanos iyo Timoteyos dhexdiinna kaga wacdinnay, ma
ahayn Haah iyo Maya, laakiin xaggiisa waa Haah.
20 Waayo, in kastoo ay badan yihiin ballamadii Ilaah,
waxaa isaga xaggiisa ku jira, Haahda, oo weliba xaggiisa
waxaa ku jira, Aamiinta, in xaggeenna Ilaah laga ammaano.
21 Laakiin kan ina wada xoogeeya xagga Masiixa oo ina
subkay waa Ilaah,
22 kan haddana ina shaabadeeyey oo carbuunta Ruuxa
inagu siiyey qalbigeenna.
23 Laakiin Ilaah baan markhaati ugu yeedhayaa xagga
naftayda, waxaan Korintos u iman waayay inaan idiin tudho.
24 Ma aha inaannu sayid u ahaanno rumaysadkiinna,
laakiin waxaannu nahay kuwa idinla wada shaqeeya farxad-
diinna aawadeed, waayo, rumaysad ayaad ku taagan tihiin.

2

1 Laakiin waxaan aniga qudhaydu goostay inaanan had-
dana caloolxumo idiinla imanin.
2 Waayo, haddaan idin calool xumeeyo, waa kee kan iga
farxinayaa kii aan calool xumeeyey maahee?

3 Waxakan ayaan u qoray inaanan markaan imaado ka
calool xumaan kuwa aan ku farxi lahaa, anigoo idinku
aaminsan dhammaantiin inay farxaddaydu tahay farxadda
kulligiin.
4 Waayo, dhib badan iyo silica qalbiga ayaan idinku soo
qoray anigoo aad u ilmaynaya, oo ma aha inaad calool xu-
maataan, laakiin inaad garataan jacaylka aad u sii badan ee
aan idiin qabo.

Dembiilaha Toobadkeena Waa In La Aqbalo

5 Laakiin mid uuni hadduu qof calool xumeeyey, aniga ima
uu calool xumayn, laakiin dhammaantiin buu si ahaan idiin
calool xumeeyey; dooni maayo inaan idin culaysiyo.
6 Taqsiirtan kuwa badani ay saareen way ku filan tahay
kaasoo kale.
7 Laakiinse waa inaad isaga cafidaan oo u gargaartaan
inaanay sina caloolxumo aad u badani liqin kaasoo kale.
8 Sidaa daraaddeed waxaan idinka baryayaa inaad ja-
caylkiinna u caddaysaan isaga.
9 Waayo, taa aawadeed ayaan u qoray inaan idin imtix-
aamo inaad wax walba ku dhega nugushihiin iyo in kale.
10 Kii aad wax ka cafidaan, aniguna waan ka cafiyaa: wax-
aan anigu ka cafiyeyna, haddaan wax ka cafiyey, waxaan uga
cafiyey aawadiin Masiix hortiisa,
11 inaan Shayddaan inaga faa'iidaysan, waayo, innagu ma
nihin kuwo jaahil ka ah xeeladdiisa.

Dhibaatooyinka Iyo Libta Xagga Injiilka

12 Markaan Taroo'as imid inaan injiilka Masiix kaga
wacdiyo, ee uu Rabbigu irid iga furay,
13 ruuxaygu ma nasan, waayo, ma aan helin walaalkay
Tiitos, laakiin iyagaan nabadgelyeeyey oo Makedoniyaan u
kacay.
14 Ilaah baa mahad leh kan had iyo goorba libta inagu siiya
Masiix, oo meel walba udgoonka aqoontiisa gaadhsiiya, ee
innaga inaga gaadhsiiya.
15 Waayo, waxaynu Ilaah u nahay udgoonka Masiix xagga
kuwa badbaadaya iyo kuwa lumayaba;
16 kuwa dambe udgoonka xagga dhimasho ilaa dhimasho,
kuwa kalena udgoonka xagga nolol ilaa nolol. Oo yaa ku filan
waxyaalahan?
17 Waayo, innagu la mid ma nihin kuwa badan ee ereyga
Ilaah ka baayacmushtara, laakiin sida kuwa daacadda ah iyo
kuwa Ilaah ayaynu Masiix ugu hadallaa Ilaah hortiisa.

3

Adeegayaasha Axdiga Cusub

1 Miyaannu bilaabaynaa inaannu haddana is-ammaanno?
Ama miyaannu u baahan nahay warqado ammaan ah in
laydiin diro ama in laydiinka soo diro sida qaar kale?
2 Idinku waxaad tihiin warqaddayada ee qalbigayaga ku
qoran, tan ay dadka oo dhammu garanayaan oo akhriyaan,
3 idinkoo muuqanaya inaad tihiin warqadda Masiixa ee ah
taannu ka adeegnay, ee aan khad lagu qorin, laakiinse lagu
qoray Ruuxa Ilaaha nool, oo aan lagu qorin looxyo dhagax ah
dushood laakiin lagu qoray looxyo qalbiyo jiidh ah dushood.
4 Hubaalkan oo kale ayaannu Masiix ku leennahay xaggii
Ilaah;
5 ma aha inaannu isku filan nahay inaannu wax ka
tashanno xagga qudhayada, laakiin iskufillaantayadu waa
xagga Ilaah,
6 kan haddana naga dhigay kuwa ku filan inaannu ka
adeegno axdiga cusub, ma aha xagga qorniinka, laakiin
xagga ruuxa, waayo, qorniinku wax buu dilaa, laakiin ruuxu
wax buu nooleeyaa.
7 Laakiin adeegidda dhimashada keentaa ee qorniin lagu
xardhay dhagaxyo, hadday ammaan la ahaatay, si aan reer
binu Israa'iil u karin inay Muuse wejigiisa aad u eegaan
ammaanta wejigiisa aawadeed ee ah tan idlaanaysa,
8 sidaanay u ahayn adeegidda ruuxa inay la ahaan doonto
ammaan?
9 Waayo, hadday adeegidda xukunka keentaa ammaan
ahayd, adeegidda xaqnimada keentaa aad bay uga ammaan
badan tahay.
10 Waayo, wixii ammaan lahaan jiray, ammaan kama
lahayn wixii kan ku saabsan, ammaanta ka sarraysa
aawadeed.
11 Waayo, haddii waxa idlaanayaa ammaan lahaan jiray,
intee ka badan baa waxa hadhaa ammaan leeyahay.
12 Haddaba rajo caynkaas ah oo aannu leennahay
aawadeed bayaan ayaannu u hadalnaa.
13 Ma nihin sida Muuse, kan indho shareertay inaan reer
binu Israa'iil aad u eegin dhammaadka tan idlaanaysay.
14 Laakiin fikirradoodii way adkaadeen. Waayo, tan iyo
maalintaas markii axdiga hore la akhriyo, indho shareerkaas
ayaa hadha isagoo aan laga saarin, kan xagga Masiix ka
idlaaday.
15 Laakiin tan iyo maalintaas mar alla markii Muuse wax
laga akhriyo dabool ayaa qalbigooda saaran.

16 Laakiin mar alla markii loo soo leexdo Rabbiga daboolka
waa laga qaadaa.
17 Rabbigu waa Ruuxa, oo meeshii Ruuxa Rabbigu joogana,
waxaa jira xorriyad.
18 Laakiin dhammaanteen innagoo aan indho shareer-
nayn, ammaanta Rabbiga ayaynu arkaynaa sidii oo mu-
raayad lagu arko, oo isu-ekaanta ayaa laynoo roogayaa, am-
maan ilaa ammaan, sida tan xagga Rabbiga Ruuxa ah ka
timaada.

4

Wacdinta Aan Qalbijab Iyo Ceeb Iyo Sir Toona Lahayn

1 Sidaas daraaddeed sida lanoogu naxariistay, annagoo
haysanna adeegiddan, qalbi jabi mayno;
2 laakiin waxaannu diidnay waxyaalihii qarsoonaa oo
ceebta ahaa, annagoo aan sirta ku soconaynin ama aan
ereyga Ilaah qalloocinaynin, laakiin muujinta runta ayaannu
niyada dadka oo dhan isugu bognaa Ilaah hortiisa.
3 Laakiin injiilkayagu hadduu daboolan yahay, wuxuu ka
daboolan yahay kuwa lumaya.
4 Ilaaha wakhtigani wuu ka indho tiray maanka kuwa aan
rumaysanaynin, inaan iftiinka injiilka ee ammaanta Masiix,
kan ah u-ekaanta Ilaah, uu ifin iyaga.
5 Waayo, annaga qudhayadu idinkuma wacdinno wax
nagu saabsan, laakiin waxaannu idinku wacdinnaa wax ku
saabsan Ciise Masiix oo Rabbiga ah, iyo annagoo ah addoom-
madiinna Ciise aawadiis.
6 Waayo, waa Ilaah kan yidhi, Iftiin ha ka ifo gudcur,
kan qalbiyadeenna uga ifay inuu iftiinka aqoonta ammaanta
Ilaah inaga siiyo Ciise Masiix wejigiisa.

Itaaldarrada Rasuulka Iyo Xoogga Ilaah

7 Laakiin khasnaddan ayaannu ku haysannaa weelal
dhoobo ah in xoogga weynaantiisa ay ka ahaato xaggii Ilaah
ee aanay xaggayaga ka ahaan.
8 Wax walba waa lanagu dhibay, laakiin lanama cidhiid-
hiyin, waannu qalbi walaacnay, laakiin ma aannu quusan,
9 waa lana silciyey, laakiin lanama dayrin, hoos baa lanoo
tuuray, laakiin lanama baabbi'in.
10 Mar walba jidhkaannu ku sidnaa dhimashada Ciise in
haddana nolosha Ciise ay jidhkayaga ka muuqato.
11 Waayo, annagoo nool waxaa weligayo lanoo bixiyaa dhi-
masho Ciise aawadiis, in haddana nolosha Ciise ka muuqato
jidhkayaga dhimanaya.
12 Sidaa daraaddeed annaga dhimashadu way naga dhex
shaqaysaa, laakiin noloshu idinkay idinka dhex shaqaysaa.

13 Waxaannu leennahay isku ruuxa ee rumaysadka, sida
qoran, waan rumaystay, taas aawadeed ayaan u hadlay;
annaguna waan rumaysannaa, taas aawadeedna waannu u
hadallaa.
14 Waannu garanaynaa in kan sara kiciyey Rabbi Ciise uu
inala sara kicin doono Ciise, oo hortiisuu ina wada keeni
doonaa idinka iyo annagaba.
15 Waayo, wax waliba waa aawadiin, in nimcada kuwa
badan ku badanu ay mahad u badiso xagga ammaanta Ilaah.

Dhibaato Wakhti Ah Iyo Ammaan Weligeed Ah

16 Sidaa daraaddeed qalbi jabi mayno, laakiin in kastoo
ninkayaga dibadda ahu uu kharribmayo, weliba kayaga gu-
daha ahu maalin kastuu cusboonaanayaa.
17 Waayo, dhibtayada fudud ee wakhtiga yar ah ayaa aad
iyo aad noogu sii yeesha culayska ammaanta ee weligiis ah.
18 Ma fiirsanno waxyaalaha la arko, laakiin waxyaalaha
aan la arkin, waayo, waxyaalaha la arko in dhawr ah ayay
sii joogaan, laakiin waxyaalaha aan la arkini weligood bay sii
joogaan.

5

1 Waayo, waxaynu og nahay, haddii gurigeenna dhulka ee
taambuug ahu uu dumo, inaynu Ilaah xaggiisa ku leennahay
dhismo, mana aha guri gacmo lagu sameeyey, waase mid
jannooyinka weligii ku jira.
2 Kan baynu ku dhex taahnaa innagoo u xiisoonayna in-
aynu huwanno rugteenna xagga jannada ah.
3 Haddii aynu huwan nahay laynama heli doono innagoo
qaawan.
4 Haddaba kuweenna taambuuggan ku jiraa waynu taah-
naa, innagoo layna culaysiyey, ma aha inaynu doonayno in
layna qaawiyo, laakiin in layna huwiyo, si ay noloshu u liqdo
waxa dhimanaya.
5 Maxaa yeelay, kan waxakan inoo sameeyey waa Ilaah,
kan carbuunta Ruuxa ina siiyey.
6 Haddaba mar walba waynu kalsoon nahay innagoo og in
intaynu jidhka ku jirno aynu Rabbiga ka maqan nahay,
7 waayo, waxaynu ku soconnaa rumaysadka ee ma aha
aragga.
8 Waynu kalsoon nahay, oo waxaynu ka jecel nahay inaynu
jidhka ka maqnaanno oo aynu Rabbiga la joogno.
9 Sidaa daraaddeed haddaynu joogno iyo haddaynu maq-
naannoba aad baynu u doonaynaa inaynu isaga ka farxinno.
10 Waayo, dhammaanteen waa in layna wada muujiyo
kursiga xukumaadda ee Masiix hortiisa, in qof kastaa helo

siday ahaayeen waxyaalihii uu jidhka ku falay, ha ahaadeen wanaag ama share.

Jacaylka Masiixa Ayaa Na qasba

11 Sidaa daraaddeed annagoo garanayna cabsida Rabbiga, ayaannu dadka aaminsiinnaa; laakiin Ilaah waannu u muuqannaa, waana rajaynaynaa inaannu qalbiyadiinnana u muuqanno.

12 Annagu haddana isu kiin ammaani mayno, laakiin waxaannu idin siinaynaa waxaad aawadayo ku faantaan, inaad lahaataan waxaad ugu jawaabtaan kuwa wejiga ku faana ee aan qalbiga ku faanin.

13 Maxaa yeelay, haddii aannu waalan nahay waa Ilaah aawadiis, haddii aannu miyir qabnona waa aawadiin.

14 Waayo, jacaylka Masiix ayaa na qasba, annagoo tan xisaabna inuu mid dhammaan u dhintay, sidaa daraaddeed ayay dhammaan dhinteen.

15 Isagu wuxuu u dhintay dhammaan in kuwa nooli aanay u sii noolaan nafsaddooda laakiin ay u sii noolaadaan kan aawadood u dhintay oo u sara kacay.

Nolosha Cusub

16 Taa aawadeed tan iyo haddeer ninna jidhka ku garan mayno, in kastoo aannu Masiix jidhka ku garan jirnay, haddase isaga sidaas u sii garan mayno.

17 Sidaas daraaddeed haddii qof Masiix ku jiro waa abuur cusub, oo waxyaalihii hore way idlaadeen, bal eega, wax waliba way cusboonaadeene.

18 Laakiin wax waliba waa xagga Ilaah kan inagula heshiiyey Masiix, oo na siiyey adeegidda heshiisnimada,

19 taas waxa weeye, Ilaah duniduu Masiix kula heshiiyey, isagoo aan dembiyadooda ku xisaabaynin, oo noo dhiibay hadalka heshiisnimada.

Wacdinta Heshiisiiska

20 Sidaas daraaddeed ergo ayaannu u nahay Masiix aawadiis, sidii Ilaah oo idinka baryaya xaggayaga, Masiix aawadiis waxaannu idinku baraynaa, Ilaah la heshiiya.

21 Wuxuu isaga oo aan dembi aqoonin ka dhigay inuu dembi noqdo aawadeen, inaynu noqonno xaqnimada Ilaah ee ku jirta isaga.

6

1 Annagoo la shaqaynayna Ilaah waxaannu idinka baryaynaa inaydnaan micnela'aan u qaadan nimcadii Ilaah,

2 waayo, wuxuu leeyahay,
Wakhti la aqbalay ayaan ku dhegaystay,

Oo maalintii badbaadintana ayaan ku caawiyey.
Bal eeg, hadda waa wakhtigii la aqbalay; bal eeg, hadda waa maalintii badbaadinta.
3 Annagu ninna wax uu ku turunturoodo uma dhigno, si aan adeegiddayada waxba looga sheegin.
4 Laakiin sida midiidinyada Ilaah ayaannu wax walba isugu caddaynaynaa dulqaadasho badan, annagoo ku dhex jirna dhibaatooyin, iyo baahi, iyo cidhiidhiyo,
5 iyo karbaashyo, iyo xabsiyo, iyo rabshooyin, iyo hawlo, iyo soo jeedid, iyo soomid,
6 annagoo isku caddaynayna daahirnimo, iyo aqoon, iyo samir, iyo roonaan, iyo Ruuxa Quduuskaa, iyo jacayl aan labaweji lahayn,
7 iyo hadalka runtaa, iyo xoogga Ilaah, iyo hubka xaqnimada ee midigta iyo bidixdaba,
8 haddii lana maamuuso iyo haddii lana maamuus jebiyoba, haddii war xun lanaga sheego, iyo haddii war wanaagsan lanaga sheegoba, sida annagoo ah khaa'inno laakiin kuwa runta ah;
9 sida kuwo aan la garanaynin laakiin la yaqaan, sida kuwo dhimanaya, laakiin bal eeg, waannu nool nahaye, sida kuwo la edbiyo, laakiin aan dhimasho la gaadhsiin,
10 sida kuwo la calool xumeeyey, laakiin weli had iyo goorba farxa, sida masaakiin, laakiin dad badan hodansiiya, sida kuwo aan waxba haysanin laakiin wax walba leh.

Qalbifurnaan Iyo Jacayl

11 Afkayagu waa idiin furan yahay, idinka dadka Korintosow, qalbigayaguna si weyn buu idiinku furan yahay.
12 Annagu idinma aannan cidhiidhiyin, laakiin waxaa idin cidhiidhiyey jacaylkiinna oo qudha.
13 Haddaba idinkuna sidaas oo kale abaalgud ahaan u qalbi furnaada. Waxaan idiinla hadlayaa sida carruutayda oo kale.

Waa Laga Gigay In Lala Saaxiibo Kuwa Aan Rumaysnayn Masiix

14 Ha noqonina kuwo ku xidhan kuwa aan rumaysanaynin, waayo, sidee bay xaqnimada iyo dembigu isu weheliyaan, ama sidee bay iftiinka iyo gudcurku isu dhex galaan?
15 Oo sidee bay Masiix iyo ina belaayo isku mid u yihiin? Ama maxaa ka dhexeeya mid rumaysta iyo mid aan rumaysanaynin?
16 Macbudka Ilaah sidee buu ula mid yahay sanamyada? Waayo, innagu waxaynu nahay macbudka Ilaaha nool, siduu Ilaah yidhi, Iyaga waan dhex joogi doonaa, waanan dhex socon doonaa, Ilaahoodaan ahaan doonaa, oo iyaguna dadkaygay ahaan doonaan.

17 Sidaa daraaddeed,
Ka soo baxa dhexdooda oo ka soocma, ayuu Rabbigu leeyahay,
Oo ha taabanina wax aan daahir ahayn,
Waanan idin aqbali doonaa.
18 Waxaan idiin ahaan doonaa Aabbe,
Oo idinkuna waxaad ii ahaan doontaan wiilal iyo gabdho,
ayuu Rabbiga Qaadirka ahu leeyahay.

7

1 Haddaba, gacaliyayaalow, innagoo ballamadan haysanna, aan iska safayno nijaas kasta oo jidhka iyo ruuxa ku jirta, innagoo quduusnimada kaamilayna oo Ilaah ka cabsanayna.

Welweliddii Iyo Dhiirrigelintii

2 Qalbiyadiinna noo fura. Ninna ma aannu xumayn, ninna ma aannu hallayn, ninna wixiisa ma aannu damcin.
3 U odhan maayo inaan idin xukumo, waayo, markii hore ayaan idhi, Qalbiyadayada ayaad ku jirtaan inaynu wada dhimanno oo aynu wada noolaanno.
4 Iimaan weyn ayaan idinku qabaa, oo aad baan idiinku faanaa. Dhiirranaan baa iga buuxda, oo mar kastoo aan dhibaataysan nahayna farxad ayaa aad iiga badata.
5 Waayo, markaannu Makedoniya nimid jidhkayagu ma nasan, laakiin wax kasta waannu ku dhibtoonnay. Xagga dibadda waxaa jiray dagaallo, xagga gudahana waxaa jirtay cabsi.
6 Laakiin Ilaaha dhiirigeliya kuwa is-hoosaysiiya ayaa nagu dhiirrigeliyey imaatinka Tiitos;
7 mana aha imaatinkiisa oo keliya, laakiin wuxuu nagu dhiirrigeliyey dhiirrigeliskii aad isaga dhiirrigeliseen. Wuxuu noo sii sheegay xiisaha iyo caloolxumaanta iyo dadaalka aad ii qabtaan, si aan weliba aad ugu sii farxay.
8 Waayo, in kastoo aan warqaddaydii idinku calool xumeeyey, kama qoomameeyo, in kastoo aan markii hore ka qoomameeyey, waayo, waxaan gartay warqaddaas inay idin calool xumaysay, saacadna ha ahaatee.
9 Haddana waan ku farxayaa, mana aha inaad si kale u calool xumaateen, laakiin inaad u calool xumaateen toobadkeenidda, waayo, waad u calool xumaateen sida Ilaah doonayay, inaanad waxba xaggayaga ku khasaarin.
10 Maxaa yeelay, caloolxumaanta ah sida Ilaah doonayo waxay keentaa toobadda xagga badbaadada ee aan laga qoomamayn, laakiin caloolxumaanta dunidu waxay keentaa dhimasho.

11 Bal ogaada, waxakan aad ka calool xumaateen sida Ilaah
doonayay wuxuu dhexdiinna ka soo saaray dadaal, iyo iscad-
dayn, iyo cadho, iyo cabsi, iyo xiiso, iyo qiiro, iyo ciqaabid
waaweyn. Wax walba waad isku caddayseen inaad xaalka
ku eedla'dihiin.
12 Haddaba in kastoo aan idiin soo qoray, uma aan
qorin kan wax xumeeyey aawadiis, ama kan la xumeeyey
aawadiis, laakiin in dadaalka aad noo qabtaan laydinka
muujiyo Ilaah hortiis.
13 Sidaa aawadeed waa lana dhiirrigeliyey. Dhiirrigeliskii
aad na dhiirrigeliseenna farxad ka sii badan ayaannu ku
faraxnay, farxadda Tiitos aawadeed, waayo, dhammaantiin
ruuxiisaad nasiseen.
14 Waayo, haddii aan xaggiisa wax uun idinku faaniyey,
ma aan ceeboobin, laakiin wax walba run ahaan ayaannu
idinkula hadalnay, sidaas oo kale ayaa faankayagii aan Tiitos
u sheegay run u noqday.
15 Jacaylkiisuna wuu ku sii badan yahay xaggiinna, maxaa
yeelay, wuxuu xusuustaa dhammaantiin addeeciddiinna iyo
sidaad idinkoo cabsanaya oo gariiraya u dhowayseen.
16 Waan ku faraxsanahay inaan wax walba kalsooni weyn
idiinku qabo.

8

Wax-u-Ururinta Masaakiinta Yeruusaalem

1 Haddaba, walaalayaalow, waxaannu idin ogeysiinaynaa
nimcada Ilaah oo la siiyey kiniisadaha Makedoniya,
2 si, markii dhib lagu tijaabiyey, farxaddooda badan iyo
miskiinnimadooda weyni ay ugu badnaadeen hodantini-
mada deeqsinimadooda.
3 Waayo, waxaan u marag furayaa inay tabartooda ku siiy-
een, oo weliba si dhaafsiisan tabartooda, siday u doonayeen,
4 iyagoo aad nooga baryaya inaannu ka guddoonno
hadiyadda qaybta ku leh adeegidda xagga quduusiinta,
5 oo mana aha sidaan rajaynay, laakiin hortii way isa
siiyeen Rabbiga iyo annagaba sidii Ilaah doonayay.
6 Sidaas daraaddeed Tiitos waannu ka barinnay, in siduu
hortii u bilaabay, sidaas oo kale uu idiinku dhammeeyo
nimcadatan.
7 Laakiin sidaad wax kasta badnaan uga haysaan xagga
rumaysadka, iyo hadalka, iyo aqoonta, iyo dadaalka oo dhan,
iyo jacaylka aad noo qabtaan, waa inaad nimcadanna bad-
naan uga haysaan.

Ciise Waa Masaal

8 U hadli maayo amar ahaan, laakiin inaan dadaalka kuwa
kale ku caddeeyo lillaahinimada jacaylkiinna.

9 Waad garanaysaan nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix
in isagoo hodan ah uu aawadiin miskiin u noqday, inaad
miskiinnimadiisa hodan ku noqotaan.
10 Oo sidan ayaan idinkula talinayaa, waayo, tanu way
idiin dhaantaa idinkoo ah kuwii sannaddii hore ugu hor
bilaabay inay sameeyaan, mana aha inaad samaysaan oo
keliya, laakiin waanad doonaysaan.
11 Laakiin hadda shaqaddii dhammeeya, in sidaad diyaar u
ahaydeen, aad haddana ugu dhammaysaan waxaad awood-
daan.
12 Waayo, haddii diyaar la yahay, sida loo haysto ayaa loo
aqbalaa ee ma aha sidaan loo haysan.
13 Waayo, tan u odhan maayo in kuwa kale la daayo oo
idinka laydin dhibo,
14 laakiin sida ay sinnaantu tahay, wax ka siiya waxa badan
ee aad wakhtigan la joogo haysataan, waayo, way baahan
yihiin, inay waxooda badan wax idinka siiyaan markaad
baahataan, si ay sinnaani u dhacdo,
15 sida qoran, Kii wax badan soo gurtay, waxba uma had-
hin, kii wax yar soo gurtayna, waxba kama dhinmin.

Tiitos Iyo Kuwo Kale Dadaalkooda

16 Laakiin Ilaah baa mahad leh kan qalbiga Tiitos geliyey
dadaalka aan idiin qabno oo kale.
17 Waayo, wuu aqbalay baryadayadii, laakiin isaga qudhi-
isu aad buu u doonayaa inuu idiin yimaado, maxaa yeelay,
wuu idiin xiisoonayaa.
18 Waxaannu isaga la dirnay walaalka ammaantiisa xagga
injiilku kiniisadaha oo dhan wada gaadhay.
19 Sidaas oo keliyana ma aha, laakiin isagu waa kii ay
kiniisaduhu ka dhigeen inuu nala socdaalo hadiyaddan
aawadeed tan aannu uga adeegno Rabbiga ammaantiisa
aawadeed iyo in la arko diyaarnimadayada.
20 Waxaannu iska jiraynaa inaan qofna nagu masabidin
deeqsinimadan aannu ka adeegno,
21 waayo, waxaannu ka tashannaa waxyaalaha
wanaagsan, mana aha Rabbiga hortiisa oo keliya, laakiin
dadka hortiisana.
22 Waxaannu iyaga la dirnay walaalkeen kan aannu marar
badan caddaynay inuu waxyaalo badan ku dadaalo, had-
deerna weliba wuu ka sii dadaal badan yahay hubaasha
weyn ee uu xaggiinna ku qabo aawadeed.
23 Tiitos waxaa weeyaan wehelkayga iyo ila-
shaqeeyahayga xaggiinna; walaaleheenna waa kuwa
kiniisaduhu idiin soo direen, waana yihiin ammaanta
Masiix.

24 Sidaa daraaddeed kiniisadaha hortooda iyaga caddaan
ugu tusa jacaylkiinna iyo faanka aannu idiin qabno.

9

1 Looma baahna inaan idiin soo qoro wax ku saabsan
caawimaadda xagga quduusiinta,
2 waayo, waan garanayaa diyaarnimadiinna aan kuwa
Makedoniya idinku faaniyey, in dadka Akhaya sannaddii
hore ay diyaar ahaayeen, oo jacaylkiinna kulaylkiisuna ba-
didood buu sii kiciyey.
3 Laakiin waxaan u dirayaa walaalaha si aan faanka aannu
idinku faaninnay micnela'aan loogaga dhigin xaalkan, inaad
diyaar u ahaataan sidaan idhi,
4 waaba intaasoo aannu faankan ku ceebownaaye, an-
nagoo keliyana ma aha, laakiin idinkuna waad ku cee-
boobaysaan, haddii kuwo reer Makedoniya ahi ay i soo raa-
caan oo ay idin arkaan idinkoo aan diyaar ahayn.
5 Taas aawadeed waxaan u maleeyey inay dhaanto inaan
walaalaha ka baryo inay hortay idiin yimaadaan, inay hore
diyaar uga sii dhigaan deeqda aad ballanqaaddeen, inay
taasi diyaar u ahaato deeq ahaan, mana aha qasab ahaan.

Deeqsinimo Iyo Hadiyadda Ilaah

6 Laakiin tan ogaada, Kii wax yar beeraa, wax yar buu
goostaa, kii wax badan beeraana, wax badan buu goostaa.
7 Qof kastaa wax ha u bixiyo siduu qalbiga ka goostay, oo
yaanu ku bixin caloolxumo ama qasab, waayo, Ilaah wuxuu
jecel yahay kan farxad wax ku bixiya.
8 Ilaah wuxuu karaa inuu nimco oo dhan idiin badiyo inaad
mar walba wax kasta oo idinku filan haysataan inaad shuqul
kasta oo wanaagsan ku badisaan;
9 sida qoran,
Isagu wuu kala firdhiyey, masaakiintana wax buu siiyey,
Xaqnimadiisuna way sii jirtaa weligeedba.
10 Kii beerreyga siiya abuur uu abuuro iyo kibis uu cuno,
wuu siin doonaa wuuna badin doonaa abuurkiinna aad abu-
uraysaan, wuuna kordhin doonaa midhaha xaqnimadiinna.
11 Wax kasta idinka waa laydinku hodansiin doonaa xagga
deeqsinimada inaga dhex shaqaysa oo dhan ee aawadeed
Ilaah loogu mahadnaqo.
12 Waayo, samaynta shuqulkani ma dhammaystirto waxa
dhiman ee ay quduusiintu u baahan yihiin oo qudha, laakiin
waxaa kale oo ay kordhisaa in Ilaah aad loogu mahadnaqo.
13 Caddaynta adeegiddan aawadeed, waxaa Ilaah loo am-
maanaa addeeciddiinna markaad qirataan injiilka Masiix,

iyo deeqsinimada markaad la wadaagtaan iyaga iyo dadka
kale oo dhan.
14 Way idiin duceeyaan, wayna idiin xiisoodaan nimcada aad
u badan ee Ilaah ee idinku jirta aawadeed.
15 Ilaah baa mahad leh hadiyaddiisa aan la sheegi karin
aawadeed.

10

Bawlos Amarkiisii Wuxuu Ka Yimid Ilaah

1 Aniga qudhayda oo Bawlos ah waxaan idinku baryayaa
qabownimada iyo raxmadda Masiixa, anigoo is-hoosaysiiya
markaan dhexdiinna joogo, laakiin xaggiinna geesi ku ah
markaan idinka maqnahay.
2 Laakiin waxaan idinka baryayaa inaanan anigu markaan
joogo geesi ku ahaan hubaashaas aan u malaynayo inaan
geesi ku ahaado xagga kuwa nagu tirinaya inaannu sida
jidhka ku soconno.
3 Maxaa yeelay, in kastoo aannu jidhka ku soconno, sida
jidhka uma dagaallanno,
4 waayo, hubka dagaalkayagu ma aha xagga jidhka, laakiin
xoog bay leeyihiin Ilaah hortiisa in qalcado lagu dumiyo.
5 Waxaannu baabbi'innaa murannada, iyo wax kasta oo
sarreeya oo aqoonta Ilaah iska sarraysiiya, oo fikir kasta
maxbuus baannu ka dhignaa, si uu Masiix u addeeco,
6 annagoo u diyaar ah inaannu ka aarsanno caasinimo oo
dhan markii ay addeeciddiinnu kaamil noqoto.
7 Waxaad eegaysaan waxa idin hor yaal. Haddii qof uun
isku hubo inuu ka mid yahay kuwa Masiix, midkaasi mar
kale isaga qudhiisu ha ka fiirsado in, siduu isagu uga mid
yahay kuwa Masiix, aannu annaguna uga mid nahay.
8 Waayo, in kastoo aan si badan ugu faanayo amarkayaga
uu Rabbigu noo siiyey inaannu idinku dhisno ee aanu noo
siin inaannu idinku duminno, weliba layma ceebayn doono.
9 Tan waxaan u idhi inaanan u ekaan sidii anigoo warqada-
hayga idinku cabsiinaya.
10 Waayo, waxay yidhaahdaan, Warqadihiisu culays iyo
xoog bay leeyihiin, laakiin joogidda jidhkiisu way tabardaran
tahay, oo hadalkiisana waa la fududaystaa.
11 Kaasoo kale ha ogaado in sidaannu xagga hadalka war-
qadaha ku nahay markaannu maqan nahay, aannu xagga
falimaha ku nahay markaannu joogno.
12 Waayo, kuma dhacno inaannu isku tirinno ama isu
ekaysiinno kuwa is-ammaana. Laakiin iyaga qudhooda oo
isku qiyaasaya qudhooda oo isu ekaysiinaya qudhooda waa
garaadlaawayaal.

13 Isu faanin mayno si qiyaastayada dhaafsiisan, laakiin
sida ay tahay qiyaasta Ilaah noo qaybiyey inay qiyaas ahaato,
si aannu idiin soo gaadhno.
14 Waayo, annaga qudhayadu si dhaafsiisan isugu kala
bixin mayno sidii annagoo aan idin soo gaadhin; waayo,
xataa idinka ayaannu idiinla nimid injiilka Masiix,
15 annagoo aan si dhaafsiisan uga faanayn hawlihii dadka
kale, laakiin rajo u leh intuu rumaysadkiinnu korayo in-
aannu aad iyo aad ugu weynaan doonno dhexdiinna sida
soohdintayada ah,
16 si aannu injiilka ugu wacdinno meelaha idinka
shisheeya oo aanan ku faanin waxa laga diyaariyey qof
kale soohdintiisa.
17 Kii faanaa, Rabbiga ha ku faano.
18 Ma aha ka qudhiisa ammaana ka loo bogaa, laakiin waa
ka uu Rabbigu ammaano.

11

Waxyaalo Uu Bawlos Xaq U Lahaa Rasuulnimadiisii Aawadeed

1 Waxaan jeclaan lahaa inaad iigu dulqaadataan doqonni-
madayda yar. Laakiin waad ii dulqaadataan.
2 Waxaan idiinku masayrsanahay masayr xagga Ilaah ah,
waayo, waxaan idiin guuriyey nin keliya, inaan idiin dhiibo
Masiix idinkoo ah bikrad daahir ah.
3 Laakiin waxaan ka baqayaa in maankiinna laga halleeyo
lillaahinimada iyo daahirnimada xagga Masiix, sidii
abeesadii xeeladdeedii Xaawa ugu khiyaanaysay oo kale.
4 Waayo, haddii mid yimaado oo idinku wacdiyo Ciise kale
oo ah ku aanan ku wacdiyin, ama haddii aad heshaan ruux
ka duwan kii aad hesheen, ama injiil ka duwan kii aad
aqbasheen, si wanaagsan ayaad ugu dulqaadataan.
5 Waxaan u malaynayaa inaanan sina uga liidan rasuul-
ladaas ugu waaweyn.
6 Laakiin in kastoo aanan hadalka ku fiicnayn, aqoonta
waan ku fiicanahay, oo taasaannu si kasta idiinku muujinnay
dadka oo dhan hortiisa.
7 Dembi miyaan falay markaan is-hoosaysiiyey in idinka
laydin sarraysiiyo, maxaa yeelay, injiilka Ilaah ayaan idinku
wacdiyey hadiyad ahaan?
8 Kiniisado kale ayaan dhacay, anigoo mushahaaro ka qaa-
daya, si aan idiinku adeego.
9 Markaan idinla joogay oo aan wax u baahnaa, ninna cu-
lays kuma aan hayn, waayo, walaalihii markay Makedoniya

ka yimaadeen waxay ii dhammaystireen waxaan u baahnaa, oo si kastana waan isu celiyey si aanan idiin culaysin, waanan isa sii celin doonaa.
10 Sida Masiixa runtiisu ay iigu jirto, faankan laygama
joojin doono xagga dalalka Akhaya.
11 Waayo? Ma waxay tahay inaanan idin jeclayn? Ilaah baa
garan.
12 Laakiin waxaan samaynayo, waan sii samayn doonaa,
inaan ka gooyo waxay kuwa doonaya inay wax ku faanaan ku
faani lahaayeen, in waxay ku faanaan loo garto inay sidayada
oo kale yihiin.
13 Kuwaas oo kale waa rasuullo been ah iyo shaqeeyayaal
khaa'inno ah iyagoo isu ekaysiinaya rasuullada Masiix.
14 Oo layaabna ma leh, waayo, Shayddaanka qudhiisu
wuxuu isu ekaysiiyaa malaa'igta iftiinka.
15 Haddaba wax weyn ma aha haddii ay midiidinyadiisuna
isu ekaysiiyaan midiidinyada xaqnimada, iyagoo dham-
maanshahoodu u ahaan doono sida shuqulladooda.

Bawlos Oo Ku Dhibaatooday Rasuulnimadiisii

16 Haddana waxaan leeyahay, Qofna yaanu doqon ii
malayn, laakiin haddaad ii malaysaan, weliba sida doqon ii
qaata inaan aniguna in yar faano.
17 Waxaan ku hadlayo ugu hadli maayo sida Rabbigu doon-
ayo, laakiin si doqonnimo ah iyo si geesinimadan faanka ah
ayaan ugu hadlayaa.
18 Siday kuwa badanu jidhka ugu faanaan, ayaan anna ugu
faani doonaa.
19 Waayo, idinku si farxadleh ayaad doqonnada ugu
dulqaadataan idinkoo caqli leh.
20 Idinku waad u dulqaadataan nin hadduu idin addoon-
sado, hadduu wixiinna cuno, hadduu wax idinka qaato, had-
duu isa sarraysiiyo, hadduu wejiga idinka dharbaaxo.
21 Waan ka xishoonayaa inaan idhaahdo, Waannu tabar-
daran nahay. Laakiin weliba wax kasta oo uu qof geesi
ku yahay, aniguna geesi baan ku ahay (sida doqon ayaan u
hadlayaa).
22 Iyagu ma Cibraaniyo baa? Anna waan ahay. Ma reer
binu Israa'iil baa? Anna waan ahay. Ma dhashii Ibraahim
baa? Anna waan ahay.
23 Iyagu ma Masiix bay u adeegaan? Si ka sii badan ayaan
ugu adeegaa. Sidii qof waalan ayaan u hadlayaa. Waan
ka hawlo badnaa, waanan ka xabsi badnaa, karbaashyo
tirola'aan ahna waa laygu dhuftay, marar badanna dhi-
mashaan ku dhowaaday.

24 Shan goor Yuhuuddu waxay i karbaasheen afartan mid la'.
25 Saddex goorna ulaa laygu dhuftay, marna waa lay dhagxiyey, saddex goor doonni baa ila jabtay, habeen iyo maalinna waxaan ku jiray badda.
26 Marar badan baan safray, xagga webiyadana khatar baan galay, xagga tuugaggana khatar baan galay, xagga dadkaygana khatar baan galay, xagga dadka aan Yuhuuddu ahaynna khatar baan galay, xagga magaaladana khatar baan galay, xagga cidladana khatar baan galay, xagga baddana khatar baan galay, walaalo been ah dhexdoodana khatar baan ku galay.
27 Waxaanna ku jiray dhib iyo daal, marar badanna hurdola'aan iyo gaajo iyo harraad, marar badanna cuntola'aan iyo qabow iyo arrad.
28 Waxyaalahaas dibadda ahna waxaa ii dheeraad ah waxaa maalin walba i dhiba ee ah kawelwelidda kiniisadaha oo dhan.
29 Kumaa itaaldaran oo anna aanan itaal darnayn? Kumaa la xumeeyey oo aanan ka guban?
30 Hadday tahay inaan faano waxaan ku faanayaa waxyaalaha ku saabsan itaaldarradayda.
31 Ilaaha ah Aabbaha Rabbi Ciise, kan barakada leh weligiis, wuxuu yaqaan inaanan been sheegaynin.
32 Xagga Dimishaq taliyihii ka hooseeyey boqorkii Aretas ahaa ayaa gaadh ka qabtay magaalada reer Dimishaq si uu ii qabto.
33 Markaas anigoo dambiil ku jira ayaa daaqad xagga derbiga hoos laygaga dejiyey oo aan gacmihiisii ka baxsaday.

12

Riyooyin Iyo Itaaldarro

1 Waa inaan faano in kastoo aanay waxtar lahayn, laakiin waxaan gaadhi doonaa riyooyin iyo waxa Rabbigu muujiyo.
2 Waxaan garanayaa nin Masiix ku jira oo afar iyo toban sannadood ka hor kor loo qaaday ilaa samada saddexaad. Inuu jidhka ku jiray iyo inaanu jidhka ku jirin garan maayo, Ilaah baase garan.
3 Oo waxaan garanayaa ninkaas, laakiin inuu jidhka ku jiray iyo inaanu jidhka ku jirin garan maayo, Ilaah baase garan.
4 Isaga kor baa loogu qaaday Firdooska, oo wuxuu maqlay erayo aan lagu hadlin oo aan nin loo idmin inuu ku hadlo.
5 Kaasoo kale xaggiisa waan ku faani doonaa, laakiin xaggayga kuma faani doono, itaaldarradayda mooyaane.

6 Waayo, haddaan dooni lahaa inaan faano, doqon ma
ahaan doono, waayo, runtaan ku hadli doonaa; laakiin waan
iska celiyaa inaanu qofna ii malayn mid ka weyn wuxuu igu
arko ama iga maqlo.
7 Inaanan isu sarraysiin waxyaalaha lay muujiyey wey-
naantooda dheer aawadeed, waxaa lay siiyey wax jidhkayga
muda oo ah mid Shayddaan uu soo diray inuu i kadeedo, si
aanan isu sarraysiin.
8 Waxaas aawadiis saddex goor ayaan Rabbiga ka baryay
in waxaasi iga fogaado.
9 Oo isagu wuxuu igu yidhi, Nimcadaydu way kugu fi-
lan tahay; maxaa yeelay, xooggaygu wuu ku dhan yahay
itaaldarrada. Sidaa aawadeed anigoo faraxsan ayaan ku
faanayaa itaaldarrooyinkayga in xoogga Masiixu igu soo
dego.
10 Sidaa aawadeed waxaan ku farxaa itaaldarrooyin iyo
hadallo cay ah iyo baahiyo iyo silecyo iyo dhibaatooyin
Masiix aawadiis, waayo, markaan itaal daranahay, ayaan
xoog badnahay.

Bawlos Faankiisii

11 Doqon baan noqday; idinkaase igu qasbay. Waxay ahayd
inaad i ammaantaan, waayo, sinaba ugama aan liidan rasu-
ulladii ugu wada waaweynaa, in kastoo aanan waxba ahayn.
12 Hubaal rasuul calaamooyinkiis ayaa si dulqaad leh lay-
diinka dhex sameeyey xagga calaamooyin iyo yaabab iyo
shuqullo xoog leh.
13 Maxaa idinka dhiman oo aad uga liidataan kiniisadaha
kale, anigoo aan idin culaysin mooyaane? Xumaantan
aawadeed iga raalli ahaada.
14 Markan waa markii saddexaad oo aan diyaar u ahay
inaan idiin imaado; oo idinma culaysin doono, maxaa yeelay,
idinkaan idin doonayaa ee ma doonayo wixiinna; waayo, ma
aha inay carruurtu waalidkood wax u kaydiso, laakiin waa
inuu waalidku carruurta wax u kaydiyo.
15 Anna si farxad leh ayaan isu bixin, naftiinnaanan isu
bixin. Haddii aan aad idiin jeclahay, ma si ka yar baa lay jecel
yahay?
16 Hase ahaatee, anigu idinma aan culaysin, laakiin khaa'in
baan noqday oo sir baan idinku qabtay.
17 Miyaan faa'iido ahaan wax idiinkaga qaatay kuwii aan
idiin soo diray midkoodna?
18 Tiitos waan waaniyey, walaalkeenna waan la diray is-
agii. Tiitos miyuu faa'iido ahaan wax idiinkaga qaatay?
Miyaannan isku ruux ku socon? Miyaannan isku tallaa-
booyin ku socon?

19 Haatan waxaad u malaynaysaan inaannu iska kiin
daafacayno. Ilaah hortiisa waxaannu u hadlaynaa sida kuwo
Masiix, oo gacaliyayaalow, wax kastaba waxaannu u samay-
naa si aad u dhisantaan.
20 Waayo, waxaan ka cabsanayaa in, kolkaan imaado, aan
idinka waayo sidaan doonayo inaad ahaataan, idinna aad iga
weydaan sidaad doonaysaan inaan ahaado, waaba intaasoo
ay jiraan dirir, iyo masayr, iyo xanaaq, iyo iskala qaybqaybin,
iyo cay, iyo xan, iyo qabweynaan, iyo rabshooyin;
21 waaba intaasoo kolkaan mar kale imaado uu Ilaa-
hay hortiinna igu hoosaysiiyaa, oo aan u baroortaa kuwo
badan oo hadda ka hor dembaabay, oo aan ka toobadkeenin
wasakhnimadii iyo sinadii iyo nejisnimadii ay faleen.

13

Digidda

1 Socodkan aan idiin imanayo waa kaygii saddexaad. Laba
ama saddex markhaati afkooda ayaa eray walba lagu xaqi-
iqayn doonaa.
2 Markii horaan idhi, haddana waan leeyahay; sidaan
idinku idhi markii labaad oo aan idinla joogay, ayaan
haatanna anoo idinka maqan ku leeyahay kuwii hadda ka
hor dembaabay iyo inta kale oo dhanba in haddaan mar kale
imaado, aanan u tudhayn iyaga,
3 waayo, waxaad doondoonaysaan wax caddeeya in Masi-
ixu iga dhex hadlayo, kan aan xaggiinna ku itaalka yarayn,
laakiinse dhexdiinna ku xoogga badan.
4 Waayo, isagoo itaaldaran ayaa iskutallaabta lagu qodbay,
laakiin wuxuu ku nool yahay xoogga Ilaah. Annaguba isaga
waannu la itaal yar nahay, laakiin isagaannu xaggiinna kula
noolaan doonnaa xoogga Ilaah.
5 Isjirraba inaad iimaanka ku jirtaan iyo in kale, oo bal
istijaabiya. Oo miyeydnaan is-ogayn in Ciise Masiix idinku
jiro haddaydnan ahayn kuwo aan loo bogin?
6 Laakiin waxaan rajaynayaa inaad ogaan doontaan inaan-
nan ahayn kuwo aan loo bogin.
7 Hadda waxaannu Ilaah ka baryaynaa inaydnaan wax
shar ah samayn, mana aha inaannu annagu u muuqanno
sidii kuwo loo bogay, laakiinse waa inaad idinku samaysaan
waxa wanaagsan, in kastoo aannu nahay sidii kuwo aan loo
bogin.
8 Waayo, annagu ma samayn karno wax runta ka gees ah,
laakiinse waxaannu samayn karnaa wax runta la jira.

9 Waayo, waannu ku faraxnaa markaannu itaal yar nahay,
idinkuna aad itaal weyn tihiin. Wax kalena Ilaah baannu ka
baryayna oo waa kaamilnimadiinna.
10 Sababtan aawadeed ayaan waxyaalahan u qoray in-
taan maqnaa, si aanan markaan joogo si adag idiinkula
macaamiloon sida amarkii Rabbigu ii siiyey inaan idinku
dhiso oo aanan idinku dumin.

Dhammaadka

11 Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaan idinku leeya-
hay, Nabadgelyo. Qummanaada, dhiirranaada, isku fikir
ahaada, nabad ku jooga, oo Ilaaha jacaylka iyo nabaddu wuu
idinla joogi doonaa.
12 Dhunkasho quduus ah midkiinba midka kale ha ku
salaamo.
13 Quduusiinta oo dhammi way idin soo salaamayaan.
14 Nimcada Rabbi Ciise Masiix iyo jacaylka Ilaah iyo wehel-
nimada Ruuxa Quduuska ahu kulligiin ha idinla jireen.

WARQADDII RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII GALATIYA

Salaan

1 Waxaa warqaddan qoraya Bawlos oo ah rasuul aan xagga
dadka ka iman, oo aan dadna ku iman, laakiinse ku yimid
Ciise Masiix iyo Ilaaha Aabbaha ah oo isaga ka sara kiciyey
kuwii dhintay.
2 Aniga iyo walaalaha ila jooga oo dhammi waxaannu tan
u qoraynaa kiniisadaha Galatiya.
3 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aab-
baha ah iyo Rabbigeenna Ciise Masiix,
4 kan naftiisii u bixiyey dembiyadeenna aawadood, si uu
inooga bixiyo dunidatan la joogo oo sharka leh sida ay tahay
doonista kan Ilaah iyo Aabbe inoo ah.
5 Isagaa ammaanta leh weligiis iyo weligiis. Aamiin.

Bawlos Wuxuu Ka Qalbi Jabay Dadka Galatiya

6 Waxaan la yaabsanahay dhaqsiiyaha aad uga
dhaqaaqaysaan kii nimcada Masiixa idiinku yeedhay, oo
aad u leexanaysaan injiil kale,
7 oo aan ahayn mid kale, laakiin waxaa jira kuwo idin
dhibaya, oo doonaya inay injiilka Masiixa qallooci yaan.
8 Laakiinse annaga ha noqoto ama malaa'ig samada ka
timid ha noqotee, kii idinku wacdiya injiil aan ahayn kaannu
idinku wacdinnay, ha inkaarnaado.
9 Sidii aannu markii hore nidhi, waxaan haatanna leeya-
hay, Haddii nin idinku wacdiyo injiil kale oo aan ahayn kii
aad aqbasheen, ha inkaarnaado.
10 Ma waxaan haatan is-oggolaysiinayaa dadka mise Ilaah?
Mise waxaan doondoonayaa inaan dadka ka farxiyo? Had-
daan weli dadka ka sii farxinayo, ma aanan ahaadeen ad-
doonkii Masiixa.

Bawlos Wuxuu Injiilka Ka Helay Masiixa, Laakiin Dadka Kama Helin

11 Walaalayaalow, waxaan idin ogaysiinayaa in injiilka aan
idinku wacdiyey uusan ka iman xagga dadka.
12 Waayo, kama aan helin xagga dadka, laymana barin,
laakiin waxaa ii muujiyey Ciise Masiix.
13 Waad maqasheen dabiicaddaydii hore xagga diintii
Yuhuudda, sidii aan kiniisaddii Ilaah aad iyo aad ugu silcin
jiray oo u kharribi jiray.

14 Oo kuwa badan oo asaaggay ah oo aan isku waddan
nahay ayaan kaga hor maray diinta Yuhuudda, anigoo aad
iyo aad ugu adag xeerarkii awowayaashay.
15 Laakiin Ilaaha uurkii hooyaday iga doortay, oo nimcadi-
isa iigu yeedhay, markuu ku farxay
16 inuu Wiilkiisa iga dhex muujiyo inaan dadka aan Yuhu-
udda ahayn ku wacdiyo isaga warkiisa, isla markaasba lama
aan tashan bini aadan.
17 Yeruusaalemna uma aan aadin kuwii hortay rasuullada
ahaa, laakiinse waxaan aaday dalka Carabta, dabadeedna
waxaan ku soo noqday Dimishaq.
18 Kolkaasaan saddex sannadood dabadeed Yeruusaalem
aaday inaan Keeyfas soo barto, oo shan iyo toban maalmood
ayaan la joogay isagii.
19 Laakiin rasuulladii kale midna kama arag, Yacquub oo
ah Sayidka walaalkiis mooyaane.
20 Waxan aan idiin soo qorayo, Ilaah hortiis, been ka sheegi
maayo.
21 Markaas dabadeed waxaan imid xagga dalalka Suuriya
iyo Kilikiya,
22 oo weliba laygama weji garanayn kiniisadaha Masiixa oo
Yahuudiya ku yiil.
23 Laakiin waxay maqleen oo keliya in la yidhi, Kii mar ina
silcin jiray, hadda wuxuu wax ku wacdiyayaa iimaankii uu
mar kharribi jiray.
24 Oo Ilaah bay u ammaaneen daraadday.

2

Shuqulkii Bawlos Baa Yeruusaalem Lagu Aqoonsaday

1 Afar iyo toban sannadood dabadeed ayaan mar kale
Yeruusaalem aaday, Barnabasna wuu ila jiray, oo Tiitosna
waan kaxaystay.
2 Sidii la iigu muujiyey ayaan u tegey, oo waxaan iyaga hor
dhigay injiilka aan dadka aan Yuhuudda ahayn ku wacdiyo,
laakiinse waxaan gooni ahaan u tusay kuwii sharafta lahaa,
si aanan u ahaan mid waxtarla'aan iska ordaya ama hore u
orday.
3 Laakiin xataa Tiitos oo ila socday, isagoo Gariig ah,
laguma qasbin in la gudo
4 walaalaha beenta ah oo qarsoodiga lanoogu soo geliyey
daraaddood, kuwa noogu soo galay inay basaasaan xorriyad-
deenna aynu Ciise Masiix ku haysanno, inay na addoon-
sadaan.
5 In runta injiilku idinla sii jirto, taas daraaddeed ayaannan
saacad qudha u hoos gelin iyaga.

6 Laakiinse kuwii loo maleeyey inay sharaf leeyihiin (wax
kastoo ay ahaayeen, waxba igama gelin; waayo, Ilaah dadka
wejigiisa uma kala eexdo) waxaan leeyahay, Kuwii sharafta
lahaa waxba iguma ay darin.
7 Laakiinse kolkay arkeen in laygu ammaaneeyey injiilka
kuwa buuryoqabka ah, xataa sidii Butros loogu ammaa-
neeyey injiilka kuwa gudan,
8 waayo, kii Butros kaga dhex shaqeeyey sii uu rasuul ugu
ahaado kuwa gudan ayaa anna igaga dhex shaqeeyey sii aan
dadka aan Yuhuudda ahayn rasuul ugu ahaado,
9 oo kolkay ogaadeen nimcada lay siiyey, Yacquub iyo
Keeyfas iyo Yooxanaa, iyagoo loo sharfay sida tiirar, waxay
aniga iyo Barnabas na siiyeen gacanta midigta oo wehelni-
mada, inaannu annagu u tagno dadka aan Yuhuudda ahayn,
iyaguna ay u tagaan kuwa gudan.
10 Waxay keliyahoo doonayeen inaannu masaakiinta xusu-
usanno, taas oo aan ku dadaalayay inaan sameeyo.

Bawlos Wuxuu Canaantay Butros

11 Laakiinse Keeyfas kolkuu Antiyokh yimid, waan hor
joogsaday, maxaa yeelay, wuu eedaysnaa.
12 Maxaa yeelay, intaan qaar Yacquub ka iman, Keeyfas
wuxuu wax la cuni jiray dad aan Yuhuud ahayn, laakiinse
markay yimaadeen, wuu ka soo noqday oo ka soocmay,
isagoo kuwa gudan ka cabsanaya.
13 Yuhuudda inteedii kalena sidaas oo kalay labaweji-
ilayaal la ahaayeen isaga, sidaas daraaddeed labawejiileni-
madoodii waxay la tagtay xataa Barnabas.
14 Kolkaan arkay inayan si hagaagsan ugu soconayn runta
injiilka, ayaan kulli hortooda Keeyfas ku idhi, Adigoo Yuhu-
udi ah haddaad u dhaqanto sida dadka aan Yuhuudda ahayn,
oo aadan ahaan sida Yuhuudda, sidee baad ugu qasbaysaa
dadka aan Yuhuudda ahayn inay u dhaqmaan sida Yuhu-
udda?

Shuqullada Sharciga Xaq Laguma Noqdo

15 Innagoo jinsigeennu Yuhuud yahay, oo aan ahayn dem-
bilayaal aan Yuhuud ahayn,
16 ayaynu weliba garanaynaa inaan nin xaq ku noqon
shuqullada sharciga, rumaysadka uu Ciise Masiix ku ru-
maystay mooyaane, xataa innagu waan rumaysannay Ciise
Masiix inaynu xaq ku noqonno rumaysadka Masiix ee ayan
ahayn shuqullada sharciga, maxaa yeelay, shuqullada shar-
ciga ninna xaq kuma noqon doono.
17 Laakiinse markaynu doonaynay inaynu Masiix xaq ku
noqonno, haddii la helo inaynu qudheennu dembilayaal

nahay, Masiix miyuu yahay midiidinka dembiga? Ma suurtowdo!
18 Waayo, haddaan mar kale dhiso waxyaalihii aan dumiyey, waxaan isku caddaynayaa inaan ahay mid xad gudbay.
19 Anigu sharcigaan ugu dhintay xagga sharciga inaan Ilaah u noolaado.
20 Waxaa iskutallaabta laygula qodbay Masiixa, laakiin weli waan noolahay. Aniga ma aha kan nooli, laakiin Masiix ayaa igu dhex nool, oo nolosha aan haatan jidhka ku dhex noolahay waxaan ku noolahay rumaysadka xagga Wiilka Ilaah, kan i jeclaaday oo naftiisa u bixiyey daraadday.
21 Nimcada Ilaah burin maayo, waayo, haddii xaqnimo sharciga laga helo, Masiix micnela'aan buu u dhintay.

3

Waxaa Xaq Lagu Noqdaa Rumaysad

1 Garaadlaawayaasha reer Galatiyow, yaa idin sasabtay, kuwiinna indhahooda la hor dhigay Ciise Masiix oo iskutallaabta lagu qodbay?
2 Waxaan keliyahoo idinka doonayaa inaan idinka barto, Ruuxa ma waxaad ku hesheen shuqullada sharciga mise maqlidda rumaysadka?
3 Ma sidaasaad u garaadla'dihiin? Idinkoo Ruuxa ku bilaabay miyaad haatan jidhka ku dhammaynaysaan?
4 Ma waxtarla'aan baad wax badan ugu xanuunsateen? hadday waxtarla'aan ahayd.
5 Haddaba kan Ruuxa idin siiya oo shuqullada xoogga leh idinku dhex sameeyaa, ma wuxuu ku sameeyaa shuqullada sharciga mise maqlidda rumaysadka?
6 Sidaas oo kalaa Ibraahim Ilaah u rumaystay, oo waxaa isaga loogu tiriyey xaqnimo.
7 Haddaba ogaada in kuwa rumaysadka lahu yihiin wilashii Ibraahim.
8 Qorniinka oo hore u arkay in Ilaah quruumaha xaq kaga dhigi doono rumaysad, ayaa injiilka hore ugu sii sheegay Ibraahim isagoo leh, Quruumaha oo dhammi adigay kugu barakoobi doonaan.
9 Sidaas daraaddeed kuwa rumaysadka lahu waxay la barakaysan yihiin Ibraahimkii rumaystay.
10 In alla intii shuqullada sharciga isku hallaysaa, inkaar bay ku hoos jiraan; waayo, waxaa qoran, Waa inkaaran yahay ku kasta oo aan ku sii soconin inuu sameeyo wax kasta oo ku qoran kitaabka sharciga.

11 Inuusan ninna sharciga xaq ku noqon Ilaah hortiisa
waa bayaan, waayo, Kii xaq ahu rumaysad buu ku noolaan
doonaa.
12 Sharciguna kama iman rumaysadka, laakiin, Kii
sameeya waxyaalaha sharciga iyaguu ku noolaan doonaa.
13 Masiix wuxuu inaga furtay inkaartii sharciga, isagoo
inkaar inoo noqday, waayo, waxaa qoran, Mid kasta oo geed
ka soo deldelanu wuu inkaaran yahay,
14 inay barakadii Ibraahim quruumaha ugu timaado Ciise
Masiix; inaynu ballankii Ruuxa ku helno rumaysad.
15 Walaalayaalow, sida dadkaan u hadlayaa, In kastoo ay
tahay xataa axdiga dadka, mar haddii la hubiyo, lama buriyo,
waxbana laguma daro.
16 Ballamada waxaa loo qaaday Ibraahim iyo kii ka soo
farcamay. Lama odhan, Kuwa ka soo farcamay sida kuwa
badan, laakiinse sidii mid keliya, oo ah kan ka soo farcamay,
kaas oo ah Masiixa.
17 Waxaan leeyahay, Ilaah baa axdi hore u dhigay, oo
sharcigii afar boqol iyo soddon sannadood dabadeed yimid
ma buriyo axdigaas oo ballanka ma baabbi'iyo.
18 Waayo, haddii dhaxalka laga helo sharciga, ballanka
lagama sii heleen; laakiinse Ilaah baa Ibraahim ballan ku
siiyey.

Waxa Sharciga Loo Soo Dejiyey

19 Haddaba sharcigu waa maxay? Waxaa loogu daray
xadgudubyo aawadood, ilaa farcankii loo ballanqaaday yi-
maado, oo waxaa xagga malaa'igaha lagaga amray dhexd-
hexaadiye gacantiis.
20 Dhexdhexaadiye mid keliyahu ma leh, laakiinse Ilaah
waa mid keliya.
21 Haddaba sharcigu miyuu ka gees yahay ballamadii
Ilaah? Ma suurtowdo, waayo, haddii sharci wax noolayn
kara laysa siiyey, sida runta ah, xaqnimada waxaa laga heli
lahaa sharciga.
22 Laakiin Qorniinku wax walba dembiguu ku hoos xid-
hay in ballanka rumaysadka ee Ciise Masiix la siiyo kuwa
rumaystay.
23 Laakiinse intaan rumaysadku iman waxaa laynagu hoos
hayay sharciga, innagoo xidhan, ilaa rumaysadka la muujiyo.
24 Sidaas daraaddeed sharcigu wuxuu ahaa edbiyeheenna
inuu Masiixa inoo geeyo, inaynu xaq ku noqonno ru-
maysadka.

Waxa Rumaysadka Ka Yimaada

25 Laakiinse rumaysadkii waa yimid, oo taas daraaddeed
mar dambe edbiye kama hoosayno.

26 Waayo, kulligiin waxaad wiilashii Ilaah ku tihiin rumaysad idinkoo ku jira Ciise Masiix.
27 In alla intiinna lagu baabtiisay Masiix, waxaad huwateen Masiix.
28 Ma jiro Yuhuud ama Gariig, ma jiro addoon ama xor, ma jiro lab ama dhaddig, waayo, kulligiin mid baad ku wada tihiin Ciise Masiix.
29 Haddaad tihiin Masiixa kuwiisa, waxaad tihiin Ibraahim farcankiisa oo ah kuwa dhaxalka leh sida ballanku leeyahay.

4

Rumaysad Baa Lagu Noqdaa Carruurta Ilaah

1 Laakiin waxaan leeyahay, Inta midka dhaxalka lahu ilmo yar yahay, waxba kama duwana addoon in kastuu yahay sayidka wax walba,
2 laakiinse wuxuu ka hooseeyaa kuwa ilaaliya iyo wakiillo ilaa maalintii aabbihiis ka ballamay.
3 Sidaas oo kale innagu markaynu carruur ahayn, waxaa ina addoonsan jiray waxyaalaha aasaaska ah ee dunida;
4 laakiinse markii wakhtigii buuxsamay, Ilaah wuxuu soo diray Wiilkiisii, isagoo naag ka dhashay oo sharciga ku hoos dhashay,
5 inuu furto kuwii sharciga ku hoos jiray inuu carruurtiis inaga dhigo.
6 Oo wiilashiisa aad tihiin daraaddeed ayaa Ilaah u soo diray Ruuxa Wiilkiisa qalbiyadeenna dhexdooda, isagoo dhawaaqaya oo leh, Aabbow.
7 Saasaadan mar dambe addoon u ahayn, laakiinse waxaad tahay wiilkiisa, oo haddaad wiilkiisa tahay, waxaadna tahay mid dhaxal leh xagga Ilaah.

Dibunoqoshada Waa Laga Digay

8 Laakiinse markii aydnaan Ilaah garanayn, waxaad addoommo u ahaydeen kuwo aan ilaahyo ahayn xagga dabiicadda.
9 Laakiin haatan idinkoo Ilaah gartay ama Ilaah idin gartay, sidee baad mar kale ugu noqotaan waxyaalaha aasaaska oo miskiinnimada ah, tabartana daran, kuwa aad jeceshihiin inaad mar kale addoommo u noqotaan?
10 Waxaad dhawrtaan maalmo, iyo bilo, iyo xilliyo, iyo sannado.
11 Waxaan ka baqayaa inaan waxtarla'aan idinkugu hawshooday.
12 Waxaan idinka baryayaa, walaalayaalow, inaad noqotaan sida aan ahay, waayo, anba waxaan ahay sida aad tihiin. Waxba iguma aydnaan xumayn.

13 Laakiin waad og tihiin in itaaldarrada jidhka aawadeed
aan markii ugu horraysay injiilka idinku wacdiyey.
14 Waxa ku saabsan jidhkayga oo idin jirrabay ma ayd-
naan quudhsan, mana aydnaan nicin, laakiin waxaad ii
aqbasheen sidii malaa'ig Ilaah, xataa sidii Ciise Masiix.
15 Haddaba meeday farxaddiinnii? Waayo, waxaan idiinku
markhaati furayaa inaad ii bixin lahaydeen indhihiinna oo
aad i siin lahaydeen, hadday suurtowbi lahayd.
16 Haddaba cadowgiinnii miyaan noqday runta aan idiin
sheego aawadeed?
17 Aad bay idinku doondoonayaan si aan wanaagsanayn,
laakiin waxay doonaan inay idinka kaayo xidhaan, si aad
idinku iyaga u doondoontaan.
18 Waa wanaagsan tahay in aad loo doondoono wixii
wanaagsan had iyo goorba, oo ayan ahayn markaan idinla
joogo oo keliya.
19 Carruurtaydiiyey, mar kalaan idin foolanayaa ilaa
Masiix idinku dhex abuurmo.
20 Waxaan jeclaan lahaa inaan haatan idinla joogo oo aan
codkayga beddelo, waayo, waan idinka shakiyayaa.

Labada Wiil

21 Kuwiinna doonaya inay sharciga ka hooseeyaanow, ii
sheega. Sharciga miyeydnaan maqlin?
22 Waayo, waxaa qoran in Ibraahim laba wiil lahaa, kii uu
addoonta ka dhalay iyo kii uu naagta xorta ah ka dhalay.
23 Laakiin kii addoontu xagga jidhkuu ka dhashay, naagta
xorta ah keediise ballan buu ku dhashay.
24 Waxyaalahanu waa masaal, waayo, dumarkanu waxay
ka dhigan yihiin laba axdi, mid Buur Siinay buu ka yimid
isagoo u dhalaya addoonnimo, taasu waa Haagaar.
25 Haagaartanu waa Buur Siinay oo Carabiya ku taal, oo
waxay ka dhigan tahay Yeruusaalemta haatan joogta; waayo,
waa la addoonsaday iyada iyo carruurteedaba.
26 Laakiinse Yeruusaalemta sare waa xor, waana hooy-
adeen.
27 Waayo, waxaa qoran,

Faraxsanow, madhalaysta aan dhalinay;
Kala bax oo mashxarad, taada aan foolanay;
Waayo, tan cidlowday carruurteedu waa ka badan yihiin tan
ninka leh kuweeda.

28 Innaguna, walaalayaalow, waxaynu nahay carruurtii bal-
lanka sida Isxaaq oo kale.
29 Laakiin markaas kii jidhka ka dhashay wuxuu silciyey kii
Ruuxa ka dhashay, haatanna waa sidaas oo kale.

30 Laakiin maxaa Qorniinku leeyahay? Addoonta iyo wi-
ilkeedaba eri, waayo, wiilka addoontu dhaxal la wadaagi
maayo wiilka naagta xorta ah.
31 Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, innagu ma nihin ad-
doon carruurteed, laakiinse waxaynu nahay naagta xorta ah
carruurteed.

5

1 Xorriyad ayuu Masiixu inagu xoreeyey. Haddaba ad-
kaada, oo mar dambe yaan laydinku qaban *harqoodka
addoonnimada.
2 Bal ogaada, aniga oo Bawlos ah waxaan idinku leeyahay,
Haddii laydin gudo, Masiixu waxba idiin tari maayo.
3 Waxaan haddana ugu markhaati furayaa, nin kasta oo la
gudo, waxaa ku waajib ah inuu sharciga oo dhan sameeyo.
4 Waad ka soocan tihiin Masiixa, kuwiinna sharciga xaq ku
noqon lahaayow; nimcadiina waad ka dhacdeen.
5 Waayo, innagu xagga Ruuxa waxaynu rumaysad ku sug-
naa rajada xaqnimada.
6 Maxaa yeelay, xagga Ciise Masiix gudniinta iyo buury-
oqabnimada midna wax ma tarto, laakiinse waxaa wax tara
rumaysadka ku shaqeeya jacayl.
7 Si wanaagsan baad u ordayseen, ee yaa idinka hor joogsa-
day inaydnaan runta addeecin?
8 Taladanu kama iman kan idiin yeedhaya.
9 In yar oo khamiir ah cajiinka oo dhan bay khamiirisaa.
10 Xagga Rabbiga waan idin hubaa inaydnaan wax kale ka
fikirayn, laakiin kii idin dhibaa, xukunkiisuu qaadan doonaa
mid kastuu yahayba.
11 Laakiin, walaalayaalow, haddii aan anigu weli gudniinta
wax ku wacdiyo, maxaa weli la ii silciyaa? Haddaba xumaan-
u-qaadashada iskutallaabtu waa dhammaatay.
12 Waxaan jeclaan lahaa in kuwa idin wareeriyaa ay isgooy-
aan.

Xorriyadda Waa In Jacaylku Xukumo

13 Waayo, walaalayaalow, waxaa laydiinku yeedhay xor-
riyad, laakiin xorriyaddiinna jidhka marmarsiinyo ha uga
dhigina, laakiin midkiinba midka kale kalgacayl ha ugu
adeego.
14 Waayo, sharciga oo dhammu hadal keliya buu ku dham-
maaday, waana kan, Waa inaad deriskaaga u jeclaataa
sidaad naftaada u jeceshahay.

---

* **5:1** harqood = qoriga lagu xidho laba dibi inay wax ku jiidaan.

15 Laakiin haddaad isqaniintaan oo iscuntaan, iska dhawra
yeydnan isbaabbi'in.

Midhaha Ruuxa

16 Laakiin waxaan leeyahay, Ruuxa ku socda, kolkaas ayd-
naan damaca jidhka yeelayne.
17 Waayo, damaca jidhku waa ka gees Ruuxa, Ruuxuna
waa ka gees jidhka, maxaa yeelay, kuwanu waa kala gees, si
aydnaan u samayn waxyaalahaad doonaysaan.
18 Laakiinse haddii Ruuxu idin hoggaamiyo, sharciga kuma
hoos jirtaan.
19 Shuqullada jidhku waa muuqdaan, waana kuwan, sino,
wasakhnimo, dhillanimo,
20 sanamcaabudid, sixirnimo, cadownimo, dirir, masayr,
xanaaq, is-ilaaq, iskala qaybqaybin, bidcinimo,
21 xaasidnimo, sakhraannimo, rabshooyin iyo waxyaalo la
mid ah. Kuwaas waan idiinka digayaa, sidaan markii horeba
idiinku sheegay, in kuwa waxyaalaha caynkaas ah sameeyaa
ayan dhaxli doonin boqortooyada Ilaah.
22 Laakiin midhaha Ruuxu waa jacayl, farxad, nabad,
dulqaadasho, roonaan, wanaag, aaminnimo,
23 qabownimo, iscelin; waxa caynkaas ah sharci ka gees
ahu ma jiro.
24 Kuwa Ciise Masiix waxay iskutallaabta ku qodbeen
jidhka iyo kacsigiisa xaaraanta ah iyo damacyadiisa sharka
ah.
25 Haddii aynu Ruuxa ku nool nahay, aynu Ruuxana ku
soconno.
26 Yeynan iskibrin, oo iska xanaajin, oo isxaasidin.

6

Waano

1 Walaalayaalow, nin haddii xadgudub lagu qabto, kuwi-
inna Ruuxa raaca midka caynkaas ah ku soo celiya qabow,
adigoo isdhawraya si aan adna laguu jirrabin.
2 Midba midka kale culaabta ha u qaado, oo sidaas ku
oofiya sharciga Masiixa.
3 Haddii nin isu maleeyo inuu weyn yahay isagoo aan
waxba ku fillayn, wuu iskhiyaaneeyaa.
4 Laakiin nin kastaa shuqulkiisa ha tijaabiyo, dabadeedna
faan ayuu iska heli doonaa oo ku kale kama heli doono.
5 Waayo, nin kastaaba waa inuu culaabtiisa qaato.
6 Kan hadalka la baraa wax walba oo wanaagsan qayb ha
ka siiyo kan wax bara.
7 Yaan laydin khiyaanayn; Ilaah laguma majaajiloodo,
waayo, nin kastaa wax alla wuxuu beerto ayuu goosan
doonaa.

8 Waayo, kii jidhkiisa wax ku beertaa wuxuu jidhka ka
goosan doonaa qudhun, laakiin kii Ruuxa wax ku beertaa,
wuxuu Ruuxa ka goosan doonaa nolol weligeed ah.
9 Oo wanaagfalidda yeynan ka daalin, waayo, wakhtigeeda
ayaynu wax ka goosan doonnaa haddaynan ka qalbi jabin.
10 Sidaas daraaddeed markaynu wakhtiga haysanno, kulli
aan wanaag u samayno, khusuusan dadka rumaysadka leh.

Dhammaadka

11 Bal eega xuruufta waaweyn oo aan gacantayda idiinku
soo qoray.
12 Kuwa doonaya inay dadka istusaan inay wanaagsan yi-
hiin xagga jidhka waxay keliyahoo idinku qasbaan in laydin
gudo, inaan iskutallaabta Masiixa aawadeed loo silcin iyaga.
13 Xataa kuwa gudanu sharciga ma xajiyaan, laakiin waxay
u doonayaan in laydin gudo inay jidhkiinna ku faanaan.
14 Laakiinse yaanay noqon inaan wax kale ku faano iskutal-
laabta Rabbigeenna Ciise Masiix mooyaane, tan dunidu iigu
musmaarantay, anna aan dunida ugu musmaarmay.
15 Waayo, gudniinta iyo buuryoqabnimada midna waxba
ma tarto, laakiinse waxaa wax tara abuurid cusub.
16 In alla intii qaynuunkan ku socota, iyo Israa'iilka Ilaahba,
nabad iyo naxariisuba dushooda ha ahaadeen.
17 Hadda dabadeed ninna yuu i dhibin, waayo, waxaa
jidhkayga ku yaal sumadihii Ciise.
18 Walaalayaalow, nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ru-
uxiinna ha la jirto. Aamiin.

WARQADDII RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII EFESOS

Salaan

1 Anigoo Bawlos ah, oo rasuul u ah Ciise Masiix xagga
doonista Ilaah, waxaan warqaddan u qorayaa quduusiinta
Efesos joogta iyo kuwa aaminka ah oo Ciise Masiix ku jira.
2 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbe-
heenna ah iyo Rabbi Ciise Masiix.

Barakooyin Ruuxa Ka Yimid

3 Ammaanu ha u ahaato Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna
Ciise Masiix. Wuxuu Masiix inagu siiyey barako kasta oo
Ruuxa ka timid ee ku jirta meelaha jannada,
4 xataa siduu inoogu doortay isaga dhexdiisa intaan dunida
la aasaasin ka hor inaynu quduus ahaanno oo iin la'aanno
isaga hortiisa, isagoo ina jecel,
5 oo hore inoogu doortay inuu inaga dhigto carruurtiisii
xagga Ciise Masiix siduu doonayay oo ku farxay,
6 in la ammaano cisada nimcadiisa ee uu inagu siiyey kan
uu jecel yahay.
7 Isaga, sida ay hodantinimada nimcadiisu tahay, wax-
aynu dhiiggiisa ku leennahay madaxfurasho ah dembidhaaf-
keenna.
8 Nimcadaas wuxuu inoogu badiyey xagga xigmadda iyo
miyirka oo dhan,
9 oo wuxuu ina ogeysiiyey qarsoodiga doonistiisa siduu
ugu farxay oo Masiixa ugu fikiray
10 oo ugu talaggalay dhammaadka wakhtiga inuu Masiixa
ku ururiyo wax kasta, waxa samooyinka ku jira iyo waxa
dhulka joogaba.
11 Isagaynu dhaxal ku helnay innagoo laynagu doortay
qasdiga kan wax kasta kaga shaqeeya sida ay tahay talada
doonistiisu,
12 in kuweenna markii hore Masiixa wax ku rajeeyey aynu
ahaanno kuwo aawadood lagu ammaano Ilaah cisadiisa.
13 Oo weliba idinku isagaad ku maqasheen ereyga runta
ah, kaas oo ah injiilka badbaadadiinna, oo weliba idinku
markii aad rumaysateen ayaa laydinku shaabadeeyey Ruuxa
Quduuska ah oo uu ballanqaaday,
14 oo ah carbuuntii dhaxalkeenna xagga furashada hantida
Ilaah in la ammaano cisadiisa.

Bawlos Baryadiisii

15 Anigu waxaan maqlay rumaysadkiinna xagga Rabbi
Ciise, iyo jacaylka aad quduusiinta oo dhan u qabtaan, oo
sidaas daraaddeed
16 ma joojiyo inaan Ilaah idiinku mahadnaqo. Baryadayda
ayaan idinku soo xusuusanayaa,
17 in Ilaaha Rabbigeenna Ciise Masiix oo ah Aabbaha
ammaanta uu ruuxa xigmadda iyo muujinta idinku siiyo
aqoonta aad isaga taqaaniin.
18 Oo waxaan Ilaah baryayaa in indhaha qalbigiinna la
nuuriyo, si aad u ogaataan waxa ay tahay rajada yeedhistiisu,
iyo waxa ay tahay hodantinimada ammaanta dhaxalkiisa ee
ku jirta quduusiinta,
19 iyo waxa ay tahay weynaanta xooggiisa aan la koobi
karin oo uu u hayo kuweenna rumaysan, sida uu u shaqeeyo
xoogga itaalkiisa
20 ee uu kaga shaqeeyey Masiixii, goortuu kuwii dhintay ka
soo sara kiciyey, oo uu fadhiisiyey meelaha jannada xagga
midigtiisa.
21 Oo wuxuu isaga ka sarreeysiiyey madax kasta, iyo amar
kasta, iyo xoog kasta, iyo sayidnimo kasta, iyo magac kasta
oo la magacaabay, mana aha wakhtigan oo keliya, laakiinse
xataa kan imanaya.
22 Wax kastana wuxuu ka hoosaysiiyey cagihiisa, oo wuxuu
isaga madax wax kasta ka sarreeyaa uga dhigay kiniisadda,
23 taas oo ah jidhkiisa oo ah buuxidda kan wax kasta meel
walba ku buuxiya.

2

Nimcada Ilaah Baa Lagu Badbaadaa

1 Idinku waxaad ku dhimateen xadgudubyadiinna iyo
dembiyadiinna,
2 kuwaas oo aad markii hore ugu socon jirteen sida socodka
wakhtigan iyo sida madaxda xoogga hawada oo ah ruuxa
haatan ka dhex shaqaynaya carruurta caasinimada.
3 Iyaga dhexdooda mar baynu dhammaanteen ku dhaqmi
jirnay damacyada jidhkeenna, innagoo samaynayna
waxyaalaha jidhka iyo maanku ay doonayaan, oo innaguna
xagga dabiicadda waxaynu ka ahayn carruurtii cadhada
sida dadka kale.
4 Laakiinse Ilaaha naxariista hodanka ka ahu wuxuu inagu
jeclaaday jacaylkiisa weyn,
5 oo sidaas daraaddeed markii aynu xadgudubyadeenna
ku dhimannay wuxuu inala soo noolaysiiyey Masiix. Idinku
nimco baad ku badbaaddeen.
6 Oo innagana isagii buu inala soo sara kiciyey, oo wuxuu
isagii inala fadhiisiyey meelaha jannada xagga Ciise Masiix,

7 si uu wakhtiyada imanaya hodantinimada weyn oo nim-
cadiisa ugu muujiyo roonaanta uu inoogu qabo xagga Ciise
Masiix.
8 Waayo, idinku waxaad ku badbaaddeen nimco xagga
rumaysadka, mana aha wax xaggiinna ka yimid,
9 laakiinse waa hadiyadda Ilaah, mana aha xagga shuqul-
lada, si aan ninna ugu faanin.
10 Waayo, innagu waxaynu nahay wixii uu sameeyey, oo
waxaa laynoogu uumay Ciise Masiix shuqullada wanaagsan
aawadood oo Ilaah hore ugu diyaariyey inaynu ku soconno.

*Yuhuudda Iyo Dadka Aan Yuhuudda Ahayn Waxay Ku Mi-
doobaan Kiniisadda*

11 Haddaba sidaas daraaddeed idinku xusuusta inaad waa
hore xagga jidhka ka ahaan jirteen dad aan Yuhuud ahayn,
oo kuwa gudan la yidhaahdo oo xagga jidhka gacmo lagu
guday ay idiinku yeedhi jireen buuryoqab.
12 Waagaas Masiix baad ka soocnaydeen, oo shisheeyaad
ka ahaydeen dawladda reer binu Israa'iil, oo ajanabi baad ka
ahaydeen axdiyada ballanka, idinkoo aan rajo lahayn, oo aan
dunida Ilaah ku lahayn.
13 Laakiinse kuwiinna mar hore fogaa, haatan waxaad
ku jirtaan Ciise Masiix, oo waxaa laydinku soo dhoweeyey
dhiigga Masiixa.
14 Waayo, isagu waa nabaddeenna, oo waa kan labada mid
ka dhigay, oo dumiyey qoqobkii derbiga dhexe,
15 isagoo jidhkiisii ku buriyey cadownimadii taas oo ah
sharciga amarrada ku jira qaynuunnada, inuu isaga qudhi-
isu labadii isugu abuuro nin cusub, isagoo saas nabad ku
samaynaya,
16 iyo inuu labadooda oo isku jidh ah Ilaah kula heshiisiiyo
xagga iskutallaabta, isagoo halkaas ku dilay cadownimada.
17 Oo markuu yimid ayuu nabad ku wacdiyey kuwiinnii
fogaa, oo kuwii dhowaana nabad buu ku wacdiyey,
18 waayo, labadeennaba isagaynu Ruux keliya ugu galnaa
Aabbaha.
19 Sidaas daraaddeed idinku mar dambe ma ihidin ajan-
abiyo iyo shisheeyayaal, laakiinse quduusiintaad isku wad-
dan tihiin, oo waxaad ka mid tihiin reerka Ilaah,
20 oo waxaa laydinka dul dhisay aasaaskii rasuullada iyo
nebiyada, oo waxaa dhagaxii geeska ee ugu weynaa idiin ah
Ciise Masiix qudhiisa.
21 Oo dhismaha oo dhammu isaguu si wanaagsan isugu
haystaa oo weynaadaa, oo wuxuu Rabbiga u noqdaa macbud
quduus ah.
22 Idinkana isagaa laydinku wada dhisay inaad ahaataan
rugtii Ilaah xagga Ruuxa.

3

Bawlos Waxaa Loo Diray Inuu Muujiyo Qarsoodiga Ilaah

1 Sababtaas daraaddeed anigoo Bawlos ah waxaan Ciise
Masiix maxbuus ugu ahay idinka oo ah dad aan Yuhuud
ahayn aawadiin.
2 Hubaal waxaad maqasheen wakiilnimada nimcada Ilaah
oo la iigu kiin dhiibay,
3 iyo sida qarsoodigii laygu ogeysiiyey wixii la ii muujiyey,
sidii aan mar hore dhawr eray idiinku soo qoray.
4 Markaad akhridaan waxaad ogaan karaysaan garasha-
dayda xagga qarsoodiga Masiixa,
5 kaas oo aan qarniyadii kale loogu ogeysiin bini aadmiga
sida haatan Ruuxu ugu muujiyey rasuulladiisa iyo nebiyadi-
isa quduuska ah.
6 Taas waxaa weeyaan in haatan dadka aan Yuhuudda
ahayn ay yihiin kuwo wax inala dhaxla, oo aan isku jidh
nahay, oo ay inagula qayb qaataan ballankii Ciise Masiix
xagga injiilka,
7 kaas oo aniga layga dhigay midiidin sida ay tahay
hadiyadda nimcada Ilaah oo lay siiyey sida ay tahay
shaqaynta xooggiisu.
8 Aniga oo quduusiinta oo dhan ugu liita waxaa nimcadan
la ii siiyey inaan dadka aan Yuhuudda ahayn ku wacdiyo
hodantinimada Masiixa oo aan la baadhi karin,
9 iyo inaan dadka oo dhan garansiiyo waxay tahay talo-
gelidda qarsoodigii weligiis ku qarsoonaa Ilaaha ah kan wax
walba abuuray.
10 Sababtuna waxaa weeyaan in haatan madaxda iyo kuwa
amarka leh oo ku jira meelaha jannada, kiniisadda lagu
ogeysiiyo xigmadda Ilaah oo badan oo kala cayncaynka ah,
11 sida uu yahay qasdiga weligiis ah oo isagu ku qasdiyey
Rabbigeenna Ciise Masiix,
12 kaas oo aynu ku leennahay dhiirranaan, oo aynu iskuhal-
layn ugu geli karno xagga rumaysadka aynu isaga rumaysan
nahay.
13 Sidaas daraaddeed waxaan idinka baryayaa inaydnaan
ku qalbi jabin dhibaatooyinkayga aan daraaddiin u maray,
waayo, taasu waa idiin ammaan.

Ducadii Bawlos

14 Sababtaas daraaddeed waxaan ugu jilba joogsadaa Aab-
baha hortiisa,
15 kaas oo magiciisa lagu magacaabay reerka oo dhan inta
jannada ku jirta iyo inta dhulka joogtaba,
16 in sida hodantinimada ammaantiisu ay tahay uu idin
siiyo itaal aad Ruuxiisa kaga xoogaysataan xagga gudihiinna,

17 iyo in Masiixu qalbiyadiinna degganaado xagga ru-
maysadka,
18 inaad jacayl xidid iyo aasaas ku yeelataan, iyo inaad
u xoogaysataan si aad quduusiinta oo dhan ula garataan
waxa ay yihiin ballaadhka iyo dhererka iyo korudheerida iyo
hoosudheerida,
19 iyo inaad ogaataan jacaylka Masiixa oo aqoonta dhaafa,
si ay idiinka buuxsanto Ilaah buuxnaantiisa oo dhammu.
20 Haddaba kan awooda inuu inoo sameeyo wax aad iyo
aad uga sii badan waxa aynu weyddiisanno ama ku fikirno
oo dhan sida u yahay xoogga inaga dhex shaqeeya,
21 isaga ammaanu ha ugu ahaato kiniisadda iyo Ciise Masi-
ixba tan iyo qarniyada oo dhan iyo weligiis iyo weligiisba.
Aamiin.

4

Yeedhista Ilaah Iyo Midownimada

1 Haddaba sidaas daraaddeed anigoo maxbuus ku ah Rab-
biga, waxaan idinka baryayaa inaad yeedhistii laydiinku
yeedhay ugu socotaan si istaahil ah,
2 idinkoo leh is-hoosaysiin iyo qalbiqaboobaan oo dhan iyo
samir, oo midkiinba midka kale jacayl ugu dulqaadanayo.
3 Ku dadaala inaad midownimada xagga Ruuxa ku xajisaan
xidhiidhka nabadda.
4 Haddaba waxaa jira jidh keliya iyo Ruux keliya, xataa sida
idinka laydiinkugu yeedhay rajo keliya xagga yeedhistiinnii.
5 Oo waxaa jira Rabbi keliya iyo iimaan keliya iyo baabtiis
keliya,
6 iyo Ilaah keliya oo kulli Aabbe u ah, oo wax walba ka
sarreeya, oo wax walba ka dhex shaqeeya, oo wax walba ku
jira.
7 Laakiinse midkeen kastaba nimcada waxaa laynoo siiyey
sida ay tahay qiyaasta hadiyadda Masiixa.
8 Sidaas daraaddeed wuxuu yidhi,
Markuu kor u baxay ayuu wuxuu qabtay oo kaxeeyey kuwii
maxaabiista ahaan jiray,
Wuxuuna dadka siiyey hadiyado.
9 Haddaba, kor buu u baxay, micneheedu waa maxay had-
dayan ahayn inuu isagu hoos ugu degtay meelaha dhulka ugu
hooseeya?
10 Waa isla kii hoos u degtay kan haddana kor u baxay oo
samooyinka oo dhan ka sara maray si uu isaga buuxiyo wax
kastaba.
11 Oo qaar wuxuu ka dhigay inay ahaadaan rasuullo,
qaarna nebiyo, qaarna wacdiyayaal, qaarna kuwo kini-
isadda dhaqaaleeya, iyo macallimiin.

12 Sababtuna waa kaamilidda quduusiinta xagga shuqulka
adeegidda, iyo xagga dhisidda jidhka Masiixa,
13 ilaa aynu wada gaadhno midnimada rumaysadka iyo
aqoonta Wiilka Ilaah oo aynu noqonno dad waaweyn xagga
qiyaasta koridda ee buuxnaanta Masiixa.
14 Waa inaynaan mar dambe ahaan carruur rogrogmanaysa
oo lagu kaxaysto dabayl kasta oo cilmi ah xagga dulanka
dadka iyo khiyaanada iyo sirta qaladka.
15 Laakiinse innagoo si jacayl ah runta ugu hadlayna aynu
wax walba ku korno xaggiisa, kan madaxa ah oo ah Masiixa,
16 kaas oo jidhka oo dhammu si wanaagsan isugu haysto
oo isugu wada xidhan yahay caawimaadda xubin kastaaba
keento sida xubin kastaaba u shaqayso qiyaasteeda oo ugu
kordhiso jidhka inuu jacayl ku dhismo.

Noloshii Hore Iyo Tan Cusub

17 Haddaba sidaas daraaddeed Rabbiga waan idiinkugu
markhaati furayaa, oo waxaan idinku leeyahay, Mar dambe
ha ugu soconina sida dad aan Ilaah aaminin ugu socdaan
xumaanta maankooda.
18 Waxgarashadoodii way madoobaatay, oo jaahilnimada
iyaga ku jirta aawadeed iyo qalbi engegnaantooda aawadeed
ayay ajanabi uga noqdeen nolosha Ilaah.
19 Iyagoo xishood beelay waxay isu daayeen nijaas inay
wasakh kasta hunguriweynaan ku sameeyaan.
20 Laakiinse idinku Masiixa sidaas kuma aydnaan baran,
21 hadday run tahay inaad isaga maqasheen oo isaga lay-
dinku baray sida runtu Ciise ugu jirto.
22 Waa inaad iska xoortaan dabiicaddii hore, oo ku saab-
sanayd socodkiinnii aad ku socon jirteen, taas oo kharribanta
xagga damacyada khiyaanada;
23 oo waa inaad ku cusboonaataan ruuxa maankiinna,
24 oo aad huwataan dabiicadda cusub oo loo abuuray inay
Ilaah ugu ekaato xaqnimada iyo quduusnimada runta.

Amarrada Ku Saabsan Nolosha Masiixiyiinta

25 Sidaas daraaddeed beenta iska fogeeya, oo midkiin
waluba deriskiisa run ha kula hadlo, waayo, innaga mid-
keenba midka kale wuxuu u yahay xubnihiisa.
26 Haddaad cadhootaan, ha dembaabina. Qorraxdu yay
idinka dhicin idinkoo cadhaysan.
27 Ibliiskana meel ha siinina.
28 Kii wax xadi jiray yuusan mar dambe wax xadin, laaki-
inse ha hawshoodo isagoo gacmihiisa ku shaqaynaya oo wax
wanaagsan samaynaya si uu u haysto wax uu siiyo ka wax u
baahan.

29 Hadal qudhun ahu yuusan afkiinna ka soo bixin, laakiinse ku hadla waxa u wanaagsan dhisidda loo baahan yahay inay nimceeyaan kuwa maqla.
30 Ha calool xumaynina Ruuxa Quduuska ah oo Ilaah oo laydiinku shaabadeeyey maalinta madaxfurashada.
31 Haddaba qadhaadh iyo dhirif iyo cadho iyo qaylo iyo cay oo dhammi ha idinka fogaadeen iyo xumaan kastaaba;
32 oo idinka midkiinba midka kale ha u roonaado, oo ha u qalbi jilicsanaado, idinkoo iscafiyaya sidii Ilaahba Masiixa idiinku cafiyey.

5

1 Haddaba ahaada kuwo ku dayda Ilaah idinkoo ah sida carruur la jecel yahay.
2 Jacayl ku socda siduu Masiixuba idiin jeclaa, oo uu nafsaddiisii inoogu bixiyey inuu Ilaah u ahaado qurbaan iyo allabari oo uu ahaado caraf udgoon.
3 Laakiinse sida ay quduusiinta ugu eg tahay, marnaba yaan dhexdiinna laga sheegin sino, iyo wasakh oo dhan, iyo damacnimo,
4 iyo ceeb, iyo hadal nacasnimo ah, iyo kaftan bilaash ah, oo aan idinku habboonayn, laakiinse waxaa idinku wacan mahadnaqid.
5 Waayo, taas waad taqaaniin in dhillay, ama qof wasakh ah, ama nin damac xun oo sanam caabudaa, uusan innaba dhaxal ku lahayn boqortooyada Masiix iyo Ilaah.
6 Ninnaba yuusan idinku khiyaanayn hadal aan micne lahayn; waayo, waxyaalahaas daraaddood ayaa cadhada Ilaah ugu soo degtaa carruurta caasinimada.
7 Sidaas daraaddeed ha ahaanina kuwa iyaga waxyaalahaas la qaybsada; waayo, mar baad ahaydeen gudcur,
8 haatanse waxaad Rabbiga ku tihiin nuur; haddaba u socda sida carruurta nuurka,
9 waayo, midhaha nuurku waxay ku wada jiraan wanaag iyo xaqnimo iyo run oo dhan.
10 Tijaabiya waxa Rabbigu aad ugu farxo,
11 oo innaba xidhiidh ha la yeelanina shuqullada aan midhaha lahayn oo gudcurka, laakiinse kashifa;
12 waayo, waxay qarsoodiga ku sameeyaan waa ceeb xataa in laga hadlo.
13 Laakiinse wax kastaba markii la kashifo ayaa lagu muujiyaa nuurka; waayo, wax alla wixii la muujiyaaba waa nuur.
14 Sidaas daraaddeed isagu wuxuu yidhi, Kaaga hurdow toos, oo kuwii dhintay ka kac, oo Masiixuna waa ku iftiimin doonaa.

15 Haddaba ka digtoonaada sidaad u socotaan, oo ha u
soconina sida kuwo aan caqli lahayn, laakiinse u socda sida
kuwo caqli leh.
16 Wakhtiga ka faa'iidaysta, maxaa yeelay, maalmuhu shar
bay leeyihiin.
17 Sidaas daraaddeed nacasyo ha ahaanina, laakiinse garta
waxa ay doonista Rabbigu tahay.
18 Ha ku sakhraamina khamriga rabshadu ku jirto, laakiinse Ruuxu ha idinka buuxsamo.
19 Iskula hadla sabuurro iyo heeso ammaan ah iyo gabayo
xagga ruuxa, idinkoo gabyaya oo Rabbiga qalbigiinna ka
ammaanaya.
20 Mar kasta Ilaaha Aabbaha ah wax walba mahad ugu
naqa magaca Rabbigeenna Ciise Masiix.
21 Midkiinba midka kale ha iska hoosaysiiyo idinkoo Masiixa ka cabsanaya.

Nolosha Masiixiyiinta Iyo Xaasaskooda
(Kol. 3:18--4:1)

22 Dumar yahow, nimankiinna ka dambeeya sidaad Rabbiga uga dambaysaan.
23 Waayo, ninku waa madaxa afada sida Masiixuba u yahay
madaxa kiniisadda isagoo ah badbaadiyaha jidhka.
24 Laakiinse sida kiniisaddu uga dambayso Masiixa, afooyinkuna ha uga dambeeyeen nimankooda xagga wax
kastaba.
25 Nimankow, idinkuna afooyinkiinna u jeclaada siduu
Masiixuba u jeclaaday kiniisadda oo uu nafsaddiisii u bixiyey
iyada aawadeed,
26 inuu quduus ka dhigo oo ku nadiifiyo maydhidda biyaha
xagga erayga,
27 si uu kiniisadda isugu keeno iyadoo qurux badan, oo aan
lahayn ama bar ama duudduub ama wax la mid ah, laakiinse
inay ahaato mid quduus ah oo aan iin lahayn.
28 Haddaba sidaas oo kale nimanka waxaa ku waajib
ah inay afooyinkooda u jeclaadaan sida jidhkooda oo kale.
Waayo, kii afadiisa jeclaadaa wuxuu jeclaadaa nafsaddiisa;
29 maxaa yeelay, ninna weligiis ma nebcaan jidhkiisa,
laakiinse wuu quudiyaa, wuuna xannaaneeyaa, sida Masiixuba u xannaaneeyo kiniisadda;
30 waayo, innagu waxaynu nahay xubnihii jidhkiisa.
31 Oo sababtaas aawadeed nin wuxuu ka tegayaa aabbihiis
iyo hooyadiis, wuxuuna la joogayaa naagtiisa, oo labaduba
waxay noqonayaan isku jidh.
32 Qarsoodiganu waa weyn yahay, laakiinse waxaan ka
hadlayaa Masiixa iyo kiniisadda.

33 Habase yeeshee idinka midkiin waluba afadiisa ha u
jeclaado sida naftiisa oo kale, oo afaduna ninkeeda ha maa-
muusto.

6

1 Carruurtay, waalidkiinna ku addeeca xagga Rabbiga,
waayo, taasu waa qumman tahay.
2 Qaynuunkii kowaad oo ballan la jiraa waa kan, Aabbahaa
iyo hooyadaa maamuus
3 inaad nabdoonaatid oo cimrigaagu ku dheeraado dhulka.
4 Aabbayaashow, carruurtiinna ha ka cadhaysiinina, laaki-
inse waxaad ku korisaan edbinta iyo waanada Rabbiga.
5 Addoommadow, kuwa xagga jidhka sayidyadiinna ah ku
addeeca cabsi iyo gariir iyo qalbi daacad ah sidaad Masiixa
uga cabsataan oo kale.
6 Ha ahaanina kuwo markii loo jeedo oo keliya shaqeeya
sida kuwa dadka ka farxiya, laakiinse ahaada sida addoom-
mada Masiixa, idinkoo doonista Ilaah xagga qalbiga ka
samaynaya.
7 Niyo wanaagsan ku adeega sida idinkoo Rabbiga u adee-
gaya oo aan dad u adeegin,
8 idinkoo garanaya wax kasta oo wanaagsan oo mid kasta
sameeyo inuu Rabbiga isla waxaas ka helayo hadduu yahay
addoon iyo hadduu yahay xorba.
9 Sayidyadow, idinkuna isla waxaas iyaga u sameeya, oo
cabsiinta iska daaya, waayo, waad og tihiin inuu kan ah
Sayidkooda iyo kiinnaba jannada ku jiro, oo uusan dadka u
kala eexan.

Hubka Masiixiyiinta

10 Ugu dambaysta waxaan idinku leeyahay, Ku xoogaysta
Rabbiga iyo xoogga itaalkiisa.
11 Oo hubka Ilaah oo dhan qaata, si aad u awooddaan inaad
sirta Ibliiska hor istaagtaan.
12 Waayo, innagu lama legdanno bini-aadan, laakiinse
waxaynu la legdannaa kuwa madaxda ah iyo kuwa amarka
leh iyo taliyayaasha dunida gudcurka ah iyo ruuxyada
sharka ah oo samooyinka ku jira.
13 Haddaba sidaas daraaddeed hubka Ilaah qaata si aad
u awooddaan inaad maalinta sharka iyaga is-hor taagtaan,
oo markaad saas oo dhan yeeshaan aad awooddaan inaad
istaagtaan.
14 Haddaba istaaga idinkoo runta dhexda ku xidhan, oo
laabtana laabdhawrka xaqnimada ku xidhan,
15 oo cagahana gashan isu-diyaarinta injiilka nabadda,

16 oo weliba waxaa kaloo aad qaadataan gaashaanka ru-
maysadka, kaas oo aad ku awoodaysaan inaad ku wada
demisaan kan sharka leh fallaadhihiisa ololaya oo dhan.
17 Oo waxaad qaadataan koofiyada badbaadada iyo seefta
Ruuxa oo ah erayga Ilaah.
18 Mar kasta Ilaah wax kaga barya Ruuxa baryo iyo duco
kastaba, oo taas ku dhawra adkaysasho oo dhan iyo u-
ducaynta quduusiinta oo dhan.
19 Oo anigana iigu soo duceeya in lay siiyo hadal aan afka
ku furo inaan cabsila'aan u muujiyo qarsoodiga injiilka,
20 kaas oo aan u ahay mid ergo ah oo silsilad ku xidhan,
inaan cabsila'aan ugu hadlo sida igu waajibka ah.

Dhammaadka
(Kol. 4:7-8)

21 Laakiinse inaad ogaataan axwaashayda iyo sidaan
ahayba, waxaa idiin wada sheegi doona Tukhikos oo xagga
Rabbiga ku ah walaalkay gacaliye iyo midiidin aamin ah.
22 Waxaan isaga idiinku soo diray isla sababtan inaad xaal-
addayada ogaataan iyo inuu qalbigiinna dhiirrigeliyo.
23 Walaalaha ha u ahaadeen nabad iyo jacayl rumaysad la
jiro oo xagga Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbi Ciise Masiix ka
yimid.
24 Kulligood kuwa Rabbigeenna Ciise Masiix jacaylka aan
dhammaanayn ku jecel, nimco ha u ahaato.

WARQADDII RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII FILIBOY

Salaan

1 Annagoo ah Bawlos iyo Timoteyos, oo ah addoommadii
Ciise Masiix, waxaannu warqaddan u qoraynaa kulli qudu-
usiinta Ciise Masiix oo magaalada Filiboy la jooga hog-
gaamiyayaasha kiniisadda iyo caawiyayaasha.
2 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbe-
heenna ah iyo Rabbi Ciise Masiix.

Mahadnaqiddii Iyo Farxaddii Bawlos

3 Mar kastoo aan idin xusuustaba Ilaahay baan u mahad-
naqaa,
4 oo kol kasta markaan kulligiin idiin duceeyo, waxaan
idiin soo duceeyaa anigoo faraxsan
5 wehelnimadiinna xagga ka-wadashaqaynta injiilka
aawadeed maalintii ugu horraysay ilaa haatan.
6 Anigu waxaan aaminsanahay in kan shuqul wanaagsan
idinku dhex bilaabay uu dhammayn doono ilamaa maalinta
Ciise Masiix.
7 Haddaba sidaas daraaddeed waa igu qumman tahay in-
aan sidaas kulligiin idiinka fikiro, waayo, qalbigaan idinku
hayaa, maxaa yeelay, kulligiin waxaad tihiin kuwo nimcada
igala qayb qaata xagga xidhnaantayda iyo xagga daaficidda
iyo xaqiiqaynta injiilkaba.
8 Aniga Ilaah baa iiga markhaati ah sidaan kulligiin
idinkugu xiisoonayo xagga jacaylka Ciise Masiix.
9 Waxaan Ilaah ka baryayaa in jacaylkiinnu aad iyo aad ugu
sii bato xagga aqoonta iyo waxgarashada oo dhan,
10 inaad waxyaalaha wanaagsan tijaabisaan, oo aad daa-
cad iyo ceeb ka saliin ahaataan ilamaa maalinta Masiixa,
11 idinkoo ay midhaha xaqnimadu idinka buuxaan,
kuwaas oo Ciise Masiix ku yimaada, oo Ilaah u ah ammaan
iyo mahad.

Wixii Ka Dhashay Bawlos Xidhnaantiisii

12 Haddaba, walaalayaalow, waxaan jeclaan lahaa inaad
ogaataan in waxyaalihii igu dhacay ay injiilka horumar u
noqdeen,
13 sidaas daraaddeed waxaa askartii boqorka iyo kuwa
kale oo dhanba u wada muuqday inaan Ciise Masiix aawadiis
u xidhnahay.

14 Oo weliba walaalaha xagga Rabbiga badidood, iyagoo
xidhnaantayda ku kalsoon, ayay aad iyo aad ugu dhiirran
yihiin inay ereyga Ilaah cabsila'aan ku hadlaan.
15 Runtii waxaa jira qaar Masiixa ku naadiya xaasidnimo
iyo dirir, qaarna waxay ku naadiyaan niyo wanaagsan.
16 Qaarko waxay ku naadiyaan jacayl, iyagoo og in la ii
doortay injiilka daaficiddiisa,
17 laakiinse kuwa kale waxay Masiixa u naadiyaan si ay
dadka u kala qaybqaybiyaan, iyagoo aan daacad ahayn oo ku
fikiraya inay dhib igu kiciyaan anigoo xidhan.
18 Haddaba waa sidee? Hadday iska yeelyeel tahay iyo had-
day dhab tahayba, Masiixa si kastaba waa loo naadiyaa, oo
anigu taas waan ku farxay oo weliba waan ku farxi doonaa.
19 Waayo, waxaan ogahay in taasu badbaado ay iigu noqon-
ayso xagga ducadiinna iyo caawimaadda Ruuxa Ciise Masiix,
20 sida aan aad iyo aad u filanayo oo u rajaynayo, inaanan
waxba ku ceeboobin, laakiinse siday weligeed ahaan jirtay
in haddeerna dhiirranaan oo dhan Masiixa lagu ammaano
jidhkayga, hadday tahay nolol iyo hadday tahay dhimashoba.

Waxaa Nolosha Ii Ah Masiixa

21 Waayo, aniga waxaa nolosha ii ah Masiixa, oo dhi-
mashaduna waa ii faa'iido.
22 Laakiinse inaan jidhka ku sii noolaado, hadday taasu
tahay midhaha hawshayda, waxaan doorto garan maayo.
23 Laakiinse anigu labada dhexdoodaan ku dhibtoonayaa,
oo waxaan jeclahay inaan tago oo Masiixa la joogo, waayo,
taasu aad bay iigu roon tahay,
24 laakiinse inaan jidhka ku sii jiro aad baa loogu sii baahan
yahay idinka aawadiin.
25 Waan aaminsanahay oo waan ogahay inaan sii joogi
doono, oo aan kulligiin idinla sii joogi doono horumarkiinna
iyo farxadda rumaysadkiinna aawadood,
26 in faankiinnu Ciise Masiix ku bato xaggayga, joogistayda
aan mar kale idinla joogo aawadeed.

Dhiirrigelinta

27 Laakiinse dabiicaddiinnu ha ahaato mid istaahisha in-
jiilka Masiixa, in haddii aan imaado oo aan idin arko, ama
haddii aan maqnaadoba, aan wax xaaladdiinna ku saabsan
maqlo inaad isku ruux keliya ku taagan tihiin idinkoo isku
naf ku dadaalaya iimaanka injiilka,
28 oo idinku innaba ha ka cabsanina cadaawayaashiinna,
taas oo iyaga u ah calaamada halaagga, laakiinse waxay
idiin tahay calaamada badbaadadiinna, taasuna waxay ka
timaadaa xagga Ilaah.

29 Maxaa yeelay, waxaa laydinku siiyey Masiixa aawadiis,
mana aha inaad isaga rumaysataan oo keliya, laakiinse inaad
isaga daraaddiisna u xanuunsataan,
30 idinkoo ku dadaalaya isku dadaalkii aad igu aragteen oo
haatanna aad igu maqashaan.

2

Waano Ku Saabsan Isku-mid-ahaanshaha Iyo Is-hoosaysiinta

1 Haddaba haddii ay Masiixa ku jiraan dhiirrigelin iyo
qalbiqabowjis jacayl ah iyo haddii ay ku jirto walaalnimo
xagga Ruuxa iyo haddii ay ku jiraan jixinjix iyo naxariis,
2 farxaddayda buuxiya, inaad isku maan ahaataan oo aad
isku jacayl lahaataan, idinkoo isku niyo ah oo isku maan ah.
3 Idinku waxba ha ku samaynina iskala-qaybqaybin
iyo faan bilaash ah, laakiinse wax walba ku sameeya is-
hoosaysiin, idinkoo midkiinba midka kale ku tirinayo inuu
ka kale isaga ka wanaagsan yahay.
4 Midkiin waluba yuusan fiiro u lahaan waxyaalihiisa,
laakiinse midkiin waluba fiiro ha u lahaado waxyaalaha
kuwa kale.

Ciise Is-hoosaysiintiisii Iyo Isbixintiisii Waa Masaal

5 Fikirkaas oo Ciise Masiix ku jiray, idinkana ha idinku jiro.
6 Isagu wuxuu lahaa suuradda Ilaah, oo inuu Ilaah la mid
ahaado kuma uu tirin in taasu tahay boobis,
7 laakiinse wuu ismadhiyey, oo wuxuu qaatay addoon
suuraddiis, oo wuxuu noqday mid dad u eg,
8 oo markuu nin u ekaaday, ayuu is-hoosaysiiyey oo ad-
deecay inuu dhinto, xataa inuu iskutallaabta ku dhinto.
9 Haddaba sidaas daraaddeed Ilaah isaga aad buu u sar-
raysiiyey, oo wuxuu isaga siiyey magaca magac kasta ka
sarreeya;
10 in jilib kastoo ah waxyaalaha samada ku jira iyo
waxyaalaha dhulka jooga iyo waxyaalaha dhulka ka
hooseeyaaba, ay magaca Ciise u wada sujuudaan,
11 iyo in carrab kastaaba qirto in Ciise Masiix yahay Rab-
biga in Ilaaha Aabbaha ah lagu ammaano.

Nuurar Dunida Ku Dhex Jira

12 Haddaba, gacaliyayaalow, xataa sidii aad weligiin u
addeeci jirteen, iyadoo aan ahayn intii aan idinla joogay oo
keliya, laakiinse haatan intaan idinka maqnahay si sidii hore
aad uga sii badan badbaadadiinna ku shaqaysta cabsi iyo
gariir,

13 waayo, waa Ilaah kan idinkaga dhex shaqeeya xagga
doonista iyo xagga shuqulkaba farxaddiisa wanaagsan
aawadeed.
14 Haddaba wax walba ku sameeya gunuunac iyo muran
la'aantood,
15 inaad ceeb iyo eed la'aataan, idinkoo ah carruurtii Ilaah
oo aan iin lahayn, oo ku dhex jira qarni qalloocan oo qallaf-
san, kuwaas oo aad uga dhex muuqataan sida nuurar dunida
ku dhex jira,
16 idinkoo hore u soo fidinaya ereyga nolosha, si aan
anigu u helo wax aan ku faano maalinta Masiixa, taas oo
ah inaanan micnela'aan u ordin oo aanan micnela'aan u
hawshoon.
17 Oo weliba haddii laygu dul sadqeeyo allabariga iyo
hawsha rumaysadkiinna, waan farxayaa, oo kulligiin waan
idinla farxayaa,
18 oo weliba sidaas oo kale idinkuna waad farxaysaan oo
waad ila rayraysaan.

Timoteyos

19 Laakiinse waxaan Rabbi Ciise ka rajaynayaa inaan
dhowaan idiin soo diro Timoteyos si aan aniguna ugu farxo
markii aan xaaladdiinna ogaado.
20 Waayo, ma aan hayo nin isaga la mid ah oo xaaladdiinna
si dhab ah uga welwelaya.
21 Waayo, iyagu waxay kulligood doonayaan waxyaala-
hooda, mana aha waxyaalaha Ciise Masiix.
22 Laakiinse idinku waad taqaaniin xaqiiqadiisa in sida
ilmo aabbihiis ugu adeego uu isagu iigula adeegay xagga
injiilka.
23 Sidaas daraaddeed waxaan rajaynayaa inaan haddiiba
isaga idiin soo diro markii aan arko sida ay xaaladdaydu u
socoto.
24 Laakiinse Rabbigaan ku kalsoonahay inaan aniga qud-
hayduna dhowaan idiin iman doono.

Ebafroditos

25 Laakiinse waxaan lagamamaarmaan ku tiriyey inaan
idiin soo diro Ebafroditos oo ah walaalkay iyo mid ila
shaqeeya oo aan isku askar nahay, oo ah kii aad soo dirteen
iyo midiidinkiinna xagga baahidayda,
26 maxaa yeelay, isagu wuu idiin xiisooday kulligiin, oo aad
buu u tiiraanyooday, waayo, idinku waad maqasheen inuu
bukay,
27 oo xaqiiqa isagu wuu bukay oo dhimashuu ku dhowaa-
day, laakiinse Ilaah baa u naxariistay isaga, mana aha isaga

oo keliya, laakiinse anigana wuu ii naxariistay, inaanan
lahaan caloolxumo caloolxumo dul saaran.
28 Sidaas daraaddeed anigoo aad u dadaalaya ayaan isagii
soo diray, inaad faraxdaan markii aad mar kale aragtaan, oo
ay anigana caloolxumadu iga yaraato.
29 Sidaas daraaddeed idinkoo aad u faraxsan isaga Rabbiga
ku qaabbila, oo kuwa isaga la mid ahna maamuusa,
30 maxaa yeelay, shuqulka Masiixa aawadiis ayuu dhi-
masho ugu dhowaaday, markuu nafsaddiisa khatar u geliyey
inuu dhammaystiro wixii ka dhinnaa hawshii aad ii qaba-
teen.

3

Xaqnimada Runta Ah

1 Walaalahayow, ugu dambaysta, waxaan idinku leeyahay,
Rabbiga ku farxa. Sida xaqiiqadaa anigu inaan isla wixii idiin
soo qoro dhib iguma aha, laakiinse idinka way idiin roon
tahay.
2 Eeyaha iska jira, oo iska jira kuwa sharka sameeya, oo iska
jira gudniinta beenta ah,
3 waayo, innagu waxaynu nahay kuwa gudan oo Ruuxa
Ilaah ku caabuda, oo Ciise Masiix ku faana, oo aan jidhkana
ku kalsoonayn,
4 in kastoo aan aniga qudhayduba jidhka ku kalsoonahay,
haddii nin u malaynayo inuu jidhka ku kalsoon yahay anigu
waan ka sii daranahay.
5 Aniga waxaa lay guday maalintii siddeedaad, oo wax-
aan ahay jinsiga reer binu Israa'iil, oo waxaan ka ahay
qabiilka Benyaamiin, oo waxaan ahay Cibraani ka mid ah
Cibraaniyada; oo xagga sharcigana waxaan ahay Farrisi;
6 xagga qiiradana waxaan ahaa mid silcin jiray kiniisadda,
xagga xaqnimada sharciga ku jirtana waxaan ahaa eed-
laawe.
7 Habase yeeshee waxyaalihii faa'iidada ii ahaa kuwaas
Masiixa aawadiis ayaan khasaare ku tiriyey.
8 Runtii anigu wax kasta ayaan khasaare ku tirinayaa
wanaagga aqoonta aan aqaan Rabbigayga Ciise Masiix
aawadiis, kaas oo aan aawadiis wax kasta ugu khasaaray,
oo haatan waxaan ku tirinayaa inay yihiin qushaash inaan
Masiix faa'iido ahaan u helo
9 oo isaga dhexdiisa layga helo, anigoo aan lahayn xaqnimo
tayda ah, taas oo sharciga laga helo, laakiinse anigoo leh tan
laga helo rumaysadka Masiixa, taas oo ah xaqnimada xagga
Ilaah rumaysadka lagaga helo,

10 inaan ogaado isaga iyo xoogga sarakiciddiisa iyo
wadawadaagidda xanuunsigiisa, anigoo isaga xagga
dhimashadiisa ugu ekaanaya,
11 si kasta ha ahaatee haddii aan gaadhi karo sarakicidda
kuwii dhintay.
12 Mana aha inaan hore u helay amase hore la ii kaamilay,
laakiinse waan ku sii dadaalayaa inaan qabsado wixii Ciise
Masiix ii qabtay.
13 Walaalahayow, anigu ku tirin maayo inaan aniga qud-
haydu weli qabsaday, laakiinse wax keliya ayaan samay-
nayaa, waxyaalihii iga dambeeyey intaan illoobo ayaan wax-
aan laacayaa waxyaalaha iga horreeya.
14 Anigu waxaan dadaal ugu roorayaa xagga goolka iyo ilaa
abaalgudka yeedhista sare oo Ilaah oo ah xagga Ciise Masiix.
15 Sidaas daraaddeed in alla inteennii kaamil ahu aan
sidaas ku fikirno, oo haddii aad si kala duwan wax kaga
fikirtaan, xataa waxaas Ilaah baa idiin muujin doona.
16 Laakiin wixii aynu hore u gaadhnay, isla waxaas aynu ku
soconno.
17 Walaalayaalow, idinku kulligiin igu wada dayda, oo u
fiirsada kuwa sidaas u socda xataa sidaad annaga masaal
noogu haysataan.

Cadaawayaasha Iskutallaabta Masiixa

18 Waayo, waxaa jira kuwa badan oo socda oo aan marar
badan wax idiinka sheegay, oo aan haddana anigoo ooy-
aya idiin sheegayo inay yihiin cadaawayaasha iskutallaabta
Masiixa,
19 oo kuwaas dhammaadkoodu waa halligaad,
ilaahooduna waa caloosha, ammaantooduna waxay ku
jirtaa ceebtooda, oo waxay ka fikiraan waxyaalaha dunida.
20 Laakiinse innaga waddaninimadeennu waxay ku jirtaa
jannada halkaasoo aynu weliba ka sugayno Badbaadiye kaas
oo ah Rabbi Ciise Masiix.
21 Isagu wuxuu beddeli doonaa jidhkeenna liita inuu u
ekaado jidhkiisa ammaanta leh, oo wuxuu ku beddelayaa
xoogga uu isagu ku awoodo inuu wax kastaba isaga hoosaysi-
iyo.

4

Waano

1 Sidaas daraaddeed walaalahayga aan jeclahay oo aan
u xiisoonayow, idinku waxaad tihiin farxaddayda iyo taa-
jkayga. Gacaliyayaalow, xagga Rabbiga saas ugu xoogaysta.
2 Waxaan waaninayaa Yu'odiya, oo waxaan waaninayaa
Suntukhee inay labadoodu xagga Rabbiga isku maan
ahaadaan.

3 Ka ila shaqeeya oo runta ahow, waxaan kaa baryayaa
inaad dumarkaas caawiso, waayo, iyaga iyo Kaleemeentos
iyo kuwa kaloo ila shaqeeyaba oo magacyadoodu ku qo-
ran yihiin kitaabka nolosha, waxay iila dhibtoodeen injiilka
aawadiis.
4 Mar kasta Rabbiga ku faraxsanaada, oo weliba waxaan
idin leeyahay, Farxa.
5 Qabownimadiinna dadka oo dhammu ha ogaado, waayo,
Rabbigu waa soo dhow yahay.
6 Waxba ha ka welwelina, laakiinse wax kastaba baryadi-
inna Ilaah ku ogeysiiya tukasho iyo duco mahadnaqid la jirto.
7 Oo nabadda Ilaah oo waxgarasho kasta ka sarraysa ayaa
waxay qalbiyadiinna iyo fikirradiinna ku dhawri doontaa
Ciise Masiix.
8 Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaan idinku leeyahay,
Wax kasta oo run ah, iyo wax kasta oo sharaf leh, iyo wax
kasta oo xaq ah, iyo wax kasta oo daahir ah, iyo wax kasta
oo door ah, iyo wax kasta oo wanaag laga sheego, haddii
wanaag ku jiro iyo haddii ammaanu ku jirto, waxyaalahan
ka fiirsada.
9 Idinku sameeya waxyaalihii aad barateen, oo aad hes-
heen, oo aad maqasheen, oo aad aniga igu aragteen; oo Ilaaha
nabadduna wuu idinla jiri doonaa.

Bawlos Wuxuu Dadka Filiboy Ugu Mahadnaqay Deeqdoodii

10 Laakiin Rabbiga aad baan ugu faraxsanahay inaad
haatan ugu dambaysta mar kale iga fikirteen; taas oo aad ka
fikiri jirteen laakiin aad fursad u weydeen.
11 Ka hadli maayo baahi, waayo, waxaan bartay inaan
raalli ku ahaado hadba xaaladdii aan ku jiro.
12 Waxaan aqaan saboolnimada, oo weliba waxaan
aqaanna barwaaqada. Meel kasta iyo wax walba waxaan ku
bartay dhergidda iyo gaajadaba, barwaaqada iyo baahidaba.
13 Wax walba waan ku samayn karaa gargaarkiisa kan i
xoogeeya.
14 Habase yeeshee si wanaagsan baad yeesheen markaad
dhibaatadayda ila qaybsateen.
15 Idinka qudhiinnuba waad taqaaniin, reer Filiboyow, in
injiilka bilowgiisii markii aan Makedoniya ka soo kacay aan
kiniisaduna ila qaybsan waxa ku saabsan bixinta iyo helidda,
idinkoo keliya mooyaane.
16 Waayo, xataa markii aan Tesaloniika joogay, idinku mar
iyo labaad ii soo dirteen wixii aan u baahnaa.
17 Ma aha inaan hadiyad doonayo, laakiin waxaan doon-
ayaa midhaha xaggiinna ku kordhaya.

18 Laakiinse anigu wax kastaba waan haystaa, oo waan
barwaaqaysanahay. Waan dheregsanahay, waayo, waxaan
Ebafroditos ka helay wixii aad ii soo dirteen, kuwaas oo
ah allabari Ilaah aqbali karo oo uu aad ugu farxo oo caraf
udgoon leh.
19 Ilaahaygu wuu idin siin doonaa wixii aad u baahan tihiin
oo dhan, sida ay tahay hodantinimadiisa xagga ammaanta
Ciise Masiix ku jirta.
20 Haddaba ammaanu ha u ahaato Ilaaha Aabbeheenna ah
weligiis iyo weligiis. Aamiin.

Nabadgelyaynta

21 Igu salaama mid kasta oo ka mid ah quduusiinta Ciise
Masiix. Walaalaha ila joogaa way idin soo salaamayaan.
22 Quduusiinta oo dhammu way idin soo salaamayaan,
khusuusan kuwa guriga Kaysar jooga.
23 Nimcada Rabbi Ciise Masiix ha la jirto ruuxiinna.

WARQADDII RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII KOLOSAY

Salaan

1 Anigoo ah Bawlos, oo ah rasuulkii Ciise Masiix xagga
doonista Ilaah, iyo walaalkeen Timoteyos,
2 waxaannu warqaddan u qoraynaa quduusiinta iyo
walaalaha aaminka ah ee Masiixa ku jira oo Kolosay
jooga. Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha
Aabbeheenna ah.

Mahadnaqid Iyo Duco

3 Waxaannu ku mahadnaqnaa Ilaaha ah Aabbaha Rab-
bigeenna Ciise Masiix, annagoo had iyo goorba idiin soo
ducaynayna.
4 Waxaannu maqalnay rumaysadkiinna xagga Ciise Masiix
iyo jacaylka aad quduusiinta oo dhan u qabtaan,
5 rajada jannada laydiin dhigay aawadeed, taas oo aad hore
ugu maqasheen hadalka runta ah oo injiilka.
6 Kaasu waa idiin yimid, xataa siduu ugu yimid dunida oo
dhan isagoo midho dhalaya oo kordhaya, sida uu idinkana
midho idiinku dhalayo oo idiinku kordhayo, tan iyo maalintii
aad maqasheen oo aad ogaateen nimcada Ilaah oo runta ku
jirta.
7 Sidaasaad ka barateen gacaliyeheenna Ebafras oo addoon
nala ah, oo Masiixa u ah midiidin aamin ah aawadeen,
8 kaas oo weliba noo caddeeyey jacaylkiinna Ruuxa ku jira.

Ciise Masiix Wuxuu Yahay Iyo Wuxuu Sameeyey

9 Sababtaas daraaddeed tan iyo maalintii aannu taas
maqalnay ma aannu joojin inaannu idiin soo ducayno. Wax-
aannu Ilaah idiin baryaynaa inay idinka buuxsanto aqoonta
doonistiisa xagga xigmadda iyo waxgarashada Ruuxa oo
dhan,
10 inaad u socotaan si Rabbiga istaahisha oo aad wax kasta
isaga kaga farxisaan, idinkoo midho ku soo saaraya shuqul
kasta oo wanaagsan oo ku sii kordhaya aqoonta Ilaah.
11 Weliba waxaannu Ilaah baryaynaa inaad ku xoogaysa-
taan xoog oo dhan sida uu yahay itaalka ammaantiisu xagga
adkaysashada iyo dulqaadashada farxaddu la jirto oo dhan.
12 Mahad baannu u naqaynaa Aabbaha inaga dhigay kuwa
istaahila inay ka qayb qaataan dhaxalka quduusiinta nuurka
ku jirta.

13 Isagu waa inaga samatabbixiyey xoogga gudcurka, oo
wuxuu inoo beddelay boqortooyadii Wiilka jacaylkiisa,
14 kaas oo aynu ku leennahay madaxfurasho ah dembid-
haafka.
15 Isagu waa suuraddii Ilaaha aan la arki karin, oo ah
curadka uunka oo dhan;
16 waayo, wax kastaba isagaa uumay, waxyaalaha
samooyinka ku jira, iyo waxyaalaha dhulka joogaba,
waxyaalaha la arki karo iyo waxyaalaha aan la arki karinba,
hadday yihiin carshiyo ama sayidnimo ama madax ama
amarro; wax walba isagaa uumay oo loo uumay.
17 Isagu wax kastaba wuu ka horreeyaa, oo wax kastaaba
isagay isku haystaan.
18 Oo isagu waa madaxa jidhka, kaas oo ah kiniisadda, oo
isagu waa bilowgii iyo curadka kuwii dhintay ka kacay, si uu
uga horreeyo wax kastaba.
19 Waayo, waxaa Aabbaha ka farxisay in buuxnaanta oo
dhammu ay isaga ku jirto,
20 iyo inuu isaga wax kastaba xaggiisa kula heshiiyo,
isagoo kula nabday dhiiga iskutallaabtiisa; hadday yihiin
waxyaalaha dhulka jooga ama hadday yihiin waxyaalaha
samooyinka ku jiraba.
21 Idinku waa hore waxaad ahaydeen kuwo ajanabi laga
dhigay, oo maankiinnana cadow baad ka ahaydeen xagga
shuqulladiinna sharka ah,
22 laakiinse haatan isagu wuxuu idinkula heshiiyey jidhki-
isii aadmiga oo dhintay, inuu isagu hortiisa idin keeno
idinkoo quduus ah oo aan iin iyo eed midna lahayn,
23 haddii aad ku sii jirtaan iimaanka, oo aad gun iyo xidid
adag ku leedihiin, oo aydnaan ka fogaan rajadii injiilkii
aad maqasheen, kaas oo lagu wacdiyey uunka samada ka
hooseeya oo dhan, oo anigoo Bawlos ah layga dhigay midi-
idin.

Qaybtii Uu Bawlos Ka Qaatay Shuqulka Ciise Masiix

24 Haatan waxaan ku farxaa xanuunsigayga aan idiin
xanuunsado, oo waxaan dhammaystiraa dhibaatooyinka
Masiixa oo jidhkayga ku dhiman jidhkiisa aawadiis kaasoo
ah kiniisadda.
25 Taas waxaa la iiga dhigay midiidin xagga wakiilnimada
Ilaah oo aniga aawadiin la ii siiyey inaan dhammaan erayga
Ilaah ku wada wacdiyo.
26 Wuxuu ahaa wax aan la garanayn oo qarsoonaa tan iyo
weligiis iyo qarni kasta, laakiinse haatan waxaa loo muujiyey
quduusiintiisa.

27 Kuwaas Ilaah baa ku farxay inuu iyaga ogeysiiyo waxa
ay tahay hodantinimada ammaanta qarsoodigan ee ku dhex
jira quruumaha, kaas oo ah Masiixa idinku jira oo ah rajada
ammaanta.
28 Isaga waannu naadinnaa, annagoo nin kasta waani-
nayna oo nin kasta wax ku barayna xigmad oo dhan, inaannu
nin walba hor keenno isagoo Masiixa kaamil ku ah.
29 Taas ayaan u hawshoodaa anigoo aad u dadaalaya sida
uu yahay shuqulkiisa si xoog leh igaga dhex shaqeeyaa.

2

1 Waxaan jeclaan lahaa inaad ogaataan sida weyn oo aan
idiinku dadaalayo idinka iyo kuwa La'odikiya jooga iyo in alla
intii aan arag wejigayga anoo nool;
2 inay qalbiyadoodu dhiirranaadaan, iyagoo jacayl isugu
xidhan, iyo inay wada helaan hodantinimada hubaasha wax-
garashada, inay ogaadaan qarsoodiga Ilaah, kaas oo ah Masi-
ixa.
3 Isaga waxaa ku wada qarsoon waxyaalaha qaaliga ah oo
dhan oo ah xigmadda iyo aqoonta.

La Mid-ahaanshaha Ciise Masiix, Iyo Ka-digidda Cilmiga Beenta Ah

4 Taas waxaan u leeyahay inaan ninna idinku khiyaanayn
hadal sasabasho ah.
5 In kastoo aan idinka maqnahay xagga jidhka, weliba
waan idinla joogaa xagga ruuxa, anigoo faraxsan oo fiirinaya
nidaamkiinna iyo adkaanta rumaysadkiinna, xagga Masiixa.
6 Haddaba sidaad u aqbasheen Rabbi Ciise Masiix, ku
socda,
7 idinkoo isaga xidid ku yeeshay oo ku dhismay, oo ru-
maysadkiinna ku adkaaday, taas oo ah sidii laydiin baray, oo
aad u mahadnaqa.
8 Iska jira yaan ninna idinku dhicin faylosofiyadiisa iyo
khiyaanadiisa bilaashka ah xagga caadooyinka dadka iyo
waxyaalaha dunida ugu horreeya oo aan ka iman xagga
Masiixa,
9 waayo, buuxnaanta Ilaahnimada oo dhammu waa ku
jirtaa isagoo jidh leh,
10 oo waa laydin buuxiyey idinkoo ku jira isagoo ah madaxa
taaliye kasta iyo amar kasta.
11 Oo isaga xaggiisaa laydinkaga guday gudniin aan gacmo
lagu samayn markii aad gudniinta Masiixa ku xoorteen
jidhka aadmiga.
12 Idinka waxaa isaga laydinkula aasay baabtiiska, kaas
oo isaga laydinkula soo kiciyey xagga rumaysadka aad u

qabtaan xoogga Ilaah oo shaqeeya oo isaga kuwii dhintay ka
soo sara kiciyey.
13 Idinkoo ku dhintay xadgudubyadiinnii iyo buuryoqabn-
imadii jidhkiinna ayuu weliba isaga idinla soo noolaysiiyey,
isagoo inaga cafiyey xadgudubyadeennii oo dhan.
14 Wuxuu baabbi'iyey dacwadii inoogu qornayd qaynuun-
nada oo inaga geesta ahayd, oo weliba intuu fogeeyey ayuu
ku qodbay iskutallaabta.
15 Isagu hubkuu ka qaaday taliyayaasha iyo kuwa amarka
leh, oo bayaan ayuu u ceebeeyey, isagoo iyaga kaga guu-
laysanaya.
16 Haddaba ninna yuusan idinku xukumin wax ku saabsan
cunto ama cabbid ama maalin iid ah ama bil dhalatay ama
maalmaha sabtida,
17 kuwaas oo ah hooska waxyaalaha iman doona, laakiinse
jidhka waxaa iska leh Masiixa.
18 Ninna yuusan abaalgudkiinna idinka dulmin isagoo idin
oggolaysiinaya is-hoosaysiinta iyo malaa'ig caabudidda, oo
dhex gelaya waxyaalaha uusan arkin, oo micnela'aan ugu
kibraya maankiisa aadmiga,
19 oo aan xajisanayn Madaxa jidhka oo dhammu wax ka
helo, oo xubnaha iyo seedaha isku haysta, oo kordhinta Ilaah
ku kordha.

Nolosha Cusub Oo Ciise Masiix

20 Haddii aad Masiixa kala dhimateen waxyaalaha dunida
ugu horreeya, maxaad sidii idinkoo dunida ku nool isaga
hoosaysiisaan qaynuunnada,
21 kuwaas oo leh, Ha qaban, Ha dhadhamin, Ha taaban?
22 Waxyaalahaas oo dhan ayaa isticmaal ku wada
baabba'aya. Qaynuunnadu waxay ka yimaadeen amarrada
iyo cilmiga dadka.
23 Waxyaalahaasu sida haqiiqada ah waxay leeyihiin
muuqasho xigmad ah xagga caabudidda qof naftiisa ku
qasbo iyo is-hoosaysiinta iyo saxariirinta jidhka, laakiinse
iyagu faa'iido ma leh ay ku hor joogsadaan dherjinta jidhka.

3

1 Haddaba haddii laydinla soo sara kiciyey Masiix, doon-
doona waxyaalaha korka yaal, meesha uu Masiixu joogo,
isagoo fadhiya midigta Ilaah.
2 Ka fikira waxyaalaha korka yaal, hana ka fikirina
waxyaalaha dhulka yaal.
3 Waayo, idinku waad dhimateen, oo noloshiinnuna Masi-
ixay kula qarsoon tahay Ilaah.

4 Masiixa oo ah nolosheenna, markuu soo muuqdo, kolka-
asaad idinkuna ammaan kula soo muuqan doontaan.

5 Haddaba dila xubnihiinna dhulka yaal, kuwaas oo ah
sino, iyo wasakhnimo, iyo kacsi xaaraan ah, iyo damac shar
ah, iyo hunguri xumaan, taas oo ah sanam caabudid,
6 waxyaalahaas oo daraaddood ay cadhada Ilaah ugu soo
degto carruurta caasinimada.
7 Kuwaas ayaad waagii hore ku socon jirteen markii aad
waxyaalahaas ku noolaan jirteen.
8 Laakiinse haatan iska fogeeya waxyaalahan oo dhan,
kuwaas oo ah xanaaq, iyo cadho, iyo xumaan, iyo cay, iyo
hadalka ceebta ah oo afkiinna ka baxa.
9 Been ha isu sheegina, waayo, idinku waad iska xoorteen
dabiicaddii hore iyo falimaheediiba,
10 oo waxaad huwateen dabiicadii cusbayd taas oo loo
cusboonaysiinayo aqoon sida ay tahay u-ekaanta kan iyada
abuuray.
11 Halkaas ma jiri karaan Gariig ama Yuhuudi, mid gudan
ama mid buuryoqab ah, reer Barbari, ama reer Iskutees,
addoon ama xor; laakiinse Masiixu waa wax walba, oo wax
walba wuu ku jiraa.

12 Haddaba sidaas daraaddeed idinku sida kuwa Ilaah
doortay oo quduuska ah oo la jecel yahay, huwada qalbi
leh naxariis iyo roonaan iyo is-hoosaysiin iyo qaboobaan iyo
dulqaadasho.
13 Midkiinba midka kale ha u dulqaato oo ha cafiyo, had-
dii mid ka cabanayo mid kale; xataa sida Rabbiguba idiin
cafiyey, idinkuna sidaas oo kale yeela:
14 oo waxyaalahaas oo dhan waxaad ka dul huwataan
jacayl, kaas oo ah xidhiidhka kaamilnimada.
15 Oo nabadda Masiixuna ha ku taliso qalbiyadiinna, taas
oo laysugu kiin yeedhay isku jidh keliya; oo mahadnaqayaal
ahaada.
16 Oo erayga Masiixu ha idiinku jiro si badan xagga xig-
madda oo dhan, idinkoo wax isbaraya oo isku waaninaya
sabuurro iyo heeso ammaan ah iyo gabayo xagga ruuxa,
idinkoo Ilaah ugu gabyaya nimcada qalbiyadiinna ku jirta.
17 Oo wax alla wixii aad ku samaysaan hadal ama shuqulba,
magaca Rabbi Ciise ku wada sameeya oo Ilaaha Aabbaha ah
ugu mahadnaqa isaga.

Nolosha Masiixiyiinta Iyo Xaasaskooda
(Ef. 5:22--6:9)

18 Dumar yahow, nimankiinna ka dambeeya sida ay ugu
habboon tahay xagga Rabbiga.

19 Nimankow, idinkuna afooyinkiinna jeclaada oo ha ku
qadhaadhoobina.
20 Carruurtoy, waalidkiinna wax kastaba ku addeeca,
waayo, taasu waa ka farxisaa Rabbiga.
21 Aabbayaashow, carruurtiinna ha ka cadhaysiinina,
yeeyan qalbi jabine.
22 Addoommadow, wax kastaba ku addeeca kuwa xagga
jidhka sayidyadiinna ah; hana ahaanina kuwo markii loo
jeedo oo keliya shaqeeya sida kuwa dadka ka farxiya, laaki-
inse ku adeega qalbi daacad ah, idinkoo Rabbiga ka cab-
sanaya.
23 Wax alla wixii aad samaysaanba, xagga qalbiga ka
sameeya, sidii idinkoo Rabbiga u samaynaya oo aan dad
aawadiis u samaynayn,
24 idinkoo garanaya inaad xagga Rabbiga ka heli doontaan
abaalgudkii dhaxalka. Waxaad u adeegtaan Rabbiga Masiixa
ah.
25 Waayo, kii xumaan falaa wuxuu dib u heli doonaa xu-
maantuu falay, waayo, dadka looma kala eexdo.

4

1 Sayidyadow, addoommadiinna siiya waxa xaqa ah oo u
qalma, idinkoo garanaya inaad jannada Sayid ku leedihiin.

Baryo Ku Saabsan Faafinta Injiilka

2 Haddaba baryada ku sii adkaada, idinkoo ku soo jeeda oo
mahadnaqaya.
3 Oo weliba annagana noo soo duceeya in Ilaah noo furo
albaabka hadalka, si aannu uga hadalno qarsoodiga Masiixa,
kaas oo aan u xidhnahay;
4 inaan u muujiyo, sida igu waajibka ah inaan uga hadlo.
5 Kuwa dibadda jooga xaggooda xigmad ku socda, oo
wakhtiga ku faa'iidaysta.
6 Mar kasta hadalkiinnu nimco ha lahaado isagoo cusbo
lagu daray, inaad ogaataan sida idinku waajibka ah inaad
mid kasta ugu jawaabtaan.

Salaanta Iyo Dhammaadka
(Ef. 6:21-22)

7 Axwaalkayga oo dhan waxaa idiin sheegi doona walaal-
keen Tukhikos oo ah gacaliye iyo midiidin aamin ah oo
addoon ila ah xagga Rabbiga.
8 Isagaan idiinku soo diray sababtan daraaddeed, in-
aad ogaataan axwaalkayaga iyo inuu qalbiyadiinna dhiir-
rigeliyo,

9 oo weliba waxaan isaga la soo diray walaalkeen Onees-
imos, kaas oo ah mid aamin ah iyo gacaliye, oo idinka mid
ah. Iyagu waxay idiinka warrami doonaan waxa meeshan ka
dhacay oo dhan.
10 Waxaa idin soo salaamaya Aristarkhos oo ila xidhan,
iyo Markos oo Barnabas abti u yahay, kaas oo wax isaga ku
saabsan laydinku amray; hadduu idiin yimaado aqbala.
11 Weliba waxaa idin soo salaamaya Ciise oo la yidhaahdo
Yuustos. Kuwaas oo ka mid ah kuwa gudan ayaa ah kuwa
keliya oo iila shaqeeya boqortooyada Ilaah, iyagoo ii noqday
kuwo i dhiirrigeliyey.
12 Waxaa kaloo idin soo salaamaya Ebafras, oo idinka mid
ah, oo ah addoonkii Ciise Masiix. Kol kastaba baryadiisa ayuu
idiinku dadaalaa inaad istaagtaan, idinkoo kaamil ah oo aad
u huba doonista Ilaah oo dhan.
13 Waxaan ugu markhaati furayaa inuu u hawshoodo
idinka aawadiin iyo kuwa La'odikiya jooga iyo kuwa
Hi'erabolis jooga aawadood.
14 Waxaa idin soo salaamaya Luukos oo ah gacaliyaha
dakhtarkaa iyo Deemaas.
15 Walaalaha La'odikiya jooga iyo Numfas, iyo kiniisadda
gurigiisa ku jirta nagu salaama.
16 Warqaddan markii laydinka dhex akhriyo, haddana ha
laga dhex akhriyo kiniisadda reer La'odikiya, oo idinkuna
akhrista warqadda aad La'odikiya ka heli doontaan.
17 Oo Arkhibbos waxaad ku tidhaahdaan, Adeegiddii xagga
Rabbiga oo aad heshay, ku dadaal inaad dhammaysid.
18 Anigoo Bawlos ah ayaa salaantan gacantayda ku qoraya.
Xusuusta xidhnaantayda. Nimco ha idinla jirto.

WARQADDII KOWAAD EE RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII TESALONIIKA

Salaan Iyo Mahadnaqid

1 Annagoo ah Bawlos iyo Silwanos iyo Timoteyos wax-
aannu warqaddan u qoraynaa dadka Tesaloniika kiniisad-
dooda oo ku jirta Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbi Ciise Masiix.
Nimco ha idinla jirto iyo nabadu.
2 Had iyo goorba Ilaah baannu idiinku mahadnaqnaa kul-
ligiin, annagoo baryadayada idinku xusuusanayna.
3 Waxaannu joogsila'aan Ilaaheenna oo ah Aabbeheenna
hortiis ku xusuusannaa shuqulka rumaysadkiinna iyo haw-
sha jacaylkiinna iyo dulqaadashada rajadiinna ee ku jira
Rabbigeenna Ciise Masiix.
4 Annagu waannu og nahay, walaalaha Ilaah jecel ya-
hayow, in Ilaah idin doortay,
5 waayo, injiilkayagu idiinkuma iman hadal oo keliya,
laakiinse wuxuu kaloo idiinku yimid xoog iyo Ruuxa Qudu-
uska ah iyo hubaal badan. Waad garanaysaan caynkaannu
dhexdiinna ku ahayn idinka aawadiin.
6 Oo waxaad noqoteen kuwo ku dayda annaga iyo Rab-
bigaba, idinkoo ereyga ku helay dhib badan iyo farxadda
Ruuxa Quduuska ah.
7 Sidaas daraaddeed masaal baad u noqoteen kuwa ru-
maystay oo Makedoniya iyo Akhaya jooga oo dhan.
8 Waayo, ereygii Rabbigaa idinka dhawaaqay, mana aha
Makedoniya iyo Akhaya dhexdooda oo keliya, laakiinse ru-
maysadkiinna xagga Ilaah wuxuu gaadhay meel kasta; oo
sidaas daraaddeed uma aannu baahnin inaannu wax nid-
haahno.
9 Waayo, iyaguba waxay ka warramaan wax nagu saabsan
oo ah sidaannu idiinku soo galnay, iyo sidaad sanamyadii
uga jeesateen oo Ilaah ugu soo jeesateen, inaad u adeegtaan
Ilaaha nool oo runta ah,
10 oo aad samada ka sugtaan Wiilkiisa uu kuwii dhintay
ka soo sara kiciyey oo ah Ciisaha inaga samatabbixinaya
cadhada imanaysa.

2

Bawlos Wuxuu Daafacay Shuqulkii Loo Soo Diray

1 Waayo, walaalayaalow, waxaad og tihiin imaatinkayagii
aannu idiin nimid inuusan noqon mid aan waxtar lahayn.
2 Laakiinse annagoo awil aad ugu xanuunsannay oo lanagu
ceebeeyey Filiboy, sidaad og tihiin, waxaannu ku dhiir-
ranaannay Ilaaheenna inaannu injiilka Ilaah idiin sheegno
annagoo dhib badan ku jirna.
3 Waayo, waanadayadu kama iman qalad ama wasakh ama
khiyaano,
4 laakiinse siduu Ilaah noogu bogay inuu nagu ammaa-
neeyo injiilka, sidaasaannu u hadalnaa, mana aha inaannu
dadka ka farxinno, laakiinse inaannu ka farxinno Ilaaha
qalbigayaga imtixaama.
5 Sidaad og tihiin, marnaba kuma aannu isticmaalin hadal
sasabasho ah ama damacnimo qarsoon, oo taas Ilaah baa
marag ka ah.
6 Dadka xaggiisana ammaan kama aannu doondoonin,
ama xaggiinna ha noqoto, ama xagga dad kale, in kastoo
aan culaab idinku noqon kari lahayn, annagoo ah rasuulladii
Masiixa.
7 Laakiin dhexdiinna waxaannu idiinku roonayn sida mid
carruurteeda nuujisa ay iyaga u dhaqaalayso.
8 Sidaas daraaddeed, annagoo aad idiin jecel, ayaannu ku
faraxnay inaannu wax idin siinno, mana aha injiilka Ilaah oo
keliya, laakiinse xataa naftayada, maxaa yeelay, waxaad noo
noqoteen kuwo aan jecel nahay.
9 Waayo, waad xusuusan tihiin, walaalayaalow, sidaannu
dhib iyo daal ugu shaqaynay habeen iyo maalinba, inaannan
midkiinna culaysin, oo waxaannu idinku wacdinnay injiilka
Ilaah.
10 Idinkuna markhaati baad ka tihiin, Ilaahna wuu
ka yahay, sidaannu daahir iyo xaq iyo ceebla'aan kula
macaamiloonnay kuwiinna rumaysan.
11 Sidaad og tihiin waxaannu midkiin kastaba kula
macaamiloonnay sida aabbe carruurtiisa ula macaamiloodo,
annagoo idin waaninayna oo idin dhiirigelinayna oo idiin
markhaati furayna,
12 inaad u socotaan si istaahisha Ilaaha idiinku yeedhay
boqortooyadiisa iyo ammaantiisa.

Silec

13 Oo sababtaas daraaddeed ayaannu joogsila'aan Ilaah
ugu mahadnaqnaa in, markii aad naga hesheen ereygii
Ilaah oo aad naga maqasheen, aydnaan u aqbalin sidii dad
hadalkiis laakiin siduu run u yahay ereygii Ilaah oo haddana
idinka dhex shaqeeya kuwiinna rumaysan.
14 Waayo, walaalayaalow, waxaad noqoteen kuwo ku day-
day dadka kiniisadaha Ilaah oo Yahuudiya jooga, kuwaas

oo ah kuwa Ciise Masiix, maxaa yeelay, idinkuna waxaad
dadkiinna ka hesheen dhibtaas oo kale, siday iyaguba uga
heleen Yuhuudda,
15 oo ah kuwii dilay Rabbi Ciise iyo nebiyadiiba, oo anna-
gana dibadda noo eryay, oo aan Ilaah ka farxin, dadka oo
dhanna ka geesta ah.
16 Oo waxay noo diidaan inaannu dadka aan Yuhuudda
ahayn la hadalno inay badbaadaan. Sidaasay mar walba
dembiyadooda u dhammaystiraan, laakiin ugu dambaysta
cadhada waa ku dul degtay.

Bawlos Wuxuu Doonayay Inuu Mar Kale Kiniisadda Soo Booqdo

17 Laakiin, walaalayaalow, annagoo wakhti yar lanaga kiin
qaaday, xagga isla-joogidda ee ayan ahayn xagga qalbiga, aad
iyo aad baannu ugu dadaalnay inaannu wejigiinna aragno,
annagoo xiiso weyn u qabna;
18 waayo, waannu jeclaan lahayn inaannu idiin nimaadno,
anigoo Bawlos ah mar iyo lababa waan jeclaa, laakiinse
Shayddaan baa naga hor joogsaday.
19 Maxaa yeelay, waa ayo rajadayada iyo farxaddayada iyo
taajka faanidda oo ahaan doona Rabbigeenna Ciise Masiix
hortiisa goortuu yimaado? Sow idinka ma aha?
20 Waa idinka faankayaga iyo farxaddayaduba.

3

Wixii Timoteyos Loo Soo Diray

1 Sidaas daraaddeed markii aannu is-hayn kari waynay,
way nala wanaagsanayd inaannu keliyahaantayo Ateenay
ku hadhno;
2 oo waxaannu idiin soo dirnay walaalkayo Timoteyos,
oo ah midiidinka Ilaah xagga injiilka Masiixa, inuu idin
xoogeeyo oo idin dhiirrigeliyo xagga rumaysadkiinna,
3 inaan dhibaatooyinkani ninna dhaqdhaqaajin, waayo,
idinka qudhiinnuba waad ogsoon tihiin in tan lanoo doortay.
4 Waayo, markii aannu idinla joognay, horaannu idiinku
sii sheegnay inaannu dhibtoonayno; waana sida ay noqotay,
idinkuna waad og tihiin.
5 Sababtaas daraaddeed markii aan is-hayn kari waayay,
waxaan idiinku soo cid diray inaan rumaysadkiinna ogaado,
waaba intaasoo kii wax jirrabi jiray idin jirrabay oo haw-
shayadii wax aan waxtar lahayn noqotaye.
6 Laakiinse haatan markii Timoteyos nooga kiin yimid,
wuxuu noo keenay warka wanaagsan oo ku saabsan
rumaysadkiinna iyo jacaylkiinna, iyo inaad kol kasta si
wanaagsan noo xusuusataan idinkoo xiiso u qaba inaad na

aragtaan sida aannu annaguba xiiso ugu qabno inaannu idin
aragno;
7 sababtaas daraaddeed, walaalayaalow, dhibkayagii iyo
qaxarkayagii oo dhan waxaannu kaga qalbi qabownay xag-
giinna, rumaysadkiinna aawadiis;
8 maxaa yeelay, haatan annagu waa nool nahay haddaad
xagga Rabbiga ku xoogaysataan.
9 Waayo, mahad intee le'eg baannu Ilaah ugu naqi karnaa
idinka aawadiin iyo farxaddii oo dhan oo aannu ku faraxnay
Ilaahayaga hortiisa idinka aawadiin?
10 Habeen iyo maalinba aad iyo aad baannu Ilaah u baryay-
naa inaannu wejigiinna aragno oo aannu dhammaystirno
waxa ka dhiman rumaysadkiinna.
11 Haddaba Ilaaha ah Aabbeheenna iyo Rabbigeenna Ciise
qudhiisu jidkayaga xaggiinna ha ku soo toosiyeen.
12 Rabbigu ha idiin kordhiyo oo ha idiin badiyo jacaylka
midkiinba midka kale u qabo iyo dadka kale oo dhanba, sida
aan annaguba idiin jecel nahay,
13 inuu xoogeeyo qalbiyadiinna iyagoo aan ceeb lahayn oo
quduusnimo ku jira Ilaaheenna oo ah Aabbeheenna hortiisa,
goortii Rabbigeenna Ciise la yimaado quduusiintiisa oo dhan.

4

Waano

1 Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaannu idinku
baryaynaa oo idinku waaninaynaa Rabbi Ciise, sidaad nooga
hesheen sidii waajibka idinku ahayd inaad u socotaan oo
Ilaah uga farxisaan, in sidaad ku socotaan, aad si ka badan u
socotaan.
2 Waayo, amarradii aan Rabbi Ciise idinku siinnay waad og
tihiin.
3 Maxaa yeelay, doonista Ilaah waxaa weeyaan inaad
quduus ahaataan oo aad sino ka fogaataan,
4 in midkiin kastaaba garto siduu weelkiisa ugu hayn lahaa
quduusnaan iyo maamuus,
5 mana aha inuu hammadda damaca xaaraanta ah ku
socdo sida dadka aan Ilaah aqoonin;
6 inaan ninna xadgudbin oo walaalkiis xaalkan ku xumayn,
maxaa yeelay, Rabbigu waa mid ka aarguda waxyaalahan
oo dhan sidaannu mar hore idiinku dignay oo idiinku sii
sheegnay.
7 Waayo, Ilaah wasakhnimo inooguma yeedhin, laakiinse
wuxuu inoogu yeedhay quduusnaan.
8 Sidaas daraaddeed kii diidaa, dad ma diido, wuxuuse
diidaa Ilaaha idin siiya Ruuxiisa Quduuska ah.

9 Laakiinse xagga jacaylka walaalaha loo qabo uma aad
baahnidin in wax laydiin soo qoro, maxaa yeelay, idinka
qudhiinnaba Ilaah baa idin baray in midkiinba midka kale
jeclaado.
10 Waayo, sidaasaad jeceshihiin kulli walaalaha jooga
Makedoniya oo dhan. Laakiin waxaannu idinku waaninay-
naa, walaalayaalow, inaad intaas aad uga sii badisaan,
11 oo aad u dadaashaan inaad nabdoonaataan, oo aad
dantiinna ku joogtaan oo aad gacmihiinna ku shaqaysaan,
sidaannu idinkugu amarnay;
12 inaad sida idiin eg ugu socotaan xagga kuwa dibadda
jooga, oo aydnaan waxba u baahnaan.

Imaatinka Rabbiga

13 Laakiin walaalayaalow, dooni mayno inaad jaahil ka
ahaataan waxa ku saabsan kuwii dhintay ee waxaannu
doonaynaa inaydnaan calool xumaan sida kuwa kale oo aan
rajo lahayn.
14 Waayo, haddaynu rumaysan nahay in Ciise dhintay oo
haddana soo sara kacay, de sidaas oo kalaa kuwii Ciise ru-
maysnaa oo dhintay Ilaah la keeni doonaa isaga.
15 Waayo, tan waxaannu idiinku leennahay ereyga Rabbiga
in kuweenna nool oo hadha ilaa imaatinka Rabbiga, sinaba
ugama hor mari doonno kuwii dhintay.
16 Maxaa yeelay, Rabbiga qudhiisu samaduu kala soo degi
doonaa qaylo iyo codka malaa'igta sare iyo buunka Ilaah,
kolkaasay kuwii Masiixa rumaysnaa oo dhintay horta soo
kici doonaan,
17 dabadeedna kuweenna nool oo hadha ayaa iyaga kor
loola qaadi doonaa daruuraha dhexdooda inaynu Rabbiga
hawada kula kulanno, oo sidaasaynu Rabbiga weligeen ula
joogi doonnaa.
18 Sidaas daraaddeed hadalladan midkiinba midka kale ha
ugu qalbi qabowjiyo.

5

1 Walaalayaalow, uma baahnidin in laydiin soo qoro wax
ku saabsan wakhtiyada iyo xilliyada.
2 Waayo, idinka qudhiinnuba qummaati baad u
garanaysaan inay maalinta Rabbigu u imanayso sida tuug
habeen u yimaado.
3 Markay leeyihiin, Waa nabad iyo salaamad, kolkaasaa
filashola'aan halaaggu u qaban doonaa sida fooshu naag uur
leh u qabato; iyaguna sinaba ugama baxsan doonaan.
4 Laakiinse idinku, walaalayaalow, gudcur kuma jirtaan in
maalintaasu sida tuug idiin qabato.

5 Waayo, kulligiin waxaad tihiin carruurta nuurka iyo
carruurta maalinnimada, innagu ma nihin kuwa habeenni-
mada iyo gudcurka;
6 sidaas daraaddeed yeynan seexan sida kuwa kale yee-
laan, laakiinse aan soo jeedno oo aan feeyignaanno.
7 Waayo, kuwa seexdaa habeenkay seexdaan, kuwa
sakhraamaana habeenkay sakhraamaan.
8 Laakiin innagoo kuwa maalinta ah aan feeyignaanno, oo
gashanno hubka laabta oo rumaysadka iyo jacaylka ah iyo
koofiyadda rajada badbaadada ah.
9 Waayo, Ilaah inooma uu dooran cadhada, laakiinse
wuxuu inoo doortay inaynu ku badbaadno Rabbigeenna Ci-
ise Masiix,
10 kan inoo dhintay, inaynu la wada noolaanno isaga, had-
daynu nool nahay iyo haddaynu dhimannoba.
11 Sidaas daraaddeed midkiinba midka kale ha dhiir-
rigeliyo oo ha dhiso sidaad yeelaysaan oo kale.

Waanada Iyo Dhammaadka

12 Laakiinse waxaannu idinka baryaynaa, walaalayaalow,
inaad maamuustaan kuwa idinku dhex hawshooda, oo xagga
Rabbiga idinkaga sarreeya oo idinla taliya;
13 oo aad iyaga aad iyo aad jacayl ugu derejaysaan
shuqulkooda aawadiis. Nabad ku wada jooga.
14 Oo waannu idin waaninaynaa, walaalayaalow, Kuwa si
aan hagaagsanayn u socda la taliya, oo kuwa qalbi jabay
dhiirigeliya, oo kuwa itaalka yar garab siiya, oo dadka oo
dhanna u dulqaata.
15 Iska jira inaan midkiinna midka kale shar shar uga celin;
laakiinse kol kasta wax wanaagsan ha ugu dadaalo, oo dadka
oo dhanna ha ugu dadaalo.
16 Had iyo goorba farxa.
17 Joogsila'aanna tukada.
18 Wax walbana mahad ka naqa, waayo, taasu waxay idiin
tahay doonista Ilaah xagga Ciise Masiix.
19 Ruuxa ha deminina.
20 Wax sii sheegiddana ha quudhsanina.
21 Wax walba tijaabiya, waxa fiicanna xajiya.
22 Wax kasta oo shar u egna ka fogaada.
23 Ilaaha nabadda qudhiisu quduus ha idinka wada dhigo,
oo ruuxiinna iyo naftiinna iyo jidhkiinna dhammaan ha
la wada ilaaliyo, iyagoo ceeb la' markii Rabbigeenna Ciise
Masiix yimaado.
24 Kan idiin yeedhaa waa aamin, wuuna samayn doonaa.
25 Walaalayaalow, noo soo duceeya.
26 Walaalaha oo dhanna dhunkasho quduus ah ku salaama.

27 Rabbigaan idinku dhaarinayaaye, Warqaddan ha loo
akhriyo walaalaha oo dhan.
28 Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ha idinla jirto.

WARQADDII LABAAD EE RASUUL BAWLOS U QORAY DADKII TESALONIIKA

Salaan

1 Annagoo ah Bawlos iyo Silwanos iyo Timoteyos wax-
aannu warqaddan u qoraynaa dadka Tesaloniika kiniisad-
dooda oo ku jirta Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbi Ciise Masiix.
2 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aab-
baha ah iyo Rabbi Ciise Masiix.

Xukunka Dhici Doona Markii Ciise Masiix Yimaado

3 Waxaa nagu waajib ah, walaalayaalow, inaannu mar
walba aawadiin Ilaah ugu mahadnaqno, sida noo eg, maxaa
yeelay, rumaysadkiinnu aad buu u kordhayaa, jacaylka aad
kulligiin isu qabtaanna waa badnaanayaa.
4 Sidaas daraaddeed waxaannu idinku faannaa
kiniisadaha Ilaah dhexdooda, waana dulqaadashadiinna
iyo rumaysadkiinna aad ku dhex leedihiin silecyada iyo
dhibaatooyinka aad u adkaysataan oo dhan.
5 Taasu waxay muujisaa xukunka xaqa ah ee Ilaah, in
laydinku tiriyo kuwo istaahila boqortooyada Ilaah, tan aad
daraaddeed u xanuunsataan.
6 Waayo, xagga Ilaah waa xaq inuu dhib ugu abaalgudo
kuwa idin dhiba,
7 iyo inuu kuwiinna la dhibay nala kiin nasiyo markii Rabbi
Ciise samada ka muuqdo, isagoo wata malaa'igaha xooggiisa
8 oo dab ololaya ku jira, oo ka aargudanaya kuwa aan Ilaah
aqoon iyo kuwa aan addeecin injiilka Rabbigeenna Ciise
Masiix.
9 Waxaa lagu ciqaabi doonaa halaag weligiis ah, oo waxaa
laga gooyn doonaa Rabbiga hortiisa iyo ammaanta xooggiisa,
10 markuu yimaado maalintaas in isaga lagu ammaano
quduusiintiisa oo lagula yaabo kuwii rumaystay oo dhan,
maxaa yeelay, markhaatifurkayagii aan idiin sheegnay waa
la rumaystay.
11 Sababtaas daraaddeed mar walba waannu idiin ducay-
naa in Ilaaheen idinka dhigo kuwa istaahila yeedhistiisa
oo uu xoog ku dhammeeyo doonis kasta oo wanaag ah iyo
shuqulka rumaysadka,
12 in magaca Rabbi Ciise dhexdiinna lagu ammaano,
idinkana in laydinku dhex ammaano isaga, sida nimcada
Ilaaheenna iyo Rabbi Ciise Masiix ay tahay.

2

Ninka Dembiga Oo Ilaah Isku Sheegi Doono

1 Xagga Rabbi Ciise Masiix imaatinkiisa iyo ururkeenna
aynu la kulmi doonno isaga, waxaannu idinka baryaynaa,
walaalayaalow,
2 inaan caqligiinnu dhaqso u qasmin ama aydnaan ku
argaggixin ruux, ama hadal, ama warqad sida mid annagu
aannu soo dirnay, sidii iyadoo maalintii Rabbigu hadda
joogto.
3 Sinaba yaan laydiin khiyaanayn, waayo, maalintaasu
ma iman doonto ilamaa horta Ilaah laga fallaagoobo, oo la
muujiyo ninka dembiga oo ah wiilka halaagga,
4 kan ka geesta ah oo iska sarraysiiya wax alla waxa Ilaah la
yidhaahdo oo dhan iyo waxa la caabudo oo dhan, oo sidaasuu
u dhex fadhiistaa macbudka Ilaah isagoo qudhiisu Ilaah iska
dhigaya.
5 Miyeydnaan xusuusnayn inaan waxyaalahan idiin shee-
gay markii aan weli idinla joogay?
6 Haatan waad garanaysaan waxa joojinaya in isaga
wakhtigiisa la muujiyo.
7 Waayo, qarsoodiga dembigu haatan waa shaqaynayaa,
laakiin kan haddeer joojinayaa wuxuu joojinayaa ilaa jidka
laga qaado isaga.
8 Markaas waxaa la muujin doonaa sharcilaawaha, kan
Rabbi Ciise ku halligi doono neefta afkiisa, oo imaatinka
muuqashadiisa uu ku baabbi'in doono.
9 Kaas imaatinkiisu waa sida shuqul Shayddaan oo leh xoog
iyo calaamooyin iyo cajaa'ibyo been ah oo dhan,
10 iyo khiyaanada xaqdarrada oo dhan. Waxaana leh kuwa
lumaya, maxaa yeelay, waxay diideen inay runta jeclaadaan
oo ay sidaas u badbaadaan.
11 Oo sababtaas daraaddeed ayaa Ilaah ugu soo diraa wax
qalad kaga dhex shaqeeya si ay been u rumaystaan,
12 in kuwa aan runta rumaysan, laakiinse xaqdarrada ku
farxay, kulligood la wada xukumo.

Waxaa Laydiin Doortay Badbaado

13 Laakiin waxaa nagu waajib ah inaannu mar walba
aawadiin Ilaah ugu mahadnaqno, walaalayaasha Rabbigu
jecel yahayow, waayo, waxaa Ilaah bilowgii idiin doortay
badbaado ka timaada Ruuxa quduus idinka dhigaya, iyo
rumaysadka runta,
14 tan uu idiinku yeedhay injiilkayaga inaad heshaan am-
maanta Rabbigeenna Ciise Masiix.

15 Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, xoogaysta, oo
cilmigii laydin baray xajista, ha noqoto wixii hadal laydinku
baray ama wixii warqaddayada laydinku baraye.
16 Rabbigeenna Ciise Masiix qudhiisa iyo Ilaaha Aabbe-
heen ah, kan ina jeclaaday oo nimcadiisa inagu siiyey dhiir-
ranaanta weligeed ah iyo rajada wanaagsan,
17 qalbiyadiinna ha dhiirrigeliyo oo ha ku xoogeeyo shuqul
iyo hadal walba oo wanaagsan.

3

Noo Soo Duceeya

1 Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaan idinku leeyahay,
Noo soo duceeya in ereyga Rabbigu dhaqso u faafo oo loo
ammaano sida dhexdiinna loogu ammaano,
2 oo lanaga badbaadiyo dadka qalloocan oo sharka ah,
waayo, rumaysad lama wada laha.
3 Laakiinse Rabbigu waa aamin; wuuna idin xoogayn
doonaa, sharkana wuu idinka ilaalin doonaa.
4 Xaggiinnana Rabbiga waannu aaminsan nahay inaad
samaysaan oo aad samayn doontaan wixii aannu idinku
amarno.
5 Rabbigu qalbiyadiinna ha ku toosiyo jacaylka Ilaah iyo
dulqaadashada Masiixa.

Waxaa Waajib Ah In La Shaqaysto

6 Hadda walaalayaalow, waxaannu magaca Rabbigeenna
Ciise Masiix idinku amraynaa inaad ka fogaataan walaal
kasta oo si aan hagaagsanayn u socda oo aan ku soconayn
cilmigii ay naga heleen.
7 Waayo, idinka qudhiinnuba waad garanaysaan sida
idinku waajibka ah inaad nagu dayataan; waayo, si aan ha-
gaagsanayn uma aannu socon markaannu idin dhex joognay.
8 Ninnana kama aannu cunin kibis aannan wax ka bixin,
laakiin dhib iyo daal ayaannu ku shaqaysannay habeen iyo
maalinba inaannan midkiinna culaysin;
9 mana aha inaannan amar u lahayn, laakiinse waa in-
aannu masaal idiin noqonno oo aad nagu dayataan.
10 Waayo, xataa markaannu idinla joognay, waxaannu
idinku amarnay, Mid hadduusan doonayn inuu shaqeeyo
yuusan waxba cunin.
11 Laakiin waxaannu maqalnay inay idin dhex joogaan
kuwo si aan hagaagsanayn u socda oo aan innaba shaqayn,
laakiin axwaalka dadka kale faraggeliya.
12 Kuwa caynkaas ah waxaannu Rabbi Ciise Masiix
ku amraynaa oo ku waaninaynaa inay xasilloonaan ku
shaqaystaan oo kibistooda cunaan.

13 Idinkuse, walaalayaalow, wanaagfallidda ha ka qalbi
jabina.
14 Haddii nin addeeci waayo waxaannu warqaddan ku
qornay, ninkaas iska jira oo ha raacina si uu isugu yaxyaxo.
15 Weliba sida cadow ha ula macaamiloonina, laakiin sida
walaalkiin u waaniya.

Duco

16 Haddaba Rabbiga nabadda qudhiisu mar walba si kasta
nabad ha idiin siiyo. Rabbigu kulligiin ha idinla jiro.
17 Anigoo Bawlos ah ayaan salaantan gacantayda ku
qorayaa; waana u calaamo warqad kasta oo tayda ah.
Sidaasaan u qoraa.
18 Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ha idinla jirto kul-
ligiin.

WARQADDII KOWAAD EE RASUUL BAWLOS U QORAY TIMOTEYOS

Salaan, Iyo Ka-digidda Cilmiga Beenta Ah

1 Anigoo Bawlos ah oo rasuulkii Ciise Masiix ku ah amarka
Ilaaha Badbaadiyeheenna ah iyo Ciise Masiix oo rajadeenna
ah,
2 waxaan warqaddan u qorayaa Timoteyos oo xagga
iimaanka ku ah wiilkayga runta ah. Nimco iyo naxariis iyo
nabadu ha kaaga yimaadeen Ilaaha Aabbaha ah iyo Rab-
bigeenna Ciise Masiix.

3 Sidaan kugu waaniyey markaan Makedoniya tegayay
ayaan haatanna kugu waaninayaa inaad Efesos sii joogtid oo
aad kuwo ku amartid inayan cilmi kale dadka barin,
4 ama ayan dhegaysanin sheekooyin iyo abtirsiinyada aan
dhammaadka lahayn oo keena su'aalo intay hor marin la-
haayeen talada Ilaah oo rumaysadka ku jirta.
5 Laakiin amarka dhammaadkiisu waa jacayl ka soo baxa
qalbi daahir ah iyo niyo wanaagsan iyo rumaysad aan
labaweji lahayn.
6 Waxyaalahan qaar baa seegay, oo waxay ku leexdeen
hadal aan micne lahayn,
7 oo waxay doonayaan inay noqdaan macallimiinta shar-
ciga in kastoo ayan garanayn waxay yidhaahdaan ama
waxay ku xaqiiqeeyaan.
8 Waxaynu og nahay in sharcigu wanaagsan yahay haddii
loo isticmaalo si sharciga ku qumman.
9 Sidaynu u og nahay, sharciga looma samayn nin xaq
ah, laakiin waxaa loo sameeyey sharcilaawayaasha, iyo
caasiyiinta, iyo cibaadalaawayaasha, iyo dembilayaasha, iyo
kuwa aan quduuska ahayn, iyo kuwa nijaasta ah, iyo kuwa
aabbahood dila, iyo kuwa hooyadood dila, iyo gacankudhi-
iglayaasha,
10 iyo kuwa sinaysta, iyo khaniisiinta, iyo kuwa dadka xada,
iyo beenlowyada, iyo kuwa beenta ku dhaarta, iyo hadday
jiraan wax kaleeto oo ka gees ah cilmiga runta ah,
11 oo ah sida injiilka ammaanta Ilaaha barakada leh oo
laygu ammaaneeyey.

Bawlos Baa Ilaah Naxariistiisa U Mahadnaqay

12 Waxaan ku mahadnaqayaa kan xoogga i siiyey oo ah
Rabbigeenna Ciise Masiix, waayo, wuxuu igu tiriyey mid
aamin ah intuu hawshiisa ii doortay,
13 in kastoo aan hore u ahaan jiray mid dadka caaya
oo silciya, oo dhiba, laakiin waa la ii naxariistay, waayo,
aqoonla'aan baan ku sameeyey, anigoo aan rumaysanayn.
14 Nimcada Rabbigeenna waxay aad iyo aad ula badatay
rumaysadka iyo jacaylka ku jira Ciise Masiix.
15 Hadalkanu waa run, waana mid istaahila in la wada
aqbalo, in Ciise Masiix dunida u yimid inuu badbaadiyo
dembilayaasha anoo ah kan ugu daran.
16 Laakiin sababtaas daraaddeed waa la ii naxariistay
in, anigoo ah kan ugu daran, Ciise Masiix iga muujiyo
dulqaadashadiisa oo dhan, inaan masaal u noqdo kuwa
hadda dabadeed isaga rumaysan doona inay nolol weligeed
ah helaan.
17 Boqorka daa'imiska ah, oo aan dhiman karin, oo aan la
arki karin, oo ah Ilaaha keligiis ah, maamuus iyo ammaanu
ha u ahaadeen weligiis iyo weligiis. Aamiin.
18 Wiilkaygii Timoteyosow, waxaan kugu ammaanaynayaa
amarkan oo ah sidii waxyaalihii hore laguugu sheegay, inaad
iyaga dagaal wanaagsan ku dagaallantid,
19 adigoo haysta iimaan iyo qalbi wanaagsan.
Waxyaalahaas dadka qaarkood way iska tuureen, oo waxay
iimaankooda ka dhigeen sida doonni burburtay.
20 Waxaana ka mid ah Humenayos iyo Aleksanderos, oo
aan Shayddaan u dhiibay si ay u bartaan inayan wax caayin.

2

Caabudidda

1 Sidaas daraaddeed ugu horraysta waxaan kugu waan-
inayaa inaad Ilaah u baridid, oo aad u tukatid, oo aad u
ducaysid, oo aad u mahadnaqdid dadka oo dhan,
2 khusuusan boqorrada iyo kuwa amarka lehba, inaynu
nolol xasilloon oo nabdaysan ku noolaanno, innagoo si walba
cibaado iyo maamuus u leh.
3 Taasu way wanaagsan tahay, waana mid Ilaaha Bad-
baadiyeheenna ahu aqbali karo.
4 Wuxuu doonayaa in dadka oo dhammu badbaado oo ay
runta gartaan.
5 Waayo, waxaa jira Ilaah keliya iyo dhexdhexaadiye keliya
oo u dhexeeya Ilaah iyo dadka, waana ninka Ciise Masiix ah,
6 oo naftiisii dadka oo dhan furashadooda u bixiyey, oo
wakhtigiisii qummanaa loo markhaati furay.
7 Taas daraaddeed baa layga dhigay inaan noqdo mid wax
wacdiya oo rasuul ah oo macallin dadka aan Yuhuudda

ahayn ugu ah iimaan iyo run. Taasu waa runtay, oo been sheegi maayo.

8 Taas daraaddeed waxaan doonayaa in raggu meel walba ku tukado iyagoo gacmo quduus ah kor u qaadaya oo aan cadho iyo muran lahayn.

9 Sidaas oo kalena naaguhu waa inay, iyagoo xishoonaya oo digtoon, isku sharraxaan dhar qof xishood leh ku habboon, oo ayan isku sharraxin timo tidcan, iyo dahab ama luul ama dhar qaali ah.

10 Laakiinse ha isku sharraxeen shuqullo wanaagsan oo u eg dumarka cibaadada qira.

11 Naagtu aamusnaan wax ha ku barato iyadoo isdambaysi-inaysa.

12 Laakiin naagna u fasixi maayo inay nin wax barto ama ay ka xukun sarrayso, inay aamusnaato mooyaane.

13 Waayo, markii hore Aadan baa la sameeyey, dabadeedna Xaawa.

14 Aadanna lama khiyaanayn, laakiin naagtii baa inta la khiyaaneeyey waxay noqotay mid xadgudubtay.

15 Laakiinse waxay ku badbaadi doontaa carruurdhalidda, hadday ku sii socdaan rumaysad iyo jacayl iyo quduusnaan iyagoo digtoon.

3

Hoggaamiyayaasha Kiniisadda

1 Hadalku waa run, Haddii nin doonayo shuqulka hog-gaamiyaha kiniisadda, shuqul wanaagsan buu doonayaa.

2 Sidaas daraaddeed hoggaamiyaha kiniisaddu waa inuu ahaado mid aan ceeb lahayn, oo naag keliya qaba, oo feeyi-gan, oo digtoon, oo sharaf leh, oo martida soo dhoweeya, oo ku wanaagsan waxbaridda;

3 oo uusan sakhraan noqon, oo uusan gacan fududaan, laakiin waa inuu noqdo mid tudhid badan, oo uusan ilaaq lahayn, oo uusan lacag jeclayn.

4 Waa inuu ahaado mid gurgiisa si wanaagsan ugu taliya, oo carruurtiisu ka dambeeyaan oo maamuusaan.

5 Laakiin nin hadduusan garanayn si uu gurigiisa ugu taliyo, sidee buu kiniisadda Ilaah u xanaanayn doonaa?

6 Waa inuusan ahaan mid dhowaan rumaystay, waaba intaasoo intuu kibro uu Ibliiska xukunkiisa ku dhacaaye.

7 Weliba waa inuu markhaati wanaagsan ka helo kuwa dibadda ah, waaba intaasoo uu ku dhacaa cay iyo dabinka Ibliiska.

8 Sidaas oo kalena caawiyayaasha kiniisaddu waa inay ahaadaan dad la maamuuso oo ayan noqon laba-hadallayaal,

oo ayan khamri badan cabbin, oo ayan faa'iidada ceebta ah
jeclaan.
9 Waa inay qarsoodiga iimaanka qalbi daahir ah ku
haystaan.
10 Kuwaas marka hore ha la tijaabiyo, dabadeedna sida
iyagoo ah caawiyayaasha kiniisadda ha u adeegeen hadday
eed la' yihiin.
11 Sidaas oo kale dumarkuna waa inay digtoonaadaan oo
ayan ahaan kuwa wax xanta. Waa inay feeyignaadaan, oo ay
wax walba aamin ku ahaadaan.
12 Caawiyayaasha kiniisaddu mid kastaaba naag keliya ha
guursado, hana noqdeen kuwo si wanaagsan ugu talinaya
carruurtooda iyo guryahooda.
13 Waayo, kuwa sida iyagoo ah caawiyayaasha kiniisadda
si wanaagsan ugu adeega, waxay nafsaddooda u helaan
derejo wanaagsan iyo dhiirranaan badan oo ay iimaanka
Ciise Masiix ku dhiirran yihiin.

Cibaadada Weynaanteeda

14 Waxaan rajaynayaa inaan dhowaan kuu imaado, laakiin
waxaan waxyaalahan kuugu soo qorayaa,
15 in, haddii aan wax badan raago, aad ogaato sida waa-
jibka ah oo loogu camal fali lahaa guriga Ilaah dhexdiisa, oo
ah kiniisadda Ilaaha nool iyo tiirka iyo aasaaska runtaa.
16 Oo muranla'aan qarsoodiga cibaadadu waa weyn yahay.
Isaga jidh baa lagu muujiyey, oo ruux baa xaq laga cad-
deeyey, malaa'iguhuna way arkeen, quruumahana waa laga
dhex wacdiyey, dunidana waa laga rumaystay, ammaanna
kor baa loogu qaaday.

4

Macallimiin Been Ah

1 Laakiin Ruuxu bayaan buu u sheegayaa in wakhtiga
ugu dambaysta qaar ka fogaan doono iimaanka, iyagoo dhe-
gaysanaya ruuxaxa khiyaaneeya iyo cilmiyada jinniyada,
2 oo waxay kaga fogaan doonaan labawejiilenimada dadka
beenta ku hadla oo qalbigooda la gubay sida isagoo bir kulul
lagu dhejiyey.
3 Waxay diidaan in la guursado, oo amraan in laga fogaado
cuntooyinka Ilaah u abuuray in kuwa rumaysta oo runta
yaqaanu mahadnaqid ku aqbalaan.
4 Waayo, wax kasta oo Ilaah abuuray wuu wanaagsan
yahay, waana inaan waxba la diidin haddii mahadnaqid lagu
aqbalo,
5 waayo, waxaa quduus lagaga dhigaa ereyga Ilaah iyo
ducada.

Ciise Masiix Midiidinkiisa Wanaagsan

6 Haddaad walaalaha waxyaalahan xusuusisid waxaad
ahaan doontaa Ciise Masiix midiidinkiisa wanaagsan, adigoo
hadallada iimaanka iyo cilmiga wanaagsan oo aad raacday
ku xoogaysanaya.
7 Laakiin ka fogow sheekooyinka habraha oo nijaasta ah,
oo nafsaddaada bar cibaadaysiga,
8 waayo, jidhka waxbariddiisu wax yar bay tartaa, laaki-
inse cibaadaysigu si walba waxtar buu u leeyahay isagoo
ballan u leh nolosha haatan joogta iyo tan imanaysaba.
9 Hadalku waa run, waana mid istaahila in la wada aqbalo.
10 Sababtan daraaddeed waannu u hawshoonnaa oo u
dadaalnaa, maxaa yeelay, waxaannu rajo ku leennahay
Ilaaha nool oo Badbaadiyaha u ah dadka oo dhan, khusuusan
kuwa rumaysan.
11 Waxyaalahan dadka ku amar oo bar.
12 Ninna yuusan quudhsan dhallinyaronimadaada, laaki-
inse kuwa rumaystay masaal ugu noqo xagga hadalka, iyo
xagga dabiicadda, iyo xagga jacaylka, iyo xagga rumaysadka,
iyo xagga daahirsanaantaba.
13 Ilaa aan imaado, akhriska iyo waaninta iyo waxbaridda
u digtoonow.
14 Ha dayicin hibada aad haysatid oo lagugu siiyey
waxyaalihii laguu sii sheegay markii waayeelladu
gacmahooda ku saareen.
15 Waxyaalahan ku dadaal, oo nafsaddaada oo dhan u go'
in horumarkaagu dadka oo dhan u muuqdo.
16 Nafsaddaada iyo cilmigaagaba u digtoonow. Oo
waxyaalahan ku sii soco, waayo, haddaad yeeshid,
nafsaddaada iyo kuwa ku dhegaystaba waad badbaadin
doontaa.

5

1 Nin waayeel ah ha canaanan, laakiin u waani sida aabbe
oo kale; dhallinyaradana u waani sida walaalo oo kale;
2 habrahana sida hooyooyin oo kale u waani, naagaha
dhallintayarna sida walaalo oo kale, adigoo daahir ah.

Carmallada Kiniisadda

3 Maamuus carmallada runta ah oo nimankoodii ka dhin-
teen,
4 laakiin haddii naag carmal ahu carruur leedahay ama
carruurteedu ay carruur leedahay, iyagu marka hore ha
barteen inay dadkooda si cibaado leh kula macaamiloodaan,
waalidkoodna u cawilceliyaan, waayo taasu way wanaagsan
tahay, waana mid Ilaah aqbali karo.

5 Waayo, tii carmal run ah oo cidlootay, waxay rajo ku
leedahay Ilaah, habeen iyo maalinna baryada iyo tukashada
way sii waddaa.
6 Laakiin tii raaxaysi u noolaataa waa meyd intay noosha-
hay.
7 Waxyaalahan ku amar inay ceeb la'aadaan.
8 Laakiin qof hadduusan dadkiisa dhaqaalayn, khusuusan
kuwa gurigiisa jooga, kaasu iimaankuu ka hor yimid, wuuna
ka sii liitaa mid aan rumaysanayn.
9 Ha la qoro carmal aan lixdan sannadood ka yarayn oo nin
keliya naag u ahaan jirtay,
10 oo loogu marag furay inay shuqullo wanaagsan
samaysay, hadday carruur korisay, hadday shisheeyaha
marti soori jirtay, hadday quduusiinta cagaha u maydhay,
hadday kuwii dhibaataysnaa u gargaartay, hadday shuqul
kasta oo wanaagsan aad ugu dadaashay.
11 Laakiinse carmallada dhallintayar diid, waayo, markay
qooqaan ayay ka jeestaan Masiixa, oo waxay doonayaan inay
guursadaan.
12 Iimaankoodii hore way naceen, oo sidaas daraaddeed
waa la xukumay.
13 Waxay kaloo weliba bartaan inay caajisiin noqdaan,
iyagoo iska wareegaya oo guriba guri uga baxaya; caajisiin
oo keliyana ma ahaye, weliba way warsheeko badan yihiin,
oo axwaalka dadka kalena way faraggeliyaan, iyagoo ku
hadlaya waxyaalo aan waajib ku ahayn.
14 Haddaba waxaan doonayaa inay carmallada dhallinta-
yaru guursadaan, oo carruur dhalaan, oo gurigooda u
taliyaan, oo ayan cadowga isu jebin inuu caayo.
15 Waayo, hadda ka hor qaar baa xagga Shayddaanka u
leexday.
16 Haddii naag rumaysanu ay leedahay carmallo ha u gar-
gaarto iyaga, oo kiniisadda yaan la culaysin, si ay u gargaarto
kuwa carmallada runta ah.

Waayeellada

17 Waayeellada si wanaagsan wax ugu taliya ha lagu tiriyo
kuwo istaahila in labanlaab loo maamuuso, khusuusan kuwa
ku hawshooda waxwacdinta iyo waxbaridda.
18 Waayo, Qorniinku wuxuu leeyahay, Waa inaadan dibiga
af xidhin markuu sarreenka burburinayo. Wuxuu kaloo
leeyahay, Shaqaalahu waa istaahilaa abaalgudkiisa.
19 Nin waayeel ah ashtako ha ku qaadin, laba ama saddex
qof oo ku markhaati fura mooyaane.
20 Kuwa dembaaba inta kale oo dhan hortooda ku canaano
in kuwa kalena ay cabsadaan.

21 Waxaan Ilaah iyo Ciise Masiix iyo malaa'igaha la doortay
hortooda kugu waaninayaa inaad waxyaalahan ku dhawrtid
eexashola'aan, oo aadan waxba samayn adoo dadka kala
jeclaanaya.
22 Ninna gacmaha degdeg ha u saarin, dad kale dem-
biyadoodana ha ka qayb gelin. Nafsaddaada daahirsanaan
ku dhawr.
23 Laakiinse hadda ka dib biyo oo keliya ha cabbin, illowse
waxoogaa yar oo khamri ah u cab calooshaada iyo cudur-
radaada mararka badan kugu soo noqnoqda daraaddood.
24 Dadka qarkood dembiyadoodu waa bayaan, oo waxay
u hor marayaan xukunka, dadka qaarkoodna kuwoodu way
daba socdaan.
25 Sidaas oo kalena waxaa jira shuqullo wanaagsan oo
bayaan ah, kuwa aan caynkaas ahaynna lama qarin karo.

6

Addoommada

1 In alla intii addoommo ah oo ka hoosaysa *harqoodka ad-
doonnimada, sayidyadooda ha ku tiriyeen kuwo maamuus
oo dhan istaahila, si aan magaca Ilaah iyo cilmiga loo caayin.
2 Kuwii sayidyo rumaysan lahu yaanay quudhsan, maxaa
yeelay, waa walaalo; laakiin ha u adeegeen intay quudhsan
lahaayeen, maxaa yeelay, kuwa shuqulkooda wanaagsan
ka faa'iidaa waa kuwa rumaysan oo la jecel yahay. Dadka
waxyaalahan bar oo ku waani.

Cilmiga Beenta Ah

3 Haddii nin dadka cilmi kale baro oo uusan u oggolaan
hadalka runta ah oo Rabbigeenna Ciise Masiix iyo cilmiga
raacsan cibaadada,
4 kaasu waa kibirsan yahay, oo waxba garan maayo. Wux-
uuna u jeellan yahay su'aalo iyo hadal-iskuqabasho, wax-
aana ka yimaada hinaaso iyo dirir iyo cay iyo tuhun xun,
5 iyo murannada dadka maankoodu kharribmay oo runta
waayey, iyagoo u malaynaya in cibaadadu tahay wax faa'iido
laga helo.

Maalka Runta Ah

6 Laakiin cibaadadu waa faa'iido weyn markii waxa la
haysto raalli lagu yahay;
7 waayo, dunida waxba ma aynu keenin, waxbana ka
qaadan kari mayno.
8 Laakiinse haddaynu haysanno dhar iyo dhuuni, way
inagu filnaan doonaan.

---

* **6:1** harqood = qoriga lagu xidho laba dibi inay wax ku jiidaan.

9 Laakiin kuwa doonaya inay taajir noqdaan, waxay ku
dhacaan duufsasho iyo dabin iyo damacyo badan oo nacas-
nimo ah waxyeellona leh, oo dadka ku hafiya baabbi'in iyo
halaag.
10 Waayo, jacaylka lacagtu waa xididka xumaatooyinka
oo dhan, oo qaar intay higsanayeen ayay iimaankii ka am-
badeen, oo waxaa muday tiiraanyo badan.

Waano

11 Laakiinse adigu, nin yahow Ilaah, waxyaalahan ka carar;
oo raac xaqnimada, iyo cibaadada, iyo iimaanka, iyo ja-
caylka, iyo dulqaadashada, iyo qabownimada.
12 Dagaalka wanaagsan oo iimaanka dagaallan, oo qabso
nolosha weligeed ah, oo laguugu yeedhay, oo aad qirashada
wanaagsan ku hor qiratay markhaatiyaal badan.
13 Ilaah hortiis kan wax kasta nooleeya, iyo Ciise Masiix
hortiis, kan Bontiyos Bilaatos hortiisa qirashada wanaagsan
ku qirtay, waxaan kugu amrayaa
14 inaad amarka ku xajisid iinla'aan iyo ceebla'aan ilaa
Rabbigeenna Ciise Masiix muuqdo,
15 muuqashadaas uu wakhtigiisa muujin doono, kan am-
maanta leh oo keligiis xoogga leh, oo ah Boqorka boqorrada
iyo Sayidka sayidyada,
16 kan keligiis aan dhimanayn, oo ku dhex jira nuurka aan
loo dhowaan karin, oo aan ninna arkin, lana arki karin; isagu
ha lahaado ciso iyo itaal weligiis. Aamiin.
17 Kuwa dunidatan haatan la joogo hodanka ku ah waani
inayan iskibrin oo ayan maalka aan la hubin isku hallayn,
laakiinse ay isku halleeyaan Ilaaha wax kasta si deeqsinimo
ah inoo siiya si aynu ugu raaxaysanno.
18 Oo waani inay wax san sameeyaan, oo ay shuqullo
wanaagsan hodan ku ahaadaan, oo ay deeqsi ahaadaan, oo
ay dadka kale wax siiyaan,
19 iyagoo wakhtiga imanaya u dhiganaya aasaas
wanaagsan, inay nolosha runta ah qabsadaan.
20 Timoteyosow, wixii laguu dhiibay ilaali, oo ka leexo
hadalka aan micnaha lahayn oo nijaasta ah iyo muranka
aqoonta beenta ah,
21 oo qaar qirashadeeda aawadeed iimaanka ku gafeen.
Nimco ha idinla jirto.

WARQADDII LABAAD EE RASUUL BAWLOS U QORAY TIMOTEYOS

Salaan Iyo Mahadnaqid

1 Anigoo Bawlos ah oo rasuulkii Ciise Masiix ku ah doonista
Ilaah, sida uu leeyahay ballanka nolosha Ciise Masiix ku jirta,
2 waxaan warqaddan u qorayaa Timoteyos oo ah wiilka-
yga aan jeclahay. Nimco iyo naxariis iyo nabadu ha kaaga
yimaadeen Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbigeenna Ciise Masiix.
3 Waxaan ku mahadnaqayaa Ilaaha aan qalbi daahir ah
ugu adeego siday awowayaashay ugu adeegi jireen, anigoo
habeen iyo maalinba joogsila'aan baryadayda kugu xusuu-
sanaya.
4 Markaan ilmadaadii xusuusto waxaan aad u doonayaa
inaan ku arko, inaan aad u farxo.
5 Waxaan xusuustay rumaysadka aan labada weji lahayn
oo kugu jira, oo markii horena ku jiri jiray ayeeyadaa Lowis
iyo hooyadaa Yunikee, adigana waan kugu aaminsanahay
inuu kugu jiro.

Dhiirrigelinta

6 Taas daraaddeed waxaan ku xusuusinayaa inaad kicisid
hadiyadda Ilaah ee kugu jirta oo kuugu timid gacmosaarid-
daydii.
7 Waayo, Ilaah inama uu siin ruuxa cabsida, laakiinse
wuxuu ina siiyey ruuxa xoogga iyo jacaylka iyo miyirka.
8 Sidaas daraaddeed ha ka xishoon u markhaatifuridda
Rabbigeenna ama aniga oo isaga maxbuus u ah, laakiinse
dhibaatada injiilka kaga qayb qaado xoogga Ilaah.
9 Ilaah waa kan ina badbaadiyey oo yeedhid quduus ah
inoogu yeedhay, mana aha xagga shuqulladeenna, laakiinse
waa xagga qasdigiisa iyo nimcadiisa, oo uu waayadii hore
hortood inagu siiyey Ciise Masiix,
10 laakiinse haatan lagu muujiyey muuqashada
Badbaadiyeheenna Ciise Masiix, kaas oo dhimashada
baabbi'iyey, oo nolosha iyo dhimashola'aanta iftiinka ugu
soo saaray xagga injiilka,
11 kaas oo laygu doortay inaan noqdo mid wax wacdiya iyo
rasuul iyo macallinba.
12 Sababtaas aawadeed ayaan waxyaalahan ugu xanu-
unsanayaa; laakiinse ka xishoon maayo, waayo, waan
garanayaa kan aan rumaystay, oo waxaan aaminsanahay

inuu awoodo inuu dhawro wixii aan ku ammaanaystay ilaa
maalintaas.
13 Masaalkii erayada runta ahaa ee aad iga maqasheen ku
xaji rumaysadka iyo jacaylka Ciise Masiix ku jira.
14 Ammaanadii wanaagsanayd ee laguu dhiibay ku dhawr
Ruuxa Quduuska ah oo inagu dhex jira.

15 Waad og tahay in kuwii Aasiya joogay oo dhammu ay iga
leexdeen, waxaana ka mid ah Fugelos iyo Hermogenees.
16 Rabbiga ha u naxariisto reerkii Oneesiforos; waayo,
marar badan ayuu i nasiyey, kamana xishoon silsiladdayda.
17 Laakiinse markuu Rooma joogay wuxuu ku dadaalay
inuu i daydayo, wuuna i helay.
18 Rabbigu maalintaas ha u naxariisto. Oo adigu aad baad
u taqaan intuu waxyaalo ka adeegay Efesos.

2

1 Haddaba, wiilkaygiiyow, ku xoogayso nimcada Ciise
Masiix ku jirta.
2 Oo waxyaalihii aad markhaatiyaal badan dhexdood igaga
maqashay ku ammaanee niman aamin ah oo awooda inay
kuwa kaleeto baraan.
3 Dhibaato ka qayb qaado sida askari wanaagsan oo Ciise
Masiix.
4 Nin askari ahi, si uu uga farxiyo kii isaga askari ahaanta u
qortay, iskuma murgiyo axwaasha noloshan,
5 weliba haddii nin galo cayaaraha loo loollamo, taaj looma
saaro hadduusan sida qaynuunka ah u loollamin.
6 Ninka beerta leh ee hawshoodaa waa inuu ahaadaa kan
ugu horreeya oo midhaha ka qayb qaata.
7 Waxaan leeyahay ka fiirso, waayo, Rabbigu wuxuu ku siin
doonaa wax walba garashadooda.
8 Bal xusuuso Ciise Masiix, kan kuwii dhintay ka soo sara
kacay, oo Daa'uud ka soo farcamay, sida uu leeyahay injiilka
aan idinku wacdiyo,
9 kan aan u dhibtoodo oo aan u xidhnahay sidii mid wax
xun falay; laakiinse erayga Ilaah ma xidhna.
10 Haddaba wax walba waxaan ugu adkaystaa kuwa
la doortay aawadood inay iyana helaan badbaadada am-
maanta weligeeda leh oo ku jirta Ciise Masiix.
11 Hadalkanu waa dhab, Haddii aynu isaga la dhimannay,
dee haddana waynu la noolaan doonnaa,
12 haddii aynu adkaysanno, dee haddana wax baynu la
xukumi doonnaa; haddii aynu isaga inkirnona, dee isna wuu
ina diidi doonaa;

13 haddii aynu nahay aaminlaawayaal, isagu weli waa
aamin; waayo, isagu isma burin karo.

Kadigidda Muranka

14 Waxyaalahan iyaga xusuusi oo Rabbiga hortiisa ku amar
inayan hadal ku murmin, waayo, kaasu faa'iido ma leh,
laakiinse kuwa maqla ayuu sii kharribaa.
15 Ku dadaal inaad nafsaddaada loo bogay Ilaah siisid,
adigoo ah shaqeeye aan dadka ka xishoonin, oo hadalka
runta ah si hagaagsan u wada.
16 Laakiinse ka fogow hadalka aan micnaha lahayn, oo
nijaasta ah, waayo, kuwaas waxay hore u sii wadi doonaan
cibaadola'aanta,
17 oo hadalkoodu sida waraabowgu u faafo ayuu u sii faafi
doonaa; iyaga waxaa ka mid ah Humenayos iyo Fileetos,
18 oo ah kuwa xagga runta ka gefay iyagoo leh, Sarakicidda waa horaa la soo dhaafay, oo qaar bay iimaanka ka
halleeyaan.
19 Habase yeeshee aasaaskii adkaa oo Ilaah dhigay wuu
taagan yahay, isagoo leh sumaddan, Rabbigu wuu yaqaan
kuwiisa; oo mid kasta oo magaca Rabbiga soo qaada xaqnimola'aanta ha ka tago.
20 Haddaba kuma jiraan guri weyn weelal dahab iyo
lacag keliya ahi, laakiinse waxaa kaloo yaal kuwo qoryo
iyo dhoobo ah; oo qaarkoodna wax sharaf leh ayay taraan,
qaarna wax aan sharaf lahayn.
21 Sidaas daraaddeed haddii nin iska daahirsho kuwan,
kaasu wuxuu ahaan doonaa weel sharaf leh, oo quduus laga
dhigay, oo sayidka wax u tara, oo shuqul kasta oo wanaagsan
loo diyaariyey.
22 Haddaba ka fogow damacyada xunxun ee dhallinyaronimada, laakiinse xaqnimo, iyo rumaysad, iyo jacayl, iyo nabad
la raac kuwa Rabbiga uga yeedha qalbi daahir ah.
23 Iska diid su'aalaha nacasnimada iyo jaahilnimada ah,
adigoo og inay dagaallo dhalaan.
24 Addoonka Rabbigu waa inuusan ilaaqtamin, laakiin waa
inuu ahaado mid dadka u wada roon, oo waxbaridda ku
wanaagsan, oo dulqaadasho badan,
25 oo si qabow u edbiya kuwa isaga diida; mindhaa Ilaah
waa siin doonaa toobadkeenid inay runtay gartaan,
26 oo ay dabinka Ibliiska ka baxsadaan, iyagoo lagu qabtay
si ay muraadkiisa u yeelaan.

3

Maalmaha Ugu Dambeeya

1 Bal tan ogow, maalmaha ugu dambeeya waxaa iman
doona wakhtiyo dhib badan.
2 Maxaa yeelay, dadku waxay ahaan doonaan kuwo
naftooda jecel, iyo kuwo lacag jecel, iyo kuwo faan badan,
iyo kuwo kibir badan, iyo kuwo caytan badan, iyo kuwo
waalidkood caasi ku ah, iyo kuwo aan mahadnaqin, iyo kuwo
aan quduus ahayn,
3 iyo kuwo aan kalgacayl lahayn, iyo kuwo aan heshiis
doonaynin, iyo kuwo wax xanta, iyo kuwo aan iscelin karin,
iyo kuwo ba'an, iyo kuwo aan wanaagga jeclayn,
4 iyo kuwo gacangeliyayaal ah, iyo kuwo haad ah, iyo
kuwo isla weyn, iyo kuwa raaxaysi jecel intii ay Ilaah jeclaan
lahaayeen.
5 Iyagu waxay haystaan u-ekaanta cibaadaysiga, laakiinse
xooggiisay diidaan; kuwaas ka leexo.
6 Waayo, kuwaas waxaa ka mid ah kuwa guryaha gala, oo
ambiya naagaha caqliga la' oo dembiyadu ku raran yihiin, oo
damacyada kala duduwanu ay la tageen,
7 oo weligood wax baranaya, laakiinse aan marnaba
awoodin inay runta gartaan.
8 Siday Yannees iyo Yambarees isu hor taageen Muuse, saas
oo kalay kuwanuna runta isu hor taagaan; waana niman
maankoodu kharribmay oo xagga iimaankana laga nacay.
9 Laakiinse hore uma socon doonaan, waayo, nacasni-
madoodu bayaan bay dadka oo dhan u noqon doontaa sidii
ay kuwaas toodiiba u noqotay.

Waxtarka Qorniinka Quduuska Ah

10 Laakiinse adigu waxaad raacday waxbariddayda,
iyo socodkayga, iyo qasdigayga, iyo rumaysadkayga, iyo
dulqaadashadayda, iyo jacaylkayga, iyo samirkayga,
11 iyo silecyadayda, iyo xanuunsigayga. Waxyaalihii xunx-
umaa ee igu dhacay markaan Antiyokh iyo Ikoniyon iyo
Lustara joogay! Silecyadii badnaa ee aan u adkaystay! Oo
kulligood Rabbigaa iga samatabbixiyey.
12 Runtii, kulli inta doonaysa inay si cibaado leh Ciise
Masiix ugu noolaadaan waa la silcin doonaa.
13 Laakiinse dadka sharka leh iyo khaa'innadu aad iyo aad
bay u sii xumaan doonaan, iyagoo wax khiyaaneeya, lana
khiyaaneeyo.
14 Laakiinse adigu ku sii soco waxyaalihii aad baratay oo
aad hubsatay, adigoo garanaya kuwii aad ka baratay;
15 tan iyo yaraantaadii waxaad garanaysay qorniinka
quduuska ah oo badbaadada kugu garansiin kara
rumaysadka Ciise Masiix lagu rumaysto.

16 Qorniin kastaa wuxuu ku ahaaday Ruuxa Ilaah oo wax-
tar buu u leeyahay waxbaridda, iyo canaanashada, iyo ha-
gaajinta, iyo edbinta xagga xaqnimada;
17 in ninka Ilaah u ahaado mid dhan oo aad loogu
diyaariyey shuqul kasta oo wanaagsan.

4

1 Waxaan kugu amrayaa Ilaah hortiis iyo Ciise Masiix
oo xukumi doona kuwa nool iyo kuwii dhintayba hortiisa,
oo waxaan kaloo kugu amrayaa muuqashadiisa iyo boqor-
tooyadiisa,
2 inaad hadalka dadka ku wacdido. Wakhti wanaagsan iyo
wakhti xunba ku dadaal, oo canaano, oo hagaaji, oo waani,
adigoo dulqaadanaya oo wax baraya.
3 Waayo, waxaa iman doona wakhti aan dadku u adkaysan
doonin cilmiga runta ah, laakiinse iyagoo dheguhu cuncu-
nayaan ayay waxay u urursan doonaan macallimiin siday
damcaan;
4 oo dhegahooday runta ka leexin doonaan, oo waxay u
jeedin doonaan sheekooyin.
5 Laakiinse adigu mar kasta digtoonow, oo dhibta u ad-
kayso, oo shuqulka wacdiyaha qabo, oo adeegiddaada dham-
mee.
6 Waayo, haatan allabari ahaan baa lay bixinayaa, oo
wakhtigii aan tegi lahaa waa yimid.
7 Dagaalkii wanaagsanaa waan dagaallamay, oo tartankii
waan dhammeeyey, iimaankiina waan dhawray.
8 Haddaba waxaa la ii dhigay taajkii xaqnimada oo Rabbiga
ah xaakinka xaqa ahu i siin doono maalintaas; oo keligayna
ima siin doono, laakiin kuwa muuqashadiisa jecel oo dhanna
wuu siin doonaa.

Farriinta Iyo Nabadgelyaynta

9 Ku dadaal inaad dhaqso iigu timaadid;
10 waayo, Deemaas intuu dunidan haatan la joogo
jeclaaday ayuu iga tegey, oo wuxuu aaday Tesaloniika;
Kereeskeesna wuxuu aaday Galatiya; Tiitosna wuxuu aaday
Dalmatiya.
11 Haatan Luukos oo keliya ayaa ila jooga. Markos soo
kaxee oo ha ku soo raaco; waayo, waxtar buu igu leeyahay
xagga adeegidda.
12 Laakiinse Tukhikos waxaan u diray Efesos.
13 Markaad soo kacdid ii soo qaad shuluggayga aan kaga
tegey Karbos oo Taroo'as jooga, buwaagtiina ii soo qaad
khusuusan idiinta wax lagu qoro.

14 Aleksanderos, kii naxaasta tumi jiray, wax xun oo badan
buu ii yeelay; Rabbigu wuxuu ugu abaalgudi doonaa sidii
camalladiisu ahaayeen.
15 Adiguna iska jir isaga, waayo, aad buu hadalkayaga u hor
joogsaday.
16 Isdaafacaaddaydii hore ninna isma kay garab taagin,
laakiinse kulli waa layga wada tegey. Taas yaan dushooda
laga dhigin.
17 Laakiinse Rabbiga ayaa iskay garab taagay, oo xoog i
siiyey, inaan farriinta dadka oo dhan wada gaadhsiiyo oo ay
dadka aan Yuhuudda ahayn wada maqlaan; oo waxaa layga
samatabbixiyey afkii libaaxa.
18 Oo Rabbiguna wuu iga samatabbixin doonaa shuqul
kasta oo shar ah, oo wuxuu igu nabad gelin doonaa boqor-
tooyadiisa jannada ah. Isaga ammaanu ha u ahaato weligiis
iyo weligiis. Aamiin.
19 Igu salaan Bariska iyo Akula iyo reerkii Oneesiforos.
20 Erastos wuxuu ku hadhay Korintos; laakiinse Torofimos
oo buka ayaan Mileetos uga soo kacay.
21 Ku dadaal inaad wakhtiga qabowga hortiis ii timaadid.
Waxaa ku soo salaamaya Yubulos iyo Budees iyo Liinos iyo
Kalawdiya iyo walaalaha oo dhan.
22 Rabbigu ruuxaaga ha la jiro. Nimcona ha kula jirto.
Aamiin.

WARQADDII RASUUL BAWLOS U QORAY TIITOS

Salaan

1 Anigoo Bawlos ah oo Ilaah addoon u ah, Ciise Masiixna
rasuul u ah, siday yihiin iimaanka kuwa Ilaah doortay iyo
aqoonta runta oo ah xagga cibaadada,
2 iyagoo rajaynaya nolosha weligeed ah oo Ilaaha aan
beenta sheeginu u ballanqaaday waayadii hore hortood,
3 laakiinse wakhtiyadiisii goonida ahaa uu hadalkiisii ku
muujiyey wacdigii laygu ammaaneeyey sida Ilaaha Bad-
baadiyeheenna ahu u amray,
4 waxaan warqaddan u qorayaa Tiitos oo ah wiilkayga
runta ah xagga iimaanka inaga dhexeeya. Nimco iyo nabadu
ha kaaga yimaadeen Ilaaha Aabbaha ah iyo Badbaadiye-
heenna Ciise Masiix.

Waayeellada La Doorto

5 Sababtaas daraaddeed ayaan Kereetee kaaga dhex tegey
inaad hagaajisid waxyaalaha hadhay iyo inaad waayeello
magaalo walba ka dooratid sidaan kuugu amray,
6 hadduu mid waliba yahay nin aan ceeb lahayn, oo naag
keliya qaba, oo leh carruur rumaysan, oo aan rabshad iyo
caasinimo lagu dacwaynin.
7 Waayo, hoggaamiyaha kiniisaddu waa inuu ceeb la'aado
sida wakiilka Ilaah; oo uusan madax adkaan, oo uusan camal
fududaan, oo uusan sakhraan noqon, oo uusan gacan fudu-
daan, oo uusan faa'iidada ceebta ah jeclaan,
8 laakiinse waa inuu ahaado mid martida soo dhoweeya,
oo wanaag jecel, oo feeyigaan, oo xaq ah, oo quduus ah, oo
iscelin kara;
9 isagoo xajinaya hadalka aaminka ah oo ah sidii loo
baray, inuu awoodo inuu cilmiga runta ah ku waaniyo oo ku
canaanto kuwa muranka miidhan ah.

Macallimiin Been Ah

10 Waayo, waxaa jira caasiyiin badan, iyo kuwa hadal xun
ku hadla, iyo khaa'inno, oo khusuusan waa kuwa gudan.
11 Kuwaas afkooda waa in la xidho, maxaa yeelay, waa
kuwa reero dhan gembiya iyagoo faa'iidada ceebta ah
aawadeed u baraya waxyaalo aan waajib ahayn inay baraan.
12 Mid iyaga ka mid ahaa oo nebigoodii ahaa ayaa wuxuu
yidhi, Reer Kereetee weligood waa beenaalayaal, iyo dugaag
xun, iyo kuwo cir weyn oo caajisiin ah.

13 Markhaatigaasu waa run. Sababtaas aawadeed aad u
canaano iyaga inay iimaanka si run ah ugu socdaan
14 iyagoo aan dhegaysanayn sheekooyinka Yuhuudda iyo
amarrada dadka runta ka leexanaya.
15 Kuwa daahirka ah wax waluba waa u daahir, laakiin
kuwa nijaasaysan oo aan rumaysadka lahayn waxba daahir
uma aha, laakiinse kaskooda iyo niyadooduba waa nijaa-
soobeen.
16 Waxay afka ka qirtaan inay Ilaah yaqaaniin, laakiin
camalladooday isaga kaga hor yimaadaan, iyagoo karaahiyo
iyo caasiyiin ah, oo xagga shuqul wanaagsan oo dhan laga
nacay.

2

Dabiicadda Masiixiyiinta

1 Laakiinse adigu ku hadal waxyaalaha ku habboon cilmiga
runta ah.
2 Odayaashu waa inay feejignaadaan oo dhug yeeshaan oo
digtoonaadaan oo ay si run ah ugu socdaan iimaanka iyo
jacaylka iyo dulqaadashada.
3 Sidaas oo kalena habruhu waa inay asluub quduus ah
lahaadaan, oo ayan noqon kuwa wax xanta, oo ayan khamri
badan addoommo u noqon, laakiinse ay noqdaan kuwo wax
wanaagsan dadka bara.
4 Oo waa inay naagaha dhallintayar baraan inay je-
claadaan nimankooda iyo carruurtooda,
5 oo ay digtoonaadaan, oo ay daahir noqdaan, oo ay guri-
gooda ka shaqeeyaan, oo ay wanaagsanaadaan, iyagoo ni-
mankooda ka dambeeya, si aan ereyga Ilaah loo caayin.
6 Ragga dhallinyarada ahna sidaas oo kale ku waani inay
digtoonaadaan.
7 Wax walba nafsaddaada masaal ahaan u tus
xagga shuqullada wanaagsan; oo cilmigaagana ku tus
qummanaan, iyo dhuglahaan,
8 iyo hadal run ah oo aan ceeb lahayn, si midka geesta
kaa ahu u ceeboobo, oo uusan u helin wax xun oo uu inaga
sheego.
9 Addoommaduna waa inay sayidyadooda ka dambeeyaan,
oo ay wax kasta kaga farxiyaan, oo ayan la murmin,
10 oo ayan wax ka xadin, laakiin waa inay aaminnimo
wanaagsan oo dhan muujiyaan, inay si kasta cilmiga Ilaaha
Badbaadiyeheenna ah ammaan ugu soo jiidaan.
11 Waayo, nimcadii Ilaah way muuqatay, iyadoo badbaado
u keenaysa dadka oo dhan,

12 oo ina baraysa inaynu cibaadola'aanta iyo damacyada
dunida diidno, oo aynu wakhtigan haatan la joogo digtoon-
aan iyo xaqnimo iyo cibaado ku noolaanno,
13 innagoo sugayna rajada barakaysan iyo muuqashada
ammaanta Ilaaheenna weyn oo ah Badbaadiyeheenna Ciise
Masiix.
14 Isagu nafsaddiisuu u bixiyey aawadeen, inuu dembi oo
dhan inaga furto oo uu inaga dhigto dad daahirsan oo uu
isagu leeyahay oo ku dadaalaya shuqullo wanaagsan.
15 Waxyaalahan dadka kula hadal, oo ku waani, oo ku
canaano, adigoo amar oo dhan leh. Oo ninna yuusan ku
quudhsan.

3

1 Xusuusi iyaga inay taliyayaasha iyo kuwa amarka leh ka
dambeeyaan, oo ay dhego nuglaadaan, oo ay shuqul kasta oo
wanaagsan diyaar u ahaadaan,
2 oo ayan ninna caayin oo noqon kuwa ilaaq badan, laaki-
inse dadka oo dhan roonaan iyo qaboobaan ha tuseen.
3 Waayo, innaguba waa baynu ahayn nacasyo, iyo
caasiyiin, iyo kuwa la khiyaaneeyey, iyo addoommada
damacyada xaaraanta ah iyo raaxooyinka kala duduwan,
oo waxaynu ku socon jirnay xumaan iyo xaasidnimo, oo
waxaynu ahaan jirnay kuwo la nebcaaday oo iyana midba
midka kale neceb yahay.
4 Laakiinse markii raxmaddii Ilaaha Badbaadiyeheenna ah
iyo jacaylkii uu dadka u qabay muuqdeen,
5 ayuu ina badbaadiyey. Inaguma uu badbaadin shuqul-
lada xaqnimada oo aynu samaynay, laakiinse naxariistiisa
aawadeed wuxuu inagu badbaadiyey nadiifinta dhalashadii
labaad iyo cusboonaysiinta Ruuxa Quduuska ah,
6 oo uu aad inoogu shubay oo uu inoogu soo dhiibay Bad-
baadiyeheenna ah Ciise Masiix;
7 inaynu, innagoo quduus laynagaga dhigay nimcadiisa,
rajada ku noqonno kuwo nolol weligeed ah dhaxla.
8 Hadalkanu waa run, oo xagga waxyaalahan waxaan
doonayaa inaad ku adkaysatid in kuwa Ilaah rumaysanu
ay digtoonaadaan inay shuqullo wanaagsan ku dadaalaan.
Waxyaalahanu way wanaagsan yihiin, dadkana wax bay u
taraan.
9 Laakiin ka fogow su'aalaha nacasnimada ah, iyo abtir-
siinyada, iyo murannada, iyo ilaaqda sharciga ku saabsan,
waayo, waxtar iyo micne toona ma leh.
10 Haddaad nin bidci ah mar iyo laba waanisid dabadeed
ka leexo,

11 adigoo garanaya in ninka caynkaas ahu qalloocan yahay
oo dembaabo isagoo isxukumay.

Farriinta Iyo Nabadgelyaynta

12 Markaan kuu soo diro Artemaas ama Tukhikos aad ugu
dadaal inaad iigu timaado Nikobolis, waayo, waxaan goostay
inaan xilliga qabow meeshaas joogi doono.
13 Ku dadaal inaad Seenaas kan sharciga yaqaan iyo Abol-
loos soo ambabbixisid si ayan waxba ugu baahan.
14 Dadkeennuna ha barto inay shuqullo wanaagsan ugu
dadaalaan caawimaadda loo baahan yahay, inayan kuwo
aan midho lahayn noqonin.
15 Kuwa ila jooga oo dhammu way ku soo salaamayaan. Igu
salaan kuwa iimaanka nagu jecel.
Nimco ha idinla wada jirto.

WARQADDII RASUUL BAWLOS U QORAY FILEMON

Bilowga Warqaddan

1 Anigoo Bawlos ah oo Ciise Masiix maxbuus u ah, iyo
walaalkeen Timoteyos, waxaannu warqaddan u qoraynaa
Filemon oo ah gacaliyahayaga nala shaqeeya,
2 iyo walaashayo Afiya, iyo Arkhibbos oo askar nala ah, iyo
kiniisadda gurigaaga ku taal.
3 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbe-
heenna ah iyo Rabbi Ciise Masiix.

Jacaylkii Iyo Rumaysadkii Filemon

4 Had iyo goorba Ilaahay baan kuugu mahadnaqaa, anigoo
baryadayda kugu xusuusanaya,
5 waayo, waxaan maqlay jacaylka aad quduusiinta oo dhan
u qabto iyo rumaysadka aad Rabbi Ciise ku rumaysato.
6 Oo waxaan baryayaa in wadaagidda iimaankaagu uu
socodsiiyo aqoonta wax kasta oo wanaagsan oo inoogu jira
Masiixa.
7 Waayo, jacaylkaaga waxaan ku haystay farxad iyo dhi-
irranaan badan, maxaa yeelay, qalbiga quduusiinta adaa
qabowjiyey, walaalkayow.

Oneesimos Oo Ahaa Addoon Cararay

8 Sidaas daraaddeed, in kastoo aan Masiixa ku leeyahay
dhiirranaan badan inaan kugu amro waxa kuu eg,
9 haddana waxaan ka jeclaan lahaa inaan ku baryo ja-
caylka aawadiis, anigoo ah duqii Bawlos, maxbuusna Ciise
Masiix u ah.
10 Waxaan kuu baryayaa wiilkayga Oneesimos oo aan dha-
lay anigoo xabbisan,
11 kii waagii hore aan waxtarka kuu lahaan jirin, haatanse
adiga iyo anigaba wax ina tara.
12 Waan kuu soo celinayaa, isagoo qalbigayga ah.
13 Waxaan jeclaan lahaa inaan sii hayo inuu aawadaa iigu
adeego inta aan injiilka u xabbisanahay.
14 Laakiinse ma aanan doonayn inaan sameeyo wax aadan
ila ogayn, inaan wanaaggaagu noqon dirqi laakiinse uu no-
qdo ikhtiyaar.
15 Mindhaa wuxuu cabbaar kaaga maqnaa inaad weligaa
haysatid;

16 laakiinse aadan mar dambe u haysan addoon sidiis,
illowse si mid addoon ka wanaagsan oo ah walaal aan khusu-
usan anigu jeclahay, laakiinse adigu aad iga sii jeceshahay,
xagga jidhka iyo xagga Rabbigaba.
17 Haddaba haddaad igu tirinaysid inaan ahay saaxi-
ibkaaga wax kula wadaaga, isaga u aqbal sidaad ii aqbali
lahayd.
18 Oo hadduu ku xumeeyey ama wax kaa qabo, aniga igu
xisaab.
19 Anigoo Bawlos ah waxaan gacantayda ku qorayaa, Ani-
gaa bixin doona. Kugu odhan maayo, Wax baan kugu leeya-
hay xataa naftaadaba ha noqotee.
20 Haah, walaalkayow, xagga Rabbiga farxad aan kaa helo,
qalbigaygana xagga Masiixa ku qabowji.
21 Waxaan aaminsanahay addeeciddaada, oo sidaas
daraaddeed ayaan warqaddan kuugu soo qorayaa, anigoo
garanaya inaad samaynaysid wax ka sii badan waxaan
leeyahay.

Dhammaadka

22 Isla markaasna ii diyaari meel aan ku hoydo; waayo,
waxaan rajaynayaa in baryadiinna laygu kiin siiyo.
23 Waxaa ku soo salaamaya Ebafras oo xagga Ciise Masiix
maxbuus ila ah,
24 iyo Markos, iyo Aristarkhos, iyo Deemaas, iyo Luukos,
kuwaas oo ila shaqeeya.
25 Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ruuxiinna ha la jirto.
Aamiin.

WARQADDII
LOO QORAY DADKII
CIBRAANIYADA

Bilowga Kitaabkan

1 Ilaah wuxuu waagii hore siyaalo badan oo kala duduwan
awowayaasheen kula hadlay nebiyadii,
2 laakiin maalmahan ugu dambaystooda wuxuu inagula
hadlay Wiilkiisa uu ka dhigay kan wax walba dhaxla, kan uu
duniyooyinkana ku sameeyey.
3 Oo isagu waa dhalaalka ammaantiisa iyo u-ekaanta
ahaantiisa, oo wax walba wuxuu ku hayaa erayga xooggi-
isa, oo goortuu daahirinta dadka dembiyadooda sameeyey
dabadeed ayuu wuxuu fadhiistay Weynaha xagga sare
midigtiisa,
4 isagoo aad uga wanaagsan malaa'igaha siduu u dhaxlay
magac ka sii wanaagsan kooda.

Wiilka Ilaah Waa Ka Sarreeyaa Malaa'igaha

5 Malaa'igihii tee buu marnaba ku yidhi,
Adigu waxaad tahay Wiilkayga,
Maantaan ku dhalay?
Oo weliba,
Waxaan isaga u noqon doonaa Aabbe,
Oo isaguna wuxuu ii noqon doonaa Wiil?
6 Oo weliba, markuu curadka dunida dhex keenayay, wuxuu
yidhi, Malaa'igaha Ilaah oo dhammu isaga ha caabudeen.
7 Oo xagga malaa'igahana wuxuu ka yidhi,
Wuxuu malaa'igihiisa ka dhigaa dabaylo,
Kuwa u adeegana dab ololkiis.
8 Laakiin Wiilka wuxuu ka yidhi,
Carshigaagu, Ilaahow, waa weligiis iyo weligiis;
Oo usha qummanaantuna waa usha boqortooyadaada.
9 Adigu xaqnimada waad jeclayd, dembigana waad necbayd,
Sidaas daraaddeed Ilaaha Ilaahaaga ahi wuxuu kuugu sub-
kay
Saliidda farxadda, oo kuwa ku weheliyana wuu kaa sarraysi-
iyey.
10 Oo,
Adigu Rabbiyow, bilowgii dhulkaad aasaastay,
Samooyinkuna waa shuqullada gacmahaaga,
11 Iyagu way baabbi'i doonaan, adiguse waad sii jiraysaa;
Oo kulligood sida dhar bay u duugoobi doonaan,
12 Oo sida go' baad u laallaabi doontaa,

Sida dhar bayna u beddelmi doonaan;
Adiguse sidaadii uun baad tahay
Sannadahaaguna ma dhammaan doonaan.
13 Malaa'igihii tee buu marnaba ku yidhi,
Midigtayda fadhiiso
Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo?
14 Miyaanay kulligood ahayn ruuxyo kaalmeeya oo loo soo diray inay shuqul u qabtaan kuwa badbaadada dhaxli doona?

2

1 Taa aawadeed waa inaynu aad u dhegaysanno waxaynu maqalnay waaba intaasoo ay inaga fakadaan.
2 Waayo, haddii hadalkii malaa'iguhu ku hadleen xaqiiq ahaa, oo kii kasta oo xadgudub iyo caasinimo sameeyey uu helay abaalgud xaq ah,
3 sidee baynu u baxsan doonnaa haddaynu dayacno badbaadintan weyn oo Rabbigu kolkii hore ku hadlay oo kuwii maqlayna inoo xaqiiqeeyeen?
4 Ilaahna wuxuu ugu marag furay calaamooyin iyo yaababba, iyo xoogag kala duduwan, iyo hadiyado Ruuxa Quduuska ahu u qaybiyey siduu doonayay.
5 Waayo, dunida iman doonta oo aynu ka hadalno malaa'igaha kama uu hoosaysiin.
6 Laakiin mid baa meel ka marag furay isagoo leh,
Bal waa maxay dadku oo aad u xusuusataa isaga?
Ama wiilka aadanaha, oo aad u soo booqataa?
7 Waxaad isaga wax yar ka hoosaysiisay malaa'igaha.
Waxaanad taaj uga dhigtay ammaan iyo murwad,
Oo waxaad ka sarraysiisay shuqullada gacmahaaga,
8 Wax walbana cagihiisaad ka hoosaysiisay.
Isagoo wax walba isaga ka hoosaysiiyey, wax uu dhaafay oo aanu isaga ka hoosaysiinini ma jiraan, laakiin imminka weli ma aragno wax walba oo isaga laga hoosaysiiyey.
9 Laakiin waxaynu aragnaa Ciise, kan wax yar malaa'igaha laga hoosaysiiyey, isagoo xanuunka dhimashada aawadiis ammaan iyo murwad taaj loogu geliyey inuu nimcada Ilaah dhimashada ugu dhadhamiyo qof walba.
10 Waayo, waa u ekayd kan wax walba u yihiin, oo wax walba ka yimaadeen, markuu carruur badan ammaan u keeno, inuu bilaabaha badbaadadooda xanuun ku kaamilo.
11 Waayo, kan quduus ka dhiga iyo kuwa quduus laga dhigaaba kulli mid keliya ayay ka yimaadaan; taas aawadeed isagu kalama xishoodo inuu iyaga ugu yeedho walaalo,
12 isagoo leh,
Magacaaga waxaan u sheegi doonaa walaalahay,

Oo ururka dhexdiisa ayaan kugu ammaani doonaa.
13 Oo haddana, Isagaan aamini doonaa, oo haddana, Bal eega,
aniga iyo carruurta Ilaah i siiyey.
14 Carruurtu waxay qayb ka heleen jidh iyo dhiig, taas
aawadeed isaguna sidaas oo kale ayuu uga qayb qaatay, inuu
dhimasho ku baabbi'iyo kii xoogga dhimashada lahaa, oo ah
Ibliiska,
15 iyo inuu furo kulli kuwii cimrigoodii oo dhan addoonnimo
ugu hoos jiray cabsida dhimashada.
16 Waayo, runtii, ma uu qaadan suuradda malaa'igaha, wux-
uuse qaatay tan dhashii Ibraahim.
17 Haddaba waxaa isaga u ekayd inuu wax walba ugu ekaado
walaalihiis, inuu wadaad sare oo naxariis iyo aamin badan
leh u noqdo xagga waxyaalaha Ilaah, si uu cadhotir ugu
noqdo dembiyada dadka.
18 Waayo, isaga qudhiisu wuu xanuunsaday isagoo la
jirrabay, taas aawadeed wuu karaa inuu caawiyo kuwa
la jirrabo.

3

Ciise Masiix Waa Ka Sarreeyaa Muuse

1 Haddaba walaalaha quduuska ah oo ka qayb gala
yeedhniinta jannadow, u fiirsada Ciise oo ah Rasuulka iyo
Wadaadka sare ee iimaanka aynu qiranno.
2 Aamin buu u ahaa kan doortay, sidii Muuseba gurigiisii oo
dhan aaminka ugu ahaa.
3 Waayo, waxaa isaga lagu tiriyey inuu istaahilo ammaan
ka badan tii Muuse, sida kan guriga dhisa uga murwad badan
yahay guriga.
4 Waayo, guri walba mid baa dhisay, laakiin kan wax walba
dhisay waa Ilaah.
5 Oo runtii Muuse gurigiisa oo dhan aamin buu ugu ahaa
sida midiidin, inuu markhaati u ahaado waxyaalaha mar
dambe lagu hadli doono.
6 Laakiin Masiix aamin buu u ahaa sida wiil gurigiisa
ka sarreeya; oo gurigiisu waa innaga haddaynu ilaa ugu
dambaysta dhiirranaanteenna iyo faanka rajadeenna aad u
xajinno.
7 Haddaba waa sidan waxa Ruuxa Quduuska ahi leeyahay,
Maanta haddaad codkiisa maqashaan,
8 Qalbiyadiinna ha adkaynina sidii wakhtigii dhirifka,
Sidii maalintii jirrabaadda ee cidlada dhexdeeda,
9 Meeshii ay awowayaashiin igu jirrabeen, oo ay igu tijaabiy-
een,
Oo ay afartanka sannadood shuqulladaydii ku arkeen.

10 Taas daraaddeed qarnigan waan u cadhaysnaa,
Oo waxaan idhi, Had iyo goorba qalbigooday ka qaldamaan,
Oo iyagu ma ay aqoon jidadkaygii.
11 Sidaas daraaddeed anigoo cadhaysan ayaan waxaan ku dhaartay,
Iyagu nasashadayda ma geli doonaan.

Waa Inaynu Iimaankeenna Xajinno Ilaa Ugu Dambaysta

12 Iska jira, walaalayaalow. Yaanu qalbi shar leh oo aan rumaysad lahayni midkiinna ku jirin, idinkoo Ilaaha nool ka dheeraanaya.
13 Laakiin maalin kasta iswaaniya, intii la odhanayo, Maanta, inuusan midkiinna ku engegin khiyaanada dembiga.
14 Waayo, waxaynu noqonnay kuwa Masiix ka qayb qaatay, haddaynu aad u xajinno bilowgii kalsoonaanteenna ilaa ugu dambaysta,
15 inta la leeyahay,
Maanta haddaad codkiisa maqashaan,
Qalbiyadiinna ha adkaynina sidii wakhtigii dhirifka.
16 Waayo, yaa, markay maqleen, Ilaah ka dhirfiyey? Miyaanay ahayn kulligood kuwii Muuse ka keenay Masar?
17 Oo yuu afartan sannadood u cadhaysnaa? Miyaanay ahayn kuwii dembaabay oo meydadkoodu cidlada ku dhacdhaceen?
18 Oo yuu ku dhaartay inaanay nasashadiisa gelin, kuwii isaga addeeci waayay mooyaane?
19 Oo waxaynu aragnaa inaanay geli karin rumaysaddarro aawadeed.

4

Nasashada Ilaah Dadkiisa Siiyo

1 Sidaas daraaddeed aynu cabsanno, inta ballan nasashadiisa lagu gelayaa jiro, inaan midkiinna u ekaan mid gaadhi waayay.
2 Waayo, innagana war wanaagsan baa laynagu wacdiyey sidooda oo kale, laakiin hadalkay maqleen waxba uma uu tarin iyaga, maxaa yeelay, kuwii maqlay rumaysad kuma ay darin.
3 Waayo, kuweenna rumaystay, nasashadaas waynu galnaa, siduu u yidhi,
Sidaas daraaddeed anigoo cadhaysan ayaan waxaan ku dhaartay,
Iyagu nasashadayda ma geli doonaan,
in kastoo ay shuqulladii ka dhammaadeen aasaaska dunida.

4 Waayo, isagu meel buu maalintii toddobaad sidan ka yidhi,
Maalintii toddobaad Ilaah baa shuqulladiisii oo dhan ka nastay.
5 Meeshatanna mar kale wuxuu yidhi,
Iyagu nasashadayda ma geli doonaan.
6 Haddaba waxaa hadhay qaar gelaya, oo kuwii kolkii hore warkii wanaagsanaa lagu wacdiyey way geli waayeen caasinimo aawadeed.
7 Taas daraaddeed haddana mar kale maalintoo buu gooni u dhigay, isagoo wakhti dheer dabadeed qorniinka Daa'uud ku leh, Maanta, sidii kolkii hore la yidhi,
Maanta haddaad codkiisa maqashaan,
Qalbiyadiinna ha adkaynina.
8 Waayo, haddii Yashuuca iyagii nasiyey, Ilaah markaas dabadeed kama uu hadleen maalin kale.
9 Sidaas daraaddeed waxaa dadka Ilaah u hadha nasasho.
10 Waayo, kii nasashadiisa galay, isaga qudhiisuna waa ka nastay shuqulladiisii sidii Ilaah kuwiisii uga nastay.
11 Haddaba aynu u dadaalno inaynu nasashadaas galno inaan ninna caasinimadaas oo kale ku dhicin.
12 Waayo, hadalka Ilaah wuu nool yahay, waana shaqeeyaa, oo waa ka af badan yahay seef kasta oo laba af leh, isagoo ka dhex dusaya ilaa kala soocniinta nafta iyo ruuxa, iyo xubnaha iyo dhuuxaba, waana kala gartaa fikirrada iyo waxyaalaha qalbiga ku jira.
13 Oo uun aan hortiisa ka muuqani ma jiro, laakiin wax waliba way qaawan yihiin oo bannaan yihiin indhihiisa hortooda, kan aynu ku tirsan nahay.

Ciise Wuxuu Yahay Wadaadka Sare Oo Ka Sarreeya Haaruun

14 Haddaba innagoo leh wadaad sare oo weyn, kan samooyinka sii dhex maray, kaas oo ah Ciisoo Wiilka Ilaah ah, aynu qirashadeenna xajinno.
15 Waayo, ma aynu lihin wadaad sare oo aan itaaldarradeenna ka nixi karin, laakiin waxaynu leennahay mid si walba loo jirrabay sideenna oo kale, oo aan weliba dembi lahayn.
16 Haddaba aynu carshiga nimcada dhiirranaan ugu soo dhowaanno si aynu naxariis u qaadanno oo aynu u helno nimco ina caawisa wakhtiga baahida.

5

1 Wadaad sare oo kasta, oo dadka laga dhex bixiyo, waxaa dadka loogu doortaa waxyaalaha Ilaah ku saabsan, inuu hadiyado iyo allabaryoba u bixiyo dembiyada aawadood.

2 Isagu waa u naxariisan karaa kuwaan aqoonta lahayn
iyo kuwa qaldan, maxaa yeelay, isaga qudhiisuba wuu itaal
daranyahay.
3 Oo sidaas daraaddeed waa inuu qudhiisa wax ugu bixiyo
dembiyada aawadood, siduu dadka wax ugu bixiyo oo kale.
4 Ninna murwadda iskama qaato, laakiin waa kii Ilaah ugu
yeedho siduu Haaruun ugu yeedhay.
5 Sidaas oo kale Masiixu isma ammaanin inuu noqdo
wadaad sare, laakiin waxaa doortay kan ku yidhi,
Adigu waxaad tahay Wiilkayga,
Maantaan ku dhalay.
6 Meel kalena wuxuu ka yidhi.
Adigu weligaaba wadaad baad tahay
Sidii derejadii Malkisadaq.
7 Masiixu maalmihii jidhkiisa wuxuu tukasho iyo baryooyin
qaylo dheer iyo ilmo ugu bixiyey kan kara inuu isaga dhi-
masho ka badbaadiyo, waana loo maqlay cibaadadiisa.
8 In kastuu wiil ahaa, weliba wuxuu addeecid ku bartay
waxyaalihii uu ku xanuunsaday;
9 oo goortuu kaamil noqday wuxuu kuwa isaga addeeca oo
dhan u noqday sababta badbaadada weligeed ah.
10 Oo Ilaah baa isaga wuxuu ku magacaabay wadaad sare
sidii derejadii Malkisadaq.

Masiixiyiintu Waa Inay Xagga Ereyga Ilaah Hore U Maraan

11 Waxaannu haysanna waxyaalo badan oo aannu kan
kaga hadalno, laakiin waa fasir adag yahay dhegaculayski-
inna aawadiis.
12 Wakhtigii aad macallimiin noqon lahaydeen ayaad had-
dana u baahan tihiin in laydin baro waxyaalaha ugu hor-
reeya ee Ereyada Ilaah, oo waxaad noqoteen sidii kuwa
caano u baahan ee aan cunto adag u baahnayn.
13 Waayo, mid kasta oo ay cuntadiisu caano tahay aqoon
uma laha hadalka xaqnimada, waayo, waa ilmo yar.
14 Laakiin cuntada adag waxaa leh dadka waaweyn oo ah
kuwa ku isticmaalidda kaskooda ku kala garta wanaagga iyo
xumaanta.

6

1 Taas daraaddeed aynu iska dayno ka hadlidda waxyaal-
ihii ugu horreeyey ee Masiix, oo hore aynu ugu soconno
kaamilnimada, oo yeynan mar kale dhigin aasaaska ka-
toobadkeenidda shuqulladii dhintay, iyo iimaanka xagga
Ilaah,
2 iyo waxbaridda baabtiisyada, iyo gacmo-dul-saaridda,
iyo sarakicidda kuwii dhintay, iyo xukunka weligiis ah.

3 Oo tan waynu samayn doonnaa haddii Ilaah idmo.
4 Kuwii mar loo iftiimiyey, oo hadiyaddii jannada dhadhamiyey, oo laga dhigay kuwa ka qayb galay Ruuxa Quduuskaa,
5 oo dhadhamiyey eraygii wanaagsanaa ee Ilaah iyo xoogagga wakhtiga iman doona,
6 oo dabadeedna dhacay, ma suurtowdo in loo cusboonaysiiyo toobadkeenidda, iyagoo mar kale Wiilka Ilaah iskutallaabta isugu qodbaya oo bayaan u ceebaynaya.
7 Waayo, dhulka cabbay roobka marar badan ku dul da'a, oo u soo saara geedo u wanaagsan kuwii beeray, wuxuu Ilaah ka helaa barako,
8 laakiin hadduu dhalo qodxan iyo yamaarug, waxtar ma leh, oo habaar buu ku dhow yahay, ugudambaystiisana waa in la gubaa.

9 Laakiin gacaliyayaalow, wax ka wanaagsan oo idinku saabsan ayaa lana aaminsiiyey iyo waxyaalaha badbaadada, in kastoo aannu sidan u hadalnay.
10 Waayo, Ilaah ma xaqdarra, mana illoobo shuqulkiinna iyo jacaylka aad magiciisa u qabtaan, maxaa yeelay, quduusiinta ayaad u adeegteen oo weli waad u adeegtaan.
11 Oo annagu waxaannu jecel nahay in midkiin kastaa muujiyo dadaalkaas oo kale tan iyo hubaasha rajada ilaa ugu dambaysta,
12 inaydnaan caajisiin noqon laakiin aad noqotaan kuwo ku dayda kuwa rumaysadka iyo dulqaadashada ku dhaxla ballamada.

Waxa Ilaah Ballanqaaday Waa Hubaal

13 Markii Ilaah ballan u qaaday Ibraahim, isagoo mid ka weyn oo uu ku dhaarto aan haysan, ayuu isku dhaartay,
14 isagoo leh, Hubaal waan ku barakayn doonaa, oo waan ku kordhin doonaa.
15 Oo sidaas isagoo u dulqaadanaya ayuu helay wixii loo ballanqaaday.
16 Waayo, dadku waxay ku dhaartaan kan iyaga ka weyn, oo waxaa muran kasta oo kooda ah ugu dambaysa dhaar si loo xaqiiqaysto,
17 sidaas daraaddeed, Ilaah, isagoo aad u doonaya inuu kuwa ballanka dhaxla tuso taladiisa aan beddelmi karin, ayuu dhaar ku galay;
18 in laba waxyaalood, oo aan beddelmi karin, oo aan suurtoobin inuu Ilaah been ka sheego, aynu ku helno dhiirranaan xoog leh innagoo magangal u soo cararnay si aynu u qabsanno rajada ina hor taal,

19 tan aynu sida barroosinka nafta u haysanno, mid adkaan
iyo hubaalba ah oo gelaysa waxa daaha ka shisheeya,
20 meeshii Ciise sida horseed inoo galay isagoo noqday
wadaad sare oo weligiis ah sidii derejadii Malkisadaq.

7

Ciise Wuxuu Ahaa Wadaad Sare Sidii Malkisadaq Oo Kale

1 Malkisadaqan, oo Saalem boqorka u ahaa, wadaadkii
Ilaaha ugu sarreeyana ahaa, wuxuu la kulmay Ibraahim oo
ka soo noqday layntii boqorrada, wuuna barakeeyey.
2 Oo Ibraahim wuxuu isagii wax kasta ka siiyey toban
meelood oo meel. Malkisadaq hortii waxaa magiciisii lagu
fasiray, Boqorka Xaqnimada, dabadeedna, Boqorka Saalem,
oo ah Boqorka Nabadda.
3 Aabbe ma lahayn, hooyona ma lahayn, abtirsiinyona
ma lahayn, oo isagoo aan lahayn bilowga maalmaha ama
dhammaadka nolosha laakiin loo ekaysiiyey Wiilka Ilaah,
ayuu weligiis wadaad sii ahaanayaa.
4 Haddaba ka fiirsada ninkanu siduu u weynaa, kan
Ibraahim oo madaxda awowayaashii ahi meeltobnaad ka
siiyey boolidii.
5 Oo runtii kuwii qoladii Laawi oo helay shuqulka wadaad-
nimada waxay haystaan amar ay dadka kaga qaataan meel-
tobnaadka sida sharcigu leeyahay, kuwaas waxaa weeye
walaalahood in kastoo ay kuwanu ka yimaadeen xanjaadka
Ibraahim.
6 Laakiin kii aan iyaga ku abtirsanin ayaa wuxuu Ibraahim
ka qaatay meeltobnaadyo, oo barakeeyey kii ballamada loo
qaaday.
7 Laakiin muranla'aan kan yar waxaa barakeeya kan ka
wanaagsan.
8 Oo halkan waxaa meeltobnaadyada qaata dadka dhinta,
laakiin halkaas mid loo markhaati furay inuu nool yahay.
9 Waxaa la odhan kara, Laawiga meeltobnaadyada
qaataana, Ibraahim meeltobnaadyo ayuu ku bixiyey.
10 Waayo, isagu weli xanjaadkii aabbihiis buu ku jiray
kolkii Malkisadaq la kulmay.

Ciise Wadaadnimadiisu Way Ka Sarraysaa Wadaadnimada Yuhuudda

11 Haddaba haddii kaamilnimo ku jirtay wadaadnimadii
Laawi, waayo, iyada ayuu dadku sharciga ka hoos helaye,
maxaa weli loogu baahnaa in wadaad kale ka kaco derejadii
Malkisadaq oo aan lagu magacaabin derejadii Haaruun?
12 Waayo, wadaadnimada markii la beddelo waa lagama-
maarmaan in sharcigana la beddelo.

13 Waayo, kii waxyaalahan laga sheegay waa qolo kale oo
aan nin meeshii allabariga ka shaqeeyey ka iman.
14 Waa cad dahay in Sayidkeennu ka soo baxay Yahuudah,
oo ah qolo aan Muuse kaga hadlin wax wadaaddo ku saab-
san.
15 Oo weliba aad bay u sii cad dahay, haddii wadaad kale oo
Malkisadaq u egi kaco,
16 kii aan wadaad lagaga dhigin sharciga abtirsiinyada
xagga jidhka, laakiin xagga xoogga nolosha aan dham-
maadka lahayn.
17 Waayo, isaga waxaa loogu markhaati furay,
Adigu weligaaba wadaad baad tahay
Sidii derejadii Malkisadaq.
18 Waayo, amarkii hore waxaa loo buriyey itaaldarradiisii iyo
faa'iidola'aantiisii,
19 maxaa yeelay, sharcigu waxba ma uu kaamilin. Oo waxaa
la keenay rajo ka wanaagsan oo aynu Ilaah ugu dhowaanno.
20 Oo isagu dhaarla'aan wadaad kuma uu noqon.
21 Iyagu dhaarla'aan bay wadaaddo ku noqdeen, laakiin is-
agu wuxuu ku noqday dhaarta kan ku yidhi,
Rabbigu waa dhaartay, kana soo noqon maayo,
Adigu weligaaba wadaad baad tahay.
22 Oo sidaasuu Ciise ku noqday dammiinka axdiga ka
wanaagsan.
23 Iyaguna waxay noqdeen wadaaddo tiro badan, maxaa
yeelay, dhimashada ayaa ka joojisay inay sii jiraan:
24 Isaguse wuxuu haystaa wadaadnimadiisa aan beddelmi
karin, waayo, weligiis buu sii jirayaa.
25 Sidaas daraaddeed dhammaan buu u badbaadin karaa
kuwa Ilaah ugu dhowaada isaga, maxaa yeelay, isagu weligiis
waa nool yahay si uu ugu duceeyo iyaga.
26 Waayo, wadaad sare oo caynkan ahu waa inagu hab-
boonaa, mid quduus ah oo aan khiyaano iyo wasakh toona
lahayn, oo dembilayaasha ka soocan, oo samooyinka laga
sarraysiiyey,
27 kan aan u baahnayn inuu maalin walba allabari u bixiyo
sida wadaaddadii sare, kolka hore dembiyadiisa aawadood,
dabadeedna kuwa dadka aawadood; tan mar keliya ayuu
sameeyey markuu isbixiyey.
28 Waayo, sharcigu niman itaaldaran ayuu wadaaddo
sare ka dhigaa, laakiin hadalka dhaarta oo sharciga ka
dambeeyey wuxuu ka dhigaa Wiil weligiis kaamil ah.

8

Ciise Wadaadnimadiisa Iyo Axdiga Cusub

1 Waxyaalihii la yidhi wixii ugu muhimsanaa waa kan,
Waxaynu leennahay wadaad sare oo caynkaas ah, kan fad-
hiistay midigta carshiga Weynaha jannooyinka ku jira,
2 kan u adeega waxyaalaha quduuska ah iyo taambuugga
runta ah ee Rabbigu dhisay oo aan dad dhisin.
3 Waayo, wadaad kasta oo sare waxaa loo doortay inuu
hadiyado iyo allabaryo bixiyo, sidaas daraaddeed waa laga-
mamaarmaan in wadaadkan sarena haysto wax uu bixiyo.
4 Haddaba hadduu dhulka joogi lahaa, wadaad ma uu
ahaadeen, maxaa yeelay, waxaa jira kuwa hadiyado u bixiya
sida sharcigu leeyahay;
5 kuwa u adeega waxa ah u-ekaanta iyo hooska
waxyaalaha jannada, sidii Muuse loogu digay kolkuu ku
dhowaa inuu taambuugga sameeyo. Waayo, wuxuu yidhi,
Aad ugu fiirso inaad wax walba u samayso siduu ahaa u-
ekaanshihii buurta lagugu tusay.
6 Laakiin haatan wuxuu helay shuqul aad uga wanaagsan
siduu u yahay dhexdhexaadiyaha axdiga ka wanaagsan ee
lagu dhisay ballamo ka wanaagsan.
7 Waayo, haddii axdigii hore uusan eed lahayn, mid labaad
meella looma dooneen.
8 Wuxuu yidhi, isagoo iyaga eedaynaya,
Bal eega, maalmihii waa imanayaan, ayaa Rabbigu leeyahay,
Oo anigu axdi cusub baan la dhigan doonaa reer Israa'iil iyo
reer Yahuudah;
9 Oo aan ahayn axdigii aan awowayaashood la dhigtay oo
kale
Maalintii aan iyaga gacanta qabtay inaan ka kaxeeyo dalka
Masar,
Waayo, iyagu kuma ay sii socon axdigaygii,
Aniguna farahaan ka qaaday, ayaa Rabbigu leeyahay.
10 Waayo, kanu waa axdiga aan la dhigan doono reer Israa'iil
Maalmahaas dabadood, ayaa Rabbigu leeyahay;
Qaynuunnadayda waxaan gelin doonaa maankooda,
Qalbigoodana waan ku qori doonaa,
Oo Ilaah baan u ahaan doonaa,
Iyaguna dad bay ii ahaan doonaan;
11 Oo iyagu ma bari doonaan mid walba deriskiisa
Iyo mid walba walaalkiis, iyagoo leh, Rabbiga garo,
Waayo, kulli way i garan doonaan,
Kan ugu yar ilaa kan ugu weyn.
12 Waayo, iyagoo xaqdaran baan u naxariisan doonaa,
Dembiyadoodana kol dambe ma xusuusan doono.
13 Kolkuu yidhi, Axdi cusub, ayuu kii hore duug ka dhigay.
Laakiin kan duugoobayaa oo gaboobayaa wuxuu u dhow
yahay inuu libdho.

9

Meeshii Quduuska Ahayd Ee Hore Waxay Ka Dhigan Tahay Tan Cusub

1 Xataa axdigii hore wuxuu lahaa qaynuunno ku saabsan
caabudid, iyo meel quduus ah ee dunidatan.
2 Waayo, waxaa la dhisay taambuug; intii hore waxaa ku
jiray laambadaha isku yiil, iyo miiska, iyo kibista tusniinta,
oo waxaa la odhan jiray Meeshii Quduuska ahayd.
3 Daaha labaad shishediisa waxaa ku jiray taambuuggii la
odhan jiray, Quduuskii Quduusyada,
4 isagoo leh girgire dahab ah oo foox lagu shido, iyo sandu-
uqii axdiga oo kulligiis dahab lagu dahaadhay, dhexdiisana
waxaa ku jiray weel dahab ah oo *maannadii ku jirto, iyo
ushii Haaruun oo magooshay, iyo looxyadii axdiga;
5 dushiisana Keruubiimtii ammaanta oo hadhaynaya
daboolka kafaaraggudka, waxyaalahaas oo aannan hadda
gooni gooni uga hadli karin.
6 Haddaba waxyaalahan oo sidaas loo diyaariyey, wadaad-
dadu waxay had iyo goor galaan taambuugga kowaad iyagoo
shuqulka dhammaynaya.
7 Laakiin kan labaad waxaa sannaddiiba mar gala
wadaadka sare oo keliya, isagoo aan dhiigla'aan gelaynin.
Oo dhiiggaas wuxuu u bixiyaa naftiisa iyo dembiyada dadku
aqoonla'aanta ku sameeyo.
8 Ruuxa Quduuska ahu wuxuu tilmaamaa inaan jidkii
Quduuskii Quduusyada weli la muujin, inta taambuugga
hore weli taagan yahay.
9 Tani wakhtiga la joogo waa masaal, sida loo bixiyo
hadiyado iyo allabaryo, kuwaas oo aan kaamil ka dhigi karin
caabudaha niyadiisa,
10 iyagoo ku saabsan cuntooyin iyo cabbitin iyo may-
dhmaydhid kala duwan oo ah amarrada jidhka oo keliya oo
la dejiyey ilaa wakhtiga hagaajinta.

Isbixinta Ciise Masiix Xoog Wax Nadiifiya Ayay Leedahay

11 Masiixu wuxuu yimid, isagoo ah wadaadka sare ee
waxyaalaha wanaagsan oo iman doona. Taambuuggii
wadaadnimadiisu wuxuu ahaa ku ka weyn oo ka kaamilsan,
oo aan gacmo lagu samayn, kaasu waxaa weeyaan mid aan
abuuristan ka iman.
12 Mar buu wada galay meeshii quduuska ahayd, isagoo
aan orgiyo iyo weylal dhiiggoodii wadin, laakiin wuxuu wa-
day dhiiggiisa, sidaasuu furasho weligeed ah inoogu helay.

---

* **9:4** maanna = cunto.

13 Waayo, haddii orgiyo iyo dibiyo dhiiggooda, iyo qaalin
dambaskeeda lagu rusheeyo kuwa nijaasoobay, ay quduus ka
dhigaan in jidhka la nadiifiyo,
14 intee ka badan ayuu dhiigga Masiix, kan Ruuxa weligiis
ah isugu bixiyey Ilaah isagoo aan eed lahayn, niyadiinna ka
nadiifin kara shuqullada dhintay si aad ugu adeegtaan Ilaaha
nool?
15 Oo sidaas daraaddeed isagu waa dhexdhexaadiyaha
axdiga cusub in kuwii loo yeedhay ay helaan dhaxalka
weligiis ah oo la ballanqaaday, waayo, dhimashadu waxay u
noqotay ka madaxfurashada xadgudubyada lagu sameeyey
axdigii hore.
16 Waayo, meeshii dardaaran jiro waa lagamamaarmaan
inuu kii dardaarmay dhinto.
17 Waayo, dardaaranka waa la fuliyaa meeshii dhimasho
jirto, maxaa yeelay, waxba ma taro intii kii dardaarmay nool
yahay.
18 Haddaba xataa axdigii hore laguma gelin dhiigla'aan.
19 Waayo, markii Muuse amar kasta kula hadlay dadka
oo dhan sida sharcigu leeyahay, wuxuu qaaday dhiiggii
weylalka iyo orgiyada, iyo biyo, iyo dhogor guduudan, iyo
geed husob la yidhaahdo, oo wuxuu ku rusheeyey kitaabka
qudhiisa iyo dadka oo dhanba,
20 isagoo leh, Kanu waa dhiiggii axdiga oo Ilaah idinku
amray.
21 Sidaas oo kalena taambuugga iyo weelasha lagu adeego
oo dhan ayuu ku rusheeyey dhiiggii.
22 Inta badan wax walba waxaa lagu nadiifiyaa dhiig sida
sharcigu leeyahay, oo dhiigdaadinla'aan dembidhaaf ma jiro.

Isbixinta Ciise Masiix Waa Gooni

23 Haddaba lagamamaarmaan bay ahayd in u-ekaanta
waxyaalaha jannooyinka ku jira kuwan lagu nadiifiyo;
laakiin waxyaalaha jannada qudhooda waa in lagu nadiifiyo
allabaryo kuwan ka wanaagsan.
24 Masiixu ma uu gelin meel quduus ah oo gacmo lagu
sameeyey, oo u eg tan runta ah, laakiin wuxuu galay jannada
qudheeda inuu hadda Ilaah hortiisa inooga muuqdo.
25 Weliba uma uu gelin inuu marar badan isbixiyo, sida
wadaadka sare meesha quduuska ah sannad walba ula galo
dhiig uusan lahayn.
26 Haddii kale lagamamaarmaan bay ahayd inuu marar
badan xanuunsado tan iyo aasaaskii dunida; laakiin haatan
oo dhammaadkii wakhtiga ah isaga mar keliya ayaa la muu-
jiyey inuu dembiga ku baabbi'iyo allabarigiisa.

27 Waxaa dadka looga dhigay inay mar dhintaan, taas
dabadeedna la xukumo,
28 sidaas oo kalena Masiix, isagoo mar loo bixiyey inuu
qaado dembiyada kuwa badan, ayuu dembila'aan mar
labaad badbaadin ugu muuqan doonaa kuwa isaga sugaya.

10

Isbixinta Ciise Way Ka Roon Tahay Waxay Dadkii Ku Bixin Jireen Amarkii Muuse

1 Waayo, sharcigu wuxuu leeyahay hooska waxyaalaha
wanaagsan oo iman doona, laakiin ma leh suuradda
waxyaalahaas qudheeda. Oo caabudayaasha marnaba
kaamil kagama uu dhigi karo allabaryo sannad walba had
iyo goor la bixiyo.
2 Haddii kale miyaan la joojiyeen in allabaryo la bixiyo?
Maxaa yeelay, caabudayaashu, iyagoo mar la nadiifiyey, mar
dambe dembiyo iskama ay garteen.
3 Laakiin allabaryadaas waxaa sannad walba lagu xusuus-
taa dembiyo.
4 Waayo, ma suurtowdo in dibiyo iyo orgiyo dhiiggoodu
dembiyo qaado.
5 Saas daraaddeed kolkuu Masiixu dunida soo galay wuxuu
lahaa,
Allabaryo iyo qurbaan ma aad doonaynin,
Laakiin jidh baad ii diyaarisay.
6 Waxyaalo la bixiyo oo la gubo oo dhan iyo dembi al-
labaryadiis kuma aad faraxsanayn.
7 Markaasaan idhi, Bal eeg, waxaan u imid
Inaan sameeyo doonistaada, Ilaahow.
Kitaabka duudduuban wax igu saabsan baa ku qoran.
8 Siduu horay u yidhi, Allabaryo iyo qurbaan iyo waxyaalo la
bixiyo oo la gubo iyo dembi allabaryadiis ma aad doonayn,
kumana aad faraxsanayn, kuwaas oo loo bixiyo sida sharcigu
leeyahay.
9 Markaasuu yidhi, Bal eeg, waxaan u imid inaan sameeyo
doonistaada. Wuxuu rujiyey kii kowaad si uu ka labaad u
taago.
10 Sida doonistaasu tahay, waxaa quduus laynagaga dhigay
bixinta jidhka Ciise Masiix oo mar keliya la bixiyey.
11 Wadaad waluba maalin kastuu istaagaa isagoo adeegaya
oo marar badan bixinaya allabaryo isku mid ah, kuwa aan
marnaba dembiyo qaadi karin,
12 laakiin isagu kolkuu allabari keliya mar keliya dembiyo
u bixiyey ayuu fadhiistay midigta Ilaah;

13 isagoo markaas dabadeed sugaya ilaa cadaawayaashiisa
cagihiisa hoostooda la geliyo.
14 Maxaa yeelay, bixin keliya ayuu kaamil kaga dhigay
weligood kuwa quduus laga dhigay.
15 Oo taas Ruuxa Quduuska ahuna markhaati ahaan buu
noogu sheegaa, waayo, kolkuu yidhi,
16 Kanu waa axdiga aan la dhigan doono iyaga
Maalmahaas dabadood, ayaa Rabbigu leeyahay;
Qaynuunnadayda waxaan gelin doonaa qalbigooda,
Maankoodana waan ku qori doonaa;
markaasuu wuxuu ku daray;
17 Oo dembiyadooda iyo xadgudubyadoodana mar dambe
ma xusuusan doono.
18 Markii waxyaalahan la cafiyo, wax dambe oo dembi loo
bixiyaa ma jiro.

Dhiirrigelinta Iyo Digidda

19 Taas daraaddeed, walaalayaalow, waxaynu haysannaa
dhiirranaan inaynu meesha quduuska ah ku galno dhiigga
Ciise,
20 oo ah waddo cusub oo nool oo uu inooga banneeyey
daaha, kaas oo ah jidhkiisa.
21 Oo waxaynu haysannaa wadaad weyn oo ka sarreeya
guriga Ilaah.
22 Taas daraaddeed aynu ugu soo dhowaanno qalbi run ah
iyo hubaal rumaysad, iyadoo qalbiyadeenna laga nadiifiyey
niyo shar leh, jidhkeennana lagu maydhay biyo daahir ah.
23 Aynu aad u xajinno qirashada rajadeenna liicliicas-
hola'aan, maxaa yeelay, kan inoo ballanqaaday waa aamin.
24 Oo midkeenba midka kale ha ka fikiro si aynu isugu
guubaabinno kalgacayl iyo shuqullo wanaagsan.
25 Yeynan iska daynin isku ururkeenna sida ay tahay
caadada dadka qaarkood, laakiin aan isdhiirrigelinno,
khusuusan markaad aragtaan inay Maalintu soo
dhowaanayso.
26 Haddaynu badheedh u dembaabno kolkaynu aqoonta
runta helnay dabadeed, allabari dambe oo dembiyo loo
bixiyaa ma hadho.
27 Laakiin waxaa u hadha filasho cabsi leh oo xukun, iyo
dab kulul oo baabbi'in doona kuwa Ilaah ka geesta ah.
28 Ninkii diida sharciga Muuse kolkii laba ama saddex nin
ku markhaati furaan ayuu naxariisla'aan dhintaa.
29 Taqsiir intee le'eg oo ka sii xun baad u malaynaysaan
inuu istaahili doono kii Wiilka Ilaah ku joogjoogsaday, oo
dhiigga axdiga oo isaga quduuska lagaga dhigay ku tiriyey
wax aan quduus ahayn, oo caayay Ruuxa nimcada?

30 Waayo, innagu waynu naqaan kan yidhi, Aarsasho ani-
gaa leh; oo waan abaalmarin doonaa. Mar kalena waxaa la
yidhi, Rabbigu dadkiisa wuu xukumi doonaa.
31 Waa wax aad cabsi u leh in lagu dhaco gacmaha Ilaaha
nool.

Waano

32 Laakiin xusuusta maalmihii hore, kolkii laydin iftiimiyey
dabadeed, oo aad u adkaysateen dagaal weyn oo xanuunno
badan leh.
33 Mar waxaa laydinku bandhigay cay iyo dhibaatooyin,
marna waxaad wax la wadaagteen kuwa sidaas oo kale loo
galay.
34 Waayo, waad u naxariisateen kuwii xidhnaa, farxad
baadna ku aqbasheen dhicitinka maalkiinna la dhacay,
idinkoo og inaad idinka qudhiinnu maal ka wanaagsan oo
raagaya haysataan.
35 Sidaas daraaddeed ha iska tuurina dhiirranaantiinna
abaalgudka weyn leh.
36 Waayo, waxaad dulqaadasho ugu baahan tihiin si aad
u qaadataan wixii laydiin ballanqaaday markaad doonista
Ilaah samaysaan dabadeed.
37 Wakhti yar dabadeed
Kii iman lahaa wuu iman doonaa, mana raagi doono.
38 Laakiin kayga xaqa ahu rumaysad buu ku noolaan
doonaa;
Oo hadduu dib u noqdo, naftaydu kuma farxi doonto isaga.
39 Innagu ma ihin kuwa halaagga dib ugu noqda, laakiin
waxaynu nahay kuwa rumaysad leh si naftu u badbaaddo.

11

Rumaysad

1 Rumaysadku waa hubaasha waxyaalaha la rajeeyo, iyo
xaqiiqaynta waxyaalaha aan la arkin.
2 Waayo, saasaa loogu markhaati furay waayeelladii.
3 Rumaysad ayaynu ku garanaynaa in duniyooyinka lagu
abuuray erayga Ilaah, sidaas daraaddeed waxa la arko
lagama samayn waxa muuqda.
4 Haabiil rumaysad ayuu Ilaah ugu bixiyey allabari aad
uga wanaagsan kii Qaabiil, sidaas daraaddeed waxaa loogu
markhaati furay inuu xaq yahay, Ilaahna waa ka markhaati
furay hadiyadihiisii. Saas daraaddeed isagoo dhintay ayuu
weli hadlaa.
5 Enoog rumaysad baa kor loogu qaaday si uusan dhimasho
u arag, lamana helin, maxaa yeelay, Ilaah baa isagii qaaday,
waayo, intaan kor loo qaadin ka hor ayaa markhaati loo furay
inuu Ilaah ka farxiyey.

6 Oo rumaysadla'aantiis ma suurtowdo in isaga laga
farxiyo, taas aawadeed kan Ilaah u yimaadaa waa inuu
rumaysto inuu jiro oo uu yahay kan u abaalguda kuwa isaga
doondoona.
7 Nuux oo Ilaah uga digay waxyaalo aan weli la arkin
ayaa cabsaday, oo rumaysad buu ku diyaariyey doonni in
reerkiisu ku badbaado, sidaasuu dunida u xukumay oo ku
noqday mid dhaxla xaqnimada rumaysadka ku timaada.
8 Ibraahim kolkii loo yeedhay, rumaysad buu ku addeecay
inuu tago meeshuu ku heli lahaa dhaxalka, wuuna tegey
isagoo aan garanaynin meeshuu ku socdo.
9 Rumaysad buu ku degganaa dhulkii loo ballanqaaday
sidii dhul qalaad, wuxuuna taambuugyo la degganaa Isxaaq
iyo Yacquub oo ahaa kuwii la dhaxlay isku ballan.
10 Waayo, wuxuu filanayay magaalo aasaas leh oo kan
dhisay oo sameeyey uu Ilaah yahay.
11 Saarah qudheedu rumaysad bay ku heshay xoog ay
ku uuraysato, oo iyadoo dhaaftay wakhtigii dhalmada ayay
dhashay, waayo, waxay ku tirisay ku aamin ah kii u ballan-
qaaday.
12 Sidaas daraaddeedna waxaa mid sidii nin dhintay oo
kale ah ka dhashay dad u badan sida xiddigaha cirka iyo sida
cammuudda badda xeebteeda taal oo aan la tirin karin.
13 Kuwaasu kulligood rumaysad bay ku wada dhinteen,
iyagoo aan helin waxyaalihii loo ballanqaaday, laakiin meel
fog bay ka arkeen oo way aqbaleen, oo waxay qirteen inay
dhulka ku ahaayeen shisheeyayaal iyo dad sodcaal ah.
14 Waayo, kuwa waxyaalahan oo kale yidhaahdaa waxay
muujiyaan inay doondoonayaan waddan kooda ah.
15 Oo hadday xusuusnaayeen waddankii ay ka baxeen way
heli lahaayeen wakhti ay ku noqdaan.
16 Laakiin imminka waxay aad u doonayaan waddan
ka wanaagsan oo ah jannada, sidaas daraaddeed Ilaah ka
xishoon maayo in loogu yeedho Ilaahood, waayo, wuxuu
iyaga u diyaariyey magaalo.
17 Ibraahim kolkii la jirrabay, rumaysad buu Isxaaq al-
labari ahaan ugu bixiyey. Kii ballamada aqbalay ayaa wuxuu
bixinayay wiilkiisii keliyaha,
18 in kastoo lagu yidhi, Kuwa Isxaaq ka farcama ayaa
farcankaaga loogu yeedhi doonaa.
19 Wuxuu ku tirinayay in Ilaah ka kicin karo xataa kuwii
dhintay; oo sida masaal oo kale ayuu isagii uga helay kuwii
dhintay.
20 Isxaaq rumaysad buu ugu duceeyey Yacquub iyo Ceesaw
xagga waxyaalaha iman doona.

21 Yacquubna markuu dhimanayay rumaysad buu ugu
duceeyey mid kasta oo wiilashii Yuusuf ka mid ah, oo Ilaahna
wuu caabuday isagoo cuskanaya ushiisa guudkeeda.
22 Yuusufna markii dhimashadiisii dhowayd rumaysad
buu kaga hadlay bixitinka reer binu Israa'iil, wuxuuna ka
dardaarmay lafihiisa.
23 Muusena markuu dhashay, waalidkiis rumaysad bay ku
qariyeen saddex bilood, maxaa yeelay, waxay arkeen inuu
ilmo wanaagsan yahay, kamana ay cabsan amarkii boqorka.
24 Muuse markuu weynaaday rumaysad buu ku diiday in
loogu yeedho wiilkii gabadha Fircoon.
25 Oo wuxuu ka doortay in lala silciyo dadkii Ilaah intuu
wakhti yar dembi ku farxi lahaa;
26 isagoo ku tirinaya cayda lagu caayo Masiixa aawadiis
inay ka qiimo weyn tahay maalka Masar, waayo, wuxuu
filanayay abaalgudka.
27 Rumaysad buu kaga tegey Masar isagoo aan ka cab-
sanayn boqorka cadhadiisii, waayo, wuxuu u adkaystay sidii
mid fiirinaya kan aan la arkin.
28 Rumaysad buu ku sameeyey Kormaridda iyo dhiigga
rushayntiisii inuusan Baabbi'iyihii curadyadu iyaga taaban.
29 Rumaysad bay ku dhex mareen Badda Cas sidii dhul
engegan, laakiin markay Masriyiintu saas isku dayeen, way
liqday.
30 Derbiyadii Yerixoo rumaysad bay ku dumeen kolkii tod-
doba maalmood lagu warwareegay dabadeed.
31 Dhilladii Raxab rumaysadkeedii aawadiis lama ay hallig-
min kuwii caasiyiinta ahaa, maxaa yeelay, basaasyadii bay
nabad ku dhowaysay.
32 Oo maxaan kale oo idhaahdaa? Waayo, wakhtigu waa
igu gaabnaan doonaa haddaan wax ka sheegi lahaa Gidcoon,
iyo Baaraaq, iyo Samsoon, iyo Yeftaah, iyo Daa'uud, iyo
Samuu'eel iyo nebiyadii.
33 Rumaysad bay kaga adkaadeen boqortooyooyin, oo
xaqnimo ku sameeyeen, oo ballamo ku heleen, oo afafka
libaaxyada ku xidheen,
34 oo xooggii dabka ku demiyeen, oo seefta afkeedii kaga
baxsadeen, oo itaaldarradii kaga xoogaysteen, oo dagaal ku
itaal weynaadeen, oo colalkii shisheeyaha ku eryeen.
35 Dumar baa waxay heleen kuwii ka dhintay iyagoo la sara
kiciyey, qaar kalena waa la xanuujiyey ilaa ay ka dhinteen
iyagoo aan aqbalin in la samatabbixiyo si ay ku gaadhaan
sarakicid ka wanaagsan.
36 Qaar kalena waxay jirrabaad ahaan ula kulmeen majaa-
jilo iyo karbaashid iyo weliba silsilado iyo xabbis.

37 Waana la dhagxiyey, miinshaarna waa lagu kala jeexay,
waana la jirrabay, seefna waa lagu gowracay, wayna war-
wareegeen iyagoo qaba hargo idaad iyo hargo riyood, iyagoo
caydh ah oo la dhibay oo la silciyey.
38 Dunidu ma ay istaahilin iyagii. Waxayna warwareegi
jireen lamadegaanka iyo buuraha iyo boholaha iyo godadka
dhulka.
39 Kuwaas oo dhammu, iyagoo loo markhaati furay ru-
maysadkoodii daraaddiis, ayaanay helin wixii loo ballanqaa-
day;
40 waayo, Ilaah wuxuu hore u arkay wax ka wanaagsan oo
inagu saabsan, inaan la'aanteen iyaga kaamil laga dhigin.

12

*Ciise Wuxuu Yahay Bilaabaha Iyo Dhammeeyaha Ru-
maysadkeenna*

1 Sidaas daraaddeed, innagoo haysanna markhaatiyaal
badan oo sida daruur u weyn oo inagu wareegsan, aynu
iska dhigno culays kasta iyo dembiga dhibyaraanta inoogu
dhegaya, oo aynu adkaysasho ku orodno tartanka ina hor
yaal,
2 innagoo fiirinayna Ciise oo ah Bilaabaha iyo Dham-
meeyaha rumaysadkeenna, kii farxaddii hor tiil daraaddeed
u adkaystay iskutallaabta, isagoo fududaysanaya ceebta, oo
fadhiistay midigta carshiga Ilaah.

Edbinta

3 Haddaba ka fiirsada kii u adkaystay hadalkii ka geesta
ahaa oo dembilayaasha inaydnaan daalin oo aanay nafihi-
innu itaal beelin.
4 Idinkoo dembi la dagaallamaya weli iskama aydnaan
celin ilaa dhiig idinka daato.
5 Waxaad illowdeen waanada idiinla hadasha sida wiilal oo
kale.
Wiilkaygiiyow, ha fududaysan Rabbiga edbintiisa,
Hana itaal beelin kolkuu ku canaanto.
6 Waayo, ka uu Rabbigu jecel yahay ayuu edbiyaa,
Wuuna karbaashaa wiil kasta oo uu aqbalo.
7 U adkaysta edbinta. Ilaah wuxuu idiinla macaamiloodaa
sida wiilal oo kale; waayo, waa wiilkee kan aanu aabbihii
edbin?
8 Laakiin haddaan laydinku edbin edbinta laga wada qayb
galo, haddaba waxaad tihiin garacyo, oo wiilashiisii ma
ihidin.
9 Oo weliba waxaynu lahayn aabbayaal xagga jidhka ah,
oo ina edbiyey, oo waynu maamuusnay. Miyaynan intaas

in ka badan ka dambaynayn Aabbaha ruuxyada oo aynaan
noolaannayn?
10 Waayo, iyagu dhawr maalmood ayay inoo edbiyeen sidii
la wanaagsanayd, laakiin isagu wuxuu inoo edbiya si inoo
faa'iido ah si aynu uga qayb galno quduusnimadiisa.
11 Edbinina wakhtiga la joogo uma eka mid lagu farxo, laakiin
waxay u eg tahay mid caloolxumo leh, laakiin dabadeedto
waxay kuwii lagu edbiyey u dhashaa midho nabad iyo xaqn-
imo ah.
12 Sidaas daraaddeed xoogeeya gacmaha taagta daran iyo
jilbaha tabarta yar.
13 Cagihiinnana waddooyin toosan u sameeya si aan
curyaanku u murkacan laakiin u bogsado.

Digidda

14 Nabad kula dadaala dadka oo dhan, iyo quduusnaanta
aan la'aanteed ninna Rabbiga arki doonin.
15 Fiiro u yeesha si aan ninna u gaadhi waayin nimcada
Ilaah, waaba intaasoo xidid qadhaadhi soo baxaa oo idin
dhibaa, oo qaar badanu ku nijaasoobaane,
16 si aan dhillay u jirin ama qof cibaado la' sidii Ceesaw oo
ahaa kii curadnimadiisii kala baxay waxoogaa cunto ah.
17 Waayo, waad og tihiin, xataa kolkuu dabadeedto je-
claaday inuu dhaxlo barakada, in loo diiday, in kastoo uu
doondoonay, isagoo ilmo daadinaya, waayo, ma uu helin
meel uu ka soo noqdo.

Siyoonta Dunida Ah Iyo Tan Jannada Ah

18 Waayo, ma aydnaan iman buurtii la taaban karay, oo
ololaysay, iyo madowgii, iyo gudcurkii, iyo duufaankii,
19 iyo dhawaaqii buunka, iyo codkii erayada, oo ahaa codkii
ay kuwii maqlay Muuse ka baryeen inaan eray dambe lagula
hadlin.
20 Waayo, uma ay adkaysan karin wixii lagu amray, markii
lagu yidhi, Xataa haddii neef buurta taabto, waa la dhagxin
doonaa.
21 Muuqashadiina cabsi intay ka qabtay Muuse wuxuu
yidhi, Aad iyo aad baan u cabsanayaa oo waan gariirayaa.
22 Laakiin idinku waxaad timaadeen Buur Siyoon iyo mag-
aaladii Ilaaha nool oo ah Yeruusaalemtii jannada, oo waxaad
u timaadeen guutooyin malaa'igo ah oo isu soo ururay,
23 iyo kiniisadda curadyada oo ku qoran jannada, iyo
Ilaaha ah Xaakinka wax kasta, iyo ruuxyada kuwa qumman
oo la kaamilay,
24 iyo Ciise oo ah dhexdhexaadiyaha axdiga cusub, iyo
dhiigga rushaynta oo u hadla si ka wanaagsan kii Haabiil.

25 Digtoonaada si aydnaan u diidin kan hadlaya; waayo,
haddayan baxsan kuwii diiday kii dhulka ku waaniyey, si ka
badan innaguna ma baxsan doonno haddaynu ka jeesanno
kan jannada ka hadlaya,
26 kan codkiisii wakhtigaas gariiriyey dhulka; laakiin
hadda wuu ballanqaaday isagoo leh, Weliba mar kale ayaan
gariirin doonaa dhulka, dhulka oo keliyana ma aha ee xataa
samadana waan gariirin doonaa.
27 Erayadii ahaa, Weliba mar kale, micnehoodu waxaa we-
eye in la qaadi doono waxyaalihii la gariiriyey sidii waxyaalo
la sameeyey, si waxyaalihii aan la gariirinu u hadhaan.
28 Sidaas daraaddeed innagoo helayna boqortooyo aan la
gariirin karin, aynu mahadnaqno si aynu Ilaah uga farxinno
innagoo cibaado iyo cabsi ugu adeegayna;
29 waayo, Ilaaheennu waa dab wax baabbi'iya.

13

Waano

1 Jacaylka walaalnimadu ha sii jiro.
2 Ha illoobina inaad shisheeyaha marti qaaddaan, waayo,
sidaas qaar baa malaa'igo u marti qaaday iyagoo aan ogayn.
3 U xusuusta kuwa xidhan sidii idinkoo iyaga la xidhan, iyo
kuwa la silciyey sidii idinkoo isku jidh ah.
4 Guurka hala wada maamuuso, oo sariirtuna yeynan ni-
jaasoobin, maxaa yeelay, khaniisiinta iyo dhillayadaba Ilaah
waa xukumi doonaa.
5 Dabiicaddiinnu ha ahaato mid aan lacag jeclayn, oo
waxaad haysataan raalli ku ahaada, waayo, isaga qudhiisu
wuxuu yidhi, Sinaba kuu dayn maayo, oo sinaba kuu dayrin
maayo.
6 Sidaas daraaddeed innagoo ku kalsoon waxaynu nid-
haahnaa,
Rabbigu waa kaalmeeyahayga, oo anigu cabsan maayo;
Bal maxaa dad igu samayn doonaa?

Waa In Hoggaamiyayaasha Daacad Loo Ahaado

7 Xusuusta hoggaamiyayaashiinna idiin sheegay ereyga
Ilaah. Oo ka fiirsada waxa ka yimaada asluubtoodii, oo
iimaankoodii ku dayda.
8 Ciise Masiix waa isku mid shalay iyo maanta iyo weligiiba.
9 Waxbaridda kala duwan oo qalaadu yay idinla tegin,
waayo, waa wanaagsan tahay in qalbigu nimco ku taagnaado
ee uusan ku taagnaan cunto, tan kuwa ku macaamilooday
aanay ku faa'iidin.
10 Waxaynu leennahay meel allabari, oo kuwa taambuugga
ka adeega aanay amar u lahayn inay wax ka cunaan.

11 Waayo, neefafka dhiiggooda wadaadka sare keeno mee-
sha quduuska ah dembiga aawadiis jidhadhkooda waxaa
lagu gubaa xerada dibaddeeda.
12 Sidaas daraaddeed Ciisena si uu dadka quduus ugaga
dhigo dhiiggiisa wuxuu ku xanuunsaday iridda dibaddeeda.
13 Haddaba aynu isaga ugu tagno xerada dibaddeeda, inna-
goo qaadayna caydii la caayay isaga.
14 Waayo, innagu halkan kuma lihin magaalo sii raagaysa,
laakiin waxaynu doondoonaynaa tan iman doonta.
15 Haddaba xaggiisa aynu had iyo goor Ilaah ugu bixinno
allabariga ammaanta, kaas waxaa weeye dibnaha magiciisa
qirta midhahooda.
16 Laakiinse inaad wax wanaagsan fashaan oo wax wada
wadaagtaan ha illoobina; waayo, allabaryada caynkaas ah
Ilaah aad buu ugu farxaa.
17 Hoggaamiyayaashiinna addeeca oo ka dambeeya,
waayo, iyagu waxay ilaaliyaan naftiinna sidii iyagoo jawaab
ka bixin doona. Taas farxad ha ku sameeyeen, oo yaanay
qulubsanaan, waayo, taasu waxba idiin tari mayso.

Farriin Iyo Duco

18 Noo soo duceeya; waayo, waxaannu hubnaa inaannu
leennahay niyo wanaagsan annagoo doonayna inaannu wax
kasta si qumman ugu soconno.
19 Oo aad baan idiinka baryayaa inaad tan samaysaan, in
dhaqso laygu soo kiin celiyo.
20 Haddaba Ilaaha nabadda oo ka soo celiyey kuwii dhintay
Rabbigeenna Ciise oo ah Adhijirka weyn ee idaha, oo ku soo
celiyey dhiigga axdiga weligiis ah,
21 kaamil ha idinkaga dhigo wax kasta oo wanaagsan si aad
u samaysaan doonistiisa, oo waxa isaga ka farxiya ha inooga
dhex shaqeeyo Ciise Masiix, kan ammaanta leh weligiis iyo
weligiis. Aamiin.
22 Walaalayaalow, waxaan idinka baryayaa inaad u
dulqaadataan hadalka waanada ah, waayo, waxaan idiin
soo qoray dhawr eray.
23 Ogaada in walaalkeen Timoteyos la sii daayay, kan had-
duu dhaqso u yimaado, aannu idin soo wada arki doonno.
24 Igu salaama kuwa idin hoggaamiya oo dhan, iyo qudu-
usiinta oo dhan. Kuwa Itaaliya ka yimaadaa way idin soo
salaamayaan.
25 Nimco ha idinla jirto kulligiin. Aamiin.

WARQADDII YACQUUB

Rumaysadka Iyo Is-hoosaysiinta

1 Yacquub, oo ah addoonkii Ilaah iyo Rabbi Ciise Masiix,
wuxuu salaan gaadhsiinayaa laba iyo tobanka qolo oo kala
firidhsan.
2 Walaalahayow, kolkaad jirrabaaddo kala cayncayn ah
kala kulantaan, kulli farxad u tirsada,
3 idinkoo og tijaabinta rumaysadkiinnu inay dulqaadasho
keento.
4 Oo dulqaadashadu ha dhammayso shuqulkeeda si aad
kaamil u ahaataan oo aad u dhanaataan, oo aydnaan waxba
ugu baahnaan.
5 Laakiin haddii midkiin xigmad u baahan yahay, ha ka
baryo Ilaah, kan kulli si deeqsinimo ah u siiya isagoo aan
canaanan, oo waa la siin doonaaye.
6 Laakiin rumaysad ha ku baryo, isagoo aan shakiyayn,
waayo, kii shakiyaa wuxuu la mid yahay hirka badda oo
dabayshu kaxayso oo rogrogto.
7 Ninkaasu yuusan u malayn inuu Rabbiga wax ka heli
doono.
8 Labaqalbiiluhu wuu ka rogrogmadaa socodkiisa oo dhan.
9 Walaalkii hooseeyaa ha ku faano sarraysiintiisa,
10 kii taajir ahuna ha ku faano hoosaysiintiisa, waayo,
wuxuu u idlaan doonaa sida ubaxa cawska.
11 Qorraxdu waxay la soo baxdaa kulaylka, wayna enge-
jisaa cawska, oo ubaxiisuna wuu daataa, quruxda midabki-
isuna way ka luntaa; sidaas oo kale ayaa taajirku ugu lumi
doonaa socodkiisa.

Waa In Jirrabaadda Loo Adkaysto

12 Waxaa barakaysan ninka jirrabaadda u sii adkaysta,
waayo, goortii loo bogo, wuxuu heli doonaa taajka nolosha
kan Ilaah u ballanqaaday kuwa isaga jecel.
13 Midna yuu odhanin kolkii la jirrabo, Xagga Ilaah baa
layga jirrabay. Waayo, Ilaah laguma jirrabo shar, isaguna
midna ma jirrabo.
14 Mid kasta waxaa jirraba damaciisa sharka ah isagoo la
jiidanayo oo la sasabayo.
15 Dabadeed damacu kolkuu uuraysto wuxuu dhalaa
dembi, dembiguna kolkuu weynaado wuxuu keenaa dhi-
masho.
16 Yaan laydin khiyaanayn, walaalahayga aan jeclahayow.

17 Hadiyad kasta oo wanaagsan iyo hibo kasta oo kaamil
ah kor bay ka timaadaa iyadoo ka soo degaysa xagga Aab-
baha nuurarka isagoo aan lahayn rogrogmad ama hoos laal-
laabasho.
18 Isagoo doonaya ayuu hadalka runta ah inagu dhalay si
aynu u noqonno midhaha ugu horreeya oo uunkiisa.

Cibaadada Runta Ah

19 Waad garanaysaan tan, walaalahayga aan jeclahayow.
Laakiin nin walba ha u dhaqsado maqlinta, oo ha u gaabiyo
hadalka, cadhadana ha u gaabiyo;
20 waayo, dad cadhadiisu ma keento xaqnimada Ilaah.
21 Sidaas daraaddeed iska fogeeya wasakhnimada oo dhan
iyo badnaanta xumaanta; oo qabownimo ku qaata hadalka
laydinku tallaalay, kan naftiinna badbaadin kara.
22 Noqda kuwa hadalka yeela, oo ha ahaanina kuwa maqla
oo keliya oo nafsaddooda khiyaaneeya.
23 Waayo, haddii mid yahay kan hadalka maqla oo keliya,
oo uusan ahayn kan yeela, wuxuu la mid yahay nin wejiga
abuuristiisa muraayad ku fiirinaya.
24 Waayo, wuu isfiiriyaa, oo iska tagaa, oo markiiba is-
illoobaa siduu ahaa.
25 Laakiin kii fiiriya sharciga kaamilka iyo xorriyadda ah
oo ku sii socda, isagoo aan ahayn kan maqla oo illooba laakiin
kan shuqulka yeela, kaasu waa ku barakaysnaan doonaa
yeeliddiisa.
26 Haddii mid isu maleeyo inuu cibaado badan yahay, oo
uusan afkiisa xakamayn, laakiin uu qalbigiisa khiyaaneeyo,
kaas cibaadadiisu waa wax aan waxtar lahayn.
27 Cibaado daahir ah oo aan nijaas lahayn Ilaaha Aab-
baha ah hortiisa waxay tahay in la xannaaneeyo agoonta
iyo carmallada markay dhib ku jiraan, iyo in layska dhawro
wasakhda dunida.

2

Kadigidda Kala-eexashada

1 Walaalahayow, iimaanka Rabbigeenna Ciise Masiix kan
ammaanta leh eexasho ha ku haysanina.
2 Haddii nin kaatun dahab ah iyo dhar quruxsan qabaa
shirkiinna soo galo, oo haddana haddii nin kale oo miskiin
ah oo dhar uskag leh qabaa soo galo,
3 oo aad fiirisaan ka dharka quruxdasan qaba oo aad ku
tidhaahdaan, Adigu kaalay oo halkan wanaagsan fadhiiso, oo
aad ku tidhaahdaan ka miskiinka ah, Adigu xaggaas istaag
ama halkan cagahayga ag fadhiiso,

4 miyeydnaan kala qaybsamin oo miyeydnaan noqonin
kuwa fikirrada sharka leh wax ku xukuma?
5 I dhegaysta, walaalahayga aan jeclahayow. Miyaan Ilaah
u dooran kuwa ah masaakiinta xagga dunida inay ahaadaan
kuwa hodan ku ah rumaysadka oo dhaxla boqortooyaduu u
ballanqaaday kuwa isaga jecel?
6 Laakiin idinku waad maamuus jebiseen miskiinkii. Taa-
jiriintu miyaanay idin dulmin oo miyaanay idiin jiidin
maxkamadda?
7 Miyaanay caayin magaca wanaagsan oo laydiinku yeed-
hay?
8 Haddaba haddaad oofisaan sharciga boqornimada siduu
Qorniinku leeyahay, Waa inaad deriskaaga u jeclaataa sida
naftaada, si wanaagsan baad yeeshaan.
9 Laakiin haddaad dadka u kala eexataan waad dembaab-
taan, oo sharcigu wuu idinku caddeeyey inaad tihiin kuwa
xadgudbay.
10 Ku alla kii sharciga oo dhan xajiya oo qaynuun keliya ku
gafa, kulli wuu ku eedaysan yahay.
11 Waayo, kii yidhi, Ha sinaysan; wuxuu kaloo yidhi, Cidna
ha dilin. Haddaanad sinaysanin laakiin aad dad disho, wax-
aad noqotay ku sharciga ku xadgudbay.
12 Sidii kuwo sharciga xorriyadda lagu xukumi doono, u
hadla oo u yeela.
13 Xukunku naxariis uma leh kii aan dadka u naxariisan;
naxariistu way ka faantaa xukunka.

Rumaysadka Iyo Shuqullada

14 Maxay tartaa, walaalahayow, haddii nin yidhaahdo,
Rumaysad baan leeyahay, laakiin aanu shuqullo lahayn?
Rumaysadku ma badbaadin karaa isaga?
15 Walaal wiil ah ama walaal gabadh ah hadday arradan
yihiin oo cuntadii maalinta u baahan yihiin,
16 oo midkiin ku yidhaahdo iyaga, Nabad gala, diirsada oo
dherga, oo weliba aydnaan siin waxa jidhku u baahan yahay,
maxay tartaa?
17 Haddaba sidaas oo kale rumaysadku haddaanu shuqullo
lahayn keli ahaantiisu waa meyd.
18 Laakiin waxaa la odhan doonaa, Adigu waxaad leedahay
rumaysad, anna waxaan leeyahay shuqullo. I tus rumaysad-
kaaga aan shuqullada lahayn, anna rumaysadkayga shuqul-
ladaydaan kugu tusi doonaa.
19 Waad rumaysan tahay in Ilaah yahay mid keliya. Taas
waad ku wanaagsan tahay. Xataa jinniyaduna sidaas way
rumaysan yihiin, wayna gariiraan.

20 Doqonow, ma doonaysaa inaad garatid in rumaysadka
aan shuqullada lahaynu aanu waxba tarin?
21 Miyaan awowgeen Ibraahim shuqullo lagu caddaynin
inuu xaq yahay goortuu wiilkiisii Isxaaq meeshii allabariga
ku bixiyey?
22 Waad garanaysaa in rumaysadku shuqulladiisii la
shaqeeyey, oo rumaysadku kaamil ku noqday shuqullada.
23 Waxaa rumoobay Qorniinka leh, Ibraahimna Ilaah buu
rumaystay, oo waxaa isaga loogu tiriyey xaqnimo, oo waxaa
loogu yeedhay saaxiibkii Ilaah.
24 Waxaad garanaysaan in nin shuqullo lagu caddeeyo inuu
xaq yahay oo aan lagu caddayn rumaysadka oo keliya.
25 Sidaas oo kale miyaan dhilladii Raxab ahayd shuqullo
lagu caddayn inay xaq tahay kolkay soo dhowaysay
basaasyadii oo ay jid kale u dirtay?
26 Sida jidhkii aan ruux lahaynu meyd u yahay, sidaas oo
kaluu rumaysadkii aan shuqullo lahaynuna meyd u yahay.

3

Carrabka Waa In La Xakameeya

1 Macallimiin badan ha noqonina, walaalahayow, idinkoo
garanaya inaynu heli doonno xukun ka sii weyn.
2 Waayo, dhammaanteen wax badan baynu ku gafnaa.
Haddii nin ku gafi waayo hadalka, kaasu waa nin kaamil ah,
wuuna xakamayn karaa jidhka oo dhan.
3 Haddaba haddaynu fardaha afkooda xakame gelinno
inay ina addeecaan, jidhkooda oo dhanna waynu jeedinnaa.
4 Ogaada, xataa doonniyaha, in kastoo ay waaweyn yi-
hiin, oo dabaylo waaweynu kaxeeyaan, weliba waxaa loogu
jeediyaa shukaan aad u yar meeshii ninka wada qushigiisu
doonayo.
5 Sidaas oo kalena carrabku waa qayb yar, waxyaalo
waaweyn buuna ku faanaa. Bal eega dab yaru intuu qoryo
shido.
6 Carrabkuna waa dab, waana dunida xaqdarrada.
Carrabku wuxuu ku dhex jiraa xubnaheenna, waana kan
wasakheeya jidhka oo dhan oo ololiya orodka abuurista, oo
jahannamadu isagay ololisaa.
7 Cayn walba oo ah dugaag, iyo haad, iyo waxa bogga ku
gurguurta, iyo waxa badda ku jiraba waa la rabbeeyaa, oo
waxaa lagu rabbeeyey dabiicadda dadka.
8 Laakiin ninna ma rabbayn karo carrabka; waa shar
rogrogmada, oo waxaa ka buuxda sunta wax disha.

9 Isla isagaynu ku ammaannaa Rabbiga iyo Aabbaha, oo
isla isagaynu ku habaarnaa dadka Ilaah ekaantiisa laga abu-
uray.
10 Isku af baa waxaa ka soo baxa ammaan iyo habaar.
Walaalahayow, waxyaalahanu waa inaanay sidaas noqon.
11 Ishu miyey isku meel ka soo wada daysaa biyo macaan
iyo kuwa qadhaadh?
12 Walaalahayow, geed berde ahu miyuu dhali karaa say-
tuun, ama geed canab ahu miyuu dhali karaa midho berde
ah? Sidaas oo kalena biyo dhanaanu macaan ma ay noqon
karaan.

Xigmadda Beenta Ah Iyo Tan Runta Ah

13 Kumaa idinku dhex jira oo xigmad iyo waxgarasho leh?
Shuqulladiisa ha ku muujiyo dabiicaddiisa wanaagsan, isa-
goo leh qabowga xigmadda.
14 Haddaad xaasidnimo qadhaadh iyo iskala qaybqaybin
ku haysataan qalbigiinna, ha faanina, runtana been ha ka
sheegina.
15 Xigmaddaasu ma aha tan kor ka soo degta, laakiin waa
tan dhulka iyo nafta iyo jinniyada.
16 Waayo, meeshii xaasidnimo iyo iskala qaybqaybinu ku
jiraan, meeshaas waxaa ku jira iskuqasnaan iyo falniin kasta
oo shar leh.
17 Laakiin xigmaddii kor ka timaadaa horta waa daahir,
dabadeedna waa nabad iyo qabow iyo mid si dhib yar loola
heshiiyo, oo waxaa ka buuxa naxariis iyo midho wanaagsan,
mana leh u-kala-eexasho ama labaweji.
18 Midhaha xaqnimada nabad waa loogu beeraa kuwa
nabadda ka shaqeeya.

4

Kadigidda Saaxiibnimada Dunida

1 Dagaallada iyo dirirta idinku dhex jira xaggee bay ka
yimaadaan? Miyaanay ka imanin damacyadiinna ku dhex
dagaallamaya xubnihiinna?
2 Waad damacdaan, mana lihidin; waad dishaan, waadna
xaasiddaan, mana heli kartaan; waad dirirtaan, waadna
dagaallantaan, mana lihidin, waayo, ma aad weyddiisataan.
3 Waad weyddiisataan, mana heshaan, waayo, si xun
baad u weyddiisataan inaad ku bixisaan damacyadiinna
aawadood.
4 Dhillayo iyo dhillooyin yahow, miyeydnaan garanayn
inay saaxiibnimada dunidu Ilaah la col tahay? Sidaas daraad-
deed kii kasta oo doonaya inuu saaxiib la ahaado dunida,
Ilaah buu la col noqdaa.

5 Mise waxaad u malaynaysaan in Qorniinku micnela'aan
ku hadlo, Ruuxa uu ka dhigay inuu ina dhex joogo ayaa aad
iyo aad inoo jecel isagoo inoo masayra?
6 Laakiin isagu wuxuu bixiyaa nimco badan oo badan.
Haddaba Qorniinku wuxuu leeyahay, Ilaah waa hor
joogsadaa kuwa kibra, laakiin kuwa is-hoosaysiiya ayuu
nimco siiyaa.
7 Haddaba Ilaah ka dambeeya, laakiin Ibliiska hor
joogsada, wuu idinka carari doonaaye.
8 U soo dhowaada Ilaah, isaguna wuu idiin soo dhowaan
doonaa. Dembilayaashow, gacmihiinna nadiifiya. Labaqal-
biilayaashow, qalbiyadiinna daahiriya.
9 Dhibtooda oo baroorta oo ooya. Qosolkiinnu baroor ha u
rogmado, farxaddiinnuna caloolxumo.
10 Is-hoosaysiiya Rabbiga hortiisa, isna wuu idin sarraysiin
doonaa.
11 Xumaan ha iskaga hadlina, walaalayaalow. Kii xumaan
walaalkiis kaga hadlaa ama walaalkiis xukumaa, sharciga
ayuu xumaan kaga hadlaa, sharcigana wuu xukumaa. Had-
daad sharciga xukuntid, adigu ma ihid mid sharciga yeela,
laakiin waxaad tahay mid isaga xukuma.
12 Waa mid keliya kan sharciga bixiyaa oo wax xukumaa,
oo waa kan kara inuu wax badbaadiyo oo uu wax dumiyo.
Laakiin adigu yaad tahay, kan deriskiisa xukumow?

Kadigidda Faanka Taajiriinta

13 Bal kaalaya hadda, kuwiinnan yidhaahda, Maanta ama
berri waxaannu tegi doonaa magaalo, oo halkaasaannu san-
nad joogi doonnaa, waannu baayacmushtari doonnaa oo
faa'iidaysan doonnaa,
14 kuwiinnan aan garanaynin waxa berri dhici doona.
Noloshiinnu waa maxay? Waayo, idinku waxaad tihiin
ceeryaamo, tan wakhti yar muuqata dabadeedna libidha.
15 Waa inaad tidhaahdaan, Haddii Rabbigu doonayo,
waannu noolaan doonnaa oo waxaannu samayn doonnaa
tan ama taas.
16 Laakiin idinku haatan waxaad ku faanaysaan isla wey-
naantiinna. Faanka caynkaas ah oo dhammu waa shar.
17 Haddaba kii garanaya inuu wax wanaagsan sameeyo
laakiin aan samayn, dembi bay u tahay isaga.

5

Ka-digidda Dulmiga Taajiriinta

1 Bal kaalaya hadda, kuwiinnan taajiriinta ahow, ooya oo
ka baroorta dhibaatooyinka idinku soo degaya.

2 Duunyadiinnii way qudhuntay, dharkiinniina aboor baa
cunay.
3 Dahabkiinnii iyo lacagtiinniiba way mirdheen,
miridhkooduna markhaati buu idinku noqon doonaa,
wuxuuna jidhkiinna u cuni doonaa sida dabka oo kale.
Maal baad u ururs ateen maalmaha ugu dambeeya.
4 Shaqaalayaashii beerihiinnii idiin gooyay musha-
haaradoodii aad dulmiga uga reebateen way dhawaaqaysaa,
qaylooyinkii kuwii beerihii gooyayna waxay galeen dhegaha
Rabbiga Saba'ood.
5 Dhulkaad ku barwaaqaysateen, waadna ku raaxaysateen,
oo qalbiyadiinnii waxaad u naaxiseen maalinta gowracidda.
6 Waad xukunteen, waadna disheen kan xaqa ah. Isaguna
isma kiin hor taago.

Waano Ku Saabsan Dulqaadashada

7 Haddaba, walaalayaalow, dulqaata ilaa imaatinka Rab-
biga. Bal ogaada, ninka beerrey ahu wuxuu sugaa midhaha
qiimaha leh ee dhulka, isagoo u dulqaata ilaa uu helo roobka
hore iyo kan dambe.
8 Idinkuna dulqaata, qalbiyadiinnana xoogeeya, waayo,
imaatinka Rabbigu wuu dhow yahay.
9 Ha iska cabanina, walaalayaalow, yaan laydin xukumine.
Bal ogaada, xaakinku albaabbada hortooduu taagan yahaye.
10 Walaalayaalow, u qaata tilmaan dhibaato iyo
dulqaadasho ah nebiyadii ku hadlay magaca Rabbiga.
11 Bal ogaada! Waxaynu ugu yeedhnaa kuwo barakaysan
kuwii adkaystay. Waad maqasheen adkaysashadii Ayuub,
waadna aragteen dhammaadkii qasdiga Rabbiga, waayo,
Rabbigu waa raxmad badan yahay, naxariisna wuu leeya-
hay.
12 Laakiin wax walba hortood, walaalahayow, ha dhaaran-
ina; ha ku dhaaranina jannada, ama dhulka, ama dhaar kale;
haahdiinnu haah ha ahaato, mayadiinnuna maya ha ahaato,
yeydnan ku dhicin xukun hoostiis.

Xoogga Ducada

13 Mid dhibaataysanu ma idinku dhex jiraa? Ha ducaysto.
Mid faraxsanu ma jiraa? Ha gabyo.
14 Mid bukaa ma idinku dhex jiraa? Ha u yeedho waay-
eellada kiniisadda, oo iyagu ha u duceeyeen, oo saliid ha ku
mariyeen magaca Rabbiga.
15 Ducadii rumaysad lahu way bogsiin doontaa kii buka, oo
Rabbigu waa sara kicin doonaa, oo hadduu dembaabay waa
loo dembidhaafi doonaa.

16 Midkiinba midka kale dembiyadiisa ha u qirto oo ha u
duceeyo si aad u bogsataan. Nin xaq ah baryadiisa shaqaysa
wax badan bay kartaa.
17 Eliyaas wuxuu ahaa nin dabiicaddeenna oo kale leh.
Aad buu Ilaah u baryay inaan roob di'in, roobna saddex
sannadood iyo lix bilood dhulka kuma uu di'in.
18 Oo kol kale ayuu Ilaah baryay, oo cirku roob buu soo
daayay, dhulkuna midhihiisii buu soo saaray.
19 Walaalahayow, haddii midkiin ka leexdo runta, oo mid
soo celiyo isaga,
20 ogaada in kii dembilaha qaladka jidkiisa ka soo celiyaa
uu dembilihii naftiisa dhimasho ka badbaadin doono oo uu
dembiyo badan qarin doono.

WARQADDII KOWAAD EE RASUUL BUTROS

Salaan

1 Anigoo ah Butros oo ah rasuulkii Ciise Masiix waxaan
warqaddan u qorayaa qariibbada ku kala firidhsan Bontos,
iyo Galatiya, iyo Kabbadokiya, iyo Aasiya, iyo Bituniya,
2 oo lagu doortay aqoontii Ilaaha Aabbaha ahu hore u sii
ogaa, oo quduus lagaga dhigay Ruuxa, xagga addeecidda iyo
rushaynta dhiiggii Ciise Masiix. Nimco iyo nabadu ha idiin
bateen.

U Mahadnaqidda Rajada Masiixiyiinta Oo Ah Badbaadada

3 Ammaanu ha u ahaato Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna
Ciise Masiix. Naxariistiisa badan aawadeed ayuu mar kale
ina dhalay inaynu rajo nool ku helno sarakiciddii Ciise Masiix
ka soo sara kacay kuwii dhintay,
4 oo aynu helno dhaxal aan dhammaanayn, oo aan nijaa-
soobayn, oo aan baabba'ayn, oo jannada laydiinku kaydiyey.
5 Idinku waxaad tihiin kuwo xoogga Ilaah iyo rumaysadka
lagu dhawro ilaa badbaadada diyaarka u ah in wakhtiga ugu
dambaysta la muujiyo.
6 Taas waad ku faraxsan tihiin in kastoo, haddii ay waajib
tahay, aad haatan wakhti yar ku murugootaan jirrabaaddo
badan oo kala cayncayn ah.
7 Si loo tijaabiyo rumaysadkiinna, oo aad uga sii qaalisan
dahabka oo ah wax baabba'a in kastoo dab lagu tijaabiyo.
Markaasaa laga helayaa mahad iyo ammaan iyo ciso markii
Ciise Masiix la muujiyo.
8 Isaga ma aydin arkin, waadse jeceshihiin, hadda in kas-
too aydnaan arkin, waadse rumaysan tihiin, oo waxaad ku
faraxdaan farxad aan la sheegi karin oo ammaan leh.
9 Waxaadna helaysaan waxa rumaysadkiinnu ku dham-
maado oo ah badbaadada naftiinna.
10 Nebiyadii sii sheegay nimcada idiin imanaysa waxay
doondooneen oo aad u raadiyeen wax ku saabsan bad-
baadadaas.
11 Waxayna raadiyeen wixii iyo wakhtigii Ruuxii Masiixa
oo iyaga ku jiray uu u tilmaamay markuu horay uga sii
markhaati furay waxyaalaha Masiixu ku xanuunsan doono
iyo waxyaalaha ammaanta ah oo iyaga ka daba iman doona.
12 Oo waxaa iyagii loo muujiyey inaanay iyagu isugu adee-
gin waxyaalahaas, laakiinse idinkay idiinku adeegeen, oo

waxyaalahaas waxaa idin ogaysiiyey kuwii injiilka idinkaga wacdiyey Ruuxa Quduuska ah ee jannada laga soo diray; waxyaalahaas oo ay malaa'iguhuna jecel yihiin inay fiiriyaan.

Waa In Si Quduus Ah Loo Socdo

13 Haddaba isku giijiya guntiga maankiinna, dhug yeesha,
oo aad u rajeeya nimcada laydiin keeni doono markii Ciise
Masiix la muujiyo.
14 Idinkoo ah carruur addeec leh ha raacina damacyadiin-
nii hore oo aad ku samayseen jaahilnimadiinnii;
15 laakiinse siduu kan idiin yeedhay quduuska u yahay,
idinkuna sidaas oo kale dabiicaddiinna oo dhan quduus ku
ahaada,
16 maxaa yeelay, waxaa qoran, Idinku waa inaad quduus
ahaataan, waayo, aniguba quduus baan ahay.
17 Haddaad Aabbow ugu yeedhaan kan nin walbaba u
xukuma eexashola'aan iyo sida shuqulkiisu yahay, cabsi
Ilaah isku dhaafiya wakhtiga aad qariibka tihiin.
18 Waxaad og tihiin inaan dabiicaddiinnii bilaashka ahayd
oo aad awowayaashiin ka dhaxasheen laydinkaga soo furan
waxyaalaha baabba'aya oo ah sida lacagta iyo dahabka,
19 laakiinse waxaa laydinku soo furtay dhiiggii qaaliga
ahaa oo Masiix oo ah sidii wan yar oo aan wax ceeb ah iyo
iin toona lahayn.
20 Isaga horaa loo yiqiin intaan dunida la aasaasin, laaki-
inse wakhtiyadii dhammaadkoodii ayaa loo muujiyey idinka
aawadiin,
21 idinkoo isaga aawadiis ku ah kuwa rumaysan Ilaaha
isaga ka soo sara kiciyey kuwii dhintay oo ammaanay isaga,
in rumaysadkiinna iyo rajadiinnu ay Ilaah ku xidhnaadaan
aawadeed.
22 Sidaad naftiinna u daahiriseen markaad addeecdeen
runta xagga jacaylka walaalnimada oo aan iska yeelyeel
ahayn, aad iyo aad qalbiga isaga jeclaada.
23 Idinka mar kale laydinkuma dhalin abuur baabba'aya,
laakiinse waxaa laydinku dhalay abuur aan baabba'ayn oo
ah erayga Ilaah oo nool oo waara.
24 Waayo,

Wax kasta oo jiidh lahu waa sida caws oo kale,
Oo quruxdiisa oo dhammuna waa sida ubaxa duurka oo kale,
Haddaba cawsku wuu engegaa, ubaxuna wuu dhacaa;

25 Laakiinse erayga Rabbigu weligiisba wuu waaraa.
Haddaba kaasu waa eraygii warka wanaagsanaa oo laydinku
wacdiyey.

2

Dhagaxa Nool Iyo Quruunta Quduuska Ah

1 Haddaba sidaas daraaddeed iska wada fogeeya xumaan
oo dhan, iyo khiyaano oo dhan, iyo labawejiilenimo, iyo
hinaaso, iyo cay oo dhan,
2 oo sida carruur dhallaan ah u jeclaada caanaha ruuxa ee
saafiga ah, si aad ugu kortaan xagga badbaadada,
3 haddii aad dhadhamiseen in Rabbigu raxmad leeyahay,
4 kaas oo aad u imanaysaan, oo ah dhagax nool, oo dadku
diiday, laakiin xagga Ilaah laga doortay oo qaali ah.
5 Idinkuna sida dhagaxyo noolnool ayaa waxaa laydinka
dhisayaa guri ruux ah inaad ahaataan wadaaddo quduus
ah si aad xagga ruuxa uga bixisaan allabariyo uu Ilaah ku
aqbalo Ciise Masiix.
6 Maxaa yeelay, waxaa Qorniinku leeyahay,
Bal eega, waxaan Siyoon dhex dhigayaa dhagax geeseed oo
weyn, oo la doortay, oo qaali ah,
Oo kii isaga rumaystaa ma ceeboobi doono.
7 Haddaba sidaas daraaddeed qaalinimada waxaa leh
idinkoo ah kuwa rumaysan, laakiinse xagga kuwa aan
rumaysnayn,
Dhagaxii kuwa wax dhisa ay diideen,
Wuxuu noqday madaxa rukunka;
8 iyo
Dhagax lagu turunturoodo oo ah dhadhaab lagu xumaado;
waayo, waxay ku turunturoodaan ereyga, maxaa yeelay, ma
addeecsana; taas oo ah wixii loo xugmay.
9 Laakiinse idinku waxaad tihiin jinsi la doortay, iyo
wadaaddada boqorka, iyo quruun quduus ah, iyo dad Ilaah
iska leeyahay, inaad ogeysiisaan wanaagga kan gudcurka
idiinka yeedhay oo idiinku yeedhay xagga nuurkiisa yaabka
leh.
10 Idinku waagii hore dad ma aydin ahayn, laakiinse
haatan waxaad tihiin dadka Ilaah, idinku markii hore
naxariis ma aydin helin, laakiinse haatan naxariis baad hes-
heen.
11 Gacaliyayaalow, waxaan idiin baryayaa, idinkoo ah sidii
qariib iyo dad sodcaal ah, inaad ka fogaataan damacyada
jidhka oo nafta la dagaallama.
12 Quruumaha dhexdooda dabiicad wanaagsan ku
dhaqma, in meeshii ay wax xun idinkaga sheegi lahaayeen
sidii idinkoo ah kuwo xumaan fala, ay shuqulladiinna
wanaagsan oo ay arkaan Ilaah ku ammaanaan maalinta
booqashada.

Dawladda Waa In Laga Dambeeyo

13 Rabbiga daraaddiis u addeeca amar kasta oo dadka, ama
ha ahaado boqorka ka sarreeya dadka oo dhan,
14 amase taliyayaasha uu isagu u soo diray inay ka
aargutaan kuwa xumaanta sameeya oo ay ammaanaan
kuwa samaanta fala.
15 Waayo, Ilaah doonistiisu waxa weeye inaad samafalid ku
aamusiisaan jaahilnimada nacasyada,
16 idinkoo xor ah oo aan xorriyaddiinna ugu isticmaalayn
sidii jubbad aad xumaanta ku qarisaan, laakiinse sidii
idinkoo ah addoommo Ilaah.
17 Dadka oo dhan maamuusa, walaalahana jeclaada,
Ilaahna ka cabsada, oo boqorka ciseeya.

Adeegidda Micneheeda

18 Midiidinyadow, ka cabsada oo ka dambeeya sayidyadi-
inna, mana aha kuwa wanaagsan oo idiin roon oo keliya,
laakiinse xataa kuwa qalloocan.
19 Waayo, tanu waa wax loo bogo haddii nin niyada xagga
Ilaah uga adkaysto dhibaatooyinka, isagoo xaqdarro ku
xanuunsanaya.
20 Markii aad dembaabtaan, oo laydin garaaco, haddii
aad u dulqaadataan, maxay ammaan leedahay? Laakiinse
markaad wanaag fashaan oo aad xanuunsataan, haddii aad
u dulqaadataan, taasu waa wax Ilaah u bogo.
21 Waayo, taasu waa wixii laydiinku yeedhay, maxaa yee-
lay, Masiix baa idiin xanuunsaday, oo wuxuu idinkaga tegey
masaal inaad tallaabooyinkiisa raacdaan.
22 Isagu ma uu dembaabin, khiyaanona afkiisa lagama
helin.
23 Oo isagu markii la caayay, dadkii caayay cay uma uu
celin. Markuu xanuunsadayna ninna ma uu cabsiin, laaki-
inse wuxuu isu dhiibay kan xaqnimada wax ku xukuma.
24 Oo isagu dembiyadeennii wuxuu ku qaaday jidhkiisii
geedka saarnaa, si innagoo dembi kala dhimannay aynu
xaqnimo ugu noolaanno. Waxaad ku bogsateen xariijimihii
karbaashiddiisii.
25 Waayo, waxaad u ambanayseen sida ido oo kale, laaki-
inse haatan waxaad u soo noqoteen Adhijirka iyo Hog-
gaamiyaha naftiinna.

3

Nimanka Iyo Naagahooda

1 Sidaas oo kalena, dumar yahow, nimankiinna ka
dambeeya in xataa haddii qaar uusan erayga addeecin
ay erayga la'aantiis ku soo hanuunsamaan dabiicadda
afooyinkooda,
2 markay arkaan dabiicaddiinna daahirsan ee cabsida leh.

3 Isqurxintiinnu yaanay ahaan tan dibadda ah, oo ah timo
tidcan, iyo dahab layska lulo, amase dhar la xidho,
4 laakiinse ha ahaato inta qalbiga ee qarsoon, taasoo leh
wax aan baabba'ayn ee ah ruuxa qabow oo aamusan, kaasoo
Ilaah hortiisa qiimo badan ku leh.
5 Waayo, sidaasoo kalaa waagii hore dumarkii quduuska
ahaa oo Ilaah wax ka rajayn jiray ay isu qurxin jireen, iyagoo
nimankoodii ka dambeeya.
6 Saarahba sidaasoo kalay Ibraahim u addeeci jirtay, oo
ay ugu yeedhi jirtay, Sayidow; oo idinna haddii aad wanaag
fashaan oo aydnaan ka cabsan wixii argaggax leh waxaad
tihiin carruurteeda.
7 Nimankow, idinkuna sidaas oo kale afooyinkiinna aqoon
kula dhaqma sidii iyagoo ah weel tabardaran, oo iyaga maa-
muusa sida kuwa idinla dhaxla nimcada nolosha, si aan
baryadiinna loo hor joogsan.

Jixinjixa Masiixiyiinta

8 Ugu dambaysta, waxaan idinku leeyahay, Kulligiin isku
maan ahaada, oo isu jixinjixa, oo sida walaalo isu jeclaada,
oo isu naxariista, oo is-hoosaysiiya.
9 Shar shar ha ka celinina, cayna cay ha ka celinina, laaki-
inse duco ka celiya, maxaa yeelay, saas aawadeed waxaa
laydiinku yeedhay inaad barako dhaxashaan, waayo,
10 Kii doonaya inuu nolol jeclaado,
Oo arko maalmo wanaagsan,
Carrabkiisa shar ha ka joojiyo,
Bushimihiisana yaanay khiyaano ku hadlin.
11 Oo ha ka leexdo shar, oo wanaag ha sameeyo;
Nabad ha doondoono oo ha raacdaysto;
12 Waayo, Rabbiga indhihiisu waxay fiiriyaan kuwa xaqa ah,
Dhegihiisuna waxay u furan yihiin baryadooda;
Laakiin wejiga Rabbigu waa ka gees kuwa sharka sameeya.

Waa In Xaqdarrada Loo Adkaysto

13 Haddii aad waxa wanaagsan ku dadaashaan, bal yaa
wax idin yeeli doona?
14 Laakiinse xaqnimada daraaddeed haddii aad u xanuun-
sataan, waad barakaysan tihiin. Haddaba ha ka cabsanina
cabsigelintooda, hana welwelina.
15 Rabbiga Masiixa ah qalbiyadiinna quduus kaga dhiga, oo
mar kasta diyaar u ahaada inaad u jawaabtaan nin alla ninkii
wax idinka weyddiiya sabab ku saabsan rajada aad leedihiin,
laakiinse qabow iyo cabsi ugu jawaaba,
16 idinkoo qalbi wanaagsan leh, in markii wax xun lay-
dinka sheego, ay ceeboobaan kuwa caaya dabiicaddiinna
wanaagsan ee xagga Masiixa ah.

17 Waayo, haddii ay doonista Ilaah tahay, waxaa ka
wanaagsan inaad samafalidda u xanuunsataan intii aad u
xanuunsan lahaydeen sharfalidda.
18 Maxaa yeelay, Masiixba mar buu u xanuunsaday dem-
biyada. Isagoo xaq ah ayuu u xanuunsaday kuwa aan xaqa
ahayn aawadood inuu inoo keeno Ilaah. Xagga jidhka waa
laga dilay, laakiinse xagga ruuxa waa laga nooleeyey.
19 Ruuxii ayuu ku tegey oo wuxuu wacdiyey ruuxyadii
xabsigii ku jiray,
20 kuwaas oo waagii hore ahaa caasiyiin markii
dulqaadashada Ilaah ay sugaysay intii maalmihii Nuux oo la
diyaarinayay doonnidii, taasoo ay biyihii kaga badbaadeen
dhawr qof oo ah siddeed nafood oo keliya.
21 Biyahaasuna waxay ka dhigan yihiin baabtiiska hadda
idinku badbaadiya sarakicidda Ciise Masiix, oo aan ahayn ka
fogaynta wasakhda jidhka, laakiinse waxaa weeye baryo ka
timaada qalbi wanaagsan oo xagga Ilaah.
22 Ciise Masiix jannaduu galay oo wuxuu joogaa gacanta
midigta oo Ilaah, oo malaa'igaha iyo kuwa amarka leh iyo
kuwa xoogga leh oo dhanba waa laga hoosaysiiyey isaga.

4

Waa In Dembiga La Diido

1 Mar haddii Masiixu jidhka ku xanuunsaday, idinkuna
sidaas oo kale isu diyaariya, idinkoo isku maan ah; maxaa
yeelay, kii jidhka ku xanuunsaday waa ka joogsaday dem-
biga,
2 si wakhtiga idiin hadhay oo aad jidhka ku nooshihiin ayd-
naan damacyada dadka mar dambe ugu noolaan, laakiinse
aad ugu noolaataan doonista Ilaah.
3 Waayo, waxaa idinku filan wakhtigii hore oo aad doonistii
dadka aan Ilaah aaminin samayn jirteen, markii aad ku so-
con jirteen nejisnimo, iyo damacyadii jidhka, iyo sakhraan-
nimo, iyo rabshad, iyo khamricabbid, iyo sanamcaabudid
xaaraan ah.
4 Oo markii aydnaan iyaga u raacin nejisnimadaas badan,
way idinla yaabaan oo way idin caayaan.
5 Iyagu waxay faleen waxay kala xisaabtami doonaan kan
diyaarka u ah inuu xukumo kuwa nool iyo kuwa dhintayba.
6 Waayo, taas aawadeed injiilka waxaa lagu wacdiyey
xataa kuwii dhintay in iyaga jidhka lagu xukumo sida dadka,
laakiinse ay ruuxa ku noolaadaan sida Ilaah.
7 Haddaba wax walba dhammaadkoodu wuu dhow ya-
hay, sidaas daraaddeed digtoonaada, oo tukashada u feeyig-
naada.

8 Wax walba hortood idinku aad isu jeclaada, maxaa yeelay,
jacaylku wuxuu qariyaa dembiyo faro badan.
9 Ismartiqaada gunuunacla'aan.
10 Sida mid waluba u helay hadiyad, idinku isu adeega, sida
wakiillo wanaagsan oo helay nimcada Ilaah ee badan ee kala
cayncaynka ah.
11 Haddii nin hadlo, ha u hadlo sidii isagoo ku hadlaya
ereyga Ilaah; haddii nin adeegona, ha u adeego siduu Ilaah
xoogga u siiyo, in wax walbaba Ilaah ku ammaanmo Ciise
Masiix, kaasoo weligiis iyo weligiisba leh ammaanta iyo
dowladnimadaba. Aamiin.

Masiixiyiintu Waa Inay Ku Farxaan Xanuunka Ay Masiixa U Xanuunsadaan

12 Gacaliyayaalow, ha la yaabina jirrabaadda dabka ah
oo idinku dhex dhacday in laydiin tijaabiyo sida iyadoo ay
idinku dhaceen wax la yaab lihi.
13 Laakiinse sidaad u tihiin kuwo ka qayb qaatay
waxyaalaha Masiixu ku xanuunsaday, farxa, inaad farxad
aad u weyn ku faraxdaan marka ammaantiisa la muujiyo.
14 Haddii magaca Masiix aawadiis laydin caayo, waad
barakaysan tihiin, maxaa yeelay, waxaa idin dul jooga Ruuxa
ammaanta oo ah Ruuxa Ilaah.
15 Haddaba midkiinna yuusan u xanuunsan sida isa-
goo ah gacankudhiigle, ama tuug, ama sharfale, ama mid
faraggeliya axwaasha dadka kale.
16 Laakiin haddii nin u xanuunsado sida isagoo Masiixi ah,
yaanu ceebsan, laakiinse Ilaah ha ku ammaano magacan.
17 Waayo, waxaa la gaadhay wakhtigii dadka Ilaah
xukunka laga bilaabi lahaa, oo haddii innaga marka hore
laynaga bilaabo, kuwa aan injiilka Ilaah addeecin muxuu
aakhirkoodu ahaan doonaa?
18 Haddaba haddii kan xaqa ahu si dhib leh ku badbaado,
xaggee bay ka muuqan doonaan cibaadalaawaha iyo dem-
biluhu?
19 Sidaas daraaddeed kuwa doonista Ilaah u xanuunsada,
iyagoo samafalaya, naftooda ammaano ha ugu dhiibeen Abu-
uraha aaminka ah.

5

Waanada Odayaasha La Waaniyo

1 Anigoo anba oday la ah oo marag ka ah waxyaalihii
Masiixu ku xanuunsaday oo weliba ka qayb qaadanaya am-
maanta la muujin doono, waxaan ku waaninayaa odayaasha
idinku dhex jira:
2 Ilaaliya idaha Ilaah oo idin dhex jooga, idinkoo aan qasab
ahaan u dhawrayn, laakiinse raalli ka ah sida Ilaah doonayo.

3 Oo weliba ha u dhawrina faa'iido ceeb ah daraaddeed,
laakiinse ku dhawra maan diyaar ah, hana u xukumina sida
idinkoo sayidyo u ah kuwaad u talisaan, laakiinse idaha
masaallo u noqda.
4 Oo marka Adhijirka sare la muujiyo, idinku waxaad heli
doontaan taajka ammaanta oo aan baabba'ayn.
5 Sidaasoo kalena dhallinyaraday, odayaasha ka
dambeeya, oo kulligiinba is-hoosaysiiya, in midkiinba midka
kale u adeego, maxaa yeelay, Ilaah waa hor joogsadaa kuwa
kibra, laakiinse kuwa is-hoosaysiiya ayuu nimco siiyaa.

Waano

6 Haddaba sidaas daraaddeed gacanta xoogga leh oo Ilaah
iska hoosaysiiya, si uu wakhtigiisa idiin sarraysiiyo.
7 Welwelkiinna oo dhan isaga saara, maxaa yeelay, isagu
dan buu idinka leeyahay.
8 Feeyignaada oo soo jeeda, waayo, cadowgiinna Ibliiska
ahu sida libaax ciyaya ayuu u wareegaa oo u doondoonaa cid
uu liqo.
9 Isaga hor joogsada, idinkoo iimaankiinna ku adag,
oo garanaya in isla dhibaatooyinkaasu ay ku dhacaan
walaalahiinna dunida ku jira.
10 Haddaba Ilaaha leh nimcada oo dhan oo idiinku yeedhay
ammaantiisa daa'imkaa oo Masiixa ku jirta, markii aad in yar
xanuunsataan ka dib isagu wuu idin kaamili doonaa, oo idin
adkayn doonaa, oo idin xoogayn doonaa.
11 Weligiis iyo weligiisba xoogga isagaa leh. Aamiin.
12 Waxaan warqad yar idiinku soo qoray gacanta walaal-
keen Silwanos oo aan ku tirinayo inuu aamin yahay. Oo wax-
aan idinku waaninayaa oo marag ahaan idiinku sheegayaa
in tanu tahay nimcada Ilaah oo run ah. Taas ku adkaada
13 Waxaa idin soo salaamaya tan Baabuloon joogta oo lay-
dinla doortay, iyo wiilkayga Markos.
14 Isku salaama dhunkasho jacayl ah.

Oo intiinna Masiixa kuwiisa ah oo dhan nabaddu ha u
ahaato.

WARQADDII LABAAD EE RASUUL BUTROS

Salaan

1 Anigoo ah Simoon Butros, oo addoon iyo rasuulba u
ah Ciise Masiix, waxaan warqaddan u qorayaa kuwa helay
iimaan qaali ah oo keenna la mid ah, oo ku helay xaqnimada
Ilaaheenna iyo Badbaadiyeheenna Ciise Masiix.
2 Nimco iyo nabadu ha idinku bateen xagga aqoonta Ilaah
iyo Rabbigeenna Ciise.

Masiixiyiinta Dabiicaddooda

3 Maxaa yeelay, Ilaah xooggiisu wuxuu ina siiyey wax
kasta oo ku saabsan nolosha iyo cibaadadaba, oo wuxuu
inagu siiyey aqoonta kan inoogu yeedhay ammaantiisa iyo
wanaaggiisa.
4 Wuxuu kuwaas inagu siiyey ballamadiisa qaaliga ah oo
aad iyo aad u waaweyn, inaad kuwaas ku noqotaan kuwo ka
qayb qaata dabiicadda Ilaah, idinkoo ka baxsaday kharrib-
aadda dunida ku jirta ee ku timid damaca jidhka.
5 Sababtaas daraaddeed idinkuna aad u dadaala, oo ru-
maysadkiinna waxaad ku dartaan wanaag, wanaaggiinnana
aqoon,
6 aqoontiinnana iscelin, iscelintiinnana dulqaadasho,
dulqaadashadiinnana cibaado,
7 cibaadadiinnana kalgacayl walaalnimo, kalgacaylkiinna
walaalnimona jacayl.
8 Haddii aad waxyaalahaas leedihiin oo ay idinku badan
yihiin, iyagu waxay idinka dhigayaan kuwo aan cajisiin ama
midhalaawayaal ahayn xagga aqoonta Rabbigeenna Ciise
Masiix.
9 Waayo, kii waxyaalahaasu ka maqan yihiin wuu indha
la' yahay oo arag gaaban yahay, oo wuxuu illoobay in dem-
biyadiisii hore laga safeeyey.
10 Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, aad ugu dadaala in-
aad xaqiijisaan in laydiin yeedhay oo laydin doortay, waayo,
haddii aad waxyaalahaas samaysaan, weligiin ma turuntur-
oon doontaan.
11 Saas daraaddeed aad baa laydiin siin doonaa gelidda
boqortooyada daa'imiska ah oo Rabbigeenna Ciise Masiix oo
Badbaadiyeheenna ah.

Butros Dhimashadiisa Oo Dhaqso U Imanaysa

12 Sidaas daraaddeed anigu had iyo goorba diyaar baan u
ahaan doonaa inaan waxyaalahan idin xusuusiyo, in kastoo
weliba aad taqaaniin oo laydinku adkeeyey runta aad haysa-
taan.
13 Waxaa ila qumman in in alla intii aan jidhkan ku jiro aan
xusuusin idinku guubaabiyo.
14 Waayo, waan ogahay inay dhaqso u imanayso goortii
aan jidhkan ka tegi lahaa siduu Rabbigeenna Ciise Masiix i
ogeysiiyey.
15 Waxaan ku dadaali doonaa inaad tegiddayda dabadeed
mar kastaba awooddaan inaad waxyaalahan xusuusataan.

Markhaatifuridda Butros Iyo Tan Nebiyada

16 Annagu ma aannu raacin sheekooyin khiyaano lagu
hindisay, markii aannu idin ogeysiinnay xoogga iyo
imaatinka Rabbigeenna Ciise Masiix, laakiinse waxaannu
ahayn markhaatiyaal indhaha ku arkay weynaantiisa.
17 Waayo, isagu wuxuu xagga Ilaaha Aabbaha ah ka helay
maamuus iyo ammaan markii cod sidaas ahu isaga uga yimid
xagga ammaanta aad u weyn ee yidhi, Kanu waa Wiilkayga
aan jeclahay oo aan ku faraxsanahay.
18 Oo codkaas aannu maqalnay wuxuu ka yimid samada
markii aannu buurta quduuska ah isaga la joognay.
19 Oo waxaynu haysannaa hadalka nebiyadii sii sheegeen,
oo aad loo sii xaqiijiyey, oo waad ku wanaagsan tihiin inaad u
fiirsataan hadalkaas sida laambad meel gudcur ah ka ifaysa,
ilaa waagu beryayo oo xiddigta waaberi qalbigiinna ka soo
baxdo,
20 idinkoo taas horta garanaya in wixii nebiyadii sii
sheegeen oo la qoray ayan lahayn micnayn gooni ah.
21 Waayo, wixii nebiyadii sii sheegeen weligood kuma ay
iman dadka doonistiisa, laakiinse dad Ruuxa Quduuska ahu
waday ayaa xagga Ilaah kaga hadlay.

2

Nebiyo Been Aah Iyo Nolol Shar Ah
(Yuud. 3-24)

1 Laakiinse waxaa dadkii ka dhex kacay nebiyo been ah, oo
idinkana sidaas oo kale waxaa idinku dhex jiri doona macal-
limiin been ah, oo qarsoodi idinku keeni doona bidcinimo
wax halligaysa, iyagoo diidaya xataa Sayidkii soo iibsaday, oo
dushooda ku soo dejinaya halligaad dhaqso ah.
2 Kuwa badan baa raaci doona ficiladooda nijaasta ah, oo
sababtooda ayaa loo caayi doonaa jidka runta ah.
3 Damac xumaan bay hadallo iskayeelyeel ah idinkaga
baayacmushtari doonaan, kuwaas oo xukunkoodii waa hore

lagu xukumay uusan haatan raagayn, halligaaddoodiina
ayan gam'ayn.
4 Maxaa yeelay, Ilaah uma tudhin malaa'igihii dembaabay,
laakiinse wuxuu iyagii ku tuuray cadaabta, oo wuxuu ku
riday godad gudcur ah iyagoo xukun aawadiis loo hayo.
5 Oo dunidii horena uma u tudhin, laakiinse wuxuu bad-
baadshay Nuux, oo ahaa mid xaqnimada wax ku wacdiya, iyo
toddoba qof oo kale, markuu daadkii ku soo daayay dunidii
cibaadalaawayaasha.
6 Oo magaalooyinkii ahaa Sodom iyo Gomorana wuxuu ka
dhigay dambas, oo intuu afgembi ku xukumay, ayuu masaal
uga dhigay kuwii cibaadalaawayaal noqon lahaa,
7 oo wuxuu ka samatabbixiyey Luud kii xaqa ahaa oo
aad loogu saxariiriyey sharcilaawayaashii dabiicaddoodii
nijaasta ahayd.
8 Waayo, ninkaas xaqa ahaa iyaguu dhex degganaa, oo
waxaa naftiisii xaqa ahayd maalin ka maalin silciyey camal-
adoodii sharciga ka geesta ahaa markuu arkay oo maqlay.
9 Rabbigu waa yaqaan sida kuwa cibaadada leh
jirrabaadda looga samatabbixiyo iyo sida kuwa aan xaqa
ahayn loo hayo iyagoo ciqaaban ilaa maalinta xisaabta,
10 khusuusan kuwa jidhka raaca, iyagoo damaca nijaasta
ah ku socda, oo sayidnimada quudhsada. Iyagu waa indha
adag yihiin oo waa macangag, kamana cabsadaan inay kuwa
derejada leh caayaan.
11 Malaa'iguhuna in kastoo ay iyaga itaal iyo xoogba ka
badan yihiin, iyaga dacwo cay ah Rabbiga hortiisa kagama
dacweeyaan.
12 Laakiinse kuwanu waa sida xayawaan aan caqli lahayn
oo u dhashay in la qabsado oo la dilo, oo waxay caayaan
wax aanay garanayn. Hubaal iyagu halligaaddooda ayay ku
halligmi doonaan.
13 Xaqdarradooda waxaa loogu abaalgudaa xaqdarro, oo
waxaa iyaga la wanaagsan inay maalinnimada raaxaystaan.
Iyagu waa waskhaamiin iyo ceebaalowyo, oo markay idinla
feeysteeyaan waxay ku raaxaystaan khiyaanadooda.
14 Waxay leeyihiin indho sino miidhan ah oo aan dembi ka
joogsan karin. Kuwa aan adkayn ayay sasabtaan, waxayna
leeyihiin qalbi damacxumaan ku noqnoqda, oo waa dad
nacladeed.
15 Jidkii qummanaa ayay ka leexdeen oo way ambadeen,
waxayna raaceen jidkii Balcaam ina Becoor oo jeclaaday
abaalgudka xaqdarrada.
16 Laakiinse isaga waxaa loo canaantay xadgudubkiisii
aawadiis. Dameer carrab la' ayaa ku hadlay dad codkiis, oo

wuxuu joojiyey waallidii nebiga.
17 Kuwanu waa ilo aan biyo lahayn, iyo ceeryaamo uu
duufaan kaxeeyo, oo waxaa iyaga daraaddood loo sii dhigay
madowga gudcurka.
18 Waayo, iyagu waxay ku hadlaan hadal faan ah oo aan
micne lahayn, oo kuwa in yar kaga baxsanaya kuwa qal-
adka ku socda ayay ku sasabtaan damacyada jidhka xagga
nijaasta;
19 oo waxay iyaga ugu ballanqaadaan xorriyad, laakiinse
iyaga qudhooduba waa addoommadii kharribaadda. Waayo,
wixii ka adkaada nin ayaa isaga addoonsada.
20 Waayo, markii ay nijaasta dunida kaga baxsadeen
aqoontii Rabbiga ah Badbaadiyeheenna Ciise Masiix, haddii
ay haddana ku dhex murgaan oo laga adkaado, xaalkooda
dambe waa ka sii xumaadaa kii hore.
21 Intii ay jidka xaqnimada aqoon lahaayeen oo ay dib uga
noqon lahaayeen amarka quduuska ah oo iyaga la siiyey,
waxaa uga wanaagsanaan lahayd inayan aqoon jidkaas.
22 Wixii maahmaahda runta ah lagu yidhi ayaa iyaga ku
dhacay. Eeygu wuxuu ku noqdaa mantaggiisa. Doofaar-
raddii maydhatayna waxay dib ugu noqotaa gelgelinta
dhoobada.

3

Ballanka Imaatinka Rabbiga

1 Gacaliyayaalow, tanu waa warqaddii labaad oo aan idiin
soo qoray, oo labadoodaba waxaan maankiinna daacadda ah
ku guubaabinayaa xusuusin,
2 inaad xusuusataan erayadii ay nebiyadii quduuska ahaa
hore ugu hadleen, iyo amarkii Rabbiga Badbaadiyaha ah oo
ay rasuulladiinnu ku hadleen.
3 Marka hore waxaad og tihiin in maalmaha ugu dambeeya
kuwa majaajiloodaa ay la iman doonaan majaajilo iyagoo
damacyadooda daba socda,
4 oo waxay odhan doonaan, Ballankii imaatinkiisii meeh?
Waayo, haatan iyo maalintii awowayaashii ay dhinteen wax
waluba waxay u socdaan sidii ay ahaayeen tan iyo bilowgii
abuurniinta.
5 Waayo, iyagu kaas bay u illoobaan in waagii hore
samooyin jireen iyo dhul erayga Ilaah biyo lagaga dhex abu-
uray,
6 kuwaas oo dunidii waagaas jirtay ay ku baabba'day
iyadoo daad qaaday.
7 Laakiinse samooyinka haatan jira iyo dhulkaba isku
eray baa dab loogu kaydiyey, oo waxaa loo hayaa maalinta
xisaabta iyo halligaadda dadka cibaadalaawayaasha ah.

8 Laakiinse, gacaliyayaalow, waxan keliya ha illoobina in
maalin keliyahu Rabbiga la tahay sida kun sannadood, kun
sannadoodna la yihiin sida maalin keliya.
9 Rabbigu kama raago inuu ballankiisa oofiyo sida dadka
qaarkiis ku tiriyo inay tahay raagid, laakiinse idinkuu idiin
dulqaadanayaa, oo dooni maayo in qofnaba halligmo, laakiinse wuxuu doonayaa in kulli la wada toobadkeeno.
10 Laakiinse maalinta Rabbigu waxay u iman doontaa sida
tuug oo kale; maalintaas oo ay samooyinku baabbi'i doonaan
iyagoo sanqadh weynu ka yeedhayso, oo waxyaalaha abuuranna iyagoo gubanaya ayay baabbi'i doonaan. Dhulka iyo
shuqullada ku jirana waa la gubi doonaa.
11 Haddii waxyaalahan oo dhammu ay sidaas u baabbi'i
doonaan, haddaba dad caynkee ah baa idinku waajib ah
inaad noqotaan si aad ugu dhaqantaan dabiicad quduus ah
iyo cibaado,
12 idinkoo sugaya oo aad ugu dadaalaya imaatinka maalinta Ilaah, taasoo samooyinku iyagoo ololaya ay baabbi'i
doonaan, waxyaalaha abuuranna iyagoo gubanaya ayay
dhalaali doonaan.
13 Laakiinse sidii uu inoo ballanqaaday, waxaynu sugaynaa samooyin cusub iyo dhul cusub oo xaqnimo dhex deggan
tahay.
14 Sidaas daraaddeed, gacaliyayaalow, idinkoo waxyaalahaas sugaya, ku dadaala in laydin helo idinkoo nabdoon oo
aan wasakh iyo eed lahayn Ilaah hortiisa.
15 Sidii walaalkeen gacaliye Bawlos idiinku soo qoray xigmaddii la siiyey, ku tiriya in dulqaadashada Rabbigeennu
tahay badbaado;
16 siduu warqadihiisii oo dhan waxyaalahan ugaga hadlay.
Kuwaas waxaa ku jira wax in la gartaa ay dhib tahay, oo
jaahiliinta iyo kuwaan adkayn ayaa qalloociya, siday Qorniinka kaleba u qalloociyaan oo ay u halligmaan.
17 Sidaas daraaddeed, gacaliyayaalow, idinkoo waxyaalahan hore u garanayay, isjira, yaan laydinku kaxaysan qaladka kuwa sharka ah oo aydnaan ka dhicin adkaantiinna.
18 Laakiinse ku kora nimcada iyo aqoonta Rabbigeenna ah
Badbaadiyeheenna Ciise Masiix. Isaga ammaanu ha u ahaato
haatan iyo weligeedba. Aamiin.

WARQADDII KOWAAD EE RASUUL YOOXANAA

Nolosha Weligeed Ah Waa La Muujiyey

1 Waxaannu idiin soo qoraynaa wax ku saabsan wixii tan
iyo bilowgii jiray, oo aannu maqalnay, oo aannu indhahayaga
ku aragnay, oo aannu eegnay, oo ay gacmahayagu taabteen
oo Ereyga nolosha ah.
2 Nolosha waa la muujiyey, oo waannu aragnay, waanan
u marag furaynaa, oo waxaannu idiinka warramaynaa
nolosha weligeed ah, ta Aabbaha la jirtay oo lanoo muujiyey.
3 Wixii aannu aragnay oo aannu maqalnay ayaannu idi-
inka warramaynaa, si aad idinkuna noo soo wehelisaan; oo
wehelnimadeennu waa mid la jirta Aabbaha iyo Wiilkiisa
Ciise Masiix ah.
4 Oo waxaannu waxyaalahan idiinku soo qoraynaa si ay
farxaddiinnu u buuxsanto.

Ilaah Waa Nuur

5 Warkii aannu ka maqalnay oo aan idiinka warramayno
wuxuu yahay, in Ilaah nuur yahay, oo isaga aan gudcur ku
jirin innaba.
6 Haddaynu nidhaahno, Wehelnimo ayaynu la wadaagnaa
isaga, oo aynu gudcurka ku soconno, been baynu sheegnaa,
oo runta ma falno.
7 Laakiin haddaynu nuurka ku soconno siduu isaguba nu-
urka ugu jiro, wehelnimo ayaynu isla wada wadaagnaa, oo
dhiigga Ciise, oo Wiilkiisa ah, wuxuu inaga nadiifiyaa dembi
oo dhan.
8 Haddaynu nidhaahno, Dembi ma lihin, nafsaddeenna
ayaynu khiyaanaynaa, oo runtuna inaguma jirto.
9 Haddaynu dembiyadeenna qiranno, isagu waa aamin
iyo caaddil inuu dembiyadeenna inaga cafiyo, oo uu inaga
nadiifiyo xaqdarrada oo dhan.
10 Haddaynu nidhaahno, Ma aynu dembaabin, waxaynu
Ilaah ka dhignaa beenaaleh, oo ereygiisa inaguma jiro.

2

1 Carruurtaydiiyey, waxaan waxyaalahan idiinku soo qo-
rayaa si aydnaan u dembaabin; oo qof uun hadduu dem-
baabo, waxaynu xagga Aabbaha ku leennahay Dhexdhex-
aadiye, waana Ciise Masiix kan xaqa ah.

2 Oo isaguna wuxuu dembiyadeenna u yahay kafaarag-
gudka; oo kuweenna oo keliya uma aha ee weliba wuxuu u
yahay dembiyada dunida oo dhan.
3 Oo taas ayaynu ku garanaynaa inaynu naqaan isaga,
haddaynu qaynuunnadiisa adkayno.
4 Kan yidhaahda, Waan aqaan isaga, oo aan qaynuunnadi-
isa adkayn, waa beenaaleh, oo runtu kuma jirto isaga.
5 Laakiin kan ereygiisa adkeeya, runtii, Ilaah jacaylkiisu
wuu ku dhan yahay isaga. Taas aynu ku garanaynaa inaynu
isaga ku jirno.
6 Kan yidhaahda, Isagaan ku jiraa, waa inuu u socdaa siduu
isagu u socday.

Qaynuunka Cusub

7 Gacaliyayaalow, qaynuun cusub idiin soo qori maayo,
laakiin waxaan idiin soo qorayaa qaynuun hore oo aad tan
iyo bilowgii haysateen. Qaynuunkii hore waa hadalkii aad
bilowgii maqasheen.
8 Oo weliba qaynuun cusub ayaan idiin soo qorayaa, kaas
oo isaga iyo idinkaba run idinku dhex ah, maxaa yeelay,
gudcurku waa dhammaanayaa, oo nuurka runta ahuna im-
minkuu iftiimayaa.
9 Kan yidhaahda, Nuurkaan ku jiraa, oo walaalkiis neceb,
wuxuu ku jiraa gudcurka ilaa imminkada.
10 Kan walaalkii jecel, nuurkuu ku jiraa, oo wax lagu xu-
maado kuma jiro isaga.
11 Laakiin kan walaalkii neceb, gudcurkuu ku jiraa, oo
gudcurkuu ku socdaa, oo garan maayo meeshuu marayo,
waayo, gudcurkaa indhihiisa tiray.
12 Wax baan idiin soo qorayaa, carruurtiiyey, maxaa yeelay,
dembiyadiinnii waa laydinka cafiyey magiciisa aawadiis.
13 Aabbayaashow, wax baan idiin soo qorayaa, maxaa
yeelay, waad garanaysaan kan tan iyo bilowgii jira. Ragga
dhallinyarada ahow, wax baan idiin soo qorayaa, maxaa
yeelay, idinku kan sharka ah ayaad ka adkaateen. Carruur-
taydiiyey, wax baan idiin soo qoray, maxaa yeelay, Aabbaha
waad garanaysaan.
14 Aabbayaashow, wax baan idiin soo qoray, maxaa yee-
lay, waad garanaysaan kan tan iyo bilowgii jira. Ragga
dhallinyarada ahow, wax baan idiin soo qoray, maxaa yee-
lay, waad xoog weyn tihiin, oo ereyga Ilaah baa idinku jira,
oo kan sharka ah ayaad ka adkaateen.
15 Dunida iyo waxyaalaha dunida ku jira toona ha jeclaan-
ina. Qof uun hadduu dunida jeclaado, jacaylka Aabbuhu
kuma jiro isaga.

16 Maxaa yeelay, waxaa dunida ku jira oo dhan oo ah
damaca jidhka, iyo damaca indhaha, iyo faanka nolosha,
xagga Aabbaha kama yimaadaan ee waxay ka yimaadaan
xagga dunida.
17 Oo duniduna way idlaanaysaa, iyo damaceeduba;
laakiin kan doonista Ilaah yeelaa wuu jirayaa weligiis.

Ka-digidda Kuwa Masiixa Ka Geesta Ah

18 Carruurtiiyey, waa saacaddii u dambaysay, oo sidaad
maqasheen inuu kan Masiixa ka geesta ahi imanayo, weliba
imminka kuwa badan oo Masiixa ka gees ah ayaa ka-
cay, taa aawadeed ayaynu ku garanaynaa inay saacaddii u
dambaysay tahay.
19 Way inaga baxeen, laakiin kuweennii ma ay ahayn; had-
day kuweennii ahaayeen, way inala joogi lahaayeen; laakiin
way inaga baxeen oo taasaa caddaynaysa inaanay kulligood
inaga mid ahayn.
20 Laakiin idinku waxaad leedihiin subkid ka timid Kan
Quduuska ah, oo wax walba waad taqaaniin.
21 Wixii aan idiin soo qoray uma aan soo qorin
aqoonla'aantiinna xagga runta aawadeed, laakiin waxaan u
soo qoray aqoonta aad runta taqaaniin iyo inaanay beenina
runta ka iman aawadood.
22 Waa kuma beenaaluhu, kan dafira inuu Ciise yahay
Masiixa mooyaane? Isagu waa kan Masiixa ka geesta ah,
waana kan dafira Aabbaha iyo Wiilkaba.
23 Ku alla kii Wiilka inkiraa, ma leh Aabbaha; laakiin kan
Wiilka qirtaa Aabbuhuu leeyahay.
24 Haddaba idinku waxaad tan iyo bilowgii maqlayseen ha
idinku sii jiro. Haddii wixii aad tan iyo bilowgii maqlayseen
idinku sii jiro, idinkuna waxaad ku sii jiri doontaan Wiilka
iyo Aabbaha.
25 Oo kanu waa ballankii uu inoogu ballanqaaday oo ah
nolosha weligeed ah.

26 Waxaan idiin soo qoray waxyaalahan ku saabsan kuwa
idin khiyaanaynaya.
27 Subkidda aad ka hesheen isaga way idinku sii jirtaa;
oo uma baahnidin in cidina wax idin barto; laakiin sida
subkiddiisu wax walba idiin barto, oo ay run u tahay, beenna
aanay u ahayn, waa inaad siday wax idiin bartay ugu sii
jirtaan.
28 Oo imminka, carruurtiiyey, ku sii jira isaga; in kolkuu
muuqdo aynu kalsoonaan doonno oo aynaan wakhtiga
imaatinkiisa ka xishoonin inaynu hor tagno.

29 Haddaad og tihiin inuu xaq yahay, waxaad weliba
ogaataan in mid walba oo xaqnimo falaa uu isaga ka
dhashay.

3

Jacaylka Ilaaha Aabbaha Ah

1 Bal ogaada siduu yahay jacaylka Aabbuhu ina siiyey,
taasoo ah in laynoogu yeedho carruurta Ilaah, oo saasaynu
nahay. Sidaa aawadeed dunidu ina garan mayso, maxaa
yeelay, isagaba ma ay garanaynin.
2 Gacaliyayaalow, imminka waxaynu nahay carruurta
Ilaah; oo weli waxaynu noqon doonno lama muujin, laakiin
waxaynu og nahay in goortuu muuqdo aynu noqon doonno
sidiisa oo kale, waayo, waynu arki doonnaa isaga siduu
yahay.
3 Oo mid kasta oo waxyaalahaas ka rajeeyaa isaga, nafti-
isuu daahiriyaa siduu isaguba daahir u yahay.

Carruurta Ilaah Waa Inaanay Dembaabin

4 Kii kasta oo dembi falaa wuxuu falaa caasinimo; oo
dembigu wuxuu yahay caasinimo.
5 Oo idinku waad og tihiin in isagu u muuqday inuu dem-
biyadeenna inaga qaado, oo isagu dembi ma leh.
6 Ku alla kii isaga ku sii jiraa, ma dembaabo; ku alla kii
dembaabaa ma uu arkin isaga, oo weliba ma yaqaan isaga.
7 Carruurtiiyey, yaan cidi idin khiyaanayn; kii xaqnimo
falaa waa xaq siduu isaguba xaq u yahay.
8 Kii dembi falaa wuxuu yahay kan Ibliiska; oo Ibliisku tan
iyo bilowgii ayuu dembaabayay. Taas aawadeed ayuu Wiilka
Ilaah u muuqday inuu baabbi'iyo shuqullada Ibliiska.
9 Ku alla kii Ilaah ka dhashay dembi ma falo; maxaa yeelay,
Ilaah dabiicaddiisu way ku sii jirtaa isaga; oo ma dembaabi
karo, waayo, wuxuu ka dhashay Ilaah.
10 Tan ayay carruurta Ilaah iyo carruurta Ibliisku ku kala
muuqdaan; ku alla kii aan xaqnimo falin ma aha kan Ilaah,
oo waxaa la mid ah kan aan walaalkii jeclayn.
11 Oo kanu waa warkii aad tan iyo bilowgii maqlayseen,
kaasoo ah inaynu isjeclaanno,
12 oo aynaan ahaanin sida Qaabiil oo ahaa kan sharka leh
oo walaalkii dilay. Oo muxuu u dilay? Waayo, shuqulladiisu
waxay ahaayeen shar, oo kuwii walaalkiisna xaq bay ahaay-
een.

Isjeclaada

13 Walaalayaalow, ha la yaabina haddii ay dunidu idin
neceb tahay.

14 Waxaynu og nahay inaynu dhimashada ka soo gudubnay
oo aynu u soo gudubnay nolosha, maxaa yeelay, walaalaha
ayaynu jecel nahay. Oo ka aan walaalkii jeclayn, dhi-
mashaduu ku sii hadhaa.
15 Ku alla kii walaalkii neceb waa dhiigqabe, oo idinkuna
waad og tihiin inaanu dhiigqabena lahayn nolosha weligeed
ah oo ku sii jiraysa.
16 Taasaynu jacaylka ku garanaynaa, waayo, isagu nafti-
isuu u bixiyey aawadeen; oo innaguna waa inaynu nafteenna
u bixinno walaalaheen.
17 Laakiin kan leh xoolaha dunidan, oo arka walaalkiis oo
baahan, oo qalbigiisa ka xidha, sidee baa jacaylka Ilaah ugu
jiraa isaga?
18 Carruurtaydiiyey, yeynan ku jeclaanin hadalka iyo afka
toona, laakiin camalka iyo runta aan ku jeclaanno.
19 Oo taasaynu ku garan doonnaa inaynu kuwa runta na-
hay, oo aynu isaga hortiisa qalbigeenna kaga dhiiro gelin
doonnaa
20 xagga wax alla wixii qalbigeennu inagu eedeeyo, maxaa
yeelay, Ilaah waa ka weyn yahay qalbigeenna, oo wax wal-
baba wuu og yahay.
21 Gacaliyayaalow, haddii aan qalbigeennu ina eedayn,
kalsoonaan ayaynu ku leennahay xagga Ilaah.
22 Oo wax kastoo aynu ka barinno waynu ka helnaa, maxaa
yeelay, qaynuunnadiisa ayaynu xajinnaa, oo waxaynu falnaa
waxa isaga ka farxiya.
23 Oo kanu waa qaynuunkiisa, kaasoo ah inaynu ru-
maysanno magaca Wiilkiisa Ciise Masiix ah, oo aynu isje-
claanno, siduu qaynuunka inoo siiyey.
24 Oo kii xajiya qaynuunnadiisa, wuu ku sii jiraa isaga,
isaguna wuu ku sii jiraa. Oo saasaynu ku garanaynaa inuu
isagu inagu sii jiro xagga Ruuxa uu ina siiyey.

4

Ruuxa Runta Ah Iyo Kan Beenta Ah

1 Gacaliyayaalow, ha rumaysanina ruux walba, laakiin ru-
uxyada tijaabiya si aad u hubsataan inay kuwa Ilaah yihiin;
waayo, nebiyo badan oo been ah ayaa u soo baxay dunida.
2 Taasaad ku garanaysaan Ruuxa Ilaah; ruux walba oo qirta
in Ciise Masiix jidh ku yimid, waa ku Ilaah.
3 Oo ruux walba oo aan qiran Ciise Masiix ku Ilaah ma
aha; oo kanuna waa ruuxa kan Masiixa ka geesta ah oo aad
maqasheen inuu imanayo, imminkana duniduu ku jiraa.
4 Carruurtiiyey, kuwa Ilaah baad tihiin, oo iyagaad ka
adkaateen; maxaa yeelay, Ka idinku jira ayaa ka weyn ka
dunida ku jira.

5 Iyagu waa kuwa dunida; oo taas aawadeed waxay ka
hadlaan waxa dunida, oo duniduna way maqashaa.
6 Innaguna kuwa Ilaah baynu nahay; ka Ilaah yaqaan waa
ina maqlaa; oo ka aan kan Ilaah ahaynna inama maqlo.
Taasaynu ku garanaynaa ruuxa runta ah iyo ruuxa qaladka
ah.

Ilaah Waa Jacayl

7 Gacaliyayaalow, aynu isjeclaanno; waayo, Ilaah baa leh
jacaylka; oo mid walba oo jecel, wuxuu ka dhashay Ilaah,
Ilaah buuna yaqaan.
8 Oo ka aan jeclaynina Ilaah ma yaqaan; waayo, Ilaah waa
jacayl.
9 Ilaah baa Wiilkiisa keliya oo dhashay dunida u soo diray si
aynu ugu noolaanno isaga, oo taasaa jacaylka Ilaah laynoogu
muujiyey.
10 Oo taas jacayl baa ku jira, mana aha inaynu Ilaah jeclayn,
laakiinse isagaa ina jeclaaday, oo wuxuu Wiilkiisa u soo diray
si uu kafaaraggudka dembiyadeenna u noqdo.
11 Gacaliyayaalow, haddii Ilaah sidaa inoo jeclaaday, waa
inaynu isjeclaanno.
12 Cidina Ilaah ma arkin marnaba. Haddii aynu isje-
claanno, Ilaah wuu inagu jiraa, oo jacaylkiisu wuu inagu
dhan yahay.
13 Ruuxiisuu ina siiyey oo taasaynu ku garanaynaa inaynu
ku sii jirno isaga, isaguna inagu sii jiro.
14 Innagu waynu aragnay oo waxaynu markhaati u furay-
naa in Aabbuhu Wiilka soo diray si uu Badbaadiyaha dunida
u noqdo.
15 Ku alla kii qirta inuu Ciise yahay Wiilka Ilaah, Ilaah baa
ku sii jira isaga, isaguna wuu ku sii jiraa Ilaah.
16 Oo innaguna waan garanaynaa oo waan rumaysan na-
hay jacaylka Ilaah inoo qabo. Ilaah waa jacayl; oo kii ku sii
jiraa jacaylka, Ilaah buu ku sii jiraa, Ilaahna isaguu ku sii
jiraa.
17 Taasaa jacaylku kaamil inoogu noqday si aynu kalsoon-
aan u lahaanno maalinta xisaabta; maxaa yeelay, siduu isagu
yahay ayaynu innaguna dunidan ku nahay.
18 Jacaylku baqdin ma leh, laakiin jacaylka kaamilka ahi
baqdinta dibadduu u saaraa, waayo, baqdintu ciqaab bay
leedahay. Oo kii baqaana kaamil kuma noqdo jacaylka.
19 Waynu jecel nahay isaga, waayo, isagaa hore inoo jeclaa-
day.
20 Haddii qof yidhaahdo, Ilaah waan jeclahay, oo uu
walaalkiis neceb yahay, waa beenaaleh, maxaa yeelay, kan

aan jeclayn walaalkii uu arko sidee buu u jeclaan karaa
Ilaaha uusan arag?
21 Oo waxaynu isaga ka haysannaa qaynuunkan, kaas oo
ah, Kii Ilaah jecel, walaalkiina ha jeclaado.

5

Iimaanka Masiixiyiinta

1 Ku alla kii rumaysta inuu Ciise yahay Masiixa, Ilaah buu
ka dhashay; oo ku alla kii jecel kan dhalay, kan isaga ka
dhashayna wuu jecel yahay.
2 Taasaynu ku garanaynaa inaynu carruurta Ilaah jecel na-
hay, goortaynu Ilaah jeclaanno oo qaynuunnadiisa xajinno.
3 Waa kan jacaylka Ilaah, kaasoo ah inaynu qaynuunnadi-
isa xajinno; oo qaynuunnadiisuna ma cusla.
4 Ku alla kii ka dhashay Ilaah, wuxuu ka adkaadaa dunida,
oo waxaa libta ka adkaata dunida ah rumaysadkeenna.
5 Waa ayo kan dunida ka adkaadaa, kan rumaystaa inuu
Ciise yahay Wiilka Ilaah mooyaane?
6 Kanu waa kii biyo iyo dhiig ku yimid, oo ah Ciise Masiix;
biyo keliya kuma iman, laakiin wuxuu ku yimid biyo iyo
dhiig.
7 Oo waa Ruuxa kan maragga furaa, waayo, Ruuxa waa
runta.
8 Waxaa jira saddex marag fura; waana Ruuxa iyo biyaha
iyo dhiigga, oo saddexdaasuna waa isku mid.
9 Haddii aynu maragfurka dadka aqbali lahayn, marag-
furka Ilaah baa ka weyn, waayo, maragfurka Ilaah waa kan
oo ah inuu Wiilkiisa ka marag furay.
10 Ka Wiilka Ilaah rumaystaa maragguu ku haystaa naf-
saddiisa, kii aan Ilaah rumaysanna, wuxuu isaga ka dhigay
beenaaleh; maxaa yeelay, wuxuusan rumaysan maraggii uu
Ilaah ka marag furay Wiilkiisa.
11 Maragguna waa kan, kaas oo ah in Ilaah ina siiyey
nolosha weligeed ah, oo ay noloshanu Wiilkiisa ku jirto.
12 Kan Wiilka haystaa, noloshuu leeyahay. Kii aan Wiilka
Ilaah haysanna nolosha ma leh.

Dhammaadka

13 Waxyaalahan waxaan idiinku soo qoray, idinka oo
rumaystay magaca Wiilka Ilaah, si aad u ogaataan inaad
nolosha weligeed ah leedihiin.
14 Oo tanu waa kalsoonaanta aynu isaga u qabno, taasoo
ah haddaynu wax uun doonistiisa ku barinno, isagu wuu ina
maqlaa,

15 oo haddaynu og nahay inuu inaga maqlo wax alla wixii
aynu ka barinno, waxaynu og nahay inaynu leennahay
waxyaalihii aynu isaga ka barinnay.
16 Haddii qof uun arko walaalkii oo samaynaya dembi aan
xagga dhimashada ahayn, waa inuu Ilaah baryo; isaguna
noloshuu siin doonaa kuwa samaynaya dembi aan xagga
dhimashada ahayn. Waxaa jira dembi xagga dhimashada ah.
Oo anigu odhan maayo, Kaas ha ka tukado.
17 Xaqdarrada oo dhammu waa dembi; oo waxaa jira
dembi aan xagga dhimashada ahayn.
18 Waan og nahay in ku alla kii Ilaah ka dhashay aanu
dembaabin. Maxaa yeelay, kii ka dhashay Ilaah naftiisuu
ilaaliyaa, oo ka sharka lihina ma taabto.
19 Waxaynu og nahay inaynu kuwa Ilaah nahay, oo ay
dunida oo dhammuna ku jirto gacanta ka sharka leh.
20 Waxaynu og nahay in Wiilka Ilaah yimid, oo wuxuu ina
siiyey garasho si aynu ugu garanno kan runta ah; innaguna
waa ku jirnaa kan runta ah, oo ah Wiilkiisa ee Ciise Masiix ah.
Kanu waa Ilaaha runta ah iyo nolosha weligeed ah.
21 Carruurtiiyey, sanamyada iska ilaaliya.

WARQADDII LABAAD EE RASUUL YOOXANAA

Runta Iyo Jacaylka

1 Anigoo odayga ah waxaan salaamayaa marwada la doortay iyo carruurteeda aan runta ku jeclahay, keligayna ma ahaye, laakiin xataa waxaa jecel kuwa runta yaqaan oo dhan,
2 runta inagu dhex jirta, weligeedna inagu dhex jiri doonta aawadeed.
3 Nimco iyo naxariis iyo nabad ka yimaada Ilaaha Aabbaha ah iyo Ciise Masiix oo ah Wiilka Aabbaha ayaa inala jiri doona xagga runta iyo jacaylka.
4 Aad baan ugu farxay markaan arkay carruurtaadii qaarkood oo runta ku socda, waana sidaynu Aabbaha amar uga helnay.
5 Oo haatan waxaan kaa baryayaa, murwoy, sidii anigoo aan kuu soo qorayn amar cusub laakiinse kii aynu tan iyo bilowgii haysannay, kaasoo ah inaynu isjeclaanno.
6 Tanu waa jacayl inaynu amarradiisa ku soconno. Amarkiina waa kan, waana sidaad tan iyo bilowgii u maqli jirteen inaad ku socotaan.
7 Waayo, khaa'inno badan baa dunida u soo baxay, waana kuwa aan qiran in Ciise Masiix jidh ku yimid. Kaasu waa khaa'inka iyo ku Masiixa ka gees ah.
8 Iska jira si aydnaan u khasaarayn wixii aynu falnay, laakiinse si aad abaalgud dhan u heshaan.
9 Mid kasta oo dhaafa oo aan cilmiga Masiixa ku sii socon, kaasu Ilaah ma leh; laakiin kii cilmiga ku sii socdaa, Aabbaha iyo Wiilka labadaba wuu leeyahay.
10 Haddii nin idiin yimaado oo uusan cilmigan idiin keenin, gurigiinna ha soo gelinina, hana salaamina,
11 waayo, kii salaamaa, wuxuu ka qayb galaa shuqulladiisa sharka ah.
12 In kastoo aan hayo wax badan oo aan idiin soo qoro, ma aan jeclayn inaan warqad iyo khad idiinku soo qoro; laakiinse waxaan rajaynayaa inaan idiin imaado oo aan afkayga idinkula hadlo, si ay farxaddiinnu u buuxsanto.
13 Carruurtii walaashaada la doortay way ku soo salaamayaan.

WARQADDII SADDEXAAD EE RASUUL YOOXANAA

Gayos Waa Loo Bogay

1 Anigoo odayga ah waxaan warqaddan u qorayaa gacaliye
Gayos oo aan runta ku jeclahay.
2 Gacaliyow, waxaan kuugu duceeyaa inaad wax kasta
ku liibaantid oo aad caafimaad qabtid siday naftaadu u li-
ibaansan tahay.
3 Waayo, aad baan ugu farxay markii walaalo yimaadeen
oo ka markhaati fureen runtaada iyo sidaad runta ugu so-
cotid.
4 Ma lihi farxad tan iiga weyn inaan maqlo in carruurtaydu
ay runta ku socdaan.
5 Gacaliyow, aaminnimaad ku samaysaa shuqul kasta oo
aad u samaysid walaalaha iyo shisheeyahaba.
6 Iyagu jacaylkaagay kiniisadda horteeda kaga markhaati
fureen. Wanaag baad samayn lahayd haddii aad iyaga u
ambabbixisid sida Ilaah istaahilo;
7 maxaa yeelay, magiciisa aawadiis ayay u ambabbexeen
iyagoo aan waxba ka qaadan dadka aan Yuhuudda ahayn.
8 Sidaas daraaddeed waxaa inagu waajib ah inaynu
kuwaas oo kale soo dhowayno, si aynu u noqonno kuwa
runta kala wada shaqeeya iyaga.

Khilaaf Baa Kiniisadda Ku Jiray

9 Wax baan kiniisadda u soo qoray, laakiinse Diyotrefees oo
jecel inuu iyaga ka sarreeyo, na aqbali maayo.
10 Sidaas daraaddeed, haddaan imaado, waxaan xusuusin
doonaa shuqulladiisa uu sameeyo isagoo hadallo xunxun
nagu shubaya. Taasu kuma filla isaga, mana aqbalo
walaalaha, kuwii aqbali lahaana wuu u diidaa, kiniisaddana
wuu ka eryaa.
11 Gacaliyow, ha ku dayan waxa sharka ah, laakiinse ku
dayo waxa wanaagsan. Ka samafalaa waa ku Ilaah, ka shar
falaase Ilaah ma uu arkin.
12 Dadka oo dhammu way u markhaati furaan
Deemeetriyos, runta qudheedu way u markhaati furtaa,
annaguna waannu u markhaati furnaa, waanad og tahay in
markhaatifurkayagu run yahay.
13 Waxaan hayay waxyaalo badan oo aan kuu soo qoro,
laakiinse dooni maayo inaan qalin iyo khad kuugu soo qoro.

14 Laakiin waxaan rajaynayaa inaan dhowaan ku arko, oo
aynu afkeenna iskula hadli doonno.
15 Nabadu ha kula jirto. Saaxiibbadii way ku soo salaa-
mayaan. Saaxiibbada igu salaan mid kasta intaad magiciisa
ugu yeedhid.

WARQADDII YUUDAS

Salaan

1 Anigoo Yuudas ah oo ah addoonkii Ciise Masiix, Yacqu-
ubna walaalkiis ah, waxaan warqaddan u qorayaa kuwa loo
yeedhay oo Ilaaha Aabbaha ahu jecel yahay, Ciise Masiixna
loo dhawray.
2 Naxariis iyo nabad iyo jacayl ha idiin bateen.

Kadigidda Macallimiin Been Ah Iyo Dabiicad Qudhun Ah (2 But. 2)

3 Gacaliyayaalow, intaan aad u dadaalayay inaan idiin soo
qoro wax ku saabsan badbaadada inaga dhexaysa, waxaa
dirqi igu noqday inaan idiin soo qoro oo aan idinku waaniyo
inaad aad ugu dadaashaan iimaankii mar la wada siiyey
quduusiinta oo dhan.
4 Waayo, waxaa jira niman qarsoodi idiinku soo galay,
waana kuwii waa hore xukunkan loo qoray, oo ah kuwa aan
cibaadada lahayn, oo nimcada Ilaaheenna ku beddela nijaas,
oo inkira Ciise Masiix oo ah Sayidkeenna iyo Rabbigeenna
keliya.
5 Hadda, in kastoo aad hore u tiqiineen wax kasta, waxaan
jeclahay inaan idin xusuusiyo sidii Rabbigu dad uga bad-
baadiyey dalka Masar, dabadeedna u baabbi'iyey kuwii aan
rumaysan isaga;
6 oo malaa'igihii aan dhawrin madaxtinimadoodii, laaki-
inse rugtoodii ka tegey, wuxuu ilaa xukunka maalinta weyn
ku hayaa silsilado weligood ah iyagoo gudcur ku hoos jira.
7 Si la mid ah Sodom iyo Gomora iyo magaalooyinkii kale
ee ku wareegsanaa oo sinaystay oo jidh kale uga daba orday,
ayaa masaal laga dhigay, iyagoo ciqaabta dabka weligiis ah
ku silcaya.
8 Weliba kuwan riyooda sidaas oo kalay jidhkooda u ni-
jaaseeyaan, sayidnimadana u nacaan, oo kuwa derejada leh
u caayaan.
9 Laakiin Mikaa'iil oo ah malagga sare markuu Ibliiska kula
murmayay meydkii Muuse aawadiis, kuma uu dhicin inuu
xukun cay ah ku xukumo, laakiinse wuxuu ku yidhi, Rabbigu
ha ku canaanto.
10 Laakiin kuwanu wax kastoo ayan garanaynba way
caayaan, oo waxay ku baabba'aan waxay abuuristooda ku
garanayaan sida xayawaanka aan caqliga lahayn.

11 Waa u hoog iyaga, waayo, waxay raaceen jidkii Qaabiil,
oo faa'iido aawadeed ayay Balcaam qaladkiisii ugu yaaceen,
oo waxay ku halligmeen fallaagadii Qorax.
12 Kuwanu waa dhagaxyo qarsoon oo ku dhex jira
cashooyinkiinna jacaylka markay idinla faysteeyaan iyagoo
aan cabsanaynin; waxayna yihiin adhijirro naftooda jira,
iyo daruuro aan biyo lahayn oo dabaylo kaxeeyaan, iyo
geedo jiilaal oo aan midho lahayn, oo laba goor dhintay, oo
la rujiyey;
13 iyo hirar kacsan oo badda, oo ceebtoodu xumbaynayso,
iyo xiddigo ambaday, oo madowga gudcurka weligood loo
hayaa.

14 Enoog oo ahaa farcankii toddobaad oo Aadan isna
kuwanuu wax ka sii sheegay isagoo leh, Bal eega, Rabbigu
wuxuu yimid isagoo wata quduusiintiisii aan tirada lahayn,
15 inuu xukun ku soo dejiyo kulli, iyo inuu kuwa aan
cibaadada lahayn oo dhan ku caddeeyo shuqulladoodii
cibaadola'aanta ahaa oo ay cibaadola'aanta ku sameeyeen,
iyo waxyaalihii adkaa oo dhan oo ay dembilayaasha aan
cibaadada lahaynu isaga ka sheegeen.
16 Kuwanu waa kuwa gunuunaca, oo cawda, oo dama-
cyadooda xaaraanta ah ka daba orda, afkooduna wuxuu ku
hadlaa hadallo isweyneyn ah, dadkana way u kala eexdaan
inay faa'iido helaan aawadeed.

17 Laakiinse idinku, gacaliyayaalow, xusuusta hadalladii
rasuulladii Rabbigeenna Ciise Masiix ay hore idinkula
hadleen.
18 Waxay idinku yidhaahdeen, Ugu dambaysta waxaa jiri
doona kuwa wax ku majaajilooda, oo daba socda dama-
cyadooda aan cibaadada lahayn.
19 Kuwanu waa kuwa dadka kala erya, oo nafta dunida u
nool iyagoo aan Ruuxa lahayn.
20 Laakiinse, gacaliyayaalow, nafsaddiinna ku dul dhisa
rumaysadkiinna aad quduuska u ah, oo Ruuxa Quduuska ah
ku tukada,
21 nafsaddiinna ku haya jacaylka Ilaah, idinkoo sugaya
naxariista Rabbigeenna Ciise Masiix oo idin geeynaysa
nolosha weligeed ah.
22 Kuwa shakisan u naxariista;
23 qaarna dabka ka dhufta oo badbaadiya, qaarna u naxari-
ista idinkoo cabsanaya oo nacaya xataa dharka jiidhka ku
wasakhoobay.

Duco

24 Oo kan kara inuu turunturada idinka ilaaliyo oo uu
ammaantiisa idin hor taago, idinkoo aan iin lahayn oo aad
u faraxsan,
25 isagoo ah Ilaaha keligiis ah oo Badbaadiyeheenna ah,
ammaan iyo weynaan iyo xoog iyo amar ha u ahaadeen
xagga Rabbigeenna Ciise Masiix, wakhtiga oo dhan ka hor iyo
haatan iyo weligeedba. Aamiin.

MUUJINTII
CIISE MASIIX EE YOOXANAA LOO MUUJIYEY

Bilowga Kitaabkan, Iyo Salaan

1 Tanu waa muujintii Ciise Masiix oo Ilaah isaga siiyey inuu
tuso addoommadiisa waxyaalaha waajibka ah inay dhowaan
dhacaan. Oo isagu wuxuu taas tusay addoonkiisii Yooxanaa
isagoo malaa'igtiisa u soo diraya isaga,
2 kaasoo ka markhaati furay erayga Ilaah iyo markhaatifu-
ridda Ciise Masiix, iyo wixii uu isagu arkay oo dhan.
3 Waxaa barakaysan ka akhriya iyo kuwa maqla erayadii
wax sii sheegidda, oo xajiya waxyaalaha ku qoran, waayo,
wakhtigii wuu dhow yahay.
4 Anigoo Yooxanaa ah waxaan waxyaalahan u soo qorayaa
toddobada kiniisadood oo Aasiya ku yaal. Nimco iyo nabadu
ha idiinka yimaadeen kan jira oo jiray oo iman doona, iyo
xagga toddobada ruux oo carshigiisa hor jooga,
5 iyo xagga Ciise Masiix oo ah markhaatiga aaminka ah, iyo
curadka kuwii dhintay, iyo amiirka boqorrada dhulka. Kan
ina jecel oo dembiyadeenna dhiiggiisa inagaga furay,
6 oo boqortooyo inaga dhigay inaynu wadaaddo u ahaanno
Ilaaha ah Aabbihiis, isaga ammaanu ha u ahaato iyo dowlad-
nimo weligiis iyo weligiisba. Aamiin.
7 Bal eega, wuxuu la imanayaa daruuraha, oo waxaa is-
aga arki doona il kasta iyo kuwii isaga wareemay; oo qabi-
ilooyinka dhulka oo dhammuna isagay u barooran doonaan.
Haah, saas ha ahaato. Aamiin.
8 Rabbiga Ilaaha ahu wuxuu leeyahay, Anigu waxaan ahay
Alfa iyo Oomeega, oo ah kan jira oo jiray oo iman doona, iyo
Qaadirka.

Riyadii Masiixa Lagu Arkay

9 Anigoo Yooxanaa ah oo walaalkiin ah iyo mid idinkala
qayb galay dhibaatada iyo boqortooyada iyo dulqaadashada
ku jira Ciise, waxaan gasiiradda Batmos la yidhaahdo u
joogay erayga Ilaah iyo u markhaatifuridda Ciise aawadood.
10 Maalintii Rabbiga waxaan ku jiray Ruuxa, oo waxaan
meel iga dambaysa ka maqlay cod weyn oo ah sidii buun oo
leh,
11 Wixii aad aragtid buug ku qor, oo waxaad u sii dirtaa
toddobada kiniisadood; kuwaas oo ah tan Efesos, iyo tan
Simurna, iyo tan Bergamos, iyo tan Tu'ateyra, iyo tan Sardis,
iyo tan Filadelfiya, iyo tan La'odikiya.

12 Oo anna dib baan u jeestay inaan arko codkii ila hadlay,
oo markii aan dib u jeestay waxaan arkay toddoba laam-
badood oo dahab ah.
13 Oo laambadaha badhtankooda waxaan ku arkay mid u
eg bini-aadan oo qaba khamiis dheer, oo laabtana waxaa ugu
xidhnaa suun dahab ah.
14 Oo madaxiisa iyo timihiisuna waxay u caddaayeen sida
suuf cad iyo sida baraf oo kale; oo indhihiisuna waxay ahaay-
een sida dab ololkiis,
15 oo cagihiisuna waxay u ekaayeen naxaas dhalaalaysa
sidii iyadoo foorno lagu safeeyey, codkiisuna wuxuu u ekaa
codka biyo badan.
16 Oo gacantiisa midigtaana wuxuu ku haystay toddoba
xiddigood, oo afkiisana waxaa ka soo baxay seef soofaysan
oo laba af leh, jaahiisuna wuxuu u ekaa qorraxda oo xoog u
dhalaalaysa.
17 Oo markii aan arkay ayaan ku hor dhacay sidii mid
dhintay. Oo markaasuu gacantiisii midigta ahayd i saaray,
oo wuxuu igu yidhi, Ha cabsan. Anigu waxaan ahay kan ugu
horreeyey iyo kan ugu dambeeya,
18 iyo kan nool. Anigu waan dhintay, oo bal eeg, waan
noolahay tan iyo weligayba, oo waxaan haystaa furayaasha
dhimashada iyo *Haadees.
19 Haddaba waxaad qortaa waxyaalahaad aragtay iyo
waxyaalaha hadda jira iyo waxyaalaha hadda ka dib dhici
doona.
20 Toddobada xiddigood oo aad ku aragtay gacantayda
midigtaa iyo toddobada laambadood oo dahabka ah qar-
soodigooda micnihiisu waxaa weeye sidan, toddobada xid-
digood waxaa weeyaan malaa'igaha toddobada kiniisadood,
toddobada laambadoodna waxaa weeyaan toddobada kini-
isadood.

2

Warqaddii Kiniisadda Efesos Loo Diray

1 Kiniisadda Efesos ku taal malaa'igteeda waxaad u qortaa:
Kan toddobada xiddigood gacantiisa midigtaa ku haystaa
oo toddobada laambadood oo dahabka badhtankooda ku
socdaa wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan,
2 Waan ogahay shuqulladaada, iyo hawshaada, iyo
dulqaadashadaada, iyo inaadan u adkaysan karin kuwa
sharka ah, iyo inaad tijaabisay kuwa rasuullada isku sheega
iyagoo aan ahayn, oo waxaad ogaatay inay been yihiin.
3 Waad dulqaadataa, oo dhib baad ugu adkaysatay maga-
cayga aawadiis, kamana aad daalin.

* **1:18** Haadees = Meeshii kuwii dhintay.

4 Laakiin wax baan kuu haystaa, waayo, jacaylkaagii hore
waad ka tagtay.
5 Haddaba xusuuso meeshii aad ka dhacday, oo toobad-
keen, oo shuqulladaadii hore samee; haddii kalese anigu
waan kuu iman doonaa oo laambaddaada waan ka qaadi
doonaa meesheeda haddii aadan toobadkeenin.
6 Laakiinse tan aad leedahay, waxaad neceb tahay dadka
Nikolas raaca shuqulladooda oo aan aniguna necbahay.
7 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kini-
isadaha. Kii guulaysta ayaa waxaan siin doonaa amar uu wax
kaga cuno geedka nolosha oo ku dhex yaal *Firdooska Ilaah.

Warqaddii Kiniisadda Simurna Loo Diray

8 Kiniisadda Simurna ku taalna malaa'igteeda waxaad u
qortaa;
Kan ugu horreeyey oo ugu dambeeya, oo dhintay, oo soo
noolaaday, wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan,
9 Waan ogahay dhibaatadaada iyo faqiirnimadaada
(laakiin taajir baad tahay), iyo cayda ay kugu caayaan kuwa
Yuhuudda isku sheegaa oo aan ahayn, laakiinse ah kuwa
sunagogga Shayddaanka.
10 Ha ka cabsan waxyaalaha aad dhowaan ku xanuunsan
doontid. Bal eega, in laydin tijaabiyo aawadeed, Ibliisku
qaarkiin buu dhowaan xabsi ku ridi doonaa, oo idinku intii
toban maalmood ah waxaad heli doontaan dhibaato. Ilaa
dhimashada aamin ahow, anna waxaan ku siin doonaa taa-
jka nolosha.
11 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kini-
isadaha. Kii guulaysta dhimashada labaad waxba yeeli
mayso.

Warqaddii Kiniisadda Bergamos Loo Diray

12 Kiniisadda Bergamos ku taalna malaa'igteeda waxaad u
qortaa;
Kan haysta seefta soofaysan oo labada af leh wuxuu kugu
leeyahay waxyaalahan,
13 Waan ogahay meeshaad deggan tahay inay tahay mee-
sha carshiga Shayddaanku yaal; oo magacayga waad xajisaa,
mana aad inkirin iimaankayga xataa waagii Antibas joogay,
isagoo ahaa markhaatigaygii iyo kaygii aaminka ahaa oo
dhexdiinna lagu dilay meesha Shayddaanku deggan yahay.
14 Laakiinse dhawr waxyaalood baan kuu haystaa, maxaa
yeelay, halkaas waxaad ku haysataa kuwo xajiya waxbarid-
dii Balcaam, kaas oo baray Baalaaq inuu reer binu Israa'iil
hortooda ku tuuro dhagax lagu turunturoodo, inay cunaan
waxyaalo sanamyo loo bixiyey iyo inay sinaystaan.

---

* **2:7** Firdooska Ilaah = Beerta Ilaah.

15 Weliba waxaad kaloo haysataa kuwo sidaas oo kale u
xajiya waxbariddii dadka Nikolas raaca.
16 Haddaba sidaas daraaddeed toobadkeena, haddii kalese
dhaqsaan idiinku iman, oo waxaan iyaga kula diriri doonaa
seefta afkayga.
17 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay
kiniisadaha. Kii guulaysta waxaan wax ka siin doonaa
†maannada qarsoon, oo waxaan siin doonaa dhagax cad,
dhagaxa dushiisana waxaa ku qoran magac cusub oo aan
ninna aqoon, kan hela mooyaane.

Warqaddii Kiniisadda Tu'ateyra Loo Diray

18 Kiniisadda Tu'ateyra ku taalna malaa'igteeda waxaad u
qortaa;
Wiilka Ilaah oo indhihiisu u eg yihiin dab ololkiis, cagihi-
isuna u eg yihiin naxaas dhalaalaysaa wuxuu kugu leeyahay
waxyaalahan;
19 Waan ogahay shuqulladaada, iyo jacaylkaaga, iyo ru-
maysadkaaga, iyo adeegiddaada, iyo samirkaaga, iyo inay
shuqulladaadii dambe ka sii badan yihiin kuwaagii hore.
20 Laakiinse wax baan kuu haystaa, waayo, waxaad og-
goshahay naagta Yesebeel la yidhaahdo oo nebiyad isku
sheegta; oo waxay addoommadayda bartaa oo ku sasabtaa
inay sinaystaan oo ay cunaan waxyaalo sanamyo loo bixiyey.
21 Oo waxaan iyada siiyey wakhti ay ku toobadkeento,
iyaduse dooni mayso inay ka toobadkeento sinadeeda.
22 Bal eeg, haddaba iyada sariir baan ku dul tuurayaa, oo
kuwii iyada la sinaystana waxaan ku dhex tuurayaa dhibaato
weyn, haddii ayan ka toobadkeenin shuqulladeeda.
23 Oo waxaan carruurteeda ku dili doonaa dhimasho, kini-
isadaha oo dhammuna waxay ogaan doonaan inaan ahay
kan baadhbaadha kelyaha iyo qalbiyada, oo anna midkiin
walbaba waxaan wax u siin doonaa sida shuqulladiinnu
yihiin.
24 Laakiinse intiinna kale oo Tu'ateyra joogta, in alla in-
tiinna aan waxbariddan haysan, oo sida ay iyagu yidhaah-
daan, aan aqoon waxyaalaha moolka dheer oo Shayddaanka,
idinka waxaan idinku leeyahay, Dushiinna culaab kale saari
maayo.
25 Habase yeeshee waxa aad haysataan xajiya ilaa aan
imaado.
26 Kii guulaysta oo shuqulladayda sii xajiya tan iyo ugu
dambaysta, waxaan siin doonaa amar uu ku xukumo quru-
umaha.

† **2:17** maanna = cunto.

27 Oo wuxuu ku xukumi doonaa ul bir ah, sida weelasha
dheriyasameeyuhu ay u burburaan; sida aan aniguba Aab-
bahay uga helay:
28 oo weliba waxaan siin doonaa xiddigta waaberi.
29 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kini-
isadaha.

3

Warqaddii Kiniisadda Sardis Loo Diray

1 Kiniisadda Sardis ku taalna malaa'igteeda waxaad u qor-
taa;
Kan haysta toddobada Ruux oo Ilaah iyo toddobada xid-
digood, wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan: Waan ogahay
shuqulladaada, oo magac baad leedahay sida wax nool, laaki-
inse meyd baad tahay.
2 Haddaba soo jeed, oo adkee waxyaalaha kuu hadhay oo
dhimashada ku dhow; waayo, shuqulladaadii ma aan helin
iyagoo kaamil ku ah Ilaahayga hortiisa.
3 Haddaba sidaas daraaddeed xusuuso sidii aad u heshay
oo aad u maqashay, oo xaji, oo toobadkeen. Laakiinse haddii
aadan soo jeedin, waxaan u iman doonaa sida tuug oo kale,
mana aad ogaan doontid saacadda aan kuu iman doono.
4 Laakiinse waxaad Sardis ku leedahay dhawr qof oo aan
dharkooda nijaasayn; oo anigay ila socon doonaan iyagoo
dhar cad qaba; maxaa yeelay, way istaahilaan.
5 Kii guulaystaa sidaasuu u xidhan doonaa dhar cad; oo
anna sinaba magiciisa ugama tirtiri doono kitaabka nolosha,
oo waxaan magiciisa ka qiran doonaa Aabbahay hortiisa iyo
malaa'igihiisa hortooda.
6 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kini-
isadaha.

Warqaddii Kiniisadda Filadelfiya Loo Diray

7 Kiniisadda Filadelfiya ku taalna malaa'igteeda waxaad u
qortaa;
Kan quduuska ah, oo runta ah, oo furihii Daa'uud haysta,
oo wuxuu furo aanu ninna xidhi karin, wuxuu xidhana aanu
ninna furi karin, wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan;
8 Waan ogahay shuqulladaada (oo bal eeg, waxaan hor-
taada dhigay albaab furan oo aanu ninna xidhi karin),
waayo, waxaad leedahay waxoogaa xoog ah, oo eraygaygiina
waad dhawrtay, oo magacaygiina ma aad inkirin.
9 Bal eeg, kuwa isku sheega Yuhuud oo aan ahayn ee beenta
sheegaya waxaan ka keeni doonaa sunagogga Shayddaanka,
oo bal eeg, iyaga waxaan ka dhigi doonaa inay yimaadaan oo
ay cagahaaga hortooda ku sujuudaan oo ay ogaadaan inaan
anigu ku jeclahay.

10 Adigu waxaad dhawrtay ereygayga oo aad dulqaadatay,
oo sidaas daraaddeed waxaan kaa dhawri doonaa saacadda
jirrabaadda oo dhowaan u imanaysa dunida oo dhan inay
jirrabto kuwa dhulka deggan.
11 Anigu dhaqsaan u imanayaa. Haddaba xaji waxaad
haysatid si aan ninna taajkaaga kaaga qaadin.
12 Kii guulaysta waxaan ka dhigi doonaa tiir ku jira
macbudka Ilaahayga, halkaasna mar dambe kama bixi
doono, oo waxaan dushiisa ku qori doonaa magaca Ilaa-
hayga, iyo magaca magaalada Ilaahayga, taas oo ah Yeru-
usaalemta cusub, oo samada iyo xagga Ilaahayga ka soo
degaysa, iyo xataa magacayga cusub.
13 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kini-
isadaha.

Warqaddii Kiniisadda La'odikiya Loo Diray

14 Kiniisadda La'odikiya ku taalna malaa'igteeda waxaad u
qortaa;
Aamiin, oo ah markhaatiga aaminka ah oo runta ah, oo ah
madaxa uunka Ilaah, wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan;
15 Waan ogahay shuqulladaada iyo inaadan qabow iyo
kulayl midna ahayn. Waxaan jeclaan lahaa inaad tahay
qabow iyo kulayl midkood.
16 Haddaba waad diirran tahay, oo qabow iyo kulayl midna
ma ihid, sidaas daraaddeed afkaygaan kaa tufi doonaa.
17 Waxaad tidhaahdaa, Taajir baan ahay, oo maal baan
helay, oo waxba uma baahni, oo ma ogid inaad tahay tan
belaysan, oo loo naxo, oo miskiinka ah, oo indhaha la', oo
qaawan.
18 Sidaas daraaddeed waxaan kugula talinayaa inaad iga
iibsatid dahab dab lagu safeeyey, si aad taajir u noqotid, iyo
dhar cad si aad u xidhatid oo aanay ceebta qaawanaantaadu
u muuqan, iyo indhakuul aad indhaha marsatid si aad wax u
aragtid.
19 In alla inta aan jeclahay waan canaantaa oo edbiyaa,
sidaas daraaddeed qiiro yeelo oo toobadkeen.
20 Bal eeg, albaabkaan taaganahay oo garaacayaa; haddaba
haddii nin codkayga maqlo oo albaabka iga furo, waan u soo
gelayaa, oo waan la cashayn, isna wuu ila cashayn.
21 Kii guulaysta, waxaan siin doonaa amar uu carshigayga
igula fadhiisto, sida aan aniguba u guulaystay, oo aan Aabba-
hay ugula fadhiistay carshigiisa.
22 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kini-
isadaha.

4

Riyadii Jannada Lagu Arkay

1 Waxyaalahaas dabadeed kor baan eegay oo waxaan
arkay albaab samada ka furmay, oo codkii ugu horreeyey
oo aan maqlay sidii buun ila hadlaya oo kale, wuxuu igu
yidhi, Halkan soo fuul oo waxaan ku tusi doonaa waxyaalaha
waajibka ah inay hadda ka dib dhacaan.
2 Haddiiba waxaan ku jiray Ruuxa, oo bal eeg, waxaa jiray
carshi samada qotoma, oo mid baa carshigii ku fadhiyey,
3 oo kii fadhiyey midabkiisu wuxuu u ekaa dhagax yasbid
iyo dhagax sardiyos, oo carshigana waxaa ku wareegsanaa
qaansoroobaad midabkeedu u eg yahay dhagax sumurud.
4 Oo carshigii hareerihiisana waxaa yiil afar iyo labaatan
carshi oo kale; oo carshiyadii dushoodana waxaan ku arkay
afar iyo labaatan oday oo ku fadhiya, oo dhar cad qaba;
madaxana waxaa u saarnaa taajaj dahab ah.
5 Oo carshigiina waxaa ka soo baxay hillaac iyo codad iyo
onkod. Oo waxaa jiray toddoba laambadood oo dab ah oo
carshiga hortiisa ka ololaya, kuwaas oo ah toddobada Ruux
oo Ilaah.
6 Oo carshigii hortiisana waxaa yiil wax la mid ah bad
muraayad ah oo u eg madarad, oo carshiga badhtankiisa iyo
carshiga hareerihiisa waxaa joogay afar xayawaan oo hor iyo
dibba indho miidhan ah.
7 Xayawaankii kowaad wuxuu u ekaa libaax, xayawaankii
labaadna wuxuu u ekaa weyl, xayawaankii saddexaadna
wuxuu lahaa weji u eg weji nin, xayawaankii afraadna
wuxuu u ekaa gorgor duulaya.
8 Oo afarta xayawaan mid waluba wuxuu lahaa lix baal,
oo hareerahooda iyo gudahooduba waa indho miidhan; oo
habeen iyo maalin midna ma nastaan, oo waxay yidhaah-
daan, Quduus, quduus, quduus waxaa ah Rabbiga ah Ilaaha
Qaadirka ah, oo jiray oo jira oo iman doona.
9 Oo marka xayawaanku ay ammaanaan oo ciseeyaan oo
mahad u naqaan kan carshiga ku fadhiya oo ah kan nool
weligiis iyo weligiis,
10 ayaa afar iyo labaatanka oday waxay ku hor dhici doon-
aan kan carshiga ku fadhiya, oo waxay caabudi doonaan kan
nool weligiis iyo weligiis, oo taajajkoodana waxay ku tuuri
doonaan carshiga hortiisa, iyagoo leh,
11 Rabbigayagow, Ilaahayagow, adigu waad istaahishaa
inaad heshid ammaanta iyo cisada iyo xoogga, waayo, wax
kasta adaa abuuray, maxaa yeelay, doonistaada aawadeed
ayay u ahaadeen oo u abuurmeen.

5

Riyadii Wanka Ilaah Lagu Arkay

1 Oo anna kii carshiga ku fadhiyey gacantiisa midigta wax-
aan ku arkay kitaab wax kaga qoran yihiin dul iyo hoosba, oo
waxaa ku shaabadaysnaa toddoba shaabadood.
2 Oo waxaan arkay malaa'ig xoog weyn oo ku naadinaysa
cod weyn, oo leh, Bal yaa istaahila inuu kitaabka kala bixiyo
oo uu furo shaabadihiisa?
3 Oo samada, iyo dhulka dushiisa, iyo dhulka hoostiisa
laguma arag mid awooda inuu kitaabka kala bixiyo ama
eego.
4 Oo markaasaan aad u ooyay, maxaa yeelay, lama helin
mid istaahila inuu kitaabka kala bixiyo ama eego.
5 Markaasaa odayaashii midkood wuxuu igu yidhi, Ha
ooyin, bal eeg, Libaaxa qabiilka reer Yahuudah ka mid ah oo
ah xididkii ka yimid Daa'uud ayaa wuxuu ku guulaystay inuu
furo kitaabka iyo toddobadiisa shaabadoodba.

6 Oo carshiga badhtankiisii iyo afarta xayawaan iyo
odayaasha badhtankoodii waxaan ku arkay Wan taagan oo
ah sida mid la gowracay oo leh toddoba gees iyo toddoba
indhood oo ah toddobada Ruux oo Ilaah, oo loo soo diray
dunida oo dhan.
7 Oo isna intuu yimid ayuu kitaabkii ka qaatay kii carshigii
ku fadhiyey gacantiisii midigtaa.
8 Oo markuu kitaabkii qaatay ayaa afartii xayawaan iyo
afar iyo labaatankii odayba waxay ku dhaceen Wankii horti-
isa iyagoo midkood waluba wato kataarad iyo fijaanno dahab
ah oo foox ka buuxo oo ah baryadii quduusiinta.
9 Oo waxay ku gabyeen gabay cusub iyagoo leh, Adigu
waxaad istaahishaa inaad kitaabka qaadato oo aad shaabadi-
hiisa furto; waayo, waa lagu gowracay, oo waxaad Ilaah
dhiiggaaga ugu soo iibisay dad ah qabiil kasta iyo af kasta iyo
dad kasta iyo quruun kasta,
10 oo waxaad iyagii ka dhigtay inay Ilaaheenna u ahaadaan
boqortooyo iyo wadaaddo; oo iyana dhulka ayay wax ku
xukumi doonaan.
11 Oo anna carshigii iyo xayawaanadii iyo odayaasha ha-
reerahoodii waxaan ku arkay oo ka maqlay malaa'igo badan
codkood, oo tiradooduna waxay ahayd toban kun oo meelood
oo min toban kun ah, iyo kumaan kun;
12 oo waxay cod weyn ku lahaayeen, Istaahil waxaa ah
Wankii la gowracay inuu helo xoog, iyo maal, iyo xigmad, iyo
itaal, iyo ciso, iyo ammaan, iyo mahad.
13 Oo wax kasta oo la abuuray oo ku jira samada, iyo
dhulka dushiisa, iyo dhulka hoostiisa, iyo badda gudaheeda,
iyo waxyaalaha iyaga ku jira oo dhan, ayaa waxaan maqlay
iyagoo leh, Kan carshiga ku fadhiya iyo Wanka ha u ahaadeen

mahad, iyo ciso, iyo ammaan, iyo xoog, weligood iyo weligood.
14 Markaasaa afartii xayawaan waxay yidhaahdeen,
Aamiin. Odayaashiina way dhaceen oo sujuudeen.

6

Shaabadihii Waa La Furay

1 Oo waan arkayay markii Wankii furay toddobadii
shaabadood middood, oo waxaan maqlay afartii xayawaan
midkood oo codkiisa la moodo onkod leh, Kaalay oo arag.
2 Oo bal eeg, waxaan arkay faras cad oo kii fuushanaana
wuxuu haystay qaanso, oo waxaa isaga la siiyey taaj; oo
wuxuu soo baxay isagoo guulaysanaya, wuxuuna u soo
baxay inuu guulaysto.
3 Oo haddana markii uu furay shaabaddii labaad ayaa
waxaan maqlay xayawaankii labaad oo leh, Kaalay oo arag.
4 Markaasaa waxaa soo baxay faras kale oo xamar ah; oo kii
fuushanaana waxaa la siiyey amar inuu dunida nabadda ka
qaado iyo in dadka midba midka kale dilo; oo waxaa la siiyey
seef weyn.
5 Oo haddana markuu shaabadda saddexaad furay ayaa
waxaan maqlay xayawaankii saddexaad oo leh, Kaalay oo
arag. Oo bal eeg, waxaan arkay faras madow; oo kii fu-
ushanaana wuxuu gacanta ku haystay miisaan.
6 Oo waxaan afartii xayawaan badhtankooda ka maqlay
wax cod la moodo oo leh, Koombo sarreen ah qiimaheedu
waa dinaar, saddex koombo oo shaciir ahna qiimahoodu waa
dinaar, saliidda iyo khamrigana wax ha yeelin.
7 Oo haddana markuu furay shaabaddii afraad ayaa wax-
aan maqlay xayawaankii afraad codkiisii oo leh, Kaalay oo
arag.
8 Oo bal eeg, waxaan arkay faras cirro leh; oo kii fu-
ushanaana magiciisu wuxuu ahaa Dhimasho; oo waxaa la
socday Haadees. Oo waxaa iyaga la siiyey amar ay ku xuku-
maan dunida waaxdeed oo ay ku laayaan seef, iyo abaar, iyo
dhimasho, iyo dugaagga dhulka.
9 Oo haddana markuu furay shaabaddii shanaad waxaan
meeshii allabariga hoosteeda ku arkay nafihii kuwii loo dilay
eraygii Ilaah aawadiis, iyo markhaatigii ay fureen aawadiis,
10 oo iyana waxay ku dhawaaqeen cod weyn iyagoo leh,
Sayidkayaga quduuskaa oo runtahow, ilaa goormaadan
xukumayn oo aadan dhiigayaga nooga aarayn kuwa dhulka
jooga?
11 Oo midkood kastaba waxaa la siiyey khamiis cad; oo
waxaa loo sheegay inay wakhti yar sii nastaan ilamaa kuwa

iyaga addoommada la ah iyo walaalahooda dhowaan sidoo-
dii oo kale loo dili doono ay soo dhammaadaan.
12 Oo haddana waxaan arkay markii uu furay shaabaddii
lixaad, markaasaa waxaa dhacay dhulgariir weyn; oo qor-
raxduna waxay u madoobaatay sidii joonyad dhogor ah, oo
dayaxii oo dhammuna wuxuu noqday sidii dhiig oo kale;
13 oo xiddigihii samaduna waxay ku soo daateen dhulka
sida geed berde ahi u tuuro midhihiisa aan bislaan markii
dabayl weyni ruxdo.
14 Oo samadiina waxaa loo qaaday sidii kitaab la duubay
oo kale, oo buur walba iyo gasiirad walbaba meeshoodii waa
laga dhaqaajiyey.
15 Oo boqorradii dunida, iyo amiirrada, iyo saraakiisha
sare, iyo taajiriinta, iyo kuwa xoogga weyn ah, iyo addoon
kasta iyo mid kasta oo xor ahuba, waxay ku dhuunteen
godadka iyo dhagaxyada buuraha;
16 oo waxay ku yidhaahdeen buurihii iyo dhagaxyadii,
Nagu soo dhaca oo naga qariya kan carshiga ku fadhiya
wejigiisa iyo cadhada Wanka,
17 waayo, waxaa timid maalintii weynayd oo cadhadooda;
bal yaa awooda inuu istaago?

7

Waxaa La Shaabadeeyey Boqol Iyo Afar Iyo Afartankii Kun Oo Qof

1 Taas dabadeed waxaan arkay afar malaa'igood oo taagan
afarta gees oo dhulka, oo xajinaya afarta dabaylood, si aan
dabaylu ugu dhicin dhulka ama badda ama dhirta.
2 Oo waxaan arkay malaa'ig kale oo ka soo baxaysa qorrax
ka soo baxa oo haysata shaabadda Ilaaha nool; oo cod weyn
bay ugu dhawaaqday afartii malaa'igood oo amarka lagu
siiyey inay wax yeelaan dhulka iyo badda, oo waxay ku tidhi,
3 Waxba ha yeelina dhulka iyo badda iyo dhirta toona, jeer
aannu addoommada Ilaahayaga wejiga ka shaabadayno.
4 Oo waxaan maqlay intoodii la shaabadeeyey tiradoodii,
waxayna ahaayeen boqol iyo afar iyo afartan kun oo intaasaa
laga shaabadeeyey qabiilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan.
5 Qabiilka reer Yahuudah waxaa laga shaabadeeyey laba iyo
toban kun;
Qabiilka reer Ruubeenna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo
toban kun;
Qabiilka reer Gaadna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo
toban kun;
6 Qabiilka reer Aasheerna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo
toban kun;

Qabiilka reer Naftaalina waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
Qabiilka reer Manasehna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
7 Qabiilka reer Simecoonna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
Qabiilka reer Laawina waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
Qabiilka reer Isaakaarna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
8 Qabiilka reer Sebulunna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
Qabiilka reer Yuusufna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun;
Qabiilka reer Benyaamiinna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban kun.

Riyadii Lagu Arkay Kuwii Rabbigu Soo Madaxfurtay

9 Oo bal eeg, waxyaalahaas ka dib waxaan arkay dad faro badan, oo aan ninna tirin karin, oo lagala soo baxay quruun kasta, iyo qabiil kasta, iyo dad kasta, iyo af kasta, oo taagan carshiga hortiisa iyo Wanka hortiisa, iyagoo qaba khamiisyo cadcad, gacmahana ku haysta caleemo timireed.
10 Oo iyana waxay ku dhawaaqeen cod weyn, iyagoo leh, Badbaado waxaa leh Ilaahayaga carshiga ku fadhiya iyo Wanka.
11 Oo malaa'igihii oo dhammuna waxay taagnaayeen carshiga hareerihiisa iyo odayaashii iyo afartii xayawaan hareerahooda; oo carshiga hortiisii ayay ku dhaceen oo intay wejigooda dhulka saareen ayay Ilaah caabudeen,
12 iyagoo leh, Aamiin; Ilaahayagu weligiis iyo weligiis ha lahaado barako, iyo ammaan, iyo xigmad, iyo mahad, iyo ciso, iyo xoog, iyo itaal. Aamiin.
13 Oo odayaashii midkood baa jawaabay oo wuxuu igu yidhi, Kuwan khamiisyada cadcad qabaa yay yihiin, xaggee bayse ka yimaadeen?
14 Oo waxaan ku idhi, Sayidkaygiiyow, waad taqaan. Markaasuu wuxuu igu yidhi, Kuwanu waa kuwii ka soo baxay dhibaatadii weynayd, oo waxay khamiisyadoodii ku maydheen oo ku caddeeyeen dhiiggii Wanka.
15 Sidaas daraaddeed waxay joogaan carshiga Ilaah hortiisa; oo waxay isaga ugu adeegaan macbudkiisa habeen iyo maalinba; oo kan carshiga ku fadhiyaana wuxuu dushooda ka dhisan doonaa taambuuggiisa.

16 Oo iyana mar dambe ma ay gaajoon doonaan, mana
ay harraadi doonaan mar dambe, qorraxda iyo kulaylkuna
kuma ay dhici doonaan;
17 waayo, Wanka carshiga badhtankiisa jooga ayaa wuxuu
ahaan doonaa adhijirkooda, oo wuxuu iyaga u hoggaamin
doonaa ilaha biyaha nolosha; oo Ilaahna indhahooda ilmo
kastuu ka tirtiri doonaa.

8

Toddobadii Buun Baa Laga Dhawaajiyey

1 Oo haddana markuu furay shaabaddii toddobaad, intii
nus saac ah waxaa samada ka dhacday aamusnaan.
2 Markaasaan waxaan arkay toddobadii malaa'igood oo
Ilaah hortiisa taagan, oo waxaa la siiyey toddoba buun.
3 Oo haddana waxaa timid malaa'ig kale, oo waxay is-
ag taagtay meeshii allabariga, iyadoo haysata idan dahab
ah, oo waxaa la siiyey foox badan si ay ugu darto baryadii
quduusiinta oo dhan oo ay ugu shiddo meeshii allabariga oo
dahabka ahayd oo carshiga hortiisa tiil.
4 Oo qiiqii fooxa oo ay baryadii quduusiintu la socoto ayaa
wuxuu ka baxay gacantii malaa'igta oo wuxuu kor u aaday
Ilaah hortiis.
5 Markaasaa malaa'igtii waxay qaadatay idankii, oo waxay
ka buuxisay dabkii meesha allabariga, kolkaasay waxay ku
tuurtay dhulka; markaasaa waxaa dhacay onkod, iyo codad,
iyo hillaac, iyo dhulgariir.
6 Markaasaa toddobadii malaa'igood oo toddobada buun
haystay waxay isu diyaariyeen inay ka dhawaajiyaan.
7 Malaa'igtii kowaad ayaa ka dhawaajisay, markaasaa
waxaa soo dhacay roob dhagaxyaale iyo dab dhiig ku dhex
qasan yahay, oo waxaa lagu tuuray dhulka; markaasaa
dunida saddex meelood oo meeli gubatay, oo dhirtana sad-
dex meelood oo meel baa gubatay, oo cawskii qoyanaa oo
dhammuna waa gubtay.
8 Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii labaad,
markaasaa waxaa badda lagu tuuray wax le'eg buur weyn oo
dab ka ololayo; markaasaa baddii saddex meelood oo meel
baa dhiig noqotay;
9 oo waxaa halkaas ku dhintay uunkii badda ku jiray oo
nafta lahaa saddex meelood oo meel, oo doonniyihiina sad-
dex meelood oo meel baa la baabbi'iyey.
10 Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii saddex-
aad, markaasaa waxaa samada ka soo dhacday xiddig weyn
oo sidii laambadeed u ololaysa, oo waxay ku dul dhacday
webiyaasha saddex meelood oo meel, iyo ilihii biyaha ahaa;

11 oo xiddigta magaceedana waxaa la yidhaahdaa Qad-
haadh; oo biyihiina saddex meelood oo meel baa qadhaadh
noqotay; dad badanuna wuxuu ku dhintay biyihii, maxaa
yeelay, qadhaadh baa laga dhigay.

12 Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii afraad,
markaasaa waxaa wax lagu dhuftay qorraxda saddex
meelood oo meel, iyo dayaxa saddex meelood oo meel,
iyo xiddigaha saddex meelood oo meel, in saddex meelood
oo meeli ay gudcur noqoto, iyo in maalinta saddex meelood
oo meeli aanay iftiimin, habeenkuna uu noqdo sidaas oo
kale.

Saddexda Hoog

13 Haddana waxaan arkay oon maqlay gorgor dhex du-
ulaya samada isagoo cod weyn ku leh, Waxaa hoogay oo
hoogay oo hoogay kuwa dhulka deggan, sababtuna waa bu-
unanka dhawaaqooda hadhay oo saddexda malaa'igood ay
dhowaan ka dhawaajin doonaan.

9

1 Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii shanaad,
markaasaan arkay xiddig samada ka timid oo dhulka ku soo
dhacday; oo waxaa iyadii la siiyey furihii ceelka yamayska.

2 Markaasay waxay furtay ceelkii yamayska, oo ceelkii
waxaa kor uga soo baxay qiiq u eg qiiq foorno weyn; oo
qiiqii ceelka aawadiis ayaa qorraxdii iyo hawadiiba gudcur
la noqdeen.

3 Markaasaa qiiqii waxaa ka soo baxay oo dhulka ku soo
degay ayax; oo waxaa iyagii la siiyey xoog sida hangaral-
layaasha dhulku ay xoog u leeyihiin.

4 Oo waxaa lagu yidhi, Waxba ha yeelina cawska dhulka
iyo wax cagaar ah iyo geednaba, dadka aan shaabadda Ilaah
wejiga ku lahayn mooyaane.

5 Oo haddana waxaa lagu amray inaanay dadka dilin,
laakiinse inay intii shan bilood ah xanuujiyaan, oo
xanuunkooduna wuxuu ahaa sida xanuunka hangarallahu
markuu nin qaniino.

6 Oo ayaamahaasna dadku waxay doondooni doonaan dhi-
masho, oo sinaba uma ay heli doonaan, oo waxay jeclaan
doonaan inay dhintaan, laakiinse dhimashadu way ka carari
doontaa iyaga.

7 Oo ayaxa qaabkiisuna wuxuu u ekaa fardo dagaal loo
diyaariyey; oo madaxana waxaa u saarnaa taajaj dahab u eg,
oo wejiyadooduna waxay u ekaayeen wejiyo dad.

8 Oo waxay lahaayeen timo u eg timo dumar; ilkahooduna
waxay u ekaayeen ilko libaax.
9 Oo waxay lahaayeen laabdhawr u eg laabdhawr bir ah;
oo sanqadha baallahooduna waxay u ekayd sanqadh fardo
badan oo dagaal ku yaacaya gaadhifardoodkood.
10 Oo waxay lahaayeen dabo u eg hangarallayaasha
dabadooda iyo miciyo; oo dabadoodana waxay ku lahaayeen
xoog ay dadka wax ku yeelaan intii shan bilood ah.
11 Oo waxaa iyaga boqor u ah malagga yamayska; oo
magiciisana afka Cibraaniga waxaa lagu yidhaahdaa Abad-
doon; afka Gariiggana magiciisa waxaa lagu yidhaahdaa
Abolyoon.
12 Hooggii kowaad wuu dhammaaday; oo bal eeg, weli
waxaa dhiman oo hadda ka dib imanaya laba hoog oo kale.
13 Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii lixaad,
markaasaan maqlay cod ka yeedhaya geesihii girgirihii al-
labariga oo dahabka ahaa oo Ilaah hor yaal,
14 oo ku lahaa malaa'igtii lixaad oo buunka haysatay, Fur
afarta malaa'igood oo ku ag xidhan webiga weyn oo Yufraad.
15 Markaasaa waxaa la furay afartii malaa'igood oo loo
diyaariyey saacadda iyo maalinta iyo bisha iyo sannadda
inay laayaan dadka saddex meelood oo meel.
16 Oo tiradii ciidankii fardooleyda ahaa waxay ahayd
labaatan kun oo meelood oo min toban kun ah; oo anigu
waan maqlay tiradoodii.
17 Oo sidaasaa waxaan tusintii ku arkay fardihii iyo kuwii
fuushanaa oo qaba laabdhawr u eg dab iyo dhagax yakintos
iyo baaruud; oo fardaha madaxyadooduna waxay u ekaay-
een madaxyo libaax; oo afafkoodana waxaa ka soo baxayay
dab iyo qiiq iyo baaruud.
18 Oo dadkii saddex meelood oo meel waxaa lagu dilay
saddexdan belaayo oo ah dabka iyo qiiqa iyo baaruudda
afkoodii ka soo baxay.
19 Waayo, fardaha xooggoodu wuxuu ku jiray afkooda iyo
dabadooda, waayo, dabadoodu waxay u ekayd abeesooyin,
oo waxay lahaayeen madaxyo, oo kuwaasay dadka wax ku
yeeli jireen.
20 Oo dadkii hadhay oo aan lagu dilin saddexdaas belaayo,
kama ay toobadkeenin shuqulladii gacmahooda, si ayan u
caabudin jinniyo, iyo sanamyo dahab ah, iyo kuwo lacag ah,
iyo kuwo naxaas ah, iyo kuwo dhagax ah, iyo kuwo qoryo ah,
oo aan wax arki karin, waxna maqli karin, soconna karin;
21 kamana ay toobadkeenin diliddoodii iyo saaxirnimadoo-
dii iyo sinadoodii iyo tuugnimadoodii.

10

Malaa'igta Xoogga Weyn Iyo Buugga Yar

1 Oo haddana waxaan arkay malaa'ig kale oo xoog weyn
oo samada ka soo degaysa, iyadoo daruur huwan, madax-
eedana waxaa saarnaa qaansoroobaad, wejigeeduna wuxuu
u ekaa qorraxda oo kale, cagaheeduna waxay u ekaayeen
tiirar dab ah,
2 oo gacanteedana waxay ku haysatay buug yar oo furan.
Oo cagteedii midig waxay saartay badda, teedii bidixdana
waxay saartay dhulka,
3 oo markaasay ku dhawaaqday cod weyn oo u eg libaax
ciyaya, oo markay qaylisay ayaa toddobadii onkodba
onkodeen.
4 Oo markii toddobadii onkod onkodeen, waxaan ku
dhowaa inaan wax qoro; markaasaan maqlay cod samada
ka leh, Shaabad ku xidh waxyaalaha toddobada onkod ay ku
onkodeen, oo ha qorin.
5 Markaasaa malaa'igtii aan arkay oo ku taagnayd badda
iyo dhulka ayaa gacanteedii midig samada kor ugu taagtay,
6 oo inaan wakhti mar dambe jirayn ayay ugu dhaaratay
kan weligiis iyo weligiisba nool, oo abuuray samada iyo
waxyaalaha ku dhex jira, iyo dhulka iyo waxyaalaha ku dhex
jira, iyo badda iyo waxyaalaha ku dhex jiraba.
7 Laakiinse wakhtiga codka malaa'igta toddobaad markay
ku dhow dahay inay ka dhawaajiso ayaa waxaa dhammaan
doona qarsoodiga Ilaah siduu ugu bishaareeyey nebiyadii
addoommadiisa ahaa.
8 Oo haddana waxaan mar kale maqlay codkii aan samada
ka maqlay oo igu leh, Tag oo qaado buugga furan oo ku jira
gacanta malaa'igta ku taagan badda iyo dhulka.
9 Markaasaan malaa'igtii u tegey, oo waxaan ku idhi,
Buugga yar i sii. Markaasay igu tidhi, Qaado oo cun; oo
wuxuu calooshaada ka dhigi doonaa qadhaadh, laakiin intuu
afkaaga ku jiro wuxuu u macaanaan doonaa sida malab oo
kale.
10 Markaasaan buuggii yaraa ka qaatay malaa'igta gacan-
teedii, waanan cunay, oo intuu afkayga ku jiray wuxuu u
macaanaa sida malab oo kale; oo markii aan cunay ayaa
calooshaydii qadhaadh noqotay.
11 Oo iyana waxay igu tidhi. Waa inaad mar kale wax ka sii
sheegtid dad badan iyo quruumo badan iyo afaf badan iyo
boqorro badan.

11

Labada Markhaati

1 Markaasaa waxaa lay siiyey cawsduur ul u eg, oo waxaa
laygu yidhi, Sara joogso, oo qiyaas macbudka Ilaah, iyo mee-
sha allabariga, iyo kuwa Ilaah ku caabuda meeshaas.
2 Oo barxadda macbudka dibaddiisa ku taal iska daa, oo
ha qiyaasin; waayo, iyada waxaa la siiyey quruumaha; oo
magaalada quduuska ahna waxay ku tuman doonaan intii
laba iyo afartan bilood ah.
3 Oo labadayda markhaati waxaan siin doonaa xoog ay wax
ku sii sheegaan kun iyo laba boqol iyo lixdan maalmood,
iyagoo jawaanno qaba.
4 Oo kuwanu waa labada geed oo saytuunka ah iyo labada
laambadood oo hor taagan Rabbiga dhulka.
5 Oo haddii nin damco inuu wax yeelo, dab baa afkooda ka
soo bixi doona oo gubi doona cadaawayaashooda; oo haddii
nin damco inuu wax yeelo, waa in saas loo dilo.
6 Kuwanu waxay leeyihiin amar ay samada ku xidhaan,
si aan roob u di'in inta ay wax sii sheegayaan, oo waxay
kaloo leeyihiin amar ay biyaha dhiig kaga dhigaan oo ay
dhulkana ugu soo dejiyaan belaayo kasta mar alla markii ay
doonayaan.
7 Oo markii ay dhammeeyaan markhaatifuridda waxaa la
diriri doonaa bahalka yamayska ka soo bixi doona, oo wuu
ka adkaan doonaa, wuuna dili doonaa iyaga.
8 Oo meydadkoodu waxay oolli doonaan jidka magaalada
weyn oo xagga ruuxa laga yidhaahdo Sodom iyo Masar,
halkaasoo Rabbigooda iskutallaabta lagu qodbay.
9 Oo saddex maalmood iyo badh ayaa waxaa meydadkooda
daawan doona dad ka yimid dadadka iyo qabiilooyinka iyo
afafka iyo quruumaha; oo umana ay oggolaan doonaan in
meydadkooda qabri la geliyo.
10 Oo kuwa dhulka degganuna way ku farxi doonaan oo
rayrayn doonaan, oo midkoodba midka kale wuxuu u diri
doonaa hadiyado; maxaa yeelay, labadan nebi waxay saxari-
iriyeen kuwa dhulka deggan.
11 Oo saddex maalmood iyo badh dabadeed waxaa
iyaga soo gashay neeftii nolosha oo xagga Ilaah ka timid,
markaasay cagahoodii ku istaageen; oo kuwii iyaga
daawadayna waxaa ku soo degtay cabsi weyn.
12 Oo waxay samada ka maqleen cod weyn oo ku leh,
Halkan soo fuula. Markaasay samada tegeen iyagoo daruur
ku dhex jira, oo cadaawayaashoodiina way arkeen.
13 Oo saacaddaasna waxaa dhacay dhulgariir weyn, oo ma-
gaaladii toban meelood oo meel ayaa duntay; oo dhulgariirkii
wuxuu dilay toddoba kun oo qof, oo intoodii kalena way
cabsadeen, oo waxay ammaaneen Ilaaha samada.

14 Oo hooggii labaadna wuu dhammaaday; oo bal eeg,
hooggii saddexaadna dhaqsuu u imanayaa.

Buunka Toddobaad

15 Markaasaa waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii
toddobaad, oo waxaa samada ka yeedhay codad waaweyn,
oo waxay yidhaahdeen, Boqortooyadii dunidu waxay
noqotay boqortooyadii Rabbigeenna iyo Masiixiisa, oo isna
boqor buu ahaan doonaa weligiis iyo weligiis.
16 Oo afar iyo labaatankii oday oo carshiyadooda ku fad-
hiyey Ilaah hortiisa way dhaceen, oo intay wejigooda dhulka
saareen, ayay Ilaah caabudeen, iyagoo leh,
17 Rabbiyow Ilaaha Qaadirkaa oo jira oo jirayow, mahad
baannu kuu naqaynaa; maxaa yeelay, waxaad qaadatay
xooggaagii weynaa, oo wax baad xukuntay.
18 Oo quruumihiina way cadhoodeen, oo waxaa yimid
cadhadaadii iyo wakhtigii kuwii dhintay la xukumi lahaa
iyo wakhtigii abaalgudkooda la siin lahaa nebiyada addoom-
madaada ah iyo quduusiinta iyo kuwa magacaaga ka cab-
sada, yaryar iyo waaweynba, oo la baabbi'in lahaa kuwa
dhulka baabbi'iya.
19 Markaasaa waxaa samada laga furay macbudkii Ilaah;
oo waxaa macbudkiisa gudihiisa ka muuqday sanduuqii
axdigiisa; markaasaa waxaa soo dhacay hillaac, iyo codad,
iyo onkod, iyo dhulgariir, iyo roob dhagaxyaale oo weyn.

12

Riyadii Lagu Arkay Naagtii Iyo Masduulaagii

1 Markaasaa waxaa samada ka muuqatay calaamo weyn,
taas oo ahayd naag qorraxda huwan, oo dayaxuna wuxuu ka
hooseeyey cagaheeda, madaxana waxaa u saarnaa taaj laba
iyo toban xiddigood ah,
2 oo uur bay lahayd; wayna qaylinaysay iyadoo foolanaysa
oo xanuunsanaysa oo doonaysa inay umusho.
3 Oo haddana samada waxaa ka muuqatay calaamo kale;
oo bal eeg waxaa la arkay masduulaa weyn oo cas, oo
wuxuu lahaa toddoba madax iyo toban gees, oo madaxyadi-
isii waxaa u saarnaa toddoba taaj.
4 Oo dabadiisiina waxay soo jiidday xiddigihii samada
saddex meelood oo meel, oo waxay ku soo tuurtay dhulka;
markaasaa masduulaagii wuxuu is-hor taagay naagtii ku
dhowayd inay umusho, si uu ilmaha uga liqo markay
umusho.
5 Oo waxay umushay ilmo lab; kaas oo loo xugmay inuu
quruumaha oo dhan ul bir ah ku xukumo; oo ilmaheediina
waxaa kor loogu qaaday xagga Ilaah iyo carshigiisa.

6 Oo naagtiina waxay u carartay xagga cidlada, halkaasoo
Ilaah iyada uga diyaariyey meel lagu quudiyo kun iyo laba
boqol iyo lixdan maalmood.
7 Markaasaa samada waxaa ka dhacay dagaal, oo Mikaa'iil
iyo malaa'igihiisii waxay u soo baxeen inay la diriraan
masduulaagii; oo masduulaagii iyo malaa'igihiisiina way la
dirireen;
8 kamana ay adkaan, meeshoodiina mar dambe samada
lagama helin.
9 Oo masduulaagii weynaa oo ahaa maskii duqa ahaa hoos
baa loo soo tuuray, kaasoo la yidhaahdo Ibliis iyo Shayddaan,
kii dunida oo dhan khiyaaneeyey. Waxaa isaga lagu soo
tuuray dhulka, oo malaa'igihiisiina hoos baa loola soo tuuray
isaga.
10 Oo haddana waxaan samada ka maqlay cod weyn oo
leh, Haatan waxaa yimid badbaadadii, iyo xooggii, iyo boqor-
tooyadii Ilaaheenna, iyo amarkii Masiixiisa; maxaa yeelay,
kii walaalaheen dacweyn jiray hoos baa loo tuuray, kaasoo
iyaga ku dacweyn jiray Ilaaheenna hortiisa habeen iyo maal-
inba.
11 Oo waxay isagii kaga adkaadeen dhiiggii Wanka iyo
eraygii markhaatifuriddooda; oo iyagu naftoodii kalama ay
lexejeclaabin xataa dhimasho.
12 Haddaba samooyinka iyo kuwa dhex degganow,
reyreeya. Waxaase hoogay badda iyo dhulka, maxaa yeelay,
waxaa idiin soo degay Ibliiskii, oo aad u cadhaysan, oo weliba
garanaya in wakhtigu ku yar yahay.
13 Oo masduulaagiina markuu arkay in hoos loogu tuu-
ray xagga dhulka ayuu wuxuu silciyey naagtii ilmaha lab
dhashay.
14 Oo waxaa naagtii la siiyey laba baal oo gorgor weyn si
ay uga duusho maskii ilaa meesheedii cidlada ku tiil, halka-
asoo iyada lagu quudiyo wakhti, iyo wakhtiyo, iyo wakhti
badhkiis.
15 Oo maskiina wuxuu afkiisa ka tufay oo naagtii ka daba
tuuray biyo ah sidii webi, si uu durdurku u qaado.
16 Markaasaa dhulku naagtii caawiyey, oo afka kala qaa-
day, oo wuxuu liqay webigii masduulaagu afkiisa ka soo
tuuray.
17 Oo masduulaagii aad buu ugu sii cadhooday naagtii, oo
wuxuu u soo kacay inuu la diriro farcankeedii kale oo hadhay
oo amarrada Ilaah xajiyo oo Ciise u markhaati furo.

13

1 Oo wuxuu isku dul taagay cammuuddii badda.

Riyadii Lagu Arkay Labadii Bahal

Kolkaasaan arkay bahal badda ka soo baxaya, oo wuxuu lahaa toban gees iyo toddoba madax, oo geesihiisiina waxaa u saarnaa toban taaj, oo madaxyadiisiina waxaa ugu qornaa magacyo cay ah.

2 Oo bahalkii aan arkay wuxuu u ekaa shabeel, oo cagihiisuna waxay u ekaayeen cago orso, afkiisuna wuxuu u ekaa af libaax; markaasaa masduulaagii wuxuu isaga siiyey xooggiisii iyo carshigiisii iyo amar weyn.

3 Oo markaasaan arkay madaxyadiisii midkood oo u eg mid la gowracay; oo nabarkii uu u dhintay wuu bogsaday; oo dunida oo dhammuna waxay la yaabtay bahalkii;

4 markaasay masduulaagii caabudeen, maxaa yeelay, wuxuu amarkiisii siiyey bahalkii; iyaguna waxay caabudeen bahalkii, waxayna yidhaahdeen, Bal yaa bahalka la mid ah? Oo bal yaa awooda inuu la diriro?

5 Markaasaa waxaa isagii la siiyey af ku hadlaya waxyaalo waaweyn iyo cay; oo haddana waxaa la siiyey amar uu ku sii shaqeeyo laba iyo afartan bilood.

6 Markaasuu afkiisii u furay inuu Ilaah caayo, iyo inuu caayo magiciisa, iyo rugtiisa, iyo xataa kuwa samada deggan.

7 Oo haddana waxaa isagii la siiyey amar uu kula dagaallamo quduusiinta oo uu kaga adkaado; oo haddana waxaa la siiyey amar uu ku xukumo qabiil kasta iyo dad kasta iyo af kasta iyo quruun kasta.

8 Oo waxaa isaga caabudi doona inta dhulka deggan oo dhan oo aan magacooda lagu qorin kitaabka nolosha oo Wanka la gowracay waagii dunida la aasaasay.

9 Hadduu jiro nin dheg lahu ha maqlo.

10 Haddii nin dad xabbiso, isagana waa la xabbisi doonaa; oo haddii nin seef wax ku dilo, waa in isagana seef lagu dilo. Waa kaa samirka iyo rumaysadka quduusiintu.

11 Oo haddana waxaan arkay bahal kale oo dhulka ka soo baxaya, oo wuxuu lahaa laba gees oo u eg wan geesihiis, oo wuxuu u hadlayay sidii masduulaa oo kale.

12 Oo wuxuu bahalkii kowaad hortiisa wax kaga qabtay amarkiisii oo dhan. Oo dunida iyo kuwa degganba wuxuu ka dhigay inay caabudaan bahalkii kowaad oo nabarkii uu u dhintay bogsaday.

13 Oo wuxuu sameeyey calaamooyin waaweyn, wuuna karay xataa inuu dab samada ka soo dejiyo oo dhulka ku soo tuuro dadka hortiisa.

14 Oo kuwa dhulka deggan wuxuu ku khiyaaneeyey calaamooyinkii isaga loo siiyey inuu ku sameeyo bahalkii hortiisa; isagoo kuwa dhulka deggan ku leh, Waa inaad

sanam u samaysaan bahalka seefta nabarkeedii ku yaal ee
soo noolaaday.
15 Oo haddana waxaa isagii la siiyey xoog uu neef ku geliyo
sanamkii bahalka, in sanamkii bahalku hadlo oo uu ka dhigo
in la dilo in alla intii aan caabudin sanamkii bahalka.
16 Oo haddana wuxuu ka dhigay in kulli, yar iyo weyn, iyo
taajir iyo faqiir, iyo xor iyo addoonba sumad lagaga dhigo
gacanta midigta ama wejiga;
17 iyo inaanu ninna awoodin inuu wax iibiyo ama iibsado,
kii sumadda leh mooyaane, taasoo ah magaca bahalka ama
nambarka magiciisa.
18 Xigmaddii waa tan. Kii waxgarasho lahu ha tiriyo
nambarka bahalka; waayo, waxa weeye nin nambarkiis, oo
nambarkiisuna waxa weeye lix boqol iyo lix iyo lixdan.

14

Riyadii Lagu Arkay Wanka Iyo Kuwuu Soo Madaxfurtay

1 Oo bal eeg, waxaan arkay Wankii oo ku dul taagan Buur
Siyoon, oo waxaa isaga la jiray boqol iyo afar iyo afartan
kun oo qof, oo waxaa wejiga ugu qornaa isaga magiciisa iyo
magaca aabbihiis.
2 Markaasaan samada ka maqlay cod u eg biyo badan cod-
kood iyo onkod weyn codkiis; oo codkii aan maqlayna wuxuu
u ekaa kataaraley ka dhawaajinaysa kataaradahooda;
3 markaasay carshiga hortiisa iyo afartii xayawaan iyo
odayaasha hortoodii waxay ku gabyeen gabay cusub; oo
gabaygaas ninna ma baran karin, boqol iyo afar iyo afar-
tanka kun oo dunida laga soo iibsaday mooyaane.
4 Kuwanu waa kuwii aan naagaha ku nijaasoobin; waayo,
iyagu waa daahir; kuwanu waa kuwa Wanka u raaca meel
alla meeshuu tagoba. Kuwan waxaa laga soo iibsaday dadka
inay midhaha ugu horreeya u noqdaan Ilaah iyo Wankaba.
5 Oo afkooda innaba been lagama helin, iinna ma leh.

Riyadii Lagu Arkay Saddexdii Malaa'igood

6 Oo haddana waxaan arkay malaa'ig kale oo samada dhex
duulaysa iyadoo wadata injiil daa'imis ah inay u naadiso
kuwa dhulka deggan iyo quruun kasta iyo qabiil kasta iyo af
kasta iyo dad kasta;
7 iyadoo cod weyn ku leh, Ilaah ka cabsada, oo isaga am-
maana, waayo, saacaddii xukunkiisu way timid. Oo caabuda
kii sameeyey samada iyo dhulka iyo badda iyo ilaha biyaha
ah.
8 Oo malaa'ig kale oo labaad ayaa soo raacday, oo waxay
lahayd, Waxaa dhacday oo dhacday Baabuloontii weynayd,

taasoo quruumaha oo dhan ka waraabisay khamrigii cadhada sinadeeda.

9 Oo haddana waxaa soo raacday malaa'ig kale oo saddexaad, iyadoo cod weyn ku leh, Haddii nin caabudo bahalka iyo sanamkiisa, ama uu aqbalo sumad in lagaga dhigo wejiga ama gacanta,

10 isna wuxuu ka cabbi doonaa khamriga cadhada Ilaah oo lagu shubay koobka cadhadiisa isagoo aan badhxanayn; oo waxaa isaga lagu silcin doonaa dab iyo baaruud malaa'igaha quduuska ah hortooda iyo Wanka hortiisa.

11 Oo qiiqa caddibaaddooda kor buu u baxayaa weligiis iyo weligiis, oo kuwa caabuda bahalka iyo sanamkiisa, iyo ku alla kii aqbala sumadda magiciisa nasasho heli maayaan habeen iyo maalin toona.

12 Waa kaa samirkii quduusiinta, kuwaas oo ah kuwa xajiya amarrada Ilaah iyo iimaanka Ciise.

13 Oo haddana waxaan samada ka maqlay cod igu leh, Qor, Waxaa barakaysan kuwa hadda ka dib dhimanaya iyagoo Rabbiga rumaysan. Ruuxii wuxuu leeyahay, Haah, iyagu waa inay ka nastaan hawshoodii, waayo, waxaa iyaga la socda shuqulladoodii.

Beergooyska Dunida

14 Oo bal eeg, haddana waxaan arkay daruur cad, oo waxaan daruurta dusheeda ku arkay mid fadhiya oo u eg bini aadan, oo waxaa madaxa u saarnaa taaj dahab ah, oo gacantana wuxuu ku haystay manjo af badan.

15 Oo haddana malaa'ig kale ayaa waxay ka soo baxday macbudkii, oo waxay cod weyn ugu dhawaaqday kii daruurta ku fadhiyey, iyadoo leh, Manjadaada soo dir oo beerta goo; waayo, saacaddii beergooysku way timid; maxaa yeelay, midhihii dhulka oo la gooyn lahaa way bislaadeen.

16 Markaasaa kii daruurta ku fadhiyey wuxuu manjadiisii ku soo tuuray dhulka, oo midhihii dhulkiina waa la gooyay.

17 Oo haddana malaa'ig kale ayaa waxay ka baxday macbudka samada ku yaal, oo iyana waxay haysatay manjo af badan.

18 Oo haddana malaa'ig kale oo dabka xukunta ayaa waxay ka soo baxday meeshii allabariga; oo waxay cod weyn ugu dhawaaqday tii manjada afka badan haysatay iyadoo ku leh, Manjadaada afka badan soo dir, oo waxaad ururisaa canabka dhulka rucubyadiisa; maxaa yeelay, canabkii waa bislaaday.

19 Markaasaa malaa'igtii waxay manjadeedii ku soo tuurtay dhulka, oo waxay soo ururisay canabka dhulka, oo waxay ku tuurtay macsaraddii canabka oo weyn oo cadhada Ilaah.

20 Oo canabkiina waxaa lagu tuntay magaalada dibad-
deeda, oo waxaa macsaraddii ka soo baxay dhiig, wuxuuna
gaadhay tan iyo fardaha xakamahooda, ilaa kun iyo lix boqol
oo *istaadiyon.

15

Riyadii Lagu Arkay Toddobadii Fijaan Iyo Toddobadii Belaayo

1 Oo haddana waxaan samada ku arkay calaamo kale oo
weyn oo cajaa'ib leh, waxayna ahayd toddoba malaa'igood
oo haysta toddoba belaayo, oo ahaa kuwii ugu dambeeyey,
waayo, waxaa iyaga ku dhex dhammaatay cadhadii Ilaah.

2 Markaasaan arkay wax u eg bad muraayad ah oo dab
ku dhex qasan yahay iyo kuwii iyagoo guulaysan ka yimid
xaggii bahalkii iyo xaggii sanamkiisii iyo xaggii nambarkii
magiciisa, oo dul taagan baddii muraayadda ahayd iyagoo
haysta kataaradihii Ilaah.

3 Oo iyana waxay ku gabyeen addoonkii Ilaah oo Muuse
ahaa gabaygiisii iyo gabaygii Wanka iyagoo leh, Rabbiyow
Ilaaha Qaadirka ahow, shuqulladaadu way weyn yihiin, oo
yaab bay leeyihiin. Boqorka quruumahow, jidadkaagu waa
xaq oo waa run.

4 Rabbiyow, bal ayaan kaa cabsan doonin oo aan maga-
caaga ammaani doonin? Waayo, adiga keligaa ayaa quduus
ah; maxaa yeelay, quruumaha oo dhammu way iman oo
hortaada ayay ku sujuudi doonaan; waayo, falimahaagii
xaqa ahaa waa la muujiyey.

5 Oo waxyaalahaas dabadood waxaan arkay macbudkii
taambuugga markhaatifuridda oo samada ku jira oo la furay.

6 Markaasaa macbudkii waxaa ka soo baxay toddobadii
malaa'igood oo haystay toddobada belaayo, oo waxay
qabeen dhar daahir ah oo dhalaalaya, oo laabtana waxaa
ugu xidhnaa suuman dahab ah.

7 Oo afartii xayawaan midkood ayaa wuxuu toddobadii
malaa'igood siiyey toddoba fijaan oo dahab ah oo ay ka
buuxdo cadhadii Ilaaha weligiis iyo weligiisba nool.

8 Markaasaa macbudkii waxaa ka buuxsamay qiiq ka
yimid xagga ammaanta Ilaah iyo xagga xooggiisa; oo ninna
ma uu geli karin macbudkii ilamaa la dhammeeyo tod-
dobadii belaayo oo ay toddobadii malaa'igood haysteen.

---

* **14:20** istaadiyon = mayl toban meelood oo meel.

16

1 Markaasaan maqlay cod weyn oo macbudkii ka yeed-
haya, oo toddobadii malaa'igood ku leh, Taga, oo toddobada
fijaan oo cadhada Ilaah ku jirto dhulka ku shuba.

2 Markaasaa waxaa tagtay middii kowaad, oo waxay fi-
jaankeedii ku shubtay dhulka, oo wuxuu dadkii sumaddii
bahalka lahaa oo caabuday sanamkiisii u noqday boog xun
oo halis ah.

3 Oo tii labaadna fijaankeedii waxay ku shubtay badda;
markaasay baddii noqotay sidii nin dhintay dhiiggiis oo kale,
oo waxyaalihii ku noolaa oo dhammu way wada dhinteen.

4 Oo tii saddexaadna waxay fijaankeedii ku shubtay we-
biyaashii iyo ilihii biyaha ahaa; oo waxay noqdeen dhiig.

5 Kolkaasaan maqlay malaa'igtii biyaha oo leh, kan jira oo
jirayow, adigu xaq baad tahay, adiga Quduuska ahow, maxaa
yeelay, sidaasaad wax u xukuntay;

6 waayo, iyagu waxay daadiyeen dhiiggii quduusiintii iyo
nebiyadii, oo adiguna waxaad ka waraabisay dhiig; waayo,
way istaahilaan.

7 Oo haddana waxaan maqlay meeshii allabariga oo leh,
Haah, Rabbiyow Ilaaha Qaadirka ahow, waxaa run iyo xaq
ah xukummadaada.

8 Oo tii afraadna waxay fijaankeedii ku shubtay qorraxda;
oo waxaa qorraxdii la siiyey amar ay dadka ku gubto.

9 Markaasaa dadkii waxaa lagu gubay kulayl weyn, oo
waxay caayeen magicii Ilaaha belaayooyinka u taliya, oo ma
ay toobadkeenin inay isaga ammaanaan.

10 Oo tii shanaadna waxay fijaankeedii ku shubtay carshigii
bahalka; boqortooyadiisiina way madoobaatay, oo iyana
xanuun aawadiis ayay carrabkoodii la ruugeen,

11 oo xanuunkoodii iyo nabrahoodii aawadood waxay
caayeen Ilaaha samada, oo shuqulladoodiina kama ay
toobadkeenin.

12 Oo tii lixaadna waxay fijaankeedii ku shubtay webiga
weyn oo Yufraad; oo biyihiisiina way engegeen, in jidka loo
diyaariyo boqorrada ka imanaya qorrax ka soo bax.

13 Markaasaan arkay saddex jinni oo nijaas ah oo ka soo
baxaya masduulaagii afkiisii, iyo bahalka afkiisii, iyo nebigii
beenta ahaa afkiisii, oo waxay u ekaayeen rahyo;

14 waayo, waxay ahaayeen ruuxyo jinniyo oo calaamooyin
samaynaya, kuwaas oo u taga boqorrada dunida oo dhan
inay u soo ururiyaan dagaalka maalinta weyn oo Ilaaha
Qaadirka ah.

15 (Oo bal eeg, Anigu waxaan u imanayaa sida tuug oo
kale. Haddaba waxaa barakaysan kii soo jeeda oo dharkiisa

dhawra sii uusan qaawanaan ugu socon oo aan cawradiisa loo arag.)

16 Oo iyana waxay boqorradii ku soo ururiyeen meesha afka Cibraaniga lagu yidhaahdo Armageddoon.

17 Oo tii toddobaadna waxay fijaankeedii ku shubtay hawada; markaasaa macbudkii waxaa ka soo baxay cod weyn oo ka yimid carshiga xaggiisa, wuxuuna lahaa, Way dhammaatay.

18 Markaasaa waxaa dhacay hillaac iyo codad iyo onkod; oo waxaa dhacay dhulgariir weyn oo aan weligiis isagoo kale la arag intii dad dhulka joogay, oo wuxuu ahaa dhulgariir aad u weyn oo aad u xoog badan.

19 Oo magaaladii weynaydna waxaa loo kala qaybiyey saddex meelood, oo magaalooyinkii quruumuhuna way wada dumeen; oo Baabuloontii weynaydna waxaa laga xusuustay Ilaah hortiisa in iyada la siiyo koobkii khamriga xanaaqa cadhadiisa.

20 Oo gasiirad kastaaba way carartay, buurihiina lama helin.

21 Oo waxaa samada ka soo daatay oo dadka ku soo dul daatay roob dhagaxyaale, oo dhagax kastaba miisaankiisu le'eg yahay talanti; markaasaa dadkii waxay Ilaah u caayeen belaayadii roob dhagaxyaalaha aawadeed, maxaa yeelay, belaayadiisu aad bay u weynayd.

17

Riyadii Lagu Arkay Dhilladii Iyo Bahalkii

1 Markaasaa waxaa timid toddobadii malaa'igood oo toddobada fijaan haystay middood, oo way ila hadashay, waxayna igu tidhi, Kaalay halkan, waxaan ku tusi doonaa xukunka dhillada weyn oo biyaha badan ku dul fadhida,

2 taasoo boqorrada dunidu ay ka sinaysteen, oo kuwa dunida degganuna ay khamrigii sinadeeda ku sakhraameen.

3 Markaasay waxay igu qaadday Ruuxa, oo waxay i geeysay cidlada; markaasaan arkay naag fuushan bahal guduudan oo ay ka buuxaan magacyo cay ahu, oo wuxuu lahaa toddoba madax iyo toban gees.

4 Oo naagtuna waxay qabtay dhar midabkiisu yahay casaan iyo guduud, oo waxaa kaloo ay ku sharraxnayd dahab iyo dhagaxyo qaali ah iyo luul, oo waxay gacanta ku haysatay koob dahab ah oo waxyaalihii karaahiyada ahaa ka buuxaan, kuwaas oo ahaa waxyaalihii nijaasta ahaa oo sinadeeda,

5 oo waxaa wejiga ugu qornaa magac ah qarsoodi, oo ah Baabuloonta weyn ee hooyada u ah dhillooyinka iyo waxyaalaha karaahiyada ah oo dunida.

6 Markaasaan arkay naagtii oo ku sakhraantay dhiiggii
quduusiinta iyo dhiiggii kuwii Ciise u markhaati furay. Oo
markaan iyadii arkay ayaan aad ula yaabay.
7 Markaasaa malaa'igtii waxay igu tidhi, War, maxaad u
yaabtay? Waxaan kuu sheegi doonaa qarsoodiga naagta iyo
bahalka iyada sida oo leh toddobada madax iyo tobanka gees.
8 Bahalkii aad aragtay wuu jiray, haddase ma jiro; oo
wuxuu dhowaan ka soo bixi doonaa yamayska, oo wuxuu
tegi doonaa halaag. Oo kuwa dhulka jooga oo aan magacooda
lagu qorin kitaabka nolosha waagii dunida la aasaasay,
markay bahalka arkaan waxay la yaabi doonaan siduu
markii hore u jiray, oo uusan haatan u jirin, oo uu hadda ka
dib u jiri doono.
9 Waa kan maanka xigmadda lihi. Toddobada madax waa
toddoba buurood oo ay naagtu ku fadhiisato; oo iyagu waxa
weeyaan toddoba boqor;
10 shantood way dhaceen, midna wuu joogaa, midkii
kalena weli ma iman; oo markuu yimaado, in yar buu sii jiri
doonaa.
11 Oo bahalkii markii hore jiray oo aan haatan jirin, isaga
qudhiisuna waa mid siddeedaad oo toddobaduu ka mid ya-
hay; oo wuxuu tegi doonaa halaag.
12 Oo tobankii gees oo aad aragtay waa toban boqor, oo aan
weli helin boqortooyo; laakiinse intii saacad ah waxay amar
la heleen bahalka sida boqorro oo kale.
13 Kuwanu waa isku maan, oo iyagu xooggooda iyo
amarkooda waxay siiyeen bahalka.
14 Kuwaasu waxay la diriri doonaan Wanka, oo Wankuna
wuu ka adkaan doonaa, maxaa yeelay, isagu waa Sayidka
sayidyada iyo Boqorka boqorrada; oo haddana kuwa isaga la
jira waa kuwa loo yeedhay, oo la doortay, oo aaminiinta ah.
15 Markaasay waxay igu tidhi, Biyihii aad aragtay oo ay
dhilladu ku dul fadhiday waxa weeyaan dadad iyo maqlu-
uqyo iyo quruumo iyo afaf.
16 Oo tobankii gees oo aad aragtay iyo bahalkii waxay
nebcaan doonaan dhillada, oo iyada way bi'in doonaan oo
qaawin doonaan, oo hilibkeedana way cuni doonaan, oo
kulligeedna waxay ku gubi doonaan dab.
17 Waayo, Ilaah wuxuu qalbigooda geliyey inay yeelaan
fikirkiisa, oo ay isku maan ahaadaan, oo ay boqortooyadooda
bahalka siiyaan ilamaa erayada Ilaah ay kaamil noqdaan.
18 Oo naagtii aad aragtayna waxa weeye magaalada weyn
oo u talisa boqorrada dhulka.

18

Waxaa Dhacday Magaaladii Weynayd

1 Waxyaalahaas ka dib waxaan arkay malaa'ig kale oo
samada ka soo degaysa, waxayna lahayd amar weyn; oo
dhulkuna wuxuu la iftiimay dhalaalkeedii.
2 Markaasay ku dhawaaqday cod xoog weyn, oo waxay
tidhi, Waxaa dhacday oo dhacday Baabuloontii weynayd, oo
waxay noqotay hoygii shaydaanyada, iyo rugtii jinni kasta oo
nijaas ah, iyo rugtii shimbir kasta oo nijaas ah oo la neceb
yahay.
3 Waayo, quruumihii oo dhammu waxay ku dhaceen
khamrigii cadhada sinadeeda; oo boqorradii dhulka oo
dhammuna iyaday ka sinaysteen, oo baayacmushtariyadii
dunidu waxay ku taajireen xooggii barwaaqadeeda.
4 Oo haddana waxaan maqlay cod kale oo samada ka
dhawaaqaya oo leh, Dadkaygiiyow, iyada ka soo baxa, yeyd-
nan dembiyadeeda la qaybsane, oo aydnaan belaayooyin-
keeda heline;
5 waayo, dembiyadeedii waxay gaadheen xataa samada, oo
Ilaahna wuu xusuustay xaqdarradeedii:
6 Iyada wax u siiya sidii ay wax idiin siisay oo kale, oo
weliba u sii labanlaaba sida shuqulkeedu ahaa; oo koobkii ay
wax idiinku qastay, wax ugu qasa labanlaab.
7 Oo intii ay isfaanisay iyo intii ay raaxaysatay oo kale,
waxaad iyada siisaan caddibaad iyo murug; waayo, iyadu
waxay qalbigeeda iska tidhaahdaa, Anigoo boqorad ah ayaan
iska fadhiyaa, oo carmalna ma ihi, oo sinaba murug u arki
maayo.
8 Sidaas daraaddeed maalin keliya waxaa iyada u iman
doona belaayooyinkeeda, kuwaas oo ah dhimasho iyo murug
iyo abaar; oo iyada kulligeed waxaa lagu gubi doonaa dab,
waayo, Rabbiga Ilaaha ah oo iyada xukumay waa xoog badan
yahay.
9 Oo boqorradii dunida oo iyada ka sinaystay oo la raax-
aystay ayaa u ooyi doona oo u barooran doona markii ay
arkaan qiiqa gubashadeeda,
10 iyagoo meel fog la taagan cabsida caddibaaddeeda, oo
waxay odhan doonaan, Waxaa hoogtay oo hoogtay magaal-
ada weyn oo Baabuloon, taasoo ah magaalada xoogga badan!
Waayo, xukunkaagu saacad keliya buu ku yimid.
11 Oo baayacmushtariyadii duniduna iyaday u ooyaan oo
u baroortaan, waayo, ninna hadda ka dib iibsan maayo
shixnaddoodii;
12 shixnaddaas oo ah dahab, iyo lacag, iyo dhagaxyo qaali
ah, iyo luul, iyo dhar wanaagsan, iyo dhar guduudan, iyo
xariir, iyo dhar cas, iyo alwaax kasta oo tu'inos ah, iyo
weel kasta oo foolmaroodi laga sameeyey, iyo weel kasta

oo alwaax qaali ah laga sameeyey, iyo kuwa laga sameeyey naxaas, iyo bir, iyo marmar,

13 iyo qorfe, iyo xawaash, iyo uunsi, iyo barafuun, iyo foox, iyo khamri, iyo saliid, iyo bur wanaagsan, iyo sarreen, iyo lo', iyo ido, iyo fardo, iyo gaadhifardood, iyo addoommo, iyo nafaha dadka.

14 Oo midhihii naftaadu ay damacday way kaa tageen, oo waxyaalihii fiicanaa oo dhalaalayay oo dhammuna way kaa baabbe'een, oo mar dambena lama heli doono.

15 Oo baayacmushtariyadii alaabtaas lahaa oo iyada taajir ku noqday, waxay meel fog la istaagi doonaan cabsida caddibaaddeeda iyagoo ooyaya oo barooranaya;

16 oo waxay odhan doonaan, Waxaa hoogtay oo hoogtay magaalada weyn, tii qabi jirtay dhar wanaagsan, iyo dhar guduudan, iyo dhar cas, oo ku sharraxnaan jirtay dahab, iyo dhagaxyo qaali ah, iyo luul.

17 Waayo, maalka saas u badanu saacad keliya buu ku baabba'ay. Oo waxaa meel fog istaagay naakhude kasta, iyo mid kasta oo dhoofa, iyo ragga baxriyiinta ah, iyo in alla inta badda ka faa'iidaysata,

18 oo way qayliyeen markii ay arkeen qiiqii gubashadeeda, waxayna yidhaahdeen, Bal magaaladee baa la mid ah magaalada weyn?

19 Oo iyana intay madaxa boodh ku shubteen ayay qayliyeen oo ooyeen oo baroorteen, oo waxay yidhaahdeen, Waxaa hoogtay oo hoogtay magaaladii weynayd oo kulli inta badda doonniyaha ku lahu ay dhexdeeda kaga taajireen maalkeedii, waayo, iyadii saacad keliya bay baabba'day.

20 Haddaba iyada ku farxa, samaday, iyo quduusiintay, iyo rasuulladow, iyo nebiyadow, waayo, Ilaah xukunkiinnii iyaduu ku xukumay.

21 Markaasaa malaa'ig xoog weynu waxay kor u qaadatay dhagax u eg dhagaxshiid weyn, oo waxay ku dhex tuurtay badda, oo waxay tidhi, Magaalada weyn oo Baabuloon sidaas oo kale xoog baa hoos loogu tuuri doonaa, oo hadda ka dibna lama heli doono.

22 Oo mar dambe dhexdaada lagama maqli doono codka kataaralayda, iyo muusikalayda, iyo kuwa biibiilaha ka dhawaajiya, iyo kuwa turumbada ka dhawaajiya; oo dhexdaada innaba lagama heli doono sancalow sanco kasta ha qabtee; oo sanqadha dhagaxshiidkana dhexdaada innaba lagama maqli doono mar dambe;

23 oo laambad iftiinkeedna mar dambe dhexdaada innaba kama ifi doono, oo codkii arooska iyo aroosaddana dhexdaada innaba mar dambe lagama maqli doono, waayo, baayacmushtariyadaadu waxay ahaayeen amiirradii dhulka,

maxaa yeelay, saaxirnimadaadii ayaa quruumaha oo dhan lagu khiyaaneeyey.
24 Oo dhexdeeda waxaa laga helay dhiiggii nebiyadii iyo quduusiintii iyo dhiiggii kuwii dhulka lagu dilay oo dhan.

19

Guusha Samada Lagu Guulaystay, Iyo Arooska Wanka

1 Oo waxyaalahaas ka dib waxaan maqlay wax u eg cod weyn oo maqluuq badan oo samada ku jira, oo waxay lahaayeen, Halleeluuya; badbaado iyo ammaan iyo xoog waxaa leh Ilaahayaga;
2 waayo, waxaa run iyo xaq ah xukummadiisa, maxaa yeelay, isagu wuu xukumay dhilladii weynayd ee dhulka ku hallaysay sinadeedii; oo dhiiggii addoommadiisiina gacanteeda wuu ka aaray.
3 Oo haddana mar labaad ayay yidhaahdeen, Halleeluuya. Oo qiiqeeduna kor buu u baxaa weligiis iyo weligiis.
4 Markaasaa afar iyo labaatankii oday iyo afartii xayawaan ayaa sujuuday, oo waxay caabudeen Ilaaha carshiga ku fadhiya iyagoo leh, Aamiin, Halleeluuya.
5 Markaasaa cod baa ka soo baxay carshigii, oo wuxuu yidhi, Ilaaheenna ammaana, addoommadiisa oo dhammow, kuwiinna isaga ka cabsadow, yar iyo weynba.
6 Oo haddana waxaan maqlay wax u eg maqluuq badan codkood, iyo biyo badan codkood, iyo onkod xoog weyn codkiis, oo waxay lahaayeen, Halleeluuya, waayo, waxaa wax xukuma Rabbiga Ilaahayaga oo Qaadirka ah.
7 Aynu rayrayno oo aad u faraxno, oo aynu ammaanno isaga; waayo, arooskii Wanku wuu yimid, oo afadiisiina way isdiyaarisay.
8 Oo waxaa iyadii lagu amray inay xidhato dhar wanaagsan oo dhalaalaya oo daahir ah; waayo, dharka wanaagsanu waxa weeye falimihii xaqa ahaa oo quduusiinta.
9 Oo wuxuu igu yidhi, Waxaad qortaa, Waxaa barakaysan kuwa loogu yeedhay arooska Wanka cashadiisa. Oo wuxuu kaloo igu yidhi, Kuwanu waa erayadii Ilaah oo run ah.
10 Inaan isaga caabudo aawadeed ayaan cagihiisa ugu hor dhacay. Oo isna markaasuu wuxuu igu yidhi, Iska jir oo saas ha yeelin. Anigu waxaan addoon la ahay adiga iyo walaalahaaga haya markhaatifuridda Ciise. Ilaah u sujuud, waayo, markhaatifuridda Ciise waa ruuxa wax sii sheegidda.

Masiixa Guusha leh

11 Oo bal eeg, waxaan arkay samadii oo furantay, iyo faras cad, oo kii fuushanaana waxaa la odhan jiray Aamin iyo Run; oo isagu xaqnimuu wax ku xukumaa oo uu ku diriraa.

12 Oo indhihiisuna waxay u ekaayeen ololka dabka,
madaxiisana waxaa u saarnaa taajaj badan; oo waxaa ugu
qornaa magac aanu ninna aqoon isaga mooyaane.
13 Oo isna wuxuu qabay dhar dhiig lagu rusheeyey, magici-
isana waxaa la odhan jiray ereyga Ilaah.
14 Oo ciidammadii samada ku jirayna isagay soo raaceen
iyagoo fuushan fardo cadcad oo qaba dhar wanaagsan oo cad
oo daahir ah.
15 Oo afkiisana waxaa ka soo baxday seef af badan inuu
ku laayo quruumaha; oo wuxuu iyaga ku xukumi doonaa ul
bir ah, oo wuxuu ku tumay macsaraddii canabka oo xanaaqii
cadhada Ilaaha Qaadirkaa.
16 Oo dharkiisa iyo bowdadiisana waxaa ugu qornaa
magac, kaas oo ah BOQORKA BOQORRADA, IYO SAYIDKA
SAYIDYADA.

Masiixa Cadaawayaashiisii Waa La Laayay

17 Oo markaasaan arkay malaa'ig qorraxda dhex taagan; oo
intay cod weyn ku dhawaaqday ayay waxay haadda samada
dhex duusha oo dhan ku tidhi, Kaalaya oo u soo ururа
cashada weyn oo Ilaah,
18 aad idinku cunteene hilibka boqorrada, iyo hilibka kab-
tannada, iyo hilibka ragga xoogga badan, iyo hilibka fardaha
iyo kuwa fuushan, iyo hilibka dadka oo dhan, xor iyo addoon,
iyo yar iyo weynba.
19 Oo markaasaan arkay bahalkii iyo boqorradii dhulka iyo
ciidammadoodii oo u soo wada ururay inay la diriraan kii
faraska fuushanaa iyo ciidankiisii.
20 Markaasaa la qabtay bahalkii iyo nebigii beenta ahaa
oo calaamooyinka hortiisa ku samayn jiray, kuwaasoo uu
ku khiyaanayn jiray kuwii aqbalay sumaddii bahalka iyo
kuwii u sujuuday sanamkiisii, oo labadoodii iyagoo nool ayaa
waxaa lagu dhex tuuray baddii dabka ahayd, oo baaruuddu
ka ololaysay;
21 oo intoodii kalena waxaa lagu laayay kii faraska fu-
ushanaa seeftiisii afkiisa ka soo baxday; oo haaddii oo
dhammu waxay ka dhergeen hilibkoodii.

20

Shayddaanka Waxaa La Xidhay Kun Sannadood

1 Oo markaasaan arkay malaa'ig samada ka degaysa, oo
waxay gacanta ku haysatay furihii yamayska iyo silsilad
weyn.
2 Oo markaasay qabsatay masduulaagii ahaa maska duqa
ah, kaasoo ah Ibliiska iyo Shayddaanka, oo intii kun san-
nadood ah ayay xidhay,

3 oo waxay ku ridday yamayskii, markaasay xidhay
oo shaabad ku awday inaanu quruumaha mar dambe
khiyaanayn ilamaa kunka sannadood ay dhammaadaan; oo
taas ka dib waa in isaga la furo wakhti yar.
4 Oo markaasaan arkay carshiyo, oo waxaa kuwa ku fad-
hiyey la siiyey amar ay ku xukumaan; oo haddana wax-
aan arkay nafihii kuwii madaxa looga jaray markhaatigii
ay Ciise u fureen aawadiis, iyo eraygii Ilaah aawadiis, iyo
kuwii aan caabudin bahalkii iyo sanamkiisa toona, oo aan
aqbalin in sumaddii lagaga dhigo wejigooda iyo gacantooda;
way soo noolaadeen oo kun sannadood ayay Masiix wax la
xukumeen.
5 Oo dadkii dhintay intoodii kalena sooma ay noolaan
ilamaa ay kunkii sannadood dhammaadeen. Kanu waa sara-
kicidda kowaad.
6 Waxaa barakaysan oo quduus ah kii ka qayb gala sara-
kicidda kowaad; kuwaas dhimashada labaadi amar kuma
laha, laakiinse waxay wadaaddo u ahaan doonaan Ilaah
iyo Masiixa, oo waxay isaga wax la xukumi doonaan kun
sannadood.

Furniinka Shayddaanka Iyo Dagaalka Ugu Dambeeya

7 Oo markii kunkii sannadood ay dhammaadaan ayaa
Shayddaanka laga furi doonaa xabsigii lagu xabbisay,
8 oo wuxuu u soo bixi doonaa inuu khiyaaneeyo quru-
umaha deggan dhulka afartiisa gees, kuwaas oo ah Juuj iyo
Maajuuj inuu iyaga u soo ururiyo dagaalka; oo tiradooduna
waa sida ciidda badda.
9 Oo waxay ku soo kor baxeen ballaadhka dhulka, oo
waxay hareereeyeen kaambadii quduusiinta iyo magaaladii
la jeclaa; markaasaa waxaa samada ka soo degay dab, wuuna
laastay iyagii.
10 Oo Ibliiskii iyaga khiyaanayn jirayna waxaa lagu dhex
tuuray baddii dabka iyo baaruudda ahayd, halkaas oo ay
ku jiraan bahalkii iyo nebigii beenta ahaa, oo iyaga waxaa
la cadaabi doonaa habeen iyo maalinba weligood iyo weli-
goodba.

Sarakicidda Kuwii Dhintay Iyo Xukunka Ugu Dambeeya

11 Oo markaasaan arkay carshi weyn oo cad, iyo kii ku
fadhiyey, oo wejigiisa dhulkii iyo samadii ay ka carareen, oo
iyagiina meel looma helin.
12 Oo markaasaan arkay kuwii dhintay, yar iyo weynba,
iyagoo taagan carshiga hortiisii, markaasaa waxaa la furay
kitaabbadii; oo haddana waxaa la furay kitaab kale oo ah kii
nolosha; oo kuwii dhintay waxaa lagu xukumay waxyaalihii
kitaabbadii ku qornaa, sidii ay shuqulladoodii ahaayeen.

13 Markaasaa baddii waxay sii daysay kuwii dhintay oo
dhexdeedii ku jiray; oo dhimashadii iyo Haadeesna waxay
sii daayeen kuwii dhintay oo dhexdoodii ku jiray; markaasaa
iyagii waxaa laga xukumay nin walba sidii shuqulladiisu
ahaayeen.
14 Oo dhimashadii iyo Haadeesba waxaa lagu tuuray baddii
dabka ahayd. Oo taasu waa dhimashadii labaad oo ah badda
dabka ah.
15 Oo ku alla kii aan kitaabkii nolosha laga helin isagoo ku
qoran, waxaa lagu tuuray baddii dabka ahayd.

21

Samada Cusub Iyo Dhulka Cusub

1 Oo waxaan arkay samo cusub iyo dhul cusub; waayo,
samadii hore iyo dhulkii hore way dhammaadeen; oo baddi-
ina mar dambe ma ay jirin.
2 Oo haddana waxaan arkay magaalada quduuska ah,
taasoo ah Yeruusaalem cusub oo samada ka soo degaysa
xagga Ilaah, iyadoo loo diyaariyey sidii aroosad ninkeedii loo
sharraxay.
3 Markaasaan maqlay cod weyn oo carshiga ka yeedhaya
oo leh, Bal eeg, rugta Ilaah waxay la jirtaa dadka, oo isna
wuxuu la degganaan doonaa iyaga, oo iyana waxay ahaan
doonaan dadkiisa, oo Ilaah qudhiisuna wuxuu la jiri doonaa
iyaga, oo wuxuu ahaan doonaa Ilaahood;
4 oo isna indhahooda ilmo kastuu ka tirtiri doonaa, oo
dhimashona mar dambe ma jiri doonto, oo mar dambena
ma jiri doonaan murug iyo oohin iyo xanuun toona, waayo,
waxyaalihii hore way dhammaadeen.
5 Markaasaa kii carshiga ku fadhiyey wuxuu yidhi, Bal eeg,
wax kastaba cusayb baan ka dhigayaa. Oo wuxuu igu yidhi,
Qor, waayo, erayadanu waa aamin iyo run.
6 Oo wuxuu igu yidhi, Iyagu way ahaadeen. Anigu waxaan
ahay Alfa iyo Oomeega, iyo bilowgii iyo dhammaadka. Oo
kii harraadsan waxaan hadiyad ahaan uga waraabin doonaa
isha biyaha nolosha.
7 Oo kii guulaystaa wuxuu dhaxli doonaa waxyaalahan,
oo anna waxaan isaga u ahaan doonaa Ilaah, isna wuxuu ii
ahaan doonaa wiil.
8 Laakiinse kuwa fulayaasha ah, iyo kuwa aan rumaysan,
iyo kuwa karaahiyada ah, iyo gacankudhiiglayaasha,
iyo kuwa sinaysta, iyo saaxiriinta, iyo kuwa sanamyada
caabuda, iyo beenlowyada oo dhan waxaa qaybtoodu ku
jiri doontaa badda ay dabka iyo baaruuddu ka ololayaan, oo
taasuna waa dhimashada labaad.

Yeruusaalemta Cusub Oo Samada Ka Soo Degaysa

9 Markaasaa waxaa yimid mid ka mid ah toddobadii
malaa'igood oo haystay toddobadii fijaan oo ay ka buuxeen
toddobadii belaayo ee ugu dambeeyey; oo iyana way ila
hadashay, oo waxay igu tidhi, Bal kaalay halkan oo waxaan
ku tusayaa aroosadda oo ah Wanka afadiisa.
10 Oo iyana waxay igu qaadday Ruuxa, oo waxay i geeysay
buur weyn oo dheer, oo waxay i tustay magaalada Yeru-
usaalem oo quduuska ah oo samada ka soo degaysa xagga
Ilaah,
11 oo magaaladii waxay lahayd ammaanta Ilaah; oo nuur-
keedu wuxuu u ekaa dhagax aad u qaali ah, oo sidii dhagaxa
yasbidka oo u dhalaalaya sidii madarad oo kale;
12 oo waxay lahayd derbi weyn oo dheer; oo waxay kaloo
lahayd laba iyo toban irdood, oo irdahana waxaa ka taagnaa
laba iyo toban malaa'igood; oo waxaa ku qornaa magacyo,
kuwaas oo ah magacyadii laba iyo tobanka qabiil oo reer
binu Israa'iil;
13 oo xagga bari waxay ku lahayd saddex irdood, woqooy-
ina waxay ku lahayd saddex irdood, koonfurna waxay ku
lahayd saddex irdood, galbeedna waxay ku lahayd saddex
irdood.
14 Oo derbigii magaaladuna wuxuu lahaa laba iyo toban
aasaas, oo dushooda waxaa ku qornaa laba iyo tobankii
rasuul ee Wanka laba iyo tobankoodii magac.
15 Oo malaa'igtii ila hadashay waxay haysatay cawsduur
qiyaaseed oo dahab ah inay ku qiyaasto magaalada iyo irda-
heeda iyo derbigeeda.
16 Oo magaaladuna waxay u dhisnayd afar gees, oo dher-
erkeeduna wuxuu le'ekaa ballaadhkeeda; oo markaasay
waxay magaaladii ku qiyaastay cawsduurkii, oo waxay no-
qotay laba iyo toban kun oo istaadiyon; oo dhererkeeda iyo
ballaadhkeeda iyo sarajooggeeduba waa isla ekaayeen.
17 Oo waxay qiyaastay derbigeedii, oo wuxuu noqday boqol
iyo afar iyo afartan dhudhun, sidii ay ahayd qiyaastii ninku,
kaasoo ah malaa'ig.
18 Oo derbigeediina waxaa laga dhisay yasbid, oo maga-
aladuna waxay ahayd dahab saafi ah oo u eg muraayad saafi
ah.
19 Oo derbigii magaalada aasaaskiisiina waxaa lagu shar-
raxay dhagaxyo qaali ah oo cayn kasta ah. Aasaaskii kowaad
wuxuu ahaa yasbid, kii labaadna wuxuu ahaa safayr, kii
saddexaadna wuxuu ahaa khalkedoon, kii afraadna wuxuu
ahaa sumurud,
20 kii shanaadna wuxuu ahaa sardonug, kii lixaadna
wuxuu ahaa sardiyos, kii toddobaadna wuxuu ahaa

khirusolitos, kii siddeedaadna wuxuu ahaa berullos, kii
sagaalaadna wuxuu ahaa tobasiyos, kii tobnaadna wuxuu
ahaa khirusobrasos, kii koob iyo tobnaadna wuxuu ahaa
yakintos, kii laba iyo tobnaadna wuxuu ahaa ametustos.
21 Oo laba iyo tobankii irdoodna waxay ahaayeen laba iyo
toban luul, oo kii kastoo irdihii ka mid ahaaba wuxuu ahaa
luul, oo magaaladii jidkeediina wuxuu ahaa dahab saafi ah
oo u eg muraayad wax laga dhex arko.
22 Oo dhexdeedana macbud kuma arag; waayo, Rabbiga
ah Ilaaha Qaadirkaa iyo Wanka ayaa waxay yihiin macbud-
keeda.
23 Oo magaaladuna uma baahna qorrax iyo dayax toona
inay dusheeda ka iftiimaan; waayo, ammaanta Ilaah ayaa
iftiin u ahayd, oo laambadeeduna waa Wanka.
24 Oo quruumuhuna waxay ku dhex socon doonaan ifti-
inkeeda, oo boqorrada dhulkuna ammaantooda iyaday soo
gelin doonaan.
25 Oo irdaheedana sinaba looma xidhi doono maalinta
(waayo, halkaas habeen ma jiri doono);
26 oo waxay iyada soo gelin doonaan ammaanta iyo cisada
quruumaha;
27 oo gudaheedana sinaba uma ay geli doonaan wax nijaas
ah amase kii sameeya karaahiyo iyo been; laakiinse waxaa
keliyahoo geli doona kuwa ku qoran kitaabka nolosha ee
Wanka.

22

Webiga Nolosha

1 Markaasay malaa'igtii i tustay webi ah biyaha nolosha,
oo u dhalaalaya sidii madarad oo kale, oo ka soo baxaya
carshigii Ilaah iyo Wanka,
2 iyo jidkii magaalada dhexdiisa. Webiga dhankiisan iyo
dhankiisaasba waxaa ku yiil geedkii nolosha oo dhalaya
laba iyo toban cayn oo midho ah, oo midhihiisana dhalaya
bil kasta; oo geedka caleemihiisuna waxay quruumaha u
ahaayeen bogsiin.
3 Oo mar dambena naclad ma jiri doonto, oo waxaa halkaas
ku jiri doona Ilaah iyo Wanka carshigooda; oo addoommadi-
isuna way u adeegi doonaan,
4 oo wejigiisay arki doonaan, oo magiciisuna wuxuu ugu
oolli doonaa wejigooda.
5 Oo mar dambe habeen ma jiri doono, oo iyana uma
baahnaan doonaan laambad iftiinkeed iyo iftiinka qorraxda
toona; waayo, waxaa iyaga iftiimin doona Rabbiga Ilaaha ah,
oo iyana waxay talin doonaan weligood iyo weligood.

Imaatinka Masiixa

6 Oo markaasay malaa'igtii waxay igu tidhi, Erayadanu
waa aamin iyo run; oo Rabbiga ah Ilaaha ruuxyada nebiyada
ayaa malaa'igtiisii u soo diray inuu addoommadiisa tuso
waxyaalaha waajibka ah inay dhowaan dhacaan.
7 Oo bal eeg, anigu dhaqsaan u imanayaa. Haddaba
waxaa barakaysan kii xajiya erayada wax sii sheegidda oo
kitaabkan lagu qoray.
8 Anigoo Yooxanaa ah waxaan ahay kii maqlay oo arkay
waxyaalahan. Oo markii aan maqlay oo aan arkay, ayaan ku
hor dhacay cagihii malaa'igtii i tustay waxyaalahan, si aan u
caabudo.
9 Oo haddana waxay igu tidhi, Iska jir oo saas ha yeelin,
waayo, anigu waxaan addoon la ahay adiga iyo nebiyada
walaalaha ah iyo kuwa xajiya erayada kitaabkan; haddaba
Ilaah caabud.
10 Oo haddana waxay igu tidhi, Shaabad ha ku xidhin
erayada wax sii sheegidda oo kitaabkan lagu qoray, waayo,
wakhtigii waa dhow yahay.
11 Oo kii xaqdaranu xaqdarro ha sii sameeyo; oo kii nijaas
ahna nijaas ha laga sii dhigo; kii xaq ahuna xaqnimo ha sii
sameeyo; kii quduus ahuna quduus ha laga sii dhigo.
12 Oo bal eeg, anigu dhaqsaan u imanayaa, oo abaalgud-
kaygiina waan wataa si aan nin walba ugu abaalgudo sida
shuqulkiisu yahay.
13 Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, kan ugu hor-
reeyey iyo kan ugu dambeeya, bilowgii iyo dhammaadka.
14 Haddaba waxaa barakaysan kuwa khamiisyadooda
maydha, si ay amar ugu lahaadaan inay u yimaadaan geedka
nolosha, oo ay magaalada irdaha ka soo galaan.
15 Haddaba dibadda waxaa jooga eeyihii, iyo saaxiriin-
tii, iyo kuwa sinaysta, iyo gacankudhiiglayaashii, iyo kuwa
sanamyada caabuda, iyo ku kasta oo been jecel ama sheega.
16 Oo anigoo Ciise ah ayaan malaa'igtaydii u soo di-
ray inay waxyaalahan idiinku markhaati furto kiniisadaha
aawadood. Anigu waxaan ahay xididkii iyo farcankii
Daa'uud, iyo xiddigta waaberi oo dhalaalaysa.
17 Ruuxa iyo aroosadduba waxay yidhaahdaan, Kaalay. Oo
kii maqlaana ha yidhaahdo, Kaalay. Oo kii harraadsanuna ha
yimaado. Oo kii doonayaaba biyaha nolosha hadiyad ahaan
ha u qaato.
18 Oo anigu waxaan ku idhaahdaa nin kasta oo maqla
erayadii wax sii sheegidda ee kitaabkan lagu qoray, Haddii
nin wax ku daro iyaga, Ilaah wuxuu isaga ku dari doonaa
belaayooyinka kitaabkan ku qoran;

19 oo haddii nin wax ka qaado erayadii kitaabka wax sii
sheegiddan, isna Ilaah baa qaybtiisa ka qaadi doona geedka
nolosha iyo magaalada quduuska ah iyo waxyaalaha ki-
taabkan ku qoran.
20 Haddaba kan waxyaalahan ka markhaati furayaa,
wuxuu leeyahay, Haah, anigu dhaqsaan u imanayaa.
Aamiin, Rabbi Ciisow, kaalay.
21 Nimcada Rabbi Ciise ha la jirto quduusiinta oo dhan.
Aamiin.